

raport
Kultura
i dziedzictwo narodowe
2018

Raport *Kultura i dziedzictwo narodowe* został opracowany w Departamencie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Informacje w nim zawarte pochodzą z wewnętrznych materiałów, dokumentów Departamentu oraz opracowań z instytucji kultury województwa małopolskiego i przedstawiają stan na dzień 31 grudnia 2018 roku. Fotografie pochodzą z zasobów Departamentu i instytucji kultury.

Wydawca:
Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego
Departament Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
ul. Basztowa 22
31-156 Kraków

adres do korespondencji:
ul. Raclawicka 56
30-017 Kraków
www.malopolska.pl

Kraków, 2019

raport

Kultura i dziedzictwo narodowe 2018

Warto wiedzieć	7
MECENAT wspieranie projektów i środowisk	9
MAŁOPOLSKA. WSZYSTKO GRA budowanie silnej marki „Małopolska”. Wydarzenia kulturalne	35
PRZESZŁOŚĆ PRZYSZŁOŚCI wzmocnienie źródeł tożsamości poprzez ochronę zasobów dziedzictwa	39
NAGRODY województwa małopolskiego w dziedzinie kultury	57
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY I POTENCJAŁU KULTUROWEGO. Inwestycje	69
MAŁOPOLSKA. MOJA WOLNOŚĆ. 100-lecie odzyskania Niepodległości przez Polskę	79
MAŁOPOLSKA. Kultura wrażliwa	85
POCIĄG DO KULTURY	89
BON KULTURY	91
LOKALNE CENTRA KULTURY	95
BUDŻET OBYWATELSKI. Inicjatywy mieszkańców	101
WSPARCIE ŚRODOWISK TWÓRCZYCH	105
WSPÓŁPRACA MIĘDZYREGIONALNA	109
PRZEMYSŁY KREATYWNE przestrzeń do kreacji	117
MONITORING ZJAWISK W KULTURZE REGIONU	125
Aktywność INSTYTUCJI KULTURY województwa małopolskiego	137
Instytucje artystyczne	137
Ośrodki i centra kultury	165
Biblioteka	191
Muzea	197
PODSUMOWANIE	245

Warto wiedzieć

Zgodnie z wizją ujętą w **Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami w Małopolsce na lata 2018-2021** - Małopolska jest silna dziedzictwem kulturowym, a Małopolanie są świadomi jego wagi i wartości. To ich tożsamość i duma, świadectwo i zarazem wspólna troska. Odwoływanie się do dziedzictwa, zanurzanie się w nim, czerpanie z niego, jest kluczem do rozumienia współczesnego świata i satysfakcji z codziennych aktywności. Unikatowość regionu i jego wielorakie historyczne konteksty dają Małopolanom silną pozycję. Są impulsem przemian – mentalnych, społecznych, gospodarczych, ekonomicznych, technologicznych. Nowe spojrzenie na rolę kultury i dziedzictwa regionalnego sprawiło, że w gospodarczym rozwoju Małopolski znacząco wzrósł udział przemysłów czasu wolnego. Stało się to dzięki właściwej strategii wykorzystania, ale również ochrony naturalnych oraz symbolicznych atutów województwa. Kierunek działań obrany przez instytucje kultury Województwa Małopolskiego także wpisuje się w nurt wizji i misji Małopolski, bogatej w walory kulturowe, różnorodnej, dostępnej i twórczej.

MECENAT
wspieranie projektów i środowisk

otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury

Mecenat nad działalnością kulturalną polega na wspieraniu, promocji twórczości, edukacji kulturalnej oraz działań i inicjatyw kulturalnych. Stwarzając możliwości kreowania oferty kulturalnej i świadomego uczestnictwa w kulturze i sztuce, mecenat stanowi instrument wzmacniania kompetencji kulturowych, stymulowania, wspierania i modelowania postaw otwartych, aktywnych i kreatywnych.

Mecenat nad działalnością kulturalną powinien przyczyniać się do:

- kreowania oferty kulturalnej,
- realizacji niepowtarzalnych, unikalnych w skali regionu projektów kulturalnych o najwyższych walorach artystycznych, edukacyjnych, promocyjnych i integracyjnych dla regionu,
- wzmacniania kompetencji kulturowych mieszkańców poprzez stwarzanie możliwości świadomego uczestnictwa w kulturze i sztuce.

Samorząd województwa małopolskiego realizuje zadania publiczne w dziedzinie kultury, wspierając aktywność organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na terenie małopolski. Za pomocą dostępnych instrumentów, wsparcia merytorycznego, organizacyjnego i finansowego samorząd województwa, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami działającymi w sferze kultury, realizuje cele wyrażone w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020. Wychodząc z założenia, że obcowanie ze sztuką i kulturą kształtuje wrażliwość i otwartość na różne formy artystycznego wyrazu i szerzej – na różnorodne idee, pomysły, poglądy; uczy tolerancji, przełamuje stereotypy, rozwija kreatywność; wreszcie – jest fundamentem osobistego rozwoju, województwo wspiera w szczególności te projekty, które umożliwiają uczestnikom kultury świadome odczytywanie symboli, tropów i mitów oraz pozwalają na czerpanie z zasobów dziedzictwa kulturowego.

Uchwały podjęte przez Zarząd Województwa Małopolskiego:

- uchwała nr 2150/17 Zarządu Województwa Małopolskiego z 21 grudnia 2017 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury w 2018 roku pn. „Mecenat Małopolski”;
- uchwała nr 135/18 Zarządu Województwa Ma-

polskiego z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie powołania Komisji Konkursowej do oceny ofert o udzielenie dotacji na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2018-2019 w konkursie pn. „Mecenat Małopolski Bis” oraz na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury w 2018 roku w konkursie pn. „Mecenat Małopolski”.

- uchwała nr 431/18 Zarządu Województwa Małopolskiego z 16 marca 2018 roku w sprawie zmiany uchwały nr 2150/17 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury w 2018 roku pn. „Mecenat Małopolski”;
- uchwała nr 432/18 Zarządu Województwa Małopolskiego z 18 marca 2018 roku w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury w 2018 roku pn. „Mecenat Małopolski”;
- uchwała nr 1263/18 Zarządu Województwa Małopolskiego z 10 lipca 2018 roku w sprawie zmiany uchwały nr 2150/17 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury w 2018 roku pn. „Mecenat Małopolski”, zmienionej uchwałą nr 431/18 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 16 marca 2018 roku.;
- uchwała nr 1264/18 Zarządu Województwa Małopolskiego z 10 lipca 2018 roku w sprawie rozstrzygnięcia II naboru otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury w 2018 roku pn. „Mecenat Małopolski”.

W 2018 roku samorząd województwa małopolskiego przeznaczył 3 910 000 zł na przeprowadzenie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury pn. „Mecenat Małopolski”. W ramach dwóch edycji konkursu złożono 674 ofert, wsparcie uzyskało 366 zadań o charakterze ponadlokalnym i regionalnym.

Dofinansowano zadania, które wpisywały się w następujące kierunki wsparcia:

Fundacja na Rzecz Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży
Alternatywna Scena MDSM
Wartość dotacji: 7 000 zł, koszt całkowity zadania: 20 525 zł

Orawskie Stowarzyszenie Artystyczne
X Jubileuszowy Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej - Zubrzyca Górna 2018
Wartość dotacji: 5 000 zł, koszt całkowity zadania: 7 900 zł

- rozwijające kompetencje kulturowe i świadomość estetyczną społeczeństwa, promujące i tworzące warunki, które sprzyjają rozwojowi talentów twórców zarówno początkujących, jak i z uznanym dorobkiem;
- ułatwiające integrację artystów, zwłaszcza z różnych dziedzin sztuki, w celu wymiany doświadczeń i tworzenia wspólnych projektów artystycznych;
- polegające na inspirowaniu i zachęcaniu do tworzenia dzieł sztuki oraz powoływaniu niezależnych inicjatyw artystycznych, a także umożliwiające ich prezentowanie;
- utrzymujące tożsamość lokalną i regionalną szczególnie poprzez wspieranie folkloru;
- zachowujące i utrwalające w formie cyfrowej zasoby dziedzictwa kulturowego;
- promujące kulturę i tradycje mniejszości narodowych i grup etnicznych zamieszkujących Małopolskę;
- tworzące ambitne formy animacyjne na rzecz międzypokoleniowej aktywizacji społeczności;
- upowszechniające tradycje walk o niepodległość i suwerenność RP (w tym związane z obchodami jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości).

Zarząd Województwa Małopolskiego na mocy uchwały nr 135/18 z 30 stycznia 2018 roku w sprawie powołania Komisji Konkursowej do oceny ofert o udzielenie dotacji na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2018-2019 w konkursie pn. „Mecenate Małopolski bis” oraz na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury w 2018 roku w konkursie pn. „Mecenate Małopolski”, powołał Komisję Konkursową w składzie:

- Leszek Zegzda, Członek Zarządu Województwa Małopolskiego, pełniący funkcję przewodniczącego komisji,
- Monika Wiejaczka, Zastępca Dyrektora Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, pełniący funkcję zastępcy przewodniczącego komisji
- Urszula Nowogórska, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Jerzy Fedorowicz, Przewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Rafał Stuglik, Wiceprzewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Adam Domagała, Wiceprzewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Małgorzata Dulak, Kierownika Zespołu Organizacji Pozarządowych w Kancelarii Zarządu,
- Michał Kukułka, przedstawiciel podmiotów Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi z bazy członków komisji konkursowych,

- Anna Michalik, przedstawicielka podmiotów Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi z bazy członków komisji konkursowych,
- Kamil Bartosik, Członek Komisji, pracownik Zespołu ds. Dziedzictwa i Aktywności Kulturalnej Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- Piotr Burek, Członek Komisji, pracownik Zespołu ds. Dziedzictwa i Aktywności Kulturalnej Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- Agnieszka Gabryś-Kulig, Sekretarz Komisji, pracownik Zespołu ds. Dziedzictwa i Aktywności Kulturalnej Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2018 roku w trybie art. 19a ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. „mały grant”) o dofinansowanie ubiegało się 163 podmiotów. Wsparcie finansowe z budżetu województwa małopolskiego otrzymało 65 zadań na łączną kwotę 445 000 zł.

Realizacja konkursu ofert pn. „Mecnat Małopolski” w latach 2004-2018

Lata	Liczba złożonych ofert	Liczba dofinansowanych zadań	Oczekiwana kwota z budżetu województwa	Kwota dotacji z budżetu województwa	Stopień realizacji potrzeb	
					Procent kwoty przekazanej w stosunku do oczekiwanej	Procent wniosków dofinansowanych w stosunku do złożonych
2004	387	138	10 402 055,00	820 000	7,88%	35,65%
2005	465	105	14 253 316,00	1 199 200	8,41%	22,58%
2006	614	97	14 884 929,00	1 100 000	7,39%	15,80%
2007	774	188	24 025 141,00	3 001 000	12,49%	24,29%
2008	706	216	28 384 266,00	3 950 000	13,92%	30,59%
2009	1099	305	55 131 086,00	6 047 000	10,97%	27,75%
2010*	844	260	36 657 504,00	3 950 000	10,77%	30,80%
2011	210	82	12 584 178,42	2 100 000	16,69%	39,05%
2012	639	204	26 307 258,67	3 002 000	11,41%	31,92%
2013	337	155	15 757 184,53	2 876 000	18,25%	45,99%
2014	487	182	19 551 120,42	2 067 000	10,57%	37,37%
2015**	941	379	24 532 235,93	3 544 500	14,45%	40,28%
2016	792	341	28 937 854,00	2 865 000	9,90%	43,05%
2017	675	331	23 227 927,25	2 797 000	12,04%	49,03%
2018	674	366	24 746 319,00	3 910 000	15,80%	54,30%

* zestawienie uwzględnia dwie edycje konkursu pn. „Mecnat Małopolski” oraz konkurs pn. „Chopin wśród Małopolan”

** zestawienie uwzględnia jedną edycję konkursu pn. „Mecnat Małopolski” oraz dwie edycje konkursu pn. „Nasz region – Nasza szansa”

Stowarzyszenie Kasztanka w Laskowej
Zachowanie lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego oraz podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej poprzez zakup strojów historycznych dla Stowarzyszenia Kasztanka w Laskowej oraz organizację imprezy kulturowo-historycznej, związanej z obchodami rocznicy 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę.
 wartość dotacji: 8 000 zł, koszt całkowity zadania: 11 150 zł

„Mecenat Małopolski Bis”

otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2018-2019

Konkurs pn. „Mecenat Małopolski Bis” przewiduje wspieranie wieloletnich, cyklicznych (realizowanych co najmniej od 3 lat lub 3 edycji) przedsięwzięć z zakresu kultury, które mają stałe miejsce w kalendarium małopolskich wydarzeń kulturalnych i charakteryzują się wysokim poziomem merytorycznym i artystycznym.

W ramach konkursu wspierane są zadania polegające na:

- przybliżaniu i popularyzowaniu wybitnych dzieł muzyki, teatru, tańca, kinematografii oraz sztuk wizualnych;
- zachowaniu i ochronie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego;
- stwarzaniu warunków do pracy twórcom w sferze kultury i sztuki;
- realizacji wartościowych projektów z zakresu świadomości kultury, sztuki oraz postaw otwartych i kreatywnych.

Otwarty konkurs ofert pn. „Mecenat Małopolski Bis” jest realizowany na podstawie ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Uchwały podjęte przez Zarząd Województwa Małopolskiego:

- uchwała nr 2151/17 Zarządu Województwa Małopolskiego z 21 grudnia 2017 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2018-2019 pn. „Mecenat Małopolski Bis”;
- uchwała nr 135/18 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie powołania Komisji Konkursowej do oceny ofert o udzielenie dotacji na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2018-2019 w konkursie pn. „Mecenat Małopolski bis” oraz na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury w 2018 roku w konkursie pn. „Mecenat Małopolski”;
- uchwała nr 245/18 Zarządu Województwa Małopolskiego z 20 lutego 2018 roku w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2018-2019 pn. „Mecenat Małopolski Bis”.

W 2018 roku samorząd województwa małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury pn. „Mecenat Małopolski Bis” przeznaczył kwotę 1 640 000 zł (820 000 zł na 2018 rok i 820 000 zł na 2019 rok). W konkursie zostało złożonych 43 ofert, oczekiwana łączna kwota wsparcia finansowego wyniosła 12 014 490 zł w tym 6 041 765 zł na 2018 rok, 5 999 725 zł na 2019 rok.

W ramach konkursu pomoc finansową mogły uzyskać zadania, które wpisywały się w następujące kierunki wsparcia:

- rozwojowi kompetencji kulturowych mieszkańców Małopolski poprzez edukację kulturalną i animację kultury;
- zachęcaniu do aktywnego i twórczego udziału w kulturze i tworzenia treści kulturowych;
- budowaniu partnerstw w działaniach artystycznych i twórczych, w tym partnerstw publiczno-społecznych i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;
- zwiększaniu dostępu do treści kulturowych w przestrzeni publicznej i w cyberprzestrzeni;
- efektywnemu wykorzystaniu kapitału kreatywnego i twórczego;
- tworzeniu warunków wzmacniania tożsamości i znaczenia dziedzictwa kulturowego;
- wspieraniu wytwarzania nowych i reinterpretowania zasobów kultury oraz upowszechniania wzorców partycypacji w kulturze poprzez działania artystyczne o znaczeniu co najmniej regionalnym;
- kultywowaniu postaw otwartych, innowacyjnych, kreatywnych, budowaniu więzi międzypokoleniowych i międzynarodowego dialogu treści kultury;
- wzmacnianiu pozycji twórców i aktywności twórczej poprzez realizację projektów artystycznych i kulturalnych o wybitnych walorach rozwojowych i promocyjnych, w tym poza regionem;
- wzmacnianiu znaczenia kultury w rozwoju społecznym oraz gospodarczym regionu.

Zarząd Województwa Małopolskiego na mocy uchwały nr 135/18 z 30 stycznia 2018 roku w sprawie powołania Komisji Konkursowej do oceny ofert o udzielenie dotacji na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2018-2019 w konkursie pn. „Mecenat Małopolski bis” oraz na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury w 2018

roku w konkursie pn. „Mecenate Małopolski”, powołał Komisję Konkursową w składzie:

- Leszek Zegzda, Członek Zarządu Województwa Małopolskiego, pełniący funkcję przewodniczącego komisji,
- Monika Wiejaczka, Zastępca Dyrektora Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, pełniąca funkcję zastępcy przewodniczącego komisji,
- Urszula Nowogórska, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Jerzy Fedorowicz, Przewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Rafał Stuglik, Wiceprzewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Adam Domagała, Wiceprzewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Małgorzata Dulak, Kierownika Zespołu Organizacji Pozarządowych w Kancelarii Zarządu,
- Michał Kukułka, przedstawiciel podmiotów Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi z bazy członków komisji konkursowych,
- Anna Michalik, przedstawicielka podmiotów Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi z bazy członków komisji konkursowych,
- Kamil Bartosik, Członek Komisji, pracownik Zespołu ds. Dziedzictwa i Aktywności Kulturalnej Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Piotr Burek, Członek Komisji, pracownik Zespołu ds. Dziedzictwa i Aktywności Kulturalnej Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Agnieszka Gabryś-Kulig, Sekretarz Komisji, pracownik Zespołu ds. Dziedzictwa i Aktywności Kulturalnej Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zarząd Województwa Małopolskiego, po zapoznaniu się z opinią Komisji Konkursowej, podjął decyzję o rozstrzygnięciu otwartego konkursu ofert. Dotacje uzyskało 30 zadań, a łączna kwota udzielonego wsparcia finansowego wyniosła 1 640 000 zł.

Więcej informacji na stronach:

www.malopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/konkursy-grantowe/mecenate-malopolski
www.malopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/konkursy-grantowe/mecenate-malopolski-plus

Fundacja Piosenkarnia Anny Treter
Festiwal Twórczości Korowód
wysokość dotacji: 20 000 zł, koszt całkowity zadania: 142 500 zł

Wykaz zadań publicznych i realizujących je podmiotów, którym udzielono dotacji z budżetu województwa małopolskiego w ramach trybu pozakonkursowego, art. 19 a Ustawy, tzw. „małych grantów” w 2018 roku

lp.	nazwa zadania	oferent	kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego
1.	Stowarzyszenie Klucz do muzyki w Świątnikach Górnych	IV Ogólnopolski Przegląd Kolęd i Pastorałek "Kolędować Małemu" w Świątnikach Górnych	8 000
2.	Towarzystwo Przyjaciół Chorych Sądeckie Hospicjum	Gala finałowa plebiscytu ZIARNKO GORCZYCY 2018	10 000
3.	Stowarzyszenie Mystkowanie	Popularyzacja folkloru Lachów Sądeckich z pogranicza lachowsko-pogórzeńskiego poprzez zakup strojów regionalnych dla Zespołu Regionalnego Mystkowanie	5 500
4.	Stowarzyszenie Małopolskie Centrum Edukacji MEC	250. rocznica zawiązania Konfederacji Barskiej	5 000
5.	Fundacja Łemkowska Zagroda	„Wiosna - pora radosna"	7 000
6.	Towarzystwo Przyjaciół Bronowic	Zainicjowanie działalności Pracowni Stroju Krakowskiego przy Towarzystwie Przyjaciół Bronowic	8 000
7.	Stowarzyszenie Rozwoju Orawy	Wielkanocne zwyczaje - wielkanocne ozdoby z terenu Podhala, Spisza i Orawy	9 000
8.	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych LEGE ARTIS	Pejzaż Polski – takim go widzę	8 000
9.	Ormiańskie Towarzystwo Kultury	„Muzyka Armenii - koncert i konferencja popularnonaukowa"	8 000
10.	Stowarzyszenie „Nadzieja Michałowic"	Wyjazd Chóru Szkoły Podstawowej w Michałowicach do Wilna	9 000
11.	Stowarzyszenie Inicjatyw Młodzieży Orawskiej	Przegląd Artystyczny - Orawa 2018	8 000
12.	Stowarzyszenie „Rota..."	„Małopolskie święto Flagi"	8 000
13.	Stowarzyszenie Rozwoju Połomia Dużego	Połomska Sobótka w małopolskiej tradycji	4 000
14.	Stowarzyszenie Radość Dobroć Nadzieja	Radość wolności. Piknik Radia RDN	8 000
15.	Stowarzyszenie Przyjaciół Harcerstwa	Przygotowanie oraz rozpowszechnienie publikacji - monografii pt. „Harcerski Kurhan na Suchej Górze"	6 000
16.	Fundacja „Teatr Grupa"	Spektakl teatralny „Bez czułości"	8 000
17.	Fundacja Sztuka Teatru	Premiera Spektaklu „Jak być kochaną" Kazimierza Brandysa	5 000
18.	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej	„VII Koncert Chórów w Czernej"	6 500
19.	Stowarzyszenie Przyjaciół Skały	XVI Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych i Wojskowych wraz z wystawą Żołnierze Niezłomni Ziemi Krakowskiej dedykowany Ojczyźnie w Stulecie Odzyskania Niepodległości	8 000

20.	Towarzystwo Miłośników Piwnicznej	"TO NAS WYRÓŻNIA" Wielka bitwa Street Art.'u - międzyszkolny konkurs plastyczny w Mieście i Gminie Piwniczna Zdrój	5 000
21.	Zespół Regionalny „Mali Męcinianie"	Regionalne obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości pn. "Przeszłość z perspektywy terażniejszości"	8 000
22.	Polskie Stowarzyszenie Wychowania Pozaszkolnego im. Aleksandra Kamińskiego	Cykl koncertów Zespołu Pieśni i Tańca Małe Słowianki propagujących folklor krakowski	9 000
23.	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Słotwińskiej	Piknik Rodzinny Brzesko – Słotwina 2018	6 000
24.	Stowarzyszenie Rozwoju Orawy	Orawska droga do Niepodległości..." - wakacyjne spotkania z historią	7 000
25.	Stowarzyszenie Byłych Członków Zespołu Pieśni i Tańca "Nowa Huta"	Prezentacja folkloru Małopolski na międzynarodowym festiwalu folklorystycznym "Folk Cantanhede - Semana Internacional de Folklore" w Portugalii	7 000
26.	Krakowskie Stowarzyszenie "Razem dla Przyszłości"	Magiel - Festiwal za wsią	8 000
27.	Stowarzyszenie Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP	Wydanie publikacji książkowej z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości państwa polskiego pt. "100 lat Lotnictwa Wojskowego w Małopolsce"	9 000
28.	Bractwo św. Jakuba Apostoła w Więclawicach Starych	Organizacja XI Międzynarodowej Konferencji Naukowej "Duchowość i przestrzeń w kontekście Camino de Santiago"	5 000
29.	Stowarzyszenie Grupa Odrolnika	Promocja tradycji i obrzędów ludowych z elementami folkloru charakterystycznego dla regionu	5 000
30.	Orawskie Stowarzyszenie Artystyczne	X Jubileuszowy Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej - Zubrzyca Górna 2018	5 000
31.	Stowarzyszenie Ranks	Zespół Pieśni i Tańca "Miechowiaci" z małopolską kulturą na Ukrainie	5 000
32.	Fundacja Promocji Kultury "Urwany Film"	Wydanie książki Topografie poezji Georga Trakla	8 000
33.	Fundacja Tygodnika Powszechnego	Opracowanie redakcyjno-edytorskie wydania specjalnego „Tygodnika Powszechnego” na 100-lecie niepodległości Polski	10 000
34.	Fundacja im. Zbigniewa Seiferta	III Edycja Międzynarodowego Jazzowego Konkursu Skrzypcowego im. Zbigniewa Seiferta, Lustawice, Kraków	8 000
35.	Fundacja im. Zbigniewa Seiferta	Organizacja koncertu galowego Międzynarodowego Jazzowego Konkursu Skrzypcowego im. Zbigniewa Seiferta	5 000
36.	Stowarzyszenie INTEGRACJA	Stąd też rodziła się Polska	6 000
37.	Stowarzyszenie "Dom Dla Kultury"	Teatroterapia	5 000

38.	Fundacja Underground	5. edycja ogólnopolskiego konkursu "Lekcja historii i sztuki z Jackiem Kaczmarskim"	8 000
39.	Fundacja Underground	12. edycja Festiwalu Twórczości Jacka Kaczmarskiego „kaczmarski underground” pn. „I ja się jakoś niepodległy czuję”	8 000
40.	Stowarzyszenie Gmina Aktywna +	"Droga ku wolności"- żywa lekcja historii na terenie Gminy Kocmyrzów-Luborzycza	8 000
41.	Fundacja Art Forum	„Dzień Akordeonowy w Miasteczku Galicyjskim i Sadeckim Parku Etnograficznym w Nowym Sączu w ramach IV Krakowskiego Festiwalu Akordeonowego”	8 000
42.	Fundacja Promocji Kultury "Urwany Film"	Realizacja wieczoru słowno-muzycznego Krzysztofa Trebuni-Tutki i góralskiej kapeli Śleboda, w ramach gali finałowej TRAKL-Tatu. Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Georga Trakla	7 000
43.	Fundacja na Rzecz Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu	„Cisza w Troi” - prezentacja spektaklu Teatru Biura Podróży, towarzyszącego wernisażowi VII Międzynarodowego Biennale Plakatu Społeczno-Politycznego w MDSM	8 000
44.	Stowarzyszenie Orkiestra Dęta "Sygnał" w Zielonicach	Wydanie publikacji historycznej oraz spotkanie promocyjno-integracyjne dla mieszkańców regionu proszowicko-miechowskiego	8 000
45.	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Słotwińskiej	"Ku Chwale Niepodległej" - słotwińskie obchody 100. rocznicy odzyskania niepodległości	3 000
46.	Fundacja Kolorowo	POLKI FOLKI	7 000
47.	Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty	56. Nowa Huta. Dlaczego nie?! - koncert	5 000
48.	Stowarzyszenie Maj77	Szlak Małopolskiej Solidarności – al. Krasińskiego 11b w Krakowie	5 000
49.	Fundacja "AntySchematy 2"	Publikacja "Kamień i pamięć. Nagrobki z kwatery E na żydowskim cmentarzu w Tarnowie" (1 tom)	7 000
50.	Stowarzyszenie Muzyczne Krakowska Orkiestra Staromiejska	30 lat dla Małopolski	7 000
51.	Stowarzyszenie Wielicka Wieś	Spektakl pt. "Brat naszego Boga" w ramach obchodów 40.rocznicy wyboru Karola Wojtyły na Papieża	7 000
52.	Stowarzyszenie Miłośników Folkloru Ziemi Sądeckiej "CIOSEK" w Nowym Sączu	Wyposażenie Zespołu Regionalnego Helenianie - grupy Starostów w stroje ludowe	6 000
53.	Stowarzyszenie wspierania kultury "Charstek"	"Jeszcze jeden mazur dzisiaj" – Mazur dla Niepodległej	7 000
54.	Stowarzyszenie Sto lat głosu kobiet	Spektakl teatralny z okazji jubileuszu stulecia uzyskania przez Polki praw wyborczych	7 000

55.	Fundacja Promocji Kultury "Urwany Film"	Opracowanie, wydanie i promocja książki „Teatr 38”	4 000
56.	Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach	Zaduszki Witosowe 2018	6 000
57.	Fundacja Obraz w Pigułce	Obraz w pigułce	7 000
58.	Fundacja Wspierania Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych "Jedność serc"	GramMy na TAK!!! z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości	7 000
59.	Fundacja podziel się talentem	Wyjazd chóru gminnego Cantando z Pleśnej do Hamburga na uroczystość 100 lecia odzyskania niepodległości	6 000
60.	Samodzielne Koło Terenowe nr 37 Społecznego Towarzystwa Oświatowego	Tydzień Niepodległości	5 000
61.	Stowarzyszenie Orkiestra Dęta Floriana	Szkolenie i koncert orkiestry dętej Floriana	7 000
62.	Fundacja "Świat ma sens"	XIV Wypominki Tischnerowskie. "Jak obudzić w drugim człowieku poczucie wolności?"	5 000
63.	Fundacja Rozwoju Sądeckizny	Rozwijamy wspólne działanie upowszechniając tradycje	8 000
64.	Stowarzyszenie "Aktywni dla Gminy"	Teatr dla wszystkich - "Alicja w krainie czarów"	6 000
65.	Stowarzyszenie Aktywni dla Gminy	Teatr dla wszystkich - "Brat naszego Boga"	8 000
ŁĄCZNA KWOTA			445 000

Wykaz zadań publicznych i realizujących je podmiotów, którym udziela się dotacji z budżetu województwa małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w dziedzinie kultury na lata 2018-2019 pn. „MECENAT MAŁOPOLSKI BIS”

30 projektów w 2018 roku na łączną kwotę wsparcia 820 000 zł

I.p.	nazwa zadania	oferent	kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego na rok 2018	kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego na rok 2019	łączna kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego na lata 2018-2019
1.	23 i 24 Kraków Proms	Krakowskie Towarzystwo Przemysłowe	25 000	25 000	50 000
2.	8 i 9 Festiwal Muzyki Polskiej w Moskwie	Krakowskie Towarzystwo Przemysłowe	15 000	15 000	30 000
3.	VII i VIII Festiwal Barok na Spiszu Niedzica 2018 i 2019	Fundacja "Kulturalny Szlak"	30 000	30 000	60 000
4.	34. Ogólnopolski Przegląd Kabaretów PAKA 35. Ogólnopolski Przegląd Kabaretów PAKA	Stowarzyszenie Promocji Sztuki Kabaretowej "PAKA"	30 000	30 000	60 000
5.	XXIV i XXV Międzynarodowy Festiwal Jazzowy "Starzy i Młodzi, czyli Jazz w Krakowie"	Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne Jazzowy Kraków	30 000	30 000	60 000
6.	VI oraz VII Międzynarodowy Konkurs Wokalny im. Jana Kiepur	Krynicky Towarzystwo Kulturalne im. Jana Kiepur w Krynicy-Zdroju	25 000	25 000	50 000
7.	Krakowski Festiwal Filmowy edycje 2018 i 2019	Krakowska Fundacja Filmowa	50 000	50 000	100 000
8.	Dni Muzyki Karola Szymanowskiego w Zakopanem 2018-2019	Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego	20 000	20 000	40 000
9.	Zakopiańska Akademia Sztuki 2018-2019	Fundacja "Musica Mundana"	30 000	30 000	60 000
10.	Międzynarodowy Festiwal Kompozytorów Krakowskich edycje 2018 i 2019	Związek Kompozytorów Polskich Oddział w Krakowie	20 000	20 000	40 000
11.	42. i 43. Krakowskie Reminiscencje Teatralne - Międzynarodowy Festiwal Teatralny	Fundacja Movere Imienia Mirka Wujasa	20 000	20 000	40 000
12.	Letnia Szkoła Wyszehradzka – 17 i 18 edycja	Stowarzyszenie Willa Decjusza	30 000	30 000	60 000
13.	Festiwal Twórczości Korowód	Fundacja Piosenkarnia Anny Treter	20 000	20 000	40 000
14.	Krakowskie Zaduszki Jazzowe (edycja 63. i 64.)	Stowarzyszenie Leśny Partyzant	20 000	20 000	40 000
15.	Cudowna Moc Bukietów	Stowarzyszenie "Instytut Dziedzictwa"	25 000	25 000	50 000
16.	XV. i XVI. Festiwal Wód Mineralnych	Stowarzyszenie „Klucz Muszyński”	40 000	40 000	80 000
17.	Barokowe Eksploracje 2018-2019	Szczawnicki Chór Kameralny	30 000	30 000	60 000

18.	Noce Waniliowych Myszy	Fundacja Dziesięciu Talentów na rzecz Teatru BARAKAH	40 000	40 000	80 000
19.	Festiwal Muzyczna Korzkiew 2018 i 2019 (VII i VIII edycja)	Stowarzyszenie Muzyczna Korzkiew	20 000	20 000	40 000
20.	Siła Miłości. Koncert Pamięci Ofiar Obozu w Ravensbruck VII i VIII edycja	Stowarzyszenie "Prawy Brzeg"	20 000	20 000	40 000
21.	Mumerus w Małopolsce 2018-2019	Stowarzyszenie Teatr Mumerus	20 000	20 000	40 000
22.	VI i VII Międzynarodowy Festiwal "Związki pomiędzy kulturą Południa i Północy /Schubert-Chopin-Grieg/ wzajemne inspiracje i rezonans w malarstwie i literaturze"	Stowarzyszenie Twórcze POLART	25 000	25 000	50 000
23.	XXXVI i XXXVII Łemkowska Watra	Zjednoczenie Łemków w Gorlicach	30 000	30 000	60 000
24.	Krakowska Jesień Jazzowa XIII i XIV edycja	Fundacja Dom Kultury Alchemia	25 000	25 000	50 000
25.	Międzynarodowy Festiwal Piosenki Żeglarskiej "SHANTIES"	Krakowska Fundacja Żeglarstwa, Sportu i Turystyki "HALS"	20 000	20 000	40 000
26.	Międzynarodowy Festiwal Filmowy Etiuda&Anima (25 i 26 edycja)	Fundacja Promocji Kultury Artystycznej, Filmowej i Audiowizualnej Etiuda&Anima	40 000	40 000	80 000
27.	X i XI Międzynarodowy Festiwal Pianistyczny Królewskiego Miasta Krakowa	Stowarzyszenie Artystyczne "PianoClassic"	20 000	20 000	40 000
28.	Festiwal Spotkania z Filmem Górskim	Stowarzyszenie Spotkania z Filmem Górskim	40 000	40 000	80 000
29.	Plenery Film Spring Open	Fundacja Film Spring Open	40 000	40 000	80 000
30.	Mistrz i uczeń	Stowarzyszenie Plus Ultra	20 000	20 000	40 000
ŁĄCZNA KWOTA			820 000	820 000	1 640 000

Wykaz zadań publicznych i realizujących je podmiotów, którym udziela się dotacji z budżetu województwa małopolskiego w ramach I i II naboru otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w dziedzinie kultury w 2018 roku pn. „Mecenate Małopolski”

I nabór 275 projektów na łączną kwotę: 2 948 000 zł

II nabór 91 projektów na łączną kwotę: 962 000 zł

lp.	nazwa zadania	oferent	kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego
1.	Władysław Żeleński - kompozytor czasów dążeń niepodległościowych	Fundacja Imienia Władysława Żeleńskiego	20 000
2.	„Kobiety Świata” – projekt muzyczny na głos operowy, fortepian i orkiestrę	Stowarzyszenie Infinitas	5 000
3.	Norwid i Chopin w sprawie Polski - realizacja spektaklu teatralnego z pogranicza literatury, muzyki, tańca i filmu	HOTHAUS - Fundacja Wojciecha Terechowicza	10 000
4.	Mikołajki w sołectwie Jaksice – zabawa integracyjna dla dzieci	Stowarzyszenie Jaksanki	5 000
5.	Prezentuj Folklor poprzez strój	Ochotnicza Straż Pożarna w Niskowej	10 000
6.	Obchody w Gminie Gorlice 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Wsi Dominikowice	5 000
7.	„Bortniańskiego powrót do Bartnego”. XIII Edycja	Diecezjalny Ośrodek Kultury Prawosławnej „Elpis”	5 000
8.	4. Festiwal im. Zygmunta Haupta	Akademickie Biuro Kultury i Sztuki ALMA ART	25 000
9.	„Kultywowanie tradycji, rozwijanie aktywności społeczności lokalnej, poprzez organizację imprezy turystyczno-rekreacyjnej oraz zakup brakujących instrumentów muzycznych wraz z niezbędnym wyposażeniem dla Orkiestry Dętej w Jaworznej”	Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta w Jaworznej”	7 000
10.	Jubileusz obchodów 90-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaksicach	Ochotnicza Straż Pożarna w Jaksicach	8 000
11.	4. Małopolska Akademia Talentów – festiwal	Stowarzyszenie Artystyczne „Porta Musicae”	5 000
12.	Opowiem Wam o łemkach	Stowarzyszenie Sądecki Elektryk	5 000
13.	Srebrne Gody Zespołu Regionalnego Nawojowiaczy	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Babcyn Kuferek” w Nawojowej	4 000
14.	Otwarte Drzwi do Kultury – aktywizacja artystyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich opiekunów	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Tarnowie	4 000
15.	Kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów poprzez zakup strojów ludowych dla stowarzyszenia Rozwoju Wsi „Pod Jaroszowicką Górą”	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Pod Jaroszowicką Górą”	3 000
16.	Droga do Niepodległości	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Gminy Bolesław	3 000
17.	X Międzynarodowe Warsztaty Ikonopisów Nowica 2018	Stowarzyszenie Przyjaciół Nowicy	10 000
18.	IV edycja: Nasz Region-Nasza Kultura	Krynickie Stowarzyszenie Przyjaciół z Bad Sooden-Allendorf	10 000
19.	Na ścieżkach historii i tradycji	Fundacja Inicjatyw Oświatowych w Żegiestowie	4 000
20.	Antoni Waśkowski – Poezye	Krakowska Fundacja Sztuki	8 000
21.	Dziękujemy Ci Matko – Mamo, Ojczyzno, Pani Okulicka czyli organizacja happeningu dla upamiętnienia jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości w nawiązaniu do Dnia Matki	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Okulickiej	7 000
22.	Warsztaty musztry paradej dla dzieci i młodzieży z Orkiestry Dętej w Świątnikach Górnych	Stowarzyszenie Echo Muzyki	5 000
23.	Międzynarodowe Warsztaty Jazzowe „JAZZ CAMP JAWORKI” 2018	Fundacja Art Evolution	7 000
24.	„III Noc Świętojańska w Proszowicach”	Towarzystwo Turystyki Regionalnej Proszowice	5 000
25.	9. Letni Festiwal „Pieniny-Kultura-Sacrum”	Fundacja Promocji Kultury i Sztuki ARS PRO ARTE	6 000

26.	Filmem budzimy świadomość	Stowarzyszenie Twórców Kultury Powiśla Dąbrowskiego	3 000
27.	Wiosna w operetce na Ziemi Miechowskiej – Walce Straussa i słynne arie oper i operetek polskich	Fundacja Instytut Wsparcia Społecznego	15 000
28.	Obchody jubileuszu 100-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Biskupicach Radłowskich	Ochotnicza Straż Pożarna w Biskupicach Radłowskich	5 000
29.	Alternatywna Scena MDSM	Fundacja na Rzecz Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży	7 000
30.	VI Galicyjski Piknik Kolejowy Dobra 2018	Towarzystwo Miłośników Regionu Dobrzańskiego w Dobrej	6 000
31.	V Piknik historyczny „Jura 1914” w Krzywopłotach	Ochotnicza Straż Pożarna w Krzywopłotach	10 000
32.	Wakacyjne spotkania z operą	Stowarzyszenie „Hucuł” przy Stadninie Koni Huculskich „Gładyszów” Sp. z o.o.	10 000
33.	„Sto kolekcjonerskich eksponatów na stulecie Odzyskania Niepodległości” – wystawa i digitalizacja kolekcji	Stowarzyszenie Przyjaciół Almanachu Muszyny	5 000
34.	Szkoła Muzykowania Lachowskiego im. Mariana Fryca w Niskowej	Stowarzyszenie Lachów Sądeckich w Podegrodziu	15 000
35.	Królowa Bona	Fundacja „Bona”	10 000
36.	XIX Międzynarodowy Festiwal Koronki Klockowej w Bobowej	Stowarzyszenie Twórczości Regionalnej w Bobowej	10 000
37.	Art Meeting Tomaszowice 2018 – Rajskie Ogrody	Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Krakowski	10 000
38.	VII Międzynarodowe Dni Kultury Romskiej w Krakowie	Towarzystwo Krzewienia Kultury i Tradycji Romskiej „KAŁE JAKHA”	10 000
39.	Najpiękniejszy Dzień Lata	Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju”	10 000
40.	„Mojej Ojczyźnie” – popularyzowanie polskich pieśni patriotycznych z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości Polski	Chór Męski przy Bazylice Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej	3 000
41.	Biegiem – słowem – śpiewem do patriotyzmu!	Krakowski Klub Sportowy „JURA MOTO SPORT”	6 000
42.	XXI Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Świat pod Kyczerą”	Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Kyczerą”	10 000
43.	Muzyczna Wędrówka Szlakami Europy	Stowarzyszenie „Piwnica Świętego Norberta”	15 000
44.	Chór im. Ks. Jerzego Popiełuszki w hołdzie Niepodległej Rzeczypospolitej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny w Marcinkowicach	10 000
45.	Organizacja cyklu imprez kulturalnych pn. „II Światowy Zjazd Radłowian”	Radłowskie Forum Rozwoju	10 000
46.	Wydanie albumu CD pt. Na siedlecką nutę. Ludowe melodie z Artystycznej Doliny	Stowarzyszenie Artystyczna Dolina Raby	4 000
47.	Niepodległe Powiśle – 100. rocznica odzyskania niepodległości	Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta” przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Szczucinie	5 000
48.	Dar pamięci – powrót do miejsc sercu bliskich	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Przewlekłe Chorych i Dzieci Niepełnosprawnych „Nasz Dom”	15 000
49.	Echa z Pienin – Koncert na Dunajcu	Fundacja Promocji Artystycznej Pro-Classical	6 000
50.	Przyszłość i tradycja – 90-lecie Ochotniczej Straży Pożarnej w Radgoszczy	Ochotnicza Straż Pożarna w Radgoszczy	5 000
51.	Koncerty w Muzycznej Owczarni	Stowarzyszenie Muzyczna Owczarnia	10 000
52.	Apikultura 2018 – cykl eventów upowszechniających ginący zawód – pszczelarstwo	Gorczańska Organizacja Turystyczna	8 000
53.	Przegląd Strażackich Orkiestr Dętych Powiatu Miechowskiego	Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP woj. Małopolskiego	17 000
54.	Małopolski przegląd strażackich zespołów artystycznych działających przy OSP	Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP woj. małopolskiego	17 000
55.	Doposażenie w stroje ludowe Zespołu Regionalnego Mała Helenka z okazji Jubileuszu 15-lecia	Stowarzyszenie Razem dla Kultury	8 000
56.	XI Międzynarodowe Warsztaty Gitarowe w Lanckoronie i Festiwal Terra Artis	Przedsiębiorstwo Społeczne Agencja Artystyczna GAP Sp. z o.o.	10 000

57.	„Oh Happy Day! – Jubileusz 15-lecia Tarnowskiego Chóru GOS.PL”	Stowarzyszenie Tarnowski Chór GOS.PL	8 000
58.	Upowszechnianie tradycji regionu krakowskiego poprzez wydanie płyty CD i warsztaty edukacyjne	Stowarzyszenie Folklorystyczne „Kuźnia”	5 000
59.	Festiwal Gadafest	Stowarzyszenie Twórcownia	10 000
60.	Wydanie książki z okazji jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości w 100 rocznicę utworzenia 1 Pułku Strzelców Podhalańskich w Nowym Sączu	Polskie Towarzystwo Historyczne, oddział Nowy Sącz	7 000
61.	Fokus na #dziedzictwo – cykl warsztatów subregionalnych dotyczących ochrony i zarządzania dziedzictwem w Małopolsce	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej. Oddział regionalny: FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji	13 000
62.	Janczowioki – na regionalną nutę!	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Janczowa „Janczowska Wspólnota”	7 000
63.	Senioralna Przestrzeń w Kulturze	Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie	8 000
64.	Jubileusz 100-lecia OSP Trojanowice	Ochotnicza Straż Pożarna w Trojanowicach	5 000
65.	„Młodzież pamięta – w 100 rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości podczas obchodów Święta Dziedzictwa Regionu Miechowskiego	Stowarzyszenie Ranks	8 000
66.	Zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Miechów poprzez organizację imprezy kultywującej tradycje regionalne – Dożynki Gminne 2018	Stowarzyszenie Ranks	8 000
67.	Miechowskie drogi do wolności – publikacja na temat wydarzeń związanych z Ziemią Miechowską, które poprzedzały odzyskanie niepodległości	Stowarzyszenie Ranks	4 000
68.	Przygotowanie i przeprowadzenie VI Małopolskiego Forum Srebrnej Gospodarki	Stowarzyszenie Homini et Terrae	8 000
69.	Animacja – Rozwiń skrzydła	Fundacja Promocji Kultury Artystycznej, Filmowej i Audiowizualnej Etiuda&Anima	7 000
70.	Zachowanie lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego oraz podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej poprzez zakup strojów historycznych dla Stowarzyszenia Kasztanka w Laskowej oraz organizację imprezy kulturowo-historycznej, związanej z obchodami rocznicy 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę	Stowarzyszenie Kasztanka w Laskowej	8 000
71.	Nie pierwszy ogień – Święto sztuk przeróżnych w zjawiskowej wiosce nad Popradem	Starosądecka Fundacja Kultury	10 000
72.	Międzynarodowy Plener Malarski – Sympozjum Kultur Lokalnych po raz trzynasty w Starym Sączu	Starosądecka Fundacja Kultury	10 000
73.	Realizacja spektaklu Teatru Mumerus „Historja barzo cudna”	Stowarzyszenie Teatr Mumerus	10 000
74.	KGW w nowoczesnej stylizacji	Stowarzyszenie Oświata w Gminie Charsznica	4 000
75.	Bal dziennikarza – kulturalne wydarzenie roku	Fundacja KGM Progress	5 000
76.	19. Święto Fasoli w Zakliczynie	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Zakliczyn KLUCZ	12 000
77.	To nadaje się do Głosciela!	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Zakliczyn KLUCZ	3 000
78.	I Targi Teatralne Kraków 2018	Fundacja „Korowód” im. Marka Grechuty	4 000
79.	Karnawał polskiej poezji śpiewanej. Grechuta Festival 2018	Fundacja „Korowód” im. Marka Grechuty	6 000
80.	Polska Nagroda im. Sergio Vieira de Mello, Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka, 15 edycja oraz międzynarodowa konferencja „Technologia w służbie ochrony praw człowieka” (tytuł roboczy)	Stowarzyszenie Willa Decjusza	15 000

81.	Jubileusz 40-lecia zespołu ludowego Pawie Oczko	Stowarzyszenie Pawie Oczko	10 000
82.	Starosądecka Akademia Świątoci. EDYCJA 2018	Diecezjalne Centrum Pielgrzymowania im. Jana Pawła II w Starym Sączu	12 000
83.	Odkrywanie historii Laskowej – muzyka i historia w Skansenie na Jędrzejkównce w 100 lecie odzyskania przez Polskę niepodległości	Stowarzyszenie Parafialna Orkiestra Dęta w Laskowej oraz „Fundacja Nasze Dziedzictwo” w Laskowej	5 000
84.	Krakow Photo Fringe 2018	Fundacja Sztuk Wizualnych	5 000
85.	„...bedo śpiywoć bedo tońcyc Corni Górale...” – gwara dziedzictwem naszego regionu	Zespół Regionalny „Żegiestowska Bukowina”	3 000
86.	Międzynarodowy Konkurs Wykonawstwa Muzyki Operetkowej i Musicalowej im. Iwony Borowickiej	Fundacja Pomocy Artystom Polskim CZARDASZ	25 000
87.	Ethno – Novo Festival 2018	Fundacja Andrzeja Mańkowskiego – Szczawnica	10 000
88.	XXII Jesienny Festiwal Teatralny	Stowarzyszenie Animatorów Kultury	25 000
89.	Muzyka wczoraj i dziś	Stowarzyszenie Orkiestra Dęta przy OSP w Męcinie	8 000
90.	Wydanie czterech numerów kwartalnika literacko-artystycznego „AFRONT” oraz ich promocja	Fundacja Kultury Afront	8 000
91.	Zagórzanie w stulecie odzyskania niepodległości Polski	Towarzystwo Ziemi Mszańskiej	12 000
92.	„Raduje się serce, raduje się dusza” - III Majowe spotkania z pieśnią patriotyczną	Stowarzyszenie „Aktywna Wieś” w Goszczy i Sadowiu	7 000
93.	Pokazy spektaklu Alicja w „Krainie Czarów” teatru ITAN i warsztaty teatralne dla dzieci z miejscowości pozbawionych stałego teatru	ITAN Integracyjny Teatr Aktora Niewidomego	20 000
94.	Prezentacja folkloru Małopolski w formie występu najmłodszych członków Zespołu Pieśni i Tańca „Nowa Huta”	Stowarzyszenie Byłych Członków Zespołu Pieśni i Tańca Nowa Huta	12 000
95.	Obchody jubileuszu 45-lecia istnienia jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej Teresin oraz nadanie i poświęcenie sztandaru	Ochotnicza Straż Pożarna w Teresinie	8 000
96.	Druk katalogu wystawy pt. „Dzieje krakowskich Żydów na przestrzeni wieków. Materiały z zasobów Archiwum Narodowego w Krakowie”	Fundacja Alef dla Rozwoju Studiów Żydowskich	10 000
97.	Los polskich dzieci podczas II wojny światowej – Pahiatua	Stowarzyszenie Masz Wybór	3 000
98.	Szkolenie w zakresie emisji głosu, w ramach przygotowań do obchodów stulecia Krakowskiego Towarzystwa Śpiewackiego ECHO oraz listopadowy koncert na 100-lecie odzyskania Niepodległości Polski	Krakowskie Towarzystwo Śpiewackie ECHO	5 000
99.	Kto ty jesteś? Polak mały! Dzieci i artyści w dialogu o niepodległości	Fundacja Czas Dzieci	20 000
100.	Wydanie płyt z muzyką z pięciu widowisk multimedialnych Filharmonii Futura	Stowarzyszenie Ars Ypsilon	30 000
101.	4 Pory Roku HD	Stowarzyszenie ART&SOUND	10 000
102.	Wielkanoc Jana Sebastiana Bacha - koncerty dla seniorów i zajęcia interaktywne dla dzieci	Szczawnicki Chór Kameralny	15 000
103.	„Śpiewamy dla Niepodległej” – Dzieło muzyczne jako forma edukacji i wychowania	Stowarzyszenie Akademia Ars Vitalis	20 000
104.	Bogumiła Gizbert-Studnicka zaprasza na koncert	Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Zielonki	10 000
105.	20 lat Chóru Mieszanego CANTICUM IUBILAEUM z Limanowej	Chór Mieszany CANTICUM IUBILAEUM przy Bazylice Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej	15 000
106.	Plener Artystyczny „Twórczo w Łącku”	Stowarzyszenie Amatorski Ruch Artystyczny Ziemi Łąckiej	3 000
107.	W poszukiwaniu naszych korzeni. Przygotowanie monografii regionalnej na podstawie źródeł pisanych od I połowy XIV wieku dotyczących szeroko przyjętego obszaru Parafii Rybna w Zachodniej Małopolsce	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Kazimierza w Rybnej	4 000
108.	XXIII Ogólnopolski Festiwal Artystyczny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Śpiewaj z Nami” 2018	Stowarzyszenie „Bądźmy Razem” na Rzecz Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych	4 000
109.	„Podtrzymywanie tradycji ludowych” – warsztaty integrujące społeczność gminną	Stowarzyszenie Wspierania Oświaty i Rozwoju Regionu z siedzibą w Kropidle	7 000

110.	Zakup instrumentów dla Orkiestry Dętej „SYGNAŁ” w Koniuszy	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”	14 000
111.	55. Nowa Huta. Dlaczego Nie?! – koncert plenerowy	Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty	10 000
112.	Twórcom i obrońcom Konstytucji 3 Maja. Biało-Czerwony Rajd Rowerowy	Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Tarnów	3 000
113.	Ocalili Polskę i Europę – Obchody Rocznic „Cudu nad Wisłą” w 100-lecie Niepodległości	Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Tarnów	4 000
114.	Doposażenie orkiestry dętej przy OSP w Szczawnicy	Ochotnicza Straż Pożarna w Szczawnicy	5 000
115.	Obchody jubileuszu 65-lecia istnienia jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej Makocice	Ochotnicza Straż Pożarna w Makocicach	7 000
116.	3. Międzynarodowy Festiwal Reportażu Non-Fiction	Stowarzyszenie Re-prezentacje	10 000
117.	Festiwal ETNOmania 2018	Fundacja Od Kultury	10 000
118.	Ad Radices	Fundacja Constitues Eos	8 000
119.	Zwyczaje i obrzędy okresu Wielkanocy - warsztaty rekwizytów wielkanocnych	Towarzystwo Przyjaciół Regionalnego Zespołu „Lachy”	10 000
120.	140-lecie istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Mszanie Dolnej	Ochotnicza Straż Pożarna w Mszanie Dolnej	10 000
121.	Jubileusz 60-lecia OSP Zasadne	Ochotnicza Straż Pożarna w Zasadnem	8 000
122.	„Stąd jestem” - organizacja Gminnego Przeglądu Teatralnego	Stowarzyszenie „Aktywni dla gminy”	5 000
123.	XVII Pogórzeński Jarmark Artystów i Rękodzielników w Ciężkowicach	Fundacja Społeczna „PROGRES”	10 000
124.	Muzycznie śladami polskiej niepodległości	Dziewczęcy Chór Katedralny PUELLAE ORANTES	50 000
125.	„Gramy dla Polski” – doposażenie lokalnych animatorów z Gminy Radziemice	Stowarzyszenie Marcina z Wrocimowic	5 000
126.	Wydanie monografii „Nawojowa Góra - 200 lat szkolnictwa”	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Nawojowej Góry	4 000
127.	Wizja historyczna w służbie narodu - 140 lat historii najśłynniejszego obrazu Jana Matejki - Bitwa pod Grunwaldem	Stowarzyszenie 60+ Nowy Wiśnicz	7 000
128.	Organizacja konferencji historycznej poświęconej 140-leciu działalności OSP w Tymbarku i 25-leciu Strażackiej Orkiestry Dętej „Tymbarski Ton”, połączonej z otwarciem izby tradycji i historii oraz promocją książki	Ochotnicza Straż Pożarna w Tymbarku	8 000
129.	Dobczyce – na drodze ku wolnej Polsce	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Dobczycach	6 000
130.	Patriotyzm lokalny – „Aktywna majówka na Woli”	Ochotnicza Straż Pożarna w Woli Zachariaszowskiej	5 000
131.	XI Letni Festiwal Muzyka nad Zdrojami Szczawnica 2018	Fundacja Kulturalny Szlak	10 000
132.	XI Letni Festiwal Jazzu Tradycyjnego „Jazzowy Rynek – Tarnów 2018”	Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „LELIWA”	10 000
133.	XVI Letni Festiwal Muzyczny wraz z Kursem Mistrzowskim	Krynicky Towarzystwo Kulturalne im. Jana Kiepur w Krynicy-Zdroju	15 000
134.	Muzyczne Krzeszowice	Fundacja na rzecz rozwoju Ośrodka Rehabilitacji Narządu Ruchu „Krzeszowice” - SANUS	9 000
135.	II Piknik Historyczny 155 Rocznic Bitwy pod Golczowicami	Stowarzyszenie Forum Oświatowe Klucze	6 000
136.	Uśmiech Świętej Jadwigi	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jadwigi Królowej w Krakowie	15 000
137.	Piknik historyczny „Pro memoria – ku pamięci gen. J.H. Dąbrowskiego”	Ochotnicza Straż Pożarna w Pierzchowie	8 000
138.	Marsze szlakiem I Kompanii Kadrowej w latach 80.	Instytut Historyczny NN im. Andrzeja Ostoja Owsianego	8 000
139.	Przeгляд zespołów folkowych w Sękowej	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Sękowa	15 000
140.	Muzyczne Impresje w Dolinie Dłubni – powrót do tradycji	Ochotnicza Straż Pożarna w Zagórowej	6 000
141.	Popłyn z kulturą nad Jeziorem Rożnowskim	Fundacja HORYZONT360	10 000

142.	Klasyka na Kazimierzu – rozwój kompetencji kulturowych i oferty kulturalnej krakowskiego Kazimierza	Stowarzyszenie Festiwal Kultury Żydowskiej	5 000
143.	Niepodległość wyśpiewana na festynie kultury ludowej w Gminie Radziemice	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Łętkowicach - Kolonii	7 000
144.	XXVI Konkurs Poezji Religijnej im. ks. prof. Józefa Tischnera	Związek Podhalan Zarząd Oddziału w Ludźmierzu	4 000
145.	100 lat sądeckiej przedsiębiorczości	Stowarzyszenie Kasa Wzajemnej Pomocy	6 000
146.	Korowód Tańców Narodowych – koncerty rodzinne	Myślenickie Stowarzyszenie Artystów Muzyków	6 000
147.	Uroczystość przekazania i poświęcenia samochodu strażackiego jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej w Koczanowie	Ochotnicza Straż Pożarna w Koczanowie	7 000
148.	Obchody 90-lecia powstania Ochotniczej Straży Pożarnej w Żębocinie oraz Dożynki Parafialne	Ochotnicza Straż Pożarna w Żębocinie	7 000
149.	Weekend z Orężem Polskim	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół w Nowym Wiśniczu	40 000
150.	Sądeccy bohaterowie niepodległości: 1 Pułk Strzelców Podhalańskich	Fundacja Sądecka	25 000
151.	Kraków niepodległy	Stowarzyszenie Maj77	25 000
152.	Małopolskie Studio Debiutów	Stowarzyszenie Film Kraków	20 000
153.	Modni w Niepodległości – wystawa	Stowarzyszenie Profesjonalnego Samorządu	15 000
154.	Obchody Dnia Strażaka w miejscowości Strzeżów II	Ochotnicza Straż Pożarna w Strzeżowie Drugim	10 000
155.	Polska jest nasza - pikniki patriotyczne w Miasteczku Galicyjskim w Nowym Sączu	Fundacja Żyj Aktywnie	10 000
156.	VIII Międzynarodowy Festiwal Improwizacji Scenicznej „ImproFest”	Stowarzyszenie Promocji Sztuki Kabaretowej „PAKA”	15 000
157.	VII Plener Malarski Piękno oczami dzieci - historia przez sztukę	Fundacja „Pszczółki”	6 000
158.	XLII Międzynarodowy Kongres Pueri Cantores w Barcelonie	Chór Chłopięcy Bazyliki Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej	10 000
159.	Legendy Krakowskie – słuchowiska część trzecia	Stowarzyszenie Filmowe Trzeci Tor	10 000
160.	„XX Wrzosowisko – jubileuszowe spotkania artystów gór”	Fundacja Instytut Zuberka	15 000
161.	XIII edycja programu Labirynt Historii pt. „Serce niepodległe – Polaków droga do wolności” poświęcona 100-leciu odzyskania przez Polskę niepodległości	Fundacja Nomina Rosae Ogród Kultury Dawnej	15 000
162.	Młodzi mają Głos – edycja druga	Stowarzyszenie Moja Nowa Huta	7 000
163.	Obchody jubileuszu 100-lecia istnienia jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Jakubowicach	Ochotnicza Straż Pożarna w Jakubowicach	7 000
164.	Archiwa wschodnie. Kraków centrum badań nad zasobami archiwalnymi ziem wschodnich dawnej RP	Fundacja Badan Europejskich „Sarmacja”	10 000
165.	Zjazd sądeczan – umacnianie tożsamości lokalnej Sądeczyny	Społeczno-Kulturalne Towarzystwo „Sądeczanin”	15 000
166.	Zapis zdarzeń 2.0. Wiosna Solidarności 1988	Stowarzyszenie Sieć Solidarności w Krakowie	10 000
167.	Medal „Dziękujemy za wolność”	Stowarzyszenie Sieć Solidarności w Krakowie	15 000
168.	Muzyczne inspiracje	Stowarzyszenie Chóralne „Belfersingers”	7 000
169.	Sztafety znak. 104. rocznica wymarszu legionistów z Krzeszowic przez Paczółtowiec w kierunku Skały, Ojcowa, Miechowa	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej	6 000
170.	Być Polakiem w każdym wieku - edycja III	Fundacja Rozwoju Sądeczyny	12 000
171.	Ocalić od zapomnienia zagórzańskie melodie	Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju wsi Kasina Wielka	6 000
172.	11. Festiwal Piosenki „Integracja malowana dźwiękiem”	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych - Kropla Dobroci	10 000
173.	Razem z Niepodległą - 100 lecie OSP Łętkowice	Ochotnicza Straż Pożarna w Łętkowicach	8 000
174.	Orkiestra Dęta OSP w nowej odsłonie	Ochotnicza Straż Pożarna w Polance Wielkiej	10 000

175.	Screen and Sound Fest: Four Seasons	Fundacja Bielecki Art	20 000
176.	Międzynarodowy Dzień Dziecka w Muszynie	Stowarzyszenie „Klucz Muszyński”	20 000
177.	„Kamienicka tradycja niech z nami będzie...”	Stowarzyszenie Nasza Inicjatywa Wiejskiej Aktywności	8 000
178.	„Upowszechnianie kultury ludowej Białych Górali poprzez organizację warsztatów, edukację, doposażenie i przygotowanie do występu podczas obchodów jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości na Chyszówkach”.	Związek Podhalan Oddział Białych Górali w Słopicach	6 000
179.	Mapa Pamięci - wspólnota dziejów Polaków i Żydów na terenie małopolski	Fundacja Instytut Studiów Strategicznych	15 000
180.	„Sprawiedliwi i ich świat – Małopolska bogata w kultury” – spotkania z historią	Fundacja Instytut Studiów Strategicznych	5 000
181.	Organizacja Jubileuszu 95-lecia OSP Goszcza	Ochotnicza Straż Pożarna w Goszczy	8 000
182.	Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Baczkowa - przygotowanie, nagranie i wydanie płyty z repertuarem polskich piosenek	Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta Baczków”	10 000
183.	Krakowski Czwartek Kryminalny	Fundacja Promocji Kultury „Urwany Film”	8 000
184.	11 Festiwal Muzyczny Barbakan	Fundacja Barbakan	25 000
185.	Udział uczniów szkoły muzycznej w konkursie we Włoszech	Klucz Do Muzyki w Świątyniach Górnych	10 000
186.	Adolf Hyła nieznan	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Adolfa Hyły	10 000
187.	Centrum Edukacji Teatralnej	Małopolski Instytut Teatralny	25 000
188.	Mobilna Scena Teatralna	Stowarzyszenie Raciechowice 2005	10 000
189.	Dni Jordanowskie	Fundacja Aktywne Dzieciaki im. Dr Henryka Jordana	8 000
190.	Przegląd Poezji i Pieśni Patriotycznej	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół-Świat Pracy”	3 000
191.	70 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Sułkowicach – Z tradycją w nowoczesność	Ochotnicza Straż Pożarna w Sułkowicach	7 000
192.	95 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Maszkowie – Ocalić od zapomnienia	Ochotnicza Straż Pożarna w Maszkowie	7 000
193.	Zachowanie i utrwalenie w formie cyfrowej zasobów dziedzictwa kulturowego górali polskich – część 3	Związek Podhalan w Polsce	3 000
194.	„Łemkowskie Jeruzalem. PiekłoNiebo”	Stowarzyszenie Zjednoczenie Łemków w Gorlicach	5 000
195.	Naród sobie – VII sezon sztuki angażującej	Stowarzyszenie Teatr Nowy	15 000
196.	Cykl Koncertów Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej w 2018 roku	Tarnowska Orkiestra Kameralna	20 000
197.	Promocja rzemiosła, ginących zawodów i folkloru w ramach XVI Święta Owoców i Produktów Pszczelich Gminy Pleśna	Stowarzyszenie Grupa Odrolnika	10 000
198.	Koncerty muzykalnych	Stowarzyszenie Muzykalni	4 000
199.	Musica Poetica 2018	Fundacja Rozwoju Sztuki Sonoris	20 000
200.	Przez wieki ku niepodległości	Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kłaj	8 000
201.	80-lecie matury Karola Wojtyły (św. Jana Pawła II) - Ostatni Mohikanie, czyli klasa gimnazjalna Karola Wojtyły 1930-1938	Stowarzyszenie Absolwentów Liceum Ogólnokształcącego im. Marcina Wadowity w Wadowicach	5 000
202.	Pamiętamy o Karłowiczu – Reminiscencje	Stowarzyszenie im. Mieczysława Karłowicza w Zakopanem	10 000
203.	sendlerowa #sprawiedliwa #niepodległa	Fundacja Dziesięciu Talentów na rzecz Teatru Barakah	20 000

204.	Popradowa nuta – śpiywki górali nadpopradzkich zebrane, opracowane i wydane	Stowarzyszenie Górali Nadpopradzkich	8 000
205.	Zakup strojów i instrumentów muzycznych dla członków Orkiestry Dętej Nasiechowianka	Ochotnicza Straż Pożarna w Nasiechowicach	10 000
206.	Muzyka ludowa dociera do ucha – II	Stowarzyszenie Miłośników Zespołu Regionalnego „Sądeczoki”	8 000
207.	Cykl koncertowy Thesaurus Ecclesiae 2018	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Kazimierza w Nowym Sączu	15 000
208.	Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez doposażenie stowarzyszenia KGW „Pełna Chata” w stroje regionalne	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „Pełna Chata”	4 000
209.	Ars Cameralis dzieciom w Małopolsce	Fundacja Ars Cameralis - Krakowska Opera Kameralna	10 000
210.	Operowy Teatr Lalek	Fundacja Ars Cameralis - Krakowska Opera Kameralna	10 000
211.	15. Festiwal Sztuki ArtFest 2018	Tarnowskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych	25 000
212.	Pismo kulturalne „Fragile” w 2018 roku	Stowarzyszenie Fragile	12 000
213.	Koń małopolski na przestrzeni 100 lat i jego rola w odzyskaniu niepodległości – Święto Konia Małopolskiego	Małopolski Związek Hodowców Koni w Krakowie	15 000
214.	„Twórcza Interpretacja Tradycji – Śladami Oskara Kolberga”	Stowarzyszenie Promocji Twórczości Łemkowskiej „SERENCZA”	10 000
215.	Koalicja z kulturą	Stowarzyszenie Koalicja Nowosąddecka	10 000
216.	Gdy pękały kordony, a rodziły granice... Galicja i jej mieszkańcy w drodze do niepodległości (konferencja, książka, wystawa)	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK	15 000
217.	Podtrzymanie i popularyzacja tradycji ludowych i tradycji muzycznych w gminie Liszki i Czernichów	Stowarzyszenie Przyjazne Piekary	5 000
218.	„Matka i Serce Syna” – śladami historii	Stowarzyszenie Orkiestra Dęta „Sygnał” w Zielenicach	15 000
219.	Koncerty trzydziestolecia	Stowarzyszenie Muzyczne Krakowska Orkiestra Staromiejska	10 000
220.	Raciborowicka świątynia Jana Długosza w blasku jesieni polskiego średniowiecza	Fundacja im. Marszałka Marka Nawary	15 000
221.	Ryterska Perła muzyką płynie	Fundacja Perła Południa	15 000
222.	Festiwal Kultury Sądecki	Ogólnopolska Federacja Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku	8 000
223.	„XI Małopolskie Święto Czosnku”	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Przemęczanach	18 000
224.	70 lat OSP w Bereście	Stowarzyszenie Miłośników Małej Ojczyzny Berest	3 000
225.	Zakup strojów i instrumentów muzycznych dla członków Orkiestry Dętej „Hejnał” w Sławicach	Ochotnicza Straż Pożarna w Sławicach	10 000
226.	Moja mała ... niepodległa	Stowarzyszenie Skalka	4 000
227.	Rozwój zespołu ludowego „Perły Miechowa”	Stowarzyszenie Budujmy Radość w Miechowie	15 000
228.	Koncertowo niepodlegli	Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego	10 000
229.	Szlakiem Konia Huculskiego	Stowarzyszenie Centrum Hodowli i Promocji Koni Polski Południowej	8 000
230.	Piknik z mieszkańcami Osiedla Sikorskiego w Miechowie	Ochotnicza Straż Pożarna w Miechowie	7 000
231.	Festiwal Orkiestr Dętych z Gminy Miechów w ramach jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości	Ochotnicza Straż Pożarna w Miechowie	3 000
232.	Patriotycznego Jarmarku św. Marii Magdaleny „W drodze do wolności...”	Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział Limanowa	15 000
233.	Realizacja projektu „Agro – Hipo – Sporto - Edukacja” w Gminie Miechów	Stowarzyszenie Hodowców Małopolskich Koni Wścigowych	10 000
234.	Jeszcze polska muzyka... 2018	Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena	180 000
235.	Wieloletnia edukacja podparta unikatowymi wydawnictwami, tworzy i zachowuje dziedzictwo kulturowe, a reprezentowane na zewnątrz, promuje naszą ojczyznę, jednocześnie integrując nas z Europą i światem	Stowarzyszenie Orkiestra Dęta Sobolów	80 000
236.	Monografia 110 lat OSP Radziszów	Ochotnicza Straż Pożarna w Radziszowie	7 000
237.	III Turniej Tańców Polskich „O Złoty Kłós Lisiecki”	Stowarzyszenie Zespołu Pieśni i Tańca Ziemia Lisiecka	4 000
238.	Jarmark Świętego Michała – świętem wiejskim w zabudowaniach dworskich w Ropie	Fundacja „Szlachetne Zdrowie...”	10 000
239.	VII Noc Świętojańska w Tenczynku	Fundacja Kobieta w Regionie	5 000

240.	Kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów poprzez zakup strojów regionalnych – rewitalizacja męskiego stroju babiogórskiego	Bractwo Zbójników spod Babiej Góry	7 000
241.	„Piosenki z całej kuli ziemskiej... i nie tylko” międzynarodowy – koncert w ramach 54. Studenckiego Festiwalu Piosenki – Krakowskiego Festiwalu Piosenki	Fundacja Studencki Festiwal Piosenki	15 000
242.	Green ZOO Festival 2018 - VIII Edycja.	Fundacja Front Row Heroes	10 000
243.	Pozostaliśmy Wierni Dziedzictwu Naszych Ojców – Stowarzyszenie „Wszyscy Razem” w hołdzie Niepodległej Rzeczypospolitej	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Wszyscy Razem”	7 000
244.	Słaboszowska wieś miodem i ziołem pachnąca	Ochotnicza Straż Pożarna w Nieszkwie	15 000
245.	VII Festiwal Chórów Cerkiewnych w Krynicy-Zdroju	Parafia Prawosławna pw. św. Włodzimierza w Krynicy-Zdroju	10 000
246.	Opracowanie plastyczne projektu filmu animowanego pt. „Twierdza”	Stowarzyszenie Twórców Filmu Animowanego, Eksperymentalnego i Video Studio A	8 000
247.	Muzykę słyszać i widać	Orkiestra dęta TON w Goszczy	3 000
248.	Koncert jubileuszowy 200-lecia Gimnazjum i Liceum w Nowym Sączu	Stowarzyszenie Chóru Scherzo	8 000
249.	Obóz szkoleniowo-wypoczynkowy Młodzieżowego Chóru Scherzo	Stowarzyszenie Chóru Scherzo	7 000
250.	4. Ogólnopolski Przegląd Piosenki Aktorskiej	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Teatralnych	10 000
251.	Ochrona dziedzictwa kulturowego regionu Lachów Sądeckich i Krakowiaków Wschodnich poprzez doposażenie w stroje regionalne Zespołu Pieśni i Tańca „Mali Iwkowianie” oraz nagranie teledysku promocyjnego o zespołach prezentujących lokalny folklor	Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji Gminy Iwkowa	10 000
252.	Wybór Chłopa Roku – prezentacja folkloru	Stowarzyszenie na Rzecz Dialogu współpracy i Rozwoju - Raclawice	20 000
253.	Kulturalna aktywność osób starszych – program kulturalno-edukacyjny dla sądeckich seniorów	Stowarzyszenie Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	10 000
254.	IV Dni Muzykowania Rodzinnego i Zespołowego	Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów	5 000
255.	Międzypokoleniowa Akademia Muzyczna	Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów	6 000
256.	II Festiwal „Władysław Żeleński i krakowski salon muzyczny”	Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów	9 000
257.	Harcerskie Jazzy 2018	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Małopolski	10 000
258.	Fotografia jest różnorodna	Fundacja na Rzecz Rozwoju i Promocji Sztuki Współczesnej Pauza	10 000
259.	Fructus punica. Hover – Cracow Singers. Koncert na Jubileusz Krzysztofa Pendereckiego	Fundacja Equinum	15 000
260.	Zakup strojów szansą rozwoju Zespołu Pieśni i Tańca „Mali Borzęcanie”	Fundacja „MAGMA” im. Ronalda Reagana	7 000
261.	Małopolska nie tylko słowem malowana	Stowarzyszenie Wspierające Rozwój wsi Lednica Górna Ledniczanie	4 000
262.	Do ucha – cykl słuchowisk poetyckich	Fundacja Miasto Literatury	10 000
263.	Zagórzańska muzyka	Zagórzański Zespół Folklorystyczny „Dolina Mszanki”	7 000
264.	Produkcja i prezentacja spektakli teatru cieni w Małopolsce	Teatr Figur Kraków Fundacja Działań Twórczych	10 000
265.	Spotkania w duchu Niepodległości w Gminie Pałecznicza	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Kultury i Sportu w gminie Pałecznicza	10 000
266.	Śpiewy naszego rodu – twórcze ujęcie tradycji z elementami kultury współczesnej	Bractwo Młodzieży Greckokatolickiej Sarepta	7 000
267.	Pożegnanie lata w Szczawie	Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rozwoju Szczawy	9 000
268.	Krynica Poezji i konkurs interdyscyplinarny Nasza Mała Polska	Stowarzyszenie Pisarzy Polskich Oddział Kraków	5 000
269.	Gradus ad Parnassum – akademia mistrzowskiej pianistyki	Fundacja Pro Musica Bona	10 000
270.	Festiwal Nowa Huta Alternativ vol. 4	Fundacja Sztuka Przyszłości	7 000
271.	„Sacrum wpisane w przestrzeń codzienności – małopolskie kapliczki”: wydanie albumu fotografii oraz przygotowanie plenerowej wystawy	Stowarzyszenie Maryan	25 000
272.	Losy Żołnierzy Polskich pisane miłością do Niepodległej	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Lege Artis	7 000
273.	II edycja Festiwalu Kultur Pogranicza w Krynicy-Zdroju	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju „Odkryj Tylicz”	10 000

274.	„Dolina Dunajca” z promocją Małopolski na festiwalowych scenach w kraju i zagranicą	Regionalne Towarzystwo Pieśni i Tańca „Dolina Dunajca” w Nowym Sączu	10 000
275.	Oficerowie i Dżentelmeni. 100-lecie Niepodległości. Program edukacyjny w izbie pamięci generała Zygmunta Piaseckiego w pałacu w Ryczowie	Fundacja „Pałac w Ryczowie”	7 000
276.	Kapliczki przydrożne - dziedzictwo kulturowe Małopolski	Fundacja Instytut Myśli Innowacyjnej	8 000
277.	Kreatywne babki to MY!	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Przyjazna Ziemia Limanowska”	10 000
278.	Wernisaż wystawy „Apokryfy Słowiańskie”	Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju”	10 000
279.	Kultywowanie tradycji orkiestr dętych w Gminie Gołcza	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Gołcza	6 000
280.	Edukacja Muzyczna Dzieci i Młodzieży poprzez Społeczne Ogniska Muzyczne	Sądeckie Towarzystwo Muzyczne w Nowym Sączu	25 000
281.	Jubileusz 95-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Siedlcu	Ochotnicza Straż Pożarna w Siedlcu	7 000
282.	Perły Powiśla Dąbrowskiego	Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego	7 000
283.	XII Małopolskie Spotkania Taneczne	Krynickie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Moderato”	15 000
284.	VI Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chóralnej „Sacra Ecclesiae Cantio - Tarnów 2018” - W Służbie Bogu i Ojczyźnie	Diecezja Tarnowska Kościoła Rzymskokatolickiego	7 000
285.	Gminne uroczystości związane z uczczeniem 100 rocznicy odzyskania niepodległości wraz z odsłonięciem i poświęceniem okolicznościowego pomnika	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Gręboszowskiej	8 000
286.	Trąbecka Kuźnia Folkloru	Stowarzyszenie Hejnał Trąbki	10 000
287.	Baroque Collegium 1685 dla dzieci i młodzieży	Szczawnicki Chór Kameralny	10 000
288.	Małopolska Żeleńskiemu	Krakowska Fundacja Sztuki	20 000
289.	Obchody jubileuszu 30-lecia istnienia jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Biórkowie Małym oraz nadanie i poświęcenie sztandaru	Ochotnicza Straż Pożarna w Biórkowie Małym	7 000
290.	Dni Muzyki Polskiej 2018	Stowarzyszenie Artystyczne PianoClassic	10 000
291.	Grupa rekonstrukcyjna zamku Tenczyn	Stowarzyszenie „Ratuj Tenczyn”	10 000
292.	Mobilny Kurs Audiowizualny	Fundacja Film Spring Open	5 000
293.	Doposażenie Orkiestry Dętej „Skrzeszowianka” w instrumenty muzyczne w związku z przygotowaniem do występu podczas uroczystości Jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości w Gminie Kocmyrzów-Luborzyca	Stowarzyszenie „Gmina Aktywna+”	7 000
294.	Kultura Niepodległa po Sądecku	Fundacja Horyzont 360	20 000
295.	W muzyce siła, a nawet „9 Siył”	Stowarzyszenie Zespół Regionalny „Śwarni”	10 000
296.	„Szkice twórczego uporu” - cykl przedwieczornych spotkań u Tanew	Fundacja „Sceny Ata”	4 000
297.	Wieczory z dobrą piosenką	Fundacja „Sceny Ata”	4 000
298.	Działalność 112 Samodzielnego Ochotniczego Pododdziału Obrony Terytorialnej LOK w Miechowie	Liga Obrony Kraju	8 000
299.	Wakacje z Duchami - letni festiwal artystyczny dla dzieci i młodzieży	Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Jaworek	10 000
300.	Doposażenie Zespołu Pieśni i Tańca Rusocice z Małopolski w męskie stroje krakowskie	Stowarzyszenie Grupa Teatralna „Credo”	4 000
301.	Kultura dostępna dla seniora - program kulturalno-edukacyjny dla sądeckich seniorów	Stowarzyszenie Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	10 000
302.	Festiwal „Muzyka dla Wszystkich”	Stowarzyszenie „Muzyka dla Wszystkich”	8 000
303.	Realizacja spektaklu Teatralnego „Zmora” na motywach „Braci Karamazow” Fiodora Dostojewskiego	Stowarzyszenie Teatr Numerus	10 000
304.	Patriotyczny śpiew i choinki blask połączy nas	Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Andrychowie	12 000
305.	Łemkowski Ganek - warsztaty rzemiosła i kulturalna audycja radiowa	Stowarzyszenie "Ruska Bursa" w Gorlicach	7 000
306.	Ocalmy od zapomnienia dzieje wyzwolenia	Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Oświatowych	12 000
307.	Jesienne koncerty w Muzycznej Owczarni	Stowarzyszenie Muzyczna Owczarnia	8 000
308.	Warsztaty artystyczne z kanonu według Zbigniewa Herberta	Fundacja Dziesięciu Talentów na rzecz Teatru BARAKAH	10 000
309.	Barcickie klimaty	Stowarzyszenie Mieszkańców Barcic	4 000
310.	Turyści w hołdzie Niepodległej	Stowarzyszenie Regiony Nowych Szans „Vesna”	7 000
311.	Organizacja obchodów 90-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Lipnicy Wielkiej - Centrum	Ochotnicza Straż Pożarna w Lipnicy Wielkiej - Centrum	5 000
312.	Rok Księgi w opactwie tynieckim	Fundacja Chronić Dobro	6 000

313.	Upowszechnianie kultury zagórzańskiej przez Orkiestrę OSP w Mszanie Górnej poprzez zakup strojów ludowych	Ochotnicza Straż Pożarna w Mszanie Górnej	10 000
314.	Festiwal Rok Kobiet 2018	Fundacja Miasto Kobiet	10 000
315.	Jak uratowano Wawel - 100-lecie 5. Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką w Krakowie	Fundacja Aktywne Dzieciaki im. Dr H. Jordana	12 000
316.	Na Żołnierską Nutę	Fundacja Aktywne Dzieciaki im. Dr H. Jordana	8 000
317.	Folklor poprzez strój	Ochotnicza Straż Pożarna w Niskowej	12 000
318.	Szkoła Muzykowania Lachowskiego im. Mariana Fryca w Niskowej	Stowarzyszenie Lachów Sądeckich w Podegrodziu	8 000
319.	DuoDram - jazz na dwa fortepiany	Fundacja Art Evolution	5 000
320.	Ars Latrans Festival	Stowarzyszenie Ars Latrans	15 000
321.	Pamiętamy i przekazujemy młodemu pokoleniu tradycje naszej Małej Ojczyzny.	Stowarzyszenie Miłośników Przeszłości i Rozwoju Wsi Pisarzowa	10 000
322.	Kryniczanie dla Niepodległej - cykl wydarzeń kulturalno-artystycznych propagujących polskie tradycje niepodległościowe	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Odkryj Tylicz	20 000
323.	By pamiętać i promować folklor	Stowarzyszenie Folklorystyczne Łoniowiacy	4 000
324.	Potycki Góralsko Lachowskie	Stowarzyszenie Promocji Tradycji i Kultury Ludowej Kiyrepecki	5 000
325.	Jestem tu dzięki tym ludziom	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Solny Gwarek	10 000
326.	Kontynuujemy tradycję ludową naszego regionu	Stowarzyszenie Orkiestra Dęta Sobolów	20 000
327.	Polska niepodległa! - niech o tym usłyszą	Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych „Kosynierzy”	25 000
328.	Polish Folk Symphony	Myślenickie Stowarzyszenie Artystów Muzyków	5 000
329.	Festiwal i Mistrzowskie Kursy Muzyczne w Gorlicach. Muzyka u podnóża Beskidów	Stowarzyszenie Klub Gorliczan	15 000
330.	Jazzowa Suita Patriotyczna w Domu Jana Matejki	Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów	3 000
331.	Młodzi pod kołem podbiegunowym. Polska muzyka w Finlandii	Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów	22 000
332.	„Niech w każdym sercu spełni się cud Bożego Narodzenia!”	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe, Razem, Bliżej, Nowocześnie	7 000
333.	Unsound Festival 2018 - fokus na Małopolskę	Fundacja Tone - Muzyka i Nowe Formy Sztuki	30 000
334.	Miechów pamięta	Stowarzyszenie Budujmy Radość w Miechowie	6 000
335.	Miechowska Jesień Kultury	Stowarzyszenie Budujmy Radość w Miechowie	8 000
336.	5. Festiwal Piosenki Turystycznej „Babie Lato” w Żegiestowie-Zdroju	Towarzystwo Przyjaciół Doliny Popradu	10 000
337.	Artyści krakowscy „do szopki razem”	Rzemieśnicze Towarzystwo Śpiewackie „Hasło” im dr Henryka Jordana w Krakowie	30 000
338.	Heródek – Rzeźbiarz Gnotków z Lipnicy Wielkiej	Stowarzyszenie Rozwoju Orawy	30 000
339.	15 obrazów w Kinie Kijów Centrum	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Lege Artis	10 000
340.	SUB URSAE. Waclaw z Szamotuł. Opera omnia	Fundacja Equinum	10 000
341.	„Sacrum wpisane w przestrzeń codzienności – małopolskie kapliczki”: wydanie albumu fotografii oraz przygotowanie plenerowej wystawy	Stowarzyszenie Maryan	32 000
342.	Piknik parafialny na Czarnym Potoku.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Krynicy-Zdroju	25 000
343.	Mikołajkowy zawrót głowy na pływalni	Stowarzyszenie Ranks	3 000
344.	Miechowski Dzień Seniora	Stowarzyszenie Ranks	10 000
345.	Przygotowanie uroczystości 95-lecia istnienia jednostki OSP Wierzbnó wraz z przekazaniem i poświęceniem samochodu strażackiego	Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzbnie	4 000
346.	Jubileusz 10-lecia działalności Stowarzyszenia im. Mieczysława Karłowicza w Zakopanem	Stowarzyszenie im. Mieczysława Karłowicza w Zakopanem	20 000
347.	Orkiestra dęta dla wszystkich	Ochotnicza Straż Pożarna w Starym Wiśniczu	10 000
348.	Starsi od niepodległej – jubileusz 115-lecia OSP w Harbutowicach	Ochotnicza Straż Pożarna w Harbutowicach	3 000
349.	Sądeckie Źródła Kultury	Sądeckie Stowarzyszenie Regionalne	4 000

350.	Muzyka chóralna i instrumentalna, jako upamiętnienie walk o niepodległość kraju	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej	10 000
351.	Festiwal Siedmiu Kultur – IV Edycja	Stowarzyszenie „Piwnica Świętego Norberta”	15 000
352.	Pielęgnowanie wartości kulturalnych poprzez reaktywację zespołu regionalnego Małe Zedermianki	Stowarzyszenie Realne Marzenia	8 000
353.	Obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości w „Perle”	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Szczawnicy	5 000
354.	„Dom Rękodzieła – bliski kulturze ludowej”	Porębskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Porębie Spytkowskiej	7 000
355.	Czego się człowiek za młodu nauczy ...	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chrzanowie	10 000
356.	Koncerty w wirydarzu z cyklu "Sądeckie Talenty" oraz Koncert Galowy połączony z wręczeniem Nagrody im. Dra Jerzego Masióra 2018	Fundacja im. Dra Jerzego Masióra w Nowym Sączu	4 000
357.	Cykl spotkań kulturalnych z animatorami kultury	Fundacja Sądecka	10 000
358.	Kto ty jesteś - Polak mały!	Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Dać Szansę” w Wadowicach	3 000
359.	XII Gorlicka Jesień Muzyczna „W stulecie odzyskania niepodległości”	Polskie Towarzystwo Muzyki Kameralnej	10 000
360.	„Mozart kontra Sinatra - Aktywizacja Integracyjna przez Sztukę” - VII-edycja	Stowarzyszenie Muzyka Świata Akord	10 000
361.	VII Festiwal Zakłęte w Dyni	Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty	7 000
362.	Raławice – Zobacz gdzie zwyciężył Kościuszko II Plener Malarski	Fundacja Tradycji Kościuszkowskiej	9 000
363.	100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości - lekcja historii	Fundacja Tradycji Kościuszkowskiej	5 000
364.	Spotkania Muzyczne na Instrumenty z Duszą Skrzydlatą	Stowarzyszenie Pogranicza	10 000
365.	Bóg, honor i ojczyzna w literaturze chóralnej promowanej przez chłopięcy chór katedralny „Pueri Cantores Tarnovienses”	Chłopięcy Chór Katedralny Pueri Cantores Tarnovienses	15 000
366.	Jarmark Muszyński	Stowarzyszenie „Klucz Muszyński”	12 000
ŁĄCZNA KWOTA			3 910 000

MAŁOPOLSKA. WSZYSTKO GRA.
budowanie silnej marki „Małopolska”.
Wydarzenia kulturalne

MAŁOPOLSKA. PROJEKTY PARTNERSKIE – budowanie silnej marki Małopolski i wspieranie lokalnych wydarzeń kulturalnych

Wyselekcjonowanie najbardziej rozpoznawalnych, mających miejsce na obszarze województwa, kojarzących się z małopolską wydarzeń artystycznych oraz ich spójna promocja – to cele przyświecające projektom partnerskim województwa małopolskiego. Dzięki współpracy z organizatorami wartościowych inicjatyw kulturalnych, budowana jest silna marka „Małopolska” – symbol lokalnej tożsamości.

Święto Małopolski - 100% Made in Małopolska

Małopolanie po raz pierwszy obchodzili swoje święto w 2009 roku. Wydarzenie zostało ustanowione z inicjatywy samorządu województwa i stanowi jeden z najważniejszych elementów kreujących wizerunek małopolski. Buduje i umacnia społeczną wspólnotę, przybliża miejscową kulturę, a także promuje walory regionu wśród jego samych mieszkańców.

W 2018 roku Święto Małopolski miało wyjątkowy charakter i przebieg. Trwało przez cały czerwiec, obejmując organizowane na terenie województwa koncerty, spektakle, pokazy, pikniki, spotkania.

Na scenie usytuowanej w Starorzeczcu Skawinki wystąpili m.in. zespół Brathanki i Gromee. Z okazji wydarzenia samorząd województwa uruchomił specjalny pociąg Kolei Małopolskich, który bezpłatnie dowiózł wszystkich zainteresowanych do Skawiny.

9 czerwca w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luśławicach odbyła się coroczna, uroczysta gala Medalii Honorowych za Zasługi dla województwa małopolskiego. Wśród odznaczonych znaleźli się m.in. Justyna Kowalczyk, ks. Adam Boniecki, dr Anna Chrapusta, Jan Kościuszko, czy Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie. Wieczór uświetnił koncert Grzegorza Turnaua, któremu na scenie towarzyszyła Dorota Miśkiewicz.

Małopolskie festiwale

Co roku na terenie województwa małopolskiego organizowane są liczne festiwale muzyczne, filmowe, artystyczne. W 2018 roku dzięki projektom partnerskim dofinansowano następujące wydarzenia:

- **Tauron Life Festiwal Oświęcim** - zrodzony z potrzeby przełamania stereotypów kulturowych i przekazywania ducha tolerancji, od początku walczący z wszelkimi uprzedzeniami, wyjątkowy na tle innych wydarzeń muzycznych w Polsce. 9. edycja festiwalu odbyła się w dniach 14-16 czerwca 2018 roku. Główną gwiazdą był legendarny gitarzysta Carlos Santana. Dla publiczności wystąpili rów-

niez m.in. Alvaro Soler, Blue Cafe, węgierski zespół Vera Jonas Experiment, Kazik. Specjalnym punktem programu był okolicznościowy projekt Punk Alive, wpisujący się w cykl wydarzeń celebrujących 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Kwota dofinansowania: 250 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

- **Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie** - największa na świecie (organizowana od 1988 roku) prezentacja współczesnej kultury żydowskiej z całego świata, obejmująca rokrocznie niemal 300 wydarzeń, w tym koncerty, imprezy DJ-skie, wykłady, warsztaty, zwiedzania, street art, wystawy. 28. edycja odbyła się w dniach 22 czerwca – 1 lipca i nawiązywała do trzech ważnych rocznic: 70-lecia powstania Państwa Izraela, 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości oraz 30. roku istnienia samego festiwalu. Tematem przewodnim był SYJON: miejsce na ziemi, do którego się tęskni i w którym spełniają się wszelkie marzenia i sny. Miejsce, które jest „twierdzą” (2 Księga Samuela, 5,7), miastem i państwem, w którym panuje dobro wspólne zagwarantowane prawem. I wreszcie góra, która symbolizuje doskonałość, do której powinien wznosić się człowiek. Kwota dofinansowania: 120 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

- **Jazz Contest Tarnów** – wielowymiarowa impreza jazzowa, w ramach której mają miejsce koncerty gwiazd z Polski i ze świata, międzynarodowy konkurs dla zespołów i solistów w dwóch kategoriach wiekowych oraz warsztaty rozwijające umiejętności muzyczne. 11. edycja festiwalu odbyła się w dniach 29 października - 4 listopada. Całość zainaugurował koncert wybitnego amerykańskiego saksofonisty George Garzone. Główne koncerty festiwalu odbywały się w konwencji „tribute to” - hołdów dla wybitnych muzyków jazzowych w setną rocznicę urodzin. Kwota dofinansowania: 100 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

- **Festiwal im. Jana Kiepury w Krynicy-Zdroju** - prezentujący największe dzieła operowe, operetkowe, spektakle baletowe i teatralne. 52. edycja festiwalu odbyła się w dniach 11-18 sierpnia i objęła 35 wydarzeń, m.in. show operetkowe „Wieder dla Kiepury” w wykonaniu najlepszych artystów

- z Wiednia oraz najstłynniejszej orkiestry operetkowej Wiener Opernball Orchester pod dyktando Uwe Theimera, gala „Czardaszem przez operetkę” w hołdzie Marcie Eggerth, „Kalejdoskop barw Polski” w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca Mazowsze oraz koncert „Aria dla Krynicy”. Kwota dofinansowania: 100 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.
- **MeetUp® Kraków 2018** – największe spotkanie youtuberów z fanami w Polsce. Miało miejsce 1 września 2018 roku w Tauron Arenie w Krakowie. W przedsięwzięcie zaangażowali się najwięksi twórcy rodzimej sceny wideoblogowej: ReZigiusz, Izaak, czy Friz. Kwota dofinansowania: 100 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.
  - **Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej „Muzyka na szczytach” w Zakopanem** - wydarzenie muzyczne organizowane nieprzerwanie od 2009 roku, jubileuszowa edycja trwała od 1 do 8 września i była dedykowana prof. Krzysztofowi Pendereckiemu, w 85. rocznicę jego urodzin. Muzyka wybitnego kompozytora stanowiła istotną część programu, a on sam, podczas finałowego koncertu, osobiście poprowadził Orkiestrę Akademii Beethovenowskiej. Kwota dofinansowania: 100 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.
  - **Tarnowska Nagroda Filmowa** - festiwal wybranych polskich filmów fabularnych, zaliczany do najstarszych imprez tego typu po festiwalu w Gdyni. 32. edycja odbyła się w dniach 21-28 kwietnia w jednym z najstarszych działających kin w Polsce, w tarnowskim kinie „Marzenie”. Na jej program złożyły się m.in. Konkurs o Nagrodę Grand Prix – Statuetkę Maszkarona, Nagroda Publiczności i Nagroda Jury Młodzieżowego. Kwota dofinansowania: 60 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.
  - **Góralski Karnawał w Bukowinie Tatrzańskiej** - przyczynia się do promowania, rozpowszechniania i rozwijania kultury ludowej, a w szczególności kultury Podhala, wyrażanej w tradycyjnym kołędowaniu, pieśniach, tańcu i muzyce, największa tego typu impreza folklorystyczna w Polsce. W 2018 roku Festiwal odbył się w dniach 8-11 lutego. W części konkursowej wystąpiło 50 grup kołędniczych z województw: małopolskiego, podkarpackiego, pomorskiego, śląskiego i świętokrzyskiego. W wieczornych zmaganiach komisja oceniła 48 par tanecznych oraz 6 zespołów w konkursie tańca zbójnickiego. W sobotę pod Domem Ludowym miłośnicy czteronogów spotkali się na VIII Zimowej Wystawie Polskich Owczarków Podhalańskich. W niedzielę prym wiodły atrakcje w plenerze: zawody strzeleckie i Kumoterki. Kwota dofinansowania: 50 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.
  - **Summer Music Festival Wieliczka** - cykl koncertów prezentujących różne gatunki muzyki: klasyczną, instrumentalną, wokalną, operową, operetkową, musicalową, piosenki aktorskiej, recitale instrumentalne i muzykę orkiestrową. W ramach 12. edycji, od 7 do 14 lipca odbyło się łącznie 8 imprez, organizowanych m.in. na dziedzińcu Zamku Żupnego w Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Kwota dofinansowania: 50 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.
  - **Festiwal Folkloru Polskiego „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej** - konkurs gawędziarzy, instrumentalistów, śpiewaków, drużbów i starostów weselnych, jeden z nielicznych w Polsce tak długo i konsekwentnie powtarzany cykl spotkań z folklorem. 52. edycja festiwalu rozpoczęła się w 11 sierpnia i została tradycyjnie otworzona paradnym przejazdem przez Bukowinę Tatrzańską – ze stacji narciarskiej RUSIN-SKI do Domu Ludowego. Po prezentacji zespołów regionalnych przy Domu Ludowym uczestnicy przenieśli się w plener. O godz. 15.00 pod bukowińskimi termami odbyły się zawody strzeleckie „O Sabałową Flintę”. Wieczorem na scenie plenerowej zagościły zespoły: Future Folk, Bursztyn z Białorusi i Zakopower. O godzinie 20:00 rozpoczęła się Sabałowa Noc, zwieńczona pokazem sztucznych ogni oraz zabawą przy muzyce zespołu Murań. W drugi dzień wystąpili: Dianda, Rzoż Bursztyn oraz Megitza. Kwota dofinansowania: 50 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.
  - **Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziemi Góralskich w Zakopanem** - wydarzenie z niemal 50-letnią tradycją, które przyciąga zespoły z całego świata oraz wielu znawców i miłośników folkloru. W dniach 16–26 sierpnia 2018 roku świętowano Złote Gody festiwalu. Jubileuszowa edycja przyniosła konkursowe, międzynarodowe zmagania zespołów góralskich o Złote, Srebrne i Brązowe Ciupagi. Na terenie festiwalowego namiotu, przez 7 dni w ramach Jarmarku Świętej Cecylii po raz pierwszy działało Targowisko Instrumentów. Kwota dofinansowania: 70 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.
  - **Międzynarodowe Warsztaty Gitarowe w Lanckoronie** - innowacyjna forma rozwijania umiejętności gry na gitarze. Oprócz zajęć muzycznych i koncertów organizowane są również zajęcia teatralne, plastyczne, fotograficzne, wystawy, wieczory z poezją i spotkania autorskie. Wykładowcami warsztatów są znani i cenieni artyści nie tylko z Polski, ale i z zagranicy. Warsztaty są szansą dla lokalnej młodzieży na kontakt z kulturą wysoką, pozwalają rozwinąć artystyczne zainteresowania młodych

ludzi. 11. edycja wydarzenia odbyła się w dniach 12-22 lipca. Kwota dofinansowania: 40 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

- **Pannonica Folk Festival** - plenerowy festiwal muzyki etnicznej i bałkańskiej, będący jednocześnie kulturalną wizytówką Sądecczyzny, organizowany w Barcicach - małej, malowniczej wsi położonej na lewym brzegu Popradu. Sercem imprezy jest tętniąca życiem wioska festiwalowa, gdzie na polu namiotowym zamieszkuje kilka tysięcy uczestników i gdzie przenikają się różnorodne formy animacji i kreacji np. warsztaty muzyczne, rękodzielnicze, taneczne, teatralne, a także pokazy filmów, spotkania z literatami, spektakle teatralne i pokazy sztuki cyrkowej. 6. edycja odbyła się w dniach 30 sierpnia - 1 września. Na festiwalowej scenie pojawiły się takie gwiazdy jak: Fanfara Transylwania, Marko Marković Brass Band, BGKO Barcelona Gypsy Balkan Orchestra, czy zespół Kroke w premierowej odsłonie z udziałem Neli Andreevy z Bułgarii. Kwota dofinansowania: 40 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

**PRZESZŁOŚĆ PRZYSZŁOŚCI.
wzmocnienie źródeł tożsamości
poprzez ochronę zasobów dziedzictwa**

„Ochrona zabytków Małopolski” – system wspierania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa małopolskiego

Celem konkursu pn. „Ochrona zabytków Małopolski” jest zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, jak również utrzymanie obiektów o niekwestionowanych wartościach artystycznych i historycznych, poprzez wsparcie finansowe z budżetu województwa małopolskiego prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych podejmowanych przy zabytkach nieruchomości i ruchomych wpisanych do rejestru zabytków położonych w granicach administracyjnych małopolski.

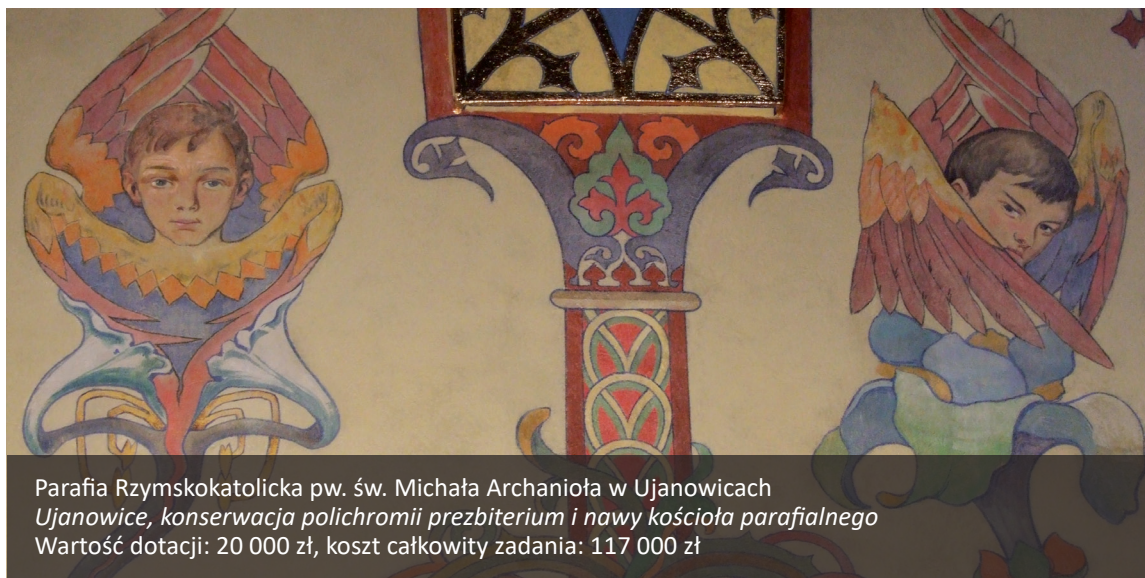
Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku mogą dotyczyć:

- zabytków nieruchomości – podejmowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy substancji zabytku nieruchomości wraz z jego otoczeniem oraz w historycznych układach urbanistycznych, ruralistycznych i w historycznych zespołach budowlanych;
- zabytków ruchomych – prowadzenia prac konserwatorskich i restauratorskich zabytkowego wyposażenia i wystroju zabytków nieruchomości posiadających najwyższą wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- krajobrazu kulturowego – działań zmierzających do wyeksponowania historycznie ukształtowanej (w wyniku działalności człowieka) przestrzeni, zawierającej wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze;

- dokumentowania zasobów – diagnozowania, programowania i dokumentowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych.

Uprawnionymi do złożenia wniosku o dotację są wszystkie podmioty będące właścicielami lub posiadaczami zabytku, jeżeli posiadanie to oparte jest o tytuł prawny do zabytku wynikający z użytkownika wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego, trwałego zarządu albo stosunku zobowiązaniowego. W terminie do dnia 15 grudnia 2017 roku, złożonych zostało 166 wniosków o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego. Ogólna kwota oczekiwanej dotacji z budżetu województwa małopolskiego wyniosła 15 443 218,83 zł.

Uchwałą nr XLVI/720/18 z dnia 26 lutego 2018 roku Sejmik Województwa Małopolskiego podjął decyzję w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego. Udzielone zostały dofinansowania na realizację 120 zadań w łącznej kwocie 2 600 000 zł. Średnia wartość dotacji wyniosła 21 666,67 zł.

Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Ujanowicach
Ujanowice, konserwacja polichromii prezbiterium i nawy kościoła parafialnego
Wartość dotacji: 20 000 zł, koszt całkowity zadania: 117 000 zł

Wspieranie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych z budżetu województwa małopolskiego w latach 1999-2018

rok	liczba projektów	kwota dotacji (zł)
1999	32	757 000
2000	22	675 000
2001	29	755 472
2002	56	1 015 365
2003	44	608 000
2004	27	450 000
2005	68	1 100 000
2006	7	1 000 000
2007	101	4 864 425
2008	167	6 900 000
2009	184	10 757 500
2010	117	5 000 000
2011	108	3 550 000
2012	140	3 530 000
2013	123	3 500 000
2014	131	3 500 000
2015	129	3 500 000
2016	88	1 800 000
2017	120	2 600 000
2018	120	2 600 000

Firma Handlowo-Usługową „Wiktoria” Krystyna Wojtowicz
Sieniawa, kompleks parkowo-dworski z XVII w. (zabytkowy dwór i spichlerz, park), XVIII w., wykonanie elewacji zewnętrznej (tynki konserwatorskie: prace pomocnicze i zabezpieczające, elewacja budynku i pasy okiennic, ganek)
 wartość dotacji: 40 000 zł, koszt całkowity zadania: 51 187,54 zł

Wykaz podmiotów, którym udzielono dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego w 2018 roku

lp.	Zadanie	Wnioskodawca	Kwota dotacji
1	Tarnów, Dom Mianonariuszy w zabudowie Bazyliki Katedralnej (XV w.), początek XVII w., remont konserwatorski zniszczonej konstrukcji więźby dachowej wraz z pokryciem	Diecezja Tarnowska Kościoła Rzymskokatolickiego	40 000
2	Kochanów, zespół willi Lubomirskich, 1896 rok, remont rolki z cegieł, cokołu i belki podwalinowej od spodu z podnoszeniem konstrukcji, podestu wejściowego werandy, odtworzenie elementów ganku, fundamentów zewnętrznych, fumigacja, naprawy konstrukcji ścian	Gmina Zabierzów	40 000
3	Skawina, ratusz, początek XX w., remont dachu wraz z wymianą więźby i pokrycia budynku	Gmina Skawina	30 000
4	Żegiestów, mury kościół parafialny pw. św. Anny (d. cerkiew greckokatolicka pw. św. Michała Archanioła), 1917-1925, remont poszycia wież i dachu kościoła - etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny w Żegiestowie	30 000
5	Zubrzyk, kościół filialny pw. podwyższenia Krzyża (dawna cerkiew greckokatolicka pw. św. Łukasza), 1875 rok, remont dachu i więźby dachu kościoła pw. Podwyższenia Krzyża św. w Zubrzyku - etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Anny w Żegiestowie	30 000
6	Brody, kaplica "Wniebowstąpienia Pana Jezusa", 1614 rok, kompleksowa restauracja wnętrza	Klasztor OO. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej	20 000
7	Nowy Wiśnicz, Zakład Karny, XVII w., remont elewacji zabytkowego muru zewnętrznego zlokalizowanego od strony północnej i zachodniej budynku Zakładu Karnego w Nowym Wiśniczu, etap III, odcinek 1-2	Zakład Karny w Nowym Wiśniczu	25 000
8	Krzyszowice, kościół pw. św. Marcina, 1832-1844, konserwacja stolarki okna oraz witraży po wschodniej stronie nawy głównej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Krzeszowicach	20 000
9	Rożnowice, kościół drewniany pw. św. Andrzeja Ap., XVIII w. (1756-1764), wykonanie systemu sygnalizacji włamania	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Ap. w Rożnowicach	7 000
10	Wierzchosławice, kaplica cmentarna - grobowiec W. Witosa, 1942 rok, remont ścian wewnętrznych wraz z odtworzeniem polichromii, remont posadzki z włazem do krypty, renowacja drewnianego ołtarzyka wraz z modernizacją jego instalacji elektrycznej	Marek Steindel	30 000
11	Sucha Beskidzka, kościół pw. Najświętszej Marii Panny w Suchej Beskidzkiej, 1908 rok, konserwacja cegły w strefie cokołowej wewnątrz kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Suchej Beskidzkiej	30 000
12	Dobczyce, zamek w Dobzycach, XIII/XIV w., usytuowanie tarasu widokowego, podwyższenie bramy oraz uczytelnienie przedbramia zamku w Dobzycach	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Dobzycach	40 000
13	Rydzów, pałac w Rydzowie, 1864 rok, rekonstrukcja stolarki okiennej - kontynuacja prac	Marta Tarabuła	15 000
14	Grybów, synagoga, pocz. XX w., zabezpieczenie konstrukcyjne ściany wschodniej synagogi	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie	25 000
15	Łazany, kościół pw. Znalezienia Krzyża Świętego, XVI w., renowacja stolarki okiennej i drzwiowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Znalezienia Krzyża Świętego w Łazanach	40 000
16	Kraków, ul. Warszawska 24, budynek byłego aresztu wojskowego "Areszt", lata 1873-1878, remont konserwatorski elementów drewnianych i metalowych schodów oraz spacerniaka, drzwi i podłóg w celach budynku dawnego Aresztu	Politechnika Krakowska	20 000
17	Bobowa, kościół pw. Wszystkich Świętych, XIV w., przekształcenie podniesienia w przestrzeni prezbiterium oraz estetyczne wykończenie posadzki w kościele	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wszystkich Świętych w Bobowej	20 000
18	Wojnicz, Dom Pański, XVI-XIX w., kontynuacja prac konserwatorskich elewacji wschodniej: prace murowe, wymiana i renowacja stolarki drzwiowej, wykonanie gzymsów, cokołu, warstw wykończeniowych, malowanie	Marta Kutniowska	20 000
19	Limanowa, kościół pw. Wszystkich Świętych w Łososinie Górnej, XVII wiek, wykonanie odwodnienia kościoła (kanalizacja deszczowa) wraz z rekonstrukcją drogi procesyjnej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wszystkich Świętych w Łososinie Górnej	40 000

20	Sułoszowa, kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Wawrzyńca, pocz. XX w., usunięcie stanu awaryjnego: wzmocnienie posadowienia ściany tęczowej i kaplicy północnej transeptu	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Sułoszowej	30 000
21	Szczucin, kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny w Szczucinie, 1680 rok, wykonanie izolacji poziomej przeciwwilgociowej w technologii iniekcji ciśnieniowej zarówno ścian zewnętrznych jak i wewnętrznych oraz słupów wewnętrznych	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Szczucinie	30 000
22	Kanna, kaplica mszalna pw. Matki Bożej Różańcowej w Kannie, 1865-1871, prace wewnątrz kaplicy - tynki renowacyjne (etap II)	Gmina Bolesław	5 000
23	Wójtowa, kościół pw. św. Bartłomieja Apostoła, XVI w. (rozbudowany w XVIII w.), remont i podbicie fundamentów oraz remont ścian zewnętrznych: płd. prezbiterium wraz ze ścianą wsch. kaplicy bocznej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła w Wójtowej	30 000
24	Nowy Wiśnicz, kościół pw. Wniebowzięcia NMP, I poł. XVII w., wzmocnienie więźby dachowej nad prezbiterium	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Nowym Wiśniczu	40 000
25	Żegocina, powiat bocheński, remont drogi procesyjnej wokół kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja Biskupa w Żegocinie (1895 rok) poprzez wymianę nawierzchni z kostki brukowej betonowej na płyty i kostkę kamienną	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Żegocinie	20 000
26	Brzesko, neogotycka kaplica Sumińskich-Ożegalskich, XIX/XX w., remont kaplicy - etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Matki Kościoła i św. Jakuba Ap. w Brzesku	15 000
27	Gręboszów, prace remontowo-konserwatorskie oraz restauratorskie obejmujące wymianę uszkodzonych tynków wewnętrznych kościoła z 1650 roku, zabezpieczenie oraz wykonanie nowych - etap IV	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Gręboszowie	20 000
28	Szerzyny, kościół parafialny pw. Matki Boskiej Szkaplerznej, 1927-1928 rok, konserwacja techniczna i estetyczna kamiennie-ceglanej elewacji wieży	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Szkaplerznej w Szerzynie	20 000
29	Biecz, Synagoga Talmud-Tora, 1924-1927, aranżacja i konserwacja malowideł ściennych	Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Bieczu	7 000
30	Krużłowa Wyżna, drewniany kościół pw. Narodzenia NMP, XVI w., konserwacja ołtarza bocznego lewego z fragmentami ścian nawy i konserwacja obrazu "Zdjęcie z krzyża z duszami czyścicowymi" (XVIII w.)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Krużłowej Wyżnej	20 000
31	Wierzchosławice, kościół pw. Matki Bożej Pocieszenia w Wierzchosławicach, XIX w., konserwacja i restauracja ołtarza bocznego św. Franciszka	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Pocieszenia w Wierzchosławicach	20 000
32	Limanowa, malarska dekoracja sklepienia w nawie bocznej prawej kościoła pw. Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej, pocz. lat 30. XX w., konserwacja sklepienia nawy bocznej prawej (kontynuacja prac przy sklepieniu w Bazylice)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej	30 000
33	Szczurowa, zespół dworski, 1854-1860, konserwacja polichromii ściennej na stropie sali narożnej południowo-wschodniej w pałacu Kępińskich w Szczurowej o powierzchni 37,7 m ²	Gmina Szczurowa	30 000
34	Jasienica, gm. Myślenice, zespół kamiennych figur wraz z ogrodzeniem z wielokondygnacyjną filarową kapliczką w centrum, 1876 roku, kompleksowa konserwacja techniczna i estetyczna, posadowienie obiektu, rekonstrukcja zniszczonego detalu i powierzchni, wymiana posadzki	Gmina Myślenice	20 000
35	Paszkówka, kaplica Wężyków, XVII/XVIII w., pełna konserwacja techniczna i estetyczna polichromii ściennych	Parafia Rzymskokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Paszkówce	20 000
36	Mogilno, kościół św. Marcina Bp., 1756 rok, odnowienie polichromii na stropie w prezbiterium	Parafia Rzymskokatolicka św. Marcina Bp. w Mogilnie	20 000
37	Gnojnik, kościół parafialny pw. św. Marcina Biskupa, 1766 - ołtarz główny, III etap pełnej konserwacji technicznej i estetycznej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Biskupa w Gnojniku	20 000
38	Proszowice, ołtarz główny z kaplicy pw. Trójcy Świętej w Proszowicach, XVII-XIX w., pierwszy zakres konserwacji technicznej ołtarza z wyłączeniem obrazu Matki Bożej Łaskawej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Proszowicach	25 000
39	Szymbark, polichromia ścienna za ołtarzem bocznym Serca Pana Jezusa (południowa strona kościoła), XX w., pełna konserwacja techniczna i estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. M.B. Szkaplerznej w Szymbarku	5 000
40	Rabka-Zdrój, ołtarz NSPJ w kaplicy NSPJ, XX w., kontynuacja prac przy ołtarzu: elementy złożone, rzeźby, obraz - pełna konserwacja estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Rabce-Zdroju	10 000

41	Grabie, polichromia na ścianach i stropie w zakrystii, XIX w., pełna konserwacja techniczna z usunięciem przemalowań i konserwacja estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Grabiu	25 000
42	Rajbrot, ołtarz główny, 2 poł. XVII w., pełna konserwacja techniczna i estetyczna, etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Rajbrocie	20 000
43	Poręba Żegoty, kościół pw. św. Marcina i Małgorzaty, kościół z 1762 rok, dekoracja malarska z ok. 1910 rok, konserwacja sklepienia i ścian nawy głównej - etap I	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Porębie Żegoty	20 000
44	Lipnica Wielka, kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP, XIX w., przeprowadzenie konserwacji technicznej i estetycznej - etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Lipnicy Wielkiej	10 000
45	Stary Wiśnicz, malowidła ściennie w kaplicy pw. św. Jana Nepomucena, XVI w., XVII w. XX w., konserwacja techniczna i estetyczna malowideł z różnych okresów historycznych (II etap)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wojciecha B.M. w Starym Wiśniczu	20 000
46	Borzęcín, kościół parafialny pw. Narodzenia NMP, ołtarz św. Józefa (1930-31) i rzeźba (figura) św. Sebastiana (II poł. XIX w.), konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza św. Józefa i figury św. Sebastiana	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Borzęcinie	15 000
47	Wierchomla Wielka, kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła, XVIII w., konserwacja ołtarza bocznego pw. św. Barbary	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Wierchomli Wielkiej	10 000
48	Ołpiny, rzeźba drewniana św. Michał Archanioł, koniec XVIII w., konserwacja techniczna polegająca na impregnacji wzmacniającej i dezynfekującej oraz estetyczna - usunięcie przemalowań, wykonanie uzupełnień drewna i warstw malarskich, konserwacja kamiennego cokołu	Justyna Mężyk	5 000
49	Szynwałd, zespół witraży z kościoła NMP Szkaplerznej w Szynwałdzie, 1917 rok, wykonanie kompleksowej konserwacji trzech witraży w zakrystii kościoła parafialnego pw. NMP Szkaplerznej w Szynwałdzie (św. Stanisław, św. Aleksander Papież, Matka Boska Ostrobramska)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny Szkaplerznej w Szynwałdzie	13 000
50	Mętków, kościół drewniany z polichromiami na stropach i ścianach, 1771 rok, konserwacja polichromii na drewnianym stropie prezbiterium i ścianach nawy w kościele pw. MB Częstochowskiej w Mętkowie, gdzie posługę kapłańską pełnił ks. Karol Wojtyła - etap VII	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Mętkowie	20 000
51	Kęty, kaplica/kościół pomocniczy pw. św. Jana Kantego w Kętach z ołtarzem głównym, 1722-25 rok, kontynuacja prac konserwatorskich barokowego ołtarza głównego - etap III	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach	20 000
52	Siedliska, ołtarz boczny Matki Bożej Bolesnej w kościele pw. św. Mikołaja w Siedliskach, XVII w., kompleksowa konserwacja techniczna i estetyczna wraz z opracowaniem dokumentacji	Rektorat przy kościele pw. św. Mikołaja w Siedliskach	15 000
53	Tropie, kościół pw. św. Pustelników Andrzeja Świerada i Benedykta, ołtarz Veraicon, XVII i XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna struktury ołtarza (II etap)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Pustelników Andrzeja Świerada i Benedykta w Tropiu	15 000
54	Brzeźnica, polichromia w prezbiterium kościoła parafialnego pw. św. Stanisława B.M., 1899 rok, pełna konserwacja techniczna i estetyczna dekoracji malarskiej stropu prezbiterium	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława B.M. w Brzeźnicy	10 000
55	Ujanowice, polichromia prezbiterium i nawy kościoła parafialnego pw. św. Michała Archanioła z XVI w., polichromia z 1905 rok, odsłonięcie spod przemalowań i pełna konserwacja dekoracji ścian i sklepienia	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Ujanowicach	20 000
56	Męcina, polichromia nawy drewnianego kościoła pw. św. Antoniego Opata w Męcinie, XVII-XIX w., kontynuacja prac przy konserwacji nawarstwień malarskich ścian i stropu	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Antoniego Opata w Męcinie	30 000
57	Nawojowa, ołtarz Ukrzyżowania, II poł. XVII w., konserwacja rzeźb oraz elementów złoconych	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Nawojowej	10 000
58	Chronów, kościół pw. Ducha Świętego, XVII w., prace konserwatorskie przy ściennych nawarstwień malarskich w nawie głównej i w przedsionku kościoła - etap VI	Parafia Rzymskokatolicka pw. Ducha Świętego w Chronowie	20 000
59	Grodzisko, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP i św. Józefa Rzemieślnika, XVIII w., konserwacja ambony	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP i św. Józefa Rzemieślnika Ojców-Grodzisko	25 000
60	Tabaszowa, barokowo-ludowa chrzcielnica i ławy będące na wyposażeniu kościoła pw. św. Mikołaja, XVIII w., pełna konserwacja wymienionych elementów wyposażenia świątyni	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Tabaszowej	10 000
61	Czarne, gm. Sękowa, kamienny nagrobek Rozalii i Konstantina Żydiaków, początek XX wieku, konserwacja kamiennego nagrobka Rozalii i Konstantina Żydiaków na terenie cmentarza łemkowskiego we wsi Czarne	Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Krzywa	5 000

62	Skrzydlna, barokowe ołtarze: główny i 2 boczne z kościoła pw. św. Mikołaja, XVII/XVIII w., pełna konserwacja wraz z częściową rekonstrukcją snycerki, rzeźb i obrazu św. Mikołaja (V etap prac)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Skrzydlniej	20 000
63	Dębno, polichromia wnętrza, kamienne obramienia okien i sakrarium, XV w. - XX w., pełna konserwacja polichromii (II etap) oraz kamiennych obramień okiennych i sakrarium	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Małgorzaty w Dębnie	20 000
64	Łukowica, barokowe ołtarze boczne i chrzcielnica oraz rokokowy prospekt organowy z kościoła pw. św. Andrzeja, XVII - XVIII w., pełna konserwacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła w Łukowicy	50 000
65	Zawoja, ołtarz Pana Jezusa Ukrzyżowanego z transeptu w kościele parafialnym pw. św. Klemensa w Zawoi, 2 poł. XVIII w., prace konserwatorskie	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Klemensa w Zawoi	35 000
66	Głębowice, kościół drewniany z 1518 roku, z ołtarzami (barokowymi) w prezbiterium i kaplicy pld., ołtarz główny z 1650 roku i ołtarz boczny pld. z 1750 roku, konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza głównego i bocznego z obrazami	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny Szkaplerznej w Głębowicach	20 000
67	Bobowa, ul. Żydowska 2, synagoga, XVIII w., usunięcie wtórnych nawarstwień polichromii z powierzchni sklepień i filarów - etap II	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie	20 000
68	Prandocin, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, XII w., konserwacja kamiennych wątków we wnętrzu (nawa)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Jana Chrzciciela w Prandocinie	30 000
69	Korzkiew, kościół parafialny pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela, 1623 rok, remont konserwatorski elewacji północnej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Korzkwi	30 000
70	Jangrot, kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela, 1822 rok, prace remontowo-konserwatorskie przy północnej elewacji	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Jangrocie	40 000
71	Michałowice, dwór projektu arch. Teodora Talowskiego z 1897 roku, odtworzenie/renowacja po pożarze z 1979 roku kamieniarki elewacji południowej oraz konserwacja wątku ceglanego i tynków	Monika Biernacka-Lorenz	20 000
72	Ropa, zespół dworski w Ropie, XVI - XVII w, rozbudowany w 1803 roku wykonanie izolacji termicznej, zabezpieczenie przeciwpożarowe i zabezpieczenie przed niekorzystnym wpływem warunków atmosferycznych	Fundacja "Szlachetne Zdrowie..."	59 000
73	Sieniawa, kompleks parkowo-dworski z XVII w. (zabytkowy dwór i spichlerz, park), XVIII w., wykonanie elewacji zewnętrznej (tynki konserwatorskie: prace pomocnicze i zabezpieczające, elewacja budynku i pas cokołowy, ganek)	Firma Handlowo-Usługowa "Wiktoria" Krystyna Wojtowicz	40 000
74	Wykonanie izolacji przeciwwodnych zewnętrznych kościoła pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Koniuszy	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Koniuszy	40 000
75	Łąpczyca, gotycki zabytkowy kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, 1340 rok, konserwacja średniowiecznej kamiennej ściany w kruchcie - kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny w Łąpczycy	25 000
76	Bochnia, dom przy ul. Konstytucji 3 maja 3 w Bochni, 1895 rok, renowacja i konserwacja oraz rekonstrukcja stolarki zewnętrznej na poziomie parteru	Jerzy Silberring	30 000
77	Gaj, gmina Mogilany, kościół parafialny pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Gaju, 1635 rok, prace remontowo-konserwatorskie przy babińcu oraz krypcie pod babińcem	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Gaju	20 000
78	Wolbrom, kaplica w nawie południowej kościoła, 1936-1937 rok, remont pokrycia dachowego	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Wolbromiu	30 000
79	Czermna, zabytkowy kościół drewniany, 1520 rok, oczyszczenie, konserwacja i impregnacja dachu wykonanego z gontu	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Bpa i MB Pocieszenia w Czermnej	20 000
80	Szreniawa, kaplica grobowa rodziny Linowskich, 1868 rok, ratunkowe prace remontowo-konserwatorskie	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Szreniawie	30 000
81	Laskowa, dwór w Laskowej, 1667, wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej i wewnętrznej w dworze w Laskowej - kontynuacja	Piotr Michałowski	20 000
82	Wilczyńska, parapet chóru muzycznego, XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława BM w Wilczyskach	20 000
83	Tłuczarni, gm. Brzeźnica, drewniany kościół pw. Nawiedzenia NMP na Nowsiu, 1664 rok, konserwacja techniczna i estetyczna ambony	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Tłuczani	15 000
84	Wolbrom, gotyckie tabernakulum, barokowy lawaterz, łaśa kolatorska, XV, XVII, XIX w., pełna konserwacja techniczna i estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Wolbromiu	15 000

85	Rybna, ołtarz św. Anny i ambona, poł. XVII w., renowacja figur na ołtarzu św. Anny oraz zrujnowanej ambony	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Kazimierza w Rybnej	15 000
86	Wysocice, romański kościół pw. św. Mikołaja, XII/XIII w., konserwacja drewnianego wyposażenia: konfesjonał, ława kołatorska, ołtarz boczny	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Wysocicach	15 000
87	Gorlice, kontynuacja konserwacji kolekcji starych druków cyrylickich (etap VI), XVIII-XIX w., pełna konserwacja estetyczno-techniczna	Diecezjalny Ośrodek Kultury Prawosławnej "Elpis"	7 000
88	Żelichów, kościół pw. św. Zygmunta, obraz św. Wawrzyniec, tempera na desce, pierwotnie skrzydło ołtarza tryptykowego, początek XVI wieku, pełna konserwacja techniczna i estetyczna (wraz z badaniami oraz rekonstrukcją ramy)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Zygmunta w Żelichowie	10 000
89	Gorlice, zakończenie konserwacji nastawy ołtarzowej cerkwi katedralnej, XVIII w., pełna konserwacja techniczno-estetyczna	Parafia Prawosławna pw. św. Trójcy w Gorlicach	5 000
90	Pętna-Małaśtów, ikonostas z cerkwi pw. św. Paraskewy, 1929 rok, III etap prac - kontynuacja prac konserwatorskich przy ikonostasie (konserwacja dwóch ikon z predelli, dziesięciu ikon apostołskich i jedenastu ikon proroczych)	Parafia Greckokatolicka pw. św. Paraskewy w Pętnej	15 000
91	Poręba Dzierżna, kościół na szlaku architektury drewnianej, ołtarz boczny prawy św. Antoniego Padewskiego, XVIII w., pełna konserwacja techniczna i estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Porębie Dzierżnej	20 000
92	Przysłop, ołtarz boczny pw. Św. Mikołaja, XVIII w., konserwacja estetyczna ikony Św. Mikołaja, konserwacja techniczna i estetyczna ikony ze zwieńczenia ołtarza i retabulum ołtarza	Parafia Greckokatolicka pw. Św. Michała Archanioła w Przysłopiu	15 000
93	Łosie, ikonostas z Greckokatolickiej Cerkwi pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna 2 ikon namiestnych wraz z cokołem, konserwacja techniczna i estetyczna obramień 6 ikon rzędu Świątecznego	Parafia Greckokatolicka pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Łosiu	25 000
94	Bodaki, ikonostas z dawnej cerkwi greckokatolickiej pw. św. Dymitra w Bodakach, 1902 rok, konserwacja techniczna i estetyczna drugiej połowy rzędu I łącznie z wrotami carskimi i wrotami diakońskimi prawymi (od strony Patrona cerkwi)	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Wniebowziętej w Małaśtowie	15 000
95	Przegonia, barokowy ołtarz w kaplicy bocznej z cudownym obrazem Chrystusa Miłosiernego "Ecce Homo", XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna struktury ołtarza - II etap prac	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Zbawiciela w Przegini	20 000
96	Kunkowa, cerkiew prawosławna pw. św. Apostoła Łukasza w Kunkowej, 1868 rok, konserwacja zabytkowych obiektów wyposażenia cerkwi (pocz. XX w.): Feretron z obrazami MB z Dzieciątkiem i św. Mikołajem, Ołtarz ofiarny (żertwiennik) - V etap	Parafia Prawosławna pw. św. Apostoła Łukasza w Kunkowej	10 000
97	Rozdziele, zakończenie konserwacji obrazu patronalnego Narodzenie NMP i ołtarzyka ofiarnego (retabulum), XVIII-XIX w., pełna konserwacja estetyczno-techniczna	Parafia Prawosławna pw. Narodzenia NMP w Rozdziele	10 000
98	Bielanka, ikonostas w Cerkwi Greckokatolickiej Opieki NMP, 1700 rok, kontynuacja prac konserwatorskich	Parafia Greckokatolicka pw. Opieki Najświętszej Marii Panny w Bielance	20 000
99	Nowica, ikonostas z Greckokatolickiej Cerkwi pw. Św. Paraskewy, XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna ikon namiestnych wraz z obramieniami, konserwacja estetyczna ikony Ostatnia Wieczerza	Parafia Greckokatolicka pw. Św. Paraskewy w Nowicy	25 000
100	Czyrna, cerkiew pw. św. Prascewii, 1892 rok konserwacja ołtarza bocznego, późnobarokowego z 1 poł. XVIII w. z Chrystusem malowanym u szczytu - II etap prac	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Czyrnej	10 000
101	Piorunka, cerkiew pw. św. Kosmy i Damiana, 1798 rok, konserwacja ikonostasu rokokowego z 2 poł. XVIII w. - IV etap prac	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Czyrnej	20 000
102	Podole, drewniany kościół pw. Podwyższenia Św. Krzyża, XV/XVI w., konserwacja polichromii ścian i stropu z XVI w. - IV etap prac	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Św. Krzyża w Podolu	25 000
103	Berest, cerkiew pw. św. Kosmy i Damiana, 1842 rok, ratunkowe prace konserwatorskie przy polichromii ścian i stropu z 1922 rok - III etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB Nieustającej Pomocy w Bereście	20 000
104	Dubne, cerkiew pw. św. Michała Archanioła, 1863 rok, prace ratunkowo-konserwatorskie przy polichromii wnętrza z XIX/XX w.	Rektorat Kościoła Rzymskokatolickiego pw. Macierzyństwa NMP w Leluchowie	30 000
105	Mochnaczka Niżna, kaplica pw. Narodzenia NPM, 1787 rok, kompleksowe prace konserwatorskie przy klasycystycznym wyposażeniu wnętrza z XVIII w.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Mochnaczce Niżnej	20 000

106	Czchów, gotyckie polichromie prezbiterium kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP, XIV w., konserwacja odsłoniętych polichromii gotyckich glifu okiennego i górnej partii południowej ściany prezbiterium	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Czchowie	30 000
107	Zawada k. Tarnowa, kościół parafialny pw. św. Marcina Bpa, XV w., konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza bocznego (lewego) - z obrazem "św. Izidor" z XVIII w. - kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Bpa w Zawadzie	20 000
108	Krynica-Zdrój, cerkiew greckokatolicka pw. św. Apostołów Piotra i Pawła, XIX w., konserwacja techniczno-estetyczna obrazów - kontynuacja	Parafia Greckokatolicka pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Krynicy-Zdroju	20 000
109	Bartne, cerkiew prawosławna, XIX w., chorągwie procesyjne - czerwone w typie labarum z potrójnym lambrekinem, konserwacja	Parafia Prawosławna pw. św. Kosmy i Damiana w Bartnem	20 000
110	Wysowa-Zdrój, cerkiew prawosławna pw. św. Archanioła Michała, 1779 rok, konserwacja techniczna i estetyczna ikonostasu: rząd Apostołów z obramowaniem i ornamentyką (prawa strona) - kontynuacja	Parafia Prawosławna pw. św. Archanioła Michała w Wysowej-Zdroju	20 000
111	Hańczowa, cerkiew prawosławna pw. Opieki Matki Bożej, XIX w., konserwacja techniczna i estetyczna malowideł ściennych w prezbiterium - kontynuacja	Parafia Prawosławna pw. Opieki Matki Bożej w Hańczowej	20 000
112	Biecz, kościół parafialny pw. św. Anny, ołtarz główny, 2 ćw. XVIII w., konserwacja podstawy iluzjonistycznego ołtarza od strony chóru zakonnego (ostatni etap prac)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny OO. Franciszkanów /OFM/ w Bieczu	15 000
113	Uście Gorlickie, cerkiew greckokatolicka pw. św. Paraskewy, XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna ikonostasu: rząd Apostołów (lewa strona) obramowanie z ornamentyką - kontynuacja	Parafia Greckokatolicka pw. św. Paraskewy w Uściu Gorlickim	15 000
114	Śnietnica, cerkiew greckokatolicka pw. św. Dymitra, XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna malowideł ściennych (ściana północna) - kontynuacja	Parafia Greckokatolicka pw. św. Dymitra w Śnietnicy	20 000
115	Strzegowa, ołtarz boczny lewy (po stronie Ewangelii), XVIII w., konserwacja estetyczna struktury ołtarza i obrazów	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Strzegowej	15 000
116	Kwiatoń, dawna cerkiew greckokatolicka pw. św. Paraskewy, XVII w., konserwacja obrazu Matki Boskiej Immaculata z XIX/XX w.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Uściu Gorlickim	7 000
117	Harbutowice, kamienna studnia na Przełęcz Sanguszk, XIX/XX w., III etap prac remontowo-konserwatorskich	Gmina Sułkowice	20 000
118	Binarowa, kościół pw. św. Michała Archanioła, ok. 1500 rok, kontynuacja konserwacji malowideł (1650 rok) w dolnych partiach ścian pn. i pd. prezbiterium	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Binarowej	20 000
119	Zbyszyce, kościół pw. św. Bartłomieja, 1-poł. XV w., konserwacja malowideł na ścianach zakrystii z XVII w. (kontynuacja)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja w Zbyszycach	30 000
120	Wielogłowy, ołtarz boczny prawy, poł. XVII w. (najprawdopodobniej 1648 rok), II etap konserwacji ołtarza bocznego prawego z kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Wielogłowach	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Wielogłowach	30 000
OGÓŁEM			2 600 000

Więcej informacji o zasadach konkursu i jego efektach:

<https://www.malopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/konkursy-grantowe/konkurs-ochrona-zabytkow-malopolski>

„Kapliczki Małopolski 2018” – konkurs dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa małopolskiego, podejmujących prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkowych kapliczkach położonych na obszarze województwa małopolskiego

Celem konkursu pn. „Kapliczki Małopolski” jest ochrona regionalnego zasobu dziedzictwa kulturowego poprzez udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa małopolskiego. Podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o udzielenie dotacji z budżetu województwa małopolskiego w formie dotacji celowej są jednostki samorządu terytorialnego położone w granicach administracyjnych województwa małopolskiego. Kapliczki, przy których będą wykonywane prace nie muszą być wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego, ale powinny posiadać wartość artystyczną lub historyczną.

Głównymi kryteriami udzielenia dotacji są:

- stan zachowania i stopień zagrożenia istnienia kapliczki,
- znaczenie kapliczki dla dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem wartości historycznej, artystycznej lub naukowej,
- racjonalne uzasadnienie kosztów realizacji planowanych prac lub robót budowlanych,
- wysokość zaangażowania finansowego wnioskodawcy,
- wpis obiektu do rejestru zabytków województwa małopolskiego lub do gminnej ewidencji zabytków,
- posiadanie przez jednostkę samorządu terytorialnego aktualnego gminnego lub powiatowego programu opieki nad zabytkami.

Uchwałą nr 197/18 z dnia 13 lutego 2018 roku Zarząd Województwa Małopolskiego ogłosił kolejną edycję konkursu pn. „Kapliczki Małopolski”. W oparciu o przyjęte zasady, w terminie do dnia 15 marca 2018 roku, złożonych zostało 112 wniosków o udzielenie pomocy finansowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkowych kapliczkach.

Ogólna kwota oczekiwanej dotacji z budżetu województwa małopolskiego wyniosła 1 618 706,28 zł.

Na etapie oceny formalnej 8 wniosków nie spełniło wymogów określonych w Regulaminie konkursu i nie zostało dopuszczonych do oceny merytorycznej.

Po uwzględnieniu opinii i rekomendacji Komisji konkursowej oceniającej złożone wnioski, na wniosek Zarządu Województwa Małopolskiego, Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą nr XLVIII/756/18 z dnia 23 kwietnia 2018 roku podjął decyzję o udzieleniu dotacji w łącznej kwocie 550 000 zł, na realizację 75 zadań obejmujących prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane podejmowane przy zabytkowych kapliczkach z terenu małopolski.

Wspieranie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych zabytkowych kapliczek z budżetu województwa małopolskiego w latach 1999-2018

rok	liczba projektów	kwota dotacji (zł)
2009	17	200 000
2010	29	200 000
2014	56	208 000
2015	40	250 000
2016	50	300 000
2017	64	340 000
2018	75	550 000

Gmina Lipnica Murowana
Prace remontowo-konserwatorskie kamiennej figury św. Szymona z Lipnicy z 1913 roku
wartość dotacji: 9 000 zł, koszt całkowity zadania: 25 400 zł

Wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy finansowej w formie dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkowych kapliczkach

Lp.	Wnioskodawca	Zadanie	Kwota dotacji
1.	Gmina Babice	Konserwacja ścian i podłogi kapliczki domkowej w Jankowicach z XIX w. – interwencja konserwatorska	8 000
2.	Gmina Biecz	Remont i renowacja kapliczki z XIX w. przy ul. Grunwaldzkiej w Bieczu – etap I	10 000
3.	Gmina Biskupice	Remont kapliczki kolumnowej z 1894 roku w Trąbkach	5 000
4.	Gmina Bobowa	Konserwacja i renowacja murowanej kapliczki z XIX/XX w. z figurą św. Jana Nepomucena położonej w Brzanie	10 000
5.	Gmina Bochnia	Kompleksowa konserwacja kapliczki kamiennej słupowej z XIX w. w Grabinie	8 000
6.	Miasto Bochnia	Wykonanie prac konserwatorskich przy zabytkowej figurze Matki Bożej z dzieciątkiem z XIX w. położonej w Bochni przy ul. Proszowskiej	8 000
7.	Gmina Bolesław	Prace konserwatorskie przy krzyżu z 1934 roku położonego przy drodze powiatowej Bolesław Ćmielówka – obręb Ujków Nowy	5 000
8.	Gmina Borzęcin	Renowacja kapliczki "Ukoronowania Matki Bożej" z XIX w. przy drodze wojewódzkiej nr 964 w Borzęcinie Dolnym	10 000
9.	Gmina Brzesko	Konserwacja kamiennej figury przydrożnej przedstawiającej Chrystusa Frasobliwego na postumencie, datowanej na II poł. XIX wieku przy ul. Królowej Jadwigi 12 w Brzesku	5 000
10.	Gmina Budzów	Remont kapliczki – kamiennej kolumny z latarnią w miejscowości Budzów	12 000
11.	Gmina Charsznica	Restauracja kapliczki z krzyżem w Uniejowie Rędzinach z 1 poł. XIX w.	8 000
12.	Gmina Chełmiec	Remont i stabilizacja przydrożnej kapliczki w Kunowie	4 000
13.	Gmina Czchów	Prace konserwatorsko-restauratorskie przy zabytkowej kamiennej kapliczce św. Jana Nepomucena w Domosławicach wzniesionej w 1729 roku	8 000
14.	Gmina Czernichów	Wymiana dachu z pokryciem na kapliczce w Przegini Duchownej	8 000
15.	Gmina Czernichów	Wymiana dachu z pokryciem na kapliczce w Wołowicach	8 000
16.	Gmina Czorsztyn	Remont XX-wiecznej kapliczki w miejscowości Maniowy przy ul. ks. Siudy	3 000
17.	Gmina Dębno	Remont konserwatorski figury Matki Bożej Niepokalanie Poczętej z ok. 1860 roku, usytuowanej w Łysej Górze	5 000
18.	Gmina Dobra	Konserwacja kamiennej kapliczki słupowej z XIX/XX w. w miejscowości Wilczyce	6 000
19.	Gmina Gdów	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy kamiennej kapliczki słupowej z 1863 roku, z figurą Matki Boskiej Szkaplerznej oraz płaskorzeźbionymi wizerunkami świętych w Winiarach – II etap	6 000
20.	Miasto Gorlice	Remont kapliczki przy ul. Moniuszki w Gorlicach	6 000
21.	Gmina Gródek nad Dunajcem	Prace renowacyjne przy przydrożnej kapliczce z XIX w. w miejscowości Tropie	7 000
22.	Gmina Grybów	Remont i konserwacja zabytkowej kapliczki kubaturowej z 1907 roku w miejscowości Cieniawa	8 000
23.	Gmina Igołomia-Wawrzeńczyce	Remont konserwatorski drewnianej kapliczki w Wawrzeńczycach	5 000
24.	Gmina Iwanowice	Prace konserwatorskie drewnianej kapliczki z początku XX w. wraz z przeniesieniem obiektu	12 000
25.	Gmina Iwkowa	Konserwacja i renowacja murowanej kapliczki domowej z 1852 roku w Iwkowej	6 000
26.	Gmina Jabłonka	Przeprowadzenie pełnej konserwacji kapliczki pw. św. Józefa z Dzieciątkiem Jezus	10 000
27.	Gmina Kalwaria Zebrzydowska	Konserwacja kapliczki słupowej z wizerunkiem Najświętszej Maryi Panny w Podolanach	6 000
28.	Gmina Kłaj	Konserwacja kamiennej kapliczki pw. św. Floriana w Brzeziu	12 000
29.	Powiat krakowski	Przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich kamiennej kapliczki Skorusów z 1915 roku w Krzęcinie	7 000

30.	Gmina Krynica-Zdrój	Konserwacja przydrożnej kapliczki słupowej "Chrystusa Ukrzyżowanego" w Mochnacze Wyżnej	7 000
31.	Gmina Krzeszowice	Remont kapliczki z 1901 roku w miejscowości Dubie – etap II	4 000
32.	Gmina Limanowa	Remont przydrożnej kapliczki w miejscowości Nowe Rybie – etap I	9 000
33.	Gmina Lipnica Murowana	Prace remontowo-konserwatorskie kamiennej figury św. Szymona z Lipnicy z 1913 roku.	9 000
34.	Gmina Lubień	Wykonanie prac konserwatorskich kapliczki Męki Pańskiej w miejscowości Krzeczów	6 000
35.	Gmina Lubień	Wykonanie prac konserwatorskich kapliczki kamiennej z krucyfiksem w miejscowości Lubień	6 000
36.	Gmina Łącko	Prace rekonstrukcyjno-konserwatorskie krzyża przydrożnego w Maszkowicach	5 000
37.	Gmina Mędrzechów	Konserwacja figury kamiennej św. Tomasza z 1770 roku w miejscowości Mędrzechów	7 000
38.	Gmina Michałowice	Przeprowadzenie prac konserwatorskich drewnianego krzyża z 1881 roku usytuowanego w Masłomiącej	6 000
39.	Gmina Mogilany	Renowacja kamiennej kapliczki „Na Kopcach” z 1878 roku w Chorowicach	8 000
40.	Gmina Mucharz	Konserwacja kapliczki z figurą kamienną Matki Boskiej 1773 rok w Mucharzu	8 000
41.	Gmina Muszyna	Konserwacja figury Matki Boskiej oraz ikony św. Rodziny oraz św. Mikołaja z murowanej kapliczki (XVIII/XIX w.) w Wojkowej – etap II	8 000
42.	Gmina Myślenice	Kamienna kapliczka przydrożna Matki Boskiej z grupą ukrzyżowania w szczycie z II połowy XIX wieku w miejscowości Zasań	7 000
43.	Gmina Niepołomice	Renowacja kapliczki słupowej "Golgota" z 1806 roku w Niepołomicach	6 000
44.	Gmina Nowy Wiśnicz	Prace konserwatorsko-restauratorskie przy kapliczce kamiennej słupowej z krzyżem i płaskorzeźbami z 1912 roku w Muchówce	8 000
45.	Gmina Olkusz	Pełna konserwacja techniczna i estetyczna przydrożnej XIX-wiecznej kapliczki słupowej ze zlepieńca parczewskiego zwieńczonej metalowym krzyżem w Kosmolowie	5 000
46.	Gmina Olkusz	Pełna konserwacja techniczna i estetyczna przydrożnej kapliczki słupowej z metalowym krzyżem z 1892 roku w Kosmolowie	4 000
47.	Gmina Pcim	Prace konserwatorsko-budowlane i rekonstrukcyjne przy kamiennej kapliczce słupowej z 1638 roku w Pcimiu	8 000
48.	Gmina Pleśna	Konserwacja kapliczki słupowej zwieńczonej figurą NMP Niepokalanie Poczętej w Lichwinie	3 000
49.	Gmina Polanka Wielka	Konserwacja przydrożnej kapliczki z 1902 roku przy drodze wojewódzkiej nr 949 w Polance Wielkiej	6 000
50.	Gmina Proszowice	Remont konserwatorski kamiennej kapliczki Jezusa Frasobliwego z II poł. XIX w. w Proszowicach (prace ratunkowe)	7 000
51.	Gmina Proszowice	Konserwatorskie prace ratunkowe kamiennej kapliczki z II poł XIX w. w Opatkowicach	9 000
52.	Gmina Radziemice	Kontynuacja prac konserwatorskich przy ścianach i sklepieniu Kaplicy w Obrażejowicach wraz z przywróceniem pierwotnej estetyki wnętrza poszerzone o konserwację ołtarza	8 000
53.	Gmina Ryglice	Prace konserwatorskie przy przydrożnej kapliczce z 1918 roku z figurą Matki Boskiej Niepokalanej w Zalasowej – etap II	7 000
54.	Gmina Rzepiennik Strzyżewski	Wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych przy kapliczce domkowej z Chrystusem przy słupie z 1913 roku położonej w Rzepienniku Biskupim	12 000
55.	Gmina Siepraw	Kompleksowa konserwacja techniczna i estetyczna kapliczki z 1769 roku Matki Boskiej Różańcowej w Zakliczynie	8 000
56.	Gmina Słaboszów	Odnowa kapliczki (figury) Pana Jezusa Frasobliwego w miejscowości Świąćce	7 000
57.	Gmina Słopnice	Konserwacja i restauracja kamiennej kapliczki w kształcie wielokondygnacyjnego czworościennego słupa w Słopnicach	7 000
58.	Gmina Stary Sącz	Kaplica pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Starym Sączu, pocz. XIX w. Roboty budowlane i konserwatorskie – etap I	7 000
59.	Gmina Stryszów	Renowacja kamiennego krzyża z 1828 roku wraz z przeniesieniem na nowe miejsce obok kościoła pw. św. Jana Kantego w Stryszowie	10 000
60.	Gmina Stryszów	Renowacja kamiennej kapliczki przydrożnej z figurą Piety z 1860 roku w Dąbrówce	5 000

61.	Gmina Sucha Beskidzka	Prace renowacyjno-konserwatorskie przy kamiennym Krzyżu Jubileuszowym z 1865 roku w Suchej Beskidzkiej	8 000
62.	Gmina Szczurowa	Przywrócenie świetności drewnianej kapliczki z poł. XIX w., znajdującej się na terenie parku dworskiego w Dołędze	9 000
63.	Gmina Szerzyny	Kompleksowy remont kapliczki z 1907 roku w miejscowości Czerma	8 000
64.	Powiat tarnowski	Renowacja kapliczki z figurą Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 1887 roku w Ryglicach	8 000
65.	Gmina Tarnów	Wykonanie prac konserwatorskich przy zabytkowej kapliczce kamiennej z pasyjką i płaskorzeźbą św. Michała Archanioła z 1889 rok położonej w miejscowości Tarnowiec	8 000
66.	Gmina Trzciana	Remont kapliczki domkowej z 1817 roku Matki Bożej z Dzieciątkiem w Kamionnej	9 000
67.	Gmina Tymbark	Konserwacja zagrożonej kamiennej kapliczki słupowej z 1904 roku z Zawadki – etap II	7 000
68.	Gmina Wieliczka	Pełna konserwacja techniczna i estetyczna kamiennej, przydrożnej kapliczki pw. św. Floriana w Rożnowej	8 000
69.	Gmina Wieprz	Konserwacja kapliczki murowanej św. Jana Nepomucena z poł. XIX w. Gierałtowicach	3 000
70.	Gmina Wietrzychowice	Remont zabytkowej kapliczki słupowej na cmentarzu wojennym z I wojny światowej w Miechowicach Małych	7 000
71.	Gmina Wiśniowa	Konserwacja kamiennej kapliczki z przedstawieniem koronacji Najświętszej Marii Panny z 1872 roku w Lipniku	10 000
72.	Gmina Wolbrom	Remont kapliczki z przedstawieniem Anioła Stróża z 1893 roku w Wolbromiu	12 000
73.	Gmina Zator	Renowacja kapliczki domkowej z końca XIX wieku w Graboszycach, przysiółek Czorcza	6 000
74.	Gmina Zawoja	Remont kapliczki kamiennej z I dekady XX w. w Zawoi Dolnej	8 000
75.	Gmina Żegocina	Remont i konserwacja przydrożnej kapliczki kolumnowej Matki Boskiej z 1863 roku w Łąckie Górnej	6 000
OGÓLEM			550 000

Gmina Tymbark

Konserwacja zagrożonej kamiennej kapliczki słupowej z 1904 roku z Zawadki
wartość dotacji: 7 000 zł, koszt całkowity zadania: 25 7000 zł

Gmina Rzepiennik Strzyżewski
Remont kapliczki domkowej z rzeźbą „Chrystus przy słupie” z 1913 roku w Rzepienniku Biskupim
wartość dotacji: 12 000 zł, koszt całkowity zadania: 45 000 zł

Wojewódzki program opieki nad zabytkami w Małopolsce na lata 2018-2021

Zgodnie z zapisami artykułu 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – województwo małopolskie sporządziło i przyjęło już trzy wersje wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami. Pierwszy w kraju program regionalny pn. Wojewódzki Program Ochrony Dziedzictwa i Krajobrazu Kulturowego Małopolski został opracowany na lata 2005-2009. Kolejne wersje programu obowiązywały w latach 2010-2013 i 2014-2017. Wszystkie dokumenty programowe uzyskały pozytywną opinię Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Z uwagi na cezurę końcową w Departamencie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, przy współudziale powołanego przez Zarząd Województwa Małopolskiego zespołu zadaniowego, opracowano Wojewódzki program opieki nad zabytkami w Małopolsce na lata 2018-2021. Aktualny program obejmuje obszar województwa małopolskiego w jego administracyjnych granicach i stanowi naturalną kontynuację wszystkich wcześniejszych dokumentów programowych. Dokument wskazuje cele, priorytety i kierunki działań określone w wyniku przeprowadzonej, aktualnej analizy zasobu dziedzictwa kulturowego w regionie.

Decydujący wpływ na wybór priorytetów i działań miała ocena stanu zachowania krajobrazu kulturowego, analiza zagrożeń oraz występujących tendencji i problemów, które dotyczą szeroko pojętej ochrony przestrzeni kulturowej. W dokumencie wyznaczono priorytety i działania o charakterze inspirującym, które powinny być realizowane i podejmowane przez różne podmioty i instytucje zarządzające regionalnym dziedzictwem kulturowym, a także przez prawnych opiekunów zabytków.

W dniu 18 października 2018 roku Zarząd Województwa Małopolskiego zaakceptował projekt uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie przyjęcia Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w Małopolsce na lata 2018-2021. W dniach od 19 do 25 października 2018 roku projekt uchwały został poddany konsultacjom społecznym z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz właścicielami lub posiadaczami zabytków położonych na terenie województwa małopolskiego. W wyniku przepro-

wadzonych konsultacji nie zostały zgłoszone żadne stanowiska uprawnionych podmiotów. Dokument uzyskał także pozytywną opinię Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (wymóg ustawowy).

Struktura „Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami na lata 2018-2021”:

- Wprowadzenie i podstawy prawne
- Zakres, w jakim program realizuje zapisy: Strategii Rozwoju WM, Planu Zagospodarowania Przestrzennego WM, Programu Strategicznego Dziedzictwo i Przemysł Czasu Wolnego
- Wnioski z diagnozy zasobów dziedzictwa kulturowego województwa małopolskiego
- Analiza SWOT ochrony dziedzictwa kulturowego w województwie małopolskim + wnioski
- Wizja i misja Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w Małopolsce na lata 2018-2021

Motto: DZIEDZICTWO – WARTO MIEĆ KORZENIE

Wizja 2021 (krótka): małopolanie dumni z zadbanej regionalnej przestrzeni kulturowej, która jest ich wspólnym dobrem i pomnażanym bogactwem

Wizja 2021 (szeroka): małopolska jest silna dziedzictwem kulturowym, a Małopolanie są świadomi jego wagi i wartości. To ich tożsamość i duma, świadectwo i powszechna troska. Odwoływanie się do dziedzictwa, zanurzanie się w nim, czerpanie z niego, inspirowanie się nim jest kluczem do rozumienia współczesnego świata i satysfakcji z codziennych aktywności. Unikatowość regionu i jego wielorakie historyczne konteksty dają Małopolanom silną pozycję i są impulsem przemian – mentalnych, społecznych, gospodarczych, ekonomicznych, technologicznych. Uświadomione i zadbane dziedzictwo oraz piękny krajobraz kulturowy Małopolski są mocnym fundamentem rozwoju regionu

Cele, priorytety i kierunki działań:

- Cel strategiczny – Harmonijne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego małopolski dla sprostanania wyzwaniom teraźniejszości i przyszłości oraz zapewnienia wysokiej jakości życia Małopolan
- Cel operacyjny I – Skuteczna ochrona zasobów dziedzictwa i wartości kulturowych regionu
- Cel operacyjny II – Wspólnotowa odpowiedzialność i efektywne zarządzanie regionalną przestrzenią kulturową

Działania wspierające ochronę regionalnego dziedzictwa kulturowego:

- obiekty, które zasługują na wpisanie na Listę UNESCO i uznanie za pomniki historii,
- propozycje obiektów do objęcia podstawową formą ochrony – wpisaniem do rejestru zabytków,
- planowane parki krajobrazowe,
- proponowane parki kulturowe,
- planowane szlaki kulturowe i turystyczne.

Diagnoza zasobów dziedzictwa kulturowego województwa małopolskiego, m.in. opracowane zagadnienia: zabytki nieruchome, obiekty wpisane na Listę UNESCO i uznane za pomniki historii, obiekty o znaczeniu regionalnym, wojewódzka ewidencja zabytków, gminne ewidencje zabytków, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, programy rewitalizacji, zabytki ruchome, obiekty chronione jako muzealia, zabytki archeologiczne, ochrona przyrody, parki kulturowe, dobra kultury współczesnej, niematerialne dziedzictwo kulturowe, Instytucje kultury, produkty regionalne i tradycyjne, szlaki kulturowe i turystyczne, digitalizacja zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego, finansowanie ochrony i opieki nad zabytkami w regionie.

NAGRODY
województwa małopolskiego
w dziedzinie kultury

TRZY KORONY – MAŁOPOLSKA NAGRODA FILMOWA

Konkurs „Trzy Korony – Małopolska Nagroda Filmowa” jest organizowany od 2008 roku przez województwo małopolskie, Polski Instytut Sztuki Filmowej, Telewizję Polską S.A. Oddział w Krakowie oraz od 2010 roku przez Krakowskie Biuro Festiwalowe natomiast od 2018 roku przez trzech organizatorów – województwo, Krakowskie Biuro Festiwalowe i Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Założeniem Konkursu jest ukazanie małopolski jako regionu o wyjątkowo bogatym potencjale dla filmowców oraz rozwój przemysłu filmowego.

Zasady realizacji konkursu określa regulamin, którego ostateczny tekst przyjęty został uchwałą nr XLVII/739/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad otwartego konkursu na najlepsze scenariusze filmowe pn. „Trzy Korony – Małopolska Nagroda Filmowa” zmienionej uchwałą nr XI/178/15 Sejmiku Województwa Małopolskiego.

Celem Konkursu jest przyznawanie nagrody w dziedzinie twórczości artystycznej poprzez wyłonienie najciekawszych scenariuszy filmowych związanych z małopolską tematyką lub miejscem akcji.

Nagrody w Konkursie przyznawane są w dwóch kategoriach „scenariusz filmu fabularnego” – trzy nagrody ufundowane z budżetu: województwa małopolskiego, Krakowskiego Biura Festiwalowego i PISF oraz scenariusz filmu dokumentalnego – jedna nagroda finansowana z budżetu województwa małopolskiego.

Pula nagród wynosi 105 000 zł.

W kategorii „scenariusz filmu fabularnego” autorzy otrzymują nagrody pieniężne:

- 40 000 zł za zajęcie pierwszego miejsca (z budżetu województwa małopolskiego),
- 30 000 zł za zajęcie drugiego miejsca (z budżetu Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej),
- 15 000 zł za zajęcie trzeciego miejsca (z budżetu Krakowskiego Biura Festiwalowego).

W kategorii „scenariusz filmu dokumentalnego” autor najlepszego scenariusza otrzymuje nagrodę pieniężną w wysokości 20 000 zł z budżetu województwa małopolskiego.

Ocena scenariuszy przebiega dwuetapowo. Najpierw dokonuje jej Komisja Selekcyjna złożona z przedstawicieli organizatorów. Ostatecznej oceny i wyboru laureatów dokonuje Jury, w skład którego co roku wchodzi znaczące postaci świata filmu. Ogłoszenie wyników następuje na uroczystej gali.

Skład Jury konkursu w 2018 roku:

- Prof. Jerzy Stuhr
- Prof. dr hab. Tadeusz Lubelski
- Łukasz Maciejewski

Skład Komisji Selekcyjnej w 2018 roku

Przedstawiciele województwa małopolskiego:

- Krzysztof Markiel
- Aleksandra Szczerbak

Przedstawiciele Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej:

- Ernest Bryll
- Konrad Tambor

Przedstawiciele Krakowskiego Biura Festiwalowego:

- Anna Krupiarz
- Szymon Witkowski

W 2018 roku do konkursu zgłoszono 66 scenariuszy filmów fabularnych oraz 10 pomysłów na filmy dokumentalne. Zgodnie z Uchwałą nr 1708/18 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 18 września 2018 roku w sprawie przyznania nagrody województwa małopolskiego za zajęcie I miejsca w konkursie „Trzy Korony – Małopolska Nagroda Filmowa” w kategorii: „scenariusz filmu fabularnego” oraz nagrody za „scenariusz filmu dokumentalnego” – samorząd województwa przyznał nagrody w łącznej kwocie 60 000 zł.

Trzy Korony – Małopolska Nagroda Filmowa

W kategorii scenariusz filmu fabularnego przyznano, jak co roku, trzy nagrody.

Pierwsza nagroda i 40 000 zł trafiła do Przemysła-wa Piotra Pełki, autora scenariuszu filmu „Karta”. To krakowska historia złożonych relacji z innymi ludźmi, ale też przedstawienie w wyjątkowy sposób sytuacji młodzieży w dzisiejszych czasach. Co ważne, z historiami bohaterów mogą utożsamiać się nie tylko młodzi ludzie z małopolski, ale też ci mieszkający na całym świecie. Jak napisał w recenzji filmowej konkursowy juror Łukasz Maciejewski, w scenariuszu czuje się patronat kina Mike’a Leigh – jego ostrość i czułość w portretowaniu outsiderów.

Druga nagroda w tej kategorii i 30 000 zł przyznana została z kolei Jackowi Szarańskiemu za scenariusz filmu „Dzwony”, który w ciekawy sposób przedstawia coroczną rekonstrukcję Męki Pańskiej w Kalwarii Zebrzydowskiej z perspektywy szesnastoletniego, lekko niepełnosprawnego umysłowo Franka. To jednak nie tylko przedstawienie wielkanocnych obrzędów, w szczególności sposób kulturowanych w małopolsce, ale też ciekawe ukazanie prowincjonalnego otoczenia nastolatka. Jak podkreślił jednak Łukasz Maciejewski, historia ta to także „zręczne zestawienie ludyczności, rytuałów religijnych z przejmującą opowieścią o odmienności, o szukaniu sensu w życiu przez tych, którym ów sens trudniej jest odnaleźć”.

Natomiast trzecia nagroda i 15 000 zł trafiła do autorów scenariusza filmu „Maryjki” napisanego przez trzech twórców – Sylwestra Piechurę, Dariusza Woszek i Aleksandrę Świerk. To z kolei nowohucka opowieść o sprzedawczyni w sklepie mięsnym, kolekcjonującej tytułowe figurki Matki Boskiej.

W pomyśle tym, środowisko zwykłych ludzi zostało pokazane w wyjątkowym klimacie wybitnego europejskiego twórcy Pedro Almodóvara.

W kategorii scenariusz filmu dokumentalnego główną nagrodę przyznano natomiast Lidii Dudzie za scenariusz filmu „Wyzwanie”. To opowieść o trójce zaprzyjaźnionych ze sobą małych bohaterów, których ciężko doświadczył los.

Prof. Tadeusz Lubelski – członek Jury nagrody napisał o tym scenariuszu „Uzdolniony muzyk Olaf, który urodził się bez oczu, pochodząca z Armenii Ripsi, mająca już za sobą napisanie pierwszej książki i urodzona przywódczyni Nikola – stanowi tu ludzką grupę, w której obrębie tworzy się naturalna sieć złożonych relacji emocjonalnych”. Do twórczyni trafiło 20 000 zł ze środków województwa małopolskiego.

Dalsze losy scenariuszy- „Na bank się uda”

Marian Dziędziel, Adam Ferency, Lech Dyblik i Maciej Stuhr – ta czwórka świetnych aktorów spotkała się na planie nowej komedii kryminalnej „Na bank się uda”. W 2018 roku w Krakowie odbywały się zdjęcia do produkcji w reżyserii Szymona Jakubowskiego.

„Na bank się uda” to szalona komedia kryminalna- szalone tempo akcji, wyraziste postaci i dowcipne dialogi. A to wszystko oparte na autentycznych zdarzeniach, które zapoczątkowały scenariusz autorstwa Szymona Jakubowskiego. Został on nagrodzony w 5. edycji konkursu na najlepszy scenariusz Trzy Korony- Małopolska Nagroda Filmowa. Jerzy Stuhr, który zasiadał w jury konkursu, nie miał wątpliwości co do walorów scenariusza filmu: „To świetne dialogi, ciekawie i sprawnie opowiedziana historia oraz duży potencjał komercyjny”.

Liczba scenariuszy złożonych w konkursie z podziałem na lata

rok	filmy fabularne	filmy dokumentalne	łącznie
2018	66	10	76
2017	48	8	56
2016	45	15	60
2015	66	6	72
2014	47	19	66
2013	82	14	96
2012	145	21	166
2011	100	23	123
2010	57	-	57
2009	53	-	53
2008	67	-	67
Ogółem	776	116	894

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ARS QUAERENDI

Wybitni przedstawiciele świata kultury i sztuki po raz kolejny zostali wyróżnieni nagrodą województwa małopolskiego Ars Quaerendi. Wraz z nimi doceniono też osoby, które idą w ślady swoich mentorów i kontynuują ich wielkie dzieło – teraz wspólnie będą realizować kulturalne projekty.

Nagroda za wybitne działania na rzecz rozwoju i promocji kultury, o którą w drodze konkursu ubiegać się mogą wybitni przedstawiciele świata kultury, sztuki i nauki oraz młodzi adepci kształcący się bądź współpracujący pod kierunkiem swoich Mistrzów. Nagroda przyznawana jest w jednej z następujących dziedzin: twórczość artystyczna i użytkowa (muzyka, film, fotografia, sztuki plastyczne i użytkowe, taniec, teatr, rzemiosło artystyczne), upowszechnianie kultury, architektura oraz urbanistyka. Nagrodę otrzymują mistrz oraz zgłoszony przez niego uczeń, za realizację wspólnego projektu.

W 2018 roku wśród nagrodzonych osób doceniono zwłaszcza przedstawicieli świata muzyki z całego regionu. Wśród nich byli prof. Stefan Wojtas (mistrz) i dr Grzegorz Mania (uczeń), którzy dzięki wsparciu finansowemu samorządu województwa, przez najbliższe dwa lata zagrają 8 koncertów, na których zostaną zaprezentowane różne oblicza pianistyki. Dzięki temu, melomani z małopolski będą mogli wysłuchać utworów wybitnych, a często zapomnianych, kompozytorów związanych z naszym regionem – wśród nich m.in. Juliusza Zarębskiego czy Andrzeja Panufnika.

Wiele koncertów – tym razem skrzypcowych – czeka także na uczniów z małopolskich szkół. Za sprawą drugiego mistrzowsko-uczniowskiego duetu – Piotra Marciaka i Wiktora Modrzejewskiego – będą oni mogli wysłuchać koncertów w najlepszych salach koncertowych regionu. Na dzieci i młodzież czekają ciekawe brzmienia – od muzyki klasycznej po współczesną. Ale nie tylko – uczniowie będą mogli dowiedzieć się też więcej na temat wybitnych, światowych kompozytorów oraz różnych epok muzycznych.

Dzięki nagrodzie Ars Quaerendi swój album wydają też dr Piotr Wyleźoń oraz Grzegorz Dowgiałło, czyli jeden z najwybitniejszych polskich jazzmanów wraz ze swoim niezwykle uzdolnionym uczniem, który jako niewidomy artysta był wielokrotnie nagradzany na licznych konkursach multiinstrumentalistów. Na płycie znajdzie się autorska muzyka twórców związanych z małopolską, wykonywana w towarzystwie orkiestry symfonicznej.

Z kolei czwarty z nagrodzonych duetów, czyli dr hab. Mariusz Sielski i Mateusz Kurcab, w roku 100-lecia odzyskania niepodległości będą mogli zre-

alizować wspólnie projekt „Muzyka wolności”. Zaprezentuje on mieszkańcom Małopolski dokonania wybitnego kompozytora, pianisty i męża stanu – Jana Ignacego Paderewskiego. W jego ramach przewidziano m.in. koncerty wraz z prelekcjami na temat artysty i polityka, który „u Wilsona wolność wygrał na fortepianie” oraz nagranie płyty z jego twórczością w nieco innej, zaskakującej odsłonie.

Oprócz wybitnych muzyków z małopolski, nagroda Ars Quaerendi trafiła także do przedstawicieli zapomnianej nieco sztuki koronczarskiej. Magdalena Cięciwa (jedyna czynna przedstawicielka koronki klockowej, czyli tradycyjnej szkoły zakopiańskiej) oraz Kinga Cięciwa (jej córka i naśladowczyni) zrealizują wyjątkowy projekt – za jego sprawą nagradzane na całym świecie koronczarki udadzą się w podróż po podhalańskich domach, gdzie odnajdą wzory koronek sprzed lat.

Laureatom nagrody Ars Quaerendi przyznano nagrody finansowe, na które przeznaczono 175 000 zł z budżetu województwa. Laureaci w kategorii mistrz otrzymali po 6 000 zł, a uczniowie – po 4 000 zł. Na realizację zwycięskich projektów samorząd województwa przeznaczył po 25 000 zł.

Dzięki nagrodzie Ars Quaerendi do tej pory powstało kilkadziesiąt wyjątkowych projektów.

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej: www.aq.malopolskanagroda.pl

NAGRODA MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA IM. K. WYKI ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE EISTYKI ORAZ KRYTYKI LITERACKIEJ I ARTYSTYCZNEJ.

19 stycznia 2018 roku, w rocznicę śmierci patrona Nagrody prof. Kazimierza Wyki, po raz 34. wręczona została doroczna Nagroda jego imienia, przyznawana wspólnie przez Marszałka Województwa Małopolskiego oraz Prezydenta Miasta Krakowa za wybitne osiągnięcia w dziedzinie eseistyki oraz krytyki literackiej i artystycznej.

Laureatką Nagrody została Pani Małgorzata Łukasiewicz – wybitna eseistka i tłumaczka literatury niemieckojęzycznej. Laureatka odebrała nagrodę w wysokości 40 000 zł (ufundowaną w wysokości po 20 000 zł przez województwo małopolskie i Gminę Miejską Kraków) z rąk Grzegorza Lipca - Członka Zarządu Województwa Małopolskiego oraz Prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego.

Jak co roku uroczystość wręczenia Nagrody im. Kazimierza Wyki była wyjątkową okazją do spotkania w gronie osób swobodnie poruszających się

po spuściźnie Profesora, którzy twórczo z niej czerpią w procesie indywidualnego dorobku krytyczno-literackiego i eseistycznego i tworzą poczet godnych następców wybitnego humanisty. Idea Nagrody zrodziła się wkrótce po śmierci jej patrona, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego Kazimierza Wyki. W ten sposób środowisko literackie Krakowa pragnęło uczcić i zachować w pamięci jedną ze swych osobowości: wybitnego historyka literatury, krytyka literackiego, eseistę, twórcę własnej metodologii krytyki literackiej, zwanej „szkołą Wyki”, znawcę sztuki, animatora życia kulturalnego, humanistę o niezwykłej energii artystycznej wyobraźni.

Pierwszym laureatem nagrody został w 1980 roku prof. Jerzy Kwiatkowski. Grono laureatów obejmuje wybitne osobowości, wśród których można wymienić m.in.: Zbigniewa Herberta, prof. Marię Janion, prof. Mariana Stalę, prof. Jerzego Jarzębskiego, prof. Teresę Walas, prof. Krzysztofa Uniłowskiego, prof. Stanisława Balbusa, prof. Franciszka Ziejkę, prof. Stanisława Burkota, prof. Włodzimierza Maciągą, prof. Mieczysława Porębskiego, prof. Michała Pawła Markowskiego, prof. Przemysława Czaplńskiego i wielu innych wybitnych przedstawicieli polskiej humanistyki.

Na podstawie rekomendacji przedstawionych przez Jury Nagrody w składzie: Jan Pieszczachowicz, prof. Marta Wyka, prof. Franciszek Ziejka, Krystyna Czerni, Jarosław Fazan, Tomasz Fiałkowski, prof. Ryszard Nycz, prof. Tadeusz Nyczek, Krzysztof Markiel, Ryszard Koziołek, pod przewodnictwem redaktora Jana Pieszczachowicza, Zarząd Województwa Małopolskiego dokonał wyboru laureata Nagrody uchwałą nr 28/18 z dnia 9 stycznia 2018 roku i przyznał doroczną Nagrodę im. Kazimierza Wyki Pani Małgorzacie Łukasiewicz.

Małgorzata Łukasiewicz - ur. 1948 roku w Warszawie. Wybitna tłumaczka literatury niemieckojęzycznej oraz krytyk literacki. Współpracuje z wieloma wydawnictwami, czasopismami i instytucjami kultury. Jest członkiem jury Nagrody Literackiej GDYNIA. Tłumaczyła m. in. Patricka Süskinda, Hermanna Hessego, W. G. Sebald, Roberta Walsera, Theodora W. Adorna, Jürgena Habermasa, Friedricha Nietzschego, Georga Simmla. Opublikowała książki eseistyczne: Robert Walser (Czytelnik 1990), Rubryka pod różą (Znak 2007). Laureatka nagrody „Literatury na Świecie”, nagrody Polskiego PEN Clubu, nagrody „Zeszytów Literackich” im. Pawła Hertz, nagrody im. Hermanna Hessego, Nagrody Polsko-Niemieckiej. W 2016-2017 prowadziła autorski cykl wykładów mistrzowskich „Odnalezione w tłumaczeniu”, zorganizowanych na Wydziale Polonistyki UJ w Krakowie, we współpracy z Instytutem Goethego w Krakowie oraz Instytutem Kultury Miejskiej w Gdańsku.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. MARIANA KORNECKIEGO ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI ARCHITEKTURY DREWNIANEJ MAŁOPOLSKI

Samorząd Województwa Małopolskiego, uznając zabytki architektury drewnianej za jeden z istotnych czynników współkształtujących środowisko człowieka oraz uczestniczących w kształtowaniu świadomości indywidualnej i społecznej, podjął w 2009 roku decyzję o ustanowieniu nagrody, która stworzyłaby możliwość wyróżnienia dokonań w dziedzinie szeroko pojętej ochrony i opieki nad zabytkami architektury drewnianej małopolski. Nagroda jest przyznawana corocznie za całokształt działalności oraz za realizację wartościowych projektów na obszarze małopolski w zakresie:

- dbałości o zachowanie zabytkowych obiektów architektury drewnianej, ich utrzymanie i należyte wykorzystanie, w tym zapobiegania zagrożeniom mogącym powodować ich niszczenie,
- adaptacji zabytkowych obiektów architektury drewnianej do nowych funkcji związanych z turystyką, kulturą i nauką oraz na inne cele publiczne,
- adaptacji zabytkowych obiektów architektury drewnianej do celów mieszkaniowych i działalności gospodarczej,
- przeprowadzonych prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkowych obiektach architektury drewnianej,
- badania i dokumentowania zabytkowych obiektów architektury drewnianej,
- promocji zabytkowych obiektów architektury drewnianej,
- „ożywiania” zabytkowych obiektów architektury drewnianej poprzez m.in. organizację koncertów, wystaw i innych wydarzeń artystyczno-kulturalnych i naukowych.

Uchwałą nr 669/18 z dnia 24 kwietnia 2018 roku Zarząd Województwa Małopolskiego dokonał wyboru laureata Nagrody województwa małopolskiego im. Mariana Korneckiego w 2018 roku oraz przyznał wyróżnienia na podstawie rekomendacji ujętych w treści protokołu przedstawionego przez Kapitułę Nagrody w składzie:

- Leszek Zegzda – Członek Zarządu Województwa Małopolskiego (Przewodniczący Kapituły);
- Krzysztof Markiel – Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego;
- Ks. Tadeusz Bukowski – Dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie;
- Dr Joanna Daranowska-Łukaszewska – Prezes Stowarzyszenia Historyków Sztuki Oddziału w Krakowie;
- Marek Grabski – Dyrektor Muzeum - Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygiełzowie i Zamku Lipowiec;

- Prof. Andrzej Kadłuczka – Dyrektor Instytutu Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Politechniki Krakowskiej;
- Roman Marcinek – przedstawiciel Narodowego Instytutu Dziedzictwa Oddziału Terenowego w Krakowie;
- Andrzej Siwek – kierownik Narodowego Instytutu Dziedzictwa Oddziału Terenowego w Krakowie;
- Robert Ślusarek – Dyrektor Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu;
- Maria Dominika Wachałowicz-Kiersztyn – Dyrektor Muzeum Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzyca Górnej;
- Prof. Franciszek Ziejka – Przewodniczący Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa.

Nagrodę główną w wysokości 15 000 zł wraz z okolicznościowym dyplomem i statuetką otrzymali Państwo Magdalena Miller i Kasper Świerzowski – właściciele zabytkowego dworu w Kwiatonowicach, który dzięki przeprowadzonym kompleksowym pracom remontowym nie tylko odzyskał dawną świetność, ale stał się ważnym ośrodkiem kulturalnym ziemi gorlickiej. Właściciele prowadzą ożywioną działalność kulturalną oraz popularyzatorską dotyczącą historii miejsca m.in. poprzez: cykl publikacji artykułów pt. Z tajemnic kwiatonowickiego dworu, przywracanie pamięci o Linie Bögli – związanej z kwiatonowickim dworem i rodziną Szczanieckich szwajcarskiej nauczycielki, emancypantki, podróżniczki i pisarki przełomu XIX i XX wieku – poprzez włączenie Kwiatonowic do Literackiego Szlaku Małopolski (Szlaku Kobiet) oraz Przewodnika literackiego po Krakowie i województwie małopolskim, wznowienie wydania książki Liny Bögli Avanti (we współpracy z Małopolskim Instytutem Kultury w Krakowie), prezentacje zbiorów bibliofilskich i pamiętek niepodległościowych na licznych wystawach w instytucjach kultury w regionie, projekty edukacyjne, udział w XVIII Małopolskich Dniach Dziedzictwa Kulturowego (28 i 29 maja 2016 rok); organizację spotkań literackich, włączenie dworskiego ogrodu w Festiwal Święto Ogrodów.

Wyróżnienia w ramach Nagrody im. Mariana Korneckiego w 2018 roku otrzymali:

- Pani Krystyna Wójtowicz – nowa właścicielka zespołu parkowo-dworskiego w Sieniawie, dworu Kaspra Sierakowskiego z Bogusławic, zbudowanego w XVII wieku. Budynek przez długie dziesięciolecia ulegał niszczeniu. W 2016 roku został przejęty przez obecnych właścicieli, którzy rozpoczęli starania, aby przywrócić jego dawną świetność. W pierwszym etapie przeprowadzone zostały prace budowlane, mające na celu wzmocnienie i ustabilizowanie konstrukcji dworu. Rozpoczęciu prac towarzyszyła uroczystość połączona z przedstawieniem scen z życia dworskiego, w którą została zaangażowana miejscowa społeczność.
- Państwo Alicja i Bogdan Gacal – właściciele willi

„Katarzynka” w Rabce-Zdrój. Willa powstała w dwudziestolecie międzywojennym, a od 1993 roku, służy gościom Rabki-Zdroju. Właściciele dokładają wszelkich starań, aby ciągle rozwijać się i spełniać oczekiwania gości. W ramach remontu willi „Katarzynka” wykonano m.in.: oszalowanie elewacji z drewna, oczyszczenie dekoracji snycerskich, wymianę stolarki okiennej.

- Komitet Odnowy Zabytkowego Kościoła w Chronowie – powstał w 2007 roku z inicjatywy Pana Tadeusza Kozioła do opieki nad drewnianym kościołem pw. Ducha św. w Chronowie, zbudowanym w 1685 roku. Z inicjatywy komitetu w zabytku przeprowadzono kompleksowe prace budowlane i konserwatorskie. Kościół został podniesiony i wy poziomowany, podbito fundamenty, wykonano drenaż opaskowy oraz kanalizację opadową, remont dachu, odeskowanie zewnętrznych ścian oraz konserwację elementów wyposażenia świątyni.

Wręczenie nagrody i wyróżnień odbyło się 19 maja 2018 roku w Kościele pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Raclawicach koło Olkusza, podczas jubileuszowej 20. edycji Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. WŁADYSŁAWA ORKANA ZA PROPAGOWANIE IDEI REGIONALIZMU ORAZ WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ LOKALNYCH WSPÓLNOT MAŁOPOLSKI

Ustanowienie i przyznawanie dorocznej Nagrody województwa małopolskiego im. Władysława Orkana za propagowanie idei regionalizmu oraz wybitne osiągnięcia w dziedzinie działalności artystycznej i kulturalnej lokalnych wspólnot małopolski ma na celu wspieranie przez województwo małopolskie lokalnych grup twórców kreujących wartości artystyczne oparte na znajomości kultury lokalnej i tradycji regionalnych. Nagrodzone instytucje, organizacje artystyczno-kulturalne lub grupy osób, które prowadzą działalność artystyczną i kulturalną otrzymują nagrody finansowe w wysokości:

I Nagroda – 10 000 zł

II Nagroda – 6 000 zł

III Nagroda – 4 000 zł oraz okolicznościowy dyplom i statuetkę.

Regulamin Nagrody, zmieniony uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego Nr XL/618/17 z dnia 28 sierpnia 2017 roku, określa, iż Kapituła Nagrody ma prawo przyznać dwie równorzędne Nagrody po 5 000 zł (miejsca ex aequo) w zakresie Nagrody II stopnia, przy jednoczesnej rezygnacji z Nagrody III stopnia.

W dniu 18 grudnia 2018 roku odbyło się posiedzenie Kapituły Nagrody w celu dokonania wyboru Laureata Nagrody województwa małopolskiego

im. Władysława Orkana za propagowanie idei regionalizmu oraz wybitne osiągnięcia w dziedzinie działalności artystycznej i kulturalnej lokalnych wspólnot małopolski oraz przyznania wyróżnień.

Kapituła Nagrody po dokonaniu oceny merytorycznej przedstawionych zgłoszeń postanowiła do Nagrody województwa małopolskiego im. Władysława Orkana w 2018 roku przedstawić Zarządowi Województwa Małopolskiego następujące rekomendacje: Zespołu Regionalnego Mystkowianie – jako Laureata I Nagrody w wysokości 10 000 zł.

Zespół Regionalny „Mystkowianie” powstał w 1984 roku. Inicjatorami oraz założycielami Zespołu byli Hanna i Benedykt Poręba. Zespół tworzy grupa dziecięca oraz od 2014 roku grupa dorosła (w sumie ponad 120 osób). Mystkowianie prezentują autentyczny taniec, śpiew i muzykę folkloru Ziemi Sądeckiej (Lachów Sądeckich) z pogranicza lachowsko-pogórzańskiego oraz z centralnej części regionu zarówno w formie tanecznej, jak i obrzędowo-zwyczajowej. W tańcach Mystkowan dominują tańce grupowe oparte na rytmie walca, a także żywe tańce z podkładem muzycznym kontrabas, klarnetu i trąbki. Idea krzewienia kultury zaangażowała wielu ludzi, nie tylko z Mystkowa, ale też z okolicznych gmin. Od 2014 roku Mystkowianie kładą nacisk na rekonstrukcję rodzimego folkloru, tj. zapomnianego, unikatowego folkloru pogranicza lachowsko-pogórzańskiego. Mimo trudności finansowych, po mozolnych i czasochłonnych badaniach terenowych, na podstawie odnalezionych fotografii oraz wywiadów z najstarszymi członkami wsi udało się odtworzyć tradycyjny strój lachowski ze wsi Mystków. Do najcenniejszych odkryć należy zaliczyć: tańce (hola walc, polka w lewo, mazurkę mystkowską, polka sumionka), tańce o roli zabaw tanecznych („Bułem w Karcmie” – po raz pierwszy pokazywanym przez Mystkowan w zapomnianej, archaicznej formie ze zmiennym tempem oraz będąca również reliktem „Polka z liściem”, która została odtworzona w ubiegłym roku na podstawie badań terenowych. Mystkowianie tworzą inscenizacje obrzędowe, są to m.in.: „Muzyka na Śmigurt”, „Kolęda na Mystkowie”, „Po jarmarku”, „Na Św. Andrzeja”, „Na Wielko Niedziele”, „Po odpuście”, „Na jesioni”, programy kolędnicze oraz muzyczno-wokalne przygotowywane na różnego rodzaju święta oraz uroczystości.

Do II Nagrody w wysokości 6 000 zł, Kapituła postanowiła przedstawić Zarządowi Województwa Małopolskiego rekomendacje Pana Mirosława Płonki i Teatru Młodych im. Rudolfa Warzechy.

Mirosław Płonka wraz z Teatrem Młodych im. Rudolfa Warzechy od 10 lat prowadzi działalność artystyczną i kulturalną na terenie Gminy Stryszów, krzewiąc lokalną historię i zapomniane zwyczaje. Jest to nie tylko działalność sceniczna i estradowa, ale nade wszyst-

ko czyniąca z członków świadomych użytkowników lokalnego dziedzictwa niematerialnego, przejawiająca się w rzadko spotykanej współpracy między wszystkimi generacjami: dziećmi, młodzieżą, dorosłymi i seniorami przez wspólne działania artystyczne i kulturalne (teatralne i pozateatralne). Teatr powstał w 2007 roku, działa w salce parafialnej przy kościele w Stryszowie i liczy średnio 40-50 osób w różnym przedziale wiekowym. Teatr we współpracy z Zamkiem Królewskim na Wawelu zorganizował oprawę głównych uroczystości Festiwalu Święta Ogrodów w Dworze w Stryszowie.

Do III Nagrody w wysokości 4 000 zł. Szkolny Zespół Pieśni i Tańca „Polany” im. Stanisława Nędzy-Kubińca w Kościelisku

Zespół Polany działa nieprzerwanie od 70 lat i jest najstarszym zespołem regionalnym na terenie powiatu tatrzańskiego. Z wielką żarliwością pielęgnuje w niezminionej formie i przekazuje poprzez działalność artystyczną folklor górali podhalańskich. Bierze udział w licznych występach krajowych i zagranicznych rozpowszechniających folklor górali podhalańskich. Popularyzuje autentyczną rodzimą gwarę i muzykę góralską. Od 70 lat kultywuje tradycje przodków. Krzewi regionalizm podhalański poprzez szeroką działalność kulturalną, członkowie zespołu po ukończeniu gimnazjum wstępują do zespołów regionalnych zrzeszających starszą młodzież i dorosłych i często biorą aktywny udział w życiu społeczno-kulturalnym.

Zespół Polany z Kościeliska

Zespół swoimi występami uświetnia różne ważne wydarzenia o randze krajowej i międzynarodowej (np. wizyta Jana Pawła II w Zakopanem, otwarcie Zimowej Uniwersjady, udział w Międzynarodowym Dziecięcym Festiwalu Folklorystycznym w Alarti we Włoszech; w dniach 11-20.06.2017 roku, liczne występy we Francji).

Wyróżnienia otrzymali:

Obchodzący 85-lecie Zespół Regionalny „Górale Łąccy” oraz Orkiestra Dęta „Echo Gór” z Kasinki Małej. Zespół Regionalny Górale Łąccy im. Marii Chwalibóg jest obok kilku innych zespołów w Małopolsce jednym z najdłużej działających. Powstał jesienią 1933 roku na bazie Kół Młodzieży Ludowej w Łącku i Czerńcu, a jego założycielką, pierwszą instruktorką, a obecnie patronką była Maria Chwalibóg – nauczycielka szkoły podstawowej w Zarzeczcu, a później w Łącku. Od samego początku działalności zespół był wierny tradycjom regionu zarówno w gwarze, tańcu, muzyce, śpiewie jak i zwyczajach i obrzędach. Dzięki inicjatywie Marii Chwalibóg i członków zespołu w osobach Zofii Faron, Stanisława Baziaka oraz Stanisława Ćwikowskiego zebrano od najstarszych mieszkańców regionu łąckiego wiele materiałów etnograficznych między innymi na temat obrzędu weselnego. Aktualnie zespół składa się z dwóch grup – młodych i starostów, czyli dwóch pokoleń górali.

To, co wyróżnia zespół, jego opiekunów i kierownictwo to wielka pasja i zaangażowanie w liczne działania, które, szczególnie dla młodego pokolenia, są najdoskonalszą lekcją kultury regionu. Zespół angażuje się w wiele lokalnych inicjatyw i uroczystości regionalnych na terenie gminy, powiatu i województwa. Orkiestra Dęta „Echo Gór” z Kasinki Małej powstała w 1912 roku. W czasie pierwszej wojny światowej zespół został personalnie zdekompletowany, instrumenty muzyczne pochowane i dopiero po wyzwoleniu, w 1918 roku, organizowano go na nowo. Druga wojna światowa, okupacja i związane z nią straty personalne i materialne, następnie powojenne migracje, zdekompletowały zespół i utrudniły jego pracę, rozwój i działalność. Jednym z największych dokonań Orkiestry było zatem przetrwanie tych niezwykle trudnych okresów oraz zachowanie i kultywowanie do dnia dzisiejszego ponad 100-letnich, bogatych tradycji muzykowania zespołowego, gry na instrumentach oraz noszenia stroju regionalnego. Dzięki ciekawemu repertuarowi, góralskiemu klimatowi wielu utworów i ogólnej prezencji, zespół jest postrzegany jako niezwykle oryginalny. Każdy jego występ gromadzi liczną widownię i przynosi mu zasłużone uznanie.

Zarząd Województwa Małopolskiego przychylił się do rekomendacji Kapituły i uchwałą Nr 2370/18 z 27 grudnia 2018 roku dokonał wyboru laureatów

Nagrody im. Władysława Orkana w 2018 roku. Nagrody wręczyła Laureatom Pani Anna Pieczarka- Członek Zarządu Województwa Małopolskiego w dniu 29 stycznia 2019 roku podczas uroczystości zorganizowanej gościnnie przez Zespół Mystkowanie w Wiejskim Domu Kultury w Mystkowie.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. ROMANA REINFUSSA ZA WYBITNE I SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE ZACHOWANIA LOKALNEJ TOŻSAMOŚCI KULTURALNEJ W MAŁOPOLSCE.

Ustanowienie i przyznawanie dorocznej Nagrody województwa małopolskiego im. Romana Reinfussa za wybitne i szczególne osiągnięcia w dziedzinie zachowania lokalnej tożsamości kulturowej ma na celu promowanie przez województwo małopolskie dobrych wzorców w zakresie szczególnego i aktywnego zaangażowania na rzecz ochrony wszelkich elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Nagroda województwa małopolskiego im. Romana Reinfussa ma charakter indywidualny i przyznawana jest za całokształt dokonań oraz za realizację wartościowych projektów na obszarze Małopolski w zakresie:

- ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego,
- ochrony dóbr materialnej kultury lokalnej, w tym sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego,
- ochrony dóbr niematerialnej kultury lokalnej, w szczególności ochrony tradycji, folkloru, technologii, historycznych i tradycyjnych nazw, gwary oraz ochrony tzw. ginących zawodów i upowszechniania wiedzy o zawodach, które już wyginęły,
- upowszechniania wiedzy o wartości i znaczeniu lokalnego dziedzictwa kulturowego m.in. poprzez organizowanie wystaw, koncertów, festiwali, konkursów oraz innych wydarzeń artystyczno-kulturalnych.

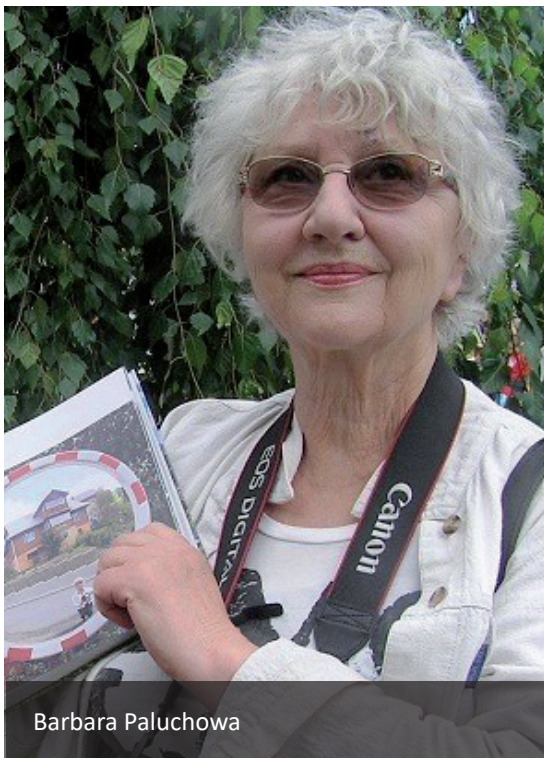
Zarząd Województwa Małopolskiego, uchwałą nr 1831/18 z dnia 2 października 2018 roku, na podstawie rekomendacji ujętych w treści protokołu, przedstawionych przez Kapitułę Nagrody w składzie:

- Monika Wiejaczka – Zastępca Dyrektora Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego,
- Piotr Bujakiewicz – Przedstawiciel Muzeum - Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego i Zamku Lipowiec,
- Benedykt Kafel – Przedstawiciel Małopolskiego Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu,
- Krystyna Reinfuss-Janusz – Przedstawicielka Muzeum Etnograficznego w Krakowie,
- Zbigniew Wolanin – Przedstawiciel Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu.

zdecydował o przyznaniu w 2018 roku:

I Nagrody im. Romana Reinfussa – Pani Mari Magdalenie Kroh – wybitnej etnograf oraz muzeolog, która swoją pracę związała z małopolską. Przez 33 lata była pracownikiem sądeckiego skansenu na stanowisku etnograf-kustosz. Tutaj także pełniła funkcję kierownika działu etnografii. Przez wiele lat prowadziła badania terenowe na temat kultury ludowej wsi, zwłaszcza sądeckiej, ze szczególnym uwzględnieniem wyposażenia wnętrz, kultury społecznej i obrzędowości wiejskiej. Jest autorką scenariuszy oraz realizatorką wystaw z zakresu obrzędowości, wystaw atrybutów kolędniczych, szopek, koronki bobowskiej, rzeźby ludowej Karpat polskich, stroju Lachów Sądeckich i innych grup etnograficznych regionu, dawnej rzeźby ludowej, wieńców dożynkowych oraz kultury ludowej Sądeczczyzny. Jej wystawy wędrowały również poza granice. Dzięki Jej staraniom Sądecki Park Etnograficzny stał się wzorcowym w skali kraju oraz wizytówką miasta i regionu.

II Nagrody im. Romana Reinfussa – Pani Barbarze Paluchowej – artystce malarce, poetce, animatorce kultury od urodzenia związanej z Ziemią Sądecką, szczególnie z uzdrowiskami: Krynicą-Zdrój i Piwniczną-Zdrój. Artystka jest pomysłodawczynią i współorganizatorką znanych od 20 lat w Polsce i Słowacji wydarzeń kulturalnych mających miejsce w Piwnicznej-Zdroju: Międzynarodowych Spotkań Poezji i Muzyki Gór „Wrzosowisko”, Międzynarodowego Konkursu Poetyckiego „Sen o Karpatach” i Międzynarodowych Plenerów Malarskich „Beskid pędzlem zapisany”, w których biorą udział artyści malarze i fotograficy polscy, słowaccy, łemkowscy i ukraińscy.

Barbara Paluchowa

III Nagrodę im. Romana Reinfussa – Panu Andrzejowi Słoninie z Bogdanówki w Gminie Tokarnia - rodowitemu Kliszczakowi, który ukochał dziedzictwo kulturowe swojego regionu i poświęcił niemal całe życie, by je upowszechnić. W 2007 roku założył w starej drewnianej stodole w Bogdanówce Ekomuzeum Kliszczackie, by promować lokalne dziedzictwo.

Wyróżnienie w ramach Nagrody im. Romana Reinfussa otrzymał: Pan Mariusz Zieliński związany z Zielonkami aktywny działacz na rzecz przywrócenia i trwałego kultywowania tradycji i zwyczajów miejscowości. Jest inicjatorem i propagatorem wydarzeń i uroczystości patriotycznych poświęconych historii kraju i regionu, przedsięwzięć związanych z zachowaniem dziedzictwa kulturowego gminy Zielonki i animacji podtrzymującej dawne obrzędy i zwyczaje. Zainicjował wieczory niepodległości, „Czwartki z historią”, zrekonstruował dawno zanikły zwyczaj darcia pierza. Doprowadził do zrekonstruowania i eksponowania w przestrzeni publicznej elementów stroju krakowskiego oraz noszenia stroju krakowskiego podczas uroczystości państwowych i kościelnych.

Ponadto Zarząd Województwa Małopolskiego postanowił na wniosek Kapituły przyznać dyplom honorowy Nagrody im. Romana Reinfussa w uznaniu za wybitne zasługi na rzecz idei ratowania i animowania dziedzictwa kulturowego łemkowszczyzny dla śp. Teodora Gocza – zasłużonego działacza kultury, pasjonata muzealnictwa, założyciela i wieloletniego kierownika Muzeum Kultury łemkowskiej w Zydranowej, który zmarł w trakcie przygotowywania wniosku do Nagrody. Śp. Teodor Gocza w 1968 roku założył Muzeum Kultury łemkowskiej w Zydranowej, na które przeznaczył swoją rodzinną zagrodę. Była to placówka zorganizowana i prowadzona społecznie, za środki prywatne Teodora Gocza i wyłącznie Jego nakładem pracy. Dzięki jego staraniom udało się pozyskać w terenie zabezpieczyć w muzeum unikatową w tej chwili część dziedzictwa kulturowego regionu łemkowszczyzny. Przez kilkadziesiąt lat społecznie gromadził i chronił unikalne eksponaty, prowadził muzeum, zajmował się pracami konserwatorskimi oraz wzbogacaniem zbiorów i rozbudową muzeum.

Ustanowienie i przyznawanie dorocznej Nagrody województwa małopolskiego im. Romana Reinfussa za wybitne i szczególne osiągnięcia w dziedzinie zachowania lokalnej tożsamości kulturowej w małopolsce ma na celu promowanie przez województwo małopolskie dobrych wzorców w zakresie szczególnego i aktywnego zaangażowania na rzecz ochrony wszelkich elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego.

**NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
IM. STANISŁAWA WITKIEWICZA ZA NAJLEPSZE,
WSPÓŁCZESNE REALIZACJE ARCHITEKTONICZNE
SPRZYJAJĄCE OCHRONIE I KSZTAŁTOWANIU
KRAJOBRAZU KULTUROWEGO MAŁOPOLSKI**

Ustanowienie Nagrody jest formą zwrócenia uwagi na ważny aspekt, jakim jest promowanie wartościowych rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych w regionie.

Nagroda im. Stanisława Witkiewicza przyznawana jest raz na dwa lata projektantom lub zespołom projektantów oraz inwestorom najlepszych realizacji architektonicznych, które zostały usytuowane na obszarze województwa małopolskiego oraz zrealizowane i oddane do użytkowania w okresie dwóch lat kalendarzowych licząc od momentu ogłoszenia konkursu, w ramach trzech kategorii:

- architektura użyteczności publicznej, w tym mała architektura i zagospodarowanie przestrzeni,
- architektura mieszkaniowa,
- architektura sakralna.

Rozstrzygnięcia konkursu o Nagrodę województwa małopolskiego im. Stanisława Witkiewicza dokonał Zarząd Województwa Małopolskiego na podstawie oceny i nominacji Sądu konkursowego pracującego w składzie:

- Stanisław Deńko – Członek Kolegium Sędziów Konkursowych SARP Oddział Kraków,
- Oskar Grąbczewski – OVO Grąbczewscy Architekci,
- Krzysztof Ingarden – Członek Kolegium Sędziów Konkursowych SARP Oddział Kraków,
- Konrad Myślik – publicysta, krytyk architektury,
- Ewa P. Porębska – redaktor naczelna miesięcznika „Architektura-Murator”,
- Zenon Remi – Przewodniczący Kolegium Sędziów Konkursowych SARP Oddział Sądecko-Podhalański,
- Janusz Sepioł – Generalny Projektant Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego,
- Małgorzata Tomczak – redaktor naczelna miesięcznika „Architektura & Biznes”,
- Paweł Zieliński – Prezes Zarządu Mofo Architekci Ma Sp. z o.o. Sp.k.

7 września 2018 roku w budynku Małopolskiego Ogrodu Sztuki w Krakowie odbyła się uroczysta gala, podczas której wręczone zostały statuetki i wyróżnienia za następujące realizacje architektoniczne:

Kategoria: Architektura użyteczności publicznej

I miejsce:

Hala KS Cracovia z Centrum Sportu Osób Niepełnosprawnych, al. Focha 40, 30-119 Kraków

Autor: Biuro Projektów Lewicki Łatak sp. z o.o. sp. k.

Inwestor: Zarząd Infrastruktury Sportowej

w Krakowie

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Realizację nagrodzono za wzorowe ułożenie na wymagających osiach widokowych, za niezwykle indywidualne ukształtowanie bryły, która z głębokim respektem dla krajobrazu współtworzy nowe przestrzenie publiczne – obszar dziedzińca i zielony dach dostępny także dla niepełnosprawnych.

II miejsce:

Terminal pasażerski T4 Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice, ul. kpt. M. Medweckiego 1, 32-083 Balice

Autor: Jacek Czech, Janusz Duliński, Piotr Wróbel (Agencja Projektowa Architektura Czech-Duliński-Wróbel sp. z o.o.)

Inwestor: Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Realizacja nagrodzona za stworzenie wyrazistego symbolu miejsca, oryginalną formę, która nadała tożsamość tej najważniejszej dziś bramie do miasta.

III miejsce:

Budynek Powiatowej i Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Wiktora Bazieliha w Starym Sączu, ul. Mickiewicza 33, 33-340 Stary Sącz

Autor: Wojciech Świątek Anna Szewczyk-Świątek 55Architekci s.c.

Inwestor: Powiatowa i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Wiktora Bazieliha w Starym Sączu

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Realizacja nagrodzona za wrażliwość w podejściu do zabytkowego publicznego budynku oraz rozwinięcie nowoczesnej formy w kształcie, który tworzy nową jakość biblioteki jako miejsca uczestnictwa w kulturze.

Wyróżnienia (równorzędne):

Społeczna Szkoła Podstawowa im. Lady Sue Ryder, os. Kaptarz 40, 32-005, Niepołomice

Autor: Konior Studio Tomasz Konior

Inwestor: Gmina Niepołomice

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Wyróżnienie za obiekt o wyraźnej tożsamości, przyjaznej skali i wysokich walorach funkcjonalnych.

Hala sportowa Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego,

ul. Grochowska 20, 31-521 Kraków

Autor: Marcin Brataniec, Damian Mierzwa, Marek Bystroń (Em4. Pracownia Architektury. Brataniec)

Inwestor: Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Wyróżnienie dla budynku, który przy wszystkich zaletach funkcjonalnych i właściwie wyważonej skali, reprezentuje ciekawą formę gry z tradycjami brutalizmu i operowania asymetriami.

Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Sułkowicach,
ul. Kwiatowa 16, 32-440 Sułkowice
Autor: Łukasz Pióro, Maciej Franta
Inwestor: Gmina Sułkowice
Uzasadnienie Sądu konkursowego: Wyróżnienie
za formę obiektu, który buduje wizerunek miasta
i może być przedmiotem dumy mieszkańców
oraz za doskonałe wpisanie obiektu w otoczenie.

Kategoria: Architektura mieszkaniowa

I miejsce:

Dom w Kościelisku, ul. Rysulówka 149 A,
34-511 Kościelisko
Autor: Piotr Kuczia
Inwestor: Magdalena Czerwińska-Wyraz
Uzasadnienie Sądu konkursowego: Projekt
ma charakter ideowej deklaracji i reprezentuje
architekturę, gdzie forma i skala nawiązują do tradycji
miejsca, unikając dekoracyjnych stylizacji czy dosłowności,
a jednocześnie jest eksperymentem materiałowym,
technologicznym i wyróżnia się minimalistyczną
dyscypliną w ukształtowaniu funkcji i formy.

II miejsce:

Budynek mieszkalny jednorodzinny – Wood House,
ul. Lazurowa 3A, 31-343 Kraków
Autor: Piotr Kita, Tomasz Koral (Kita Koral Architekci
sp. z o.o.)
Inwestor: Modern Living Development sp. z o.o. sp. k.
Uzasadnienie Sądu konkursowego: Projekt to odważna
próba stworzenia nowej jakości formy miejskiego
budynku zaprojektowanego z głębokim respektem
dla istniejącej zieleni.

III miejsce:

Dom jednorodzinny we Wróźenicach, ul. J. Sawy-
-Calińskiego 61K, 31-999 Kraków
Autor: Gaja Bieniasz Pracownia Architektoniczna
Inwestor: Milena Gumienny
Uzasadnienie Sądu konkursowego: Projekt twór-
czo eksploatuje archetyp domu dobrze osadzonego
w krajobrazie, osiąga czystość układu funkcjonalnego
i bryłowego, bardzo ambitnego, ale bez cienia preten-
sjonalności.

Wyróżnienie:

Budynek mieszkalny wielorodzinny, ul. Dolna 4A,
31-579 Kraków
Autor: Piotr Kita, Tomasz Koral (Kita Koral Architekci
sp. z o.o.)
Inwestor: Box Development sp. z o.o. sp. k.
Uzasadnienie Sądu konkursowego: Projekt respektuje
skalę dzielnicy, wyróżnia się perfekcyjnym wyważen-
iem proporcji i rytmów przedstawiając nową propo-
zycję miejskiego domu wielorodzinnego.

Kategoria: Przestrzeń publiczna

Pomost ze strukturami obserwacyjnymi „Enklawa

przyrodnicza BOBROWISKO w widłach rzek Dunajca
i Popradu”, gmina Stary Sącz

Autor: Wojciech Świątek Anna Szewczyk-Świątek
55Architekci s.c.

Inwestor: Gmina Stary Sącz

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Projekt jest
wzorem nieinwazyjnego działania w środowisku
przyrodniczym. Kameralna skala, wyszukana lokalizacja,
pięknie dobrany materiał i oryginalna forma
doskonale wpisana w krajobraz budują przekonanie,
że nasze budowanie może też być częścią natury.

**Wyróżnienie specjalne Marszałka Województwa
Małopolskiego**

Przebudowa i rozbudowa dwóch budynków folwarcz-
nych adaptowanych na budynek jednorodzinnych
w Chorowicach, gmina Mogilany

Autor: Jan Karpel, Marcin Steindel Karpel i Steindel
s.c.

Inwestor: Urszula i Jacek Krzeszowiakowie

Bobrowisko, Stary Sącz

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. JANA PAWŁA II VERITATIS SPLENDOR

Nagroda Veritatis Splendor w wysokości 100 000 dolarów została ustanowiona 23 maja 2016 roku przez Sejmik Województwa Małopolskiego. Jest przyznawana za szczególne zasługi na rzecz szerzenia dialogu między kulturami w wymiarze kulturowym, społecznym, międzyreligijnym. Otrzymują ją osoby otwarte na inne kultury, przewyżające stereotypy oraz działające na rzecz poznawania i współistnienia z drugim człowiekiem.

Realizatorem nagrody jest Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie – samorządowa instytucja kultury, której misją jest zachowanie i promowanie dziedzictwa Ojca Świętego Jana Pawła II oraz dialogu między religiami i kulturami.

Nagroda przyczynia się do podkreślenia tożsamości województwa małopolskiego na arenie międzynarodowej, pokazania jego wyjątkowości i dziedzictwa intelektualnego. To również forma uhonorowania Jana Pawła II, którego zasługi w dziedzinie dialogu między kulturami zostały powszechnie docenione. Nagroda została ustanowiona również dla upamiętnienia Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016.

Laureatką I edycji Nagrody była Rosemary Nyirumbe, siostra zakonna z Ugandy pomagająca ofiarom wojny domowej.

Laureata Nagrody województwa małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor wybierała, spośród licznych zgłoszeń z całego świata, międzynarodowa Kapituła Nagrody w składzie:

- Stanisław Dziwisz – były metropolita krakowski
- Jacek Krupa - marszałek województwa małopolskiego,
- Urszula Nowogórska - przewodnicząca Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Kardynał Donald Wuerl - arcybiskup waszyngtoński, kanclerz Katolickiego Uniwersytetu Ameryki,
- Kardynał Angelo Scola- metropolita Mediolanu,
- ks. prof. Michał Heller - specjalizuje się w zakresie filozofii przyrody, fizyce, kosmologii relatywistycznej oraz relacji nauka-wiara, laureat Nagrody Templetona,
- George Weigel- pisarz, teolog, działacz społeczny i polityczny,
- Carl Albert Anderson - Najwyższy Rycerz Zakonu Rycerzy Kolumba
- Senator Rocco Boutiglione - włoski minister kultury, filozof,
- dr hab. Hanna Suchocka- była ambasador Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej oraz Zakonie Maltańskim, Dama Orderu Orła Białego,
- Janina Maria Ochojska-Okońska - założycielka Polskiej Akcji Humanitarnej,
- Peter Kodwo Appiah Turkson - kardynał, prefekt

Dykasterii ds. Integralnego Rozwoju Człowieka,

- Krzysztof Zanussi - reżyser filmowy, teatralny, scenarzysta, producent, eseista, filozof, odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Gala II edycji odbyła się 15 października 2018 roku w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Decyzją kapituły Nagrody województwa małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor otrzymał ks. Mieczysław Puzewicz, za szczególne zasługi na rzecz szerzenia dialogu między kulturami w wymiarze kulturowym, społecznym, międzyreligijnym.

Laureat od 2008 roku angażuje się w pomoc uchodźcom po wojnie w Gruzji. Organizował również m.in. pomoc dla powodźian w Serbii, domu dla uchodźców w Brześciu (Białoruś), jadłodajni i ambulatorium dla bezdomnych w Lublinie. Jest inicjatorem funduszu stypendialnego dla młodzieży z terenów powodziowych, pomocy dla uchodźców w obozach na terenie Kurdystanu czy akcji „Dar życia” – na rzecz przekazywania tkanek i narządów do przeszczepów.

Ks. Mieczysław Puzewicz rozumiejąc głębokie znaczenie słowa „Solidarność” wyciąga pomocną dłoń do tych, których odrzucono i wykreślono ze społeczeństwa. Przywraca im wiarę w drugiego Człowieka. Budzi w nich to, co zostało im zabrane: człowieczeństwo i elementarną godność – napisano w laudacji, wygłoszonej podczas wieczornej gali Nagrody województwa małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor.

Uroczystość uświetnił występ Moździer Danielsson Fresco Trio.

Więcej informacji o idei i nagrodzie:

<http://www.dobroczyn.com/>

ks. Mieczysław Puzewicz

**Rozwój infrastruktury
i potencjału kulturowego
INWESTYCJE**

Warto wiedzieć. Inwestycje regionalne

Województwo małopolskie przywiązuje dużą wagę do rozwoju infrastruktury regionalnych instytucji kultury. W 2018 roku miało miejsce otwarcie nowych obiektów, na realizację których wydatkowano łącznie ok. 17 mln zł, otworzono:

- nową siedzibę główną Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu - w roku 80-lecia działalności (4,3 mln zł),
- Sektor Przemysłu Ludowego w Sądeckim Parku Etnograficznym – oddział Muzeum Okręgowego (2,1 mln zł),
- nowoczesną, komfortową salę widowiskową w Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie (8,5 mln zł)
- Muzeum Dwór w Dołędze – oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie, po remoncie przeprowadzonym w ramach projektu partnerskiego pn. Skansenowa – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu (2 mln zł).

Samorząd Województwa Małopolskiego udzielił pomocy finansowej – w łącznej kwocie 200 000 zł - dla 4 małopolskich gmin: Ciężkowice, Olesno, Gręboszów, Klucze, na rzecz odnowy lub budowy pomników poświęconych ludziom zasłużonym dla odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 roku.

„Odnowa i Od_nowa”. Inwestycje w regionalnych instytucjach kultury 2014-2020

Województwo małopolskie przywiązuje dużą wagę do rozwoju programowego regionalnych instytucji kultury, w tym także rozwoju infrastruktury, co znajduje odzwierciedlenie między innymi w dokumentach strategicznych tj. Małopolskim Planie Inwestycyjnym na lata 2015-2023 oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Małopolskiego. W dokumentach tych w obszarze Dziedzictwo kulturowe i przemysły czasu wolnego na koniec 2018 roku ujętych było 29 projektów realizowanych przez instytucje kultury województwa małopolskiego, których wartość oszacowano na poziomie blisko 250 mln zł. Odnowa: to prace remontowe i modernizacyjne w obecnych, zabytkowych budynkach instytucji.

Od _ nowa to nowe inwestycje stwarzające nowe możliwości działalności programowej instytucji wobec zmieniających się aspektów współczesnego świata, w tym nowych technologii świata cyfrowego. Wpływ funduszy europejskich na realizację projektów z zakresu ochrony dziedzictwa nieruchomego

i ruchomego, poprawy ładu przestrzennego, modernizacji i rewaloryzacji infrastruktury kultury oraz projektów realizujących przedsięwzięcia kulturalne i artystyczne od wielu lat jest znaczący. Projekty te wpływają na poprawę funkcjonalności, podwyższenie jakości i stwarzają nowe możliwości rozwijania oferty kulturalnej, co z kolei prowadzi do zwiększenia zainteresowania uczestnictwem w kulturze. Nowoczesne objekty infrastruktury kultury kształtują pozytywny wizerunek miast i regionów, w których są zlokalizowane. W 2018 roku miało miejsce uroczyste otwarcie następujących obiektów instytucji kultury województwa małopolskiego:

- W dniu 26 kwietnia 2018 roku - w roku 80-lecia działalności - sądeckie Muzeum Okręgowo wzbogaciło się o nową siedzibę główną. Dzięki środkom z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz środkom z budżetu województwa małopolskiego, zabytkowy obiekt przy ul. Jagiellońskiej 56 w Nowym Sączu został gruntownie zmodernizowany i przekształcony w główną siedzibę muzeum. Zwiedzający obiekt mogą zapoznać się m.in. z wystawami na temat dziedzictwa kulturowego Sądeczyny oraz dziejami Nowego Sącza – od okresu autonomii galicyjskiej do zakończenia II wojny światowej. Wartość projektu wyniosła 4,37 mln zł, w tym środki unijne wyniosły 0,98 mln zł. Pozostałe środki to środki pochodzące z budżetu województwa małopolskiego (ponad 2,97 mln zł) oraz środki własne Muzeum (około 0,42 mln zł). Projekt realizowany był w latach 2016-2017.
- Nowa, komfortowa sala widowiskowa w Centrum Sztuki Mościce została uroczystie oddana do użytku w dniu 13 października 2018 roku. Może pełnić funkcje sali koncertowej, teatralnej, kinowej i konferencyjnej, natomiast na widowni zmieści się 586 widzów. Łatwiejszy dostęp do wszystkich wydarzeń mają też osoby z niepełnosprawnościami. Układ zmodernizowanej sali widowiskowej gwarantuje lepszą komunikację, a co za tym idzie większe bezpieczeństwo. Specjalnie zaprojektowane, komfortowe fotele, znakomita akustyka, przestrzeny dźwięk. Całość uzupełniają najnowocześniejszy sprzęt: nagłośnienie i laserowy projektor kinowy ze specjalnym ekranem. Modernizacja sali widowiskowej została przeprowadzona w oparciu o środki pochodzące z budżetu

tu województwa małopolskiego (blisko 6,5 mln zł) oraz ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (2 mln zł). Ogółem wartość projektu wyniosła 8,5 mln zł.

- Sektor Przemysłu Ludowego w Sądeckim Parku Etnograficznym został uroczystie otwarty 7 października 2018 roku. W nowopowstałym sektorze stanęły unikalne obiekty przeniesione ze swoich pierwotnych lokalizacji i pieczołowicie odtworzone: tartaki z Młodowa i Zasadnego, folusz z Krościenka-Kątów oraz młyn wodny z Kamienicy. Te drewniane budowle przemysłowe, napędzane są siłą wody, są czynne. Nowe obiekty wzbogacają ofertę kulturalno-edukacyjną Sądeckiego parku Etnograficznego. Prace związane z Sectorem Przemysłu Ludowego przeprowadzone zostały w ramach projektu partnerskiego pn. Przy wiejskiej drodze – w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych. Wartość projektu wyniosła 2,1 mln zł, w tym środki pochodzące z budżetu województwa małopolskiego wyniosły blisko 390 000. zł, natomiast 1,7 mln

zł stanowiły środki unijne pozyskane w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja na lata 2014-2020.

- Muzeum Dwór w Dołędze – jeden z oddziałów Muzeum Okręgowego w Tarnowie po kilkumiesięcznym, gruntownym remoncie, przeprowadzonym w ramach projektu partnerskiego pn. Skansenowa – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu, w dniu 13 października 2018 roku został ponownie otwarty dla zwiedzających. Muzeum zyskało również nowy obiekt – chatę chłopską, translokowaną na teren muzeum, odnowiono zabytkowy spichlerz, który obecnie służy do prowadzonej na terenie skansenu działalności warsztatowej. Przeprowadzono również kompleksowy remont samego budynku dworu. Wartość prac budowlanych to ponad 2 mln zł, z czego ponad 1 mln zł stanowiła dotacja unijna pozyskana w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 oraz z budżetu województwa małopolskiego – około 600 000. zł.

Nowa siedziba Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu

Zagroda Felicji Curykowej w Zalipiu

Projekty realizowane przy udziale finansowym Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (RPO WM 2014-2020; POIS 2014-2020; EWT PL-SK 2014-2020)

lp.	inwestor	nazwa projektu / zakres przedsięwzięcia	źródło finansowania z efr	okres realizacji	szacunkowa wartość całkowita projektu (w tys. zł)	szacunkowa wartość dofinansowania (w tys. zł)	szacunkowa wartość dofinansowania z budżetu wm (w tys. zł)
1	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Cyfrowe przetworzenie i udostępnienie zbiorów 2D w Muzeum Tatrzańskim Opracowanie kompletnego systemu udostępniania treści cyfrowych będących odwzorowaniem wyjątkowych artefaktów Muzeum Tatrzańskie, uporządkowanie i zdigitalizowanie archiwaliów, albumów i książek dzięki odpowiedniemu sprzętowi, a następnie udostępnianie zbiorów poprzez portal internetowy.	RPO WM	2017-2019	430,62	348,95	81,67
2	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	Małopolska Biblioteka Cyfrowa w horyzoncie 21. wieku - stworzenie innowacyjnej platformy udostępniania regionalnych zasobów cyfrowych w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie Poszerzenie i ułatwienie dostępu do cyfrowych zasobów polskiego dziedzictwa kulturowego za pośrednictwem internetu oraz udostępnienie aktualnych dzieł udostępnianych przez twórców kultury, instytucje publiczne oraz zaangażowanych partnerów (projekt stanowi rozwinięcie Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej)	RPO WM	2016-2019	12 287,95	9 862,95	1 788,31

3	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	Wirtualna Małopolska Rozbudowa systemu informatycznego Wirtualne Muzea Małopolski w warstwie publikacyjnej i archiwizacyjnej, infrastruktury sprzętowej oraz oprogramowania, dzięki czemu możliwa będzie digitalizacja kolejnych zasobów kultury i dziedzictwa regionalnego oraz rozwijanie części merytorycznej portalu poprzez tworzenie wirtualnych wystaw tematycznych, ścieżek edukacyjnych i aplikacji mobilnych (w tym augmented reality), dedykowanych konkretnym zbiorom i tematom.	RPO WM	2016-2020	6 357,41	4 954,24	866,00
4	Muzeum - Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec	Zachowanie, restauracja i prezentacja autentyczności Zamku Lipowiec i rozwój skansenu Poprawa stanu technicznego i powstrzymanie destrukcji substancji zabytkowej zamku Lipowiec oraz uatrakcyjnienie ekspozycji w skansenie poprzez odtworzenie zabytkowego spichlerza z Bobrka.	RPO WM	2016-2019	3 678,29	2 188,29	1 490,00
5	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	Konserwacja i remont obiektów zabytkowych Sądeckiego Parku Etnograficznego w Nowym Sączu Konserwacja i remont obiektów zabytkowych Skansenu - wymiana zniszczonych materiałów i elementów na nowe (identyczne), co poprawi stan infrastruktury kultury oraz podniesie atrakcyjność ekspozycji.	RPO WM	2016-2018	3 398,12	1 846,64	675,47
6	Opera Krakowska w Krakowie	Modernizacja i rewitalizacja budynku baletu Opery Krakowskiej przy ul. Św. Tomasza 37 w Krakowie Modernizacja i rewitalizacja zabytkowego budynku baletu i studia baletowego Opery Krakowskiej, przy ul. św. Tomasza 37 w Krakowie. Prace adaptacyjno-konserwatorskie zwiększające powierzchnię użytkową oraz poprawa funkcjonalności budynku.	RPO WM	2015-2019	7 464,60	4 406,22	2 084,30
7	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ	Udostępnianie zasobów dziedzictwa _ Utworzenie Ośrodka Dziedzictwa Kultury Niematerialnej Stworzenie pierwszej w Polsce placówki specjalizującej się w ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego.	RPO WM	2015-2021	7 879,56	4 345,64	3 502,15
8	Muzeum Tatrzańskie im. dr Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych budynków Muzeum Tatrzańkiego w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala Prace restauratorskie i modernizacyjne na 3 obiektach ceglanych Muzeum Tatrzańkiego w Zakopanem: Gmachu Głównego Muzeum, Muzeum Kornela Makuszyńskiego i Galerii Sztuki im. Włodzimierza i Jerzego Kulczyckich oraz modernizacja wnętrz obiektów i urządzenie terenu.	RPO WM	2015-2020	11 335,91	7 999,93	3 335,97
9	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	Rewaloryzacja, konserwacja i rozszerzenie publicznych funkcji zabytkowych obiektów Muzeum Okręgowego w Tarnowie Poprawa stanu technicznego i zabezpieczenie cennych obiektów zabytkowych oraz stworzenie nowoczesnych przestrzeni dla funkcji ekspozycyjnych, edukacyjnych, konserwatorskich. Pracami inwestycyjnymi objęte zostaną 3 zabytkowe kamienice: Rynek 20 i 21 oraz Kapitulna 9.	RPO WM	2013-2019	10 992,21	5 645,62	5 346,59

10	Opera Krakowska w Krakowie	Modernizacja technologii sceny Opery Krakowskiej w Krakowie przy ul. Lubicz 48 Modernizacja w obszarze technologii Sceny Głównej, Sali Kameralnej i antresoli (budynek D) Opery Krakowskiej przy ul. Lubicz 48 w Krakowie, mająca na celu poprawę jakości funkcjonowania infrastruktury obiektu, a także zakup trwałego wyposażenia dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej.	RPO WM	2016-2019	3 959,64	1 979,82	1 976,32
11	Muzeum Tatrzańskie im. dr Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Zakopiańskie Centrum Dokumentacji Dziedzictwa Niematerialnego Zebranie istniejących materiałów, jak wywiadów i filmów, uzupełnienie ich kolejnymi będącymi świadectwem historii oraz sporządzenie katalogu dla takiego zbioru i zbudowanie zespołu narzędzi czyniących go dostępnym dla wszystkich zainteresowanych kulturą Podtatrz.	RPO WM	2017-2019	727,73	509,41	218,32
12	MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu	Małopolska Szkoła Tradycji Ochrona niematerialnego dziedzictwa kulturowego Małopolski poprzez projekt edukacyjny polegający m.in. na stworzeniu matecznika tradycji, organizację warsztatów muzykowania ludowego, tańca ludowego, tradycyjnych zawodów, rzemiosła i rękodzieła artystycznego, muzyczne i taneczne warsztaty mistrzowskie oraz regionalne spotkania.	RPO WM	2016-2020	2 255,53	1 693,46	560,27
13	MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu	Małopolska źródłem tradycji Ochrona niematerialnego dziedzictwa kulturowego Małopolski poprzez prowadzenie procesów dokumentowania i archiwizacji wszelkich przejawów kultury tradycyjnej oraz udostępnianie ich z wykorzystaniem zaawansowanych technologicznie i nowoczesnych środków przekazu.	RPO WM	2016-2019	2 547,96	1 910,97	635,49
14	MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu	Modernizacja siedziby MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu oraz wyposażenie w nowe technologie wzmacniające ofertę kulturalną Przeprowadzenie prac obejmujących przebudowę amfiteatru sali im. Lucjana Lipińskiego MCK Sokół oraz przystosowanie jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, adaptację pomieszczenia recepcyjnego Galerii Sztuki Współczesnej BWA Sokół z przestrzenią holu na przestrzeń do prowadzenia działalności edukacyjnej, zakup i montaż sprzętu i wyposażenia z przeznaczeniem na działalność edukacyjną.	RPO WM	2016-2018	4 210,00	1 819,00	2 351,00
15	Centrum Sztuki Mościce	II etap modernizacji Centrum Sztuki Mościce – sala widowiskowa spełniająca nowoczesne wymagania publiczności, artystów, wymogi bezpieczeństwa Dostosowanie pomieszczeń i systemów do obowiązujących wymogów technicznych i parametrów dla nowoczesnych centrów kultury, zapewniające prawidłowe funkcjonowanie sali widowiskowej podczas prezentacji muzycznych, teatralnych, kina, konferencji i innych.	RPO WM	2015-2018	8 533,00	2 000,00	6 493,51

16	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	SKANSENOVA - systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu Zachowanie zabytków architektury drewnianej poprzez zapewnienie ochrony i opieki konserwatorskiej, zabezpieczenie przed pożarem i klęskami żywiołowymi oraz lepszą promocję oferty i szersze udostępnienie dla zwiedzających. Projekt partnerski. Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Małopolski.*)	POIS	2016-2019	13 845,41	9 153,80	1 811,39
17	Muzeum Tatrzańskie im. dr Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych, drewnianych budynków Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala Prace restauratorskie i modernizacyjne na 6 obiektach drewnianych Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem: Muzeum Stylu Zakopiańskiego w willi Koliba, Galerii Sztuki XX wieku w willi Oksza, Galerii Władysława Hasióra, Muzeum Stylu Zakopiańskiego – inspiracje im. M. i B. Dembowskich, Zagrodzie Sołtysów w Jurgowie, Zagrodzie Korcoszów w Czarnej Górze oraz modernizacja wnętrz obiektów i urządzenie terenu. Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Małopolski.	POIS	2015-2019	11 922,96	8 923,37	2 999,58
18	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	Remont konserwatorski i modernizacja zabytkowego obiektu stanowiącego siedzibę krakowskiej Filharmonii im. Karola Szymanowskiego Zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytkowej, zahamowanie procesów destrukcyjnych, wyeksponowanie walorów architektonicznych i estetycznych oraz poprawa efektywności funkcjonowania budynku Filharmonii Krakowskiej poprzez wykonanie prac konserwatorskich. Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Małopolski.	POIS	2015-2019	20 511,35	14 667,08	5 700,64
19	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	Rewaloryzacja zespołu zabytkowych budowli inżynierskich dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny wraz z adaptacją na potrzeby Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie Remont zabytkowych budowli lotniskowych, stworzenie nowoczesnych ekspozycji, należyte zabezpieczenie zbiorów i ich digitalizacja oraz uporządkowanie i rewaloryzacja przestrzeni. Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Małopolski.	POIS	2017-2019	11 801,54	9 350,00	2 327,13
20	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luśławicach	Ekspozycja pt. „KRZYSZTOF PENDERECKI – DZIEDZICTWO POLSKIEJ MUZYKI XX I XXI WIEKU w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego” Stworzenie nowoczesnej, interaktywnej ekspozycji, prezentującej dorobek polskiej muzyki XX i XXI wieku.	POIS	2015-2019	3 439,51	2 318,08	409,07

21	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	Modernizacja infrastruktury technicznej Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie wraz z zakupem wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej Unowocześnienie i uzupełnienie sprzętu koniecznego do prowadzenia działalności kulturalnej w obiektach Teatru, poprawa dostępności zasobów kultury posiadanych przez Teatr przy użyciu nowoczesnych technologii - zakup sprzętu i oprogramowania do mappingu, system informacji wizualnej, a także poprawa warunków do prowadzenia działalności kulturalnej.	POIS	2017-2019	19 272,12	15 283,27	3 888,85
22	Muzeum - Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	Przy wiejskiej drodze – w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych Przeprowadzenie rekonstrukcji lub odbudowy 3 obiektów (magła, farbiarni, budynku mieszkalno-gospodarczego) wraz z infrastrukturą techniczną w Muzeum – Orawskim Parku Etnograficznym w Zubrzycy Górnej oraz odbudowa, konserwacja i remonty obiektów wraz z infrastrukturą techniczną w Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu – Sądeckim Parku Etnograficznym w Nowy Sączu. Ochrona i promocja dawnych zawodów rzemieślniczych i codziennych zajęć m.in. na terenach Orawy i Sądecczyzny. Projekt partnerski.	PWT PL-SK	2017-2019	4 673,14	3 286,02	1 387,11
23	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach	Muzea otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego Stworzenie nowych form aktywności na obszarze polsko-słowackiego pogranicza poprzez wprowadzenie nowatorskich form udostępniania dziedzictwa kulturowego dla różnych grup odbiorców. Projekt realizowany w partnerstwie.	PWT PL-SK	2016-2020	6 144,21	4 795,20	1 256,71
24	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	Modernizacja i adaptacja budynku pokoszarowego na cele Regionalnego Centrum Edukacji o Pamięci Remont generalny i modernizacja budynku Izby Pamięci Armii Krajowej wraz z dawną Wartownią stanowiących część dawnego kompleksu koszarowego przy ul. Mościckiego 29 w Tarnowie. Przewidziane jest także wyposażenie obiektu w sprzęt meblowy, komputerowy i ekspozycyjny oraz urządzenie wystawy według opracowanego projektu.	RPO WM	2018-2019	2 778,54	1 552,77	624,10
25	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnianie zasobów Muzeum Archeologicznego w Krakowie Rozwój cyfrowych zasobów kultury poprzez stworzenie zintegrowanego systemu informacji o dziedzictwie archeologicznym Małopolski i ich udostępnienie na platformie prezentującej „Archeologiczny Atlas Małopolski”. Wytworzenie odwzorowań cyfrowych wysokiej jakości, stworzenie repozytorium cyfrowego, gromadzącego materiał	RPO WM	2017-2021	1 467,40	1 247,29	220,11

		zdjęciowy i opisowy na temat najbardziej charakterystycznych zabytków architektonicznych i dokumentów archiwalnych odzwierciedlających różne obszary regionu, prezentowanego na nowopowstałej platformie cyfrowej.					
26	Muzeum Etnograficzne im. S. Udzieli w Krakowie	Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów fotografii z drugiej połowy XIX i początku XX w. ze zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie Wzrost dostępu do fotograficznego dziedzictwa regionu Małopolski poprzez wykonanie odwzorowań cyfrowych i popularyzację online unikalnego zespołu najstarszych fotografii Muzeum Etnograficznego w Krakowie.	RPO WM	2017-2021	913,48	754,91	80,00
RAZEM projekty realizowane w ramach EFRR					182 828,19	119 842,93	52 110,06

Sala widowiskowa w Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie

Projekty planowane do realizacji ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (POIS 2014-2020; EOG)

lp	inwestor	nazwa projektu	źródło finansowania	okres realizacji	szacunkowa wartość całkowita projektu (w tys. zł)	szacunkowa wartość dofinansowania UE (w tys. zł)	szacunkowa wartość dofinansowania z budżetu WM (w tys. zł)
1	Muzeum Etnograficzne im. S. Udzieli w Krakowie	Etnografia bez granic. Rewaloryzacja zabytkowych obiektów Muzeum Etnograficznego w Krakowie umożliwiająca rozwój tożsamości, więzów społecznych oraz pozytywnych postaw XXI wieku Stworzenie nowej, markowej wystawy stałej, wprowadzenie rozwojowych funkcji edukacyjnych oraz wzmocnienie potencjału ekonomicznego Muzeum. Prace remontowe, budowlane i adaptacyjne prowadzone na budynkach przy ul. Krakowskiej 46 i przy placu Wolnica 1. Nadanie nowych funkcji budynkowi folwarku przy ul. Babińskiego, tj. magazynu studyjnego ze zbiorami Muzeum Etnograficznego, otwartego dla zwiedzających, pracowni edukacyjnej i naukowej, otwartych pracowni konserwatorskich, a także aranżacja otoczenia w celu ochrony i wzmocnienia wartości widokowych zabytku. Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Małopolski.	POIS Działanie 8.1 Projekt na liście rezerwowej	2015-2020	24 849,26	20 485,13	4 364,13
2	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	Waloryzacja zabytkowego Gmachu Głównego Muzeum Archeologicznego w Krakowie dla wzmocnienia funkcji muzealnych Remont konserwatorski gmachu Głównego Muzeum Archeologicznego w Krakowie, budowa recepcji i odnowienie renesansowych ogrodów wraz z dostosowaniem całego kompleksu do nowych funkcji ekspozycyjnych, edukacyjnych i turystycznych. Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Małopolski.	POIS Działanie 8.1 Projekt na liście rezerwowej	2015-2020	27 256,68	10 000,00	5 989,22
3	Teatr im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem	Budowa i wyposażenie sceny „Atelier” w Teatrze Witkacego w Zakopanem Poszerzenie oferty Teatru Witkacego w Zakopanem poprzez dotarcie do nowych grup odbiorców (dzieci, młodzież szkolna, turyści) dzięki organizacji dedykowanych im zajęć oraz warsztatów artystycznych, psychologicznych, socjologicznych, filozoficznych, „ATELIER” służące też jako zaplecze dla Teatru Witkacego m.in. z garderobą, pracownią plastyczną i multimedialną, salą muzyczną, archiwum Teatru, pomieszczeniem administracyjnym, zapleczem sanitarno-socjalnym itp.	EOG	2017-2019	10 521,17	8 030,00	2 491,17
RAZEM projekty planowane do realizacji w ramach EFRR					62 627,11	38 515,13	12 844,52

*) Kontrakt Terytorialny dla Małopolski to umowa między samorządem województwa i rządem, określająca cele i przedsięwzięcia priorytetowe mające istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz Małopolski, dla których realizacji obie strony deklarują współpracę w ramach dostępnych funduszy, w tym programów operacyjnych na lata 2014–2020.

**MAŁOPOLSKA. MOJA WOLNOŚĆ.
100-lecie odzyskania Niepodległości
przez Polskę**

Program „Małopolska. Moja Wolność” był realizowany przez samorząd województwa małopolskiego wraz z licznymi partnerami instytucjonalnymi i obywatelskimi.

Program został zainicjowany Rezolucją Nr 20/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 października 2017 roku w sprawie obchodów w Małopolsce 100-lecia odzyskania Niepodległości przez Polskę i realizacji programu „Małopolska. Moja Wolność”. Zauważono w niej, że obchody tej doniosłej rocznicy to nie tylko wspomnienie historyczne, ale przede wszystkim okazja do głoszenia znaczenia wolności dla historii ludzkości oraz jej wpływu na współczesność i przyszłość we wszystkich aspektach życia i działalności człowieka. To wielkie święto promieniujące na cały świat. Święto szczególnie bliskie wszystkim Polakom. „Wspólnota kulturowa jest jednocześnie wspólnotą historyczną, opartą na wspólnej pamięci i wspólnych praktykach wywodzących się z przeszłości. Pamięć dla wspólnoty jest ważna. Bez pamięci może być ona wspólnotą ekonomiczną czy polityczną, ale nie moralną.”

W 100. lecie odzyskania niepodległości warto myśleć też o przyszłym rozwoju Ojczyzny. Wczoraj, dziś i jutro naszej narodowej suwerenności zależało i będzie zależało od naszej – Polaków zdolności do współpracy i pielęgnowania wolności. W tym kontekście zasadne jest mocne skupienie uwagi obywateli na myśleniu o losach ojczyzny, na sprawach jej bytu, na poczuciu odpowiedzialności za wspólny los, na losach społeczności i losach indywidualnych, na przemianach cywilizacyjnych i politycznych, na historycznych uwarunkowaniach oraz jednostkowych postawach i życiorysach.

Program „Małopolska. Moja Wolność” realizowano na czterech płaszczyznach:

- projekty/inicjatywy własne samorządu województwa;
- projekty/inicjatywy samorządu województwa podejmowane w oparciu o partnerstwa programowe, w tym z innymi jednostkami samorządu terytorialnego i innymi instytucjami;
- projekty/inicjatywy instytucji województwa małopolskiego oraz wojewódzkich jednostek organizacyjnych;
- projekty organizacji obywatelskich wspierane w systemach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, w tym w ramach specjalnego, programowego otwartego konkursu ofert.

Inicjatywy obywatelskie. Moja wolność.

Uchwałą nr 671/18 Zarządu Województwa Małopolskiego 24 kwietnia 2018 roku ogłosił otwarty konkurs ofert dla inicjatyw obywatelskich. Województwo małopolskie przekazało 493 000 zł dla 33 projektów spośród 62 zgłoszonych do konkursu. Dzięki temu mieszkańcy małopolski mogli realizować swoje własne, oryginalne i wartościowe przedsięwzięcia, które wzbogaciły program świętowania 100-rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Ich wspólnym celem było zwiększenie świadomości Małopolan na temat wartości wolności oraz wydarzeń, miejsc, postaci związanych z odzyskaniem i odbudową państwowości, suwerenności, ale i tożsamości regionalnych, lokalnych, zależności międzykulturowych i tolerancji, otwartości i samoświadomości. Podczas licznych wydarzeń programu świadomość narodowa przeplatała się ze świadomością regionalną i śladami lokalnymi. Dofinansowane zostały następujące inicjatywy:

- Z „Siedlecanami” i Orkiestrą Baczków wspólnie świętujemy 100-lecie odzyskania niepodległości, Stowarzyszenie „Aktywni dla gminy”.
- Dąbrowskie drogi do Niepodległości i ich bohaterowie, Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego.
- „Pamiętając o przeszłości”, Stowarzyszenie Gryf.
- „Obchodzi Nas wolność” – cykl spotkań „Obdarowani wolnością”, akcji obywatelskich „Obejście” i gier terenowych z wykorzystaniem nowych technologii „App100” w Małopolsce, Stowarzyszenie „Rota...”.
- Orla Perć- tradycja i współczesność, Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Adolfa Hyły.
- EtnoKraków/ Rozstaje 2018 – Koncert Wolności, Rozstaje: u Zbiegu Kultur i Tradycji. Stowarzyszenie.
- V Międzygminna Bitwa Kulturalna, KGW Stowarzyszenie Homini et Terrae.
- Przygotowanie i przeprowadzenie „XII EKO- Biegu Po Dolinie Będkowskiej”, Krakowski Klub Sportowy „Jura Moto Sport”.
- Budka Niepodległości - zadzwoń do Marszałka Józefa Piłsudskiego!, Gorceńska Organizacja Turystyczna.
- „Piękna nasza Polska cała”, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Przyjazna Ziemia Limanowska”.
- Do wszystkich mieszkańców „Złotej górki”!, Fundacja Equinum.

- Droga do niepodległości oczami kawalerii, Małopolski Związek Hodowców Koni w Krakowie.
- Fotoplastikon"18. Rodzinne historie narodowe dziedzictwo, Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- „100 lat niepodległości”, Fundacja Aktywne Dzieciaki im. Dr H. Jordana.
- 1918: Bilans otwarcia, Stowarzyszenie Teatr Mumerus.
- Raz dwa trzy, rządysz ty. Projekt artystyczno-edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, Teatr Figur Kraków Fundacja Działań Twórczych.
- Małopolska Akademia Dziedzictwa. Nasi przodkowie w walce o niepodległość. Warsztaty historyczno-genealogiczne w 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, Stowarzyszenie „Nasza Przeszłość- Nasze Dziedzictwo”.
- Pasja, poza i „bezczelny hałas” – jazz w polskim filmie w 100-lecie odzyskania niepodległości, Fundacja Art Evolution.
- „Polonia Sacra” – skarby Archidiecezji Krakowskiej. Wystawa czasowa zorganizowana w siedzibie Muzeum Archidiecezjalnego w Krakowie z okazji jubileuszu 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę, Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.
- Koncert Pieśni Patriotycznych w wykonaniu Orkiestry Dętej im. Tadeusza Moryto w Łącku, Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Nowym Sączu.
- Amor Patriae, Tarnowskie Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Pałac”.
- Wycieczka dla dzieci pn. „Szlakiem Niepodległości – lekcja historii na żywo” połączona z konkursem wiedzy o walkach o niepodległość Polski i konkursem piosenki patriotycznej, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej.
- Uroczyste Obchody Odzyskania przez Polskę Niepodległości, Ochotnicza Straż Pożarna w Nieszkwie.
- Królowej Krynickich Zdrojów, Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Krynicy-Zdroju.
- Moja rodzinna opowieść „Na stulecie Niepodległej”, Stowarzyszenie Amatorski Ruch Artystyczny Ziemi Łąckiej.
- Jazz - Muzyka Wolności – Muzyka Społecznie Zaangażowana. Spotkanie środowiska jazzowego w 100-lecie Niepodległości Polski, Stowarzyszenie Muzyczna Owczarnia.
- „Pamiętajmy!”, Stowarzyszenie „Otwarci” Bydlin. Olkucy strażacy dla Niepodległości, Ochotnicza Straż Pożarna w Olkuzi.
- „Legionista, Polityk, Żołnierz- Senator Edward Kleczyński Bohater Regionu”, Stowarzyszenie Kulturalno- Oświatowe, Razem, Bliżej, Nowocześnie.
- Memoriał płk. Władysława Kabata pseudonim

Brzechwa, Stowarzyszenie Miechowice Małe.

- Na szlaku niepodległości. Generał Zygmunt Piasecki (1893-1954) i jego losy, Fundacja Pałac w Ryczowie.
- „Ożywić Pamięć”, Ochotnicza Straż Pożarna w Pierzchowie.
- Odnowa pamięci – program edukacji obywatelskiej wspólnoty mieszkańców oraz prace renowacyjne Pomnika Niepodległości z 1936 r w Targowisku, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Targowisko.

Małopolskie Pikniki Wolności

Ważnym zadaniem realizowanym w ramach programu był cykl Małopolskich Pikników Wolności, przygotowanych wspólnie z Centrum Sztuki Mościce. Plenerowe wydarzenia odbyły się w 12 miejscowości województwa małopolskiego:

- 8 lipca- Dobczyce (Rodzinny Rajd Rowerowy)
- 22 lipca - Pleśna (Święto Owoców i Produktów Pszczelich Gminy Pleśna)
- 5 sierpnia- Tarnów (Małopolska Tour)
- 17 sierpnia- Zakopane (Festiwal Ziem Górskich)
- 18 sierpnia- Nowy Sącz (Karpaty OFFer)
- 19 sierpnia- Tuchów (dożynki tuchowskie)
- 25 sierpnia- Wadowice (Reggae Most)
- 26 sierpnia- Borzęcin (Święto Grzyba)
- 1 września- Oświęcim (Dni Oświęcimia)
- 2 września- Zakliczyn (Święto Fasoli)
- 7 września- Krynica (Festiwal Biegowy)
- 8 września- Inwałd (dożynki w Parku Miniatur)

W organizowanych podczas pikników zajęciach wzięło udział łącznie 4 000 aktywnych uczestników. Do swojej dyspozycji mieli m.in. wielkoformatową lotniczą grę „Trójpłatomania” oraz wyprodukowaną specjalnie na potrzeby programu planszówkę „Dzięki wolności”.

Koncerty Wolności

Koncerty Wolności zostały zorganizowane jednocześnie w 5 miejscowościach wspólnie z Małopolskim Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu. Wydarzenie odbyło się 9 września w Wolbromiu, Dobczycach, Rabce-Zdrój, Muszynie i Brzesku. Dzięki telebimom ustawionym przy każdej scenie, publiczność mogła śledzić przebieg koncertu w pozostałych miastach województwa.

19 października na Dużej Scenie Teatru Słowackiego w Krakowie miał miejsce galowy Koncert Wolności, będący podsumowaniem programu. Było to spotkanie Małopolan: artystów, działaczy, samorządowców i miłośników sztuki, których połączyło pragnienie wspólnego świętowania i celebrowania Wolności. Z tej okazji przygotowano prapremierę spektaklu „Wyspiański. Koncert” z wybranymi fragmentami jego utworów, m.in. „Weselem”, „Wyzwoleniem”, „Akropolis”, „Powrotem Odysa” i „Studium o Hamlecie” w opracie muzycznej Stanisława Radwana, Zygmun-

ta Koniecznego i Dawida Suleja Rudnickiego, na podstawie scenariusza Ewy Kaim i Włodzimierza Szturca, w reżyserii Ewy Kaim.

Inicjatywy programowe:

Projekt „Małopolska. Moja Wolność” był również reprezentowany w innych działaniach na terenie województwa, takich jak Małopolskie Szlaki Turystyki Kolejowej, Małopolski Piknik Lotniczy czy Małopolska Noc Naukowców. Na potrzeby tej ostatniej imprezy powstało 5 tys. ulotek ze specjalnym gadżetem – spinaczem, upamiętniającym postać wynalazcy i pianisty Józefa Hoffmana.

„Wolność jest trudniejsza niż myśleliśmy”. Okolicznościowa antologia tekstów

We współpracy z Wydawnictwem WAM. w nakładzie 400 egz. została opublikowana książka „Wolność jest trudniejsza niż myśleliśmy”. Całość jest antologią tekstów poświęconych wolności opublikowanych na łamach Tygodnika Powszechnego. Premiera publikacji miała miejsce w kwietniu 2018 roku i stanowiła element kampanii Małopolskich Dni Książki „Książka i róża”.

Odnowione pomniki i „ławeczka Paderewskiego”

We współpracy z samorządami i organizacjami pozarządowymi przygotowane zostały 3 nowe lub odnowione pomniki związane z wkładem lokalnych społeczności w dzieło odbudowy niepodległości oraz wybitnych osób związanych z małopolskimi miejscowościami. Na rynku w Ciężkowicach powstał pomnik-ławeczka Ignacego Paderewskiego, natomiast w Ćwikowie (gm. Olesno) 1 września 2018 roku doszło do odsłonięcia odnowionego pomnika poległych mieszkańców w latach 1914-1921 i 1939-1945.

Sejmik województwa małopolskiego udzielił pomocy finansowej na realizację następujących zadań:

- Budowa pomnika-ławeczki Ignacego Paderewskiego w Ciężkowicach - kwota dofinansowania: 40 000 zł
- Budowa pomnika dla uczczenia setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę w Gręboszowie - kwota dofinansowania: 120 000 zł
- Remont odsłoniętego w 1922 roku pomnika upamiętniającego poległych w latach 1914-1921 mieszkańców miejscowości Ćwików - kwota dofinansowania: 30 000 zł
- Renowacja pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krzywopłotach, kwota dofinansowania: 10 000 zł

„Moja Wolność” w przestrzeni publicznej, mediach oraz Internecie

Program był promowany za pomocą kampanii outdoorowej (m.in. ekspozycja 20 billboardów w okresie sierpień-wrzesień w Krakowie, reklama na po-

jazdach komunikacji miejskiej w Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie). Pojawiło się wydanie specjalnego dodatku do Gazety Krakowskiej (7 września 2018 roku). Spot programu był wyświetlany w kinach studyjnych na terenie Małopolski oraz w Internecie. Na profilu społecznościowym Lubię Małopolskę został umieszczony cykl grafik promujących osoby związane z małopolską i wolnością. Program posiadał także własną i na bieżąco aktualizowaną zakładkę informacyjną w ramach portalu Małopolska.pl.

Inne inicjatywy programu „Małopolska. Moja Wolność”.

- Społecznicy. Program badawczy (Muzeum Etnograficzne im. S. Udzieli w Krakowie).
- Polscy Kompozytorzy na scenie Opery Krakowskiej – wystawa poświęcona m.in. K. Szymanowskiemu, S. Moniuszce przygotowana przez Operę Krakowską, czerwiec-listopad
- Wystawa 103 lata od bitwy gorlickiej „Gorlice – Dramatis Personae” (Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów), 20 kwietnia, Galeria Sztuki „Dwór Karwacjanów”.
- Warsztaty i animacja społeczna „Biało-czerwoni” (Centrum Sztuki Mościce), 3 maja, Centrum Sztuki Mościce.
- Koncert „Moja pieśń wieczorna”, w ramach cyklu „Pieśń – Teatr Słowa” (Opera Krakowska w Krakowie), 13 maja, godz. 17.00 w Komorze im. Haluszki w Kopalni Soli „Wieliczka”.
- IV Międzynarodowa Lotnicza Konferencja Naukowa „Skrzydła zwycięzców, skrzydła pokonanych... skrzydła niepodległej, skrzydła wolności 1917-1918” (Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów), 17 maja, Skansen w Szymbarku.
- XX Małopolskie Dni Dziedzictwa „WOLNOŚĆ KRZEP!” (Małopolski Instytut Kultury w Krakowie), 19-20 maja oraz 26-27 maja.
- 15. Małopolski Piknik Archeologiczny pt. „Drogi do niepodległości” (Muzeum Archeologiczne w Krakowie), 27 maja, Ogrody Muzeum Archeologicznego w Krakowie.
- Małopolski Festiwal Innowacji, UMWM, 4-10.06.2018 roku.
- Piknik artystyczny w Szymbarku z okazji Święta Małopolski (Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów), 10 czerwca br.
- Tauron Life Festiwal Oświęcim: koncert Punk Alive, 16 czerwca, godz. 19.30, Stadion MOSiR, ul. Legionów 15, Oświęcim, program: <http://lifefestival.pl/>
- XI Konferencja Krakowska: „Wiek wolności. Od niepodległości do przyszłości”, (Departament Polityki Regionalnej), 18-19 czerwca, Muzeum Historycznym Miasta Krakowa - Pałacu Krzysztofora, Rynek Główny 35, szczegóły: www.konferencj Krakowska.pl/index.php/konferencje/xi-konferencja
- XIV Małopolski Piknik Lotniczy (Muzeum Lotnic-

- twą Polskiego), 23-24 czerwca 2018, Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, al. Jana Pawła II 39, program: www.pikniklotniczy.krakow.pl/
- Premiera książki „Tuż obok” (Muzeum Etnograficzne im. S. Udzieli w Krakowie), czerwiec 2018.
  - „Skarby Małopolski” (Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu), 29 czerwca-17 listopada, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu „Dom Gotycki”, ul. Lwowska 3.
  - „Koncert Wolności” w wykonaniu Grzecha Piotrowskiego w ramach XX-edycji Festiwalu EtnoKraków Rozstaje (EtnoKraków / Rozstaje), 5 lipca godz. 19.00, Muzeum Inżynierii Miejskiej, ul. św. Wawrzyńca 15
  - I Piknik Wolności: Rodzinny Rajd Rowerowy w Dobczycach, 8 lipca w Dobczycach
  - Pikniki lotnicze (Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie), lato 2018, Łososina i Nowy Targ (7-8 lipca).
  - Międzynarodowe Małopolskie Spotkania z Folklorem – specjalna edycja w Mysłenicach, Miechowie i Zawoi, 9-18 lipca, program: <http://festival.myslenice.pl/>
  - II Piknik Wolności: Święto Owoców i Produktów Pszczelich Gminy Pleśna, 22 lipca
  - III Piknik Wolności: Małopolska Tour w Tarnowie, 5 sierpnia
  - Spektakl słowno-muzyczny „Król-Duch” (Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów), 16 sierpnia, Cerkiew w Bartnem.
  - IV Piknik Wolności: Festiwal Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem, 17 sierpnia
  - V Piknik Wolności: Karpaty OFFer, Nowy Sącz, 18 sierpnia
  - VI Piknik Wolności: Dożynki tuchowskie w Tuchowie, 19 sierpnia
  - VII Piknik Wolności: Reggae Most w Wadowicach, 25 sierpnia
  - VIII Piknik Wolności: Święto Grzyba w Borzęcinie, 26 sierpnia
  - Luślawicka Orkiestra Talentów 2018 (Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luślawicach), sierpień, Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luślawicach.
  - IX Piknik Wolności: Dni Oświęcimia, 1 września
  - X Piknik Wolności: Święto Fasoli w Zakliczynie, 2 września
  - XI Piknik Wolności: Dożynki w Inwałdzie, 8 września
  - Koncerty „Małopolska. Moja Wolność” (Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu), 9 września, Brzesko, Dobczyce, Muszyna, Rabka-Zdrój, Wolbrom
  - Widowisko „Wehikuł czasu. O dzieciach, które zmieniły świat” w ramach Małopolskiej Nocy Naukowców, 28-29 września.
  - Wesele orawskie (Muzeum – Orawski Park Etno-
- graficzny w Zubrzycy Górnej), wrzesień, Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej.
  - Wieczór pieśni patriotycznych (Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej), wrzesień, Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej.
  - Wystawa czasowa „Wojna, która zmieniła Europę” (Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec), wrzesień 2018 – luty 2019, Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec – Dwór z Drogini.
  - Uroczysta gala rozstrzygnięcia drugiej edycji konkursu Małopolskiej Nagrody Poetyckiej „Źródło” (Centrum Sztuki Mościce), wrzesień.
  - „W 100. Rocznicę odzyskania niepodległości” (Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu), 19 października-25 listopada, Miasteczko Galicyjskie w Nowym Sączu, ul. Lwowska 226.
  - Koncert Wolności (Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie), 21 października, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, plac Świętego Ducha 1.
  - Wystawa „Rzeczpospolita Zakopiańska 1918” (Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem), 31.10.2018-31.01.2019, Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem, ul. Krupówki 10.
  - Serce Niepodległe – Polaków drogi do wolności, program edukacyjny Labirynty Historii organizowany przez Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu, 22-25 października.
  - „Szczawniczanie w walce o Niepodległość” (Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu), październik-grudzień, Muzeum Pienińskie im. J. Szalaya w Szlachtowej, ul. Łemkowska 37.
  - „Dla Ciebie Polsko. W stulecie czynu legionowego” (Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu), październik – listopad 2018, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu- „Dom Gotycki”, ul. Lwowska 3.
  - Warsztaty „Wolność – kocham i rozumiem” (Centrum Sztuki Mościce) październik.
  - „Wieczorki wspomnieniowe z Wielkiej Wojny” (Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów), 8 listopada, Kasztel w Szymbarku.
  - Premiera opery „Manru” Ignacego Jana Paderewskiego (Opera Krakowska), 9 listopada, Opera Krakowska – Duża Scena.
  - Widowisko historyczno-muzyczne Viva Polonia (Małopolskie Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu i Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów) 10 listopada, Małopolskie Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu, ul. Jana Długosza 3.
  - Spektakl „Wyzwolenie” (Krakowski Teatr Scena STU), 10-11 listopada, Krakowski Teatr Scena STU, al. Zygmunta Krasińskiego 16-18.
  - 100 na 100. Muzyczne dekady wolności (Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie), 11 listopada, Filharmonia im. Karola Szymanow-

- Nowy Sączu- „Dom Gotycki”, ul. Lwowska 3.
- Warsztaty „Wolność – Kocham i rozumiem” (Centrum Sztuki Mościce), październik.
  - „Wieczorki wspomnieniowe z Wielkiej Wojny” (Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów), 8 listopada, Kasztel w Szymbarku.
  - Premiera opery „Manru” Ignacego Jana Paderewskiego (Opera Krakowska), 9 listopada, Opera Krakowska – Duża Scena.
  - Widowisko historyczno-muzyczne *Viva Polonia* (Małopolskie Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu i Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów) 10 listopada, Małopolskie Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu, ul. Jana Długosza 3.
  - Spektakl „Wyzwolenie” (Krakowski Teatr Scena STU), 10-11 listopada, Krakowski Teatr Scena STU, al. Zygmunta Krasińskiego 16-18.
  - 100 na 100. Muzyczne dekady wolności (Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie), 11 listopada, Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie, ul. Zwierzyniecka 1.
  - 55 lat Zespołu Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy” – gala jubileuszowa (Centrum Sztuki Mościce), 11 listopada.
  - II Forum Regionalne – Między Małopolską a Górnym Śląskiem (Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec), 15-16 listopada.
  - Moja wolność – koncert w Zakopanem (Teatr im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem), 11 listopada.
  - Sądecki Festiwal Muzyczny Jubilai Cantus – organizowany przez Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu, 8-10 listopada.
  - Wystawa „Orawianie na frontach I wojny Światowej” (Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej), listopad-grudzień.
  - Wieczór literacki 1918 (Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej), Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej.
  - Małopolskie Szlaki Turystyki Kolejowej (Nowosądeckie Stowarzyszenie Miłośników Kolei), maj-listopad, szczegółowy harmonogram: <http://kolejegalicyskie.pl>
  - Wystawa „Piękna Niepodległa” (Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila”), do 31 grudnia 2018 roku, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” ul. Wita Stwosza 12, Kraków.
  - Wystawa czasowa „Sen o Niepodległej” (Muzeum Okręgowe w Tarnowie), czerwiec – grudzień, Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Rynek 3.
  - Międzynarodowy Festiwal EMANACJE „Dziedzictwo Polskiej Muzyki w 100-lecie odzyskania Niepodległości” (Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach), 7 lipca-9 września
szczegóły: <http://emanacje.pl/>

Więcej informacji:

<https://www.malopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/malopolska-moja-wolnosc>

Widowisko *Viva Polonia*, Małopolskie Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu

MAŁOPOLSKA.
Kultura wrażliwa

Celem projektu Małopolska. Kultura wrażliwa, którego kolejny etap był realizowany w roku 2018 przez Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego wspólnie z Małopolskim Instytutem Kultury w Krakowie.

Pracownicy 24 instytucji kultury uczestnicząc w projekcie mieli możliwość, aby podnieść swoje kompetencje biorąc udział w specjalnych szkoleniach dla kuratorów, edukatorów i pracowników pierwszego kontaktu. Podczas szkoleń poruszono tematy dotyczące: projektowania wystaw dostępnych, przygotowania oferty edukacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami oraz obsługi osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo pracownicy instytucji kultury przez 6 miesięcy uczestniczyli w kursie Polskiego Języka Migowego, który realizowany był we współpracy z Polskim Związkiem Głuchych w Krakowie, Tarnowie oraz w Nowym Sączu.

Okazją do poznania dobrych praktyk dotyczących oferty i otwartości instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami oraz do rozmowy z lokalnym środowiskiem o wyzwaniach architektonicznych, finansowych i programowych było II Forum Kultury Wrażliwej, zorganizowane 10 października 2018 roku w Małopolskim Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu.

Wydarzeniem przybliżającym działalność instytucji kultury na rzecz równego dostępu kultury był wyjazd do miejsc dostępnych, cieszących się popularnością wśród osób z dysfunkcjami. Podczas wizyty studyjnej w dniach 11-13 grudnia 2018 roku odbyło się spotkanie z koordynatorami dostępności m.in. z Muzeum Regionalne w Stalowej Woli, Muzeum Pałac w Wilanowie czy Galerii Labirynt w Lublinie.

Podsumowaniem działań zrealizowanych w 2018 roku przez instytucje kultury na rzecz dostępności obiektów oraz oferty kulturalnej i artystycznej dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z wytycznymi dostępności, była profesjonalna ocena dostępności, którą przeprowadziły osoby z niepełnosprawnościami oraz organizacje NGO działające na rzecz równego uczestnictwa w kulturze. W wyniku tych prac, po zapoznaniu się z raportami, Zarząd Województwa Małopolskiego przyznał instytucjom kultury województwa małopolskiego 59 świadectw dostępności w zakresie dostosowania dla osób z niepełnospraw-

nością ruchu (22 świadectwa), wzroku (19 świadectw) i słuchu (18 świadectw).

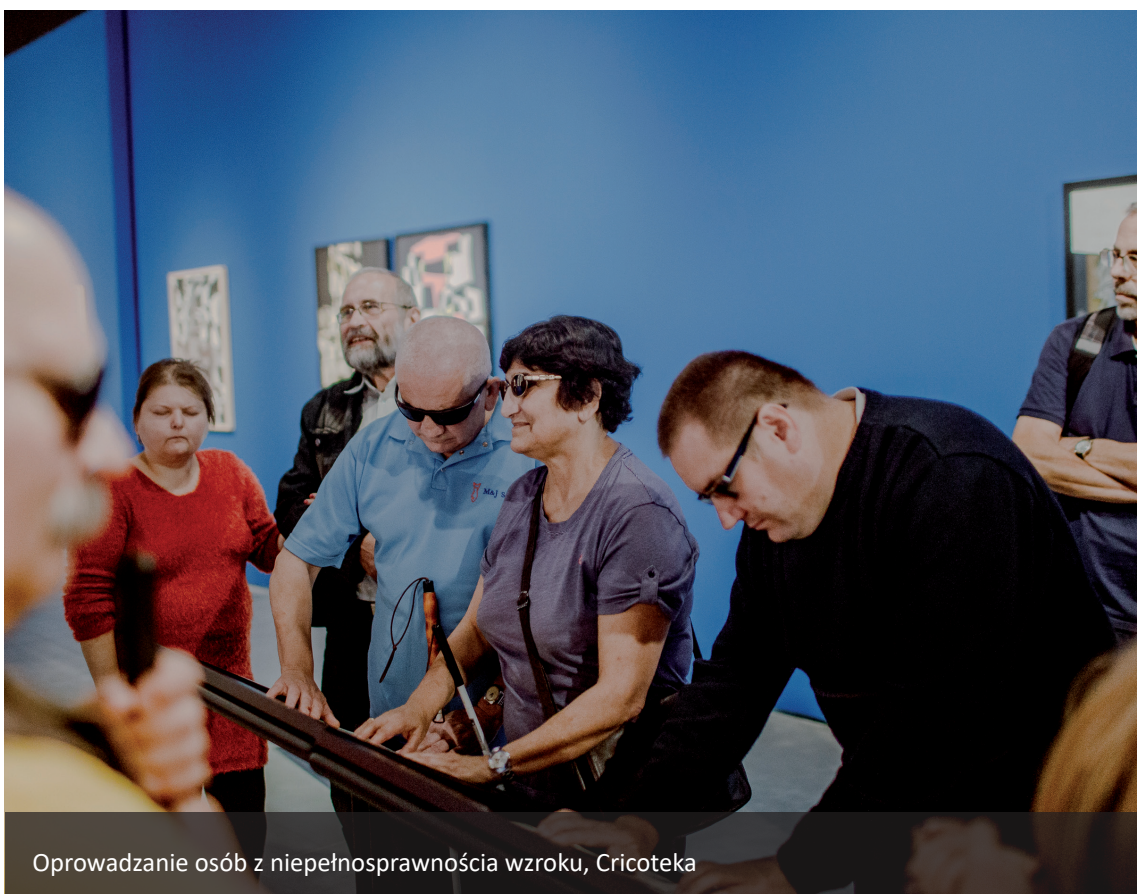
Lista obiektów instytucji kultury województwa małopolskiego, które spełniły ogólne wytyczne dostępności oraz szczegółowe wytyczne dostępności w poszczególnych zakresach:

- Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie:
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
- Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie:
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
- Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie:
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
- Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu:
Gmach Główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością ruchu.
Miasteczko Galicyjskie
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
- Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu:
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
Galeria Sztuki Współczesnej BWA Sokół
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
Galeria Sztuki BWA JATKI w Nowym Targu
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością słuchu i ruchu.
- Opera Krakowska w Krakowie:
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością słuchu.
- Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie:
Małopolski Ogród Sztuki:
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością ruchu.
Dom Rzemiosł:
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością ruchu.

II Forum Kultury, MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu

Oprowadzanie osób z niepełnością wzroku, Cricoteka

- Teatr im. S. I. Witkiewicza w Zakopanym:
Scena Witkacego
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku i ruchu.
Scena Atanazego Bazakbala
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku i ruchu.
- Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzy-
cy Górnej:
Skansen
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku
- Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana
Pawła II w Krakowie:
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością ruchu.
- Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny
w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec:
Skansen
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
- Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie:
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
Skrzydła Wielkiej Wojny – Małopolska 1914-2014
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
Duży Hangar
Opis: świadectwo dostępności dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie:
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
Arteteka
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością słuchu i ruchu.
- Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana
Pawła II w Wadowicach
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku i ruchu.
- Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów
w Gorlicach. Kasztel w Szymbarku
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością ruchu.
- Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Penderec-
kiego w Lusławicach:
Gmach główny
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.
- Muzeum Okręgowe w Tarnowie:
Ratusz – Galeria Sztuki Dawnej
Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.

Galeria PANORAMA

Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu.

Dwór w Dołędze

Opis: dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu.

Wręczenie świadectw odbyło się w dniu 4 grudnia 2018 roku w Operze Krakowskiej. Wydarzeniu towarzyszył spektakl muzyczny przeznaczony dla dzieci z niepełnosprawnościami z tłumaczeniem na Polski Język Migowy oraz audiodeskrypcją.

Więcej informacji: www.kulturawrazliwa.pl

POCIAŁ DO KULTURY

„Pociąg do kultury” to wspólna inicjatywa samorządu województwa małopolskiego spółki organizującej przewozy kolejowej, Kolei Małopolskich sp. z o.o. Najważniejszym celem inicjatywy „Pociąg do kultury” jest stworzenie nowej, atrakcyjniej oferty dla pasażerów korzystających z publicznego transportu kolejowego świadczonego przez Koleje Małopolskie. Bez dodatkowych kosztów każdy pasażer uzyskuje możliwość korzystania ze zniżek i rabatów możliwych do wykorzystania w licznych instytucjach kultury w regionie.

Inicjatywie tej przyświeca wola zwiększenia komfortu życia mieszkańców małopolski. Pobudza i zarazem umożliwia ona dobre i wartościowe spędzanie wolnego czasu poprzez atrakcyjne obcowanie z kulturą w ciekawych instytucjach kultury województwa małopolskiego. Każdemu, kto kupi bilet na pociąg Kolei Małopolskich i do 30 dni od upływu terminu jego ważności odwiedzi jednego z partnerów projektu – małopolską instytucję kultury- przysługuje zniżka w postaci tańszego o co najmniej ok. 30% biletu.

Promocja obejmuje wszystkie rodzaje biletów zakupionych u przewoźnika: jednorazowe, czasowe i okresowe. Nie ma także znaczenia miejsce ich zakupu. Tak samo honorowane są bilety kupione w kasie, biletomacie, bezpośrednio u konduktora czy też za pośrednictwem karty MKA i aplikacji Mobilnej iMKA. Warunkiem otrzymania zniżki w jednej z instytucji kultury jest okazanie biletu kolejowego. Ten kupiony przez Internet można np. wydrukować lub zapisać w telefonie i w takiej formie okazać partnerowi projektu.

Akcja została zainaugurowana 28 czerwca 2018 roku podpisaniem Listu intencyjnego przez Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezesa Kolei Małopolskich.

W projekcie, od strony programowej, oferując pakiety korzyści dla pasażerów Kolei Małopolskich, bierze udział 11 instytucji kultury województwa małopolskiego:

- Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie
- Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie
- Ośrodek Dokumentacji i Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie
- Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie
- Muzeum Archeologiczne w Krakowie
- Muzeum Armii Krajowej im. gen. Fieldorfa „Niła” w Krakowie
- Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie
- Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie
- Muzeum Okręgowe w Tarnowie
- Muzeum Tatrzańskie im. dr Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem
- Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach

Inicjatywie towarzyszyła kampania informacyjna w mediach i publikatorach Kolei Małopolskich (Rozkłady jazdy), a także rozpowszechniane w internecie (m.in. w ramach mediów społecznościowych) dwa animowane spoty promocyjne.

Więcej informacji:

<https://www.malopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/projekty-i-inicjatywy-kulturalne/pociag-do-kultury>

POCIĄG DO KULTURY

muzea - teatry - filharmonia - galerie sztuki
z biletem do 30% zniżki

BON Kultury

Bon Kultury to innowacyjna w skali kraju, cykliczna i długofalowa inicjatywa z zakresu edukacji kulturowej i rozwoju kompetencji mieszkańców regionu realizowana programowo od 8 lat. W programie udział brało dziewiętnaście instytucji kultury województwa małopolskiego, funkcjonujących w Krakowie, Tarnowie, Zakopanem, Gorlicach, Nowym Sączu, Wierchosławicach, Zubrzycy Górnej, Wygiełzowie, Szymbarku, Dołędze, Dębnie, Szlachtowej i Zaliptu.

Celem programu jest:

- rozszerzenie oferty edukacyjnej publicznych instytucji kultury,
- budowanie tożsamości lokalnej i ponadregionalnej,
- podnoszenie poziomu wiedzy o kulturze, sztuce i twórcach,
- kształcenie oraz rozwijanie kompetencji kulturowych i kreatywnych.

Program zachęca do aktywnego i systematycznego uczestnictwa w kulturze oraz do czerpania z tych spotkań inspiracji, radości odkrywania siebie i otaczającej rzeczywistości. Wszystkie propozycje, realizowane przez instytucje kultury województwa małopolskiego pod hasłem Bon Kultury, łączy wysoki poziom merytoryczny, możliwość kontaktu z oryginałem dzieła, niebanalny temat zajęć i ciekawa forma, dająca możliwość poznania określonego tematu w różnych aspektach i kontekstach.

Zajęcia edukacyjne oraz wydarzenia kulturalne pod wspólnym hasłem 75% zniżki – 100% kultury prowadziły następujące instytucje:

- Muzeum Archeologiczne w Krakowie,
- Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie,
- Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa Nila w Krakowie,
- Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie,
- Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu,
- Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej,
- Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec,
- Muzeum Okręgowe w Tarnowie,
- Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem,
- Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach,
- Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie,

- Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu,
- Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie, Opera Krakowska w Krakowie,
- Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie,
- Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie,
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie,
- Muzeum Dom Rodziny Jana Pawła II w Krakowie,
- Filharmonia Krakowska w Krakowie.

W roku 2018 instytucje kultury przygotowały i zaproponowały kilkadziesiąt propozycji zajęć edukacyjnych, spośród których znalazły się oferty dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia podejmują różnorodną tematykę - odkrywania tajemnic historii, sięgania do tradycji, folkloru i dziedzictwa, wskazując na otaczającą przyrodę, pokazując różne formy artystycznej ekspresji – literaturę, muzykę, fotografię, teatr i sztuki plastyczne, mówiąc zarówno o społeczeństwie, jak i o ludziach żyjących dzisiaj i w przeszłości, odwołując się do teologii i filozofii, ale i rzemiosła ukazując to, co niematerialne i to, co konkretne. Przez cały rok w ramach oferty Bon Kultury odbyło się około 2 000 zajęć edukacyjnych, w których wzięło udział ponad 40 000 osób. Były to rodziny oraz nieformalne, jak i zorganizowane grupy dzieci, młodzieży i dorosłych. Z budżetu województwa małopolskiego na dofinansowanie projektu Bon Kultury przeznaczono 720 270 zł.

Więcej informacji o projekcie na stronie:
www.bonkultury.pl

Bon kultury, Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu

Bon kultury, Muzeum Lotnictwa w Krakowie

Bon kultury, Muzeum - Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie

Bon kultury, Muzeum Archeologiczne w Krakowie

LOKALNE CENTRA KULTURY

GALERIE SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ

Olkusz

Galeria Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych w Olkuszu

Galeria Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych w Olkuszu powstała na bazie istniejącej do dnia 31 grudnia 2009 roku filii Małopolskiego Biura Wystaw Artystycznych w Nowym Sączu – instytucji kultury województwa małopolskiego. Z dniem 1 stycznia 2010 roku Galeria została przejęta, do samodzielnego prowadzenia, przez Gminę Olkusz i Powiat Olkuski. Od 2010 roku województwo małopolskie, kierując się troską o dalsze funkcjonowanie byłych filii MBWA w Nowym Sączu, udziela co roku Gminie Olkusz pomocy finansowej z przeznaczeniem na dofinansowanie części działalności statutowej olkuskiej Galerii.

W 2018 roku Sejmik Województwa Małopolskiego udzielił Gminie Olkusz pomocy finansowej w wysokości

190 000 zł.

W 2018 roku Galeria zorganizowała:

- 13 wystaw indywidualnych (w tym jedna zagraniczna): Tadeusz Boruta- malarstwo, Rafał Urbański- malarstwo, Waław Jagielski- malarstwo, Ewa Jędryk-Czarnota - malarstwo, Małgorzata Małek- malarstwo/grafika, Elżbieta Kulej- malarstwo, Wincenty Kućma- rzeźba, Aleksander Myjak- rysunek, Władysław Pluta - grafika, Edward Gałustow - malarstwo (zagraniczna), Krzysztof Kamil Kamiński- grafika/multimedia, Janusz Fogler- fotografia, Anna Płachecka-Śniadach- malarstwo/ceramika.
- 4 wystawy zbiorowe (w tym dwie międzynarodowe): artyści olkuscy - techniki różne, wystawa poplenerowa VII Integracyjny Plener Malarski im. Ks. M. Dubiela - techniki różne (międzynarodowa), wystawa poplenerowa XIV Międzynarodowego Pleneru Malarskiego Srebrne Miasto Olkusz 2018 - techniki różne (międzynarodowa), wystawa pokonkursowa III Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego Kolaż-Asamblaż.
- 3 spotkania autorskie/poetyckie (Mariusz Kusion; Darek Foks, Rafał Gawin, Maciej Robert; Olgierd Dziechciarz).
- 2 konkursy: XIV Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Kazimierza Ratonia; III Ogólnopolski Konkurs Plastyczny Kolaż-Asamblaż 2018.
- 1 plener malarski: XIV Międzynarodowy plener Malarski SREBRNE MIASTO Olkusz 2018.
W 2018 roku odbyło się 10 koncertów: 3 koncerty w ramach IV Festiwalu Sztuki i Muzyki Sakralnej Olkusz 2018 (męski kameralny chór cerkiewny Kliros, artyści Opery Krakowskiej, zespół Cracovie Ensemble);
- 1 koncert okolicznościowy (Dzień Kobiet- Paulina

Stach, Jarosław Kaganiec, Michał Bylica); 2 koncerty PSM I stopnia w Olkuszu; 1 koncert Klezmerski (The Saints Klezmer); 2 koncerty w ramach XVIII Olkuskich Zadaszek Jazzowych (Piotr Domała Electrionix Guitar; Małgorzata Markowska, Jarosław Kaganiec, Józef Michalik); 1 koncert XVIII Jazz Kolęd (Kaja Karaplios, Jacek Korohoda).

- Ponadto Galeria prowadzi działalność oświatową, w ramach której zorganizowane zostały dla dzieci i młodzieży 4 warsztaty: 3 plastyczne/ceramiczne; 1 muzyczne oraz 4 wykłady z zakresu historii sztuki.

W 2018 roku Dyrektor Galerii Pan Stanisław Stach otrzymał Złotą Odznakę Honorową Województwa Małopolskiego – Krzyż Małopolski. Doceniony został za aktywne działania na rzecz społeczności lokalnych, przyczyniające się do rozwijania społeczeństwa obywatelskiego i wzbogacające tym samym dorobek regionu. To dzięki staraniom Stanisława Stacha w 2001 roku w Olkuszu udało się utworzyć Galerię Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych. Instytucja ta współpracuje z galeriami w kraju i za granicą, gości wybitnych polskich i zagranicznych twórców, prezentuje ich prace oraz posiada stale powiększającą się kolekcję.

Stanisław Stach w okresie swojej pracy zawodowej, w tym podczas pełnienia funkcji dyrektora Galerii Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych w Olkuszu dał się poznać jako gorliwy, wytrwały i niezwykle ambitny organizator działalności kulturalnej w dziedzinie sztuk wizualnych, ale także w obszarze muzyki, literatury czy fotografii oraz osoba szczególnie wrażliwa na ekspresję artystyczną i dokonania różnych artystów. Bez względu na pełnione funkcje, Stanisław Stach od czterdziestu lat pozostaje twórcą pełnym emocji i ekspresji, który wypracował własny i rozpoznawalny styl, przez co jego prace są rozpoznawalne w kraju i zagranicą. Dotychczas wziął udział w ponad 110 ogólnopolskich wystawach zbiorowych, w ponad 60 wystawach i plenerach międzynarodowych oraz zorganizował ponad 50 wystaw indywidualnych.

Więcej informacji na stronie: www.bwaolkusz.com

Miechów

Biuro Wystaw Artystycznych Galeria „U Jaksy” w Miechowie

Od 2008 roku województwo małopolskie kierując się troską o dalsze funkcjonowanie byłych filii MBWA w Nowym Sączu, udziela co roku Gminie Miechów pomocy finansowej z przeznaczeniem na dofinansowanie części działalności statutowej miechowskiego Biura Wystaw Artystycznych. Działalność BWA „U Jaksy” prowadzona jest w trzech obiektach: w Galerii „U Jaksy”, w Domu Pracy Twórczej oraz w zabytkowym Dworcu „Zacisze”.

W 2018 roku Sejmik Województwa Małopolskiego udzielił Gminie Miechów pomocy finansowej w wysokości 190 000 zł.

W 2018 roku Galeria zaprezentowała 16 wystaw, w tym:

- 12 w budynku Galerii, w tym osiem indywidualnych i cztery wystawy zbiorowe: dwie o charakterze międzynarodowym, jedna ogólnopolska i jedna ukazująca twórczość studentów i pedagogów ASP w Krakowie. Wystawy indywidualne obejmowały twórczość różnych pokoleń artystów i różne dyscypliny artystyczne: malarstwo, rzeźbę, ceramikę artystyczną, grafikę, fotografię i rysunek. Odbyło się wiele wydarzeń towarzyszących wystawom, m.in. takich jak pogadanki na wystawach – z tej formy edukacji plastycznej skorzystały 162 zorganizowane grupy szkolne.
- 4 wystawy stałe w Domu Pracy Twórczej im. Stefana Żechowskiego: Galeria Twórczości Stefana Żechowskiego „Śniłem własną sztukę”, Galeria Autorska Wincentego Kućmy „Pod Witrazem”, Galeria Autorska Sachi Stawiarskiego „Saint Tropez” oraz Salon Sztuki Współczesnej „Barwy Małopolski”.

We wszystkich obiektach zarządzanych przez BWA „U Jaksy” dla różnych grup odbiorców prowadzona była interdyscyplinarna artystyczna działalność edukacyjna. Były to tematyczne warsztaty plastyczne dla przedszkoli i szkół, jak np. warsztaty plenerowe „Gołębie wolności nad Miechowem” zorganizowane w ramach 26. Europejskich Dni Dziedzictwa pod nazwą „Niepodległa dla wszystkich”. Dla młodzieży szkół średnich zorganizowano interdyscyplinarne spektakle i wykłady prowadzone przez artystów plastyków, aktorów i reżyserów. Przeprowadzono także 17 spotkań autorskich z artystami oraz dwa spotkania z reżyserami filmowymi.

W sierpniu zorganizowano XIX Międzynarodowy Plener Malarski – „Barwy Małopolski” – Miechów 2018. Jego uczestnikami było 22 artystów z czterech krajów: z Polski, Gruzji, Kurdystanu i Rosji.

W zabytkowym Dworku „Zacisze”, który włączony jest do Małopolskiego Szlaku Architektury Drewnianej, było prezentowane wyposażenie z przełomu XIX i XX wieku. W 2018 roku w Dworku, we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Sztuki działającym przy BWA „U Jaksy”, zorganizowano trzy wykłady związane z historią Dworku i Miechowa.

Dopełnieniem i wzbogaceniem działalności Galerii BWA „U Jaksy” są kameralne koncerty oraz oprawa muzyczna wernisaży i innych imprez kulturalnych. W 2018 roku zorganizowano pięć koncertów oraz trzynastę krótkich opraw muzycznych.

W 2018 roku we współpracy z Dyrekcją Regional-

nych Lasów Państwowych w Krakowie zorganizowano II Międzynarodowy Plener Malarski „Barwy Małopolskich Lasów”. Plener odbył się w Zakopanem, a jego uczestnikami było 16 artystów z czterech krajów: Polski, Słowacji, Litwy, Rosji i Indii.

W 2018 roku wydano 7 katalogów do wystaw prezentowanych w Galerii „U Jaksy”. Wydrukowano 10 tytułów plakatów oraz 11 pozycji afiszy. Działalność promocyjna prowadzona jest też na facebooku oraz na stronie www.ujaksy.pl.

Więcej informacji o galerii na stronie: www.ujaksy.pl

Tarnów

Galeria Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie

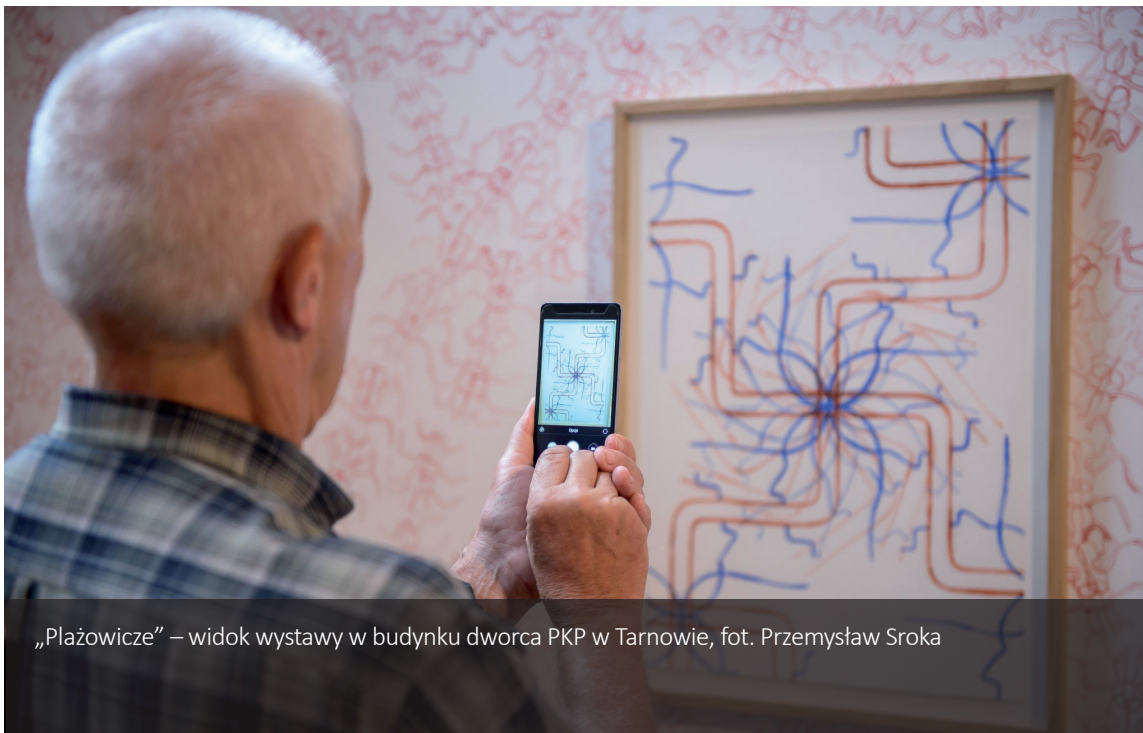
Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie jest miejską instytucją kultury działającą od 1975 roku, a w obecnym kształcie od 1996 roku. Przede wszystkim zajmuje się prezentacją i upowszechnianiem sztuki współczesnej. Swoje cele statutowe realizuje poprzez wystawy, liczne działania edukacyjne, wydawnictwa, projekty badawcze oraz przedsięwzięcia interdyscyplinarne. Cechą charakterystyczną galerii są wystawy łączące sztukę z lokalnym dziedzictwem. Biuro prowadzi w budynku secesyjnego dworca kolejowego Tarnów Główny „Wystawę stałą”, na której – w różnych odsłonach – prezentuje prace z kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej.

W 2018 roku w przestrzeni dworca kolejowego Tarnów Główny zostało pokazanych pięć ekspozycji: wystawa Zbigniewa Sałaja i Bogusława Bachorczyka „W poczekalni”, „14 wystawa. Władysław Pluta, projektowanie graficzne”, wakacyjna wystawa „Plażowicze” – połączenie rzeźb Pawła Althamera i malarstwa Róży Litwy oraz „Między słowami” – indywidualna wystawa wybitnej rzeźbiarki Katarzyny Józefowicz.

Każdej z prezentowanych wystaw towarzyszył bogaty program działań artystyczno-edukacyjnych (wykłady, warsztaty, performance, koncerty, oprowadzania) popularyzujących sztukę współczesną.

Województwo małopolskie wsparło także organizację wystawy Sławy Harasymowicz „Jest już dzień jasny”, która prezentowana była w głównej siedzibie BWA – Pałacyku Strzeleckim (17.05-24.06.2018). Wystawa zorganizowana z okazji 100-lecia odzyskania Niepodległości prezentowała dokumenty historyczne z dziełami sztuki współczesnej. Artystka – córka poety Jerzego Harasymowicza – połączyła wątki historii rodzinnej z historią powszechną, czego efektem była bardzo ciekawa aranżacja wystawy.

Ponadto, BWA Tarnów po raz trzeci zorganizowało „Sejsmograf 3”, unikalne w skali kraju przedsięwzięcie promujące małopolskich artystów. W ramach trzydniowej konferencji (22-24.06.2018), która odbyła się w trzech miastach – Krakowie, Katowicach i Tarnowie

„Plaźowicze” – widok wystawy w budynku dworca PKP w Tarnowie, fot. Przemysław Sroka

- dwudziestu młodych artystów wybranych z ponad osiemdziesięciu zgłoszeń prezentowało swoją twórczość przed grupą zaproszonych kuratorów z Polski i zagranicy.

łącznie zrealizowano: 6 głównych wystawy, 30 wydarzeń artystyczno-edukacyjnych oraz 1 międzynarodową konferencję. W wydarzeniach tych wzięło udział łącznie 9 988 osób, w tym goście i zwiedzający z Węgier, USA, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Rosji i Ukrainy.

Kolekcja Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej

W 2018 roku Fundacja zaprezentowała swoje zbiory w kilku odsłonach w budynku dworca PKP w Tarnowie. Dzięki współpracy województwa małopolskiego z Gminą Miasta Tarnowa od końca 2013 roku działa w Tarnowie „Wystawa stała” - wyjątkowe miejsce sztuki, gdzie każdy podróżny może bezpłatnie zwiedzić wystawę sztuki współczesnej.

Pierwszą dworcową odsłoną w 2018 roku była wystawa Zbigniewa Sałaja i Bogusława Bachorczyka „W poczekalni”, którą widzowie mogli oglądać w miesiącach styczniu i lutym. Wystawa zamieniła dworcową galerię na otwartą pracownię artystów, w której z bliska można było przyglądać się jak powstaje dzieło sztuki. Wystawa spodobała się publiczności oraz krytykom, co zachęciło Muzeum Tatrzańskie do przeniesienia jej do Zakopanego i prezentacji w Willi Oksza. Od marca do maja trwała „14 wystawa. Władysław Pluta, projektowanie graficzne”. W 2018 roku mi-

nęło 14 lat od powołania Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej. 14 lat istnienia Fundacji dokumentują projekty graficzne autorstwa profesora Władysława Pluty. Jego sztuce projektowania graficznego dedykowana była kolejna prezentacja kolekcji. Wystawie towarzyszyły liczne oprowadzania i wykłady popularyzujące projektowania graficzne na przykładzie znakomitej identyfikacji wizualnej stworzonej dla Fundacji przez profesora Plutę. W czasie wernisażu wystawy decyzją Zarządu Województwa Małopolskiego profesor Pluta została odznaczony Złotą Odznaką Honorową Województwa Małopolskiego – Krzyżem Małopolskim. Wystawa została przeniesiona do Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Olkuszu, gdzie prezentowana była w okresie wakacyjnym, a pod koniec roku plakaty profesora Pluty pokazywane były w ramach wystawy „JAZZ w Bazie” zorganizowaną przez Fundację w galerii Klubu Baza w Krakowie. W okresie wakacji i jesieni na dworcu w Tarnowie eksponowana była wystawa „Plaźowicze”, która łączyła sztukę wybitnego rzeźbiarza Pawła Althamera oraz młodej interesującej malarzki Róży Litwy. Wystawie towarzyszyło wiele działań edukacyjno-artystycznych – warsztaty, spacer po wystawie, wykłady. Ostatnią wystawą przygotowaną w Tarnowie była indywidualna prezentacja pt. „Między słowami” autorstwa wybitnej rzeźbiarki Katarzyny Józefowicz – dziekana Wydziału Rzeźby i Intermediów gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych. Spotkanie z artystką anonsujące wystawę odbyło się w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Wszystkim wystawom

Fundacji prezentowanym w Tarnowie towarzyszyły działania edukacyjne popularyzujące sztukę współczesną.

Ponadto, prace z kolekcji były prezentowane na wystawie wyjazdowej, w ramach 8. festiwalu „Źródła Pamięci. Szajna – Grotowski- Kantor” w Rzeszowie. Obszerna wystawa ponad 30 autorów była eksponowana w dwóch częściach: w Teatrze Maska oraz w Galerii DagArt. Podczas festiwalu zainaugurowano stały, długoterminowy pokaz pracy Marty Deskur „Home” w budynku Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Łącznie wystawy zorganizowane przez Fundację w 2018 roku odwiedziło 10 988 osób, w tym turyści z Węgier, USA, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Rosji i Ukrainy. Ponadto, szacuje się że „Wystawę stałą” na dworcu PKP poza godzinami otwarcia – przez przeszkoloną ścianę- oglądnięto ok. 19 000 osób.

Sejmik Województwa Małopolskiego przekazał pomoc finansową dla Gminy Tarnów na działalność BWA w Tarnowie w wysokości 100 000 zł.

Więcej informacji: www.bwa.tarnow.pl / www.fundacjamuzeum.pl

MUZYKA KLASYCZNA

Biecz

Kromer Biecz Festival w Bieczu

Mimo swej krótkiej historii, Kromer Biecz Festival zyskał rangę jednego z najważniejszych wydarzeń małopolski. Pomysł prezentowania muzyki dawnej w epokowych wnętrzach, w kontekście historycznym miasta, a przede wszystkim w odwołaniu do dokonań patrona festiwalu – wybitnego polskiego dyplomaty, pisarza i historyka, jednego z przywódców polskiej kontrreformacji Marcina Kromera, który wśród swoich licznych zainteresowań rozwijał również te związane z teorią muzyki – spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem publiczności i krytyków muzycznych. Główny program festiwalu koncentruje się na muzyce z różnych epok historycznych, począwszy od późnego średniowiecza, poprzez renesans, barok, na okresie klasycyzmu kończąc.

W dniach 1-5 sierpnia 2018 roku w Bieczu miała miejsce IV edycja tego wyjątkowego festiwalu. Dyrektorem artystycznym wydarzenia był Arkadiusz Bialic. W bieckich świątyniach, tj. w Kolegiacie p.w. Bożego Ciała i w Kościele oo. Franciszkanów oraz w zabytkowym kościele w Binarowej wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO, a także w bieckich obiektach muzealnych wystąpili: Ensemble Oltremontano, Triplum, Sławomir Zubrzycki, Lilianna Stawarz, Anna Wiktoria Swoboda, Anna Zawisza, Léon Berben, Huelgas Ensemble, Bruno Cocset, Chór Polskiego Radia, Agnieszka Budzińska-Bennett, Anna Radzie-

jewska, Maksymilian Świąch, Musica Graciana.

Podczas IV edycji zostało uruchomione miasteczko festiwalowe ze stoiskami lokalnych winiarzy oraz potraw regionalnych. Ponadto w czasie dni festiwalowych tzn. od 1 do 5 sierpnia miało miejsce wiele wydarzeń towarzyszących: zabawy dla dzieci przy Kinie Farys pn. „Bawmy się jak dawniej”, wakacje w bibliotece, spacer po mieście z przewodnikiem, scenka rodzajowa „Na Królewskim trakcie”, pokaz warsztatu lutniczego Pana Andrzeja Pancerza, program animacyjny dla dzieci w bieckim parku, spacer śladem bieckich Żydów z Panem Krzysztofem Przybyłowiczem, wystawa malarstwa Macieja Jurkowskiego - Lukasa oraz spotkania z artystą, warsztat kaligrafii, poczet musztry ratuszowej, waga czarownic, warsztaty kaligrafii, wystawa fotografii uczestników konkursu „W O(BIEC)KTYWIE”.

Wstęp na wszystkie koncerty Festiwalu jak co roku był bezpłatny.

Sejmik Województwa Małopolskiego zdecydował o zaangażowaniu finansowym województwa małopolskiego w ten projekt w wysokości 100 000 zł.

Więcej informacji: www.kromerbieczfestival.pl

FOLKLOR

Myślenice

Międzynarodowe Małopolskie Spotkania z Folklorem w Myślenicach

Międzynarodowe Małopolskie Spotkania z Folklorem to festiwal o międzynarodowym charakterze, jedna z największych i najbardziej różnorodnych imprez folklorystycznych w regionie, zakładająca aktywną promocję różnorodnego dziedzictwa kulturowego i prezentację wartości kultur etnicznych różnych krajów oraz zawierająca kompleksową ofertę artystyczną z zakresu kultury ludowej. Organizatorem festiwalu jest Miasto i Gmina Myślenice we współpracy z Reprezentacyjnym Zespołem Pieśni i Tańca Ziemia Myślenicka. Natomiast partnerami projektu są Myślenickie Towarzystwo Kultury, Zespół Pieśni i Tańca Ziemia Myślenicka, Małopolska Szkoła Gościnności, Myślenicki Ośrodek Kultury i Sportu oraz Małopolska Agencja. Pierwsza edycja imprezy odbyła się w 2014 roku. Od początku jest wspierana finansowo przez samorząd województwa małopolskiego.

Wydarzenie otrzymało certyfikat International Organization of Folk Art (IOV) – Międzynarodowej Organizacji Folklorystycznej działającej przy UNESCO, co wiąże się z obecnością przedstawicieli UNESCO podczas Festiwalu, a zarazem wypełnieniem określonych przez UNESCO standardów organizacyjnych i artystycznych. Spotkania z najlepszymi zespołami pieśni i tańca z całego świata mają być platformą wymiany doświadczeń w budowaniu jakości i sie-

ci kontaktów między grupami uczestniczącymi w kolejnych edycjach festiwalu. Odkrywanie i osobiste doświadczanie różnic, zwyczajów czy odmienności ma prowadzić do chęci poznania wartości własnego regionu.

W 2018 roku miała miejsce piąta jubileuszowa edycja Festiwalu, podczas którego na scenach w Myślenicach, Miechowie i Zawoi zaprezentowało się w sumie 31 zespołów. Wśród występujących były grupy z: Indii, Indonezji, Kolumbii, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowacji, Turcji oraz Zimbabwe, a także zespoły z Myślenic, Miechowa, Wiśniowej i Zawoi.

W ramach Festiwalu zrealizowano również: prezentację filmów poruszających kwestie etniczne (EtnoCinema), warsztaty rękodzieła (EtnoWarsztaty), folkowe warsztaty twórcze dla dzieci (EtnoKids), koncerty kameralne WorldMusic, spotkania podróżnicze i autorskie (EtnoSpotkania), warsztaty taneczne dla całych rodzin (EtnoTańce), happening kulinarny oraz potańcówkę z okazji 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Do pomocy w organizacji wydarzeń zaangażowano blisko 60 wolontariuszy z Polski i z zagranicy.

Zaangażowanie finansowe województwa małopolskiego, poprzez uchwałę Sejmiku Województwa Małopolskiego, wyniosło 198 000 zł.

Więcej informacji: www.festival.myslenice.pl

TOŻSAMOŚĆ

Borzęcin

Małopolski Festiwal Muzyki Rozrywkowej – Borzęcin 2018

II Małopolski Festiwal Muzyki Rozrywkowej w Borzęcinie był okazją nie tylko do zobaczenia największych gwiazd muzyki disco polo i disco dance, ale również przeglądu aktualnych dokonań i osiągnięć artystycznych orkiestr dętych i kapel weselnych z małopolski. Celem organizatorów przedsięwzięcia jest popularyzacja i promocja zespołów wykonujących muzykę o charakterze weselnym, biesiadnym lub dancinowym oraz stworzenie tradycji cyklicznych spotkań orkiestr i kapel z regionu.

W ramach dwudniowego przeglądu wystąpiło w sumie 10 zespołów disco-polo i disco-dance. Pierwszego dnia wystąpili: Suski, SzuGirls, Playboys, Masters oraz Letni Chamski Podryw, a wieczór zakończyła dyskoteka plenerowa, którą poprowadził mistrz polskich DJ'ów Rafmix.

Drugiego dnia na scenie pojawili się: Bobi, Łobuzy, Long & Junior, Red Queen oraz Markus P, zaś na koniec odbył się pokaz sztucznych ogni.

Ponadto na scenie swoje umiejętności prezentowa-

ły zespoły weselne z Małopolski Wschodniej (Amigo Dance z Igołomii, Załoga G z Tarnowa, Arizona z Niepołomic oraz Profes Band z Tarnowa) oraz Orkiestry Dęte z Małopolski Wschodniej (Orkiestra Dęta Szczepanowice pod batutą Jacka Skrzelowskiego, Góralska Orkiestra ze Skomialnej Czarnej i Bogdanówki, Orkiestra Dęta Kosyńscy z Luborzycy oraz Orkiestra Baczków).

Festiwal przyciągnął kilkanaście tysięcy fanów różnego rodzaju muzyki, dla których impreza stała się okazją do wspólnego spotkania, spędzenia czasu w gronie rodziny i znajomych.

Uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego zaangażowanie finansowe województwa małopolskiego wyniosło 250 000 zł.

Więcej informacji: www.borzecin.pl

Budżet obywatelski

Budżet obywatelski _ kultura i dziedzictwo kulturowe

Budżet obywatelski pozwala mieszkańcom województwa decydować o tym na co wydać pieniądze. Mogą oni nie tylko wybierać zadania, które mają być zrealizowane, ale sami zostać ich autorami. Budżet obywatelski województwa pozwala Małopolanom określić ich potrzeby, kształtować ich najbliższe otoczenie oraz daje możliwość wskazania tego, co jest dla nich szczególnie ważne. Dzięki niemu mieszkańcy określają priorytety dla rozwoju powiatów, subregionów oraz całej małopolski.

W 2018 roku dopuszczonych do głosowania zostało aż 150 zgłoszonych przez mieszkańców regionu projektów, zagłosowało ponad 166 300 osób, w porównaniu do 1. edycji liczba oddanych głosów wzrosła o ponad 109 proc. W ramach III edycji Budżetu Obywatelskiego województwa małopolskiego zostanie zrealizowanych 39 zadań (w latach 2019 i 2020). Wśród zwycięskich projektów o charakterze kulturalnym znalazły się następujące zadania:

- „Taniec i śpiew- zespół ludowy FOLKLOVE” – Głównym celem zadania jest rozwój zespołu ludowego FOLKLOVE. Do zespołu należy młodzież w wieku od 16 do 25 lat, obecnie jest ich 22 osoby. Całość zespołu uzupełnia kapela ludowa, która składa się z 5 muzyków. Kapela gra na kontrabasie, skrzypcach, akordeonie, klarncie i trąbce. W ramach zadania planowany jest zakup strojów regionalnych dla zespołu ludowego i kapeli, zatrudnienie instruktora tańca ludowego i śpiewu oraz realizację Festiwalu Zespołów Ludowych we wrześniu 2019 roku na terenie Parku Wiejskiego w Zielonkach. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 99 995 zł.
- „Szlaki ku wolności – trzebińskie tajemnice” – Realizowane zadanie ma służyć w szczególności pogłębieniu i utrwaleniu wśród młodego pokolenia mieszkańców Trzebini wiedzy historycznej na temat walki i czynu Niepodległościowego oraz krzewieniu wśród młodzieży idei patriotyzmu i szacunku dla minionych pokoleń. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 100 000 zł.
- „Pielęgnowanie wartości kulturalnych poprzez reaktywację zespołu regionalnego Małe Zedermianki” – Głównym celem jest utworzenie, reaktywacja dziecięcego zespołu regionalnego „Małe Zedermianki”. Rekrutacją do Zespołu zostaną objęci uczniowie Szkoły Podstawowej w Zedermanie. Zespół będzie się składał z 24 osób, uczniów klas III-VIII. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 99 962 zł.
- „Małopolski Festiwal taneczno-musicalowy” – Podczas Festiwalu, zaprezentowane zostaną profesjonalne i amatorskie zespoły taneczne. Zrealizowane będą spektakle musicalowe, których tematem przewodnim będzie współczesna aranżacja „klasycznych” tematów z obszaru dziedzictwa kulturowego miasta Krakowa i Małopolski z wykorzystaniem formy tańca nowoczesnego. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 176 250 zł.
- „Mobilna regionalna scena talentów i tradycji” – Zadanie dotyczy zakupu mobilnej sceny plenerowej wraz z nagłośnieniem i oświetleniem scenicznym. Zakup ten umożliwi realizację imprez kulturalnych w Jaworniku i w miarę możliwości w różnych miejscowościach powiatu myślenickiego. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 100 000 zł.
- „Nasza Ostoja – Górale od Łącka i Kamienicy” – Celem projektu jest organizacja dla dzieci i młodzieży z zespołów Kiyrepecki i Zasadnioki warsztatów z zakresu dziedzictwa kulturowego przodków. Zdobyta wiedza i umiejętności z zakresu tańca, śpiewu, muzyki, stroju, gwary, zwyczajów i obrzędów pozwolą im przeprowadzić zajęcia z edukacji regionalnej w szkołach i przedszkolach, które wpłyną na zwiększenie zainteresowania i chęć poszerzenia wiedzy o swoim regionie przez dzieci i młodzież ze szkół i przedszkoli z Gminy Łącka i Kamienica. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 400 000 zł.
- „Na mystkowską modłę” – rozwój Zespołu Regionalnego Mystkowanie” – Zadanie „Na mystkowską modłę” obejmuje zakup instrumentów muzycznych oraz strojów ludowych, organizacja warsztatów tanecznych (taniec ludowy) i wokalnych (śpiew tradycyjny), a także wydanie albumu o Lachach Sądeckich z wschodniej części regionu oraz Zespole Regionalnym Mystkowanie. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 99 842 zł.
- „Kultywowanie tradycji poprzez zakup instrumentów muzycznych dla Parafialno-Gminnej Orkiestry Dętej w Łososinie Dolnej” – Zadanie realizowane będzie poprzez zakup instrumentów muzycznych oraz kamizelek galowych na potrzeby koncertowe i rozwój działalności kulturalnej Parafialno-Gminnej Orkiestry Dętej w Łososinie Dolnej. Kwota

przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 100 000 zł.

- „Spotkania z kulturą bliską i daleką” – Projekt kulturalny skierowany do dzieci, młodzieży i dorosłych, zakłada także długofalową akcję rozwoju czytelnictwa na terenie trzech gmin: Żabna, Dąbrowy Tarnowskiej i Radłowa. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez zorganizowanie koncertów, spektakli teatralnych, spotkań z wyjątkowymi osobistościami ze świata kultury: pisarzami, podróżnikami, dziennikarzami, ludźmi estrad. Działania skupiają się na rozbudzeniu zamiłowania do książek, poszerzeniu wiedzy, kształtowaniu wyobraźni. Część budżetu zostanie przeznaczona na uzupełnienie zbiorów bibliotek publicznych Żabna, Dąbrowy Tarnowskiej i Radłowa. Na bibliotecznych półkach zobaczymy nowości wydawnicze, audiobooki, gry planszowe. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 400 000 zł.
- „W Lisiej Górze na sportowo, tanecznie i rockowo” – Zadanie polega na zorganizowaniu dwu-

dniowej imprezy sportowo-taneczno-muzycznej dla mieszkańców powiatu tarnowskiego i dąbrowskiego. Wydarzenie składać się będzie z: - zajęć fitness prowadzonych z udziałem profesjonalnych instruktorów – warsztatów tanecznych prowadzonych przez profesjonalnych instruktorów,- koncertu gwiazd muzyki rock. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 341 000 zł.

- „Razem nie znamy granic – nasza tożsamość kulturowa” – Zadanie polega na zorganizowaniu zajęć z nauki pływania na krytej pływalni dla dzieci w wieku od 9-17 roku życia. W ramach zajęć odbędzie się 15 wyjazdów na basen, w każdym z nich będzie uczestniczyło 50 dzieci. Zorganizowane zostaną warsztaty florystyczne dla dorosłych, warsztaty muzyczne dla dzieci, młodzieży i seniorów oraz członków lokalnych, a także dwa koncerty, które będą formą prezentacji umiejętności muzycznych, nabytych w ramach prowadzonych warsztatów. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 100 000 zł.

Lista zadań realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego województwa małopolskiego w roku 2018

lp.	nazwa zadania	kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego
1.	Taniec i śpiew - zespół ludowy FOLKLOVE	99 995
2.	Szlaki ku wolności ☞ trzebińskie tajemnice	100 000
3.	Pielęgnowanie wartości kulturalnych poprzez reaktywację zespołu regionalnego Małe Zedermianki	99 962
4.	Małopolski Festiwal taneczno-musicalowy	176 250
5.	Mobilna regionalna scena talentów i tradycji	100 000
6.	Nasza Ostoja ☞ Górale od Łącka i Kamienicy	400 000
7.	„Na mystkowską modłę” ☞ rozwój Zespołu Regionalnego Mystkowanie	99 842
8.	Kultywowanie tradycji poprzez zakup instrumentów muzycznych dla Parafialno-Gminnej Orkiestry Dętej w Łososinie Dolnej	100 000
9.	Spotkania z kulturą bliską i daleką	400 000
10.	W Lisiej Górze na sportowo, tanecznie i rockowo	341 000
11.	Razem nie znamy granic ☞ nasza tożsamość kulturowa	100 000
ŁĄCZNA KWOTA		2 017 049

WSPARCIE ŚRODOWISK TWÓRCZYCH

THEATRUM MUSICUM 2018

W dniach 1 czerwca - 3 września 2018 roku zrealizowana została 6 edycja projektu Theatrum Musicum - Międzynarodowego Forum Muzyki Klasycznej z inicjatywy województwa małopolskiego oraz Gminy Miasta Krakowa.

Partnerami artystycznymi 6 edycji byli:

- Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie,
- Opera Krakowska,
- Festiwal Muzyki Polskiej,
- Festiwal Wawel o zmięczeniu,
- Krakowskie Biuro Festiwalowe,
- Kromer Biecz Festiwal,
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki EMANACJE,
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej w Wygiełzowie,
- Sądecki Festiwal Muzyki Organowej L'ARTE ORGANICA,
- Sinfonietta Cracovia,
- Starosądecki Festiwal Muzyki Dawnej,
- Festiwal Muzyka na Królewskim Trakcie,
- Barbakan Festiwal,
- Biecz Music Summer,
- Capella Cracoviensis
- oraz 2 festiwale, które dołączyły do listy Partnerów już w czasie trwania projektu: Barok na Spiszu oraz Musica Divina.

7 czerwca 2018 roku w kościele oo. Augustianów pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej miała miejsce Społeczna inauguracja Theatrum Musicum z udziałem Krakowskiego Chóru Mieszczańskiego i Capelli Cracoviensis - organizatora tego koncertu. Łącznie ramach tegorocznej edycji Theatrum Musicum odbyło się 121 koncertów w Krakowie i na terenie małopolski.

Główną ideą projektu Theatrum Musicum jest współpraca instytucji i zespołów, która skupia się na tworzeniu różnorodnej oferty kulturalnej i promowaniu jej pod wspólną marką, przy jednoczesnym zapewnieniu twórcom i promotorom artystycznej i formalnej niezależności. Dzięki tej formule publiczność otrzymuje wygodny dostęp do wszystkich wydarzeń artystycznych od czerwca do końca sierpnia na terenie Krakowa i Małopolski.

Wspólny folder programowy był dystrybuowany przez całe lato na terenie Krakowa oraz podczas koncertów organizowanych przez Partnerów przedsięwzięcia. Dzięki tej inicjatywie nawet najmniejsze festiwale miały możliwość zaznaczenia swojej obecności na kulturalnej mapie małopolski oraz zaprezentowania swojej oferty koncertowej szerokiemu gronu melomanów.

Kampania promocyjna Theatrum Musicum trwała

od połowy maja do końca sierpnia i skupiła się na trzech elementach: reklamie typu outdoor na terenie Krakowa (plakaty na słupach typu bryt, plakaty w formacie B1, citylighty, billboardy, flagi na Rynku Głównym w Krakowie), wspomnianego już wyżej wydruku oraz dystrybucji folderów programowych a także na reklamie w prasie, mediach oraz internecie (w tym: reklama i udostępnianie merytorycznie przygotowanych tekstów na facebook-u dotyczących wydarzeń w ramach projektu, spoty reklamowe w Radiu Kraków, reklamy w Polityce (strona www oraz wersja drukowana), reklama w magazynie „Airgate” dystrybuowanym na krakowskim lotnisku, w folderach Partnerów oraz w Karnecie a także administrowanie stroną internetową projektu: www.theatrummusicum.pl. Wartość finansowego zaangażowania z budżetu województwa małopolskiego 50 000 zł.

Theatrum musicum, koncert inauguracyjny, kościół oo. Augustianów pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Krakowie

JAZZ IT UP! – JAZZOWY KALENDARZ KRAKOWA I MAŁOPOLSKI

W okresie letnim w Krakowie i małopolsce odbywa się kilkaset wydarzeń jazzowych: festiwali, konkursów, imprez plenerowych czy koncertów prowadzonych w ramach codziennej działalności niewielkich klubów muzycznych i olbrzymich instytucji kultury. Spora ich część umyka niestety zarówno turystom jak i lokalnej społeczności, gdyż informacje o tych wydarzeniach do nich nie docierają. Aby to zmienić, województwo małopolskie uruchomiło platformę pn. „Jazz It Up” -

swoiste kalendarium jazzowych wydarzeń Krakowa i Małopolski.

Za pośrednictwem strony internetowej, portali społecznościowych, a także wielu wydarzeń koncertowych organizatorzy projektu pragną dotrzeć do jak największej liczby fanów jazzu i muzyki improwizowanej, którzy poszukują kompletnej informacji o tym, co w małopolskim jazzie piszczy.

Zaproszenie do udziału w tym przedsięwzięciu przyjęło kilkadziesiąt klubów, festiwali, sal koncertowych i centrów kultury Krakowa i Małopolski, m.in.: Harris Piano Jazz Bar, Piec Art Acoustic Jazz Club, Muzyczna Owcarnia, Bombay Music w Tarnowie, Tarnowskie Centrum Kultury, Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luślawicach, Festiwal Kultury Żydowskiej, Letni Festiwal Jazzowy w Piwnicy pod Baranami, Międzynarodowy Jazzowy Konkurs Gitarowy im. Jarka Śmietany, Międzynarodowy Jazzowy Konkurs Skrzypcowy im. Zbigniewa Seiferta, Baszta Jazz Festiwal w Czchowie, Młyn Jazz Festival w Wadowicach.

Aktualizowane na bieżąco przez cały rok kalendarium jazzowych wydarzeń Krakowa i Małopolski znaleźć pod adresem www.jazzitup.pl. Informacje o najciekawszych imprezach jazzowych regionu dostępne są także w mediach społecznościowych projektu Jazz It Up. Na stronie www.jazzitup.pl umieszczono dotychczas kilkaset informacji o koncertach jazzowych, zarówno tych organizowanych w ramach festiwali, jak i indywidualnych, o występach gwiazd światowego formatu i początkujących artystów. Wydarzenia reklamowano następnie w mediach społecznościowych: na Facebooku (1064 obserwujących), Instagramie (522 posty, 519 obserwujących) i Twitterze (671 tweetów, 548 obserwujących).

Facebook

www.facebook.com/jazzitupPL

Twitter

www.twitter.com/jazzitup_pl

Instagram

@jazzituppl

MAŁOPOLSKIE DNI KSIĄŻKI „KSIĄŻKA I RÓŻA”

W 2018 roku Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie wraz z województwem małopolskim oraz Krakowskim Biurem Festiwalowym w dniach 21-24 kwietnia zorganizowała 17 odsłonę Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”. Projekt przypomina, że książka może być pięknym подарunkiem. Celem projektu jest rozwój czytelnictwa w regionie. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Instytut Książki, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Do projektu

zgłosiły się księgarnie z terenu małopolski oraz sąsiednich województw. Zorganizowano wiele imprez związanych z promocją czytelnictwa, promocją autorów oraz nowości wydawniczych (pikniki rodzinne, warsztaty, spotkania autorskie).

Tradycją Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” jest obdarowywanie przez Marszałka Województwa Małopolskiego radnych sejmiku województwa, marszałków województw, rektorów szkół wyższych, parlamentarzystów i europosłów z małopolski, prezydentów miast, hierarchów kościelnych, dyplomatów i szefów instytucji publicznych książką, a radnych dodatkowo – różą.

Tegorocznym podarunkiem była specjalnie przygotowana i wydana na tę okazję przez Wydawnictwo WAM z Krakowa, publikacja pt. „Wolność jest trudniejsza, niż myśleliśmy. Teksty z Tygodnika Powszechnego”. Można w niej znaleźć znane, ale i zapomniane, a nader ważne i inspirujące teksty autorstwa S. Stommy, A. Wajdy, Ks. J. Tischnera. W poniedziałek 24 kwietnia organizatorzy wydarzenia rozdawali książki mieszkańcom małopolski i turystom podróżującym Kolejami Małopolskimi.

PRZEMIANY USTROJOWE. PUBLIKACJA.

Publikacja „Wkład krakowskiego środowiska prawniczego w budowę podstaw ustrojowych III Rzeczypospolitej (1980-1997). Projekty oraz inicjatywy ustawodawcze, ludzie, dokonania i oceny”.

W 2018 roku, Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego zrealizował prace związane z wydaniem publikacji zawierającej historyczny obraz czasu przemian początku lat osiemdziesiątych. Opracowanie zawiera relacje i wspomnienia krakowskiego środowiska prawniczego podejmującego zagadnienia budowy samorządu, ładu ustrojowego, określania katalogu praw człowieka czy procesu kształtowania się współczesnego patriotyzmu i idei społeczeństwa obywatelskiego.

Dokumentowanie dziedzictwa myśli naukowej, związanej z transformacją ustrojową, służyć będzie umocnieniu wizerunku małopolski i jej stolicy, Krakowa, jako istotnego czynnika odpowiedzialnego za najnowszą historię całego kraju oraz losy społeczności lokalnych, regionalnych i całego narodu.

Opracowanie zawiera opis sposobu i osób podejmujących się społecznego wypracowania m.in.: założeń Konstytucji i Kodeksu Cywilnego, Kodeksu Karnego, Kodeksu Postępowania Karnego, Kodeksu Pracy, Ustawy o Prokuraturii Generalnej, o Prawie Prasowym, o Wolnym Dostępie do Informacji

w Życiu Publicznym, Prawo o Zgromadzeniach, o Ochronie Konsumenta, o Przedsiębiorstwie i Samorządzie, o Samorządzie Terytorialnym oraz Ordynacji Wyborczej o Ustroju Sądów Powszechnych, o Krajowej Radzie Sądownictwa, o Sądzie Najwyższym, o Prokuraturze, Prawo o Notariacie, o Radcach Prawnych, o Adwokaturze, o Policji, o Urzędzie Ochrony Państwa oraz Prawo Wyznaniowe, Prawo Państwowe, Prawo Gospodarcze, Prawo Rolne. Publikacja została wydana w nakładzie 1 000 egzemplarzy. Na ten cel województwo małopolskie przeznaczyło 21 000 zł.

W POSZUKIWANIU TRADYCJI ŻYDOWSKICH. KONFERENCJA.

XI EUROPEJSKI KONGRES STUDIÓW ŻYDOWSKICH PN. „W POSZUKIWANIU KORZENI ŻYDOWSKICH TRADYCJI”.

W dniach 15-19 lipca 2018 roku w Krakowie odbył się XI Europejski Kongres Studiów Żydowskich, pn. „W poszukiwaniu korzeni żydowskich tradycji”, którego bezpośrednim organizatorem był Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Na mocy Uchwały Zarządu Województwa Małopolskiego nr 1818/15 z dnia 29 grudnia 2015 roku oraz porozumienia podpisanego w dniu 8 maja 2018 roku województwo małopolskie pełniło rolę współorganizatora wydarzenia, przeznaczając na ten cel 40 000 zł.

Całe wydarzenie objęło 25 sesji tematycznych poświęconych m.in. historii i kulturze Żydów polskich oraz krakowskich. Ponadto, w trakcie imprez towarzyszących uczestnicy zapoznali się z przeszłością miasta, jego zabytkami i zbiorami muzealnymi. W wydarzeniu udział wzięło ponad 1 000 osób z kilkudziesięciu krajów z całego świata, w tym z Europy, Azji, obu Ameryk oraz Australii.

Kongres Studiów Żydowskich stworzył okazję do zaprezentowania osiągnięć polskich badaczy oraz przyczynił się do promocji Krakowa i regionu wśród uczestników. Dziedzictwo kultury żydowskiej w małopolsce świadczy bowiem o szerokim kontekście kulturowym i historycznym, które należy chronić i upowszechniać, wykorzystując jego potencjał edukacyjny, promocyjny i turystyczny.

Inicjatorem Kongresu było European Association for Jewish Studies (EAJS) z siedzibą w Oksfordzie, które działa już od 1981 roku na rzecz promocji akademickich studiów nad historią, kulturą i religią Żydów. Wybór Krakowa na miejsce obrad jedenastego kongresu miał związek z międzynarodową renomą Instytutu Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego jako ośrodka studiów żydowskich.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYREGIONALNA

FRANCJA

Filmy krótkometrażowe na Festiwalu du Court Métrage Clermont-Ferrand: Clermont ISFF

Tradycyjnie na towarzyszących festiwalowi Festiwalu du Court Métrage Clermont-Ferrand: Clermont ISFF. targach filmowych zorganizowane zostało stoisko narodowe POLISH SHORTS przygotowane przez Krakowską Fundację Filmową we współpracy z samorządem województwa małopolskiego.

Odwiedzający stoisko akredytowani profesjonalści i goście z całego świata, mogli uzyskać informacje na temat najnowszych polskich produkcji krótkometrażowych, zorientować się w festiwalowym rynku oraz nawiązać kontakty z polskimi producentami, agentami sprzedaży i przedstawicielami festiwalu. Małopolskie stoisko dostępne było od 5 do 9 lutego 2018 roku. W dniu 5 lutego odbyła się także degustacja specjalistów polskiej kuchni.

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 0 zł. Przekazane zostały jedynie materiały promocyjne.

UKRAINA

Warsztaty edukacji kulturowej – freski i malowidła w Szkole im. św. Marii Magdaleny we Lwowie: obwód lwowski

Szkoła im. św. Marii Magdaleny we Lwowie, potocznie zwana Magdusią, powstała w 1816 roku przy kościele pw. św. Marii Magdaleny. Jest to jedna z najstarszych polskich szkół funkcjonujących poza dzisiejszymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas remontu budynku w 2012 roku odkryto malowidła ściennie pochodzące z początków jej istnienia, z 1935 roku, będące w stanie wymagającym interwencji konserwatorskiej. Znajdują się one w korytarzu łączącym budynki dwóch szkół oraz na klatce schodowej białej szkoły. W związku z przypadającym na 2016 rok jubileuszem 200-lecia Szkoły im. św. Marii Magdaleny zostały zorganizowane warsztaty edukacji kulturalnej, finansowane ze środków województwa małopolskiego. Podobne warsztaty odbyły się także w 2017 i 2018 roku. Efektem przeprowadzonych warsztatów było uratowanie i zakonserwowanie kolejnych malowideł odkrytych w korytarzach obecnej Szkoły Średniej nr 10 we Lwowie. Brali w nich udział uczniowie, absolwenci oraz nauczyciele szkoły, a nad realizacją projektu czuwali konserwatorzy dr Paweł Boliński oraz mgr Lesya Hanulyak. Uczestnicy warsztatów wzięli udział w wykładach i pokazach, podczas których zostali zapoznani z wynikami badań konserwatorskich przeprowadzonych w ramach prac przy malowidłach. Rezultaty tych badań oraz opracowane dzięki nim metody konserwatorskie zostały wypróbowane w praktyce na malowidłach z białej szkoły.

W ramach warsztatów opracowano metody oczyszczania powierzchni, usuwania grubych warstw utrwałeń, podklejania odspojonych tynków, impregnacji pudrujących się malowideł oraz uzupełniania ubytków malowideł kodem graficznym. Uczestnicy warsztatów pod opieką prowadzących obserwowali proces stosowania opracowanych metod przy konserwacji polichromii. W efekcie przeprowadzonych ćwiczeń i prac konserwatorskich udało się w pełni zabezpieczyć malowidła i przywrócić im pierwotne walory estetyczne i historyczne. W ramach warsztatów zostały również zorganizowane zajęcia dla uczestników, przybliżające problematykę i specyfikę zawodu konserwatora dzieł sztuki oraz problemów związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego.

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 15 000 zł.

Festiwal Partnerstwa we Lwowie

Na scenie letniej rozstawionej na rynku lwowskiej starówki co roku występują polskie i ukraińskie zespoły muzyczne. Od 2012 roku swoje wizytówki kulturalne prezentują Kraków, Lublin, Przemyśl, Wrocław, województwa lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie i warmińsko-mazurskie oraz inne miasta i regiony. Oprócz występów na lwowskim rynku odbywają się także inne wydarzenia kulturalne festiwalu, między innymi spektakle, prezentacje multimedialne z regionów i wystawy. Organizowany co roku Festiwal Partnerstwa jest projektem potwierdzającym współpracę Lwowa z regionami i miastami partnerskimi. W latach poprzednich małopolską reprezentowali między innymi Joanna Słowińska z zespołem, zespół jazzowy Jazz Band Ball, i zespół Kolačkovici.

8 września 2018 roku na rynku we Lwowie odbył się koncert artystów reprezentujących małopolskę – Kapeli Maliszów. Rodzinną kapelę z Męciny Małej w Beskidzie Niskim tworzą Jan Malisz i jego dzieci; Zuzanna i Kacper. Kapela inspirowana jest tradycyjną muzyką wiejską swojego regionu, ale również tańcami i przyśpiewkami z różnych obszarów Polski. Muzyka ta grana jest tradycyjnie, czyli na skrzypcach, basach i bębnie w sposób archaiczny, z pewną dozą wolności, radości i improwizacji. Nie jest tylko szkolnym odtworzeniem starych melodii. Kapela tworzy również własne utwory o charakterze wiejskim, dialogujące ze współczesnością, zahaczające o różne style. W swej muzyce zespół wykorzystuje także skrzypce odziedziczone po ojcu Jana Malisz, Józefie oraz basy i bębny wykonane przez Jana w jego pracowni, w której powstają oprócz wyżej wymienionych, również takie instrumenty jak lira korbowa, fidel kluczowa (nyckelharpa) i wiele innych.

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 8 268,60 zł.

Plenery artystyczne uczniów szkół plastycznych z Małopolski i Lwowa (obwód lwowski)

W ramach współpracy z Obwodem Lwowskim zrealizowane zostały warsztaty edukacyjne dla młodzieży ze szkół artystycznych z terenu małopolski i studentów Politechniki Lwowskiej. W ramach projektu zorganizowane zostały warsztaty praktyczne oraz wykłady na temat historii sztuki, spotkania ze znawcami sztuki dla uczniów szkół plastycznych z Nowego Wiśnicza, Krakowa i Zakopanego na terenie Żółkwi oraz dla studentów Politechniki Lwowskiej w Zakopanem. To kontynuacja projektu edukacyjno-kulturalnego rozpoczętego w 2016 roku, kiedy to tematem przewodnim plenerów była lwowska secesja, a następnie w 2017 roku styl Art Deco.

Żółkiew

W dniach 9-11 maja w Żółkwi odbył się plener plastyczny zorganizowany dla 18 uczniów z Zespołu Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara w Zakopanem, Liceum Plastycznego im. Jana Matejki w Nowym Wiśniczu oraz Państwowego Liceum Plastycznego imienia Józefa Kluzy w Krakowie na temat architektury Żółkwi - historycznego ośrodka sztuki, życia religijnego Ukraińców i Polaków, żydowskiej myśli filozoficznej i drukarstwa. To jedyny na Ukrainie wzór zachowanego prywatnego miasta „idealnego”, prawdziwa perła narodowego dziedzictwa architektonicznego. Założona pod koniec XVI w. jako ufortyfikowane miasto-rezydencja w oparciu o humanistyczne zasady idealnych miast europejskiego renesansu, osiągnęła wysoki poziom rozwoju w wielu dziedzinach sztuki i kultury. W przeszłości gniazdo rodzinne hetmana Stanisława Żółkiewskiego, rezydencja Jana III Sobieskiego oraz księcia Michała Radziwiłła, to równocześnie miejsce urodzenia i dzieciństwa hetmana Bohdana Chmiel-

nickiego. Przewodnikiem po architekturze Żółkwi była dr Julia Bohdanova z Politechniki Lwowskiej oraz Jacek Tokarski z Wydawnictwa „Wysoki Zamek”.

Zakopane

W dniach 21-23 września 2018 roku odbyły się w Zakopanem plenery dla 10 studentów i dwóch pracowników naukowych Narodowego Uniwersytetu Politechniki Lwowskiej. Celem przyjazdu było zapoznanie studentów z Ukrainy z architekturą stylu zakopiańskiego a także z historią i kulturą Zakopanego. Lwowscy studenci mieli okazję zwiedzić Kraków (Wawel wraz z Katedrą) oraz przede wszystkim Zakopane (m.in. stary kościół i cmentarz przy Pęksowym Brzysku, willa „Atma” z muzeum Karla Szymanowskiego, muzeum sztuki XX w. w willi „Oksza”). Najważniejszym punktem tego dnia było zwiedzanie wraz z omówieniem dwóch najważniejszych przykładów stylu zakopiańskiego – willi „Pod Jedłami” oraz kaplicy „Na Jaszczurówkach”. Te dwa zabytki zostały omówione przez dr. Ryszarda Gapskiego z Liceum Plastycznego im. Antoniego Kenara. Zwiedzaniu towarzyszyły też wykłady dr. Julii Bohdanowej z Politechniki Lwowskiej.

Wystawa „Żółkiew – piękne kresowe miasteczko”

Efektom plenerów jest wystawa poplenerowa uczniów Zespołu Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara z Zakopanego, Liceum Plastycznego im. Jana Matejki z Nowego Wiśnicza oraz Zespołu Państwowych Szkół Plastycznych z Krakowa w galerii Krakowskiego Forum Kultury przy ul. Mikołajskiej 2 w Krakowie. Wernisaż wystawy zgromadził ponad 60 osób zainteresowanych pracami młodych artystów z małopolski. Dla wielu z nich była to pierwsza oficjalna wystawa – w dodatku w centrum Krakowa.

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego za wszystkie etapy realizacji zadania wyniosło 29 400 zł.

„Wspólnie dla ratowania piękna przeszłości” - polsko-ukraińskie warsztaty konserwatorskie

Dzięki finansowemu wsparciu województwa małopolskiego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach międzynarodowej współpracy koordynowanej przez konserwatorów dzieł sztuki z Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, interdyscyplinarny zespół złożony z przedstawicieli kilku instytucji i niezależnych specjalistów wykonał inwentaryzację konserwatorską kościoła pw. śś. Piotra i Pawła we Lwowie oraz przeprowadził w nim szereg badań specjalistycznych i prac konserwatorskich. W 2018 roku odbyła się siódma edycja warsztatów i prac konserwatorskich w tej świątyni we Lwowie. W warsztatach odbywających się w okresie od lipca do października 2018 roku udział wzięli studenci i absolwenci z Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych z Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki oraz studenci i absolwenci Lwowskiej Narodowej

Akademii Sztuki. Nad realizacją projektu czuwali pedagodzy z ASP w Krakowie: dr Paweł Boliński oraz opiekun merytoryczny prof. Edward Kosakowski. Uczestnicy zostali zapoznani z wynikami badań konserwatorskich oraz pracami przeprowadzonymi w ramach Warsztatów w poprzednich latach. Rezultaty tych badań jak również opracowane metody, które zostały wypróbowane w praktyce na freskach sklepienia w prezbiterium były teraz wypróbowywane przy malowidle w nawie głównej. Były to metody oczyszczania powierzchni, usuwania przemalówek, odsalania powierzchni malowideł oraz ich zabezpieczanie. Uczestnicy warsztatów pod opieką prowadzących uczyli się stosowania opracowanych metod przy konserwacji polichromii. Dzięki ćwiczeniom uczestnikom udało się zabezpieczyć większość malowideł na sklepieniu w prezbiterium. Poprzez proces stabilizacji podłoży z zapraw przez iniekcje podtynkową wykonanie uzupełnień ubytków tynków. Dzięki temu procesowi udało się odsłonić i zabezpieczyć oryginalny XVIII w. fresk autorstwa Franciszka Eksteina. W ramach warsztatów dla uczestników organizowane były zajęcia w innych obiektach zabytkowych, ukazujące problematykę ich konserwacji lub stanu zachowania. Uczestnicy ćwiczyli również metody badania i rozpoznawania stratygrafii nawarstwień ściennych wykonując badania sondażowe w różnych obiektach Lwowa: w kryptach kościoła św. Piotra i Pawła oraz w kamienicy Królewskiej na Rynku. Całość prac została skrupulatnie udokumentowana według obowiązującego schematu. Prace zostały zaakceptowane i odebrane przez międzynarodową komisję konserwatorską.

Warsztaty konserwatorskie we Lwowie

W toku prowadzonych warsztatów pojawiały się kolejne zagadnienia, problemy konserwatorskie takie jak rozwiązania konserwacji estetycznej, lub stabilizacja warunków klimatycznych. Zagadnienia te będą mogły być przedmiotem następnej edycji warsztatów konserwatorskich.

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 40 000 zł.

Wystawa „Małe miasto idealne, wielkie dziedzictwo” w Krakowie

Wystawa opowiada o Żółkwi – historycznym ośrodku sztuki, życia religijnego Ukraińców i Polaków, żydowskiej myśli filozoficznej i drukarstwa. To jedyne na Ukrainie wzór zachowanego prywatnego miasta „idealnego”, prawdziwa perła narodowego dziedzictwa architektonicznego. Założona pod koniec XVI w. jako ufortyfikowane miasto-rezydencja w oparciu o humanistyczne zasady idealnych miast europejskiego renesansu, osiągnęła wysoki poziom rozwoju w wielu dziedzinach sztuki i kultury. W przeszłości gniazdo rodzinne hetmana Stanisława Żółkiewskiego, rezydencja Jana III Sobieskiego oraz księcia Michała Radziwiłła, to równocześnie miejsce urodzenia i dzieciństwa hetmana Bohdana Chmielnickiego.

Ekspozycja jest efektem prac realizowanych przy projekcie „Muzea bez granic”, który powstał dzięki wsparciu finansowym województwa małopolskiego w ramach współpracy międzyregionalnej pomiędzy Małopolską a Obwodem Lwowskim. Głównym celem przedsięwzięcia jest utrzymywanie partnerskich relacji między instytucjami muzealnymi zajmującymi się ochroną i udostępnianiem dziedzictwa kulturowego. Wystawa w 2017 roku była prezentowana w Ratuszu na Rynku Głównym w Krakowie a następnie została w 2018 roku przeniesiona do Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej.

Projekt zrealizowany bezkosztowo.

Przestrzeń publiczna – obwód lwowski

Mościska – warsztaty z projektowania przestrzeni publicznej dla dzieci z polski i ukrainy w Mościskach. Projekt polsko-ukraiński w Mościskach opierał się na idei aktywizacji społeczności zamieszkującej tereny przygraniczne na Ukrainie.

Podstawowym działaniem związanym z realizacją projektu w Mościskach była integracja środowisk, mieszkańców Mościsk i okolic. Wspólne projektowanie i budowanie przestrzeni w parku w centrum miasta było okazją do poznania się, do integracji. Efektem końcowym warsztatów realizowanych w 2018 roku było powstanie projektu zagospodarowania przestrzeni w centrum Mościsk wraz z placem zabaw. Pierwszym etapem projektu był konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych w Powiecie Mościckim (polskich oraz ukraińskich). Przedstawicie-

le Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego oraz twórcy – projektanci z małopolski przygotowali prezentację pokazującą przestrzeń miejską w miastach i wsiach Małopolski. Etap drugi był realizacją warsztatów integracyjnych dla dzieci z trzech szkół z Obwodu Lwowskiego w miejscowości Mościska. Przedmiotem warsztatów było wspólne tworzenie przestrzeni w centrum Mościsk. W ramach warsztatów, prowadzonych przez polskich projektantów, dzieci przeprowadzały wywiady z mieszkańcami Mościsk na temat przestrzeni, w której chcą odpoczywać i integrować się, rysowały swoje pomysły na plac zabaw i przestrzeń w parku, projektowały przestrzenną makietę centrum Mościsk. Warsztaty miały służyć określeniu oczekiwań mieszkańców Mościsk co do przestrzeni, w której mają przebywać.

Etap trzeci realizowanego zadania objął opracowanie profesjonalnego, wielobranżowego projektu zagospodarowania przestrzeni dla mieszkańców Mościsk w centrum miasta. Projekt został przekazany władzom Mościsk i Konsulatowi RP we Lwowie.

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 19 000 zł.

GRUZJA

Batumi Grafikart festiwal – polski street art w Gruzji

W 2018 roku województwo małopolskie podpisało umowę o współpracy z regionem partnerskim w Gruzji – Autonomiczną Republiką Adżarii. W ramach umowy oba regiony deklarują wolę rozwijania i wspierania współpracy partnerskiej na zasadach równości i obustronnych korzyści oraz wspieranie wzajemnej wymiany doświadczeń i informacji.

Prezentacja polskiego street artu w Gruzji była jednym z pierwszych projektów w ramach współpracy. W projekcie wzięli udział czołowi przedstawiciele graffuturizmu na świecie i jedni z najwybitniejszych polskich twórców ulicznych: Kamil Kuzko i Nawer (Łukasz Habiera).

Kamil Kuzko otrzymał dyplom z malarstwa w 2008 roku na Wydziale Artystycznym UMCS w Lublinie, natomiast doktorat na Wydziale Malarstwa ASP w Krakowie w 2012 gdzie obecnie pracuje na stanowisku adiunkta. Członek ZPAP okręgu krakowskiego. Uprawia malarstwo, rysunek i malarstwo ścienne. Mieszka i pracuje w Krakowie.

NAWER jest polskim architektem, projektantem i artystą ulicznym. Ukończył architekturę i urbanistykę na Politechnice Krakowskiej. Od prawie 25 lat zajmuje się kulturą street artu. Jego wyjątkowa estetyka artystyczna rodzi się z potrzeby ponownego połączenia architektury i sztuk pięknych.

Kamil Kuzko i Nawer stworzyli we wrześniu 2018 roku podczas Batumi Grafikart Festiwal wspólne dzieło na jednym z murów w Batumi w Gruzji.

Jeszcze do niedawna street art był w Polsce zjawiskiem undergroundowym, jego twórców oskarżano o akty wandalizmu i nielegalne działania w przestrzeni miasta. Dopiero kilka lat temu stał się przedmiotem debat historyków i krytyków sztuki. Prezentowana w najlepszych muzeach i galeriach, sztuka ulicy stała się oficjalnym nurtem w sztuce. Polski street art zaliczany jest do najlepszych na świecie, o jego twórcach piszą największe światowe media. Prezentacja polskiego street artu podczas Festiwalu w Batumi sprzyjała wymianie doświadczeń twórczych, także poprzez publiczne prezentacje dzieł sztuki.

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 19 000 zł.

Dziedzictwo kulturowe i szlaki kulturowe – Gruzja - Adżaria

W ramach współpracy między regionami odbyła się wizyta studyjna definiująca obszary wspólnych przedsięwzięć z zakresu ochrony tradycji, rzemiosła, rozwoju lokalnego poprzez kreowanie produktów turystyki kulturowej bazującej na szlakach winnych. Nawiązanie kontaktów i wymiana doświadczeń branżowych, producentów win z obu regionów.

W dniach 2-8 sierpnia 2018 roku odbyła się wizyta studyjna przedstawicieli wybranych podmiotów gospodarczych z sektora przemysłów kultury z małopolski, będący m.in. producentami win w małopolsce oraz importerami win m.in. z Gruzji oraz ze środowisk naukowych (eno laboratorium) w Autonomicznej Republici Adżarii w Gruzji – regionu partnerskiego małopolski.

Udział Małopolskich enologów i winiarzy w festiwalu w Gruzji (członków Małopolskiego Szlaku Winnego, Małopolskiego Stowarzyszenia Winiarzy - regionu tarnowski, Stowarzyszenia Winiarzy Jury Krakowsko – Częstochowskiej) stworzył okazję do poznania autentycznych elementów regionalnych walorów kulturowych. Spotkania i prezentacje pozwoliły poznać sposoby uprawy i produkcji oraz sprzedaży wyrobów winiarskich i około winiarskich (turystyka kulturowa, turystyka na szlakach winnych). Dla przedsiębiorców z małopolski import win z Gruzji będzie stanowił element ich przewagi na rynku konsumenckim.

W ramach wizyty studyjnej zorganizowane zostało seminarium poświęcone metodom gospodarowania i walorom kulturowym obu regionów. Przedstawiciele małopolski w sposób szeroki zaprezentowali region i jego walory oraz najważniejsze wyzwania rozwojowe. Jednym z tematów seminarium było wykorzystanie szlaku winnego jako miejsca realizacji działań kulturalnych.

Winiarstwo razem z bogatą kulturą, krajobrazami oraz cennymi zabytkami tworzy niepowtarzalną atmosferę każdego regionu i jest niewątpliwie jedną z jego

atrakcji kulturowych i turystycznych. Duży wpływ na kształtowanie się tego rodzaju produktu turystycznego mają liczne imprezy, święta czy festiwale. Ochrona i wykorzystywanie elementów niematerialnego dziedzictwa kulturowego, dawnych rzemiosł i sposobów gospodarowania będzie stanowić w obu regionach istotny element rozwoju. Turystyka kulinarna jest elementem szeroko rozumianej turystyki kulturowej i stanowi nowy trend na światowym rynku turystycznym. Współczesnego turystę interesuje specyficzna kultura, w której istotne miejsce zajmuje kuchnia narodowa oraz jej odmiany regionalne. Gastronomia jest swoistą atrakcją turystyczną na równi z innymi walorami antropogenicznymi czy przyrodniczymi, a przede wszystkim staje się coraz częściej motywem przyjazdu do danego kraju lub regionu.

- Dla rozwoju sektora winiarstwa w Małopolsce wymiana doświadczeń z producentami z Gruzji ma istotne znaczenie ze względu na sposób upraw winorośli i metod produkcji win.
- Dla importerów win oferta win z Gruzji będzie niezwykle ciekawa (jakość i cena oraz oryginalność)
- Konieczna jest koncentracja oraz profesjonalizacja branży z małopolski w kontekście wyzwań rozwojowych Małopolski (plan przestrzenny, strategia).

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 25 000 zł.

TURYNGIA

„Game over?\": Kraj związkowy Turynia „Game over? – o budowaniu ponadnarodowych relacji Polska-Niemcy-Ukraina.”

Założeniem projektu była realizacja spektaklu, dla którego punkt wyjścia stanowiły 3-dniowe edukacyjne i artystyczne warsztaty w Krakowie, z udziałem młodych twórców i aktorów z sąsiadujących krajów, poświęcone badaniu różnic kulturowych i mechanizmów integracji. Uczestnikami warsztatów były osoby z Polski, 3 osoby z Turynii, zrekrutowane przez niemieckiego partnera projektu LKJ oraz 2 osoby z Ukrainy. Z wykorzystaniem metod szkoleniowych oraz technik pracy z aktorem został wypracowany socjologiczny materiał dokumentalny, który posłużył do stworzenia tekstu dramatu zwracającego uwagę na problem integracji w różnych aspektach życia społecznego i politycznego, w przeszłości i w teraźniejszości.

W ramach projektu realizowanego od 2017 roku powstał tekst dramatu pod tytułem „Obcy. Tragedia grecka”. W 2018 w ramach rozwoju projektu odbyło się 5 pokazów spektaklu. W lutym 2018 odbyły się 2 pokazy spektaklu w Galerii Otwarta Pracownia (w sumie 120 widzów), w kwietniu 2018 roku odbyły się dwa pokazy w Teatrze Barakah w ramach V Międzynarodowego Festiwalu Teatru Ukraińskiego (w sumie 240 widzów) oraz pokaz podczas Festiwalu Preview w Erfurcie (80 widzów).

PREVIEW 19.6.2018

KulturQuartier Schauspielhaus
Erfurt, Klostergang 4
Villa/Kleine Bühne

Vol. 4

www.kulturquartier-erfurt.de

19 Uhr
Eintritt 8 €
ermäßigt 6 €

Die Fremden

DI
19

Eine griechische Tragödie
Open Studio Theatre (Kraków, Poland)

V

In einer postapokalyptischen Szenerie – auf einem fremden Planeten oder an einem menschenleeren Strand fernab jeder Zivilisation – landet eine internationale Gruppe mit einer gemeinsamen Mission. In der Dunkelheit lauert ein unbekannter Feind. Das Gefühl der Bedrohung nimmt zu. Innerhalb der Gruppe zeichnen sich Konflikte ab. Die Fremden kommen immer näher ... Seid ihr bereit für einen Abstecher ins All?

Text Joanna Oparek Übersetzung Andreas Volk Regie Sebastian Myfiek
Bühnenbild Małgorzata Stanclik Musik Bartosz Adam Głuszcak Licht
Łukasz Wojtas Mit Aleksandra Filipowicz, Amelia Gawryluk, Roman
Hański, Roman Słowiński/Rafał Korzeniewski, Wojciech Pęksa, Magda-
lena Woleńska Veranstalter LKJ Thüringen e.V.

Das Stück entstand im Rahmen des internationalen Projekts „Game over? – über den Bau transnationaler Beziehungen zwischen Polen, Deutschland und der Ukraine“

Das Projekt „Game Over?“ wurde unterstützt vom Marschallamt der Region Małopolska.

Text dramatu został przetłumaczony na język niemiecki i podczas spektaklu wyświetlane były napisy. Podczas Festiwalu Teatru Ukraińskiego spektakl został wyróżniony w dwóch kategoriach: Najlepsza Scenografia oraz nagroda dla Magdaleny Woleńskiej za najlepszą rolę pierwszoplanową żeńską.

W ramach festiwalu odbyło się spotkanie twórców projektu z twórcami z Ukrainy, podczas którego omawiano możliwości dalszej współpracy i prezentacji spektaklu w teatrze we Lwowie.

Udział w Międzynarodowym Festiwalu Teatru Ukraińskiego oraz w Festiwalu w Erfurcie był szeroko promowany w mediach i social-mediach.

Recenzja i zdjęcia ze spektaklu w Otwartej Pracowni w Krakowie:

<https://www.radiokrakow.pl/dziennikarze/blog/agnieszka-malatynska-stankiewicz/obcy-wciaga/>
Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 39 999,60 zł.

SŁOWACJA

Muzea bez granic. Kraj Preszowski i Żyliński

W lipcu 2018 roku w Ośrodku Konferencyjnym Kasztel Szymbark – oddział Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach - odbyło się

spotkanie polsko – słowackie, które miało na celu integrację uczestników wokół idei szerszego otwarcia instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami na pograniczu polsko – słowackim. Uczestnikami byli przedstawiciele instytucji kultury, w tym muzeów oraz jednostek samorządu terytorialnego z małopolski, śląska i z Kraju Żylińskiego. Spotkaniu towarzyszyły warsztaty (z tłumaczeniem) obejmujące zagadnienia: wyzwania dla instytucji kultury wobec potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zastosowanie projektowania sensorycznego, terapeutycznego i edukacyjnego w przestrzeni publicznej, korzyści i ryzyka związane z realizacją projektów - warsztat praktyczny / ekspert zewnętrzny. Wykonano także prezentację nt. Małopolska. Kultura wrażliwa - wnioski z realizacji projektu i możliwości implementacji efektów w sektorze kultury na pograniczu polsko – słowackim.

W grudniu 2018 roku w Miasteczku Galicyjskim w Nowym Sączu – oddział Muzeum Okręgowego – odbyło się szkolenie polsko- słowackie na temat dostępności stron internetowych dla osób z niepełnosprawnością. Szkolenie miało na celu zdobycie wiedzy z zakresu dostępności stron internetowych oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania: jaką rolę odgrywa sposób prezentacji i udostępniania plików multimedialnych oraz tekstowych na stronach internetowych; co zawiera zbiór rekomendacji Web Content Accessibility Guidelines 2.0.; jak tworzyć czytelne, zrozumiałe i dostępne teksty i dokumenty elektroniczne; jakie są strategie wdrażania dostępności w instytucjach publicznych?

W szkoleniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji kultury, w tym muzeów z małopolski, z Kraju Żylińskiego i Kraju Preszowskiego. Organizując szkolenie odwołano się do doświadczenia zdobytego w ramach projektu realizowanego przez Samorząd Województwa Małopolskiego na rzecz równego dostępu dla kultury pn. „Małopolska. Kultura wrażliwa”, którego głównym celem jest zwiększenie obecności osób z dysfunkcjami w instytucjach kultury.

Obecność w projektach partnerskich instytucji z Polski i Słowacji umożliwiła wzmocnienie współpracy, wymianę doświadczeń oraz kreowanie wspólnej jakości kulturalnych produktów transgranicznych. Wyzwaniem oraz zobowiązaniem stojącym przed realizatorami projektów, zwiększających dostępność oferty kulturalnej dla osób starszych oraz z niepełnosprawnościami, jest dostosowanie nie tylko oferty czy przestrzeni instytucji do różnych potrzeb, ale także informacji i treści publikowanych na stronach internetowych.

Warsztaty i szkolenia przyczyniają się do wspólnego zdobywania wiedzy i wymiany doświadczeń, ułatwiających realizację kompleksowych działań dla poprawy dostępu do kultury w wymiarze rzeczywistym,

jak i wirtualnym na pograniczu polsko – słowackim. Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 17 315 zł.

CHORWACJA

Wystawa „Teodor Talowski w Rovinj”

Region małopolska z chorwackim Regionem Istria współpracuje od kilku lat. Realizowane są wspólne projekty, zwłaszcza wymiany młodzieży, doskonalenia umiejętności oraz poznawania dziedzictwa kulturowego. Projekt „Teodor Talowski w Rovinj” zakładał pokazanie oraz wymianę doświadczeń o labiryncie, który stworzyła historia.

Istotą projektu było przybliżenie postaci i twórczości artysty tworzącego w całej środkowej, wschodniej i południowej Europie - Teodora Talowskiego. Pozostały po Nim, tworzącym na przełomie ubiegłych wieków, liczne i bardzo charakterystyczne kościoły, kaplice, kamienice i budynki użyteczności publicznej, także na wybrzeżu chorwackiego Adriatyku. Jeden z zaprojektowanych przez Niego charakterystycznych budynków to przebudowany zamek Hrabiego Ignacego Korwin-Milewskiego na wyspie Santa Catharina koło Rovinj. O Teodorze Talowskim i Ignacym Korwin Milewskim podczas seminarium opowiedział znawca jego twórczości, Pan Tadeusz Bystrzak. Zaprezentowano też wystawę wielkoformatowych zdjęć budynków i detali zaprojektowanych przez Teodora Talowskiego, a umiejscowionych w Małopolsce i w Regionie Istria.

Wystawa miała miejsce w Centrum Multimedialnym w Rovinj w listopadzie 2018 roku.

Projekt miał na celu uzmysłowić jak wielki jest wpływ dziedzictwa kulturowego na gospodarkę i społeczeństwo. Teodor Talowski tak właśnie czynił w Galicji, w czasach gdy Polska nie istniała jako suwerenne państwo. Przypomnienie znaczenia Jego dzieł dla kultury Europy w roku, kiedy cieszymy się z faktu, że od 100 lat Polska, po okresie niewoli, jest niepodległym krajem a Polacy wolnymi obywatelami demokratycznej Europy, było szczególnie ważne.

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 13 000 zł.

RUMUNIA

Wystawa POST UTOPIA

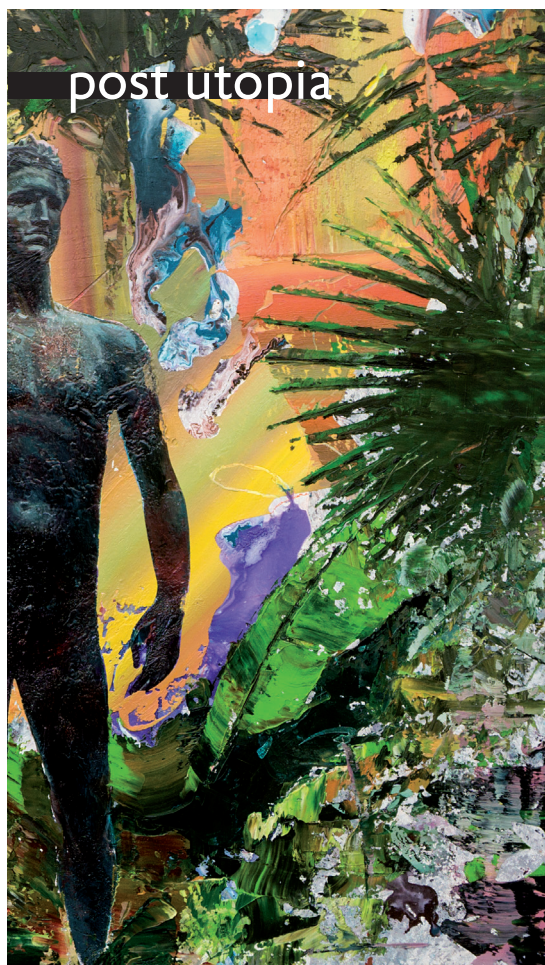
W Galerii Sztuki Współczesnej BWA SOKÓŁ w Nowym Sączu zaprezentowane zostały prace grupy artystów sztuk wizualnych PlatformA z Cluj-Napoca w Rumunii. Wernisaż odbył się 22 czerwca 2018 roku.

Nie jest to pierwsza wystawa, którą Ioana Antoniu, Adriana Elian, Andor Kómvics i Radu Pulbere organizują wspólnie. Jest to jednak pierwszy raz, kiedy ich grupowa obecność podkreśla, jak bardzo rzeczy-

wistość zmieniała się w ciągu ponad dwudziestu lat. Ta czwórka artystów stała się jednym z najbardziej wartościowych ośrodków malarstwa współczesnego w Cluj, w miarę jak ich środki wyrazu artystycznego stopniowo osiągnęły dojrzałość, stając się jednocześnie z artystyczną tożsamością – różną w przypadku każdego z nich. Opracowali dyskurs liryczny korzystający z metafor i hiperboli, unikając jednocześnie sprowadzania malarstwa do roli narracyjnej czy literacko-illustracyjnej. Ich malarstwo istnieje w oderwaniu od okoliczności, denotacji czy estetyzowania, ale jednocześnie posiada widoczne konotacje. Artyści starają się, między innymi, szukać znaczenia i sensu w rzeczach, które pod swoją widoczną warstwą skrywają złożone zjawiska. Ich prace, nierzadko tajemnicze, stanowią nie tyle sensacjonalistyczną, co raczej hermeneutyczną próbę odniesienia się do problematyki psycho-społecznej, są spojrzeniem w psychologiczną otchłań.

Wystawę zorganizowała Galeria Sztuki Współczesnej BWA Sokół w Nowym Sączu we współpracy z Województwem Kluż w Rumunii.

Zaangażowanie finansowe z budżetu województwa małopolskiego wyniosło 18 200 zł.

PRZEMYSŁY KREATYWNE **przestrzeń do kreacji**

MEDIA AUDIOWIZUALNE

Forum Audiowizualne 11. Festiwalu Muzyki Filmowej

Warsztaty, spotkania, panele: zasady współpracy i integracja środowiska muzyczno-filmowego.

Spotkania z najwybitniejszymi twórcami filmowymi, warsztaty kompozytorskie z cyklu Master Classes, panele i dyskusje muzyczno-filmowe przy „okrągłym stole”, zajęcia odsłaniające kulisy pracy konsultantów muzycznych, produkcji gier video czy sztuki recenzowania muzyki filmowej – w maju 2018 roku odbyła się szósta edycja Forum Audiowizualnego: platformy wymiany doświadczeń na polu muzyki i filmu, organizowanej co roku w ramach Festiwalu Muzyki Filmowej w Krakowie.

Każdego roku w specjalistycznych warsztatach w ramach Master Classes w Krakowie i w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Łusławicach uczestniczy 25 młodych twórców z różnych krajów, wybranych spośród kandydatów zgłaszających się do konkursu FMF Young Talent Award. Początkujący kompozytorzy otrzymują możliwość czynnego udziału w procesie powstawania soundtracku we wszystkich jego fazach - od konstrukcji i omówienia pomysłu poprzez orkiestrację tematów, nagranie i montaż aż do finalnego efektu, jakim jest udźwiękowiony film. W 2018 roku słuchacze mogli skupić się także na etapie postprodukcji muzyki filmowej. W warsztatach wzięli udział inżynierowie i reżyserzy dźwięku, którzy przeprowadzili symulację sesji nagraniowej i podpowiadali młodym adeptom sztuki muzyczno-filmowej, jak przygotować ścieżkę dźwiękową do wydania.

Wykład inaugurujący szóstą odsłonę Forum Audiowizualnego odbył się 28 maja 2018 roku – tematem wystąpienia amerykańskiego kompozytora Richarda Bellisa były relacje pomiędzy twórcą muzyki, a reżyserem i podstawowe zasady współpracy obowiązujące w ekipach filmowych. W kolejnych dniach publiczność FMF miała możliwość uczestniczenia w serii otwartych spotkań, warsztatów i paneli dyskusyjnych, organizowanych w ramach Centrum Festiwalowego.

W harmonogramie wydarzeń towarzyszących znajdą się między innymi spotkania z najwybitniejszymi filmowcami, zaprojektowane w ramach cyklu Scoring4Polish Directors. I tak z miłośnikami kina i muzyki filmowej spotkali się producenci Jan Kwieciński (Atak paniki), Piotr Starak (Bogowie, Sztuka kochania) i Roman Jarosz (Człowiek z magicznym pudełkiem), scenarzysta i reżyser Paweł Maślona (Demon, Atak paniki), scenarzysta, aktor i reżyser, „ikona polskiego offu” Bodo Kox (Człowiek z magicznym pudełkiem), reżyserka i producentka filmów animowanych Dorota Kobiela (Twój Vincent) oraz kom-

pozytorzy Sandro di Stefano (Człowiek z magicznym pudełkiem), Clint Mansell (Czarny łabędź, Twój Vincent) i Radzimir Dębski (Ranczo, Atak paniki, Sztuka kochania).

W 2018 roku specjalne pasmo dedykowane było tylko paniom odnoszącym spektakularne sukcesy w branży ekranowej – poza Dorotą Kobielą z publicznością Festiwalu Muzyki Filmowej spotkały się konsultantki muzyczne Patrycja Bukowska i Anna Malarowska, a także słynna twórczyni muzyki do gier video Éimear Noone i piosenkarka jazzowa Esther Ovejero. Wisienką na torcie było spotkanie z jedną z najwybitniejszych postaci światowego kina: scenarzystką i reżyserką Agnieszką Holland. Artystka opowiadała o roli muzyki w swojej filmowej twórczości, a partnerowali jej stali współpracownicy i autorzy ścieżek dźwiękowych z jej najpopularniejszych produkcji – laureat Oscara Jan A.P. Kaczmarek (Plac Waszyngtona, Całkowite zaćmienie, Trzeci cud) i Antoni Komasa-Łazarkiewicz (Janosik. Prawdziwa historia, W ciemności, Dziecko Rosemary, Pokot).

Kolejnym pasmem Forum Audiowizualnego były panele dyskusyjne, osnute wokół problematyki integracji kompozytorów z filmowcami oraz pewnego rodzaju fuzji klasycznych form uprawiania muzyki i krytyki filmowej z najnowocześniejszymi trendami funkcjonującymi w branży. Autorzy nominowanej do Oscara muzyki do filmu Lion. Droga do domu – Hauschka i Dustin O’Halloran – poprowadzili rozmowę na temat twórczej współpracy kilku kompozytorów przy jednej ścieżce dźwiękowej. Pierwsi laureaci konkursu Young Talent Award, dziś otrzymujący zlecenia od topowych amerykańskich wytwórni, zdradzili przebieg swojej kariery od momentu zdobycia prestiżowej statuetki FMF. Wybitni twórcy muzyki do gier video – Christopher Drake, Richard Jacques i Éimear Noone – zainicjowali dyskusję na temat przyszłości tego gatunku i jego miejsca w historii muzyki. Hollywoodzki reporter i krytyk filmowy Ray Bennet oraz dziennikarka muzyczna Eleni Mitsiaki przybliżyli kulisy recenzowania muzyki filmowej zarówno w klasycznej formule (artykuły prasowe, audycje radiowe i telewizyjne), jak i we współczesnych odsłonach (blogi, kanały YouTube). Festiwalowa publiczność miała także okazję przyjrzenia się bliżej przemysłowi fonograficznemu i procedurze wydawniczej widzianej od kuchni. W panelu dotyczącym prowadzenia wytwórni płytowych i wydawnictw nutowych wzięli udział słynni producenci oraz edytorzy: Robert Townson, James Fitzpatrick i Mikael Carlson.

Zwycięzcą organizowanego po raz szósty konkursu Festiwalu Muzyki Filmowej Young Talent Award został w 2018 roku Marco Valerio Antonini – włoski kompozytor młodego pokolenia.

Jury pod przewodnictwem Agnieszki Holland doce-

ni to kompozytora za „wycucie napięcia filmowego i muzykę, która nie jest ilustracyjna, ale kreacyjnie towarzyszy narracji”. Obok uznanej reżyserki w skład jury weszli również Robert Townson – producent Varèse Sarabande, największej wytwórni płytowej wydającej muzykę filmową, Chris Brown – ceniony producent muzyczny brytyjskiej agencji West One Music Group, Diego Navarro – kompozytor, dyrygent, dyrektor Festiwalu Muzyki Filmowej Fimucité na Teneryfie, Richard Jacques – autor oryginalnej muzyki do gry James Bond 007: Blood Stone, Eimear Noone – dyrygentka i kompozytorka znana z pracy nad muzyką do gier, Magdalena Wojewoda-Mleczo – Dyrektor Muzyczna RMF Classic oraz Robert Piaskowski – Dyrektor Artystyczny Festiwalu Muzyki Filmowej. Laureat pierwszej nagrody zyskał nie tylko pamiątkową statuetkę i możliwość prezentacji zwycięskiego utworu na 11. Festiwalu Muzyki Filmowej: weźmie także udział w orkiestrowej sesji nagraniowej zorganizowanej w jednym z najlepszych studiów w Londynie, z którymi współpracuje agencja muzyczna West One Music Group. Dodatkowo kompozytor będzie mógł liczyć na prywatne konsultacje czołowej amerykańskiej agencji PR-owej Costa Communications przygotowujące do rozpoczęcia kariery muzycznej w Hollywood. Wartość finansowa pomocy finansowej z budżetu województwa małopolskiego wyniosła 100 000 zł.

Regionalny Fundusz Filmowy w Krakowie

Celem Konkursu realizowanego ze środków Regionalnego Funduszu Filmowego w Krakowie, utworzonego dzięki współpracy województwa małopolskiego, Gminy Miejskiej Kraków i Krakowskiego Biura Festiwalowego, jest wspieranie produkcji filmowych związanych z Krakowem i małopolską, które mogą przyczynić się do turystycznej i gospodarczej promocji regionu, a także przyczynić się do budowania jego pozytywnego wizerunku. Ważne jest zarówno umiejscowienie akcji czy samych planów zdjęciowych, jak i tematyka filmu oraz tworzący go artyści.

5 marca ogłoszono nabór wniosków do 10. Konkursu na Wspieranie Produkcji Filmowej w ramach Regionalnego Funduszu Filmowego w Krakowie. Termin przyjmowania wniosków upłynął 26 marca 2018 roku. W 2018 roku wpłynęło 23 wniosków, do oceny eksperckiej zakwalifikowało się 16 z nich.

W dniu 13 lipca 2018 roku odbyło się posiedzenie komisji konkursowej X edycji Konkursu Regionalnego Funduszu Filmowego w Krakowie.

Na posiedzeniu komisja – pracująca w składzie –

- Dariusz Nosal – Przewodniczący Komisji, Przedstawiciel Krakowskiego Biura Festiwalowego, kierownik Krakow Film Commission,
- prof. Tadeusz Lubelski - Rada Programowa X Konkursu RFF w Krakowie,
- Joanna Rożen-Wojciechowska- Rada Programowa

X Konkursu RFF w Krakowie,

- Irena Strzałkowska- Rada Programowa X Konkursu RFF w Krakowie
- Anna Krupiarz – Przedstawicielka Krakowskiego Biura Festiwalowego, Krakow Film Commission,
- Krzysztof Markiel - Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, w głosowaniu wyłoniła projekty, których twórcy zostali zaproszeni do negocjacji umów koprodukcyjnych.
- „Czarny Mercedes” – prod. Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, reż. Janusz Majewski - film fabularny, proponowana kwota dofinansowania 150 000 zł.
Opis fabuły:
Historia śledztwa mającego rozwikłać tajemnicę śmierci pięknej, młodej kobiety w okupowanej Warszawie. Nie jest ona Krystyną Holzer, jak świadczyć by mogła jej kenkarta, lecz Żydówką ukrywaną przez Polaka – spolonizowanego Saksończyka – mecenasa Karola Holzera. Przed wybuchem wojny dziewczyna była jego studentką, a zarazem obiektem niespełnionej miłości. W sprawę zostaje zaangażowany nadkomisarz Rafał Król, funkcjonariusz tzw. Policji Granatowej, współpracującej z Niemcami, ale także zaprzysiężony żołnierz polskiego podziemia, wykonujący jego rozkazy. To trzymająca w napięciu historia, osadzona w realiach okupacyjnych Warszawy i Zakopanego.
- „Broad Peak” – prod. East Studio sp. z o.o., reż. Leszek Dawid - film fabularny, proponowana kwota dofinansowania 445 000 zł.
Opis fabuły:
Maciek Berbeka zdobywa po raz pierwszy w historii Broad Peak zimą w 1988 roku, cudem unikając śmierci. Andrzej Zawada, kierownik wyprawy, ogłasza wielki sukces. Po powrocie do Polski okazuje się jednak, że Maciek w rzeczywistości zdobył ‘tylko’ tzw. przedwierzchołek, Rocky Summit, oddalony od szczytu godzinę drogi i niższy o 23 metry. Rozgorączony kłamstwem kolegów, Berbeka wycofuje się ze sportowej wspinaczki. Dwadzieścia pięć lat później dostaje telefon od Krzysztofa Wielickiego, który także uczestniczył w pierwszej wyprawie. Musimy skończyć, to co zaczęliśmy’, mówi Krzysiek, namawiając Maćka do kolejnej wyprawy na Broad Peak. Maciek, po długim wahaniu, decyduje się jeszcze raz spróbować.
- „Ikar. Historia Mietka Kosza” – prod. RE Studio sp. z o.o., reż. Maciej Pieprzyca- film fabularny, proponowana kwota dofinansowania 150 000 zł.
Opis fabuły:
„Ikar” to film oparty na biografii tragicznie zmarłego pianisty, Mieczysława Kosza: chłopaka z bied-

nej rodziny mieszkającego w wiosce na Zamojszczyźnie, który stracił wzrok w wieku dwunastu lat. Moment narodzin obdarzonego nieprzeciętnym słuchem muzyka z samozaparciem dążącego do wirtuozerii. Przełomowy koncert na Jazz Jamboree w 1967 roku. Śledzimy wzloty kariery, okupione samotnością i doskwierającą potrzebą akceptacji. Śledzimy upadki, wynikające z nałogu alkoholowego i nieradzenia sobie z nagłą sławą aż do czasu odrodzenia, związanego z poznaniem miłości jego życia, Ewy.

- „Dwie” – prod. Shipsboy sp. z o.o., reż. Aleksandra Świerk - film fabularny, proponowana kwota dofinansowania 30 000 zł.

Opis fabuły:

„DWIE” opowiada o trudnej sztuce komunikacji z naszymi bliskimi. Weronika – wrażliwa nastolatka (13 l.) oraz jej matka Krystyna (42 l.) – surowa wdowa po zawodowym żołnierzu od czasu pogrzebu nie potrafią rozmawiać ze sobą otwarcie. Sytuacja ulega zmianie, gdy Weronika w akcie protestu i próbie przełamania ciszy, zatrząskuje matkę w dawnym pokoju ojca. Poprzez zamknięte drzwi łatwiej powiedzieć pewne słowa. Kłótnia między matką a dorastającą córką pomału przeradza się w dyskusję o pamięci i zapomnianiu, w pierwszej od pół roku rozmowę na temat ojca. Skrywane do tej pory emocje biorą górę. Wraz z otwarciem drzwi, bohaterki gotowe są na nowy etap w ich wspólnym życiu.

- „Siłaczki” – prod. Fundacja Obiektywne, reż. Piotr Śliwowski - film dokumentalny, proponowana kwota dofinansowania 24 593 zł.

Opis fabuły:

„Siłaczki” to historyczny, fabularyzowany film dokumentalny opowiadający historię Polek, żyjących na przełomie XIX i XX wieku: żołnerek, pozytywistek i patriotek, których upór i konsekwencja doprowadziły 28 listopada 1918 roku do podpisania przez Józefa Piłsudskiego dekretu o prawach wyborczych dla wszystkich obywateli, bez różnicy płci. Przedstawia ich niełatwą walkę o dostęp do edukacji i pracy zarobkowej, zaangażowanie w odzyskanie niepodległości oraz niezłomność w szerzeniu idei wolnościowych i emancypacyjnych. Pokazuje trudną i niebezpieczną aktywność działaczek walczących o prawa w kraju, którego wówczas nie było na mapie. Podkreśla fakt, że Polska była jednym z pierwszych państw na świecie, w którym kobiety uzyskały pełnię praw wyborczych.

W związku ze złożoną rezygnacją z dotacji przez Wytwórnę Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, zwiększeniu uległa kwota proponowana dla filmu pt. „Broad Peak” do kwoty 500.000.

Wartość finansowej pomocy z budżetu województwa

małopolskiego na realizację programu Regionalnego Funduszu Filmowego 500 000 zł.

Zdjęcia do filmu oraz uroczysta premiera filmu „Siłaczki”

W dniach 8-9 września 2018 roku na terenie Krakowa (teren UJ, Planty Krakowskie, ul. Kanonicza, ul. Senatorska) realizowane były zdjęcia do filmu „Siłaczki”. To pierwszy w historii polskiej kinematografii film opowiadający o sufrażystkach, które na przełomie XIX i XX wieku na ziemiach polskich walczyły o prawa dla kobiet. Autorami i producentami filmu są Marta Dzido i Piotr Śliwowski - twórcy m.in. głośnego i nagradzanego dokumentu o bohaterkach rewolucji Sierpnia 80 „Solidarność według kobiet” - pierwszego polskiego filmu dokumentalnego współfinansowanego z crowdfundingu. Koproducentem filmu jest Krakowskie Biuro Festiwalowe. Projekt został wyłoniony w ramach X Konkursu na Wspieranie Produkcji Filmowej finansowanego ze środków województwa małopolskiego i Miasta Kraków. Wsparcia logistycznego przy organizowaniu lokacji do zdjęć udzieliła Kraków Film Commission.

Pokaz zgromadził około 200 osób.

SEKTOR KREATYWNY

Miasto Kreatywne 2018

_zmysły_vs_rzeczy_

Kolejna edycja projektu „Miasto kreatywne” składała się z 3 rodzajów działań:

- konferencji i debaty publicznej nt. dizajnu uniwersalnego i publicznej odpowiedzialności projektanta,
- wystawy sensorycznej o nazwie _Dizajn_po_omacku_
- warsztatów dla dzieci i młodzieży z szeroko pojętego projektowania.

Założenia ideowe:

Nie fizyczny wymiar designu zachodzący w innej przestrzeni projektowania niż tylko przestrzeń widzialna. Czy jest to przestrzeń samostanowiąca się, czy już zaprojektowana? Czy światło, dźwięk i zapach można projektować i łączyć w sposób, który ma wymiar architektoniczny? Dizajn doświadczany zmysłami. Podczas konferencji debata dotyczyła pytania jak projektowanie przestrzeni odnosi się do osób z niepełnościami? Intencją instalacji w ciemności jest ukazanie życia w przestrzeni publicznej osób niewidzących. Jak ulepszać jakość życia i życie w przestrzeni publicznej, obiektów, domów dla osób z problemami ze wzrokiem i słuchem poprzez projektowanie i realizację o dużym znaczeniu funkcjonalnym i atrakcyjnym pomysłem realizacyjnym? Warsztaty natomiast dotyczyły świata projektowania wirtualnego i tradycyjnego. Gry jako światy alternatywne projektowane

Warsztaty projektowania dla dzieci i młodzieży

w technologii 360 dla potrzeb osób w rehabilitacji oraz kody kulturowe i rzemiosło. Czy zakodowane w pamięci, kulturowane i rozpoznawalne elementy etnograficzne i umiejętności twórców ludowych, rzemieślników, tradycyjnych zawodów są elementem interesującym dla mechanicznego, komputerowego projektowania? Wzornik z regionu to nie tylko poręczne narzędzie dla współczesnych projektantów poszukujących etnograficznych inspiracji, ale też impuls do refleksji nad tożsamością małopolski – regionu niezwykle zróżnicowanego. Podczas debaty został poruszony problem potencjału działających w regionie zakładów (kowskich, ślusarskich, ciesielskich, stolarskich) dostarczających produktów i rozwiązań współczesnemu odbiorcy.

Wartość finansowa projektu z budżetu województwa małopolskiego: 30 000 zł

Uczestnicy

Konferencja: 49 osób

Wystawa: 100 osób

Warsztaty: 164 osoby

Więcej o projekcie Miasto Kreatywne:

www.małopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/projekty-i-inicjatywy-kulturalne/przemysly-kreatywne

Filmoteka Małopolska

„Filmoteka Małopolska” to Program, którego celem jest utrwalenie w postaci filmów dokumentalnych i notacji filmowych, wydarzeń, miejsc i ludzi związanych z małopolską.

Organizatorem konkursu jest Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, który organizuje kolejne nabory wniosków. Konkurs realizowany jest ze środków województwa małopolskiego. Program „Filmoteka Małopolska” wsparł powstawanie filmów

dokumentalnych oraz notacji filmowych w trzech kategoriach: „Małopolska dawniej”, „Małopolska dziś” oraz „Małopolska. Moja wolność”:

- Małopolska dawniej: produkcje (filmy dokumentalne i notacje filmowe) mające w założeniu tematycznym ocalenie od zapomnienia i upamiętnienie miejsc oraz wydarzeń, w szczególności związanych z dziedzictwem kulturowym, sztuką a także rocznic historycznych, postaci związanych z małopolską (m.in. ludzi środowisk twórczych, świata nauki, sportowców, społeczników, postaci historycznych), osób jednoznacznie utożsamianych z małopolską; w tym między innymi tematy odnoszące się do tradycji i wartości tożsamości religijnej, idei wspólnotowych, aktywności środowiska naukowego i artystycznego, istotnych zdarzeń najnowszej historii;
- Małopolska dziś: produkcje (filmy dokumentalne i notacje filmowe) dokumentujące aktualne wydarzenia kulturalne oraz istotne zdarzenia o charakterze społecznym i historycznym, życie mieszkańców Małopolski, filmy o ludziach, którzy swoim życiem i postawą utożsamiają się z małopolską;
- Małopolska. Moja wolność: produkcje (filmy dokumentalne i notacje filmowe) podkreślające znaczenie wolności oraz jej wpływu na współczesność i przyszłość we wszystkich aspektach życia, w kontekście 100 lat od odzyskania niepodległości przez Polskę.

Zgodnie z regulaminem w Programie mogą wziąć udział scenariusze, na podstawie których zostanie wyprodukowany film dokumentalny, którego całkowity szacunkowy budżet nie przekracza 150 000 zł, zaś w kategorii notacji filmowych całkowity koszt szacunkowy nie przekracza 20 000 zł.

Podmiotami uprawnionymi do składania wniosków w Programie mogą być:

- podmioty prowadzące działalność gospodarczą bez względu na formę organizacyjno-prawną;
- przedsiębiorcy;
- organizacje pozarządowe;
- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia;
- instytucje kultury.

Laureaci programu podpisują umowy koprodukcyjne, które zawierają szczegółowe zasady współpracy między Organizatorem a Laureatem w ramach realizacji produkcji filmowej. Filmy powstałe w ramach programu w 2018 roku zostaną zgłoszone do selekcji Krakowskiego Festiwalu Filmowego w 2019 roku.

W 2018 roku wpłynęły 84 zgłoszenia, jeden wniosek nie spełnił wymogów formalnych. Ocenie merytorycznej poddano 83 zgłoszenia.

Zgodnie z procedurą przyjętą w Regulaminie Projektu Filmoteka Małopolska, na posiedzeniu w dniu 9 maja 2018 roku Jury Programu w składzie:

- Leszek Zegzda – Członek Zarządu Województwa Małopolskiego – Przewodniczący Jury
- Kazimierz Barczyk - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego
- Małgorzata Radwan-Ballada – Wiceprzewodnicząca Sejmiku Województwa Małopolskiego
- Grzegorz Biedroń- Radny Województwa Małopolskiego
- Krzysztof Gierat – Dyrektor KFF
- Magdalena Sroka- menedżerka kultury
- Magdalena Piekorz- reżyser filmowy

podjęło decyzję o przyznaniu dofinansowania w postaci wkładu koprodukcyjnego dla 19 produkcji filmowych na łączną kwotę 562 000 zł oraz dla 28 notacji na łączną kwotę 108 000 zł.

Lista dofinansowanych filmów w kategorii MAŁOPOLSKA DAWNIEJ

lp.	podmiot	tytuł produkcji	kwota dofinansowania
1.	Muzeum Lotnictwa Polskiego	Niebo nad Małopolską, skrzydła i Ludzie”	20 000
2.	Gmina Miasto Nowy Targ	Póki pamięć o Nich żyje czyli rzecz o Konfederacji Tatrzańskiej	25 000
3.	Fundacja Promocji Kultury URWANY FILM	Trzej przyjaciele z boiska	25 000
4.	LunaFilm Krzysztof Ridan	Ocalony Kościół	25 000
5.	Klasztor Franciszkanów	Smężna Dobrodziejka Krakowa	20 000
6.	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Iskra Niepodległości	25 000
7.	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Ukryte arsenały	25 000
8.	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Kraków Narodowej Sztuce	50 000
9.	Stowarzyszenie Film Kraków	Dom pod Wiecznym piórem	50 000

Lista dofinansowanych filmów w kategorii MAŁOPOLSKA DZIŚ

lp.	podmiot	tytuł produkcji	kwota dofinansowania
1.	Krzysztof Glondys – All My Friends Production	Nowa kuchnia żydowska	40 000
2.	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Dom jak narkotyki	22 000
3.	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Dolina Raby – kraina z dzieciństwa	20 000
4.	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Ślady mojego istnienia	35 000
5.	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Życie zaprojektowane – Witold Cęckiewicz	20 000

Lista dofinansowanych filmów w kategorii MAŁOPOLSKA MOJA WOLNOŚĆ

lp.	podmiot	tytuł produkcji	kwota dofinansowania
1.	Stowarzyszenie NSZ 1980	Salwa i Salwowcy	25 000
2.	Fundacja Nomina Rosae	Portret Polaka	40 000
3.	Piotr Warisch Frodo Studio	Z Gruzji do Krakowa. Droga Jerzego Turaszwili	25 000
4.	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Akademia wolności	35 000
5.	APIO FILM Produkcja Filmów i Programów TV Piotr Augustynek	Po pięciu latach w Auschwitz	35 000

Lista dofinansowanych filmów w kategorii MAŁOPOLSKA DAWNIEJ

lp.	podmiot	tytuł produkcji	kwota dofinansowania
1.	Stowarzyszenie Sieć Solidarności w Krakowie	Wolność - solidarność	4 800
2	Stowarzyszenie NZS 1980	Ostatni Bohaterowie	5 000
3	SET-FILM Józef Zapała	Prof. Józefa Kobylińska	3 000
4	Forum Rozwoju Inicjatyw Lokalnych	Jan Lohmann – oficer, więzień polityczny, poeta i prozaik	3 000
5	Forum Rozwoju Inicjatyw Lokalnych	o. Jan Andrzej Kłoczowski OP –mistrz świętej teologii	3 000
6	Fundacja Siedem Poziomów	Dyrektorzy krakowskiego teatru: Wiktor Herzig	3 000
7	Fundacja Siedem Poziomów	Gwiazda teatru i filmu – Andrzej Grabowski	3 000
8	Fundacja Siedem Poziomów	Aktorzy krakowskiego teatru: Tomasz Międzick, Tadeusz Zięba	3 200
9	Fundacja Siedem Poziomów	Aktorzy krakowskiego teatru: Hanna Bieluszko, Jerzy Świątło, Maciej Jackowski	5 000
10	Fundacja Siedem Poziomów	Aktorki krakowskiego teatru: Bożena Adamkówna, Urszula Popiel, Anna Tomaszewska	5 000
11	APIO FILM Produkcja Filmów i Programów TV Piotr Augustynek	Kampus 600-lecia odnowienia UJ –członkowie Rządu, którzy przyczynili się do powstania kampusu	5 000
12	APIO FILM Produkcja Filmów i Programów TV Piotr Augustynek	Kampus 600-lecia odnowienia UJ –postowie i politycy, którzy przyczynili się do powstania kampusu	5 000
13	APIO FILM Produkcja Filmów i Programów TV Piotr Augustynek	Kampus 600-lecia odnowienia UJ –pracownicy UJ, którzy przyczynili się do powstania kampusu	5 000
14	APIO FILM Produkcja Filmów i Programów TV Piotr Augustynek	Kampus 600-lecia odnowienia UJ –pracownicy kancelarii premiera i politycy, którzy przyczynili się do powstania kampusu	5 000
15	Revolver Media Group	Jak rodził się samorząd terytorialny po roku 1989 w Tarnowie i na ziemi tarnowskiej	5 000
16	Revolver Media Group	Jak rodził się samorząd terytorialny po roku 1989 w Nowym Sączu i na ziemi sądeckiej	5 000
17	Revolver Media Group	Jak rodził się samorząd terytorialny po roku 1989 w Mieście Kraków	5 000
18	Fundacja Krakowska Filmówka	„Związki solidarności Krakowa i Nowej Huty w stanie wojennym w relacjach (...) cz. II - Ksawery Bogacz, Anna Wierzbicka-Bogacz	3 000
19	Fundacja Krakowska Filmówka	„Związki solidarności Krakowa i Nowej Huty w stanie wojennym w relacjach (...) cz. III – Krystyna Ryczaj-Marchewczyk	3 000
20	Fundacja Krakowska Filmówka	„Związki solidarności Krakowa i Nowej Huty w stanie wojennym w relacjach (...) cz. IV – Edward Nowak	3 000
21	Fundacja Krakowska Filmówka	„Śledztwo w sprawie PRL-u”, Ryszard Majdzik	3 000
22	Fundacja Krakowska Filmówka	„Śledztwo w sprawie PRL-u”, Ks. Władysław Palmowski	3 000
23	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Hospicjum to też życie (dr Jolanta Stokłosa)	3 000
24	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Prof. Bogusław Krasnowolski	3 000
25	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Prof. Aleksander Skotnicki	3 000
26	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Zofia Żelazny	3 000
27	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Wszyscy święci pani Marty (Marta Żurowska)	3 000
28	Telewizja Polska SA Oddz. W Krakowie	Wielka reforma prawa karnego	5 000

MONITORING ZJAWISK W KULTURZE REGIONU

Badania w ramach Małopolskiego Obserwatorium Rozwoju Regionalnego Małopolskie przemysły kreatywne – stan i warunki rozwoju

Zadania w zakresie badania wpływu inwestycji w sektorze kultury na otoczenie społeczno-gospodarcze oraz małopolskie przemysły kreatywne (stan i warunki rozwoju) zostały wykonane przez Departament Polityki Regionalnej (PR) w ramach Małopolskiego Obserwatorium Rozwoju Regionalnego we współpracy merytorycznej z Departamentem Kultury i Dziedzictwa Narodowego (KD). Zadania zrealizowano przy wsparciu finansowym z RPO WM 2014-2020. Przygotowano opracowanie eksperckie analizujące nową infrastrukturę 11 instytucji kultury województwa małopolskiego oraz sferę aktywności kulturalnej podmiotów operujących w sektorze kultury w województwie małopolskim, odwołujące się do wiedzy i doświadczeń osób związanych z instytucjami kultury i podmiotami przemysłów kreatywnych oraz istniejących źródeł danych.

Więcej na: <https://www.obserwatorium.malopolska.pl/blog/wplyw-projektow-infrastrukturalnych-zakresu-kultury-zrealizowanych-malopolsce-otoczenie-spoeczno-gospodarcze/>

Rekomendacje i poglądowe wyniki badań

Celem głównym badania było wsparcie samorządu województwa w zakresie kształtowania polityk publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z programowaniem i wdrażaniem programów wojewódzkich w obszarze kultury oraz dziedzictwa kulturowego.

Instytucje, które zostały objęte badaniem to: Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu (BWA „Sokół”), Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu (Miasteczko Galicyjskie), Muzeum Dom Rodziny Jana Pawła II w Wadowicach, Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie, Muzeum Lotnictwa Polskiego, Teatr im. J. Słowackiego (Małopolski Ogród Sztuki) oraz Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora „Cricoteka” w Krakowie, Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach (Renesansowy Dwór Obrony w Szymbarku), Muzeum-Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej, Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach, Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem (Willa Oksza).

Rekomendacje:

Mierzenie opłacalności inwestycji infrastrukturalnych w obszarze kultury wskaźnikami makroekonomicznymi

nie pozwala na jednoznaczną weryfikację hipotez na temat „opłacalności” inwestowania w kulturę. Zostało to wyartykułowane podczas panelu ekspertów, do tego rodzaju wniosków skłaniają wyniki przeprowadzonych badań. Wynika to z dwóch podstawowych czynników:

- niemożności wyabstrahowania, z wielowymiarowej siatki wpływów gospodarczych, poszczególnych zmiennych,
- niebezpośredniości ewentualnego wpływu, zważywszy, że zadaniem instytucji kultury, na mocy ustawy, jest realizacja celów niegospodarczych i niezarobkowych.

Warto tym samym rekomendować badanie wpływu projektów z zakresu kultury na gospodarkę regionu poprzez próby wskazania wpływów pośrednich. Dla rzetelnego zobrazowania wpływu w badanym zakresie konieczne jest prowadzenie długofalowego i wieloaspektowego monitoringu z racji na fakt, że wpływ instytucji kultury i zmian w nich zachodzących na otoczenie może mieć i zapewne ma charakter odroczonego.

Rekomenduje się, by przy analizie „opłacalności” inwestycji brać w pierwszej kolejności pod uwagę kwestie społeczne, związane przede wszystkim z budowaniem kapitału społecznego, między innymi dlatego, że w wymiarze długofalowym mogą przekładać się one na zysk ekonomiczny.

W przypadku części badanych instytucji, zarówno one same, jak i ich otoczenie infrastrukturalne nie gwarantuje zaspakajania potrzeb odbiorców związanych m.in. z konsumpcją. Jest to powodem dyskomfortu niezadowolonych. Badanie wykazało deficyt w tym obszarze. Rekomenduje się zatem zwrócenie uwagi na polepszenie infrastruktury gastronomicznej w lub wokół części instytucji kultury.

Poziom wydatków turystów można by podnieść, gdyby w otoczeniu badanych instytucji podjąć działania na rzecz zachęcenia podmiotów gospodarczych do obudowania oferty placówek zapleczem komercyjnym. O ile zaplecze to jest rozwinięte w centrum Krakowa, czy w Wadowicach, istnieją instytucje takie jak Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej czy Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego, wokół których nie rozwinęła się w ogóle oferta komercyjna obudowująca działalność instytucji.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że frekwencja części z badanych placówek nie gwarantuje wystarczającej liczby klientów, by zapewnić sukces eko-

nomiczny przedsięwzięcia. Należy zatem pomyśleć o tego rodzaju inwestycjach w sposób bardziej sieciujący i wieloaspektowy, tak by odbiorcy instytucji kultury nie stanowili jedynej grupy odbiorców potencjalnych inwestycji.

Rekomenduje się, by wykorzystać i promować zrealizowane projekty infrastrukturalne jako "punkty spotkań ludzi" rozumiane w sensie dosłownym, jako przestrzenie służące wspólnemu spędzaniu czasu. Uczestnicy panelu dostrzegają w omawianych instytucjach i im podobnych inwestycjach potencjał do sieciowania, budowania kapitału społecznego tzw. pomostowego, który pozwala spotkać się kulturze z nauką, technologią i biznesem.

Rekomenduje się równoważenie w politykach kulturalnych małopolski potrzeb turystów z potrzebami mieszkańców. Szczególnie, jak podkreślali uczestnicy panelu eksperckiego, jest to istotne w mniejszych miejscowościach, w których brakuje instytucji kultury. Dlatego rekomenduje się kładzenie dużego nacisku na ofertę skierowaną do okolicznych mieszkańców placówek.

Rekomenduje się podtrzymywanie wspierania odważnych, posiadających rozmach inwestycji architektonicznych, ponieważ stanowią one przedmiot dumy mieszkańców i budują wizerunek małopolski jako województwa nowoczesnego i uporządkowanego estetycznie.

Rekomenduje się uwzględnianie w politykach kulturalnych faktu, że poza niezaprzeczalnymi korzyściami dla samych instytucji wynikających z realizowanych inwestycji, ich obsługa i utrzymanie generuje koszty, ale również stanowi wyzwanie dla kadry by efektywnie wykorzystać stworzone możliwości.

Inwestowanie we flagowe instytucje Małopolski może przynieść zysk ekonomiczny. Zdaniem uczestników panelu polityka publiczna powinna być nakierowana jednak na wspieranie mniejszych inwestycji o charakterze lokalnym w celu wspierania dziedzictwa kulturalnego regionu. Inwestycje powinny również być rozproszone terytorialnie, by zapobiegać marginalizacji obszarów zagrożonych peryferyzacją. Uczestnicy panelu eksperckiego rekomendują deterytorializację polityki, łączenie polityk miejskich i wojewódzkich w celu wspierania kultury w regionie.

Rekomenduje się, by polityki publiczne wspierały działania sieciujące, w celu silniejszego włączania działalności instytucji w życie potencjalnych odbiorców. Zdaniem panelistów może się to dokonywać poprzez wspieranie współpracy instytucji ze szkołami i innymi placówkami wychowawczo – edukacyjnymi. Wyniki badań wskazują na podejmowanie współpracy pomiędzy instytucjami w regionie, nawet znajdującymi się w znacznej odległości terytorialnej. Rekomenduje się wspieranie współpracy pomiędzy in-

stytucjami kultury w celu wypracowania wspólnej, wieloaspektowej oferty kulturalnej małopolski.

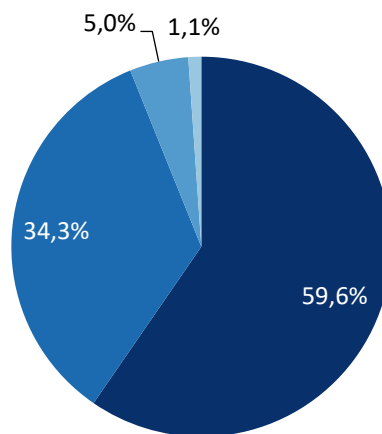
Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na promocję instytucji, w których realizują się inwestycje. Warto podkreślić, że w tym obszarze wiele badanych placówek posiada braki. Należy podjąć działania w celu zmobilizowania instytucji do podejmowania stałych działań promocyjnych i usprawnienie komunikacji z otoczeniem. W przypadku niektórych instytucji kluczowe jest również doprecyzowanie ich wizerunku i linii programowej.

W aspekcie rewitalizacyjnym należy podkreślić, że dotyczy ona w wymiarze materialnym przestrzeni zdegradowanych i towarzyszy jej rewitalizacja społeczna. Kultura pełni istotną rolę w procesach rewitalizacyjnych. Uczestnicy panelu podkreślają konieczność rewitalizowania całych obszarów i konsultowania społecznego podejmowanych działań.

Rekomenduje się prowadzenie szerokokrojonych działań na rzecz mobilizowania instytucji kultury do aplikowania o środki zewnętrzne, w tym europejskie. Warto w tym celu posłużyć się przykładami dobrych praktyk. Warto również dążyć do pozyskiwania środków prywatnych. To one mogą stanowić alternatywę, wobec środków unijnych.

Wyniki badań odbiorców i mieszkańców oraz przedstawicieli środowisk biznesu (przykłady):

Czy Pana/Pani zdaniem placówka pełni istotną rolę w ofercie kulturalnej miejscowości/gminy?

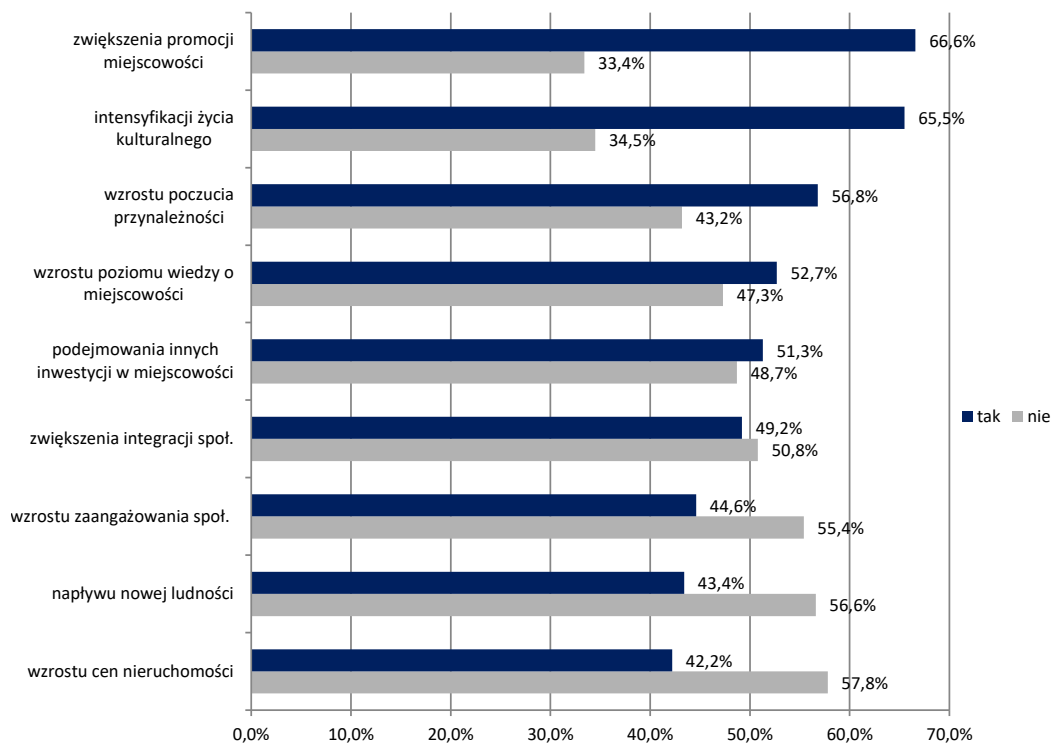
■ Zdecydowanie tak

■ Raczej tak

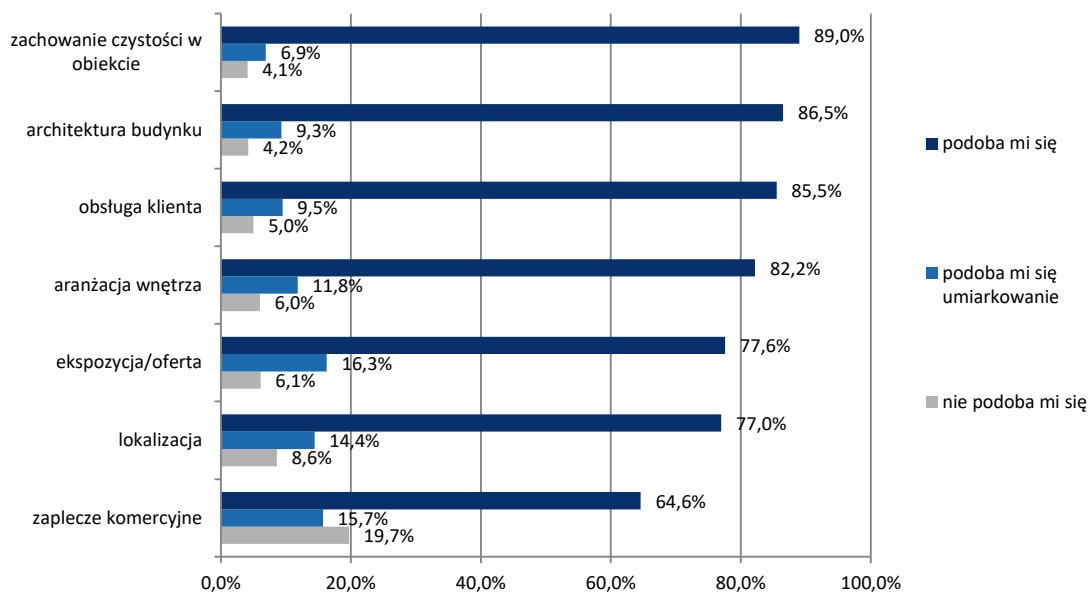
■ Raczej nie

■ Zdecydowanie nie

Czy inwestycje przyczyniły się do następujących zmian?

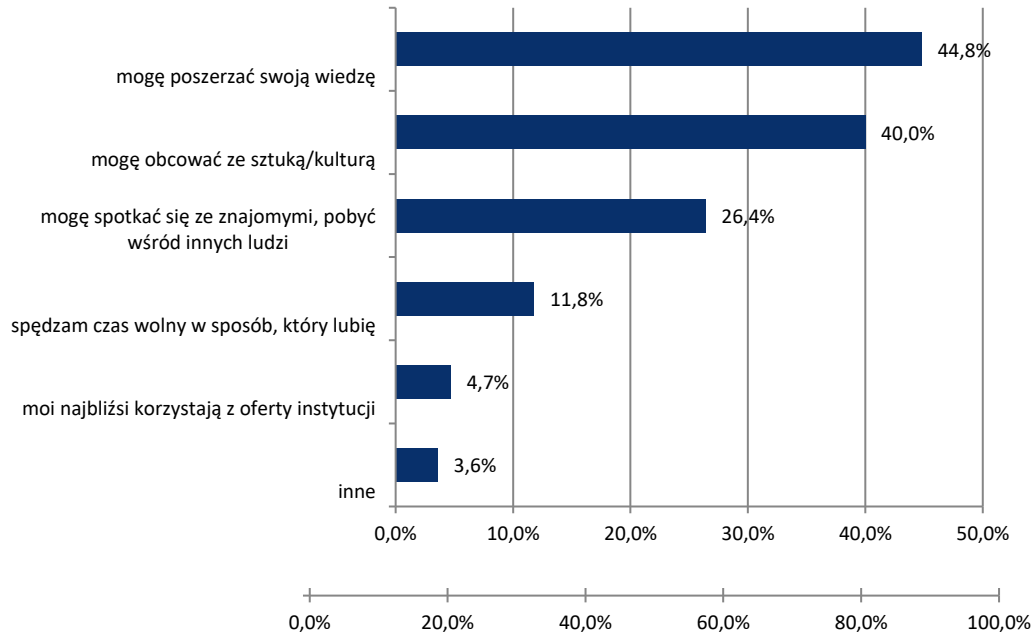

Jak ocenia Pan/i poszczególne atrybuty badanej placówki?

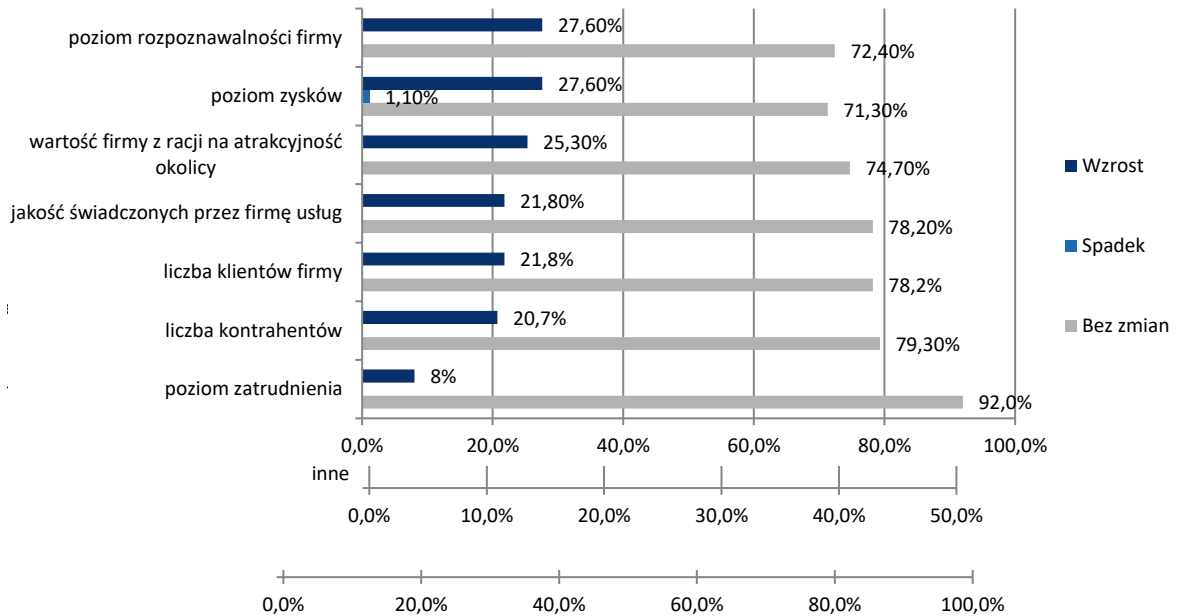

Jakiego rodzaju zmiany w ofercie kulturowej zaobserwował/a Pan/Pani pod wpływem inwestycji?

Jakiego rodzaju zmiany w firmie zaobserwował/a Pan/Pani pod wpływem inwestycji?

W Małopolsce w 2016 roku funkcjonowało ponad 28 000 podmiotów gospodarczych zakwalifikowanych do branż kreatywnych (4. miejsce w rankingu województw).

Szacowany wkład przemysłów kreatywnych do PKB Małopolski wyniósł 8 776 mln zł (ok. 6% małopolskiego PKB) w 2016 roku na przestrzeni lat 2010-2016 wkład ten wzrósł o ponad 50%.

Zatrudnienie w branżach kreatywnych stale rośnie i w 2016 roku pracowało w nich łącznie 77 642 osób. Prognozuje się, że w perspektywie do 2021 roku liczba zatrudnionych wzrośnie nawet do 93 000 osób. Najwięcej zatrudnionych będzie w branżach:

- Gry komputerowe i oprogramowanie (ok. 39 000 osób)
- Media i reklama (ok. 14 100 osób)
- Branża wydawnicza (ok. 8 000 osób)

Na popularność przemysłów kreatywnych mają niewątpliwie wpływ publiczne i niepubliczne uczelnie w Małopolsce, które oferują ok. 100 kierunków kształcenia dla przyszłych kadr tych branż.

Rekomendacje

Wsparcie rozwoju sektorów kreatywnych może i powinno odbywać się przy uwzględnieniu pakietu komplementarnych aktywności: od tworzenia infrastruktury, ułatwiania dostępu do kultury, poprzez wsparcie sektora B+R, transfer technologii, integrowanie środowisk, na mechanizmach bezpośrednio wsparcia przedsiębiorców z sektora przemysłów kreatywnych skończywszy. Konieczne jest uwzględnienie w tym procesie trzech podstawowych wyzwań dla sektora: dostępu do kapitału, wyrównania szans technologicznych, dotarcia do odbiorcy – wzmocnienia i wsparcie innowacyjnych działań promocyjno-informacyjno-edukacyjnych.

Sektor publiczny powinien w tym zakresie zapewnić:

- pełną ocenę potencjału sektora kultury i sektora kreatywnego (SKK) na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włą-

czeniu społecznemu i uwzględnianie tych sektorów w strategiach rozwoju na wszystkich poziomach, w szczególności w kontekście strategii inteligentnej specjalizacji;

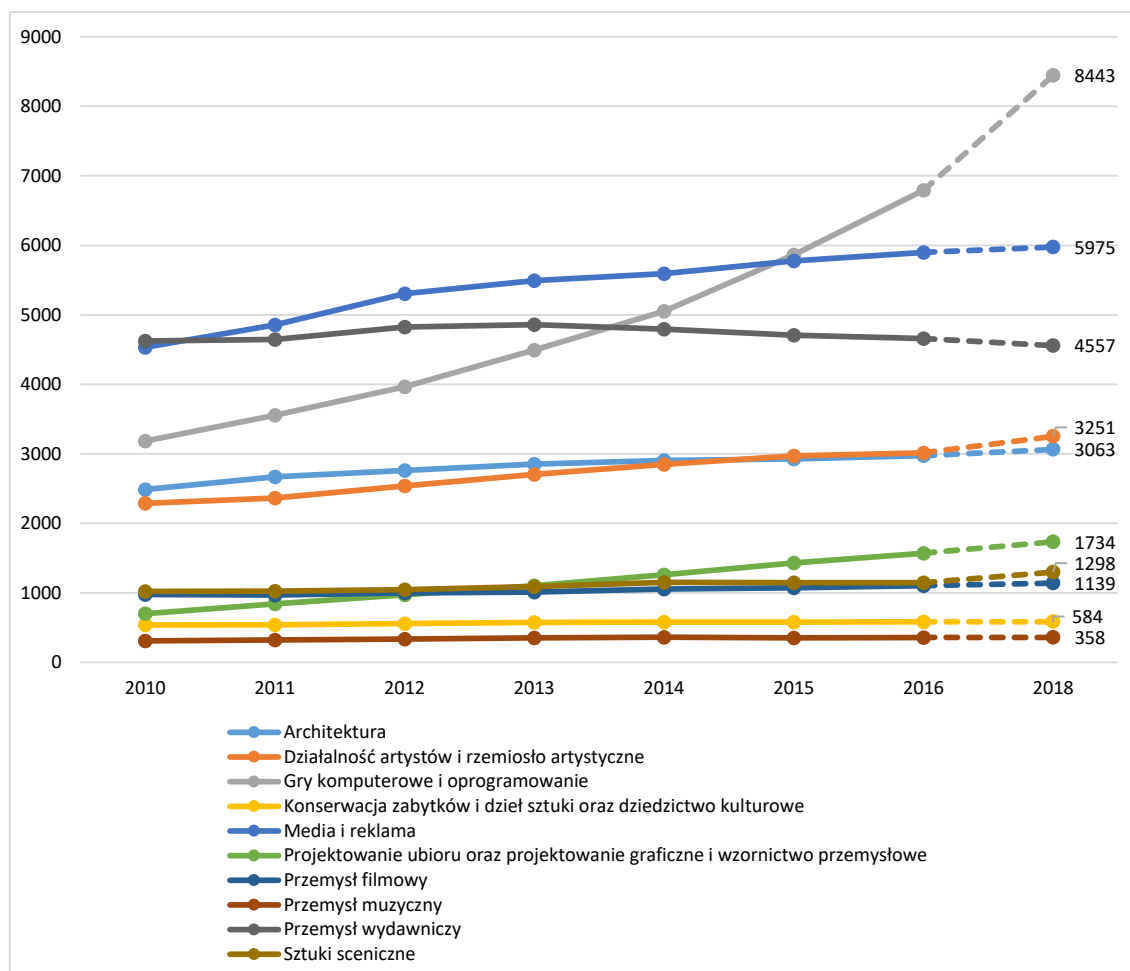
- wzmocnienie współpracy w ramach SKK oraz z innymi sektorami (sektorem technologii informacyjno-komunikacyjnych, turystyki itd.), w tym poprzez wspólne inicjatywy na rzecz lepszego wzajemnego zrozumienia w różnych sektorach oraz przyczynienia się do rozwoju bardziej otwartego, innowacyjnego i przedsiębiorczego podejścia w gospodarce;
- popieranie i ułatwianie tworzenia platform, sieci i klastrów pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi podmiotami publicznymi i prywatnymi, które są istotne dla SKK;
- wspieranie ustrukturyzowanych partnerstw między SKK, partnerami społecznymi i wszystkimi rodzajami instytucji edukacyjnych i szkoleniowych, w tym praktyk zawodowych;
- wspieranie uznawania kwalifikacji w zakresie nieformalnego i pozaformalnego kształcenia i szkolenia w dziedzinach, które są istotne dla SKK;
- poprawę gotowości instytucji finansowych do inwestowania oraz gotowości sektora SKK do absorpcji inwestycji, jak również opracowanie specjalnych instrumentów inżynierii finansowej, w szczególności programów gwarancji, w tym poprzez odpowiednie wykorzystanie przyszłego programu „Kreatywna Europa” i funduszy polityki spójności;
- wsparcie SKK w poszukiwaniu i testowaniu nowych strategii poszerzania grona odbiorców i modeli prowadzenia działalności gospodarczej, wykorzystujących narzędzia internetowe;
- wspieranie digitalizacji treści kulturowych i rozwoju platform internetowych zgodnie z odpowiednimi przepisami UE dotyczącymi pomocy państwa;
- zachęcanie SKK do badania i zwiększenia swojej obecności na rynkach międzynarodowych, w tym poprzez rozwój międzynarodowych partnerstw i współpracę z krajami trzecimi.

obszar wsparcia	proponowane działania	instytucje odpowiedzialne (instytucje wspierające)
<p>Wsparcie przemysłów, w przypadku, których prognozy w zakresie rozwoju są najmniej optymistyczne (w szczególności dotyczy to przemysłu wydawniczego)</p>	<p>Opracowanie branżowych programów wsparcia i promocji rozwoju branż.</p> <p>W przypadku przemysłu wydawniczego zakup nowości wydawniczych dla bibliotek funkcjonujących w regionie.</p> <p>Bon na zakupy e-książek wydawnictw funkcjonujących w regionie.</p>	<p>Urząd Miasta Krakowa Urząd Marszałkowski Krakowskie Biuro Festiwalowe Instytut Książki w Krakowie Targi w Krakowie Sp. z o.o. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p>
<p>Wsparcie uczelni kształcących na kierunkach istotnych z punktu widzenia branż kreatywnych w zakresie tworzenia i rozwoju Centrów Transferu Technologii (CTT), Inkubatorów Przedsiębiorczości, itp.</p> <p>Wykorzystanie potencjału istniejących CTT, Spółek celowych, Inkubatorów Przedsiębiorczości, pozauczelnianych ośrodków wspierania innowacji (np. centrów innowacji, parków naukowo-technologicznych) w zakresie: konsultacji, doradztwa, do walidacji rynkowej i ekonomicznej przedsięwzięć planowanych do realizacji w branżach kreatywnych oraz pośrednictwa biznesowego, tj. pozyskiwania kontaktów biznesowych prowadzących do wspólnej realizacji przedsięwzięć w ramach branż kreatywnych.</p>	<p>Granty dla uczelni kształcących na kierunkach istotnych z punktu widzenia branż kreatywnych na utworzenie i/lub rozwój CTT, Inkubatora Przedsiębiorczości.</p> <p>Podjęcie działań nakierowanych na aktywizację istniejących CTT, Spółek celowych i Inkubatorów Przedsiębiorczości we wskazanym zakresie.</p> <p>Zapewnienie konsultacji i doradztwa w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania na realizację przedsięwzięć.</p>	<p>Urząd Marszałkowski Małopolskie Centrum Nauki w Krakowie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Uczelnie</p>
<p>Wsparcie szkół i uczelni w przygotowaniu wykwalifikowanych kadr na potrzeby branż kreatywnych</p>	<p>Przygotowanie, wdrożenie systemu gromadzenia i monitorowania informacji na temat potrzeb branż w zakresie niezbędnych i pożądaných w branżach kwalifikacji.</p> <p>Opracowanie bilansu kompetencji dla każdego z sektorów przemysłów kreatywnych</p> <p>Wsparcie przygotowania i wdrożenia rozwiązań zorientowanych na współpracę przedsiębiorców i instytucji kształcenia w zakresie realizacji wysokiej jakości programów staży i praktyk zawodowych.</p> <p>Opracowanie adekwatnych form komunikacji / wymiany informacji między przedsiębiorcami, szkołami, uczelniami nt. potrzeb i możliwości w zakresie kształcenia.</p>	<p>Urząd Marszałkowski Szkoły Uczelnie Sieć Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości Przedsiębiorcy</p>
<p>Indywidualne wsparcie osób zatrudnionych w branżach kreatywnych w ich rozwoju zawodowym - nabywaniu i podnoszeniu kwalifikacji</p> <p>Wsparcie przedsiębiorców np. poprzez ułatwienie dostępu do szkoleń i staży dla pracowników, udziału w wydarzeniach branżowych w kraju i za granicą.</p>	<p>Wsparcie finansowe doskonalenia zawodowego</p> <p>Stworzenie „mapy” możliwości kształcenia i doksztalcenia w zawodach/ specjalnościach branż kreatywnych</p> <p>Monitorowanie zmian w zakresie możliwości kształcenia i doksztalcenia.</p>	<p>Powiatowe Urzędy Pracy Gminy w Małopolsce Urząd Marszałkowski Szkoły Uczelnie Instytucje pozaformalnego systemu kształcenia</p>

Ułatwienie osobom działającym w branżach dostępu do infrastruktury niezbędnej dla rozwoju działalności kreatywnej, m.in. zajmowania lokacji pod plany filmowe, korzystania z odpowiedniej infrastruktury przez zespoły taneczne, projektantów ubioru itp..	<p>Uproszczenie procedur regulujących możliwość wynajmu, użytkowania przestrzeni i pomieszczeń pozwalających na prowadzenie działalności kreatywnej</p> <p>Podjęcie działań nakierowanych na skrócenie czasu zdobycia niezbędnych pozwoleń.</p> <p>Tworzenie otwartych przestrzeni do pracy twórczej w ramach centrów coworkingu, inkubatorów przedsiębiorczości</p>	Urząd Marszałkowski Gminy Partnerzy biznesowi
Wsparcie umiędzynarodowienia	<p>Wsparcie udziału mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw w międzynarodowych wydarzeniach branżowych.</p> <p>Zidentyfikowanie regionalnych krajowych, międzynarodowych wydarzeń branżowych. Rekomendowanie wydarzeń nakierowanych na promocję, współpracę, pozyskanie inwestorów i rozwój kontaktów z biznesem.</p> <p>Organizacja branżowych w road shows.</p> <p>Opracowanie systemu ulg podatkowych.</p>	Instytut Adama Mickiewicza Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Polska Agencja Inwestycji i Handlu Urząd Marszałkowski
Integracja środowisk na rzecz wspólnego działania i sieciowanie podmiotów w branżach kreatywnych	<p>Wsparcie tworzenia struktur klastrowych.</p> <p>Rozwój programów stymulujących współpracę europejskich i międzynarodowych twórców, specjalistów.</p>	Krakowski Park Technologiczny Gminy Kreatywna Europa
Promocja produktów i usług oferowanych przez sektor kreatywny	<p>Organizacja lub wsparcie wydarzeń branżowych</p> <p>Organizowanie / współorganizowanie miejsc, wydarzeń prezentujących najnowsze osiągnięcia, usługi i produkty twórców i specjalistów</p>	Targi w Krakowie KBF PCO NGO Digital Dragon Bitspiration Impact Forum Ekonomiczne w Krynicy Open Eyes Economy Summit
Wsparcie przedsiębiorców w pozyskaniu finansowania na realizację projektów i przedsięwzięć	Zapewnienie konsultacji, informacji, doradztwa nt. programów akcelerycyjnych, funduszy seed-capital, środków w ramach programu Bridge Alfa, programu Platformy Startowe	Agencja Rozwoju Przemysłu MKiDN PISF Programy Operacyjne UE Narodowe Centrum Badań i Rozwoju Bank Gospodarstwa Krajowego
Wsparcie ochrony własności intelektualnej	Pomoc prawna w zakresie rejestracji znaków towarowych w urzędzie patentowym na wspólnym rynku usług europejskich	Urząd Marszałkowski
Wsparcie edukacji kulturalnej na możliwie wczesnych etapach edukacyjnych	Inicjowanie i wsparcie wdrażania programów edukacji kulturalnej oraz programów nakierowanych na rozwój kreatywności.	Urząd Marszałkowski Biuro edukacji Szkoły i instytucje kształcenia Organizacje pozarządowe
Wsparcie rozwoju kreatywności wśród dzieci i młodzieży (edukacja dla kreatywności)		
Gromadzenie, aktualizacja, promocja wiedzy na temat przemysłów kreatywnych	Monitorowanie dynamiki rozwoju sektora kreatywnego	Gromadzenie, aktualizacja, promocja, transfer wiedzy na temat przemysłów kreatywnych

Poglądowe wyniki badań:

Podmioty gospodarcze przemysłów kreatywnych i dynamika ich przyrostu Zasoby instytucjonalne przemysłów kreatywnych w latach 2010-2016 oraz w roku 2018 (stan na marzec) w województwie małopolskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Udział branż kreatywnych w małopolskim PKB, wielkość i wartość rynku przemysłów kreatywnych Produkcja globalna sektorów kreatywnych w województwie małopolskim, w mln zł

branża	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
architektura	1353	1372	1275	1370	1375	1767	1642
działalność artystów i rzemiosło artystyczne	974	889	905	1078	1266	1505	1458
gry komputerowe i oprogramowanie	2293	2553	2889	3200	3377	4424	4924
konserwacja zabytków i dzieł sztuki oraz dziedzictwo kulturowe	607	143	166	648	680	657	612
media i reklama	2294	2414	2452	2607	2602	3355	3138
projektowanie ubioru (fashion design) LUB projektowanie graficzne i wzornictwo przemysłowe	320	387	399	457	506	711	688
przemysł filmowy	425	422	417	421	447	517	514
przemysł muzyczny	407	465	470	452	493	416	373
przemysł wydawniczy	3372	3695	3580	3445	3759	3813	3688
sztuki sceniczne (performatywne - teatr, opera, taniec	749	173	201	804	881	849	806
RAZEM	12793	12513	12754	14482	15386	18014	17842

Źródło: obliczenia własne

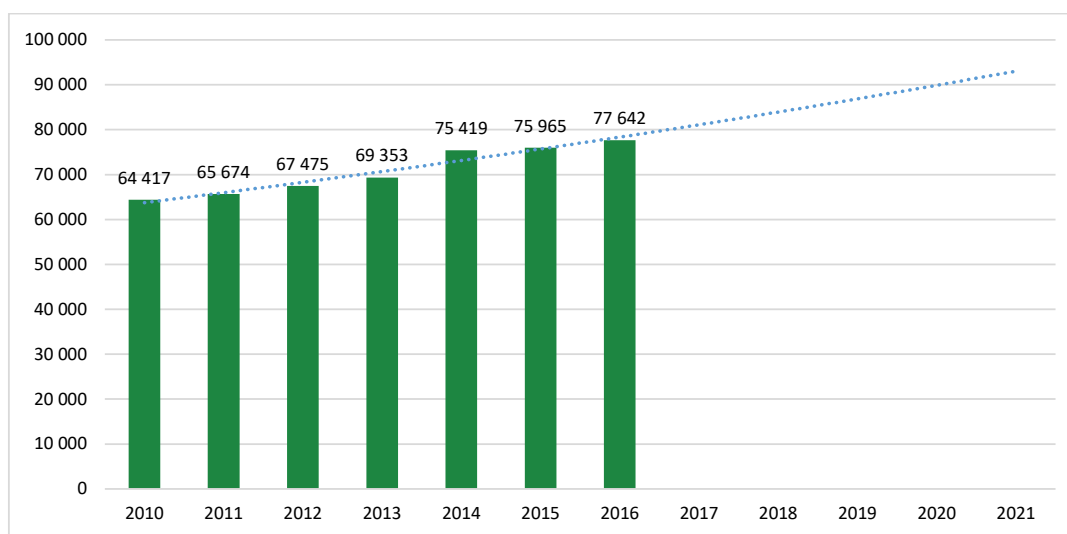

Szacunkowy wkład małopolskich sektorów kreatywnych do PKB Małopolski, w %

rok	szacunkowy wkład sektorów kreatywnych do pkb Małopolski (%)
2010	5,4
2011	5,1
2012	5,2
2013	5,4
2014	5,6
2015	6,3

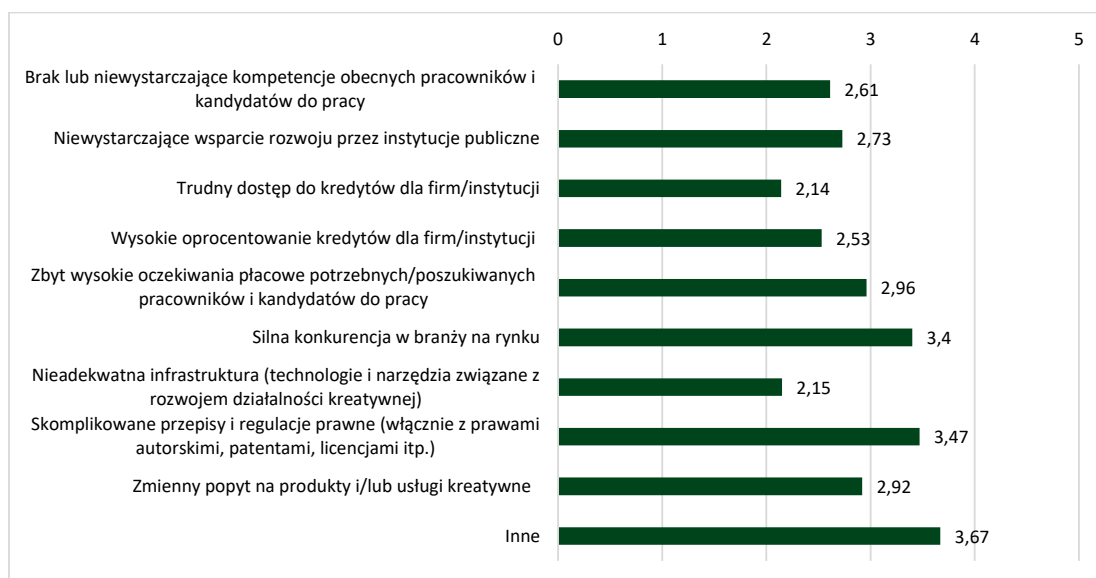
Źródło: obliczenia własne

Wielkość i dynamika zatrudnienia w całym sektorze kreatywnym w regionie Liczba zatrudnionych w latach 2010-2016 w małopolskich przemysłach kreatywnych, wraz z linią trendu na kolejne 5 lat

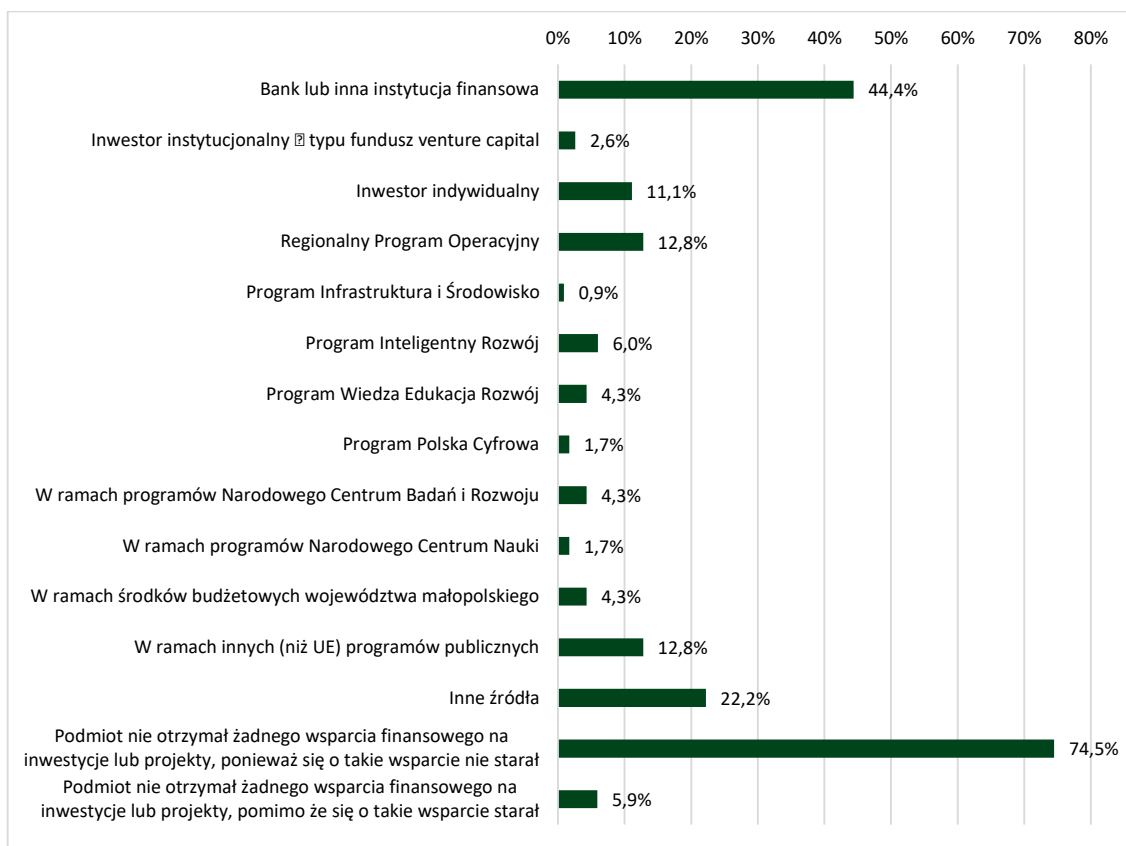

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i badania CATI

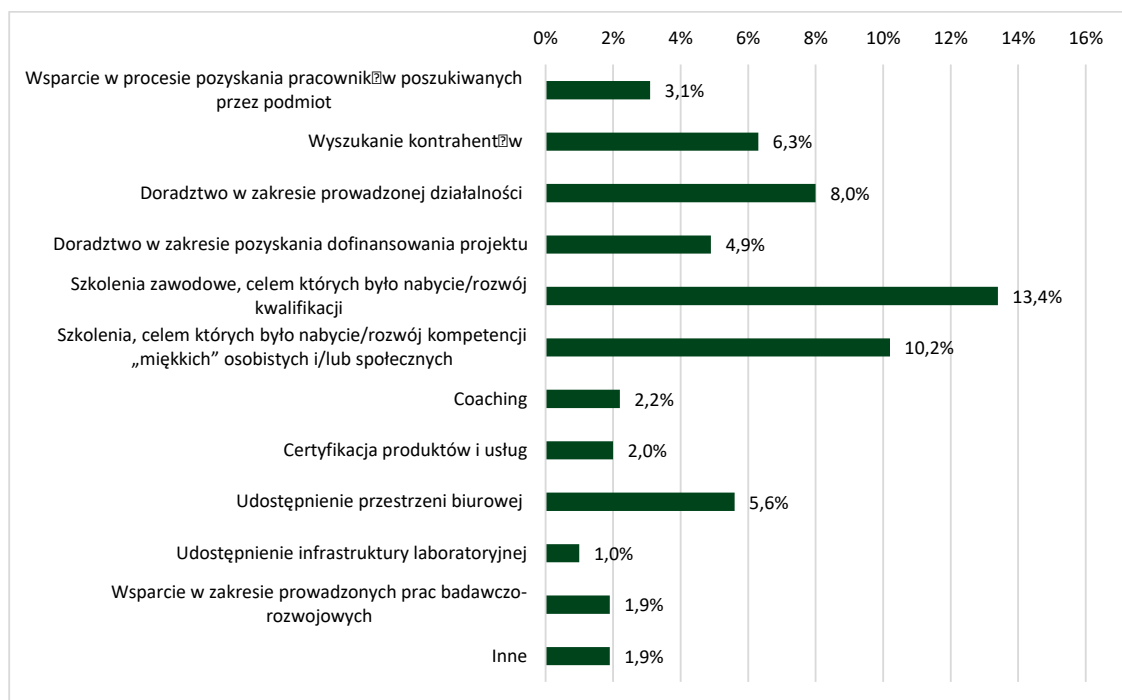
Wielkość i dynamika zatrudnienia w całym sektorze kreatywnym w regionie Liczba zatrudnionych w latach 2010-2016 w małopolskich przemysłach kreatywnych, wraz z linią trendu na kolejne 5 lat

Ocena wsparcia działalności kreatywnej w Małopolsce
Pozyskane środki finansowe na inwestycje lub realizację przedsięwzięcia w ramach działalności prowadzonej w branży kreatywnej

Otrzymane w ostatnich 2 latach wsparcie niefinansowe dotyczące działalności zaliczanej do branży kreatywnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników CAWI/CATI

Nowe przestrzenie kultury

Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego – siłami własnymi, we współpracy z instytucjami kultury i stażystką z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie - przeprowadził badania ankietowe oraz opracował raport dotyczący wykorzystania nowych przestrzeni kultury dofinansowanych z Funduszy Europejskich. Raport i jego dane mogą stanowić źródło inspiracji przy planowaniu i projektowaniu kolejnych inwestycji oraz przy organizacji i realizacji projektów kulturalnych w nowych przestrzeniach. Na ich podstawie można także prowadzić dialog z instytucjami kultury i programować działania na rzecz wzrostu efektywności podejmowanych działań, w tym m. in. niwelowania różnic pomiędzy kosztami a przychodami wynikającymi z rozbudowy i modernizacji posiadanej infrastruktury. Nowopowstałe lub zmodernizowane przestrzenie regionalnych instytucji kultury oddziałują na ich funkcjonowanie oraz kształt oferty, stają się wizytówką i walorem regionu.

Monitorowanie i wsparcie dla Skansenowej

W kooperacji z instytucjami kultury województwa małopolskiego zorganizowano wyjazdowe wykłady i warsztaty związane merytorycznie z projektem regionalnym Skansenova – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu posiadającym status projektu w Kontrakcie Terytorialnym dla małopolski. Dwudniowe wykłady i warsztaty połączone były z analizą i wizytacją programów kulturowych instytucji kultury dotyczących aktualnych trendów i dobrych praktyk w zakresie tworzenia, zarządzania i realizowania programów kulturowych oraz metod nowoczesnej promocji oferty kulturowej w skansenach.

Wydatkowano z budżetu województwa małopolskiego 12 000 zł.

**Aktywność INSTYTUCJI KULTURY
województwa małopolskiego
Instytucje artystyczne**

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2018 roku

Obchody 125-lecia Teatru

125 lat temu, dokładnie 21 października 1893 roku, z wielkimi honorami otwarto na placu Świętego Ducha budynek Teatru Miejskiego. Wspaniały gmach, o który długo toczono spory, o jego przydatność, o koszty, które pochłonęła budowa. To niesamowite, że w słynnym tamtejszym dylemacie: „teatr czy wodociągi”, wybrano właśnie teatr. Wierzono, że będzie to miejsce niosące za sobą wartości najwyższe, niemierzalne, ale ważniejsze nawet od wody w kranie. Na frontonie umieszczono napis: „Kraków narodowej sztuce”. Powstał Teatr w Krakowie. Teatr dla Krakowa. W związku z tym jesienią 2018 roku odbyło się szereg wydarzeń mających upamiętnić ten jubileusz:

- Prezentacja planów repertuarowych na sezon 2018/2019 połączona z uroczystą inauguracją dziesięciozłotowej kolekcjonerskiej monety wybitej przez Narodowy Bank Polski z okazji 125-lecia Teatru (14 września)
- Odsłonięcie kurtyny, namalowanej według projektu Stanisława Wyspiańskiego, której Fundatorem jest Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego (9 października)
- Uroczysta gala - kulminacja obchodów, uświetniona premierą spektaklu Wyspiański. Koncert w reżyserii Ewy Kaim (19 października)

Premiera spektaklu *Kariera Artura Ui* Bertolta

Brechta w reż. Remigiusza Brzyka (10 marca) - Arturo Ui to drobny gangster. Zaczyna swoją drogę proponując ochronę handlarzom kalafiorów. Szybko jednak, mając się najróżniejszych sposobów, pnie się coraz wyżej. W świat finansjery, wielkiej polityki. W końcu wygrywa wybory. Od kalafiorów do władzy absolutnej. Bertold Brecht opublikował *Kariere Arturo Ui* – jeden ze swoich najważniejszych dramatów – w 1941 roku. W tak groteskowy, rewizyjny sposób przedstawił drogę dojścia do władzy Adolfa Hitlera. Bawiąc się schematem szekspirowskich kronik i gangsterskich opowieści przyglądał się narodzinom faszyzmu i triumfalnemu pochodowi przez kraj nazistowskiej władzy. Co dziś można z niej wyczytać?

Premiera spektaklu *Stary testament* – reanimacja, scenariusz i reżyseria Agata Duda-Gracz (5 maja)

Świetnie znana krakowskiej publiczności Agata Duda-Gracz napisała scenariusz inspirowany *Starym Testamentem* specjalnie dla Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Wychodząc od ksiąg biblijnych

(niekiedy tych najbardziej znanych, jak *Księga Rodzaju* czy *Księgi Mojżeszowe*), od tamtejszych bohaterów, próbuje przyrzeć się naszym czasom. Zakłada, że dzieło stworzenia odbywa się dzisiaj. Wychodząc od pramaterii dla innych opowieści, od archetypicznych bohaterów obserwuje ich postępujące skalenie, niszczenie. Jednocześnie tego typu materia literacka prowokuje do stawiania najważniejszych pytań: o Boga, miłość, motyw przebaczenia, o ateizm, o wolność i o zniewolenie.

Ukończenie I etapu modernizacji infrastruktury technicznej w ramach 2-letniego projektu pn.

„Modernizacja infrastruktury technicznej Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie wraz z zakupem wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej”. W 2018 roku zakupiono sprzęt oświetleniowy na Dużą Scenę Teatru, projektory multimedialne do wykorzystywania na wszystkich scenach Teatru (Duża Scena, Miniatura i Scena MOS), zainstalowano nową mechanikę sceny wraz z systemem sterowania tzw. sznurowni oraz zainstalowano scenę obrotową. Zastosowanie projektorów multimedialnych można było ocenić 6 grudnia podczas pokazu mappingu na budynku Teatru – widowiska multimedialnego „Teatr mój widzę ogromny”, będącego niesamowitą wizualno-dźwiękową podróżą w głąb nowożytnej historii Polski, Krakowa i Teatru im. Juliusza Słowackiego. Wartość zakupów zrealizowanych w 2018 roku wyniosła 8 730 380,10 zł brutto. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (15 283 271,02 zł) oraz budżetu województwa małopolskiego (3 888 850 zł).

PREMIERY (7)

PREMIERY NA DUŻEJ SCENIE (4)

VERNON SUBUTEX Virginie Despentes, adaptacja Jolanta Janiczak, reżyseria Wiktor Rubin; premiera 5 stycznia 2018

KARIERA ARTURA UI Bertolta Brechta, reżyseria Remigiusz Brzyk; premiera 10 marca 2018

STARY TESTAMENT – REANIMACJA scenariusz i reżyseria Agata Duda-Gracz; premiera 5 maja 2018

KWIAT PAPROCI Marii Wojtyzsko, reżyseria Jakub Krofta; premiera 6 grudnia 2018

PREMIERY NA SCENIE MOS (3)

W OGIEŃ! Mateusza Pakuły, reżyseria Wojtek Klemm; premiera 3 lutego 2018

BAJKI ROBOTÓW Stanisława Lema, reżyseria Agnieszka Olsten; premiera: 7 kwietnia 2018

CZARNE PAPUGI Alejandro Moreno Jashésa, reżyseria Michał Borczuch; premiera 16 czerwca 2018

WYSTAWIANE SPEKTAKLE (25)

Duża scena (11): Chory z urojenia; Czarnoksiężnik z krainy Oz; Arsenik i stare koronki; Pinokio; Zagraj to jeszcze raz, Sam; Plastik; Wyzwolenie; Z biegiem lat, z biegiem dni [gdzie jest Pepi]; Zemsta; Zagubieni w Teatrze, Teatr w Krakowie. Prolog

Scena Miniatura (2): Bóg, ja i pieniądze; Rabacja

MOS (5): Bóg mordu, Tajemnice Wesela 1900; In dreams begin responsibilities; Dom dźwięku; Bolesław Śmiały

Tytuły premierowe (7): Vernon Subutex, W Ogień!, Kariera Artura Ui, Bajki robotów, Stary Testament - reanimacja; Czarne papugi; Kwiat paproci.

INNA DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA

WYDARZENIA KULTURALNE

Projekty teatralne: Krakowski Salon Poezji (34)

Projekt Anny Dymnej realizowany w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie od 2002 roku, czyli codzienne spotkania z poezją w wykonaniu krakowskich aktorów i gości specjalnych, którym towarzyszą wyśtepy muzyków. Gośćmi „Salonu” byli m.in.: Jerzy Trela, Krzysztof Globisz, Anna Polony, Andrzej Seweryn, Grzegorz Turnau, Renata Przemyk i zespół Motion Trio. Zakres czytanych dzieł – był jak zwykle w Salonach – bardzo szeroki: od tekstów biblijnych, przez Szekspira, Norwida, Wyspiańskiego, Brechta, Audena, aż po Zenona Jaskułę, czy Paktofonikę. Czytali artyści krakowscy i ci zaproszeni z innych miast, studenci aktorstwa i ich mistrzowie; były Salony bardzo klasyczne i awangardowe, śmieszne i śmiertelnie poważne. Zawsze jednak głównym bohaterem była POEZJA. Na zakończenie roku, 16 grudnia, odbył się uroczysty, sześćsetny Salon.

Zdarzenia teatralne wokół gmachu Teatru (22)

Cykl projektów wokół zabytkowego i imponującego gmachu Teatru, na którym ciężką niezwykłą zasługą dla historii polskiego teatru i dramaturgii – każdy turysta przyjeżdżający do Krakowa robi sobie z nim zdjęcie! – ale kojarzy się zbyt muzealnie, bardziej jak zabytek, niż działający teatr, gdzie kipią myśli, kotłują się idee. W ramach cyklu został uruchomiony projekt „Dom Machin” związany z budynkiem Sceny Miniatura. Idąc tropem dawnych tradycji, Teatr zamierza stworzyć nowy krakowski kabaret w odcinkach „Mina-tour. Muzyczne biuro podróży”, zapraszając na muzyczne wieczory. Zrealizowano 2 projekty muzyczne: „Si, senior” i „Świąteczna podróż” oraz przedstawienia Jakoś to będzie. Spektakl o robotach w reżyserii Jana Hussakowskiego oraz Bez czułości w reżyserii Zofii Zoń., czyniąc to miejsce jako żyjące nie tylko ryt-

mem spektaklowym, ale też energią eksperymentu, poszukiwania, czy po prostu dobrej zabawy.

Sztuka Myślenia

W drugiej edycji, tak wspaniale przyjętej przez widzów w 2017 roku, Sztuki Myślenia zadbano, aby spotkania były miejscem twórczej i krytycznej, wolnej od ideologicznego zacietrzewienia, dyskusji na temat współczesnej kondycji Polek i Polaków. W sposób uczciwy i odważny pytano o podstawowe problemy i wyzwania związane ze współczesną Polską, jej miejscem w nowoczesnym świecie, jej przyszłością i przeszłością. A wszystko po to, aby znaleźć formułę społeczeństwa, które otrząśnie się z koszmarnego letargu, o którym tak dobitnie pisał Stanisław Wyspiański. Zrealizowano 9 spotkań z udziałem znakomitych gości: Polska Tischnera (prof. Aleksander Bobko, prof. Tadeusz Gadacz), Polska jest kobietą (Kazimiera Szczuka, prof. Janina Filek), Dlaczego Jezus wyrzucił Polaków ze świątyni (ks. Adam Boniecki i Henryk Woźniakowski), Puste miejsce po żydzie (Prof. Paweł Śpiewak, prof. Jan Woleński), Rzeczpospolita zwastników (prof. Tadeusz Sławek i dr Michał Łuczewski), Koniec liberalnej demokracji (prof. Bogdan Szlachta i prof. Janusz Majcherek), Dlaczego neoliberalizm nas zaorał? (prof. Jerzy Hausner, Aleksander Smolar), Niepodległa i Nieobywatelska (gość: Bartosz Sienkiewicz), Dziwny jest ten świat (Krystian Lupa).

Święto Małopolski

Teatr włączył się w obchody „Święta Małopolski” prezentując spektakle: „Rabacja” autorstwa i w reż. Jakuba Roszkowskiego (14 i 15 czerwca) – akcja spektaklu została integralnie wpisana w topografię Miasteczka Galicyjskiego w Nowym Sączu z muzyką na żywo i udziałem lokalnego zespołu muzyków ludowych grających na tradycyjnych instrumentach oraz „Inwazja” Piotra Rowickiego w reż. Piotra Ratajczaka (1 lipca) – spektakularne widowisko bez precedensu, którego akcja rozgrywa się na barce „Nimfa” płynącej po Wiśle. Widzowie wraz z aktorami odbyli rzeczywistą i artystyczną podróż, podczas której dobrze się bawią a jednocześnie z pokładu statku mogą podziwiać wydarzenia historyczne zainscenizowane na bulwarach wiślanych z udziałem ponad 40 statystów.

Współpraca i współorganizacje:

Opera RARA. 3 wydarzenia.

Współpraca z Capgemini - Projekt Teatr (dwukrotnie - prezentacja spektakli teatralnych, z których dochód przekazano na cele charytatywne/społeczne).

Festiwal Boska Komedio, organizator Łażnia Nowa, prezentacje w dniach: 8-12 grudnia 2018.

FESTIWALE

Festiwal Wyspiański Wyzwała

W 100. rocznicę odzyskania Niepodległości, myślą

przewodnią festiwalu był dialog ze społeczeństwem obywatelskim- inspirowanie działań oddolnych i włączanie publiczności w proces stawania się dramatu i na odwrót, poprzez ukazanie Wyspiańskiego jako nie tylko wielkiego artysty, ale również myśliciela, chrześcijanina i patrioty, który nigdy nie wybierał drogi na skróty.

Wydarzenia w ramach Festiwalu Wyspiański Wyzwała 2018:

14 września - uroczysta inauguracja dziesięciozłotowej kolekcjonerskiej monety wybitej przez Narodowy Bank Polski z okazji 125-lecia Teatru z wizerunkiem Stanisława Wyspiańskiego

16 października - powrót do teatralnego foyer słynnego popiersia Stanisława Wyspiańskiego autorstwa Konstantego Laszczki, które stało w teatrze od premiery *Kłątwy* aż do II wojny światowej (wydarzenie organizowane wspólnie ze świętującą dwustolecie krakowską Akademią Sztuk Pięknych)

19 października - Wyspiański. Koncert reż. Ewa Kaim; wyjątkowy koncert utkany ze słów Stanisława Wyspiańskiego i muzyki Stanisława Radwana i Dawida Suleja Rudnickiego

10, 11 listopada - Labirynt zwany Wyspiański; artystyczna podróż z Wyspiańskim przez budynek Małopolskiego Ogrodu Sztuk, w którą poprowadziły widzów artystki: Magda Miklasz, Małgorzata Warsicka i Sandra Szwarz, Ewa Rucińska, Joanna Zdrada i Renata Piotrowska-Auffet

6 grudnia - premiera *Kwiat paproci Marii Wojtyzsko*, reż. Jakub Krofta; spektakl rodzinny inspirowany baśnią o poszukiwaniu nieosiągalnego oraz życiem i twórczością Stanisława Wyspiańskiego.

KRoki 2018 – VI edycja Międzynarodowego Festiwalu Tańca Współczesnego (11-20 maja 2018).

Edycja pod hasłem „Dialogujący”. Po wcześniejszej edycji, koncentrującej się na konflikcie, tym razem bohaterem był dialog – dialog między osobami, między społecznościami, między tradycjami. Myślą przewodnią było zaproszenie do otwarcia się na innych, na odmienność, uwolnienia dobrej woli i pozytywnej energii. Podczas tygodniowego święta tańca i ruchu zaprezentowano projekty artystów z Polski, Szwajcarii, Litwy, Austrii, Francji, Izraela i Włoch. Kuratorką i autorką koncepcji KRoków 2018 była Jadwiga Majewska (38 wydarzeń).

Galerie/wystawy

Stała wystawa interaktywna w budynku Magazynu Kostiumów i Rekwizytów RADZIWIŁOWSKA 3

Wystawa interaktywna, prezentująca historię teatru i sylwetki aktorów. Ekspozycja dzieli się na dwie główne sale oddzielone drzwiami z wizerunkiem zabytkowej żelaznej kurtyny Teatru. Sala „L” to „awers” Teatru – ekspozycja i jej poszczególne elementy poświęcone

są m. in. sztuce scenografii, kostiumu, charakteryzacji. Sala P to „rewers” – sfera teatru zwykle przed oczami widza ukryta: przestrzeń ukazująca rzemiosło teatralne i proces tworzenia spektaklu. Jedno wydarzenie półroczne (styczeń – sierpień).

Wystawy w ramach Galerii Architektury Współczesnej GAGA (MOS)

x/30 przegląd stanu zaawansowania (8 czerwca – lipca) - wystawa poświęcona dokonaniom Biura Architektonicznego Lewicki i Łatak. Kontynuacja prezentacji projektów najwybitniejszych polskich twórców architektury współczesnej. Partnerem projektu jest Fundacja Aktywnych Obywateli im. Józefa Dietla. Dotychczasowa działalność Galerii GAGA została przedstawiona w wydanym w grudniu albumie *Biblioteka GAGA. Puls Polskiej Architektury*.

Stała wystawa interaktywna w Domu Rzemiosł „Myśląca ręka”

Wystawa *Myśląca ręka* to gest przywrócenia należnego miejsca ulegającemu nieustannym przemianom teatralnemu rzemiosłu, które zapewne za kilka lat straci swój obecny kształt i charakter. To wspaniale zaaranżowana ekspozycja, która – prezentując wiele niecodziennych i pokazanych w nieoczywistym kontekście historycznych narzędzi, rekwizytów i kostiumów – zabiera widzów we frapującą podróż w miejsca, do których zazwyczaj nie mają dostępu. Przybliża fascynujący, a zarazem mało znany świat kulis i teatralnych pracowni. Odwiedzający mogą przekonać się tutaj jak skomplikowanym organizmem jest teatr i na czym polega proces tworzenia przedstawień.

Współpraca z ASP KRAKÓW

V Międzynarodowe Biennale Architektury Wnętrz INAW 2018 z zakresu *mosspace re/in/venting*; zakończone wystawą pokonkursową

15 Międzynarodowe Biennale Sztuk Plastycznych Osób Niepełnosprawnych

Teatr od 4 września 2018 roku zaprosił do Małopolskiego Ogrodu Sztuki przy ulicy Rajskiej na spotkanie ze sztuką oryginalną poza obowiązującymi trendami, niepowtarzalną, pełną emocji ujawniających się w formie, linii i kolorze – pokonkursową wystawę 15 Międzynarodowego Biennale Sztuk Plastycznych Osób Niepełnosprawnych prezentującą 101, wyłonionych przez jury z blisko 900, prac artystów z Polski, Finlandii, Słowacji i Ukrainy.

Festiwal Patchlab (23-29 października)

Wystawa – we współpracy z Fundacją Photon - poświęcona współczesnej sztuce cyfrowej tworzonej na pograniczu nauki, nowych technologii, kreatywnego programowania i humanistyki. Tematem tegorocznej edycji były artboty i związane z nimi pytania, czy sztuczna inteligencja (AI) może być kreatywna? Jak może wyglądać taka twórczość i jak może być postrzegana przez odbiorców? Czy jest konieczne zdefiniowanie na nowo pojęcia dzieła sztuki?

Czy fakt, że sztuczna inteligencja potrafi tworzyć wpłynie na nasz stosunek do niej?

Kino

Przywrócone Arcydzieła (MOS)

W przestrzeni Małopolskiego Ogrodu Sztuki działa nowoczesna sala kinowa. W niej właśnie odbywają się projekcje w ramach cyklu Przywrócone arcydzieła. Krytyk filmowy Łukasz Maciejewski prezentuje wybitne tytuły polskiego kina, które niesłusznie odeszły w zapomnienie. W ramach projektu przypomina zatem najlepsze z najbardziej niedocenianych polskich filmów. Comiesięczne spotkania w Małopolskim Ogrodzie Sztuki są próbą rehabilitacji mniej znanych polskich arcydzieła filmów i oddaniem szacunku ich twórcom. Projekcji towarzyszy rozmowa z udziałem współtwórców filmu.

W 2018 roku w ramach cyklu zaprezentowano 7 tytułów z udziałem gości: „Bariera” reż. Jerzy Skolimowski (Jan Nowicki); „Nad rzeką, której nie ma” reż. Andrzej Barański (Joanna Trzepiecińska); „Korczak” reż. Andrzej Wajda (Wojciech Pszoniak i Krystyna Zachwatowicz); „Perła w koronie” reż. Kazimierz Kutz (goście Kazimierz Kutz i Olgierd Łukaszewicz); „Cudzoziemka” reż. Ryszard Ber (Ewa Wiśniewska); „Dreszcze” reż. Wojciech Marczewski (Ewa Wiśniewska); „Jańcio Wodnik” reż. Jan Jakub Kolski (Jan Jakub Kolski, Zygmunt Konieczny, Piotr Lenar).

Program Filmoteka Małopolska – edycja 2017 (MOS)

Projekt ma na celu wspieranie oryginalnych produkcji filmowych o charakterze doku-mentalnym oraz notacji dokumentujących wydarzenia, miejsca oraz ludzi związanych jednoznacznie z Małopolską. Projekt jest w całości finansowany ze środków województwa małopolskiego. W 2018 roku, roku obchodów 100. lecia odzyskania niepodległości przez Polskę, oprócz dotychczasowych kategorii „Małopolska dawniej” oraz „Małopolska dziś”, wprowadzono dodatkową - „Małopolska. Moja wolność”. Termin realizacji: marzec-grudzień 2018. Liczba powstałych filmów i notacji: 47.

Wydarzenia współorganizowane (MOS)

Festiwal OFF Camera.

Krakowski Festiwal Filmowy.

Festiwal Etiuda i Anima.

Festiwal Reportażu „NON Fiction”.

Współorganizacja projekcji filmowych z Kinem pod Baranami pod tytułem Barany w MOSie.

Projekty muzyczne

Something Must Break (3)

Kontynuacja projektu zapoczątkowanego w 2017 roku, którego kuratorem jest Artur Rojek. Coś musi się przełamać, zmienić, zniszczyć. Tytuł piosenki Joy

Division posiada dla Artura Rojka szczególne znaczenie. W 2018 roku scenie Małopolskiego Ogrodu Sztuki pojawiły się zespoły, które wyłamują się z konwencji i rzucają wyzwanie słuchaczom. Zaproszeni wykonawcy: Blanck Mass, Kikagaku Moyo oraz Lubomyr Melnyk, zaprezentowali bardzo szerokie spektrum brzmieniowe, tematyczne i gatunkowe.

Współprace i współorganizacje:

Koncerty noworoczne (2). Organizator: Centrum Kultury Podgórze i Stowarzyszenie Artystyczne Horizon.

...A to Polska właśnie – 54. Studencki Festiwal Piosenki – koncert finałowy.

Koncert w wykonaniu SOPHIA GRAND CLUB we współpracy z Krakowskim Forum Kultury
Festiwal Sacrum Profanum – prezentacja 2 koncertów we współpracy z Krakowskim Biurem Festiwalowym
Koncert Michała Bajora

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Spotkania edukacyjne, zwiedzania gmachu Teatru - projekt całoroczny (124)

Kilka razy w miesiącu dla różnych grup wiekowych (przedszkola, szkoły podstawowe, licea/technika) organizowane są zwiedzania. Orowadzania po teatrze odbywają się w formie wędrowki po ogólnie dostępnych oraz zakulisowych przestrzeniach teatru pod kierunkiem przewodnika lub zawodowego aktora (zwiedzanie: Zagubieni w Teatrze). Razem odkrywamy tajemnice teatru, zakulisowe zabobony i legendy w kontekście historii Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie.
KLUB WYSPIAŃSKIEGO- program całoroczny (4)
Propozycja dla krakowskiej młodzieży licealnej. Celem jest stworzenie przestrzeni kształtowania przyszłych elit kulturalnych, wspomaganie wśród młodzieży rozwoju świadomych i zaangażowanych postaw obywatelskich o wysokim poziomie wrażliwości i empatii społecznej; pobudzanie ambicji budowania przyszłości w oparciu o samokształcenie poprzez aktywny kontakt ze światem sztuki i myśli. Cykl ekskluzywnych spotkań teatralno-filozoficznych opartych o poglądowe performance połączone z wykładami i dyskusjami. Program merytoryczny opracował prof. Piotr Augustyniak.

MYŚLĄCA RĘKA/TROPEM CZŁOWIEKA CIENIA – całoroczny cykl działań edukacyjnych (10),

które odkrywały zasady pracy w teatrze, zwyczaję oraz ludzi tworzących teatr – również niewidocznych na co dzień. Prowadzony w formie warsztatów oraz zwiedzań. Centrum działań warsztatowych był budynek przy ul. Radziwiłłowskiej 3. Nieznany „cywilom”, ale legendarny dla ludzi teatru, pierwszy w Polsce budynek dedykowany wyłącznie do zabezpieczania i przechowywania zasobów materialnych teatru, dekoracji, kostiumów, rekwizytów. Odbywały się w nim spotkania i warsztaty z tapicerem, perukarką, kaletnikiem,

modelatorem, ślusarzem, charakterizatorką, fryzjerką krawcami męskimi i damskimi. Zajęcia prowadzi- li aktualni oraz emerytowani mistrzowie ww. zawo- dów. WARSZTATY (9) miały dwojaki charakter: poka- zowy i partycypacyjny. Warsztaty pokazowe - skiero- wane do rodzin, integrujące pokolenia, polegały na pokazie pracy rzemieślnika/mistrza połączonym z wy- kładem wyjaśniającym doświadczonego scenogra- fa. Warsztaty partycypacyjne miały charakter prak- tycznej nauki. Tworzone elementy były powiązane z konkretnym spektaklem, tak aby można było rów- nież rozmawiać o interpretacji danego dzieła lub o jego historycznej realizacji. ZWIEDZANIA (1) – wy- cieczka po gmachu głównym teatru połączone z po- znawaniem pracy pracowników sceny: maszynistów, elektryków, akustyków. Prowadzący grupę uczestni- ków nadzorował narrację, odwoływał się do przeszło- ści, do zmian zachodzących w teatrze. Punktem kul- minacyjnym były pokazy – specjalne show.

BON KULTURY

Projekty w ramach BONU KULTURY:

Tik Tak - złap czas! - warsztaty aktorskie dla najmłod- szych (24).

Zemsta Music - warsztaty muzyczno-teatralne dla młodzieży oparte o sztukę „Zemsta” A. Fredry (17).
Dom Wrażeń – warsztaty plastyczno-teatralne dla grup integracyjnych, polegające na poszukiwaniu for- my plastycznej do oddania wyobrażenia baśniowej postaci na własnej twarzy (25).

Pinokio w garści – warsztaty artystyczne wykorzystu- jące technikę bodypaintingu; rozwijają u dzieci kre- atywność oraz wyobraźnię teatralną.

Tańcowała igła z nitką – celem warsztatu jest pokaza- nie na prostych przykładach złożonej natury znaku te- atralnego, zależności pomiędzy wykorzystanymi środ- kami teatralnymi a efektem końcowym, który ogląda- my na scenie (7).

Mój instrument – głos – celem warsztatu jest spotka- nie z instrumentem muzycznym, jakim posługują się aktorzy: głosem (8).

Inne projekty

Kolęda w Krakowie- Konkurs pisanie kolęd, inspirowa- ny kolędą Stanisława Wyspiańskiego z Wyzwolenia
Kwiat paproci – warsztaty:

Wokół spektaklu „Kwiat paproci” odbyły się (2) warsz- taty plastyczne Kwiat paproci-kolaż oraz teatralne – Jak wesele, to wesele!.

Spotkanie z ks. Adamem Bonieckim promujące książ- kę pt. „Boniecki. Rozmowy o życiu” autorstwa Anny Goc – współpraca z Tygodnikiem Powszechnym.

WYSTĘPY GOŚCINNE I UDZIAŁ W FESTIWALACH:

Dom dźwięku na Litwie

Spektakl muzyczny Dom Dźwięku gościł z występem na Litwie, w miejscowości Klajpeda, na Festiwalu

Second International Theatre Festival TheATRIUM 2018 w Klaipėda Dramos Teatras (24 czerwca).

Festiwal Boska Komedia

W ramach pokazów festiwalowych zaprezentowa- ne zostały dwa spektakle Teatru im. J. Słowackiego. W części konkursowej Inferno – „Czarne papugi” w reż. Michała Borczucha, a wśród wydarzeń towa- rzyszących, w części Purgatorio – „Dom dźwięku” Wojciecha Blecharza.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Chodźże do teatru!- Studencka Nagroda Teatralna
4 spektakle sezonu 2017/2018 i czworo aktorów Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie otrzy- mało nominacje do Studenckiej Nagrody Teatralnej Chodźże do teatru!:

w kategorii Najlepszy spektakl:

spektakl Rabacja w reż. Jakuba Roszkowskiego

spektakl Kariera Artura Ui w reż. Remigiusza Brzyka

w kategorii Najlepsza muzyka w spektaklu:

spektakl Vernon Subutex w reż. Wiktora Rubina

spektakl Bolesław Śmiały w reż. Pawła Świątka

w kategorii Najlepsza aktorka:

Agnieszka Kościelniak

Anna Tomaszewska

w kategorii Najlepszy aktor:

Rafał Dziwisz

Krzysztof Zarzecki

Anna Tomaszewska- Nagroda dla najlepszej aktorki.

Do Teatru powędrowały również dwie nagrody spe- cjalne: dla „najczęściej wybieranej instytucji kultury” i dla „teatru wychodzącego do widza”.

INWESTYCJE I REMONTY:

Inwestycje:

Ukończenie I etapu modernizacji infrastruktury tech- nicznej ze środków POIS

W 2018 roku zakupiono sprzęt oświetleniowy na Dużą Scenę Teatru, projektory multimedialne do wy- korzystywania na wszystkich scenach Teatru (Duża Scena, Miniatura i Scena MOS), zainstalowano nową mechanikę sceny wraz z systemem sterowania tzw. sznurowni oraz zainstalowano scenę obrotową. Wartość zakupów zrealizowanych w 2018 roku wynio- sła 8 730 380,10 zł brutto. Projekt współfinansowa- ny ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (15 283 271,02 zł) oraz budżetu województwa ma-łopolskiego (3 888 850 zł).

Przygotowanie II etapu modernizacji infrastruktury technicznej ze środków POIS

Wykonano prace przygotowawcze do II etapu projek- tu obejmującego modernizację widowni, w tym wy- mianę podłogi, foteli i krzeseł w łóżach, a także dopo- sażenie Sceny Miniatura oraz zakup sprzętu akustycz- nego. Do użytku, po wielu latach wyłączenia, powró-

ci III piętro widowni, a w lożach na parterze zostaną odtworzone meble i tkaniny z okresu fin de siècle'u.

Modernizacja energetyczna budynków Teatru
Rozpoczęcie inwestycji planowanej do realizacji na lata 2019-2021, w ramach której nastąpi modernizacja energetyczna trzech budynków Teatru- Głównego, Miniatury i Budynku Administracji. Plan przewiduje m.in. wymianę stolarki okiennej i drzwiowej w budynku głównym i miniaturze, modernizację instalacji wentylacji w Budynku Głównym oraz podłączenie wszystkich trzech budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej. Wartość inwestycji blisko 3,5 mln netto. Zadanie współfinansowane ze Środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz z budżetu województwa małopolskiego. Inwestycja ta realizowana jest w ramach partnerstwa w projekcie: Modernizacja energetyczna wojewódzkich budynków użyteczności publicznej, którego liderem jest województwa małopolskie.

Remonty:

Konserwacje i remonty bieżące budynków: Głównego (pl. Św. Ducha 1), Miniatura (pl. Św. Ducha 2), budynku administracji (pl. Św. Ducha 4), budynku MOS (ul. Rajska 12)

STATYSTYKA

liczba premier ogółem: 7 (Teatr: 4, MOS: 3)
liczba zaprezentowanych spektakli/koncertów ogółem: 660, w tym:
spektakle na Dużej Scenie: 302
spektakle na Scenie Miniatura: 121
spektakle/koncerty w MOS: 179
spektakle poza siedzibą Teatru: 2
występy gościnne, festiwale: 1
spotkania Krakowskiego Salonu Poezji: 34
wydarzenia w Domu Rzemiosł Teatralnych: 24
liczba innych wydarzeń kulturalnych ogółem: 1 565
liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów, zwiedzań): 207
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 12

FREKWENCJA

liczba odbiorców spektakli/koncertów: 84 620, w tym:
na Dużej Scenie: 60 983
na Scenie Miniatura: 7 395 osób
na Krakowskim Salonie Poezji: 2 845
w MOS: 12 852
w Domu Rzemiosł Teatralnych: 545
liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 7 139
liczba wolontariuszy, stażystów: 2

STRONA WWW

liczba odsłon: 1 055 790
liczba unikalnych odsłon: 747 409
liczba użytkowników: 186 565
liczba nowych użytkowników: 188 136

Teatr J. Słowackiego, Kurtyna Wyspiańskiego

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA**Gianni Schicchi Giacoma Pucciniego/Pajace Ruggera Leoncavallo**

premiera: 23 marca. Reżyseria: Włodzimierz Nurkowski, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk. Opowieść dotycząca skrajnych namiętności, które potrafią stać się źródłem destrukcji, pożerają człowieka, dewastują jego życie. W Pajacach niszczącą siłą jest miłosna żądza i prowadząca do katastrofy zazdrość, w Giannim Schicchim – pieniądź i chciwość, pokazane tym razem w komediowej formie. Osobną przyjemnością jest muzyka, charakteryzująca postacie, budująca świat zachowań, sytuacji, relacji, uczuć....

Carmina Burana Carla Orffa

premiera: 27 kwietnia. Kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, inscenizacja i choreografia: Emil Weśółowski. Przedstawienie muzyczno-baletowe w wersji scenicznej. Przez jednych nazywane kantatami scenicznymi, innych oratorium, oparte na świeckich pieśniach średniowiecznych, odnalezionych w 1803 roku w bawarskim opactwie Benediktbeuren. Carl Orff wybrał z tego obszernego zbioru tekstów, stworzonych przez wagabundów, studentów i wędrownych kleryków, 24 pieśni i ułożył je w rodzaj libretta. Mottem całego utworu jest apoteoza życia i afirmacja świata

Anna Bolena Gaetana Donizettiego

premiera: 25 maja. Reżyseria: Magdalena Łazarkiewicz, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk. Historia angielskiej królowej, drugiej żony Henryka VIII, która zginie ścięta w wyniku kolejnego romansu władcy. Utwór ukazuje tytułową bohaterkę w okresie, gdy zostaje odsunięta od łask, opowiada o dworskich intryguach, mających udowodnić jej rzekomą zdradę, pretekst do wydania na nią wyroku. Efektowne, dobrze napisane libretto pozwoliło Donizettiemu rozwiniąć swój talent w skomponowaniu atrakcyjnych arii, duetów i scen zbiorowych aż po wielką, finałową scenę obłędu głównej bohaterki

22. Letni Festiwal Opery Krakowskiej

(2 czerwca- 8 lipca) Zespół Opery Krakowskiej spotkał się z publicznością w najpiękniejszych miejscach Krakowa i Małopolski oraz na scenie przy ul. Lubicz 48. Jednym z ważniejszych punktów Festiwalu były wydarzenia plenerowe- tradycyjne galowe wieczory na Dziedzińcu Arkadowym Zamku Królewskiego na Wawelu: koncert Arie Oper Świata z udziałem światowej sławy sopranistki Aleksandry Kurzak, gala baletowa Grand pas...!, podczas której wystąpili soliści międzynarodowych scen baletowych – tancerze z Polski (Kraków, Poznań Wrocław), Francji, Włoch i z Rosji. Nie

zabrakło też spektakli „Straszny dwór” S. Moniuszki, których prezentacja wpisała się w obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Opera zaprosiła widzów również do Niepołomic na Napój miłosny G. Donizettiego oraz na koncerty do Nowego Wiśnicza, Miasteczka Śląskiego i Miechowa.

Beata Stanisława Moniuszki (wykonanie koncertowe)

premiera: 16 września. Kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, opracowanie muzyczne: Krzysztof Baculewski, reżyseria scen dramatycznych: Janusz Kukuła. Opera komiczna, która przez samego autora zwana była operetką, a przez badaczy komedią muzyczną. To ostatnie ukończone przez Moniuszkę dzieło. Treść opery oscyluje wokół miłosnych perypetii oraz fizycznych niedomagań bohaterów, całość jednak zwieńczona jest szczęśliwym finałem.

Manru Ignacego Jana Paderewskiego

premiera: 16 listopada. Reżyseria: Laco Adamik, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk. To jedyna opera w dorobku artystycznym Ignacego Jana Paderewskiego, ukazująca historię nieszczęśliwej miłości, nakreślająca też temat różnic społecznych i braku tolerancji. Jedną z głównych bohaterek – Ulana cierpi z powodu odrzucenia ze strony matki, jak i całej wsi, którego powodem jest brak akceptacji jej małżeństwa z Cyganem Manru. Jest także niepewna miłości własnego męża, w którym powoli zaczyna budzić się tęsknota do „cygańskiego” trybu życia oraz dawne uczucie do Cyganki Azy.

Opera 2008-2018 – wieczór jubileuszowy

8 i 9 grudnia. Reżyseria: Laco Adamik, scenografia i kostiumy: Barbara Kędzierska, przygotowanie Chóru: Jacek Mentel, przygotowanie Baletu: Elena Korpuseńko, przygotowanie Chóru dziecięcego: Marek Kluza. Wieczór Opera 2008-2018 był autorską imprezją Laco Adamika na temat tego, co działo się w Operze Krakowskiej przez ostatnie 10 lat. Zaprezentowane zostały cytaty z oper, które w minionym dziesięcioleciu znalazły się w repertuarze instytucji i cieszyły się szczególnym zainteresowaniem publiczności.

NAGRODY

Barbara Kędzierska laureatką Nagrody Muzycznej im. Jana Kiepury za scenografię do Normy V. Belliniego; Jan Szymański, puzonista, zdobywcą pierwszej nagrody na międzynarodowym konkursie Hungarian Trombone Competition w Budapeszcie; Magdalena Łazarkiewicz wyróżniona przez portal AICT (sekcję polską Międzynarodowego Stowarzysze-

nia Krytyków Teatralnych) za reżyserię Anny Boleny G. Donizettiego;

Paula Maciołek laureatką III miejsca VIII Międzynarodowego Konkursu Operetkowo-Musicalowego im. Iwony Borowickiej;

Tomasz Kuk zwycięzcą Bitwy tenorów na różę, organizowanej przez Mazowiecki Teatr Muzyczny;

Opera Krakowska wyróżniona świadectwem dostępności za dostosowanie obiektu i oferty instytucji dla osób z niepełnosprawnością słuchu w ramach projektu „Małopolska. Kultura wrażliwa”, przyznany przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego; warsztaty dla kobiet w ciąży z muzyką od początku wyróżnione w konkursie „BEZ (PRZE)TARGU” za inspirowane, kreatywne, prospołeczne działania, budujące markę miejsca podczas II Kongresu Marki Małopolska w Krynicy-Zdroju;

cykl zajęć Poranki SENSORYCZNIE nagrodzone „Słonecznikiem 2018” (nagroda Rodziców), a Opera Krakowska wyróżniona odznaczeniem „Partner na Medal” przez portal CzasDzieci.pl.

ODZNACZENIA

Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”: Barbara Kędzierska, Magdalena Malska;

Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”: Marek Kluza, Bożena Kowalska, Wioletta Maciejewska, Katarzyna Oleś-Blacha, Dariusz Palonek, Tomasz Tokarczyk;

Odznaka „Honoris Gratia”: Bożena Baran-Darska, Kamila Mędrak-Żurek, Joanna Rakoczy, Katarzyna Rytysa-Bańbuła, Wiesław Sawa, Dorota Sawka, Krzysztof Szafran, Małgorzata Sznajder-Dziechciowska;

Nagroda „Polonia Minor”: Zespół Opery Krakowskiej, Laco Adamik, Barbara Kędzierska, Tomasz Kuk, Katarzyna Oleś-Blacha, Tomasz Tokarczyk.

PREMIERY

Gianni Schicchi Giacoma Pucciniego/Pajace Ruggera Leoncavallo

23 marca. Reżyseria: Włodzimierz Nurkowski, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, scenografia i kostiumy: Anna Sekuła, choreografia: Jarosław Staniek, ruch sceniczny: Wioletta Suska, przygotowanie Chóru (Pajace): Jacek Mentel, przygotowanie Chóru Dziecięcego (Pajace): Marek Kluza, reżyseria światła i projekcje: Dariusz Pawelec. W partiach solowych: Gianni Schicchi – Leszek Skrla i Jan Ďurčo (Gianni Schicchi), Paula Maciołek i Iwona Socha (Lauretta), Olga Maroszek i Małgorzata Ratajczak (Zita), Łukasz Gaj i Adam Sobierajski (Rinuccio), Krzysztof Kozarek i Jarosław Bielecki (Gherardo), Monika Korybalska i Daria Proszek (Nella), Andrzej Biegun i Jerzy Wójcik (Betto di Signa), Wołodymyr Pańkiw i Jacek Ozimkowski (Simon), Michał Kutnik i Stanisław Olejniczak (Marco), Agnieszka Cząstka i Karin Wiktor-Kałużka (Ciesca), Jerzy Wójcik i Andrzej Biegun (Mistrz Spineloccio); Pa-

jace: Iwona Socha i Magdalena Polkowska (Nedda), Tomasz Kuk i Sylwester Kostecki (Canio), Leszek Skrla (Tonio), Adam Sobierajski i Łukasz Gaj (Beppo), Adam Szerszeń i Stanisław Kufluk (Silvio).

Carmina Burana Carla Orffa

27 kwietnia. Kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, inscenizacji choreografia: Emil Wesołowski, scenografia i kostiumy: Bożena Pędziwiatr, przygotowanie Chóru: Jacek Mentel, przygotowanie Chóru dziecięcego: Beata i Marek Kluzowie, reżyseria światła i projekcje: Dariusz Pawelec. Wystąpili: soliści: Katarzyna Oleś-Blacha i Ewelina Szybińska (Sopran), Krzysztof Kur i Adam Sobierajski (Tenor), Stanisław Kufluk i Mariusz Godlewski (Baryton); soliści baletu: Mizuki Kurosawa i Malika Tokkozhina (Kobieta), Yauheni Yatskevich i Dymitry Prokharau (Mężczyzna), Mizuki Kurosawa, Malika Tokkozhina, Julia Galambos / Mariana Morfin-Sanchez, Paulina Cisłowska (Dziewczyny), Yauheni Yatskevich, Dymitry Prokharau, Leonardo Cusinato (Chłopcy), Federico Casilli i Leonardo Cusinato (Łabędź); Magdalena Sztencel (akrobatyka powietrzna); Balet, Orkiestra i Chór oraz Chór Dziecięcy; dyrygent: Tomasz Tokarczyk.

Anna Bolena Gaetana Donizettiego

25 maja. Reżyseria: Magdalena Łazarkiewicz, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, scenografia: Paweł Dobrzycki, kostiumy: Maria Balcerak, przygotowanie Chóru: Jacek Mentel, reżyseria światła i multimedia: Piotr Lenar. Wystąpili: Katarzyna Oleś-Blacha i Karina Skrzyszewska (Anna Bolena), Szymon Kobylński i Wołodymyr Pańkiw (Henryk VIII), Monika Korybalska i Karolina Sikora [Giovanna (Jane) Seymour], Andrzej Lampert i Adam Sobierajski [Lord Riccardo (Richard) Percy], Wanda Franek i Olga Maroszek (Smeton), Krzysztof Kozarek i Jarosław Bielecki (Sir Hervej), Sebastian Marszałowicz i Jerzy Wójcik (Lord Rochefort); Orkiestra i Chór Opery Krakowskiej; dyrygent: Tomasz Tokarczyk.

Beata Stanisława Moniuszki (wykonanie koncertowe)

16 września. Kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, opracowanie muzyczne: Krzysztof Baculewski, reżyseria scen dramatycznych: Janusz Kukuła, przygotowanie chóru: Jacek Mentel, opieka scenograficzna: Bożena Pędziwiatr. Wystąpili: Katarzyna Oleś-Blacha (Beata), Łukasz Załęski (Max), Janusz Ratajczak (Hans), Paula Maciołek (Dorota), Wanda Franek (Urszula), Monika Korybalska (Agata), Mariusz Godlewski (Henryk Volsey), Wojtek Śmiłek (Sir Artur Pepper-ton), Adam Szerszeń (Maurycy); Chór i Orkiestra Opery Krakowskiej; dyrygent: Tomasz Tokarczyk.

Manru Ignacego Jana Paderewskiego

16 listopada. Reżyseria: Laco Adamik, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, scenografia i kostiumy: Milan David, choreografia: Katarzyna Aleksander-Kmieć, przygotowanie Chóru: Jacek Mentel, Joanna Wójtowicz, przygotowanie Chóru Dziecięcego:

Marek Kluza, reżyseria światła: Dariusz Pawelec. Wystąpili: Sylwester Kostecki i Janusz Ratajczak (Manru), Agnieszka Kuk i Jolanta Wagner (Ulana), Anna Lubarska i Olga Maroszek (Jadwiga), Mariusz Godlewski i Leszek Skrla (Urok), Monika Korybalska i Monika Ledzion-Porczyńska (Aza), Jacek Greszta i Wołodzimierz Pańkiw (Oros), Andrzej Biegun i Jacek Ozimkowski (Jagu), Jarosław Bielecki i Krzysztof Kozarek (Młody Cygan), Agata Flondro (Młoda Dziewczyna); Orkiestra i Chór Opery Krakowskiej; dyrygent: Tomasz Tokarczyk.

WYSTAWIONE SPEKTAKLE / KONCERTY

Opery: Anna Bolena, Carmen, Cyganeria, Don Pasquale, Eugeniusz Oniegin, Król Roger, Tosca, Norma, Opowieści Hoffmanna, Madama Butterfly, Manru, Miłość do trzech pomarańczy, Pajace/Gianni Schicchi, Traviata, Turek we Włoszech;

Operetki: Hrabina Marica, Zemsta nietoperza;

Balet: Carmina Burana, Dziadek do orzechów, Kopciuszek;

Balet-opera: Orfeusz i Eurydyka;

Spektakle kameralne: Szukając Leara: Verdi, Teresica – Una Pasión;

Spektakle dla dzieci i młodzieży: Opera B/O, Muzyka i magia, Pan Tralaliński;

Widowiska plenerowe: Grand pas...! – gala baletowa, Napój miłosny, Straszny dwór

Koncerty: Noworoczne w Kopalni Soli „Wieliczka”, Gala operowo-operetkowa, Beata- koncert inauguracyjny sezonu 2018/2019, Koncert Karnawałowy Czas wszystko odmienia, Koncert Ostatkowy Nowy Rok w Wiedniu – Ostatki w Krakowie, Koncert Kolęd My też pastuszkowie, Pieśń – Teatr Słowa, Arie Oper Świata, Sylwestrowe – Walc Embarras.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Spotkania w Operze. PORANKI – spotkania edukacyjne dla dzieci

Cykl spotkań warsztatowych skierowanych do dzieci w wieku 5-9 lat, mających na celu wprowadzenie najmłodszych w ciekawy świat opery. Gościem specjalnym każdego Poranka był artysta, rzemieślnik sztuk teatralnych, odkrywający przed młodymi uczestnikami tajniki wykonywanej pracy.

Poranki SENSORYCZNE – spotkania edukacyjne dla dzieci

Cykl spotkań edukacyjnych adresowanych do dzieci w wieku od 5-9 lat, dzięki którym młodzi melomani poznawali Operę przy pomocy trzech zmysłów – wzroku, słuchu i dotyku.

Z muzyką od początku – warsztaty muzykoterapeutyczne dla kobiet w ciąży

Cykl spotkań adresowany do mam i ich dzieci w okresie prenatalnym. Pomagały one mamom odpowiednio przygotować się na przyjście na świat dziecka, a także rozwijać zarówno w nich jak i w dzieciach

wrażliwość muzyczną.

#opera – spotkania edukacyjne dla młodzieży

Cykl zajęć dla młodzieży licealnej i studentów – autorski projekt Opery Krakowskiej. #opera był okazją do spotkania m.in. z twórcami przedstawienia czy artystami oraz przestrzenią do rozmowy nad jego koncepcją, a co za tym idzie, kluczem do lepszego zrozumienia sztuki. Uczestnicy zapoznali się z fabułą i muzyką z wybranego spektaklu, obejrżeli scenografię i kostiumy, mieli też wgląd do partytur.

Na ludową nutę – warsztaty taneczne dla najmłodszych

Cykl spotkań warsztatowo-edukacyjnych związanych z poznawaniem folkloru i obyczajów własnego narodu, adresowany do dzieci z klas I-III szkół podstawowych. Projekt wpisał się w obchody 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Dzieci miały okazję przyjrzeć się tańcom i strojom ludowym, wziąć udział w warsztatach tanecznych, plastycznych czy wokalnych oraz posłuchać ciekawych legend i opowieści na temat wybranego regionu Polski.

Studio Baletowe Opery Krakowskiej

Całoroczne zajęcia nauki baletu dla dzieci i młodzieży w wieku 5–28 lata na różnych poziomach zaawansowania oraz absolwenci Studia (około 250 uczestników).

Chór Dziecięcy Opery Krakowskiej

35 uczestników w wieku 9–16 lat.

Spotkania z cyklu Inspiracje

Otwarte spotkania publiczności z twórcami teatru operowego: z kierownikiem muzycznym Tomaszem Tokarczykiem i reżyserem Włodzimierzem Nurkowskim przed premierą oper Pajace R. Leoncavallo i Gianni Schicchi G. Pucciniego (19 marca), z reżyserem Magdaleną Łazarkiewicz oraz odtwórczyniami tytułowej partii: Katarzyną Oleś-Błacha i Kariną Skrzyszewską przed premierą opery Anna Bolena G. Donizettiego (21 maja).

Spektakle edukacyjne: Opera B/O, Muzyka i magia, Pan Tralaliński.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA:

Balet to My! – Doroczny Pokaz Pracy Uczniów Studia Baletowego Opery Krakowskiej

(11 i 12 czerwca);

Dzień Otwarty Opery Krakowskiej 10 lat w gmachu Opery (8 grudnia).

Wystawy – „Galeria Opera” na Antresoli Opery Krakowskiej

Znalezione – prace Piotra Suchodolskiego (20 marca -29 kwietnia);

Plakaty Festiwalu Opery Krakowskiej (25 maja – 7 lipca);

Taniec w kadrze – wystawa zdjęć Victora Korpusenki (16 września – 10 listopada);

Polscy kompozytorzy na scenie Opery Krakowskiej 1954-2018 (13 listopada – 23 grudnia).

Festiwale
 22. Letni Festiwal Opery Krakowskiej (2 czerwca – 8 lipca).
 Koncerty
 Vivo per lei, vivo per tutti – sylwester na bis (2 stycznia);
 Viva Opera...! – spotkanie dla Sponsorów, Scena na Antresoli (19 stycznia);
 Czas wszystko odmienia – koncert karnawałowy (20 stycznia);
 Nowy Rok w Wiedniu – Ostatki w Krakowie – koncert ostatkowy (13 lutego);
 Viva Opera...! Marian Lida – mistrz operetki, Scena na Antresoli (16 marca);
 Spotkanie z Artystą – 90. urodziny Jadwigi Romańskiej, Scena Kameralna (21 kwietnia);
 Arie Oper Świata – Aleksandra Kurzak, Dziedziniec Arkadowy Zamku na Wawelu (29 czerwca);
 Beata – koncert inauguracyjny sezonu 2018/2019 – koncertowe wykonanie opery komicznej Stanisława Moniuszki (16 września);
 Opera 2008-2018 – wieczór jubileuszowy – (8 i 9 grudnia);
 Koncert kolęd My też pastuszkowie, Kościół św. Mikołaja w Krakowie (27 grudnia);
 Koncert sylwestrowy Walc Embarras (30 i 31 grudnia – 2x).
 Koncerty z cyklu „Pieśń-Teatr Słowa” Kierownik artystyczny: Katarzyna Oleś-Blacha
 Śpiewnik domowy. Pieśni i ballady Stanisława Moniuszki, Komora Jana Haluszki w Kopalni Soli „Wieliczka” (25 lutego);
 Wielcy kompozytorzy polscy w pieśni, Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie (10 marca);
 Ecce Lignum Crucis... (Oto drzewo krzyża), Komora Jana Haluszki w Kopalni Soli „Wieliczka” (28 marca);
 Polska liryka miłosna, Komora Jana Haluszki w Kopalni Soli „Wieliczka” (22 kwietnia);
 Moja pieśń wieczorna, Komora Jana Haluszki w Kopalni Soli „Wieliczka” (13 maja);
 Pan Tralaliński polscy kompozytorzy dzieciom (3, 5 i 6 czerwca).
 Koncerty i spektakle w ramach projektu pn. Opera w regionie, współfinansowane ze środków budżetu województwa małopolskiego:
 Wieczór na Zamku (koncert plenerowy) w Nowym Wiśniczu, organizatorzy: Opera Krakowska i Gmina Nowy Wiśnicz przy udziale Muzeum Ziemi Wiśnickiej (9 czerwca);
 Napój miłosny G. Donizettiego (spektakl plenerowy) w Niepołomicach (hipodrom), organizatorzy: Opera Krakowska i Gmina Niepołomice (17 i 18 czerwca);
 Zaśpiewaj to ze mną (koncert), Amfiteatr przy Centrum Kultury i Sportu w Miechowie, organizatorzy: Opera Krakowska oraz Centrum Kultury i Sportu w Miechowie (8 lipca);
 Usta milczą, dusza śpiewa (koncert) w Nowym Targu,

Miejski Ośrodek Kultury w Nowym Targu, organizatorzy: Opera Krakowska, Miejski Ośrodek Kultury w Nowym Targu i Gmina Miasto Nowy Targ (15 września);
 Fundusze z kulturą (koncert), Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie, organizator: Opera Krakowska (14 października).

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA (współpraca międzynarodowa, współorganizacja wydarzeń i inne)

- Koncerty Noworoczne, Komora Warszawa w Kopalni Soli „Wieliczka”, organizator: Kopalnia Soli „Wieliczka” (6 i 7 stycznia);
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki i Dramatu EURO KONTEXT w Bratysławie – Król Roger Karola Szymanowskiego w reż. M. Znanieckiego, Słowacki Teatr Narodowy w Bratysławie, projekt dofinansowany ze środków MKiDN w ramach programu „Promocja kultury polskiej za granicą 2018 – Promesa” (15 czerwca);
- Krakowskie Noce – Noc Teatrów 2018 – Pan Tralaliński – polscy kompozytorzy dzieciom, organizatorzy: Gmina Miejska Kraków i Opera Krakowska (16 czerwca);
- IV Festiwal Sztuki i Muzyki Sakralnej w Olkuszu – koncerty artystów Opery Krakowskiej, organizator: Galeria Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych w Olkuszu (21 i 22 kwietnia);
- Kopciuszek spektakl baletowy do muzyki G. Rossiniego – obchody Dnia Teatru Publicznego w ramach akcji „Bilet do teatru za 300 groszy”, finansowanej ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, koordynowanej przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego (12 maja);
- Gala operowo-operetkowa (koncert plenerowy), Aleja Róż w Nowej Hucie, organizatorzy: Miasto Kraków i Krakowskie Biuro Festiwalowe (8 września);
- XXVIII Festiwal im. Adama Didura w Sanoku – Strauss, Kálmán, Offenbach, Zeller – mistrzowie operetki – koncert finałowy; organizator: Sanocki Dom Kultury 29 września);
- Festiwal Viva Polonia! Ku pokrzepieniu serc, Centrum Paderewskiego w Kąsnej Dolnej – fragmenty Manru w koncercie finałowym, organizator: Centrum Paderewskiego w Kąsnej Dolnej (11 listopada);
- Projekcja spektaklu „Król Ubu” (1993 rok.) Krzysztofa Pendereckiego w reż. Krzysztofa Nazara z Archiwum Opery w przededniu 85 urodzin kompozytora (22 listopada);
- Spektakl Pan Tralaliński (z audiodeskrypcją, udziałem tłumaczy języka migowego i z użyciem pętli indukcyjnej) podczas gali rozdania certyfikatów dostępności „Małopolska. Kultura Wrażliwa”, organizator: Małopolski Instytut Kultury w Krakowie (4 grudnia).

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Publikacja Opera Krakowska 2008-2018 pod redakcją Elżbiety Toszy, ukazująca krakowską scenę operową w pierwszym dziesięcioleciu jej działalności w nowej siedzibie;

Wydawnictwo programowe Gianni Schicchi/Pajace;

Wydawnictwo programowe Anna Bolena;

Wydawnictwo programowe Manru.

INWESTYCJE

Dofinansowane ze środków RPO WM 2014-2020:

Modernizacja i rewitalizacja budynku Baletu Opery Krakowskiej przy ul. św. Tomasza 37 w Krakowie;

Modernizacja technologii sceny Opery Krakowskiej w Krakowie przy ul. Lubicz 48.

STATYSTYKA

liczba premier: 5

liczba zaprezentowanych spektakli / koncertów ogółem: 136

liczba innych wydarzeń kulturalnych ogółem: 7

liczba wydarzeń edukacyjnych: 49

liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 7

FREKWENCJA

liczba odbiorców spektakli i koncertów: 83 811

liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych ogółem: 4 757

liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych: 1 739

liczba wolontariuszy i stażystów: 7

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 2 090 785

liczba unikalnych użytkowników

strony www: 250 619

Opera Krakowska, Wieczór jubileuszowy 2008-2018

Opera Krakowska, Gaetano Donizetti, ANNA BOLENA

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

33. Urodziny Teatru i 132. Urodziny St. I. Witkiewicza – (21-24 lutego) – Swoje Urodziny Teatr Witkacego organizuje od początku istnienia Sceny, założonej 24 lutego 1985 roku, dokładnie w 100 rocznicę Urodzin St. I. Witkiewicza- Patrona Teatru. Jest to impreza cykliczna ciesząca się ogromnym powodzeniem wśród, ciągle poszerzającego się grona, publiczności; Przyjaciół, Gości, Dobroczyńców i Sponsorów Teatru. Podczas 33. Urodzin Teatr zaprezentował dorobek ostatniego sezonu: premierę spektaklu „RAZ DWA RAZ”, spektakle „Operetka” i „Dom widzących Duchy”, koncerty różnorodnej muzyki elektronicznej, autorskiej, jazzowej- zespołów: RSS BOYS, Babu Król, EABS. Odbyła się również promocja książki WITKACY. LOGOS I ŻYWIOŁY (Teresa Pękala (red.), Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main 2017) z udziałem prof. Teresy Pękali, dr Rafała Czekaja, prof. Iwony Lorenc, prof. Ewy Łubieniewskiej dr Anny Kawalec, Dr Ewy Szkudlarek, dr Zbigniewa Moździerzera oraz artystów Teatru Witkacy: Andrzeja St. Dziuka, Doroty Ficoń, Krzysztofa Najbora i Andrzeja Bieniasa. Okrasą Urodzin był specjalny wieczór z zespołem Teatru Witkacego i prezentacja spektaklu Witkacy/33 – collage złożony z wybranych scen – piosenek z całego dotychczasowego repertuaru Teatru Witkacego, m.in. DOKTORA FAUSTUSA, CABARETU VOLTAIRE, SONATY B”, METAFIZYKI DWUGŁOWEGO CIELEŃCIA. Urodzinom towarzyszyła wystawa – Twarze „Witkacego.”

Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne PĘPEK ŚWIATA (VIII EDYCJA) – 12-16 października. ZPA „Pępek Świata” to prawdziwy Kontakt – Dialog w przestrzeni międzynarodowej (wymiana - występy gościnne – festiwal rozumiany nie jako konkurs tzw. najlepszych, lecz jako prezentacja różnych postaw artystycznych – intelektualnych wobec wyzwań, jakie stanowią aktualna rzeczywistość. Tym razem postawione zostało pytanie o sens twórczości we współczesnym świecie. Tradycyjnie Prezentacjom towarzyszyły spotkania i rozmowy z zaproszonymi artystami dotyczące współczesnej twórczości. W VIII edycji udział wzięli m.in.: Mohylewski Teatr Lalek z Białorusi, Teatr Muzyczny Capitol w Wrocławiu, Teatr Plexus Polaire z Francji. Gościem specjalnym był Jerzy Skolimowski. Koncertowali Zespół „EMILIYAH” z Anglii oraz Teresa Mirga i Kałe Bała.

Premiera spektaklu SPISKI (Przygody Tatrzańskie

Hej!) - Wojciech Kuczok-31 grudnia. Scenariusz i reżyseria: Andrzej St. Dziuk. Część III cyklu: Tatrzańskie „Nieokiełznany” erotyzm, humor, duch pastiszu i groteski. „Spiski” to prawdziwy konglomerat praktycznych wskazówek dotyczących poruszania się w terenie górskim oraz fantastycznych opisów i tekstów magicznych (Jacek Kolbuszewski). Opowieść zaczyna się latem 1982 roku (w Polsce obowiązywał stan wojenny, a mundial w Hiszpanii za pasem), kiedy to 10-letni chłopak jedzie z rodzicami na wakacje w Tatry, opisuje fascynacje, oniryczno-magiczne przygody bohatera na tle „dzikiej” tatrzańskiej przyrody i wydarzeń politycznych, tudzież sportowych. Spektakl stanowi naturalną konsekwencję spektakli obecnych w repertuarze Teatru – jest kontynuacją spektakli „Na przełęcz” wg St. Witkiewicza oraz „Człapówki” wg A. Struga.

Nagrody dla Teatru im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem

Agnieszka Michalik – Nagroda im. Andrzeja Nardellego za najlepszy debiut teatralny w sezonie artystycznym 2017/2018, za rolę Di w spektaklu Raz-Dwa-Raz. A na co nam dobroć? w reż. Andrzeja Dziuka wg Cmentarzyska samochodów Fernando Arrabala.

PREMIERY

RAZ-DWA-RAZ - A na co nam dobroć? Na podstawie „Cmentarzyska samochodów” Fernando Arrabala – 21 lutego. Reżyseria – Andrzej St. Dziuk. Bohaterem spektaklu jest EM (Emanuel) muzyk grający na trąbce, pragnący czynić dobro. Gra więc dla ubogich („całymi nocami”). Gra wraz z dwójką przyjaciół (jeden z nich gra na gitarze, drugi – na perkusji). Jeden z nich zdradzi go. Cała historia wyraźnie odnosi się do życia i śmierci Jezusa. Całość dzieje się na „cmentarzysku samochodów”, wśród ludzi wykluczonych, odrzuconych, biednych, mówiących różnymi językami. Spektakl przygotowany na 33. Urodziny Teatru w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania: co sztuka proponuje (ofiaruje) dzisiaj? Jak to robi? Co to znaczy być artystą? Jaką cenę trzeba za to zapłacić?

BECKETT.CIĘCIE CZASU - Samuel Beckett – 4 sierpnia. W ramach cyklu SCENA PROPOZYCJI AKTORSKICH. Reżyseria- Jacek Zięba-Jasiński. Spektakl jest kompilacją czterech jednoaktówek Samuela Becketta z lat 1972-1982: NIE JA (Not I), KROKI (Footfalls), KWADRAT (Quad), KATASTROFA (Catastrophe) i jest on próbą uchwycenia głównego tematu beckettowskiej twórczości: topografii i funkcjonowania umysłu.

To doświadczanie wnętrza jest u Becketta zawikłane i często balansuje na krawędzi chaosu. Akcent położony jest na badanie upływu czasu i jego oddziaływania na świadomość. Zgodnie z życzeniem Autora w inscenizacji zachowano bezwzględna wierność wszystkim didaskaliom i zaleceniom.

SPISKI (Przygody Tatrzańskie Hej!) - Wojciech Kuczek-31 grudnia.

WYSTAWIONE SPEKTAKLE I KONCERTY

Spektakle repertuarowe:

OPRETKA W. Gombrowicza, NA NIBY – NAPRAWDĘ L. de Vega, CCY-WITKAC-Y. Menażeria wg Juweniliów, CZŁAPÓWKI-ZAKOPANE wg A. Struga, NA PRZEŁĘCZY wg S. Witkiewicza i W. Eliasza, BEZIMIENNE DZIEŁO, DEMONIZM ZAKOPIAŃSKI, „METAFIZYKA DWUGŁOWEGO CIEŁĘCIA”- wszystkie St. I. Witkiewicza, DOM WIDZĄCYCH DUCHA J. Gołosowkera, TAKIE MAŁE NIC, GOMBICA STASKA KUBINA, spektakle prezentowane w innych obiektach Zakopanego: KRUK A. Sastre i NIEPRZYJACIEL wg J. Greena (Muzeum Jana Kasprowicza na Harendzie), OK!-SZA wg Witkacego (Galeria Sztuki XX wieku w Willi Oksza – oddział Muzeum Tatrzańskiego), HA-SIO(R) (Galeria Hasiora – oddział Muzeum Tatrzańskiego), TRANS(FUZJA) wg „Wierzy cieli” A.Strindberga (zabytkowa Willa Carlton, PSOKOT Ł. Krzemińskiego (Cafe Tygodnik Podhalański), ROZMOWY Z DIABŁEM L. Kołakowskiego (klub w „Le Scandale”).

Spektakle gościnne dla dzieci: ALICJA PO DRUGIEJ STRONIE LUSTRA – Teatr Papahema z Białegostoku; PO NITCE DO KŁĘBKĄ oraz KRÓL MACIUŚ PIERWSZY – Teatr Białka z Bielska – Białej; DZIECI Z BULERBYN – Teatr Miejski z Gliwic; KAJTUŚ CZARODZIEJ oraz DZIEŃ OSIEMDZIESIĄTY PIĄTY – Teatr Lalki i Aktora z Wałbrzycha; oraz BAJKA O SZCZĘŚCIU – Teatr Ryle z Poznania.

Ponadto w Teatrze wystąpili studenci Akademii Sztuk Teatralnych z Krakowa ze spektaklem dyplomowym Do dna, a także Teatr Polski z Bielska- Białej ze spektaklem Wanda.

Koncerty: m.in. Łucja Czarnecka, zespół Que Passa, Karolina Cichy, „Palfy Gróf”, „Bielas i marynarze Łodzi”, Przemysław Sokół z zespołem, Stanisława Celińska z zespołem, zespół „Oho Koko” „Max Klezmer Band”, Trebunie – Tutki z gruzińskim Zespołem Urmuli „Duch Gór” (2 koncerty), RSS Boys, Babu Król, EABS , Włodek Kiniorski z zespołem, Teresa Mirga z zespołem Kałe Bałe i angielski zespół „EMILYAH”.

Spektakle Teatru poza siedzibą: Otwarcie budynku Muzeum w Nowym Sączu – spektakl „W kręgu Autonomii Galicyjskiej” (26 kwietnia – 2x);-Festiwal „Źródła Pamięci. Grotowski- Kantor- Szajna” w Rzeszowie – DOM WIDZĄCYCH DUCHA (30 września); Międzynarodowy Festiwal Gombrowiczowski w Radomiu – OPERETKA (20 października – inauguracja festiwalu); Festiwal Kultury Chrześcijańskiej w Łodzi – TRANS(FU-

ZJA) (27 października – 2x).

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Lekcje teatralne (1) – Opowieść o kulisach Teatru, o jego specyfice i historii, o tym jak powstaje spektakl, nakreślenie cech charakterystycznych pracy Teatru Witkacego.

Warsztaty teatralne (29) –prowadzone przez aktorów Teatru- praca nad świadomością własnego ciała, koncentracją i pamięcią, korzystania z aparatu mowy bez nadmiernego obciążania strun głosowych, nauka oddechu i panowania nad emocjami, kształtowanie umiejętności autoprezentacji.

Warsztaty taneczne (22) – zajęcia potęgujące energię, poprawiające sylwetkę, a przede wszystkim mające pomóc w odnalezieniu równowagi CIAŁA I DUSZY. Rzetelny trening w formie ćwiczeń stymulujących pracę mięśni i kręgosłupa, rozluźniająco-relaksujących. Etiudy teatralne, scenki z dramatów Witkacego.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Sztuki wizualne, plastyczne, wystawy

4 wystawy: TWARZE „WITKACEGO” – wystawa portretów Stanisława Ignacego Witkiewicza oraz Aktorów Teatru Witkacego”- ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem i Archiwum Teatru Witkacego, prezentowana podczas 33. Urodzin Teatru (luty); Jakby głos mnogich wód – malarstwo Agaty Zegadło-Kubery (kwiecień-sierpień); Ewa w drodze – wystawa prac Ewy Dyakowskiej-Berbeki, prezentowana w ramach Festiwalu Pępek Świata, we współpracy z Miejską Galeria Sztuki w Zakopanem (wrzesień-październik); Fotografie Władysława Wernera ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem (grudzień).

Festiwale, cykle, wydarzenia plenerowe, obchody

33. Urodziny Teatru i 133. Urodziny St. I. Witkiewicza; Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne – Pępek Świata- VIII edycja;

Spotkania/posiady (22) - spotkania publiczności z aktorami po spektaklach, podczas których widzowie mają okazję do poznania tajników pracy warsztatowej ludzi teatru, niuansów powstawania konkretnej realizacji, inspiracji twórców, a aktorzy mogą skonfrontować swoją interpretację tematu i swej roli z odbiorem publiczności oraz poznać oczekiwania wobec linii repertuarowej Teatru;

Koncert Wolności- spektakl Wyzwolone sny w reżyserii Andrzeja Bieniasa- KONCERT WOLNOŚCI z okazji obchodów 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości.

Wydarzenia plenerowe

Manifestacje artystyczne (6) – organizowane w różnych miejscach Zakopanego i na szlakach górskich, czy w schroniskach, dają możliwość przybliżenia szerszej publiczności twórczości Witkacego oraz folkloru Tatr. Poprzez wyjście poza stałą siedzibę Teatru artystyczny wymiar projektu łączy się z działaniem promocyjnym oraz edukacyjnym, dzięki któremu Teatr

pozyskuje większe grono widzów.

Inna działalność kulturalna (współpraca międzynarodowa, współorganizacja wydarzeń i inne)

Współpraca z Muzeum Tatrzańskim im. dra Tytu-
sa Chałubińskiego w Zakopanem - stała prezentacja
2 spektakli Teatru w 2 obiektach Muzeum
Prezentacja spektakli w obiektach innych podmio-
tów w Zakopanem: Rozmowy z diabłem w Klubie
LE SCANDALE w Hotelu Aries, Psokot w Cafe Tygodnik
Podhalański, Kruk i Nieprzyjaciel w Muzeum Jana Ka-
sprowicza na Harendzie, Trans(fuzja) w Willi Carlton
Promocja książki WITKACY. LOGOS I ŻYWIOŁY
red. Teresa Pękala, Peter Lang GmbH, Internationaler
Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main 2017
(23 lutego).

TEATR W LICZBACH

liczba premier: 3
liczba zaprezentowanych spektakli/koncertów
ogółem: 218
liczba innych wydarzeń kulturalnych ogółem: 34
liczba wydarzeń edukacyjnych: 52

FREKWENCJA

liczba odbiorców spektakli/koncertów: 18 853
liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych
ogółem: 3 221
liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych: 493

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 231 790
liczba unikalnych użytkowników
strony www: 171 730

Teatr im. S. I. Witkiewicza w Zakopanem

Teatr im. S. I. Witkiewicza w Zakopanem

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Obchody 100. Rocznicy odzyskania niepodległości (10 i 11 listopada) – jedyne w tym sezonie pokazy Wyzwolenia Stanisława Wyspiańskiego.

Uroczystości coroczne

Tradycyjnie 20 lutego Teatr uroczysto świętował kolejne, 52. urodziny Teatru STU- wystąpił zespół Hard Times Trio.

Obchody Dnia Teatru Publicznego (12 maja) – jak co roku, Krakowski Teatr Scena STU włączył się w obchody pokazem spektaklu Przybory Wasowskiego Dom Wyobraźni.

Z okazji Dnia Dziecka (1 czerwca) – współpraca z grupą Imro Atak zaowocowała wydarzeniem specjalnym - spektakle improwizowanym (w ramach współpracy z Tauron Dziecięcą Strefą Kultury).

Udział w akcji Krakowska Noc Teatrów (16 czerwca) pokazem spektaklu Wiedźmy.

Tradycyjna Wigilia STU – 20 grudnia w Teatrze odbyło się uroczyste spotkanie świąteczne.

PREMIERY

Przybory Wasowskiego Dom Wyobraźni

6 maja

Spektakl na podstawie twórczości Jeremiego Przybory i Jerzego Wasowskiego; scenariusz i reżyseria – Łukasz Fijał, scenografia – Anna Łapińska, ruch sceniczny – Anita Podkowa, kierownictwo muzyczne – Konrad Mastyło. Obsada: Dama z kluczem – Ewa Kaim/Beata Rybotycka, Teoretyk – Krzysztof Pluskota/Andrzej Róg, Dziewczyna Samotna – Agata Myśliwiec-Grząślewicz/Joanna Pocią, Chłopiec Lakoniczny – Łukasz Szczepanowski/Aleksander Talkowski, Pianista – Konrad Mastyło, Kontrabasista – Michał Braszak/Szymon Frankowski.

Dama z kluczem śpiewa między innymi przebieg przed laty wykonywany przez Irenę Kwiatkowską – „Zosia i ułani”. Jest brawurowo autoironiczna, a jednocześnie ogrywa przedwojenne sukcesy swojej bohaterki z wielkim wdziękiem. W etiudach prowadzonych przez Ewę Kaim wybrzmiewa niekiedy liryzm, czasem błazenada, ale urzekają świeżością. Joanna Pocią również oryginalnie interpretuje piosenkę wykonywaną przez Kalinę Jędrusiak „Nie budźcie mnie”. Olga Katafiasz, „Obca i dziwnie znajoma kraina”, www.teatralny.pl

Lot Vekemans Truczna

16 września

Przekład – Monika Muskała, reżyseria – Marek Gier-

szal, scenografia – Hanna Sibilski; obsada: Ona – Maria Seweryn, On – Marek Gierszał.

Ona i On, kiedyś kochająca się para, spotykają się po latach milczenia w trudnych okolicznościach i w niezwykłym miejscu. Dlaczego się tu spotykają? Może jest tak, że każdy z nas w swoim życiu nie zdecydował się pójść lub zaproponować spotkania, które mogłoby odmienić życie, odpowiedzieć na najtrudniejsze pytania, pokazać nam prawdę lub choćby inne spojrzenie na ważną sprawę. W „Truciznie” widz staje się świadkiem takiego spotkania między dwojgiem ludzi po dziesięciu latach milczenia. Ludzi, którzy wcześniej byli sobie najbliżsi... /M. Gierszał/

• 18/19 grudnia 2018 (odbiór dzieła, oficjalna premiera 6,7 stycznia 2019)

„Cabaret” libretto Joe Masteroff, na podstawie sztuki Johna Van Drutena i opowiadania Christopha Isherwooda

18 i 19 grudnia (odbiór dzieła, oficjalna premiera 6 i 7 stycznia 2019)

Muzyka – John Kander, teksty piosenek – Fred Ebb, tłumaczenie – Kazimierz Piotrowski, Wojciech Młynarski. Reżyseria – Krzysztof Jasiński, współpraca reżyserska – Marcin Kołaczkowski, asystent reżysera – Daniel Sołtyński, scenografia – Marta Wieczorek, Maciej Czuchryta, choreografia – Jarosław Staniek, asystentka choreografa – Katarzyna Zielonka, kierownictwo muzyczne – Konrad Mastyło, aranżacje – Ignacy Stojek, przygotowanie wokalne – Justyna Motylska. Obsada: Emcee – Krzysztof Kwiatkowski/Łukasz Szczepanowski, Clifford Bradshaw – Maciej Grubich, Sally Bowles Paulina Kondrak/Joanna Pocią, Fräulein Schneider – Beata Rybotycka/Dorota Zięciowska, Herr Schulz – Rafał Dziwiz/Andrzej Róg, Ernst Ludwig – Marcin Zacharzewski/Aleksander Talkowski, Fräulein Kost – Kamila Bistry/Anna Siek. Orkiestra – Konrad Mastyło, Ignacy Stojek, Piotr Nowak, Robert Szczeba, Michał Braszak/Szymon Frankowski, Michał Peiker/Michał Balicki.

Przeczenie zagrożenia, lęk przez katastrofą, niepewność jutra... Amerykanin Cliff Bradshaw przyjeżdża do Berlina, by skończyć pisanie swej książki. Szybko jednak wciąga go nocne życie miasta i berliński półświatk. W kabarecie poznaje Sally Bowles, próbującą swoich sił jako artystka estradowa. Historia miłości tych dwojga ukazana jest w gęstniejącej atmosferze Berlina przed dojściem nazistów do władzy.

WYSTAWIONE SPEKTAKLE/KONCERTY

F. Dostojewski Biesy, L. Hübner Firma dziękuje,

W. Szekspir Hamlet, J. Pilch Inne rozkosze, Impro Atak – spektakle improwizowane, S. Jokic Kogut w rosole, P. Barz Kolacja na cztery ręce, J. Cygan Kolacja z Gustavem Klimtem, R. Hut-chinson Księżyc i magnolie, A.de Saint-Exupery Mały Książę, P. Quilter Na końcu tęczy, R. M. Avia O psychiatrach, psychologach i innych psycholach, D. W. Rettinger Psycho-tera-polityka, Franzobel Raj, M. Gogol Rewizor K. Jaroszyński Roma i Julian, S. Beckett Szczęśliwe dni, S. Jesienin Spowiedź chuligana, B. Schaeffer Scenariusz dla trzech aktorów, A. Fredro Śluby panieńskie, S. Wyspiański Wędrowanie. Tryptyk A. Baron Więcek Wariacje Tischnerowskie, S. I. Witkiewicz Wariat i zakonnica, S. Wyspiański Wesele, W. Luce Wielki John Barrymore, S. Wyspiański Wyzwolenie, A. Fredro Zemsta.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Festiwale, cykle, wydarzenia plenerowe, obchody:

Festiwale i inne gościnne występy Teatru: Wielkie kazanie – Warszawa (14 marca), Wielki John Barrymore – Poznań (10 kwietnia), Wielkie kazanie – Wadowice (27 maja), Wariacje Tischnerowskie – Nowy Targ – Łopuszna (24 czerwca), Spowiedź chuligana – Chorzów (27 lipca), Przybory Wasowskiego Dom Wyobraźni – Tarnów (30 września), Wiedźmy – Lubin (13 października), Wariacje Tischnerowskie – Jasło (5 listopada), Wyzwolenie – Jasło (13 listopada).

52. STU-lecie

20 lutego

Dzień założenia Teatru STU od lat jest tradycyjnym świętem Rodziny STU – osób najbliższych związanych z Teatrem. Wieczór uświetnił występ zespołu Hard Times Trio.

Dzień Teatru Publicznego – ogólnopolska akcja Bilet za 300 groszy

12 maja

W trakcie tegorocznej edycji Dnia Teatru Publicznego Krakowski Teatr Scena STU odbył się pokaz spektaklu Przybory Wasowskiego Dom Wyobraźni, wg tekstów J. Przybory i z muzyką J. Wasowskiego.

Dzień Dziecka w STU

1 czerwca

Zamknięty spektakl prezentowany w ramach Tauron Dziecięca Strefa Kultury. Członkowie grupy Imro Atak przedstawili improwizowaną bajkę dla najmłodszych. Dzieci poznały kulisy pracy aktora, zasady techniki scenicznej improwizacji.

Krakowska Noc Teatrów

16 czerwca

Krakowski Teatr- Scena STU od lat bierze udział w akcji Krakowska Noc Teatrów, tym razem pokazaliśmy jedno z naszych najnowszych premierowych przedstawień – Wiedźmy według Szekspira. Spektakl został zaprezentowany przy wypełnionej po brzegi sali - z 225 osobami na widowni.

100. Rocznica odzyskania niepodległości

10 i 11 listopada

Teatr zaprezentował jedyne w tym sezonie pokazy Wyzwolenia Stanisława Wyspiańskiego. Przed przedstawieniem w dniu 11 listopada Jerzy Trela wyjątkowo odczytał Veni Creator przetłumaczony przez Stanisława Wyspiańskiego. Z okazji uroczystych prezentacji „Wyzwolenia” Teatr przygotował specjalną okolicznościową wersję programu teatralnego, który rozdawany był widzom obu spektakli.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Święto Małopolski w STU- Chuligan z Alwerni

5 i 6 czerwca

Podobnie jak w poprzednich latach, Teatr włączył się w obchody Święta Małopolski. Tym razem było to spotkanie z Andrzejem Grabowskim oraz Gminą Alwernia. Na spotkanie składały się: prezentacja spektaklu Spowiedź Chuligana (5 i 6 czerwca) oraz rozmowa z aktorem, którą przeprowadzili członkowie Klubu Jagiellońskiego.

Tradycyjna Wigilia STU

20 grudnia

Jak co roku 20 grudnia w Teatrze STU odbyło się uroczyste świąteczne spotkanie, tym razem w formie wspólnego rodzinnego kołędowania. Na scenie STU wystąpili zarówno wieloletni aktorzy STU, zaprzyjaźnieni z naszą sceną artyści, jak i najmłodszy członkowie zespołu oraz studenci krakowskiej Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Programy teatralne, ulotki reklamowe, plakaty, spoty reklamowe na ekran multimedialny na fasadzie budynku i na stronie internetowej Teatru do spektakli premierowych. Folder 2018/2019 z repertuarem na sezon artystyczny wrzesień 2018- czerwiec 2019, zawierający zapowiedź nowości i prezentację spektakli repertuarowych, z bogatym materiałem ilustracyjnym.

TEATR W LICZBACH

liczba premier: 3

liczba zaprezentowanych spektakli/koncertów

ogółem: 228

liczba innych wydarzeń kulturalnych ogółem: 7

FREKWENCJA

liczba odbiorców spektakli / koncertów: 49 086

liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych

ogółem: 49 086

STRONA WWW

www.scenastu.pl

liczba odwiedzin strony www: 320 000

liczba unikalnych użytkowników

strony www: 228 262

Filharmonia Krakowska im. Karola Szymanowskiego

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA:

100 NA 100. MUZYCZNE DEKADY WOLNOŚCI

11 listopada

Koncert inauguracyjny obchodów 100. Rocznicy odzyskania niepodległości w ramach projektu Polskiego Wydawnictwa Muzycznego pn. 100 NA 100. MUZYCZNE DEKADY WOLNOŚCI, w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej, Tadeusz Strugała – dyrygent, z udziałem solistów: Anna Mikołajczyk-Niewiedział – sopran, Ewa Marciniak – alt, Leszek Skrla – baryton, Kevin Kenner – fortepian. Program: Krzysztof Penderecki – Fanfara, Ignacy Jan Paderewski – Concert fortepianowy a-moll op. 17, Karol Szymanowski – Stabat Mater op. 53.

Projekt 100 NA 100. MUZYCZNE DEKADY WOLNOŚCI obejmował wykonanie 100 utworów muzyki polskiej na 100-lecie niepodległości, podczas 11 koncertów w Polsce i 11 koncertów na świecie tego samego dnia – 11 listopada.

Jubileusz 85. urodzin Krzysztofa Pendereckiego:

Credo K. Pendereckiego w kościele św. Katarzyny w Krakowie (15 września) – w wykonaniu Orkiestry, Chóru Mieszanego, Chóru Chłopięcego Filharmonii z udziałem solistów.

VI Międzynarodowy Festiwal im. K. Pendereckiego – poziom 320 w Zabrze – (18 września) koncert w wykonaniu Filharmoników Esseńskich w Sali Koncertowej Filharmonii Krakowskiej

Credo K. Pendereckiego w Ołomuńcu (20 września) – koncert w ramach Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego, w wykonaniu Orkiestry, Chóru Mieszanego, Chóru Chłopięcego Filharmonii z udziałem solistów.

Festiwal K. Pendereckiego – Credo K. Pendereckiego (20 listopada) – koncert w Filharmonii Narodowej w Warszawie z udziałem Chóru Mieszanego Filharmonii Krakowskiej (Teresa Majka-Pacanek-chórmistrz), dyrygent Dawid Runtz.

85. rocznica urodzin Krzysztofa Pendereckiego – koncerty oratoryjne specjalne (23-24 listopada) w wykonaniu Orkiestry i Chóru Mieszanego Filharmonii z udziałem solistów pod dyktando J. Axelroda.

Ogłoszenie wyników międzynarodowego konkursu na opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej Centrum Muzyki i Parku Miejskiego w Krakowie (25 listopada) – spośród dziewięciu zgłoszonych prac, I nagrodę przyznano zespołowi pracowni: SBS Engineering Group oraz 3TI Progetti.

Jubileusz 90. urodzin Joanny Kulmowej

Koncert Familijny (15 kwietnia) w wykonaniu

Chóru Chłopięcego Filharmonii Krakowskiej (Lidia Matynian – dyrygent), Chóru Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. im. I.J. Paderewskiego w Krakowie (Tomasz Pótorak – dyrygent), Kwintetu Dętego Filharmoników Krakowskich, Teatrzyku KUCYKI przy Fundacji Hipoterapia – na rzecz rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych (spektakl Dmuchawce nie tańczą – reżyseria Sławomir Rokita) z udziałem solistów oraz solistów uczniów.

Joanna Kulmowa – polska poetka, prozaik, autorka utworów scenicznych oraz książek dla dzieci i młodzieży, reżyser – zmarła 17 czerwca 2018 roku.

Jubileusz 80. urodzin prof. Rolanda Badera (7-8 grudnia) – koncerty oratoryjne w wykonaniu Orkiestry i Chóru Mieszanego Filharmonii z udziałem solistów pod batutą Rolanda Badera, który w 1991 roku objął stanowisko pierwszego dyrygenta Orkiestry Filharmonii Krakowskiej, a następnie do roku 2008 był jej dyrygentem gościnnym. W latach 1993–2008 dyrygował tą orkiestrą podczas 140 koncertów w ramach tournée po Niemczech i Szwajcarii, natomiast z mniejszym składem artystów tej orkiestry wykonał około 100 koncertów podczas tournée w Japonii i Korei. Ponadto z Orkiestrą Filharmonii Krakowskiej zrealizował ponad 15 albumów CD z muzyką takich kompozytorów jak: Moniuszko, Bacewicz, Paderewski, Lutoszyński, Beethoven, Haydn, Nicolai, Bruch, Wetz, Castelnuovo-Tedesco, Rodrigo i in.

Koncerty z udziałem Gości specjalnych:

Jarosław Mikołajewski – poeta, eseista, reporter, autor książek dla dzieci, tłumacz literatury włoskiej (16 lutego),

Mariusz Bonaszewski – aktor (18 maja),

Józef Baran – autor ponad trzydziestu książek – tomików wierszy, wierszy wybranych i dzienników (19 października).

PREMIEROWE WYKONANIA W FILHARMONII KRAKOWSKIEJ

Olivier Messiaen – Un Vitrail et des Oiseaux/Witraż i ptaki

Polskie prawykonanie (6 i 7 kwietnia) w ramach koncertów symfonicznych w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Krakowskiej, Charles Olivieri-Munroe – dyrygent.

Alfredo Casella – II Symfonia

Polskie prawykonanie (11 i 12 maja) w ramach koncertów symfonicznych w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Krakowskiej, Fabrizio Ventura – dyrygent.

Stefano De Ponti – Sentieri nel Ghiaccio

Melorecytacja na głos i fortepian do tekstów Wernera Herzoga, polskie prawykonanie (6 listopada) w ramach V Krakowskiej Jesieni Muzycznej, Angelo Romagnoli – recytacja, Gajusz Kęska – fortepian.

Katarzyna Szwed – Postscriptum

Światowe prawykonanie (6 listopada) w ramach V Krakowskiej Jesieni Muzycznej, Angelo Romagnoli – recytacja, Gajusz Kęska – fortepian.

Tomasz Jakub Opałka – The Glitch

Prawykonanie polskie (8 listopada) w ramach V Krakowskiej Jesieni Muzycznej w wykonaniu Cracow Duo – Kalinowski & Szlezer: Jan Kalinowski – wiolonczela, Marek Szlezer – fortepian.

KONCERTY

Filharmonia Krakowska zrealizowała działalność artystyczną w ramach cykli koncertowych:

Symfoniczne/oratoryjne/chóralne (60),

kameralne (8),

recitale mistrzowskie (2),

uniwersyteckie (4) - w Auli Collegium Novum UJ, połączone z wykładami nauko-wymi profesorów UJ, dla młodzieży Musica- ars amanda (14), dla dzieci (51),

Smykowe granie (72) - spotkania dla dzieci do lat 3 oraz kobiet w ciąży (wg teorii prof. E. E. Gordona koncerty letnie (8) - cykl Philharmo-nic Music Summer w ramach projektu Theatrum Musicum.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Audycje szkolne (552)

W ramach tras koncertowych na terenie województwa małopolskiego zaprezentowano 9 różnych tematów wprowadzających dzieci i młodzież w magiczny świat muzyki.

Warsztaty muzyczno-językowe Muzyka języka (6)

Przeznaczone dla dzieci w wieku 5–7 lat nauczyciele języka angielskiego poprzez zabawy i piosenki uczą słownictwa i reguł języka angielskiego. Cykl zainicjowany w 2014 roku wspólnie z British Council w Krakowie.

Warsztaty edukacyjne Wizyta w Filharmonii (36)

Skierowane do uczniów szkół podstawowych, realizowane w ramach programu Samorządu Województwa Małopolskiego Bon Kultury. Dzieci poznają bliżej orkiestrę symfoniczną poprzez udział w próbie orkiestry i rozmowy z dyrygentem i muzykami. Są zapoznawane także z historią i działalnością Filharmonii Krakowskiej, sylwetką jej patrona Karola Szymanowskiego oraz znakomitych muzyków z nią związanych. Spotkania kończy prezentacja organów w Sali koncertowej FK.

Zajęcia umuzykalniające dla dzieci niepełnosprawnych Spotkania z Panią Melodią (72)

Realizowane w ramach projektu MKiDN Kultura Dostępna, odbywają się w szkołach, szpitalach i ośrodkach szkolno-wychowawczych na terenie wojewódz-

stwa małopolskiego.

Warsztaty edukacyjne w ramach programu województwa małopolskiego Bon Kultury (19):

Muzyką malowane (10) – zrealizowane od stycznia do czerwca,

Muzyka to wolność (9) - zrealizowane od października do grudnia.

Edukacyjną rolę pełnią również cykle koncertowe dedykowane dzieciom i młodzieży: Smykowe granie, Koncerty dla dzieci (50).

FESTIWALE, CYKLE, WYDARZENIA PLENEROWE, OBCHODY

- 120. rocznica urodzin George’a Gershwina. Koncerty symfoniczne (9 i 10 lutego) w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Krakowskiej,
- 30. Międzynarodowy Festiwal Kompozytorów Krakowskich. Koncert inauguracyjny w Sali koncertowej Filharmonii (14 kwietnia), partnerstwo-organizator Związek Kompozytorów Polskich Oddział w Krakowie.
- Jubileusz 90. urodzin Joanny Kulmowej- Koncert Familijny (15 kwietnia). Joanna Kulmowa- polska poetka, prozaik, autorka utworów scenicznych oraz książek dla dzieci i młodzieży, reżyser- zmarła 17 czerwca 2018 roku.
- II Międzynarodowy Festiwal Duetów Fortepianowych „DUETTSSIMO!” (25 kwietnia) – współpraca z Akademią Muzyczną w Krakowie.
- X Spotkania z Muzyką Perkusyjną (3 czerwca).
- XIV Festiwal Muzyki Polskiej (3 lipca) – inauguracja festiwalu w Sali Koncertowej Filharmonii
- Udział Chóru Filharmonii Krakowskiej w wykonaniu Pasji wg św. Łukasza K. Pendereckiego (18 lipca, Centrum Kongresowe ICE Kraków) wspólnie z Orchestre symphonique de Montréal/Kanada i Warszawskim Chórem Chłopięcym pod dykcją Kenta Nagano.
- Salzburger Festspiele/Austria (20 lipca) – koncert inauguracyjny i nagranie Pasji wg św. Łukasza K. Pendereckiego, w wykonaniu Chóru Filharmonii Krakowskiej z Orchestre symphonique de Montréal/Kanada i Warszawskim Chórem Chłopięcym pod dykcją Kenta Nagano.
- Jubileusz 85. urodzin Krzysztofa Pendereckiego: Credo K. Pendereckiego w kościele św. Katarzyny w Krakowie (15 września) –w wykonaniu Orkiestry, Chóru Mieszanego, Chóru Chłopięcego Filharmonii z udziałem solistów. VI Międzynarodowy Festiwal im. K. Pendereckiego – poziom 320 w Zabrze – (18 września) koncert w wykonaniu Filharmoników Esseńskich w Sali Koncertowej Filharmonii Krakowskiej.
- 52. Międzynarodowy Festiwal Dni Muzyki Organowej w Krakowie- 28-29, 30 września 2018 – współorganizacja z Fundacją ARS ORGANI im. Bronisława Rutkowskiego.

- 125. rocznica śmierci Piotra Czajkowskiego- Inauguracja 74. Sezonu artystycznego Filharmonii Krakowskiej (5-6 października).
- V Krakowska Jesień Muzyczna (4-8 listopada) – współorganizacja ze Stowarzyszeniem Artystycznym PORTA MUSICAE
- 100. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę: Koncert w Sali Koncertowej Filharmonii Krakowskiej (11 listopada), inaugurujący ogólnopolski projekt Państwowego Wydawnictwa Muzycznego pn. 100 NA 100. MUZYCZNE DEKADY WOLNOŚCI, w wykonaniu Orkiestry i Chóru Mieszanego Filharmonii z udziałem solistów. Rejestracja telewizyjna TVP Kraków
- Muzyka polska na 100-lecie niepodległości koncert jazzowy (15 grudnia)- w wykonaniu: Andrzeja Jagodzińskiego – fortepian, akordeon, Agnieszki Wilczyńskiej – śpiew, Adama Cegielskiego – kontrabas i Czesława Bartkowskiego. Jubileusz 80. urodzin prof. Rolanda Badera (7-8 grudnia) – koncerty oratoryjne w wykonaniu Orkiestry i Chóru Mieszanego Filharmonii z udziałem solistów.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Wystawy: Wariacje - wystawa prac (akwarele, oleje) Małgorzaty Flis, będąca próbą połączenia dwóch pasji autorki – muzyki i malarstwa (styczeń-luty); Wystawa partytur kompozytorów XX i XXI wieku, skany oryginalnych zapisów dzieł m.in. Bogusława Schaeffera, Henryka Mikołaja Góreckiego, Wojciecha Kilara i Krzysztofa Pendereckiego udostępnione przez Archiwum Kompozytorów Polskich oraz Bibliotekę Uniwersytetu Warszawskiego (marzec-kwiecień); wystawa planszowa prezentująca Zdjęcia z wydarzeń sezonu artystycznego 2017/2018 (czerwiec-sierpień); Teraz, teraz, teraz...amen – wystawa poświęcona Wojciechowi Kilarowi – prezentująca fotografie wieloletniego przyjaciela kompozytora Zdzisława Sowińskiego, towarzysząca m.in. koncertom cyklu Musica-ars amanda pn. Portrety kompozytorów (październik – listopad); wystawa pokonkursowa prezentująca nagrodzone projekty Centrum Muzyki w Krakowie (grudzień); Wystawa plakatów koncertów prowadzonych przez Rolanda Badera w Filharmonii Krakowskiej, w związku z jubileuszem 80. urodzin dyrygenta (grudzień). Wykłady dra Piotra Lityńskiego Przed koncertem o koncercie – organizowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół Filharmonii Krakowskiej (8 spotkań). Spotkanie z Michałem Klubińskim, muzykologiem i publicystą muzycznym, autorem monografii wybitnego polskiego dyrygenta-modernisty – Bohdana Wodiczki (19 maja). Montaż kommemoratywnej tabliczki przy dębnie Pender na krakowskich Plantach (od strony ul. Franciszkańskiej) z okazji 85. rocznicy urodzin Krzysztofa Pendereckiego (24 listopada).

WSPÓŁORGANIZACJA

Koncerty w ramach programu Instytutu Muzyki i Tańca Artysta – rezzydent, z udziałem skrzypaczki Marii Sławek (19-20 stycznia – Sala Koncertowa Filharmonii, 9 maja – Koncert Uniwersytecki w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego). Odnaleźć nadzieję koncert charytatywny Fundacji Anny Dymnej Mimo Wszystko (11 lutego). Dźwięki Wyszehradu – koncert chóru św. Efraima z Węgier, we współpracy z konsulem węgierskim (8 kwietnia) II Międzynarodowy Festiwal Duetów Fortepianowych „DUETTSSIMO!” (25 kwietnia) – współpraca z Akademią Muzyczną w Krakowie. Koncert symfoniczny orkiestry z Oweronii/Francja (6 maja) – współpraca z konsulem francuskim. koncerty w ramach 52. Międzynarodowego Festiwalu Dni Muzyki Organowej w Krakowie (28-30 września) –współpraca z Fundacją Ars Organi. Koncert z okazji Święta Narodowego Austrii (25 października) – współpraca z Konsulem Honorowym Austrii. Narodowe Śpiewanie w Krakowie (4 Listopada) z udziałem Chóru Chłopięcego Filharmonii Krakowskiej (prof. Lidia Matynian-Kierownik Chóru Chłopięcego), w ramach jesiennego cyklu koncertów projektu pn. Akademia Chóralna- Śpiewająca Polska (współpraca z Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu. V Krakowska Jesień Muzyczna (4-8 listopada) –współpraca ze Stowarzyszeniem Porta Musicae i Miastem Kraków. 100 na 100. Muzyczne dekady wolności (11 listopada) – koncert inauguracyjny projektu – współpraca z Polskim Wydawnictwem Muzycznym.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

książka z rocznym repertuarem
programy koncertowe
foldery z miesięcznym repertuarem Filharmonii
foldery z ofertą edukacyjną Filharmonii
gazetka cyklu Musica- ars amanda pn. MUZYKOTEKA (7 numerów w 2018 roku)

NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

Nagroda Słoneczniki 2018, kategoria „Muzyka” – Nagroda Rodziców za cykl Koncerty dla dzieci
Medale Województwa Małopolskiego „Polonia Minor”: dla Dyrektora Naczelnego Bogdana Toszy, Orkiestry Filharmonii Krakowskiej oraz Chóru Mieszanego Filharmonii Krakowskiej.

INNA DZIAŁALNOŚĆ

Filharmonia Escape Room – gra miejska (czerwiec-lipiec), której celem było zapoznanie uczestników z historią i ofertą Filharmonii oraz z historią muzyki, w konwencji tzw. Escape Room dla drużyn 2-6 osobowych, polegająca na rozwiązywaniu zagadek związa-

nych z muzyką przy użyciu tabletów oraz wg wskazówek rozmieszczonych na terenie budynku Filharmonii (59 sesji, 213 uczestników).

Filharmonia Krakowska na I Targach Trends 4 Kids w Krakowie

14 kwietnia

Stoisko Filharmonii odwiedziło około 1 000 osób.

Filharmonia Krakowska na II Targach Seniora w Krakowie

5 i 6 października

Stoisko Filharmonii odwiedziło około 4 000 osób.

Filharmonia Krakowska na 22. Międzynarodowych Targach Książki w Krakowie

25-28 października

Stoisko Filharmonii odwiedziło około 10 000 osób.

Badanie ankietowe w ramach projektu “Krakowski odbiorca kultury”

Badanie realizowane we współpracy partnerskiej z Wydziałem Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Muzeum Narodowym oraz Muzeum Historycznym Miasta Krakowa (Filharmonia jest jednym z inicjatorów tego badania). Celem badań było poznanie preferencji publiczności krakowskich instytucji kultury. W badaniu uczestniczyła większość instytucji kultury z terenu Krakowa. Wyniki badania będą omówione podczas konferencji naukowej oraz opublikowane w formie wydawnictwa w kwietniu 2019 roku.

INWESTYCJE

Remont konserwatorski i modernizacja zabytkowego obiektu stanowiącego siedzibę krakowskiej Filharmonii im. Karola Szymanowskiego – kontynuacja: Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach Programu Operacyjnego Infra-struktura i Środowisko 2014-2020 w ramach Działania 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów Kultury, w wysokości 14 684 080,11 zł.

FILHARMONIA W LICZBACH

liczba premierowych wykonań: 5

liczba zaprezentowanych koncertów: 219

liczba innych wydarzeń kulturalnych ogółem: 8

liczba wydarzeń edukacyjnych (audycji szkolnych, warsztatów, lekcji): 685

liczba projektów na które pozyskano środki zewnętrzne: 4

FREKWENCJA

liczba odbiorców ogółem: 124 456

liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych (audycji szkolnych, warsztatów, lekcji): 56 332

liczba wolontariuszy, stażystów, praktykantów: 11

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 1 248 525

liczba unikalnych użytkowników

strony www: 149 629

Filharmonia Krakowska
koncert kameralny , Julia Fischer

Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Luślawicach

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Festiwal Krzysztofa Pendereckiego - I edycja (16-23 listopada) – zorganizowany z okazji jubileuszu 85. urodzin kompozytora, we współpracy z Stowarzyszeniem im. Ludwiga van Beethovena, Stowarzyszeniem Akademia im. Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowe Centrum Muzyki i Narodowym Centrum Kultury, zgromadził najwybitniejszych solistów i interpretatorów muzyki kompozytora, takich jak: Anne-Sophie Mutter, Arto Noras, Ivan Monighetti, Yuri Bashmet, Danjulo Ishizaka, Gábor Boldoczki czy zespół Shanghai Quartet. Do udziału w Festiwalu zostały zaproszone czołowe polskie zespoły: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, Sinfonia Varsovia, Orkiestra Sinfonia Iuventus, Polska Orkiestra Radiowa, Sinfonietta Cracovia, Chór Filharmonii Narodowej, Chór Teatru Wielkiego i Opery Narodowej, Chór Filharmonii Krakowskiej, Chór Opery i Filharmonii Podlaskiej, Polski Chór Kameralny, Warszawski Chór Chłopięcy. Natomiast za pulpitem dyrygenckim stanęli mistrzowie batuty: John Axelrod, Rolf Beck, Christoph Eschenbach, Lawrence Foster, Jacek Kasprzyk, Jerzy Maksymiuk, Andres Mustonen, Alexander Liebreich, Rafael Payare, Leonard Slatkin, Tadeusz Strugała, Maximiano Valdés. Festiwalowe koncerty odbywały się w Warszawie w Filharmonii Narodowej, Teatrze Królewskim w Łazienkach Królewskich, Zamku Królewskim oraz Teatrze Wielkim- Operze Narodowej. Honorowy patronat nad wydarzeniem objął Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof.dr hab. Piotr Gliński. Publiczność Festiwalu – 7 678 osób.

Święto Niepodległości - Święto Polskiej Muzyki w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości (11 listopada). Koncertów (2) w wykonaniu utalentowanych polskich artystów najmłodszego pokolenia: Luślawickiej Orkiestry Talentów pod dyktando Moniki Bachowskiej oraz Penderecki Youth Orchestra, które zaprezentowały wyjątkowe repertuary, prezentujące bogactwo muzyki polskiej, m.in. Koncert na orkiestrę Grażyny Bacewicz, Orawa Wojciech Kilara, a także kompozycje Góreckiego, Pendereckiego oraz jednego z ojców polskiej niepodległości, kompozytora i męża stanu – Ignacego Jana Paderewskiego, wysłuchało 1 240 osób. Każdy z nich poprzedziło uroczyste, wspólne wykonanie Mazurka Dąbrowskiego.

Międzynarodowy Festiwal Muzyki EMANACJE VI edycja (7 lipca - 9 września) - 10 festiwalowych ty-

godni wypełniło 40 koncertów w 16 miejscowościach Małopolski i Podkarpacia. Wśród artystów Festiwalu znaleźli się wiodący światowi kameraliści (m.in. Scharoun Ensemble Berlin, Viviane Hagner/Claudio Bohórquez/Matthias Kirschnereit), soliści (m.in. I. Fliter, D. Berlinsky, K. Miller, A. Baeva, K. Kenner, Sz. Komasa), zespoły orkiestrowe (m.in. The Orchestra of the Americas, Calgary Youth Orchestra, Sinfonietta Cracovia, Luślawicka Orkiestra Talentów) oraz liczna grupa młodych talentów z całego świata. Na scenach Festiwalu Emanacje zaprezentowało się ponad 860 artystów, a w koncertach uczestniczyło 14 320 osób.

Zimowa Akademia Muzyki - V edycja Kursów Mistrzowskich dla Uczniów Szkół Muzycznych I i II stopnia (2 lutego - 3 marca) – to jeden z kluczowych programów edukacyjnych Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. W ramach 5 turnusów, podczas 24 kursów mistrzowskich, 250 wyróżniających się uczniów z całej Polski, wybranych spośród 400 kandydatów, w rozbudowanej ofercie zajęć mistrzowskich i doskonalilo swoje umiejętności pod kierunkiem wybitnych pedagogów.

Letnia Akademia Muzyki - V edycja (11-19 sierpnia) - to prestiżowy projekt edukacyjny obejmujący mistrzowskie kursy solowe i kameralne kierowane do utalentowanych młodych muzyków – studentów polskich uczelni artystycznych i ostatnich klas szkół średnich. Pedagogami LAM są muzycy Berliner Philharmoniker oraz Scharoun Ensemble. W roku 2018 solowe, kameralne i orkiestrowe kursy mistrzowskie prowadzili: W. Brandl (skrzypce), Ch. Horak (skrzypce), M. Afkham (altówka), J. Spahn (wiolonczela) oraz P. Riegelbauer (kontrabas). Efekt wspólnej pracy zaprezentowano trzykrotnie podczas koncertów na Zamku Kmitów i Lubomirskich w Nowym Wiśniczu (16 sierpnia) oraz w Luślawicach (18 i 19 sierpnia). Nowością był udział w Akademii dwóch pianistek-stypendystek The Lang Lang International Music Foundation. W warsztatach uczestniczyło 26 młodych instrumentalistów, a koncertów wysłuchało 1 600 osób.

PREMIERY

Debiut zespołu kameralnego Penderecki Piano Trio podczas V Edycji Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Emanacje (7 lipca).

Prawykonanie światowe utworu Inspiracje na kwartet smyczkowy autorstwa Miłosza Bembinowa w wykonaniu zespołu Airis String Quartet podczas Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Emanacje (4 i 5 sierpnia). Inauguracja nowego projektu orkiestrowego Euro-

pejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego - Penderecki Youth Orchestra podczas Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Emanacje (Debiut koncertowy 31 sierpnia- Tarnów, 1 września- Luśławice).

WYSTAWIONE SPEKTAKLE I KONCERTY

W 2018 roku zrealizowano ogółem 99 koncertów, w tym solowych, kameralnych, chóralnych, symfonicznych i w ramach V edycji Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Emanacje (40 koncertów) oraz Festiwalu Krzysztofa Pendereckiego (10 koncertów).

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Centrum zorganizowało lub współorganizowało 69 programów edukacyjnych, obejmujących m. in. kursy mistrzowskie solowe, kameralne, dyrygenckie, warsztaty orkiestrowe:

XXIV Warsztaty Muzyki Kameralnej Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci (15-28 stycznia) –współorganizacja – 48 uczestników warsztatów (muzycy młodego pokolenia, plastycy i humaniści – absolwenci i obecni podopieczni Funduszu), 2 koncerty 19 stycznia – koncert absolwentów Programu, 26 stycznia – koncert finałowy), 550 widzów.

V edycja Zimowej Akademii Muzyki (2 lutego -3 marca).

Luśławicka Orkiestra Talentów - III edycja programu mistrzowskiej edukacji artystycznej.

Mistrzowskie warsztaty orkiestrowe (4-11 marca) Młodzi muzycy uczestniczyli w warsztatach orkiestrowych, które poprowadzili: opiekun artystyczny zespołu - Monika Bachowska oraz grupa pedagogów - liderów wiodących polskich orkiestr symfonicznych. Do repertuaru zespołu zostały włączone m.in. pozycje rodzimych kompozytorów w związku z obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Koncertu wieńczącego warsztaty (10 marca) wysłuchało 650 osób.

Mistrzowskie warsztaty orkiestrowe (26 sierpnia -2 września). W trakcie warsztatów młodzi muzycy pod okiem dyrygent Moniki Bachowskiej przygotowali program 2 koncertów w ramach Festiwalu Emanacje: 31 sierpnia w Szczawnicy oraz 2 września w Luśławicach, których wysłuchało 710 osób.

Mistrzowskie warsztaty orkiestrowe (4-11 listopada). W trakcie ostatniego spotkania 3. edycji programu Luśławicka Orkiestra Talentów – warsztatów prowadzonych przez Monikę Bachowską 42-osobowa orkiestra przygotowywała repertuar zawierający dzieła polskich kompozytorów XX wieku: Panufnika, Bairda, Czyża i Pendereckiego oraz barokową „Chromatię” Adama Jastrzębskiego. Utwory zostały zaprezentowane podczas koncertu LOT 11 listopada w ramach obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Było to ostatnie spotkanie uczestników 3. edycji programu Luśławicka Orkiestra Talentów.

Warsztaty z muzykami Buffalo Philharmonic Or-

chestra (15-17 marca) – w 6 kursach mistrzowskich z oktetem dętym Buffalo Philharmonic Orchestra w klasach: klarnetu, fagotu, oboju i waltorni, wzięło udział 26 młodych instrumentalistów. Koncertu zespołu na zakończenie warsztatów (16 marca) wysłuchało 300 osób.

Warsztaty w ramach 4-letniego Programu Promocji twórczości młodych kompozytorów XXI wieku MUZYKA NASZYCH CZASÓW (7-12 marca) – projekt zrealizowany wspólnie ze Stowarzyszeniem Akademia Imienia Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowe Centrum Muzyki, pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizowanego, którego uczestnikami byli studenci 6 polskich uczelni muzycznych i 6 szkół. Każdego roku utwór kompozytora prezentowany jest na SCENIE PREZENTACJI w Luśławicach w wykonaniu studentów i uczniów każdej z uczelni i szkół (łącznie 12 koncertów).

Warsztaty orkiestrowe w ramach IV edycji projektu Santander Orchestra (19-28 marca) – współorganizacja (Fundacja Młodych Talentów My Way i Bank Zachodniego WBK Grupa Santander). Studenci i absolwenci uczelni muzycznych wzięli udział w warsztatach orkiestrowych, z udziałem Aleksandra Humali oraz maestro Lawrence’a Fostera oraz w kursach mistrzowskich prowadzonych przez znakomitych tutorów-instrumentalistów.

II Akademia Fortepianów Historycznych (29 kwietnia-5 maja) - współorganizacja z Fundacją Wydania Narodowego Dzieł Fryderyka Chopina. Projekt skierowany do pianistów ze szkół muzycznych II stopnia oraz studentów i absolwentów uczelni muzycznych. W ramach tygodniowych warsztatów 12 młodych muzyków doskonaliło umiejętność gry na historycznych instrumentach: Stein 1780, Rosenberg 1805 (kopia R. Brown), Walter 1795, Bertsche 1815 (kopia R. Brown), Pleyel 1842, Erard 1842, Broadwood 1846, pod opieką pianistów o międzynarodowej sławie, specjalizujących się w wykonawstwie muzyki klasycznej i romantycznej na fortepianach historycznych: T. Kocha, G. Goviera, K. Drogosz i H. Rutkowskiego. Efektów tej edycji projektu, podczas koncertu 4 maja, wysłuchało 230 osób.

Warsztaty kompozytorskie FMF Master Classes w ramach Forum Audiowizualnego 11. edycji Festiwalu Muzyki Filmowej w Krakowie (29-30 maja) - współorganizacja z Krakowskim Biurem Festiwalowym. W profesjonalnej sesji nagraniowej, której celem było zapoznanie z zagadnieniami produkcji i nadzoru technicznego nagrań, uczestniczyło ponad 30 młodych kompozytorów oraz studenci Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Kursy poprowadzili znani kompozytorzy: R. Bellis (USA), M. Kieboom (Norwegia) oraz producenci muzyki filmowej: N. Wollage (AIR Studios, Londyn) i P. Witkowski.

Międzynarodowe Warsztaty Akordeonowe (20-29 lipca) - współorganizacja ze Stowarzyszeniem

Akordeonistów Polskich. W kursach wzięło udział ponad 30 młodych akordeonistów. Zajęcia poprowadziła prof. dr hab. K. Baran (Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, dyrektor artystyczny kursów), prof. G. Dellarole (Conservatorio di Musica Arrigo Boito w Parmie), st. wykł. S. Schmelkov (Rosyjska Akademia Muzyczna im. Gniesinych) oraz ad. dr hab. R. Grząka i as. G. Palus (Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie). Zespół profesorów Warsztatów – K. Baran, G. Palus i R. Grząka, czyli Chopin University Accordion Trio oraz Michał Nagy koncertowali podczas Festiwalu Emanacje w Kościele św. Anny w Bieczu oraz na Zamku w Dębnie.

V Letnia Akademia Muzyki (11-19 sierpnia)
Ogólnopolski Kurs Gitarowy Mistrz i uczeń 2018 (20-26 sierpnia) - współorganizacja ze Stowarzyszeniem Plus Ultra. W warsztatach, prowadzonych przez mistrzów gitary: M. Napiórkowskiego, W. Gromolaka, R. Horny, W. Lipińskiego, M. Nosala, M. Pasiecznego i A. Pietrzak, wzięło udział 46 gitarzystów, uczniów szkół muzycznych I i II stopnia. Zwieńczeniem projektu był koncert gitarowy Jacka Królika (gitara klasyczna) z towarzyszeniem Mirosława Hadege (instrumenty perkusyjne) oraz Roberta Kubiszyna (gitara basowa). Koncertu wysłuchało 650 osób.

Penderecki Youth Orchestra
Inauguracja nowego projektu orkiestrowego Europejskiego Centrum Muzyki- Penderecki Youth Orchestra (26 sierpnia-1 września). Powołanie Penderecki Youth Orchestra, orkiestry młodzieżowej złożonej z wyróżniających się instrumentalistów z całej Polski, zbiegło się z 85. rocznicą urodzin jej Patrona – Krzysztofa Pendereckiego. Penderecki Youth Orchestra zadebiutowała 2 koncertami: 31 sierpnia w Sali Lustrzanej w Tarnowie oraz 1 września, w siedzibie Centrum w Lusławicach, które zgromadziły 750 słuchaczy.

Warsztaty mistrzowskie oraz mistrzowskie warsztaty orkiestrowe Penderecki Youth Orchestra (4-11 listopada). Uczestnicy PYO doskonalili swoje umiejętności podczas warsztatów mistrzowskich prowadzonych przez liderów sekcji Orkiestry Kameralnej AUKSO: B. Bunio (II skrzypce), B. Orubą (kontrabas), J. Urbańską-Mikszta (wiolonczela), M. Werner (altówka) oraz M. Huget-Skibą - koncertmistrzynią tyskiego zespołu, która poprowadziła od pulpitu warsztaty orkiestrowe PYO oraz koncert 11 listopada.

Warsztaty w ramach projektu LIM – LESS IS MORE (8-15 października) - współorganizacja z Krakowskim Biurem Festiwalowym. Tygodniowe warsztaty w ramach całorocznego cyklu szkoleniowego dotyczącego rozwoju scenariuszy niskobudżetowych produkcji fabularnych. Projekt składa się z 3 tygodniowych zjazdów, odbywających się w ośrodkach oddalonych od wielkich miast- w 2018 roku we Francji (Bretania), Rumunii (Transylwania) i Polsce (Małopolska/Lusławice). W warsztatach wzięło udział 22 reżyserów/scenarzy-

stów, którzy pracowali nad scenariuszami 16 projektów filmowych.

Mistrzowski Kurs Interpretacji z prof. Arto Norasem (24-30 listopada). W indywidualnych lekcjach mistrzowskich wzięło udział 12 czynnych uczestników - studentów i absolwentów uczelni muzycznych oraz wyróżniających się uczniów szkół muzycznych stopnia licealnego i gimnazjalnego. W kursie uczestniczyło także 2 biernych uczestników, którzy mieli możliwość obserwowania mistrza przy pracy. W repertuarze koncertu finałowego (29 listopada) znalazły się utwory doskonalone podczas kursu.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA sztuki wizualne, plastyczne, wystawy

Plener malarski (1)

Wystawy: malarska (1)

Konkursy (2)

Spektakle muzyczne dla dzieci (5) Co czujesz, czyli symfonia emocji, 19 i 20 kwietnia- we współpracy z Zespołem Państwowych Szkół Muzycznych w Dębicy Spotkanie przedstawicieli małopolskich instytucji kultury (24-25 września), które wzięły udział w badaniu Wpływ projektów infrastrukturalnych z zakresu kultury realizowanych w Małopolsce na otoczenie społeczno-gospodarcze, zrealizowanym przez Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego- Zespół Małopolskiego Obserwatorium Rozwoju Regionalnego.

Konferencja Zrzeszenia Filharmonii Polskich (7-8 października).

Spotkanie Dyrektorów i Zastępców Dyrektorów Instytucji Kultury województwa małopolskiego (12 grudnia).

festiwale, cykle, wydarzenia plenerowe, obchody

V Festiwal EMANACJE – 40 koncertów w regionie (7 lipca – 9 września).

Festiwal Krzysztofa Pendereckiego w ramach obchodów 85. rocznicy urodzin kompozytora - 10 koncertów w Warszawie (16-23 listopada)

Koncerty Święto Niepodległości- Święto Polskiej Muzyki w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości (11 listopada)

Zwiedzanie obiektu: dla 538 osób, w tym dla 14 grup turystycznych.

inna działalność kulturalna (współpraca międzynarodowa, współorganizacja wydarzeń i inne)

Około 170 wydarzeń koncertowych i edukacyjnych zrealizowano przy współpracy lub współorganizowano z podmiotami krajowymi i świata, między innymi: The Lang Lang International Music Foundation, Festiwal Muzyki Filmowej, Young Arts Festival, Filharmonia Berlińska, Greater Twin Cities Youth Symphonies, Le Groupe Ouest, Control N, Flanders Audiovisual Fund, The Orchestra of the Americas, Internationale Beethoven Gesellschaft e. V., Stowarzyszeniem

Akademia imienia Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowe Centrum Muzyki, Narodowe Centrum Kultury, Instytut Muzyki i Tańca.

W Centrum odbywają się liczne sesje nagraniowe albumów młodych wykonawców.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

– Książka programowa V Festiwalu EMANACJE
– Wydawnictwa promocyjne realizowanych projektów.

INWESTYCJE

realizacja ekspozycji multimedialnej pn. „Krzysztof Penderecki i dziedzictwo polskiej muzyki XX i XXI wieku”.

STATYSTYKA

liczba premier: 4

liczba zaprezentowanych spektakli/koncertów ogółem: 99

liczba innych wydarzeń kulturalnych ogółem: 4

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 69

liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 2 (program MKiDN, Fundusze Europejskie) + 2 (dotacje celowe MKiDN)

FREKWENCJA

liczba odbiorców spektakli/koncertów: 46 818

liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych ogółem: 47 892

liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 1 074

liczba wolontariuszy, stażystów: 1 wolontariusz

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 339 000

liczba unikalnych użytkowników strony www: 71 202

Lusławice
Spotkanie z Krzysztofem Pendereckim

**Aktywność INSTYTUCJI KULTURY
województwa małopolskiego
Ośrodki i centra kultury**

Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Powołanie Muzeum Tadeusza Kantora

W roku 2018 w ramach instytucji zostało powołane Muzeum Tadeusza Kantora. Do działań muzeum należy zarówno opieka nad kolekcją i organizacja wystaw prezentujących spuściznę artystyczną Tadeusza Kantora, jak i rozbudowa zasobów o dzieła innych awangardowych artystów.

Wystawa Tadeusza Kantora „Odsłona IV. Rzeźba”

3 marca 2018 do 31 grudnia 2019

Punktem wyjścia dla wystawy jest zgromadzona w CRICOTECE kolekcja obiektów teatralnych i archiwaliów Tadeusza Kantora, reprezentujących poszczególne etapy jego twórczości teatralnej.

Czwarta odsłona skupia się na kondycji przedmiotów i ich funkcjonowaniu w przestrzeni wystawienniczej.

Wystawa „Cricot idzie!”

11 maja do 19 sierpnia 2018

Wystawa poświęcona działalności założonego w 1933 roku przez Józefa Jareme Teatru Cricot, będąca pierwszą monograficzną ekspozycją poświęconą tej scenie. Ekspozycja skupiona głównie na zjawiskach związanych z funkcjonowaniem teatru, działalności plastycznej i muzycznej twórców teatru, wpływach związanych z życiem towarzyskim oraz środowiskowym formistów, kolorystów i futurystów. Zaprezentowanych zostało blisko 150 prac (obrazy olejne, rzeźby, rysunki, fotografie, dokumenty, projekty kostiumów i scenografii artystów związanych z Cricotem). Kuratorką wystawy była dr Karolina Czerska.

Wystawa „Jaremianka. Zostają w tym teatrze, podoba mi się tu”

21 września 2018 do 17 lutego 2019

Wystawa zorganizowana we współpracy z Muzeum Śląskim. Zaprezentowane zostały prace Marii Jaremy związane z I i II Grupą Krakowską, teatrami Cricot i Cricot 2 oraz konkretnymi artystycznymi osobowościami, m.in. z kapistami, Józefem Jaremą, Henrykiem Wiśnińskim, a w szczególności z Tadeuszem Kantorem.

Ekspozycję zbudowano z blisko 100 prac: obrazów olejnych, temper, grafik, rysunków, kostiumów, rzeźb i fotografii. Ze strony Muzeum Śląskiego kuratorem wystawy była Ada Grzelewska, ze strony CRICOTEKI Anna Batko. Scenariusz wystawy powstawał również we współpracy z Aleksandrem Filipowiczem, głównym spadkobiercą artystki.

POZOSTAŁE WYSTAWY

Pokój Tadeusza Kantora

Galeria-Pracownia Tadeusza Kantora, mieszcząca się przy ul. Siennej 7/5 udostępniana jest publiczności od 1995 roku. W tym mieszkaniu-pracowni artysta w latach 1987–1990 tworzył ostatnie dzieła swojego życia.

Wystawa „Przewrotny czarodziej ruin. Twórczość archiwalna Tadeusza Kantora”

Celem wystawy prezentowanej w galerii-pracowni Tadeusza Kantora przy ul. Siennej 7/5 jest doświadczenie pracy dokumentacyjnej artysty jako elementu procesu twórczego. Tym razem udostępnione zostały obiekty archiwalne wykorzystywane przez samego Kantora od lat 70. do celów ekspozycyjnych: m.in. fotografie, recenzje, maszynopisy autorskie.

WYDARZENIA TEATRALNE I FILMOWE

Rollercoaster

6–27 października 2018

„Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń” to program prezentacji polskiego tańca autorstwa Pawła Łyskawy i Eryka Makohona.

Program:

6 października 2018: Aurora Lubos, „Witajcie/Welcome”

7 października 2018: AST Wydział Teatru Tańca „Stany skupienia”

13 października 2018: Tomasz Ciesielski, „Idylluzja”

14 października 2018: Krakowski Teatr Tańca „Singulare tantum”

20 października 2018: Anna Godowska i Sławomir Krawczyński, „Bataille i świt nowych dni”

27 października 2018: Helena Ganjalyan „Melt”, Krakowski Teatr Tańca „Glamour”

„Tod i Trauma”, reż. Tomasz Kaczorowski

Premiera: 2 lutego 2018

„Tod i Trauma” to spektakl na jedną lalkę i aktorkę (Ali-cja Czerniewicz), opierający się na zderzeniu przeciwieństw (ruch–paraliż), sprawdzaniu granic niepełnosprawności, ludzkiego ciała oraz możliwości oddania głosu wykluczonym. Spektakl wpisuje się w tematykę wystawy stałej Tadeusza Kantora „Odsłona IV. Rzeźba”.

Artopedia Metanoia „Doktryny lodowe – wariacje na retorykę nazistowską”

16 maja 2018

Przedstawienie węgierskiego teatru Metanoia Artopedia demaskuje mowę nienawiści w dyskursie publicznym i zwraca uwagę na związane z nią zagrożenia. Autorzy przedstawienia obnażają chwytły totalitarnej propagandy i mechanizmy działania języka Trzeciej Rzeszy opisane przez ocalałego z Zagłady drezdeńskiego filologa Victora Klemperera. Projekt realizowany przy wsparciu Konsulatu Generalnego Węgier w Krakowie.

„Wojna w niebie”, reż. Dominika Feiglewicz

30 czerwca – 1 lipca 2018

Spektakl współtworzony przez czwórkę aktorów niesłyszących i słabosłyszących. Scenariusz oparty jest na utworze „Wojna w niebie” Josepha Chaikina, który w wyniku afazji został wykluczony ze społeczeństwa. Proces twórczy okazał się dla niego terapeutyczny. „Wojna w niebie” to spektakl o poszukiwaniu własnej tożsamości, próbie komunikacji i pragnieniu bycia zrozumianym.

„Śmierć Fauna” – słuchowisko teatralne

29 czerwca 2018, 10 sierpnia 2018

Wraz z Fundacją Miasto Literatury powstał projekt odsłuchu słuchowiska na podstawie dramatu „Śmierć Fauna” Tytusa Czyżewskiego.

Słuchowisko można było także odsłuchać do 19 sierpnia na Inteligentnym Przewodniku, który bezpłatnie można wypożyczyć w recepcji CRICOTEKI.

„Sznurwadła” – spektakl muzyczny

13–18 listopada 2018

Spektakl w reżyserii Michała Burka oraz Bartłomieja Basiury z autorską oprawą muzyczną wykonywaną na żywo, który ukazując losy bohatera wplecione w zawiłą historię Polski ostatnich 80 lat, pozwalał spojrzeć z różnych perspektyw na kwestie wyboru człowieka.

Projekt in situ – Spacer artystyczny w przestrzeni CRICOTEKI

23–25 sierpnia 2018

Multisensoryczny spacer artystyczny w przestrzeni CRICOTEKI, w ramach którego uczestnik mógł odkryć architekturę budynku w niecodzienny sposób. Każdy uczestnik przechodził spacer indywidualnie w towarzystwie artysty z kolektywu Projekt in Situ.

„My/Wy” – Krakowski Teatr Tańca

25 lutego 2018

W spektaklu, osadzonym w aktualnym kontekście społeczno-politycznym, wykorzystywane są tradycyjne pieśni ludowe, wykonywane częściowo na żywo. Spektakl otrzymał nagrodę w pierwszej edycji konkursu Najlepszy Spektakl Teatru Niezależnego „The Best OFF”.

Pasma filmowe „Gra z Kantorem”

Program prezentacji spektakli twórców, będących ideowo blisko twórczości Tadeusza Kantora. Każda projekcja była poprzedzona wprowadzeniem dr Anny Róży Burzyńskiej z Katedry Teatru UJ na temat działalności wybranego artysty oraz jego inspiracji działalnością Kantora.

Program:

26 marca: „House/Lights”, reż. Elizabeth LeCompte, Wooster Group

23 kwietnia: „Długie życie”, reż. Alvis Hermanis

28 maja: „Les Philosophes”, reż. Josef Nadj

25 czerwca: „Stifters Dinge”, reż. Heiner Goebbels

30 lipca: „Wujaszek Wania”, reż. Luk Perceval

27 sierpnia: „Kindertotenlieder”, reż. Gisèle Vienne

24 września: „The Institute of Memory (TiME)”, reż. Lars Jan

29 października: „Je suis sang”, reż. Jan Fabre

26 listopada: „La Mélancolie des Dragons”, reż. Philippe Quesne

Projekt będzie kontynuowany w roku 2019.

WYDARZENIA MUZYCZNE

Polifonie Open Stage

sierpień 2018

Polifonie to zapoczątkowana w roku 2013 seria koncertów, performansów i zdarzeń brzmieniowych. Nawiązuje do polifonicznej idei współdziałania różnych głosów w ramach jednej całości.

Program:

3 sierpnia – Performans Kerry Kenny Dis-Ease

10 sierpnia – Rinus van Alebeek

17 sierpnia – Marcin Janus / Grzegorz Kaliszuk

24 sierpnia – Re-Performance Ensemble

31 sierpnia – Śominika Dniegocka „Kobieta sarna”

Koncerty Krakow Improvisers Orchestra

Cykliczne koncerty Krakow Improvisers Orchestra to prezentacja muzyki opartej na free improvisation, improwizacjach dyrygowanych i partyturach graficznych wykonywanych przez muzyków z różnych środowisk.

Koncerty Capelli Cracoviensis

W ramach kontynuacji współpracy z Capellą Cracoviensis w 2018 odbyły się:

27 stycznia: Koncert „Scena otwarta” w ramach akcji „Zostań gwiazdą” organizowanej w związku z festiwalem Opera Rara;

19 maja: projekt „extreme”, koncerty w sali teatralnej poświęcone symfoniom Józefa Haydna;

6 i 13 grudnia, w ramach przygotowań do festiwalu Opera Rara (2019), odbyły się dwa wieczory pod hasłem „Opera Rara: Prolog” – koncerty wprowadzające w tematykę festiwalu w 2019 roku.

Dni Tranströmerowskie – koncert „Nasze północne miasta”

8 kwietnia 2018

Finałem Dni Tranströmerowskich był koncert „Nasze północne miasta” z muzyką Schuberta i Szostakowicza w wykonaniu Royal String Quartet oraz wierszami Tomasa Tranströmera i Adama Zagajewskiego w interpretacji Mai Komorowskiej i Jerzego Treli.

Copernicus Festival – koncert „Sztuka dotyku i świętowanie przygodności”

21 maja 2018

Na otwarcie festiwalu odbył się koncert muzyki Mortona Feldmana w wykonaniu wybitnego brytyjskiego pianisty Johna Tilbury.

Sacrum Profanum

11–16 września 2018

W ramach festiwalu odbyły się w CRICOTECE trzy koncerty („Bengt”, „Żywiół”, „Meduzy”) i widowisko dla dzieci („Blisko”).

Dni Muzyki Organowej

22 września 2018

Jako prolog festiwalu w CRICOTECE odbył się pierwszy koncert 52. edycji festiwalu Dni Muzyki Organowej w Krakowie.

TeGeLaR – Tekst, Gest, Linia, Ruch

18 grudnia 2018

Prawykonanie utworów Marka Chołoniewskiego i Przemysława Zycha oraz nowej wersji utworu Rafała Zapały. Spotkanie profesjonalnych muzyków z grupą młodych, nastoletnich amatorów, polegające na stopniowym podwyższaniu ich artystycznej wrażliwości.

WYDARZENIA EDUKACYJNE

Bon kultury

W ramach programu Bon Kultury zorganizowane zostały warsztaty m.in. dla grup ze specjalnymi potrzebami, np. dla uczniów z niepełnosprawnością wzroku lub słuchu.

1. Temat: Kostium jak rzeźba

Wiek uczestników: 6–10 lat (warsztat dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością intelektualną lub niepełnosprawnościami sensorycznymi)

2. Temat: Projekt poczta

Wiek uczestników: 6–10 lat

Czy list może być dziełem sztuki? Korzystając z materiałów archiwalnych, odkrywane są tajniki warsztatu Tadeusza Kantora, które stają się punktem wyjścia do własnych poszukiwań.

Stały cykl warsztatów

Regularnie w okresie roku szkolnego realizowane są godzinne warsztaty inspirowane twórczością Tadeusza Kantora. W założeniu każdy miesiąc poświęcony jest jednemu wspólnemu motywowi przewodniemu, w obrębie którego organizowane są co tydzień

inne warsztaty dla trzech grup wiekowych: dla dwu- i trzylatków, dla przedszkolaków oraz dla dzieci w wieku szkolnym. Zajęcia adresowane są do uczestników indywidualnych. Zostały także zorganizowane warsztaty w tematyce IV odsłony wystawy Tadeusza Kantora – „Rzeźba”.

Warsztaty dla grup zorganizowanych

Przez cały rok działała oferta dla grup zorganizowanych – warsztaty z obszaru sztuk plastycznych i działań teatralnych, inspirowane motywami twórczości Tadeusza Kantora.

Laboratorium sceny

Projekt Laboratorium sceny to cykl warsztatów rodzinnych prowadzonych przez artystów w CRICOTECE oraz seria spotkań dla seniorów skupionych wokół miejsca teatru w przestrzeni społecznej i miejskiej. W ramach projektu powstała też mapa po Krakowie śladami Tadeusza Kantora oraz dostępna na wolnej licencji publikacja elektroniczna z zadaniami wokół tematu teatru, sceny i przestrzeni.

Lato w teatrze – półkolonie

2–14 lipca 2018

W ramach ogólnopolskiego programu „Lato w teatrze” CRICOTEKA zorganizowała w lipcu dwutygodniową półkolonię teatralną. Codziennie przez 6 godzin dzieci miały okazję wziąć udział w zajęciach aktorskich, ruchowych, muzycznych, kuglarskich i plastycznych. Finałem projektu był pokaz etiud teatralnych inspirowanych spektaklem „Cyrk” Teatru Cricot 2. Działanie organizowane ze wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Projekt realizowany w ramach projektu Lato w teatrze Instytutu Teatralnego im. Z. Raszewskiego w Warszawie.

Lato w teatrze – wizyty studyjne

29–30 października 2018

Wizyta studyjna była podsumowaniem projektu „Lato w teatrze” oraz okazją do podzielenia się doświadczeniem z realizacji działań wakacyjnych adresowanych do dzieci. Do udziału w wizycie zaproszeni byli animatorzy i edukatorzy z całej Polski. Współorganizatorem wydarzenia był Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego.

ABC Awangardy

Cykl wykładów ABC Awangardy zorganizowany przez CRICOTEKĘ oraz Ośrodek Badań nad Awangardą działający przy Wydziale Polonistyki UJ. Celem wykładów było przybliżenie zagadnień związanych z rozwojem sztuki eksperymentalnej w XX wieku.

Wykłady otwarte odbyły się 27 listopada oraz 11 grudnia 2018. Kontynuacja projektu zaplanowana jest na 2019 rok.

Teatroteka Szkolna – spotkanie dla nauczycieli

12 grudnia 2018

Celem spotkania pod hasłem „Jak wykorzystać pedagogikę teatru w szkole?” było poznanie metod pedagogiczno-teatralnych w ramach doświadczenia warsztatowego, a tym samym narzędzi umieszczonych na portalu „Teatroteka Szkolna”.

Wydarzenie współorganizowane z Instytutem Teatralnym im. Z. Raszewskiego.

„Wi(e)dzieć więcej”

W ramach drugiej edycji projektu „Wi(e)dzieć więcej” przygotowano poszerzenie oferty dla osób z niepełnosprawnościami wzroku. Zorganizowano warsztaty z zakresu autodeskrypcji oraz szkolenie dotyczące udostępniania instytucji kultury osobom z niepełnosprawnościami intelektualnymi dla pracowników i współpracowników CRICOTEKI.

Zorganizowano także cykl warsztatów scenograficznych, inspirowanych scenografiami Tadeusza Kantora, z podopiecznymi internatu szkoły przy ul. Tynieckiej.

Partnerami przy realizacji działań były Fundacja Kultury bez Barier, Fundacja Szansa dla Niewidomych oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Krakowie.

WYDAWNICTWA

„Cricot idzie!” – katalog

Wystawie „Cricot idzie!” towarzyszyła publikacja naukowa, składająca się z 5 tekstów autorstwa Karoliny Czerskiej, Janusza Antosa, Michaliny Kmieciak i Katarzyny Fazan, a także bogaty wybór prac prezentowanych na wystawie i zdjęć archiwalnych. Publikacja w j. polskim i angielskim, 296 stron.

„Jaremianka. Zostaję w tym teatrze, podoba mi się tu” – katalog

W katalogu towarzyszącym wystawie Marii Jaremy znalazły się cztery eseje, wybór eksponowanych prac oraz fotografie przedstawiające autorkę i reprodukcje jej dzieł. Publikacja w j. polskim i angielskim, 176 stron.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Kontynuowana jest działalność naukowa Archiwum, obejmująca przygotowywanie opracowań konkretnych obszarów życia i twórczości Tadeusza Kantora oraz wielostopniowy projekt kwerend naukowych.

Przeprowadzono kwerendy na temat metod archiwizowania i katalogowania zbiorów oraz wizyty w różnych instytucjach w Polsce. Opracowywany jest szczegółowy raport z kwerend.

PROJEKTY, KTÓRE UZYSKAŁY W 2018 ROKU WSPARCIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Lato w teatrze (letnie półkolonie w CRICOTECE)

Cricot idzie! (dwuletni projekt obejmujący realiza-

cję wystawy poświęconej awangardowemu teatrowi Cricot, wernisaż: 11 maja 2018)

Wi(e)dzieć więcej (projekt dostosowujący działalność CRICOTEKI do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku)

Laboratorium Sceny (międzypokoleniowy projekt aktywizujący juniorów i seniorów)

Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń (program spektakli tanecznych)

Wystawa Maurizio Buscarino

Wystawa Anselma Kiefera

STATYSTYKI

liczba wystaw: 11

liczba wydarzeń kulturalnych: 107

liczba wydarzeń edukacyjnych: 448

liczba wydarzeń, na które pozyskano środki

zewnątrzne: 7

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 61 096

uczestnicy wydarzeń kulturalnych ogółem: 7 180

odbiorcy wydarzeń edukacyjnych: 7 644

liczba wolontariuszy, stażystów: 0

STRONA WWW

liczba odsłon: 181 851

liczba unikalnych odsłon: 144 317

liczba użytkowników: 48 566

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA **VIII edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatrów** **Tańca SCENA OTWARTA**

Interdyscyplinarny festiwal popularyzujący dokonania zawodowych teatrów tańca, gromadzący w jednym miejscu wybitne oraz nowatorskie zespoły i artystów z różnych stron świata. Ideą edycji 2018 była transgresja tradycji i współczesności. Nowością festiwalu były warsztaty teatralno-taneczne dla grupy 55+ przygotowujące do uczestniczenia w spektaklu „Wesele. Poprawiny” z udziałem zawodowych tancerzy Polskiego Teatru Tańca.

Wydarzenia towarzyszące to m.in.: program promujący debiuty młodych twórców „Inkubator tańca”, konkurs choreograficzny „Tradycja. Transgresje” oraz promocja albumu „Nienasycenie spojrzenia. Fotografia tańca” pod redakcją Anny Królicy, której wydawcą jest CSM. Album otrzymał wyróżnienie w konkursie na Najpiękniejszą Książkę 2017 roku organizowanym przez Polskie Towarzystwo Wydawców Książek. Amerykańskie Stowarzyszenie ALGA w konkursie na „50 najlepiej zaprojektowanych książek 2017” nagrodziło nasze wydawnictwo.

XIII Festiwal Pasyjny Musica Poetica

Regionalny festiwal muzyczny, odbywający się przed Wielkanocą w tarnowskiej bazylice katedralnej. Podczas 4 dni festiwalowych prezentowane były dzieła światowego i polskiego dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem muzycznego okresu XVII i XVIII wieku. Utwory wykonywane są zgodnie z historyczną praktyką, na dawnych instrumentach. Dyrektorem artystycznym Festiwalu był Jan Tomasz Adamus. Do aktywnego tworzenia koncertu zostały zaproszone chóry amatorskie oraz indywidualni śpiewacy amatorzy. Po raz drugi utworzony został Chór Społeczny, który wykonał dzieło JS Bacha z towarzyszeniem Capelli Cracoviensis. Organizatorzy festiwalu: Centrum Sztuki Mościce, Urząd Miasta Tarnowa, Fundacja Rozwoju Sztuki Sonoris i Capella Cracoviensis. Wydarzenia towarzyszące: plenerowa wystawa „Sacrum miejsca” prof. Leszka Mądzika oraz spektakl plenerowy poprzedzony warsztatami teatralnymi dla młodzieży pod kierunkiem prof. Leszka Mądzika.

Małopolskie Pikniki Wolności

Z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości, w ramach programu Małopolska Moja Wolność, w dwunastu miejscowościach województwa zorganizowano Małopolskie Pikniki Wolności. Skoncentro-

wano się na osiągnięciach ostatnich 100 lat, a także ważnych postaciach tego czasu. Przez opracowanie i promocję gry planszowej pt. „Dzięki wolności”, odniesiono się do wydarzeń budowania i kształtowania wolności Polski. Zorganizowano m.in. wielkoformatową historyczną grę „Trójpłatomania”, warsztat druku toreb ekologicznych, zajęcia pracy zespołowej konstruowania wielkich obiektów z klocków.

Wystawy

Centrum realizuje od lat przedsięwzięcia wystawiennicze. Pokazywane są prace artystów, realizujących nowoczesne trendy w sztuce, ale i reprezentujących lokalne środowiska twórcze. Prowadzone są działania edukacyjne za pośrednictwem interaktywnych wystaw oraz aktywnego tworzenia. Prezentowane były: Wystawa Plakatu Społecznego Studentów Instytutu Sztuki PWSZ w Tarnowie;

Wystawa retrospektywna fotografii Zbigniewa Podsiadło;

Plenerowa wystawa fotografii prof. Leszka Mądzika pt. „Sacrum miejsca”;

Pokonkursowa wystawa fotografii „Clubu Fotoferia”, organizowana pod patronatami: PSA Photographic Society of America, FIAP Fédération Internationale de l'Art Photographique i Fotoklubu RP;

Wystawa ilustracji „Polska poezja sercem malowana”;
Fotografie Pawła Topolskiego na 85-lecie Mościckiego Klubu Balonowego;

Fotografie Arkadiusza Badzińskiego „Śladami Marilyn Monroe”;

Fotografie Anny Królicy „Ruch tworzący znaczenie”;
Wystawa kolekcji ubiorów Anny Kuźmitowicz „Studio materii”;

Wystawa kolekcji ubiorów Anny Świętek i Anny Lejbold „Nostalgia”;

Wuża wystawa Milтона H. Greene'a pt. „Women” – prace artysty uważanego za jednego z najwybitniejszych fotografów na świecie;

Wystawy podróżnicze: Bogusław Hynek – Pireneje; Wanda Rutkiewicz – wspomnienia; Elżbieta Dzikowska Najpiękniejsze miejsca na Ziemi; Podróż przez Kontynenty; Grand Canyon Colorado.

Wystawy jednego obrazu prezentowane w cyklu Red Gallery Cafe: Teresa Solarz – Wschód; Jacek Adamczyk – Struktury.

Działalność kulturalna:

Cykl MAŁOPOLSKIE WIECZORY TEATRALNE

Jest to czołowe działanie Centrum. Prezentowane

są spektakle ostatnich sezonów teatralnych, oparte głównie na literaturze XX wieku jak oraz na tekstach współczesnych. Były to:

Dramat „Grace i Gloria”, Teatr Polonia w Warszawie,
Monodram „Supermenka” Jowity Budnik,
Teatr Gudejko w Warszawie,
Spektakl muzyczny „Kaszana zdalnie sterowana”,
Reż. P. Bukartyk i J. Satanowski,
Spektakl komediowy „Wszystko o kobietach”,
Teatr Ludowy w Krakowie,
Spektakl muzyczny „Bardzo śmieszne piosenki”,
produkcja Agencja Certus w Częstochowie,
Spektakl „Sekret Panny Kazimieri”, Teatr Loch Camelot w Krakowie;

Cykl TEATR MŁODYCH WIDZÓW

Prezentacje teatralne uzupełniane rodzinnymi warsztatami. Ich ideą jest edukowanie do kultury żywego słowa i przygotowywanie najmłodszych widzów teatralnych do świadomego i pełnego uczestnictwa w sztuce.

Interaktywny spektakl „Fabryka śniegu” ukazujący jak ważna jest akceptacja i szacunek, Teatru TRIP w Świętochłowicach,

Muzyczny spektakl „Plastusiowy pamiętnik” na motywach książki Marii Kownackiej, Teatru PrymArt w Katowicach,

Interaktywny spektakl „Babroszki i kosmos” wykorzystujący motywy ze znanych filmów oraz bajek, Teatru TRIP w Świętochłowicach,

Muzyczny spektakl „Koziołek Matołek”, Teatru PrymArt w Katowicach,

Spektakl baletowy do muzyki Léo Delibesa, Johanna Brahmsa, Johanna Straussa i Eduarda Straussa Ogniska Baletowego działającego przy Centrum.

„Zimowa przygoda” Teatru Lalek Rabcio w Rabce-Zdroju,

- widowisko świąteczne „Mościce kolędują” z udziałem ZPiT Świerczkowiacy.

„...Za horyzont domu”

Spotkania z podróżnikami, naukowcami, pasjonatami, motywującymi do przełamywania własnych barier. Zapraszane są osoby, które napędzane pasją wciąż przekraczają „horyzonty”, podejmują trudy wypraw w odległe miejsca świata, aby tam poznawać ludzi, badać ich kulturę, pomagać im, lub po to by pokonywać własną słabość. Cykl nie koncentruje się na turystyce, ale na aspektach kulturowych prezentowanych zakątków świata. Relacje z wypraw były łączone z pokazami slajdów, projekcjami filmowymi, wystawami fotograficznymi i promocjami książek.

Elżbieta Dzikowska – spotkanie autorskie

Afganistan- opowieści o ludziach- Zbyszek Pawlak
Majowie, upadek cywilizacji- Alicja Kubiak i Jan Kurzela
Himalaje indyjskie - Ladakh, Zanskar, Kaszmir – Katarzyna Mazurkiewicz

Koncerty

Celem Centrum jest prezentowanie wartościowych koncertów rozwijających publiczność, promowanie muzyków, nowości a także przypominanie ikon sceny muzycznej, sięganie do tradycji i różnorodności kulturowej. W 2018 roku na scenie Centrum odbyły się koncerty: muzyki irlandzkiej zespołu Drake, muzyki kolumbijskiej, koncerty Jaromira Nohavicy, Mirosława Czyżykiewicza, Wojciecha Klicha i Andrzeja Krzywego, Pasadena Roof Orchestra, Troya Andersona z Trio Jazzowymi i Orkiestrą Kameralną CSM, Chóru GOS.PL, Arso Ensemble.

Wyjątkowym wydarzeniem muzyczno - tanecznym jest powrót do historycznych wieczorków tanecznych „Mościckie Fajfy”, nawiązujących do tradycji miejsca sprzed 40 lat.

Koncerty grane są również w letnim plenerze, na trawie w ramach cyklu „Muzyka z kocyka”.

Spis treści poufnych

Cykl spotkań z bohaterami literatury biograficznej oraz autorami poczytnych książek, które ukazały się na rynku wydawniczym w ostatnich latach. Gośćmi programu byli:

Marta Orzeszyna, autorka książki „Paryż. Miasto sztuki i miłości w czasach belle époque”

Aleksandra Zaprutko – Janicka, autorka książki „Okupacji od kuchni”, „Piękna bez konserwantów”

Edyta Zając autorka bestsellerowych książek „30 dni do zmian w związku” i „30 dni do zmian”.

Grzegorz Barasiński, prezes Polskiego Towarzystwa Kaligraficznego.

Kino

„EDUKACJA FILMOWA MŁODYCH WIDZÓW” 20 spotkań filmowych, w których uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Filmy zostały wybrane przez specjalistów jako teksty kultury wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Były zintegrowane z programem nauczania oraz posiadały materiały dydaktyczne.

„GOŚCIE ŁUKASZA MACIEJEWSKIEGO” 4 autorskie spotkania wybitnego krytyka i filmoznawcy Łukasza Maciejewskiego, którego gośćmi byli: Marcin Dorociński, Anna Radwan i Marianna Zydek, Paweł Domaża oraz Iwona Socha. Spotkaniom zawsze towarzyszyły projekcje filmów oraz dyskusja z publicznością.

„BABSKE PONIEDZIAŁKI” cykl kinowy o tematyce kobiecej oraz przestrzeń do spotkań. Projekcjom filmowym zawsze towarzyszyły warsztaty i poradnictwo z zakresu sztuki, rękodzieła, wizażu, kosmetologii, dietyki, gastronomii oraz ogólnie pojętego zdrowego stylu życia.

„SPOTKANIA Z POLSKIM FILMEM” Autorski cykl edukacyjny kina Millennium, skierowany do widzów dorosłych. 12 spotkań prowadzonych przez Mariusza Widawskiego trenera filmoteki szkolnej obejmują

jących wprowadzenie do tematyki filmu, prezentację filmu i dyskusję po seansie. Celem cyklu jest kształtowanie świadomego, krytycznego i kompetentnego dorosłego odbiorcy polskiej sztuki filmowej.

„MILLENNIUM STUDIO” - 22 pokazy filmowe prezentujące tytuły spoza komercyjnego nurtu, w tym seanse pod nazwą „Kino na niedziele” obejmujące filmy o tematyce religijnej i egzystencjonalnej oraz „Kino przyjazne sensorycznie” organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem ICH LEPSZE JUTRO

i Niepubliczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie. W czasie tych szczególnych projekcji obowiązują w kinie warunki przyjazne dzieciom i młodzieży z autyzmem i zespołem Aspergera – osobom z zaburzeniami integracji sensorycznej.

„PROJEKCJE PREMIEROWE” łącznie 1272 seansów najgłośniejszych premier kinowych, w tym 447 seansów kina polskiego, prezentujące niemal każdą premierę rodzimego kina wyprodukowaną w ostatnim sezonie.

Festiwale

15 Festiwal Sztuki ArtFest im. B. Wojtowicza Interdyscyplinarne wydarzenie artystyczne, promujące sztukę współczesną. Tegoroczna edycja poświęcona została zostawianiu własnego śladu na ziemi, radości życia i popełnianych błędach. W temacie wypowiedzi artyści różnych dziedzin. Część festiwalu poświęcona została Grzegorzowi Ciechowskiemu. Nowością – eksperymentem tanecznym Festiwalu był „Balet koparyczny”: pokaz Izy Szostak. Dla najmłodszych zorganizowano Mały ArtFest. Muzyczna strona festiwalu to piosenki Młynarskiego śpiewane przez Macieja Maleńczuka, oraz Warszawska Orkiestra Sentymentalna z klimatem polskiej przedwojennej rewii i kabaretu. ArtFest zakończył spektakl Teatru Polonia „Grace i Gloria”.

Festiwale: „Górnolotni” - spotkania z ludźmi gór i „Dalekosiężni” - letnie spotkania podróżników
Dwa festiwale, celem tych spotkań jest inspirowanie i pobudzanie ludzi do aktywności fizycznej, do przełamywania własnych barier. Na spotkaniach oprócz pięknych zdjęć, filmów i opowieści, można było także pozyskać wiedzę i wskazówki do realizacji własnych projektów. Goście Festiwalu to podróżnicy, naukowcy, pasjonaci. Spotkaniom towarzyszyły wystawy, projekcje filmów, promocje książek, a także warsztaty i szkolenia.

XI FESTIWAL LETNI MUZYCZNE TARASY

4 koncerty plenerowe zorganizowane w parkowej scenerii, na terenach przed budynkiem Centrum Sztuki Mościce. Tegoroczna edycja bazowała na złotych przebojach lat ,60 i ,70 XX wieku: ABBA SHOW – widowisko oparte na scenariuszu występów szwedzkiego zespołu i kostiumach wiernie odzwierciedlających

oryginalne ubiory ABBY. Koncert „Szafa gra” z udziałem zespołu Music Way prezentującego polskie przeboje artystów czasów PRL-u. „Prywatka pod gwiazdami” wieczór prowadzony przez dziennikarza muzycznego Krzysztofa Borowca. BABYLON BONEY M. Show oparte na największych przebojach legendarnej grupy BONEY M, z udziałem muzyków z Kamerunu, Republiki Konga i Polski.

„Małopolska. Kultura wrażliwa”

Centrum podejmuje działania na rzecz organizowania obecności osób z niepełnosprawnościami w instytucji kultury. M.in. temu służyła przebudowa i dostosowanie Sali widowiskowej do wielu dysfunkcji potencjalnych widzów. Zorganizowano także szkolenia dla osób zajmujących się projektami kulturalnymi i edukacją. Pracownicy uczyli się także języka migowego. W praktyce zdobytą wiedzę wykorzystywano w organizowaniu kursów choreoterapii oraz przy organizacji wystaw (wzbogacając je o język migowy, odpowiednią stroną wizualną i dostępność).

Wystawa Milтона H. Greene’a została przystosowana dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcjami ruchowymi, słuchu oraz wzroku.

Prowadzono procesy edukacyjne i integracyjne poprzez różnorodne działania, także warsztatowe. Podczas Dni Otwartych Centrum prezentowano spektakle muzyczne przygotowane przez młodzież Zespołu Szkoły dla Niesłyszących i Słaboślyszących w Tarnowie. Spektakl obejrzało 1 390 osób. Zainicjowano działalność kina sensorycznego dla osób z różnorodnymi dysfunkcjami, szczególnie z autyzmem i zespołem Aspergera.

Budżet Obywatelski

W ramach II edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego, instytucja realizowała zadanie pod nazwą „Z Gwiazdami... nie tylko zaczytani”. To całoroczny cykl imprez realizowanych na terenie gmin: Dąbrowa Tarnowska, Zabno, Radłów. Imprezy realizowane były przy partnerskiej współpracy z pięcioma lokalnymi instytucjami kultury i bibliotekami. Były to spotkania z autorami książek, koncerty, imprezy animacyjne dla dzieci. W ramach zadania przeprowadzono 42 imprezy, w tym trzy koncerty plenerowe. Zadanie uzupełniał zakup ponad 3 800 egzemplarzy nowości wydawniczych przeznaczonych dla bibliotek w wymienionych gminach.

Małopolska Nagroda Literacka „Źródło”

II edycja konkursu poetyckiego skierowana była przede wszystkim do poetów mało znanych oraz debutantów. W 2018 roku wpłynęło 281 zgłoszeń poetów z Polski, Hiszpanii, Belgii, Szwecji, Irlandii, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Małopolskę reprezentowało 83 twórców. Łącznie uczestnicy przesłali blisko 1 200 utworów. Nagrodami

pieniężnymi, w tym nagrodą specjalną za utwór związany z regionem Małopolski zostało uhonorowanych 11 laureatów.

Baśniowy Orszak – opowieść świąteczna. Widowisko promocyjne, spektakl uliczny organizowany od 2016 roku, na kilka dni przed świętami Bożego Narodzenia. Jest to korowód barwnych, przebranych postaci, karetą z końmi, nastrojowe światła, muzyka, Aniołowie z życzeniami, Święty Mikołaj z opowieścią świąteczną i bajkowe postaci przyciągają rzesze widzów, zwłaszcza rodziny z dziećmi. Orszak jest organizowany we współpracy z mediami i partnerami prywatnymi, samorządem oraz NGO. Widowisko jest wydarzeniem masowym, skupiającym w ciągu godziny ok. 2 000 uczestników.

Działalność edukacyjna

Centrum Sztuki Mościce zrealizowało 56 warsztatów, w których uczestniczyło łącznie 1 477 osób.

Bon Kultury:

„Miasto-Gra” – tworzenie gier planszowych na bazie wiedzy dotyczącej typografii Tarnowa i regionu, najważniejszych miejsc, zabytków i postaci historycznych.

„Ty też masz wpływ” – wprowadzenie młodzieży w tematykę oddolnych inicjatyw społecznych, działań obywatelskich, organizacji imprez kulturalnych. Warsztaty dostosowane były dla osób niesłyszących. „Wydobyć dźwięk uwolnić ruch” aktywności bazujące na popularnych zainteresowaniach młodzieży, rozwijające talenty wokalne i taneczne. Warsztaty wzmacniały naturalne umiejętności i indywidualne cechy każdego uczestnika, inspirowały do własnej twórczości.

Edukacja dzieci i młodzieży:

Ferie pełne wynalazków „Eureka” – wynalazki małe i duże, które zmieniły świat. Warsztaty inspirowane twórczością Jana Szczepanika.

„Rodzinne studio fotograficzne” – warsztaty feryjne, których bazą tematyczną było wspólne odkrywanie pasji, wspomnienia z dzieciństwa, omawianie rodzinnych zdjęć połączone z nauką podstaw fotografii analogowej i cyfrowej.

Warsztaty wakacyjne „Zdrowo, aktywnie i twórczo!” Tydzień aktywności obszarze ludzkich pasji. Dzieci stworzyły galerię otwartą w przestrzeni Mościc, odwiedziły 100-letnią Willę Kwiatkowskiego, zbudowały własne miasto, ćwiczyły pierwszą pomoc.

„Biało-czerwon!” – warsztaty, w czasie których rodzice, dziadkowie i dzieci wykonywali kokardy narodowe, poznali historię kokardy i technikę tworzenia.

Warsztaty dla dorosłych:

„Wonder Women” – cykl warsztatów kompetencyj-

nych dla kobiet, odkrywających potencjał, wzmacniających pewność siebie.

„Nietypowe oblicza tkanin” warsztaty dekonstrukcji tkanin połączone z wykładem o historii mody. Prowadząca: Bogna Fogler

Twórczość Martina Margiela i Szóstki z Antwerpii- wykład i warsztaty inspirowane działalnością uzdolnionych absolwentów Antwerpskiej Akademii Królewskiej z zakresu współczesnej mody.

Warsztaty teatralne z Leszkiem Mądziakiem i przygotowanie spektaklu „Biesiada”.

Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy” oraz „Mali Świerczkowiacy”

W 2018 roku zespół obchodził jubileusz 55 lat istnienia. Tworzy go 9 grup: dorośli, cztery grupy dziecięce, trzy grupy przedszkolne oraz kapela. Nowe widowisko grupy dziecięcej pt. „Dzieci z naszego podwórka” (II miejsce w przeglądzie „Krakowiaczek” w Łoniowej oraz w konkursie „Roztańczona wiosna”) oraz program „Zabawy dziecięce” – tańce i zabawy krakowskie (I nagroda w Głogowie Małopolskim). Grupa młodzieżowa brała udział w przeglądzie „Roztańczona Wiosna” w Głogowie Małopolskim, gdzie w swojej kategorii wiekowej zdobyła I nagrodę za program z regionu Krakowiaków Wschodnich pt. „Idziemy, idziemy”. Dorośli „Świerczkowiacy” – wystąpili podczas 55. Tygodnia Kultury Beskidzkiej i 29. Międzynarodowych Spotkań Folklorystycznych w Żywcu (I nagroda) oraz na międzynarodowym festiwalu Tęcza Polska w Polanicy Zdrój (I miejsce).

Wydawnictwa

W ramach działalności wydawniczej powstały m.in.: „Małopolska Nagroda Poetycka Źródło 2018” – tom nagrodzonych wierszy w drugiej edycji konkursu.

„Dzięki Wolności” – gra planszowa wydana z okazji 100 lecia odzyskania niepodległości.

„Mapa Mościc” – unikalnego miasta powstałego w ramach Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Inwestycje

Modernizacja Sali została przeprowadzona w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, którego pieniądze pochodzą z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Nasz projekt nazywał się „II etap modernizacji Centrum Sztuki Mościce- sala widowiskowa spełniająca nowoczesne wymagania publiczności, artystów, wymogi bezpieczeństwa”.

Modernizacja w liczbach:

Wartość projektu całkowita: 8 694 323,00 zł
Wysokość dofinansowania w ramach RPO WM – 1 995 660 zł

Wkład budżetu województwa małopolskiego – 6 493 506 zł

Środki własne CSM – 205 157 zł

Po roku prac budowlanych oddane zostało publiczności nowoczesne wnętrze, które swoim standardem konkuruje z najnowocześniejszymi salami w Polsce. Dzięki tej zmianie poszerzył się wachlarz propozycji kulturalnych oraz ich jakość a salę wypełniło profesjonalne wyposażenie.

www.scenaotwarta.pl: 21 467
www.danceguide.eu: 699
liczba unikalnych użytkowników strony www:
www.csm.tarnow.pl: 191 799
www.scenaotwarta.pl: 6 775
www.danceguide.eu: 550

Projekty, na które pozyskano środki zewnętrzne

„II etap modernizacji Centrum Sztuki Mościce - sala widowiskowa spełniająca nowoczesne wymagania publiczności, artystów, wymogi bezpieczeństwa”.

Realizacja inwestycji w części budowlanej to lata 2017/2018 - wysokość dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego WM – 1 995 660 zł.

VIII Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca SCENA OTWARTA - wysokość dofinansowania z programu: MKiDN, Teatr i taniec – 67 000 zł.

VIII Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca SCENA OTWARTA - wysokość dofinansowania ze Stowarzyszenia Autorów ZaiKS – 10 000 zł.

Festiwal Sztuki ArtFest - wysokość dofinansowania z funduszu sponsorskiego Tauronu- 8 000

Spotkania z Polskim Filmem w CSM- wysokość dofinansowania z Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych Filmoteki Narodowej- 1500 zł.

Wystawy - wysokość dofinansowania z funduszu sponsorskiego TUCANA.PL – 2 000 zł.

GÓRNOLOTNI Spotkania Ludzi Gór - wysokość dofinansowania z funduszu sponsorskiego DECATHLON – 20 00 zł.

„Małopolskie wieczory teatralne, Teatr Młodych Widzów, Festiwal Sztuki ArtFest, ZPiT Świerczkowiacy” - wysokość dofinansowania z funduszu sponsorskiego Grupy Azoty – 20 000 zł.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń kulturalnych: 263

seanse filmowe: 1 340

liczba form stałych: 9

liczba wydarzeń edukacyjnych: 56

liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty) 198

liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 8

FREKWENCJA

liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych: 96 950

seanse filmowe: 41 957

liczba odbiorców form stałych: 15 440

liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych: 1 477

liczba wolontariuszy, stażystów: 20

liczba wolontariuszy,

liczba wolontariuszy: 13, stażystów: 2, praktykanci: 5

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www:

www.csm.tarnow.pl: 549 273

Centrum Sztuki Mościce, Festiwal Pasyjny Musica Poetica

Centrum Sztuki Mościce, Festiwal Scena Otwarta, spektakl „Alicja w krainie czarów”

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA **„Kolędowanie z Janem Pawłem II – Śpiewajmy i grajmy Mu!”**

7 stycznia 2018 roku artyści polskiej sceny muzycznej wystąpili na deskach Opery Krakowskiej w organizowanym po raz dziewiąty przez IDMJP2 corocznym koncercie pn. „Kolędowanie z Janem Pawłem II – Śpiewajmy i grajmy Mu!”. Wykonawcom towarzyszyli kameraliści „Sinfonietty Cracovii” pod dyrekcją Francesco Bottigliero. Wystąpił również Chór Rodzinny im. Jana Pawła II pod dyrekcją Magdy Steczkowskiej.

„Szlak Maryjny – Światło ze Wschodu”

IDMJP2 jest jednym z partnerów projektu „Szlak Maryjny- Światło ze Wschodu” realizowanego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska- Słowacja 2014 – 2020 współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Celem przedsięwzięcia jest stworzenie oraz promocja szlaku pielgrzymkowego wiodącego po polskich i słowackich obiektach sakralnych- miejscach kultu Maryjnego. W ramach projektu Instytut wykonał stronę internetową www.maryjny.pl, przygotował fachowe wydawnictwo, opracował dwie wystawy tematyczne oraz przeprowadził szeroką kampanię promocyjną. Odbyły się również 4 projekcje videomappingu 3D oraz koncerty z udziałem zespołów ludowych. Instytut zrealizował cykl warsztatów tematycznych poświęconych turystyce religijnej i pielgrzymkowej, które prowadzili pracownicy naukowcy UJ oraz osoba zarządzająca Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie.

Wystawa „... I ODNOWIŁ OBLICZE ZIEMI – W 40. ROCZNICĘ WYBORU KARDYNAŁA KAROLA WOJTYŁY NA PAPIEŻA – JANA PAWŁA II”

W dniach 1-8 października 2018 roku w siedzibie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie prezentowana była ekspozycja zrealizowana przez IDMJP2 we współpracy z Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie dotycząca postaci Św. Jana Pawła II.

Nagroda województwa małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor – „Małopolski Nobel”

W 2018 roku nagroda przyznana została po raz drugi. Jej laureat ks. Mieczysław Puzewicz odebrał wyróżnienie podczas gali, która odbyła się 15 października 2018 roku w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. 17 października 2018 roku odbyła się Mię-

dzynarodowa Konferencja Naukowa Veritatis Splendor „Jan Paweł II, który zmienił oblicze świata. 40-letni wybór na Stolicę św. Piotra kard. Karola Wojtyły Metropolity Krakowskiego”, w Auli Collegium Novum UJ. IDMJP2 dla uczczenia 40. rocznicy wyboru Kardynała Karola Wojtyły na Stolicę Apostolską zorganizował w dniach od 10 do 12 października 2018 roku Turniej Debat Oksfordzkich „Veritatis et Rationis”. W wydarzeniu wzięło udział 38 drużyn z 34 szkół z całej Polski. Zwycięzcą zostało V LO w Krakowie.

8 września 2018 roku w Wadowicach odbył się **II. Bieg Dobroczynności Veritatis Splendor**. Więcej na www.dobroczytn.com

WYSTAWY W KRAJU

„... I ODNOWIŁ OBLICZE ZIEMI – W 40. ROCZNICĘ WYBORU KARDYNAŁA KAROLA WOJTYŁY NA PAPIEŻA” – Warszawa – Sejm RP (opis wyżej)

Mobilna pt. „Małopolska Karola Wojtyły – Jana Pawła II” – województwo małopolskie

Ekspozycja obejmuje trzy strefy przedstawiające główne etapy życia Św. Jana Pawła II oraz Jego obecność w pięciu subregionach małopolski: w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym, w subregionie tarnowskim, subregionie sądeckim, subregionie podhalańskim i w Małopolsce Zachodniej. Wystawa projektu „5 scen kulturowych Małopolski Karola Wojtyły – Jana Pawła II”, realizowanego przez IDMJP2 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM).

WYSTAWY ZA GRANICĄ

„...BY ŚWIADCZYĆ O CHRYSZTUSIE RAZEM” - Ukraina 16 października 2018 roku w katedrze pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Lwowie odbyło się uroczyste otwarcie wystawy dokumentującej wizytę Papieża na ziemi ukraińskiej. Zdjęcia Grzegorza Gałązki zostały opisane w dwóch wersjach językowych: polskiej i ukraińskiej. Realizacja we współpracy z Konsulatem Polskim RP we Lwowie. Wystawa w 2018 roku prezentowana była w kilku miastach/parafiach Ukrainy: w Stanisławowie, w Żółtkwi, w Mościskach oraz w Samborze.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

W 2018 roku IDMJP2 zrealizował koncerty z okazji ważnych rocznic związanych z Osobą Św. Jana Pawła II, m.in.:

7 stycznia 2018 roku - IX Kolędowanie z Janem Pawłem II;

18 maja 2018 roku w Kinie Kijów.Centrum - spektakl taneczno-muzyczny „Tajemniczy Ogród” w reż. Andrzeja Starowicza w wykonaniu tancerzy z JDC Dance Studio;

16 października 2018 roku, z okazji 40. rocznicy wyboru Karola Wojtyły na Stolicę Apostolską – na Rynku Głównym w Krakowie odbył się koncert artystów scen polskich, zatytułowany „Ojciec Święty, dziękujemy”. Wydarzenie to poprzedziła prezentacja mappingu na murach Pałacu Arcybiskupów Krakowskich.

Małopolskie Dni Świętego Jana Pawła II – w 2018 roku IDMJP2 zrealizował VIII edycję Małopolskich Dni Świętego Jana Pawła II, których celem jest szeroko rozumiana promocja dziedzictwa duchowego Karola Wojtyły – Św. Jana Pawła II w kontekście regionu Małopolski. Liczne koncerty, spektakle, konferencje, wystawy, spotkania z przedstawicielami środowiska papieskiego, odbyły się w różnych miejscach województwa, m.in. koncert na rzecz hospicjum w Nowym Sączu.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA w tym „Bon Kultury”, m.in.:

- Wykłady otwarte z cyklu: „Jan Paweł II. Postęga myślenia” – kontynuacja cyklu, rozpoczętego w 2009 roku we współpracy z Ośrodkiem Badań nad Myślą Jana Pawła II UPJP2, obecnie także z Instytutem Myśli ks. prof. J. Tischnera. Wykłady prowadzone były przez najwybitniejszych znawców i interpretatorów nauczania Jana Pawła II.
- Konferencja pn. „NASZE CIAŁO OPOWIADA HISTORIĘ BOGA” z udziałem Christophera Westa-16.04.2018 rok, Kino Kijów. Centrum. Performanse z Christopherem Westem był kilkugodzinnym spotkaniem z myślą św. Jana Pawła II.
- Kongres „Wychowanie do wartości” - 21 września 2018 roku IDMJP2 zorganizował kongres dla nauczycieli, wychowawców, katechetów z Polski, którego głównym tematem była problematyka znaczenia działalności wychowawczej, odpowiedzialności szkoły oraz współpracy środowisk wychowawczych. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła Pierwsza Dama RP Agata Duda.
- „Polonia Libre - droga do wolności” - wielopłaszczyznowy projekt edukacyjny, adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego celem było stworzenie symulacji procesu konstytuowania się narodowych i obywatelskich organów władzy, które w wyniku animowanych spotkań doprowadziły do uchwalenia wspólnej deklaracji niepodległości i stworzenia małej konstytucji. W projekcie wzięły udział klasy z 24 szkół ponadpodstawowych z Małopolski, Podkarpacia i Śląska. Projekt

dofinansowany ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2021 w ramach Programu Dotacyjnego „Niepodległa”.

- Projekt „Mieć Wyobraźnię Miłosierdzia” - Instytut wraz z Kuratorium Oświaty w Krakowie zorganizował XI edycję projektu, przygotowującego uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych do niesienia pomocy potrzebującym. Do XI edycji projektu zgłosiło się ponad sto szkół z Małopolski. Przez jedenaście lat ponad 38 000 uczniów wraz z opiekunami pomogło olbrzymiej grupie osób potrzebujących wsparcia. Laureaci XI edycji projektu z 5 szkół wyjechali na tygodniową wycieczkę-pielgrzymkę do Włoch. Więcej na: www.mwm.edu.pl
- V edycja projektu edukacyjnego „Oblicza Dialogu. Młody Asyż...”, pod hasłem: „W sferze sacrum. Rola sztuki religijnej w kulturze”. Projekt dla uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych (wieloletnie działanie edukacyjno-wychowawcze). Uczniowie pod okiem nauczycieli-koordynatorów poszukują i gromadzą materiały, dotyczące tematu głównego danej edycji oraz tworzą i prowadzą stronę internetową projektu www.obliczadialogu.pl. Certyfikaty otrzymało 31 placówek oświatowych z całej Polski. Odbiorcy projektu: 10 810 osób. W ramach przedsięwzięcia odbyły się także warsztaty.

Warsztaty:

- z cyklu: „Jan Paweł II – nieustanne dawanie świadectwa” - dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, mające na celu przybliżenie osoby Wielkiego Polaka.
- „Seks cię wyzwoli- teologia ciała JP2” - to projekt edukacyjny na temat papieskiej wizji ludzkiej seksualności, miłości, małżeństwa; dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.
- w ramach „Bonu Kultury” (wpisane w działalność „Sceny Papieskiej” IDMJP2): „Z kulturą o KULTURZE” oraz „BUDUJ(MY) SIEBIE!”; zajęcia przybliżają młodym ludziom nauczanie i biografię świętego Jana Pawła II; wspieranie pedagogów w rozwijaniu u podopiecznych umiejętności prowadzenia dyskusji z zachowaniem kultury dialogu i szacunku do interlokutora.

Niedzielne spotkania „Akademii Rodzinnej” – to przedsięwzięcie mające na celu integrację i wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez wspólne spędzanie wolnego czasu, angażujące w ciekawe i praktyczne zajęcia zarówno najmłodszych, jak i ich rodziców i dziadków.

Chór Rodzinny - w 2017 roku zainaugurował swoją działalność Chór Rodzinny im. Jana Pawła II pod kier. Magdy Steczkowskiej. Dziadkowie, rodzice oraz dzieci spotykają się raz w tygodniu na wspólnych próbach chóru, których efektem był udział zespołu w kon-

certach, m.in. 8 stycznia 2018 roku - IX Kolędowanie z Janem Pawłem II w Operze Krakowskiej.

„Scena Papieska” – obok warsztatów realizowane były kolejne wywiady/spotkania z cyklu „Rozmowy Sceny Papieskiej”.

Małopolski Szlak Papieski im. Jana Pawła II - 23 maja 2018 roku odbył się Rajd na Groń św. Jana Pawła II. Na pieszą wędrowkę na szczyt Leskowca wyruszyli uczniowie i nauczyciele.

W 2018 roku IDMJP2 zrealizował wiele konkursów, m.in.: plastyczny „Kartka wielkanocna do Papieża Franciszka”, literacko - fotograficzny „Odkrywamy miejsca związane ze św. Janem Pawłem II”, literacki „Odpowiedz na list Jana Pawła II”, literacki „Ciało... czyli?”; na projekt edukacyjny „Jan Paweł II – człowiek wielu pasji”; Konkurs - Nagroda za pracę magisterską i doktorską o tematyce związanej z osobą i spuścizną Karola Wojtyły - św. Jana Pawła II (ogłoszony w 2017 roku – wyniki w 2019 roku); konkurs plastyczny „Ubierzmy choinkę dla Jana Pawła II”; Quiz wiedzy o Janie Pawle II.

Małopolski Konkurs Pieśni Religijnej „Nie lękajcie się” im. Jana Pawła II - w 2018 roku IDMJP2 we współpracy z Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się” zorganizował po raz pierwszy Małopolski Konkurs Pieśni Religijnej „Nie lękajcie się” im. Jana Pawła II. Zadaniem uczestników było skomponowanie utworu do słów św. Jana Pawła II. W przesłuchaniach przeprowadzonych w dniu 27.10.2018 roku wzięło udział 22 uczestników w kategorii solista, zespół wokalny – instrumentalny i zespół wokalny. Koncert finałowy konkursu odbył się 28.10.2018 roku w Sanktuarium Św. Jana Pawła II na Białych Morzach.

Wywiady publikowane na kanale Youtube IDMJP2, profilu Facebook, a także na stronie w dziale IDM.TV: „poDIALOGujmy” - rozmowy z osobistościami świata nauki, teologii, religii, kultury.

„Tak, ja też chcę zostać świętym” - świadectwa wiary ludzi świata mediów, polityki, kultury i sportu.

„Tak to pamiętam” – wspomnienia znanych osób ze świata polityki, nauki i kultury na temat wydania z dnia 16 października 1978 roku – wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową.

Inne: W 2018 roku IDMJP2 aktywnie uczestniczył w projekcie UMWM pt.: „Kultura Wrażliwa”, poprzez udział w szkoleniach i konferencjach, ukończenie 60 godzin kursu podstawowego Polskiego Języka Migowego. Stale aktualizowana była oferta IDMJP2, uwzględniająca potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO – BADAWCZA

IDMJP2 realizuje trzy projekty:

Gromadzenie różnego rodzaju pamiątek związanych z osobą Karola Wojtyły - Jana Pawła II. W ramach tych działań kontynuowane są prace badawcze w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie nad spuścizną Karola Wojtyły (lata 1958-1978). W 2018 roku została powołana komisja badawcza, której zadaniem jest przygotowanie na podstawie opracowanych dotychczas materiałów wydawnictwa;

„Krytyczne wydanie dzieł literackich Karola Wojtyły - Jana Pawła II” we współpracy z Centrum Myśli Jana Pawła II oraz Archidiecezją Krakowską. Obecnie prowadzone prace są na etapie recenzji tomu I „Juweniilia 1939-1944” oraz korekta tekstu.

„Krytyczne opracowanie dzieł filozoficznych i teologicznych Karola Wojtyły” - 5-letni projekt, realizowany we współpracy z Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie, Uniwersytetem Jana Pawła II w Krakowie. Zwieńczeniem prac zespołów będzie wydanie 20 tomów dzieł filozoficznych i teologicznych Karola Wojtyły.

Biblioteka i czytelnia

W IDMJP2 prowadzona jest biblioteka, której księgozbiór poszerzany jest rokrocznie o kolejne pozycje książkowe.

Działalność popularyzatorska. Instytut w sieci. W 2018 roku IDMJP2 kontynuował prace nad rozwojem głównej strony internetowej Instytutu www.idmjp2.pl oraz stron tematycznych: www.mdjp2.pl, www.santoj2p.pl, www.obliczadialogu.pl, www.mwm.edu.pl.

W roku 2018 wszystkie inicjatywy Instytutu były promowane poprzez różnego rodzaju działania promocyjne - portal, media i reklamę zewnętrzną. zaimplementowanie mikroblogów i social media (Facebook.com/idmjp2, Facebook.com/obliczadialogu, Twitter.com/idmjp2, Youtu.be/InstytutDialoguJP2) jako środka działań informacyjnych i promocyjnych Instytutu. Portal franciszka3.pl – IDMJP2 od 1 lutego 2012 roku jest właścicielem i wydawcą portalu społeczno-informacyjnego franciszka3.pl.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

„... I ODNOWIŁ OBLICZE ZIEMI – W 40. ROCZNICĘ WYBORU KARDYNAŁA KAROLA WOJTYŁY NA PAPIEŻA – JANA PAWŁA II” - katalog wystawy w Sejmie RP - oprac. i red. D. Jamrozy

„Karol Wojtyła – Jan Paweł II o człowieku” – ks. B. Kastelik, A. Krupka, o. J. Kupczak OP
„Szlak Maryjny – Światło ze Wschodu”
Fr. Mróz

Projekty, na które pozyskano środki zewnętrzne:

- „Polonia Libre - droga do wolności” - projekt dofinansowany ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2021 w ramach Programu Dotacyjnego „Niepodległa”.
- „Szlak Maryjny – Światło ze Wschodu” - realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska - Słowacja 2014 – 2020 współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
- Wystawa mobilna pt. „Małopolska Karola Wojtyły – Jana Pawła II” – projektu „5 scen kulturowych Małopolski Karola Wojtyły – Jana Pawła II”, realizowanego przez IDMJP2 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM).
- 16 października 2018 roku - koncert na Rynku Głównym w Krakowie, zatytułowany „Ojciec Święty, dziękujemy”, z udziałem artystów scen polskich, z okazji 40. rocznicy wyboru Karola Wojtyły na Stolicę Apostolską.

STATYSTYKI

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 559

liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 11

liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 4

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 995 000

uczestnicy ogółem: 2 022 300

STRONA WWW

oficjalna strona idmjp2.pl, liczba odsłon: 100 000

strona www.mwm.edu.pl, liczba odsłon: 11 000

strony: wiki.santojp2.pl oraz santojp2.pl

części encyklopedycznej), liczba odsłon: 40 000

strona franciszkanska3.pl, liczba odsłon: 450 000

strona tusiezaczelo.pl, liczba odsłon: 1 500 000

strona obliczadialogu.pl, liczba odsłon: 517 000

strona www.maryjny.pl, liczba odsłon, od X.2018: 1000

strona www.szlak.maryjny.pl, liczba odsłon 1 077 000

Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II, koncert „Ojciec Święty, dziękujemy!”

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA
I Międzynarodowy Konkurs Duetów Organowych PER ORGANO A QUATTRO MANI odbył się w dniach 15-21 kwietnia. Do konkursu Jury zakwalifikowało 15 duetów organowych z siedmiu krajów: Włoch, Niemiec, Rosji, Japonii, Korei, Czech i Polski. Był to pierwszy tego typu konkurs na świecie.

Instytucja realizuje dwa projekty unijne dofinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020: Małopolska Źródłem Tradycji, Małopolska Szkoła Tradycji.

Małopolska Źródłem Tradycji to projekt, w którym prowadzone są badania terenowe i dokumentacja tradycyjnej kultury ludowej w skali całej Małopolski. Badacze terenowi, docierają do najstarszych mieszkańców regionu, prowadząc wywiady dotyczące różnych dziedzin tradycyjnej kultury. Materiały te są opracowywane i archiwizowane.

Małopolska Szkoła Tradycji. Jego Ideą jest szeroka edukacja regionalna, obejmująca całą Małopolskę. W kilkudziesięciu centrach edukacji regionalnej zwanych Matecznikami Tradycji prowadzona jest nauka w formie warsztatowej tradycyjnej muzyki, tańca i rzemiosła artystycznego.

ŚWIĘTO DZIECI GÓR – 26 Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych

ŚWIĘTO DZIECI GÓR jest jednym z głównych stymulatorów rozwoju dziecięcego ruchu folklorystycznego w Małopolsce. Kilkustopniowy system kwalifikacji jest istotnym czynnikiem motywującym dziecięce zespoły (w Małopolsce jest ich ponad 180) do działania i rozwoju. W 26. ŚWIĘCIE DZIECI GÓR uczestniczyło, zgodnie z formułą Festiwalu, 6 zespołów polskich.

Z grup zagranicznych z ubiegających się 116 zespołów ze wszystkich kontynentów, zakwalifikowano 7.

II Międzynarodowa Konferencja pn „FOLKLOR DZIECIĘCY – Między Tradycją a Współczesnością” Rozważania nad problematyką różnych aspektów szeroko rozumianego tradycyjnego folkloru dziecięcego prowadzili etnologowie, etnomuzycyści, antropologowie, filolodzy, dialektolodzy, folklorysty, kierownicy zespołów folklorystycznych.

Na konferencji wystąpiło 12 prelegentów z Polski, Bułgarii i Meksyku.

KONCERTY WOLNOŚCI w ramach projektu „Małopolska. Moja wolność”. 9 września 2018 roku w pięciu miejscowościach: Brzesku, Dobczycach, Muszy-

nie, Rabce-Zdroju i Wolbromiu zorganizowane zostały koncerty w wykonaniu orkiestr dętych, zespołów regionalnych, grup śpiewaczych i chórów oraz wykonawców indywidualnych dla uczczenia setnej rocznicy odzyskania Niepodległości.

IV ZJAZD KARPACKI

W dniach 28-30 września odbył się IV ZJAZD KARPACKI, którego współorganizatorem był Zarząd Główny Związku Podhalan w Polsce. Patronat honorowy nad Zjazdem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda. Imprezie towarzyszyła specjalnie przygotowana na tę okazję wystawa plenerowa zdjęć archiwalnych „Przedwojenne Świąta Gór i Zjazdy Górskie” (28 września – 22 października).

Uniwersytet Dziecięcy w Sokole. 6 października 2018 roku rozpoczął działalność interdyscyplinarny projekt edukacyjny dla dzieci pn. Uniwersytet Dziecięcy w Sokole. Liczba uczestników na dwóch kierunkach (Świat bez tajemnic i Nowoczesne technologie) to zaskakująca ilość 130 osób.

IV KONGRES KULTURY REGIONÓW, 16–19. 10.18

Wydarzeniem roku w dziedzinie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego był Kongres Kultury Regionów. Współorganizatorem był Narodowy Instytut Dziedzictwa. Kongres jest liczącym się wydarzeniem w skali ogólnopolskiej. Porusza ważne tematy z zakresu ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, stanowi forum wymiany idei i pomysłów, upowszechnia wiedzę o kulturze regionów. W czwartej edycji Kongresu wzięło udział ok. 300 uczestników z całej Polski oraz zagranicy. Motywem przewodnim spotkania było UWODZENIE.

DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA, SZTUKI WIZUALNE:

26 wystaw, 7 spotkań – paneli dyskusyjnych, frekwencja: 17 097, w tym:

- działalność Oddziału BWA SOKÓŁ w Nowym Sączu: 15 wystaw, 7 spotkań – panele dyskusyjne, wieczór literacki, frekwencja: 13 332
- działalność Galerii BWA JATKI w Nowym Targu: 11 wystaw, frekwencja: 3 765 osób. Wśród znaczących wydarzeń wystawienniczych, m. in.:
- wystawa rzeźby i rysunku ADAMA MYJAKA (26 stycznia – 25 lutego),
- SZOSTAK – prace wybrane 1988 – 2018 (28 kwiet-

- nia – 10 czerwca),
- POST UTOPIA (22 czerwca – 29 lipca), wystawa prac grupy artystycznej PlatformA z Cluj Napoca
- W stronę SCHULZA. OKNA WYOBRAŹNI (10 sierpnia – 17 października),
- Sztuka w przestrzeni prywatnej (9 listopada – 31 grudnia),
- 27 Prezentacje Nowotarskie – WOLNYM BYĆ (28 września – 3 listopada),

I etap projektu II Europejski Festiwal Pasteli. 7. Międzynarodowe Biennale Pasteli – Nowy Sącz 2018, na realizację którego Instytucja uzyskała dofinansowanie ze środków MKiDN. Do konkursu VII Biennale zgłosiło się 335 artystów z 34 państw, 828 prac.

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO MAŁOPOLSKI.

Realizacja konkursów i przeglądów w zakresie kultury ludowej:

- Pastuszkowe Kolędowanie – 21. Spotkania Dziecięcych i Młodzieżowych Grup Kolędniczych Podegrodziu
- 29. Regionalny Konkurs na Pisanekę Ludową i Plastykę Obrzędową związaną z Okresem Wielkanocy POSIADY TEATRALNE na Orawie – 6. Małopolskie
- Spotkania Teatrów Amatorskich
- POGÓRZAŃSKIE GODY – 10. Małopolski Konkurs Obrzędów, Obyczajów i Zwyczajów Ludowych
- DRUZBACKA – 36. Konkurs Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych i Drużbów Weselnych
- KRAKOWSKI WIANEK – 36. Przegląd Zespołów Regionalnych, Kapel, Instrumentalistów, Grup Śpiewaczych i Śpiewaków Ludowych im. Jędrzeja Cierniaka
- KRAKOWIACZEK – 29. Przegląd Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych Regionu Krakowskiego
- 33. Międzywojewódzki SEJMIK Wiejskich Zespołów Teatralnych
- Małopolski Przegląd Dorobku Artystycznego i Kulinarne KGW.

INSPIROWANIE AKTYWNYCH FORM UCZESTNICTWA W KULTURZE

Realizacja festiwalu, przeglądów, konkursów w zakresie animacji ruchu artystycznego:

- 63. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski jest najstarszym tego typu wydarzeniem w Polsce. Adresowany do młodzieży i dorosłych.
- 33. Małopolski Przegląd Teatrów Lalkowych o Wielką Nagrodę Zająca Poziomki (15 marca, Żabno). Jedyna w województwie konfrontacja dokonań artystycznych amatorskich teatrów lalkowych.
- TEATRALNE LUSTRA – 7. Konfrontacje Teatrów Dzieci i Młodzieży (15-17 maja, Brzesko).
- BAJDUREK – 33. Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzie-

ży – największa na terenie Małopolski – doroczna impreza będąca prezentacją i przeglądem dorobku dziecięcych i młodzieżowych zespołów teatralnych.

- ECHO TROMBITY – 41. Małopolski Festiwal Orkiestr Dętych – największa impreza dla amatorskich orkiestr dętych Małopolski.
- 25. Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Dyrektora MCK SOKÓŁ (6 października, Nowy Sącz). Zatańczyły 74 pary, które reprezentowały 20 klubów.

LABIRYNT HISTORII – unikatowy program - cykl wydarzeń o charakterze edukacyjno-artystyczno-kulturalnym, związanych z historią Polski i jej sąsiadów. Program kierowany do młodych ludzi, skoncentrowany na kreowaniu przekazu edukacyjnego w sposób nowatorski, tak, aby zachęcać do zdobywania wiedzy, inspirować oraz kształtować społeczne postawy. W dniach 21-26 października, wspólnie z Fundacją Nomina Rosae, zorganizowana została 13. edycja programu zatytułowana „Serce Niepodległe – Polaków droga do wolności”, która poświęcona została 100. Rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości.

KSZTAŁTOWANIE KOMPETENCJI KULTUROWEJ W ZAKRESIE MUZYKI I TEATRU.

Festiwale muzyczne: (łącznie: 5 festiwalu, 27 wydarzeń, 4 499 słuchaczy):

- XVII Festiwal Wirtuozerii i Żartu Muzycznego FUN AND CLASSIC (8 – 13 lutego, Nowy Sącz), W roku 2018 wykonane zostały cztery koncerty przez artystów z Francji, Niemiec i Polski. Dyrektorem artystycznym Festiwalu jest Waldemar Malicki. Popularyzacja muzyki tzw. poważnej w ramach Festiwalu odbywa się w niestereotypowy sposób.
- XIV Wiosenny Festiwal Artystów Piosenki PAMIĘTAJ CIE O OGRODACH (21 – 24 marca, Nowy Sącz). Podczas Festiwalu prezentowana jest tzw. piosenka aktorska i poezja śpiewana.
- XVII Sądecki Festiwal Muzyki Organowej L'ARTE ORGANICA, (21, 28 czerwca i 12, 19 lipca, kościoły nowosądeckie) recitale organowe oraz koncerty kameralne z udziałem organów, w których występują wirtuozi organów – muzycy z Polski i zagranicy.
- I Międzynarodowy Konkurs Duetów Organowych PER ORGANO A QUATTRO MANI, (15-21 kwietnia, Nowy Sącz), pierwszy tego typu na świecie- zwieńczenie wielu inicjatyw MCK SOKÓŁ promujących ten instrument oraz muzykę organową.
- XXIV Sądecki Festiwal Muzyczny IUBILAEI CANTUS – PRO PATRIA SEMPER:
- 9 audycji muzycznych dla dzieci ze szkół w wykonaniu muzyków Stowarzyszenia Artystycznego Carpathian w Nowym Sączu, 15 – 18 października,
- PADEREWSKI IN MEMORIAM – recital fortepiana

nowy Karola Radziwonowicza (6 listopada, MCK SOKÓŁ),

- VIVA POLONIA – widowisko historyczno-muzyczne (10 listopada, MCK SOKÓŁ). Widowisko z udziałem chórów amatorskich oraz orkiestry SINFONIA CARPATHIA i zawodowych artystów. Wśród solistów znaleźli się laureaci Międzynarodowego Konkursu Sztuki Wokalnej im. ADY SARI.

OKOLICZNOŚCIOWE WYDARZENIA ARTYSTYCZNE

21 wydarzeń w MCK SOKÓŁ i kościołach, m. in.:

- XXV Koncert Noworoczny w MCK SOKÓŁ
- Opera ANNA BOLENA Gaetano Donizettiego retransmisja opery z Wiener Staatsoper z Austrii
- 2 spektakle muzyczno-ekologiczne BAJKOWE MELODIE – współpraca z Fundacją BIELECKI ART
- koncert „Pieśń polska” w ramach 6. Międzynarodowego Festiwalu Muzyki EMANACJE 2018
- 4 koncerty z cyklu Thesaurus Ecclesiae
- koncert „Tanga i muzyka Karpat” w wykonaniu orkiestry Sinfonia Carpathia
- koncert oratoryjny – Wielkie oratoria G. F. Haendla w wykonaniu Kacpra Szelażka oraz zespołu Baroque Collegium 1685
- spektakl teatralny Dziady. Noc druga w reżyserii Piotra Tomaszuka wykonaniu Teatru Wierszalin w Supraślu – w ramach projektu TEATR POLSKA
- „Zafelis: Flis za kulisami” – 4 spektakle muzyczne dla dzieci i młodzieży – projekt organizowany przy współpracy z Fundacją JUTROPERA spektakl teatralny Album Karola Höckera w reżyserii Paula Bargetto wykonaniu Teatru Trans-Atlantyk w Warszawie oraz warsztaty „Rekonstrukcja zdjęć w dramaturgii” – w ramach projektu TEATR POLSKA

KSZTAŁTOWANIE KOMPETENCJI KULTUROWEJ W ZAKRESIE SZTUKI FILMOWEJ – DZIAŁALNOŚĆ KINA SOKÓŁ

Ogółem liczba tytułów: 459, liczba seansów: 6 797, liczba widzów: 130 781, w tym:

Repertuar bieżący: liczba tytułów: 195, liczba seansów: 6 453, liczba widzów: 120 105.

Imprezy, festiwale, repliki festiwali, przeglądy i cykle filmowe: liczba tytułów: 264, liczba seansów: 344, liczba widzów: 10 676.

PROMOCJA DZIEDZICTWA I WSPÓŁCZESNYCH ZJAWISK KULTUROWYCH KRAJÓW KARPACKICH.

- X Międzynarodowy Multimedialny Festiwal Sztuki MAŁOPOLSKA – KARPATY OFFer, 17–19 sierpnia, Nowy Sącz. Wzorem poprzednich lat, na Rynku, pod Basztą Kowalską i w Miasteczku Galicyjskim pojawiły się: muzyka, sztuki plastyczne, taniec, teatr, performance oraz film. W ciągu kilku dni festiwalowych odbyły się prezentacje najróżniejszych grup i twórców, związanych z Karpatami
- Nasze wiano dla Europy – XVI Biesiada Karpacka,

17 czerwca, Nowy Sącz.

- Cykl „Znają sąsiedzi” – imprezy popularyzujące wiedzę o kulturze, historii i współczesności naszych sąsiadów, a także grup etnograficznych i mniejszości zamieszkujących Małopolskę
- III Dni Kultury Żydowskiej w Nowym Sączu, 4–6 kwietnia
- IV Dni Ukraińskie w Nowym Sączu, 12–14 grudnia.

REALIZACJA PROJEKTÓW W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO.

Nadpopradzka Szkoła Dawności – Od Przedszkola do Seniora, zrealizowany ze Stowarzyszeniem Górali Nadpopradzkich, gmina Piwniczna-Zdrój.

ŁĄCKO FOLKLOREM KWITNAĆE – projekt zrealizowany ze Stowarzyszeniem Promocji i Tradycji Ludowej KIYRPECKI, gmina Łącko.

Szkoła Nadpopradzkiej Tradycji i Kultury – projekt zrealizowano we współpracy z Urzędem Gminy w Rytrze.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA, W TYM BON KULTURY

W dziedzinie amatorskiej twórczości artystycznej edukacja prowadzona jest dwutorowo: dla uczestników działalności, głównie dla dzieci i młodzieży oraz dla liderów grup artystycznych – instruktorów, kierowników artystycznych zespołów:

Edukacja dzieci i młodzieży:

- Cykl 63 AUDYCJI MUZYCZNYCH dla 4 450 dzieci i młodzieży z placówek oświatowych subregionu sądeckiego
- ZAUFACIE SŁOWU – cykliczne warsztaty artystyczne dla uczniów szkół średnich z regionu tarnowskiego
- AKADEMIA SŁOWA – cykl zajęć warsztatowych dla młodzieży z zakresu żywego słowa
- SŁOWO NA WARSZTACIE – warsztaty recytatorskie
- Przygody DRAMATyczne – warsztaty dramowe dla dzieci i młodzieży w N. Sączu,
- 6 października 2018 roku rozpoczął działalność interdyscyplinarny projekt edukacyjny dla dzieci pn. Uniwersytet Dziecięcy w Sokole. Na dwóch kierunkach: Świat bez tajemnic i Nowoczesne technologie liczba uczestników (130 osób) przerosła oczekiwania.

Kształcenie i doskonalenie warsztatu pracy liderów grup artystycznych – instruktorów, kierowników artystycznych zespołów:

- V. dwuletnie Studium Folklorystyczne dla instruktorów zespołów folklorystycznych realizowane w oparciu o autorski program nauczania ze środków MKiDN oraz wpływów z akredytacji uczestników
- Małopolska Szkoła Tradycji: warsztaty mistrzowskie
- Seminarium metodyczne „ZWYCZAJE I OBRZĘDY RODZINNE – NARODZINY

- Konsultacje indywidualne i zbiorowe, pomoc repertuarowa w zakresie kultury ludowej
- Kwalifikacja kilkudziesięciu zespołów do udziału w 11 festiwalach, konkursach i przeglądach ogólnopolskich i międzynarodowych.
- Seminaria i warsztaty przy okazji festiwalu, przeglądów i konkursów w zakresie kultury ludowej: 12 wydarzeń
- Studium dla kapelmistrzów i tamburmajorów Orkiestr Dętych
- DRUGA STRONA LUSTER – instruktorskie warsztaty teatralne będące merytorycznym podsumowaniem: 7. Konfrontacji TEATRALNE LUSTRA
- 8. Małopolskie Warsztaty dla Akustyków
- OD SŁOWA DO TEATRU – warsztaty teatralne realizowane w formie trzydniowych, stacjonarnych zajęć praktycznych adresowanych do instruktorów, nauczycieli i animatorów edukacji teatralnej
- Warsztaty kapelmistrzowskie – specjalistyczny kurs warsztatowy
- Warsztaty dla mażorettek i instruktorów prowadzących grupy taneczne.

BON KULTURY 2018

Mała Akademia Folkloru:

Na polanie pod kopką, czyli dawne zabawy i zabawki ludowe,

Na ludowo... kolorowo!

O czym grają dudy, jak dźwięczy trombita?

Osobliwy Album Pamięci – pomysł zainspirowany został historyczną tradycją tworzenia pamiętników i albumów.

NASZE ORŁY – projekt nawiązujący do obchodzonej w tym roku 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Moja przygoda z Warszawą! Warsztaty inspirowane były postacią Syrenki Warszawskiej.

Małpa w kąpielu i kolorowe mydełko. Konfrontacja wiersza „Małpa w kąpielu” Aleksandra Fredry i bajki o tym samym tytule- punktem wyjścia do rozmów na temat kąpielu i związanych z nią codziennych rytuałów.

W ramach projektu Bon Kultury, odbyło się 227 spotkań warsztatowych, w których wzięły udział 4 734 osoby.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Małopolska Źródłem Tradycji – projekt opisany powyżej.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – WYDANO:

Kilkadziesiąt folderów festiwalowych i katalogów organizowanych wystaw;

11 pozycji książkowych:

„Ilustrowany Leksykon Gwary i Kultury Podhalańskiej” autorstwa prof. Józefa Kąsia, (tomy 6, 7, 8) – monumentalne, 12-tomowe dzieło.

Wydawnictwo albumowe „Rytro dawniej i dziś”,

„Nadpopradzka dawność – Gwara i Kultura Górali Nadpopradzkich” – leksykon przygotowywany w ramach Nadpopradzkiej Szkoły Dawności, „Sokolnie Galicyjskie” Marzanny Raińskiej, „Album Kapliczki w Małopolsce” Janiny Kwiek-Osiowskiej,

Wydawnictwo pokonferencyjne „Folklor dziecięcy – między tradycją a współczesnością”.

„Ziemia Biecka – lud polski w powiatach gorlickim i grybowskim” – reprint. Praca zbiorowa pod red. Seweryna Udzieli, napisana w latach 1889 – 1895, wydana z rękopisu w 1994 roku.

„Pieśni ludowe Sądeckizny”,

„Pieśni ludowe” – zbiór pieśni z archiwum MCK SOKÓŁ,

„Pieśni Pogórza”.

„Portret Polaka – Bolesław Barbacki”. MCK SOKÓŁ było współproducentem filmu dokumentalnego o Bolesławie Barbackim. Film został zrealizowany przez Fundację Nomina Rosae Ogród Kultury Dawnej.

REALIZACJA PROJEKTU „MAŁOPOLSKA. KULTURA WRAŻLIWA – MCK SOKÓŁ BEZ BARIER”.

W ramach rozwoju i otwarcia instytucji dla osób z niepełnosprawnościami wykonanych zostało wiele prac przystosowujących budynek dla osób niepełnosprawnych, a pracownicy zaangażowali się w naukę Polskiego Języka Migowego

10 października 2018 roku w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu odbyło się II Forum Kultury Wrażliwej (FKW) poświęcone poznaniu praktyk udostępniania instytucji kultury osobom z niepełnosprawnościami. Liczba uczestników ok. 100 osób.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Projekty unijne dofinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020:

Małopolska Źródłem Tradycji – wartość projektu: 2 547 960,03 zł

Małopolska Szkoła Tradycji: 2 257 953,60 zł

Największym przedsięwzięciem inwestycyjnym w roku 2018 była realizacja projektu „Modernizacja siedziby Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu oraz wyposażenie w nowe technologie wzmacniające ofertę kulturalną”, który uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Całkowita wartość: 4 151 250,62 zł.

Z programów operacyjnych MKiDN pozyskano środki w wysokości 707 050 zł na projekty:

ŚWIĘTO DZIECI GÓR 26. Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych: 200 000 zł.

II Europejski Festiwal Pasteli, VII Międzynarodowe

Biennale Pasteli: 311 850 zł.
41. Małopolski Festiwal Orkiestr Dętych ECHO TROMBITY: 57 000 zł.
Małopolskie Animacje Teatralne: 46 000 zł.
XXIV Sądecki Festiwal Muzyczny IUBILAEI CANTUS – PRO PATRIA SEMPER: 92 200 zł.
Z Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej na projekt: „Modernizacja kina SOKÓŁ, sali im. Danuty Szaflarskiej”: 200 000 zł.
Z Sieci Kin Europejskich na dofinansowanie działalności kinowej: 15 243 euro/ ok 65 421 zł.
Z Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych instytucja uzyskała dotacje na projekty realizowane w kinie: 75 941 zł.
Z budżetu Miasta Nowego Sącza
Na współorganizację plebiscytu i gali finałowej Ziarno Gorczycy: 9 000 zł.
Na organizację XXVI ŚWIĘTA DZIECI GÓR: 30 000 zł.
Na projekty – poza projektami unijnymi – instytucja pozyskała: 1 087 412 zł.
Ponadto, w ramach sponsoringu i reklam: 166 269 zł

liczba nowych polubień profilu: 66
newslettery (baza adresów)
newsletter kulturalny: 3 100 osób
newsletter galerii: 4 650 firm, instytucji publicznych
newsletter kinowy: 4 350

STATYSTYKA

liczba wydarzeń: 6 914
liczba spotkań: 7 301
liczba seansów: 6 797
liczba imprez poza siedzibą: 65
liczba imprez w siedzibie MCK SOKÓŁ: 52
liczba grup: 9
liczba form edukacyjnych: 43

FREKWENCJA

liczba uczestników: 305 703 osoby
w tym:
widownia kina: 130 781
uczestnicy imprez poza siedzibą: 99 380
uczestnicy imprez w siedzibie: 75 542
liczba uczestników w grupach stałych: 10 556
liczba uczestników form edukacyjnych: 49 989
liczba wolontariuszy: 25
liczba stażystów: 11
liczba studentów z uczelni i uczniów zawodowych szkół średnich na praktykach: 19

STRONA WWW

odbiorcy internetowi łącznie: 152 730
indywidualni użytkownicy strony głównej: 57 500
indywidualni użytkownicy portali tematycznych: 95 000
liczba sesji na stronie głównej: 122 000
liczba sesji na portalach tematycznych: 181 370
razem liczba sesji: 303 370.
promocja poprzez profile facebook:
MCK SOKÓŁ: liczba polubień fanpage'a: 7 316,
liczba nowych polubień profilu: 1 492
Kino SOKÓŁ: liczba polubień fanpage'a: 4 074
liczba nowych polubień profilu: 321
BWA SOKÓŁ: liczba polubień fanpage'a: 2 541

Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ, koncert noworoczny

Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ, wystawa prac Adama Myjaka

WARTO WIEDZIEĆ

JUBILEUSZ XX-lecia Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego

W 2018 roku projekt Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego obchodził dwudzieste urodziny - to największe święto małopolskich zabytków. W ciągu 20 edycji zaprezentowano ponad 250 zabytków w 120 miejscowościach, zorganizowano ponad 3 000 spacerów i oprowadzań z przewodnikami, w których rokrocznie wzięło udział ok. 12 000 gości. Od 2012 roku każdej edycji Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego towarzyszy książka, która przedstawia fascynujące historie związane z prezentowanymi w danym roku zabytkami. Każdy kolejny tom serii wydawniczej podporządkowany jest innej myśli przewodniej – tematowi danej edycji.

Forum Edukacji Kulturowej SYNAPSY 2018 „Edukacja+Kultura”

14 listopada 2018 roku w Centrum Kongresowym ICE Kraków odbyło się Forum Edukacji Kulturowej SYNAPSY 2018 „Edukacja+Kultura”, zorganizowane we współpracy z Krakowskim Biurem Festiwalowym. Tematami przewodnimi wydarzenia były: miejskie programy edukacji kulturalnej, kompetencje kluczowe XXI wieku, współpraca międzysektorowa, edukacja z wykorzystaniem narzędzia, jakim jest sztuka oraz partnerstwa na rzecz rozwoju edukacji kulturowej w małopolsce. W forum wzięło udział 170 osób z różnych środowisk (oświaty, kultury, samorządów, NGO). www.edukacjaapluskultura.mik.krakow.pl

Małopolska To Go

W 2018 roku zaprezentowano nową odsłonę portalu, którego celem jest zachęcanie odwiedzających do poznawania małopolski dzięki niedalekim podróżom do miejsc znanych i nieznanym. Na stronie www.malopolskatogo.pl prezentowane są propozycje tras jednodniowych wycieczek po Małopolsce. Dla ułatwienia trasy zostały podzielone na osiem różnych kategorii (m.in. z dziećmi, sportowe, zabytki, kulinarne). Do projektowania tras jednodniowych podróży po małopolsce zaproszono pasjonatów i ekspertów z zakresu dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Inspiracją do tworzenia tras były także materiały wypracowane w ramach takich projektów, jak Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego czy Skansenova.

www.malopolskatogo.pl

SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w muzeach na wolnym powietrzu

Projekt realizowany wspólnie przez osiem podmiotów: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu (partner

wiodący projektu), Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach, Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec, Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyca Górnej, Skansen w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej, Gminę Dobczyce oraz Małopolski Instytut Kultury w Krakowie. Głównym celem projektu była modernizacja małopolskich skansenów, obejmująca nie tylko ich renowację i wprowadzenie nowych elementów, ale także rozwój ich oferty kulturalno-edukacyjnej i działań promocyjnych. Za te ostatnie odpowiedzialny był Małopolski Instytut Kultury. Kampania promocyjna odbywała się pod hasłem „Małopolskie skanseny – poznaj od nowa”, które nawiązywało do prezentacji odnowionych skansenów. Dla każdego skansenu opracowano nowe materiały informacyjno-promocyjne: ulotki w formie mapek do samodzielnego zwiedzania skansenów i folder z zagadkami dla dzieci i rodziców. Powstała też strona projektu, na której znajduje się wiele przydatnych informacji i materiałów.

www.skansenova.pl

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Małopolska. Kultura wrażliwa

Od dwóch lat MIK prowadzi systematyczne działania zmierzające do zwiększenia obecności osób z niepełnosprawnościami w instytucjach kultury. Głównym celem programu Małopolska. Kultura wrażliwa jest podniesienie poziomu dostępności instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami poprzez zwiększenie wiedzy wśród kadr kultury na temat potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dla pracowników małopolskich instytucji kultury zrealizowano 56 godzin warsztatów, 41 pracowników uczyło się Polskiego Języka Migowego. Nowością było zorganizowanie trzydniowego wyjazdu dla kuratorów, edukatorów oraz koordynatorów dostępności z instytucji kultury województwa małopolskiego do instytucji, które prowadzą działania na rzecz dostępności i posiadają dobre praktyki w tej dziedzinie. Objazd po trasie Stalowa Wola, Lublin, Warszawa, Wilanów, miał miejsce w dniach 11–13 grudnia 2018.

www.kulturawrazliwa.pl

CICERONE

Projekt, którego celem jest stymulowanie rozwoju małopolskich instytucji zajmujących się dziedzictwem i zwiększanie kompetencji ich pracowników. Rozpoczęty w 2017 roku jako cykl warsztatów poświęconych interpretacji dziedzictwa ewoluował i obecnie

w jego ramach organizowane są międzynarodowe szkolenia „Cicerone. Interpret Europe Summer Courses / Cicerone. Letnie kursy Interpret Europe”, które prowadzą doświadczeni i rozpoznawalni na arenie międzynarodowej trenerzy sieci Interpret Europe – Europejskiego Stowarzyszenia na rzecz Interpretacji Dziedzictwa. Zorganizowano także szkolenia czerpiące z metodologii Interpret Europe, przeprowadzone w języku polskim przez trenerów Małopolskiego Instytutu Kultury.

SYNAPSY

SYNAPSY to program rozwoju edukacji kulturowej w Małopolsce. Dofinansowany przez Narodowe Centrum Kultury w ramach 3-letniego programu Bardzo Młoda Kultura 2016–2018. Program SYNAPSY zakładał stworzenie wielostronnej sieci współpracy partnerskiej na rzecz rozwoju edukacji kulturowej w Małopolsce, którego celem było wspólne tworzenie nowoczesnej edukacji kulturowej, łączącej edukację szkolną z aktywnością pozaszkolną, projektującą działania skierowane do dzieci i młodzieży, w których młody człowiek ma być nie tylko widzem i odbiorcą, ale czynnym uczestnikiem i współtwórcą. W 2018 roku, w ramach SYNAPSY, przeprowadzono 37 warsztatów – 393 godz. warsztatowe (15 warsztatów w ramach kursu, 4 warsztaty fakultatywne, 6 warsztatów podczas spotkań informacyjnych, 1 warsztat podczas spotkania sieciującego w Myślenicach, 1 warsztat podczas spotkania realizatorów projektu, 1 cykl konsultacji – 100 godzin dla uczestników składających wnioski, 1 cykl konsultacji – 120 godzin dla realizatorów projektów lokalnych oraz 5 warsztatów w ramach cyklu „Szkoła i sztuka”.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

XX Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego

Jubileuszowa edycja Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego odbyła się pod hasłem „Wolność krzepi”, wpisując się tematycznie w obchody 100-lecia odzyskania niepodległości.

Zaprezentowane zostały miejsca i bohaterowie związani z 20-leciem międzywojennym. Wydarzenie trwało przez dwa majowe weekendy (19–20 i 26–27 maja) i przyciągnęło ponad 11 tys. osób, które zwiedziły 18 zabytkowych przestrzeni, w tym 8 miejsc, które na co dzień są niedostępne. Tej edycji Dni towarzyszył bogaty program dodatkowy: wystawy, warsztaty, wykłady, spotkania oraz książka Jakuba Kornhausera pt. Wolność krzepi.

Międzynarodowa konferencja „Cultural Education Policies in Europe”

22 marca 2018 roku w Ośrodku Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA odbyła się międzynarodowa konferencja „Cultural Education Policies in Europe”. Jej głównym celem było przedstawienie polskiego kontekstu edukacji kulturowej oraz podjęcie debaty na temat różnorodnych modeli edukacji

kulturowej obecnej w politykach kulturalnych krajów reprezentowanych w sieci ENO (European Network of Observatories in the Field of Arts and Cultural Education), której członkiem jest Małopolski Instytut Kultury w Krakowie. Konferencja, w której wzięło udział ponad 100 osób, otrzymała wysoką ocenę merytoryczną i organizacyjną Europejskiej Sieci Obserwatoriów w dziedzinie Edukacji Artystycznej i Kulturalnej ENO.

www.mik.krakow.pl/en

Pracownie do wglądu

MIK został zaproszony do udziału w projekcie „Pracownie do wglądu”. Projekt poświęcony jest artystycznemu środowisku Krakowa. Wychodząc naprzeciw chęci poznania miejsc na co dzień niedostępnych, uchylone zostały drzwi pracowni krakowskich twórców. Umożliwiono przyjrzenie się z bliska ich warsztatowi pracy, odsłonięty został proces tworzenia dzieł. Projekt pokazuje, że współczesna pracownia to miejsce tworzenia, ale także przestrzeń nawiązywania więzi międzyludzkich i budowania społeczności. W ramach projektu w MIK zaprojektowano i wdrożono nowy serwis www.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

„Autoportret” – wydane zostały 4 kolejne numery kwartalnika.

W ramach Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego przygotowano publikację „Wolność krzepi” autorstwa Jakuba Kornhausera, poety, tłumacza, eseisty i literaturoznawcy, pracownika naukowego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń kulturalnych
ogółem: 24 wydarzenia/363 aktywności
liczba wydarzeń edukacyjnych: 1 403
liczba publikacji (działalność wydawnicza): 6
liczba przedsięwzięć badawczych i analitycznych: 344
liczba projektów, na które pozyskano
środki zewnętrzne: 4

FREKWENCJA

liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych: 14 440
liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych: 4 462
liczba odbiorców przedsięwzięć badawczych i analitycznych: 255
liczba wolontariuszy, stażystów: 55

STRONY WWW

liczba wejść: 228 833
liczba unikalnych użytkowników: 173 389

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Małopolskie Centrum Nauki istnieje formalnie od 15 grudnia 2017 roku. W pierwszym roku działalności instytucja skompletowała podstawowy zespół, którego głównym zadaniem jest przeprowadzenie procesu budowy siedziby centrum nauki w krakowskich Czyżynach w 2022 roku.

Przy wykorzystaniu wysokiego potencjału sektora nauki w małopolsce ma powstać instytucja edukacyjna prowadząca w sposób systemowy działalność o charakterze poznawczo-rozwojowym i proinnowacyjnym, powiązaną z popularyzowaniem wśród społeczeństwa szczególnie tych dziedzin nauki, które wpisują się w regionalne obszary inteligentnej specjalizacji. Celem Instytucji jest również zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie działań mogących zmniejszyć skutki postępujących zmian klimatycznych, w tym celowości przedsięwzięć proekologicznych. Edukacja w tym zakresie odbywać się będzie w oparciu o budynek zaprojektowany, zrealizowany i funkcjonujący zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

W lutym 2018 rozstrzygnięto konkurs na koncepcję architektoniczną. Zwycięską pracę przedstawiło biuro projektowe Heinle, Wischer und Partner z Wrocławia. W grudniu 2018 firma przekazała pełną dokumentację koncepcji budynku, zamykając tym samym pierwszy etap prac.

21 września 2018 roku instytucja oficjalnie zmieniła nazwę na Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon. Nowa nazwa, odwołująca się do słowa „cogito”, powstała w wyniku warsztatów kreatywnych i konsultacji ze specjalistami w zakresie komunikacji marek i językoznawcami.

Jednym z wyzwań Cogiteonu jest łączenie nauki ze sztuką. 17 października instytucja zaprezentowała swój pierwszy eksponat artystyczny. Marta Antoniak, absolwentka i wykładowczyni Wydziału Malarstwa ASP w Krakowie stworzyła obraz ludzkich płuc. Obraz nawiązuje do głównego tematu powstającego centrum, którym jest człowiek w sieci relacji i powiązań.

WYSTAWY STAŁE

Równoległe z pracami nad projektem siedziby w 2018 roku powstawała koncepcja wystawy stałej. Proces ten wspomagany był warsztatami oraz maratonami projektowania (hackathonami) w których uczestniczyli naukowcy, specjaliści z różnych dziedzin wiedzy,

a także studenci. Wydarzenia te organizowane były zarówno przez zespół wystaw, jak również we współpracy z innymi ośrodkami (m.in. Kongres Młodej Socjologii UJ, Make Things organizowany przez Krakowski Park Technologiczny, Instytut Psychologii UJ, Stowarzyszenie Rzecznicy Nauki). Więcej na temat sposobu prac nad wystawą: <https://cogiteon.pl/2018/06/wystawa-stala-mcn>.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

We wrześniu 2018 roku Cogiteon po raz pierwszy uczestniczył w Małopolskiej Nocy Naukowców. W pokazach popularnonaukowych zorganizowanych w siedzibie Muzeum Lotnictwa Polskiego wzięło udział ponad 600 uczestników. W drugiej połowie roku animatorzy odwiedzili m.in. szpitale i placówki opiekuńcze w których zorganizowali pokazy dla dzieci. Odbyły się 22 tego typu wizyty. Wszystkie (wraz z MNN) zgromadziły około 2 100 odbiorców.

REMONT

W grudniu 2018 instytucja przeprowadziła się z budynku przy ul. Szlak 73 do obiektu przy ul. Lubelskiej 23. W tymczasowo zajmowanych wnętrzach konieczny był remont dostosowujący pomieszczenia do potrzeb bieżącej działalności instytucji.

INWESTYCJE

Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon zawarło w czerwcu 2018 roku umowę o partnerstwie z województwem małopolskim (Lider/Partner wiodący projektu), a tym samym rozpoczęło realizację projektu pn. „Małopolskie Centrum Nauki – projekt zintegrowany”.

Projekt jest współfinansowany z RPO WM na lata 2014 – 2020, w ramach 4 Osi priorytetowej – Regionalna Polityka Energetyczna, Poddziałania 4.3.3 – Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – inwestycje regionalne oraz 12 Osi priorytetowej – Infrastruktura Społeczna, Działania 12.2 Infrastruktura edukacyjna. Wartość Projektu wynosi 153 695 013 zł, w tym zaangażowanie środków z budżetu województwa w wysokości 46 813 763 zł.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Projekt finansowany ze środków RPO WM 2014-2020 – „Małopolskie Centrum Nauki – projekt zintegrowany”. Uchwała o realizacji projektu została podjęta

przez ZWM 13 listopada 2018 roku (dofinansowanie ze środków RPO: 106,9 mln zł).

STATYSTYKI

liczba wydarzeń edukacyjnych
(lekcji, warsztatów): 23

liczba projektów, na które pozyskano
środki zewnętrzne: 1

FREKWENCJA

uczestnicy działalności edukacyjnej
i popularyzatorskiej: 2 100
uczestnicy ogółem: 2 100

STRONA WWW

Instytucja posiada własną stronę internetową od kwietnia 2018. Od tego miesiąca naliczane są statystyki odwiedzin.

liczba odwiedzin strony www: 30 036

liczba unikalnych użytkowników strony www: 2 840

Centrum Nauki COGITEON, Małopolska
Noc Naukowców

**Aktywność INSTYTUCJI KULTURY
województwa małopolskiego
Biblioteka**

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Książkomat na Rajskiej

Od września 2018 roku w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie (WBP) dostępna jest nowa usługa - całodobowy odbiór wypożyczanych dokumentów. Umożliwia to KSIĄŻKOMAT, zakupiony w ramach zwycięskiego projektu „Książkomat do całodobowego odbioru zarezerwowanych książek i zakup nowości czytelniczych dla Biblioteki przy ul. Rajskiej” w II edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego.

Fantastyczny Kraków

Kolejny projekt w ramach II edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego WBP w Krakowie - „Fantastyczny Kraków. Literatura w mieście i miasto w literaturze” - umożliwił mieszkańcom Krakowa spotkania z autorów tekstów, udział w warsztatach oraz konkursach z nagrodami. Projekt zakładał również zakup książek, czytników, gier planszowych i audiobooków, dzięki którym poszerzono zasoby bibliotek publicznych w Krakowie. Partnerem akcji była Biblioteka Kraków. Patronat honorowy nad projektem objęli Marszałek Województwa Małopolskiego i Prezydent Miasta Krakowa.

Łącznie w ramach projektu odbyły się 64 wydarzenia, w których uczestniczyło 2 876 osób, odbywały się one w WBP w Krakowie, Bibliotece Kraków, Muzeum Etnograficznym oraz w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”.

Małopolskie Dni Książki „Książka i Róża”

W dniach 21-24.04.2018 roku odbyła się 17. edycja Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” organizowanych przez WBP w Krakowie i Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Partnerem wydarzenia było Krakowskie Biuro Festiwalowe. W ramach wydarzenia w Bibliotece odbyły się: Literacki Piknik Rodzinny, spotkanie z Michałem Gołkowskim oraz warsztaty „Prawda, kultura i wolność kontra media społecznościowe”.

Wakacje na Rajskiej, Rajska na wakacjach

Biblioteka realizowała projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Partnerstwo dla książki. W Bibliotece, w Artetece oraz w plenerze odbywały się warsztaty czytelnicze oparte na tekstach baśni, legend i mitów pochodzących z różnych krajów świata. Każdy warsztat składał się ze slajdowiska wprowadzającego

w kulturę i historię danego kraju, pracy z mapami, lektury oryginalnej baśni z danego zakątka świata oraz warsztatu twórczego związanego z wcześniejszą lekturą. Zorganizowane zostały także warsztaty taneczne, warsztaty komiksowe oraz warsztaty prezentujące sztukę sumi-e.

Radio Rajska

Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Radiofonia uruchomiono internetową stację radiową. Radio Rajska nadaje audycje poświęcone czytelnictwu i sprawom kultury w oparciu o formułę podcastu. Usłyszeć w nim można audycje o zbiorach Biblioteki, nowościach wydawniczych i muzycznych, fragmenty prozy, audycje popularnonaukowe. Audycje realizowane są przez pracowników Biblioteki oraz aktywistów kultury.

Księgozbiór ogółem

Księgozbiór WBP w Krakowie obejmuje literaturę piękną i wydawnictwa popularnonaukowe i naukowe z każdej dziedziny wiedzy, ze szczególnym uwzględnieniem nauk humanistycznych. W 2018 roku księgozbiór powiększył się o 20 014 jednostek inwentarзовych (w tym 14 690 jednostek z zakupu) i na koniec roku jego stan wynosił 562 550 vol.

Zbiory książkowe – do zbiorów Biblioteki zakupiono 12 806 książek,

Zbiory nieksiążkowe – to m.in.: audiowizualia (płyty muzyczne i filmowe, audiobooki), kartografia (mapy, atlasy, plany), nuty, płyty analogowe, kasety magnetofonowe, książki pisane alfabetem Braille’a, różnego rodzaju dokumenty życia społecznego. Do zbiorów Biblioteki zakupiono 1 740 jednostki inwentarзовe, Czasopisma prenumerowane – Biblioteka prenumerowała 252 tytułów czasopism. Były to zarówno periodyki o tematyce ogólnej i społeczno-kulturalnej, jak również naukowe czasopisma i wydawnictwa ciągłe z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych. Do dyspozycji czytelników jest również 43 027 czasopism oprawnych (w 2018 roku liczba wol. czasopism oprawnych zwiększyła się o 952). Zbiory cyfrowe – trzon zasobów Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej stanowią: archiwalne gazety i czasopisma (głównie dzienniki XIX/XX w.), bieżące wydawnictwa lokalne, regionalne i ogólnopolskie, zabytki kultury narodowej, zasoby archiwalne. W 2018 roku powiększyły się one o 2 167 publikacji. W sumie w MBC znajdują się 95 984 publikacje.

Promocja czytelnictwa

Promocja czytelnictwa to szereg wydarzeń zachęcających do czytania dzieci, młodzież i osoby dorosłe. Do młodszych skierowane były m.in. lekcje biblioteczne i warsztaty (np.: „Słucham, tworzę, ilustruję”, „Legendsy krakowskie”, „Skąd się biorą książki?”, „Literackie faworytki”, „Miejsca Sienkiewicza”, „Na szlaku książki”, „Rola książki i bibliotek na przestrzeni wieków”, „O stópce Królowej Jadwigi”, „Skarb w bibliotece – już tam leczę”, „Pochwała wyobraźni, czyli zostań mistrzem fantazy!”). Do młodzieży natomiast m.in. spotkania dotyczące multiwyszukiwarek, baz danych, korzystania z zasobów Biblioteki, przedsięwzięciach muzyczno-literackich, dyskusje o literaturze i spotkania autorskie. Tradycyjnie już w Bibliotece odbył się Małopolski Konkurs Pięknego Czytania, Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie, gry terenowe (m.in. „Rejs z Conradem”).

Inna działalność kulturalna

Biblioteka współpracuje z wieloma instytucjami zarówno regionalnymi, krajowymi, jak i międzynarodowymi. Przy współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej czytelnicy spotykali się w ramach Krakowskiej Łoży Historii Współczesnej. Zorganizowano spotkania dla miłośników gier planszowych, RPG, LARPów, Minicrafta czy np. mangi. W Artetece odbyły się „Serial-Con” (wydarzenie poświęcone serialom), spotkania w ramach Festiwalu Sacrum Profanum, Krakowskiego Festiwalu Filmowego, pierwszej polskiej edycji festiwalu filmów o ochronie środowiska, New Earth International Film Festival – Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Nowa Ziemia”. Biblioteka przybliżyła tradycję i kulturę innych regionów świata organizując spotkania „Klubu Podróżników Śródziemie”, wymianę książek rosyjskojęzycznych, lekcje z kultury i sztuki Kresów czy spotkania w ramach cyklu „Czytelnia Małopolska”.

Zorganizowano warsztaty dla dzieci dotyczące zagadek i ciekawostek przyrodniczych, atrakcji turystycznych i legend z Małopolski, warsztaty muzyczne, manualne, multimedialne. Do dorosłych czytelników kierowane były spotkania, debaty, wykłady dotyczące historii, kultury, zdrowia, tematyki społecznej.

Działalność edukacyjna, w tym Bon kultury

Działalność edukacyjna Biblioteki kierowana jest do wszystkich grup wiekowych. W 2018 roku były to m.in. działania przybliżające zagadnienia związane z działalnością bibliotek, historią, podnoszące znajomość kultury i języków obcych. Najmłodszy czytelnicy brali udział w lekcjach i warsztatach (np. „Od papieru do ekranu”, „Jak wejść do aparatu? Zabawy z fotografią”, „Zaprogramuj przyszłość- zajęcia z kodowaniem”), mogli również uczestniczyć w zajęciach organizowanych w ramach projektu „Matematyka dla każdego cybernetyka” oraz w zajęciach zorganizowanych

w ramach Programu Województwa Małopolskiego „Bon Kultury” (w Bibliotece zrealizowano warsztaty: „Książkowy kompas. Zostań odkrywcą świata wartości”- poświęcone roli wartości w życiu człowieka oraz „Tak żyć, jak żyłem... Warto było!” O drodze do wolności Marszałka Józefa Piłsudskiego w związku z obchodami 100-letniej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości oraz 151 rocznicy urodzin Józefa Piłsudskiego). Młodzież poznawała m.in. zasady bezpiecznego korzystania z internetu, podstawy dziennikarstwa („Jakby to ująć..? Dziennikarstwo dla początkujących”) i biznesu („Biznes z Małopolską w tle”). Studenci uczestniczyli m.in. w szkoleniach dotyczących wyszukiwania informacji i tworzenia bibliografii. Seniorzy korzystali z kursów komputerowych oraz brali udział w zajęciach sekcji zainteresowań działających w ramach Szkoły @ktywnego Seniora.

Działalność informacyjna i bibliograficzna

W 2018 roku opracowano 6 zestawień bibliograficzno-informacyjnych, do baz Bibliografia Małopolski i Bazy Prasa dodano łącznie 21 935 rekordów. W Dziale IB udzielono 46 795 informacji.

Opracowano i opublikowano:

- Zestawienie informacyjne „Ważniejsze rocznice w 2018 roku”
- Bibliografię „Krakowska Książka Miesiąca: laureaci 1995-2016”
- Zestawienie bibliograficzne „Przegląd nowości Czytelnicy Zbiorów o Krakowie i Małopolsce WBP w Krakowie” w XX t. rocznika „Małopolska”
- Przygotowano zestawienie bibliograficzne „Zabytkowa kolekcja książek z przełomu XIX i XX wieku w Czytelnicy Zbiorów o Krakowie i Małopolsce – do 1950 roku” wraz ze wstępem. Wykaz liczy obecnie 775 pozycji
- Zestawienie bibliograficzne „Szlakiem Niepodległej – Małopolska 1918”. Zestawienie liczy 95 s. i w zamierzeniu będzie uzupełniane o nowe publikacje
- Przygotowano zestawienie bibliograficzne „Kościół Krakowa” na podstawie zbiorów Czytelnicy Zbiorów o Krakowie i Małopolsce
- Zaktualizowano indeksy zestawień informacyjnych „Pisarze polscy”, „Pisarze obcy i sylwetki znanych osób”
- Przygotowywano i rozbudowywano adnotowane zestawienia bibliograficznych baz danych polskich i zagranicznych
- Kontynuowano prace nad bazami odnośników internetowych: „Festiwale i nagrody z dziedziny sztuki”, „Polskie i zagraniczne nagrody literackie”, baza o tematyce ekologicznej, „Unia Europejska”, „Zagadnienia gospodarcze”, „Praca”, „Promocja”, „E-booki”, „Nieruchomości”, „Turystyka”, „E-czasopisma”, „Prawo w biznesie”
- Kontynuowano współpracę z Biblioteką Narodową

w zakresie tworzenia bibliograficznej bazy PRASA

- Kontynuowano budowę struktury systemu bibliografii regionalnej we współpracy z bibliografami z bibliotek szczebla powiatowego. Trwały prace nad wdrażaniem nowego języka informacyjno-wyszukiwawczego do Bazy Bibliografii Małopolski (zmiana Języka Haseł Przedmiotowych na Deskryptory BN), która jest dostępna na stronie www.WBP w Krakowie oraz wszystkich bibliotek powiatowych województwa.

Działalność wydawnicza

W 2018 roku WBP w Krakowie przygotowała XX Tom Rocznika „Małopolska. Regiony – regionalizmy – małe ojczyzny”. Współpraca: Małopolski Związek Regionalnych Towarzystw Kultury.

Inwestycje, remonty

W ramach zadań inwestycyjnych zrealizowano zadanie:

„Budowa wiaty przy murze granicznym w zachodniej części nieruchomości WBP w Krakowie”.

Projekty, na które pozyskano środki zewnętrzne

Dyskusyjne Kluby Książki w Małopolsce w 2018 roku Projekt dofinansowany ze środków MKiDN w ramach programu „Dyskusyjne Kluby Książki 2018”. Kwota dofinansowania projektu: 167 700 zł.

Wakacje na Rajskiej – z Rajską dookoła świata na wakacjach. Projekt dofinansowany ze środków MKiDN w ramach programu „Partnerstwo dla książki 2018”. Kwota dofinansowania projektu: 30 000 zł.

Aplikacje mobilne w bibliotece. Projekt dofinansowany ze środków MKiDN w ramach programu „Partnerstwo dla książki 2018”. Kwota dofinansowania projektu: 20 000 zł.

Zakup nowości wydawniczych dla WBP w Krakowie 2018 projekt realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa MKiDN. W 2018 roku Biblioteka pozyskała kwotę 187 677 zł.

Matematyka dla każdego cybernetyka. Projekt realizowany w ramach programu Wakacje z matematyką mBanku. Kwota dofinansowania 5 000 zł.

STATYSTYKA

liczba nabytych zbiorów: 20 014
liczba opracowanych zbiorów: 26 686
liczba prenumerowanych tytułów czasopism: 252
Małopolska Biblioteka Cyfrowa:
liczba dodanych dokumentów: 2 167
liczba publikacji na koniec roku: 95 984
liczba wydarzeń promujących czytelnictwo: 370
liczba wydarzeń edukacyjnych: 581

liczba wydarzeń promujących kulturę: 367
liczba wydawnictw: 1

FREKWENCJA

liczba odwiedzin: 487 519
liczba zarejestrowanych czytelników: 71 262
liczba wypożyczeń do domu: 431 848
liczba udostępnień na miejscu: 261 588
liczba wypożyczeń międzybibliotecznych: 351
liczba udzielonych informacji: 79 295
liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych (lekcje, warsztaty, szkolenia): 8 157
liczba wolontariuszy, stażystów:
24 wolontariuszy, 6 stażystów, 19 praktykantów

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www.rajska.info: 707 324
liczba odwiedzin MBC: 239 968

**Aktywność INSTYTUCJI KULTURY
województwa małopolskiego
Muzea**

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Otwarcie wystawy czasowej Od kolekcjonerstwa do muzealnictwa. 160-lecie pierwszej wystawy Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Ekspozycja będąca reminiscencją pierwszej wystawy muzealnej w Krakowie, którą otwarto we wrześniu 1858 roku.
- Udostępnienie wystawy objazdowej Archeologiczna autostrada – wykopaliska przy wielkich inwestycjach drogowych pod Krakowem. Wystawa odbyła trasę po Ukrainie (Lwów, Kijów, Połtawa, Mikołajów) i obejrzało ją ponad 96 tys. osób.
- Kontynuacja badań wykopaliskowych w jaskini Ciemnej, podczas których znaleziono pierwsze kości człowieka neandertalskiego w Polsce, co odbiło się szerokim echem w świecie (np. relacja w CNN).
- Uzyskanie finansowania projektu Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Archeologicznego w ramach RPO woj. Małopolskiego na lata 2014-2020. Efektem projektu będzie aplikacja mobilna z prezentacją rezultatów wykopalisk na 350 najważniejszych stanowiskach archeologicznych w woj. małopolskim.

Wystawy stałe

Muzeum udostępniło swoim odbiorcom 7 wystaw stałych:

Bogowie starożytnego Egiptu,
Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski,
Peruviańskie zbiory Władysława Klugera,
Dzieje najstarsze i stare Gmachu Muzeum Archeologicznego w Krakowie,
Ogród ceramiki (ogrody muzealne),
Garncarstwo prahistoryczne (Oddział Nowa Huta w Branicach).
Dzieje Rynku Krakowskiego i kościoła św. Wojciecha (kościół św. Wojciecha).

Wystawy czasowe

W siedzibie Muzeum i w innych instytucjach zostało zaprezentowanych 13 wystaw czasowych:
Mieszczarska kultura palenia tytoniu. Fajki w nowożytnej tradycji i obyczajowości mieszkańców Krakowa;
Świat mój świat (o słowackich druciarzach);
Domasław. Nekropola arystokracji z wczesnej epoki żelaza (VIII-VI w. p.n.e.);
Badania i odkrycia Muzeum Archeologicznego w Krakowie 2017-2018;
Každy krok zostawia ślad. Obuwie historyczne ze zbiorów Muzeum Archeologicznego w Gdańsku;

Kajko i Kokosz – komiksowa archeologia;
Cykl wystaw czasowych Zabytek miesiąca;
Wieża prestiżu pełna;
50 lat badań nad starożytnym hutnictwem żelaza w Górach Świętokrzyskich;
Archeologiczna autostrada – wykopaliska przy wielkich inwestycjach drogowych pod Krakowem;
Ukraina przed wiekami;
Słowiańskie apokryfy;
Od kolekcjonerstwa do muzealnictwa. 160-lecie pierwszej wystawy Muzeum Archeologicznego w Krakowie.

Celem ostatniej z wymienionych wystaw było upamiętnienie pierwszej ekspozycji muzeum, którą otwarto w 1858 roku zaprezentowano na niej zmiany, jakie dokonały się w czasie ostatnich 160 lat w archeologii i w podejściu do wartości naukowej i wystawienniczej zabytków.

Działalność kulturalna

Muzeum zorganizowało lub współorganizowało 13 wydarzeń kulturalnych m.in.:

Święto Rękawka;
XV Krakowska Noc Muzeów;
XV Małopolski Piknik Archeologiczny;
Piknik Rodzinny – Piaski Wielkie;
Dni Otwarte dla Osób Niepełnosprawnych;
Święto ulicy Kanoniczej;
Krakowska Noc Naukowców;
Zajrzyj do Huty 10;
Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich.

Działalność edukacyjna, w tym Bon Kultury

Przygotowany i oferowany przez Muzeum program zróżnicowanych zajęć warsztatowych i lekcyjnych o tematyce archeologicznej dla dzieci, młodzieży i osób starszych cieszy się wielką popularnością. W ramach BONU KULTURY prowadzono zajęcia terenowe w Nowej Hucie-Branicach „Przystanek archeologia” a na wystawach muzealnych w siedzibie głównej zajęcia „Uzdrowianie w Egipcie” i „Poszukiwacze skarbów”, w których wzięło udział prawie 2 400 uczestników. Wraz z innymi zajęciami łącznie przeprowadzono 712 zajęć dla ponad 13 000 uczestników. W zajęciach dla seniorów (17 spotkań) uczestniczyło 140 osób.

Działalność naukowo-badawcza

Prowadzono badania wykopaliskowe na stanowisku

Marea w Egipcie, na terenie bazyliki wczesnochrześcijańskiej oraz w Jaskini Ciemnej w Ojcowie, wspólnie z Instytutem Archeologii UJ w ramach projektu grantowego. Mniejsze prace prowadzono w Książnicach Wielkich, gm. Koszyce, Morawiankach, gm. Bejsce i w Guciowie, gm. Zwierzyniec. Na uwagę zasługuje odkrycie w Marei kościoła starszego niż badana dotąd bazylika z V w. W jaskini Ciemnej (badania wspólne z Instytutem Archeologii UJ) natrafiono na pierwsze kości człowieka neandertalskiego w Polsce, co znalazło duży oddźwięk w mediach, również światowych. Jeden z pracowników obronił pracę doktorską napisaną w oparciu o zabytki muzealne.

Działalność wydawnicza

W ramach realizacji przez Muzeum trzech projektów grantowych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego opublikowano trzy pozycje książkowe:

- J. Górski, A. Tyniec, 2018: Fenomen miejsca – nekropola kurhanowa z neolitu, epoki brązu i wczesnego średniowiecza w Guciowie, [red.] J. Górski, Biblioteka Muzeum Archeologicznego w Krakowie, t. 6.
  - R. Liwoch, 2018: Zabytki z wykopalisk Teodora Nieczuja-Ziemieckiego w latopisowym Pleśniku (Podhorce na Ukrainie), [red.] J. Górski, Biblioteka Muzeum Archeologicznego w Krakowie, t. 7.
  - J. Rodak, 2018: Stanisławice stan. 9 i 10, pow. bocheński. Osady z okresu wpływów rzymskich i czasów nowożytnych”, [w:] Via Archaeologica. Źródła z badań wykopaliskowych na trasie autostrady A4 w Małopolsce, Kraków.
- We współpracy z Polską Akademią Umiejętności opublikowano książkę:
- M. Woźny, Włodzimierz Demetrykiewicz (1859-1937) – prehistoryk z przełomu epok (150 egz.); Wydano katalog wystawy:
  - J. Górski (red.) Katalog do wystawy Od kolekcjonerstwa do muzealnictwa. 160-lecie pierwszej wystawy w Muzeum Archeologicznym w Krakowie.

Inwentaryzacja, konserwacja

Do bazy Systemu Komputerowej Ewidencji Zabytków Muzeum Archeologicznego w Krakowie (SKEZMAK) wpisano 2 986 rekordów w ramach których ujęto 12 308 muzealiów. Obecny stan bazy danych od momentu wdrożenia systemu wynosi 88 309 rekordów obejmujących 701 340 muzealiów.

Zakończono pięcioletnie skontrum. W wyniku problemowej kontroli NIK-u uzyskano pozytywną opinię dotyczącą akcesji do muzeum zbiorów z badań inwencyjnych.

W pracowniach własnych Muzeum poddano konserwacji i rekonstrukcji 408 zabytków ze zbiorów własnych. Wyklejono naczynia z 30 kurhanów z cmentarza kurhanowego w Guciowie.

Inwestycje, remonty

Ze środków Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego kontynuowano remont konserwatorski elewacji budynku przy ulicy Senackiej. Wykonano również remont i zabezpieczenie spichlerza w Branicach.

Z projektu Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Archeologicznego w ramach RPO woj. Małopolskiego na lata 2014-2020 (Oś 2, poddziałanie 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne) sfinansowano remont przyszłej pracowni digitalizacji, zakupiono sprzęt fotograficzny, serwery i skaner.

Liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne

Środki zewnętrzne pozyskano na 10 projektów. Ze środków Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa i województwa atopolskiego prowadzono remont elewacji oraz wyremontowano spichlerz w Branicach. Ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydano trzy publikacje książkowe, przeprowadzono konserwację kolejnych tkanin egipskich oraz otworzono wystawę Od kolekcjonerstwa do muzealnictwa. 160-lecie pierwszej wystawy Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Wkład własny zapewnił Samorząd Województwa Małopolskiego i muzeum. Kontynuowano międzynarodowy projekt COME-IN!, finansowany ze środków europejskich, który poświęcony jest dostosowaniu instytucji do potrzeb niepełnosprawnych. Partnerem wiodącym jest Central European Initiative.

Uzyskano również środki na realizację projektu Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Archeologicznego w ramach RPO woj. Małopolskiego na lata 2014-2020 (Oś 2, poddziałanie 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne).

Z funduszy Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków prowadzono prace wykopaliskowe w Książnicach Wielkich, pow. proszowicki.

Łącznie ze środków zewnętrznych pozyskano prawie 476 000 zł.

STATYSTYKI

liczba wydarzeń edukacyjnych

(lekcji, warsztatów): 712

liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 13

liczba projektów, na które pozyskano

środki zewnętrzne: 10

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem bez wystaw

objazdowych: 90 506

uczestnicy ogółem: 13 308/8 221

liczba wolontariuszy, stażystów: 36

STRONA WWW

liczba unikalnych użytkowników strony www: 4 205

Muzeum prowadzi działania związane ze zwiększeniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, głównie w ramach międzynarodowego projektu COME-IN!, finansowanego ze środków europejskich. Prowadzono przygotowywania, od strony merytorycznej i organizacyjnej, do otwarcia fragmentu wystawy stałej i strony internetowej wraz z aplikacją mobilną z myślą o osobach z niepełnosprawnościami słuchu i wzroku. Uroczyste otwarcie wystawy planowane jest na marzec 2019 rok.

Muzeum Archeologiczne w Krakowie, wyremontowana elewacja budynku

Muzeum Archeologiczne w Krakowie, badania wykopaliskowe w jaskini Ciemnej w Ojcowie

Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Emila Fieldorfa „Nil” w Krakowie

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA.

Wystawa czasowa zorganizowana w ramach stulecia odzyskania Niepodległości „Piękna Niepodległa” oraz wydawnictwo towarzyszące wystawie, o tym samym tytule.

„Śladem Armii Krajowej i Akcji Burza” –projekt edukacyjno-promocyjny organizowany na terenie województwa małopolskiego (maj-czerwiec)

Aktywna Akademia – wprowadzenie oferty dla seniorów, program aktywizacji osób starszych

Wystawa „Codziennosc Kadeckich Korpusów w II Rzeczypospolitej”

WYSTAWA STAŁA

Muzeum prezentuje wystawa stała „Polskie Państwo Podziemne i Jego siły zbrojne” obejmuje kilka mniejszych wystaw tematycznych, m.in.: „Kanadyjska kolekcja broni dr. Stanisława Wcisły”, „Wystawa guzików mundurowych ze zbiorów Muzeum AK”, „Emil Fieldorf- legionista”, „Kazimierz Kołaczkowski 1921-1943. Żołnierz dywersji <Żelbetu> AK”. Na uwagę zasługują m.in.: pamiątki związane z patronem Muzeum, mundur gen. Tadeusza „Bora” Komorowskiego, dziennik bojowy mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, naramienniki oficera zamordowanego w Katyniu, pamiątki współuczestników Witolda Pileckiego z KL Auschwitz – Edwarda Ciesielskiego i Jana Redzeja, szaty liturgiczne i batledress ojca Adama Studzińskiego, pamiątki po Cichociemnych i Powstańcach Warszawskich, liczne weksylia, oraz kolekcja ok. 300 sztuk krótko i długolufowej broni palnej m.in. kolekcja bieżanowska i kanadyjska kolekcja broni dr. Stanisława Wcisło.

W roku 2018 wystawa stała została uzupełniona o wartościowe mundury: mundur garnizonowy kapitana saperów WP, elementy umundurowania żołnierza Samodzielnej Brygady Strzelców Podhalańskich, mundur żandarma niemieckiego, mundur żołnierza antykomunistycznego Podziemia Niepodległościowego.

WYSTAWY CZASOWE

Muzeum zostały zorganizowane i współorganizowane wystawy czasowe:

Wystawy własne

„Piękna Niepodległa”

„Codziennosc Kadeckich Korpusów w II Rzeczypospolitej”

Gablota pamiątkowa poświęcona osobie ś.p. por. Zenona Malika, jednego z twórców Muzeum AK, Generał August Emil Fieldorf „Nil” z okazji rocznicy jego śmierci

Rzeź Wołyńska

Wystawy czasowe – współorganizowane poza siedzibą Muzeum.

Rzeź Wołyńska, eksponowana: Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie

Stowarzyszenie „Nasza Mała Ojczyzna” z Nowej Szarzyny Żołnierze Legionów i Polskiej Organizacji Wojskowej w służbie Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej- Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie

Generał August Emil Fieldorf „Nil” - Stowarzyszenie Społeczno-Edukacyjne „Orzeł Biały – Strzelec” w Mielcu Niezłomni Historie Wyklęte, eksponowana: Zespół Szkół nr 1 w Gorlicach

Do broni – wystawa plakatów, eksponowana: Zespół Szkół nr 1 w Gorlicach

Wystawy współorganizowane z innymi instytucjami, w siedzibie Muzeum:

Powstańczy zryw w Czortkowie w 1940 roku wypożyczona z krakowskiego oddziału IPN,

Siwek Front Siwek. Społeczeństwo. Granica czasu, Harcerstwo niepokorne w sztafecie pokoleń walki o Niepodległość

100-lecie niepodległości Polski- Losy Żołnierzy

Roman Dmowski (1864–1939). Wystawa wypożyczona z Muzeum Niepodległości w Warszawie

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Muzeum organizowało wykłady otwarte, spotkania ze świadkami historii, prezentacje książek, konferencje, koncerty czy spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Filmowego. Od maja do czerwca zrealizowany, finansowany z budżetu województwa małopolskiego projekt edukacyjno-promocyjny pod nazwą: „Śladem AK i Akcji Burza w Małopolsce” mający na celu przybliżenie mieszkańcom Małopolski przebiegu Akcji Burza zakończonej w sierpniu 1944 roku wybuchem Powstania Warszawskiego, a przy tej okazji prezentowaliśmy Muzeum AK szerszemu gronu odbiorców. W ciągu dwóch miesięcy projekt został zaprezentowany w największych miastach województwa. Najważniejszym wydarzeniem w 2018 roku w działalności muzeum była 100. Rocznica odzyskania Niepodległości przez Polskę i otwarta 8 marca w ramach obchodów wystawa „Piękna Niepodległa” o kobietach walczących o niepodległą Polskę.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W ofercie edukacyjnej realizowanej przez Muzeum na bieżąco, znalazła się m.in. nowa lekcja muzealna o charakterze escape roomu „Wsypa”. W ramach otwarto-

ści na wszystkie grupy społeczne i wiekowe zaproponowaliśmy program dla seniorów „Aktywna Akademia” z cyklem zajęć dla najstarszych odbiorców naszej oferty. Poza działalnością bieżącą wyróżnić należy także nowe zajęcia w ramach programu Bon Kultury- „Śladem AK i Akcji Burza w Małopolsce” w formie warsztatów z grą wielkoformatową.

Z oferty edukacyjnej skorzystało 8 144 osób, w tym 3 828 uczestników z Bonu Kultury

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

W działalności naukowo-badawczej na szczególną uwagę zasługują:

- Konferencja naukowa „Niepodległość jako idea. Historyczne, społeczne, polityczne oraz kulturowe wyobrażenia niepodległości na przestrzeni dziejów”, Muzeum AK,
- Realizacja projektu „Kresowi Żołnierze Armii Krajowej” w ramach grantu przyznanego z MKiDN „Szlakami Polski Niepodległej” – budowa bazy biograficznej
- Realizacja bazy biograficznej żołnierzy Armii Krajowej.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Muzeum AK wydało:

- Broszurka do projektu „Śladem Armii Krajowej i Akcji „Burza”
- Jacek Ryś – „Na ścieżkach Fantoma” wydawnictwo w ramach projektu „Śladem Armii Krajowej i Akcji „Burza”
- Jerzy Pertkiewicz – „Regina II. Pluton partyzantki Batalionu „Barbara” 16 PP Armii Krajowej ziemi tarnowskiej. Dąbry 17 X 1944” wydawnictwo w ramach projektu „Śladem Armii Krajowej i Akcji „Burza”
- Album do wystawy „Piękna Niepodległa”
- Gra planszowa „Śladem AK i Akcji Burza”

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Zostało przeprowadzonych łącznie 210 konserwacji, w tym konserwacja pełna, częściowa i zachowawcza oraz dezynfekcja i dezynsekcja obiektów muzealnych w komorze próżniowej UDA-800. Muzeum Armii Krajowej jest w posiadaniu ok. 10 000. pozycji inwentaryzowanych (to jest ok. 16 000. obiektów). W 2018 zbiory Muzeum AK powiększyły się o 348 numerów inwentaryzowanych. Najważniejszymi nabytkami są m.in:

- zbiór prasy konspiracyjnej z l. 40. XX w., w tym z okresu Powstania Warszawskiego, wydawanej przez AK oraz inne środowiska polityczne m.in. „Biuletyn. Wiadomości z Miasta i Wiadomości Radio- we”, „Rzeczpospolita Polska”, „Wiadomości Polskie”, „Żołnierz Polski”, „Dziennik Obwieszczeń Rejonowego Delegata Rządu Warszawa-Południe”, „Barykada. Wydanie poranne. Pismo codzienne AK Śródmieście-Południe, rejony III i II”, „Kurier Stołeczny. Organ Stronnictwa Pracy”.

- „Goniec Krakowski” roczniki 1939, 1940, 1942, 1943, 1944, 1945.
- Oryginalny beret oficera Samodzielnej Brygady Spadochronowej produkcji firmy GELFER.
- Radio używane do nasłuchu w Zgrupowaniu KRYBAR AK.
- Umundurowanie żołnierza- starszego szeregowego Wileńskiego Okręgu Armii Krajowej

INWESTYCJE, REMONTY

Zakupiono system wystawienniczy (7 gablot wolnostojących mundurowych) na potrzeby strategicznego rozwoju ekspozycji stałej Muzeum AK-program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Infrastruktura Kultury 2018

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE;

- „tAK! Doświadczam! Muzeum AK angażuje Młodość! (realizacja w oparciu o program Kultura Interwencji 2018, donator: Narodowe Centrum Kultury) – projekt aktywizacji zawodowej studentów studiów historycznych o formule konkursowej.
- „Zakup systemu wystawienniczego na potrzeby strategicznego rozwoju ekspozycji stałej Muzeum Armii Krajowej w Krakowie” (zadanie zrealizowane w oparciu o program Infrastruktura Kultury 2018, MKiDN)
- Kresowi żołnierze Armii Krajowej – grant naukowy przyznany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu Szlakami Polski Niepodległej, realizowany przez Muzeum AK od czerwca 2018 roku do czerwca 2022 roku.

STATYSTYKI

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 375, w tym: lekcje muzealne: 9

warsztaty: 366

liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 57

liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 3

FREKWENCJA: 36 445

zwiedzający ogółem: 600

uczestnicy ogółem: 101

uczestnicy warsztatów: 8 293

uczestnicy półkolonii: 474

uczestnicy zwiedzania z przewodnikiem: 5 589

uczestnicy wydarzeń kulturalnych: 8 826

liczba wolontariuszy: 14, stażystów: 1

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 116 293

liczba unikalnych użytkowników strony www: 30 423

Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

W cyklu przygotowań Muzeum do 100. rocznicy urodzin Papieża Polaka, rok 2018 przebiegał pod hasłem Jan Paweł II – Kapłan.

Do najważniejszych wydarzeń w 2018 należy zaliczyć **koncert z okazji 98. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II – „Jan Paweł II – Skała z Wadowic”**. W minionym roku (20.05.2018) z wyjątkowym oratorium „TU ES PETRUS” wystąpił Piotr Rubik, któremu towarzyszyli znakomici soliści, Orkiestra Filharmonii Dolnośląskiej oraz Wrocławski Chór Akademicki pod kierunkiem Alana Urbanka.

Z tej samej okazji, dwa dni później (22.05.2018) odbyła się ogólnopolska **konferencja naukowa „Karol Wojtyła – biskup, duszpasterz, profesor”** zorganizowana przez Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach oraz Instytut Jana Pawła II Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wykłady dotyczące filozofii i teologii Jana Pawła II odbyły się w dwóch panelach, podczas których wystąpili prelegenci: o. prof. Andrzej Derdziuk, dr hab. Marek Rembierz, dr hab. Piotr Duchliński, ks. prof. Andrzej Szostek, ks. dr Wojciech Wojtyła oraz dr hab. Wiesław Wójcik.

W październiku z okazji 40. rocznicy wyboru kardynała Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową oraz inauguracji pontyfikatu Jana Pawła II, Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach zorganizowało **wernisaż wystawy czasowej, na której zostały zaprezentowane unikalne pamiątki związane z wydarzeniami 16 października 1978 roku**. Wśród nich na szczególną uwagę zasługiwał nieznan szerzej i nigdy publicznie nie eksponowany Akt potwierdzający wybór kard. Karola Wojtyły na urząd papieża, przechowywany na co dzień w watykańskim Urzędzie Papieskich Celebrazji Liturgicznych, osobisty kalendarz z notatkami kard. Wojtyły, który miał ze sobą w czasie konklawe oraz cenne dokumenty z zasobów Instytutu Pamięci Narodowej.

WYSTAWY STAŁE

W kamienicy przy ulicy Kościelnej 7, gdzie urodził się Karol Wojtyła znajduje się nowoczesna, multimedialna wystawa stała w wyjątkowy sposób ukazująca osobę papieża, jego naukę i przesłanie. Składa się z 16 stref na czterech kondygnacjach kamienicy, zajmujących 1200 m² powierzchni, ukazujących kolejne etapy życia Karola Wojtyły – Jana Pawła II. Prezen-

tuje blisko 200 autentycznych pamiątek związanych z życiem Jana Pawła II i jego rodziny oraz 140 archiwalnych zdjęć. Muzeum łączy w harmonijny sposób zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych z tradycyjną prezentacją eksponatów.

WYSTAWY CZASOWE

Wystawa „Cierpienie ma sens”

Prezentuje pokój szpitalny Jana Pawła II z Polikliniki Gemelli. Wśród autentycznych przedmiotów pozyskanych z Włoch znajdują się: łóżko, materac, bielizna pościelowa z logo Polikliniki, szafka nocna i komplet krzeseł oraz szklana szafka na leki.

Ekspozycję można oglądać przy sali teatralnej Domu Katolickiego (Plac Jana Pawła II 1 w Wadowicach).

Wystawa „Urodziłem się w Wadowicach”

By przybliżyć atmosferę rodzinnego domu Jana Pawła II, przygotowano przestrzenną wystawę, która formą i prezentowanymi eksponatami przenosi zwiedzających do rodzinnego domu Wojtyłów. Jej forma zewnętrzna nawiązuje do fasady kamienicy przy Kościelnej 7, a wewnątrz odpowiada układowi pomieszczeń w mieszkaniu Lolka i jego rodziny. W 2018 roku wystawa prezentowana była w Centrum Wystawieniczo-Konferencyjnym Archidiecezji Białostockiej.

Wystawa czasowa pn. „Jan Paweł II. Człowiek i kultura” Ekspozycja oparta na treści przemówienia Jana Pawła II w siedzibie UNESCO 02.06.1980 roku. Na zaproszenie placówek dyplomatycznych RP można ją było oglądać w Luksemburgu, Brukseli oraz siedzibie Parlamentu Europejskiego w Strassburgu

Wystawa plenerowa Domu Rodzinny Jana Pawła II

Ekspozycja, przez pryzmat fotografii prezentujących wystawę stałą Muzeum i tekstów, przypomina postać Papieża Polaka, jego dziedzictwo oraz miejsca związane z Nim nierozdzielnie. Wystawę zaprezentowano w Krakowie, Nowym Sączu, Tarnowie, Bielsku-Białej oraz w słowackim Preszowie.

Wystawa czasowa z okazji 40. rocznicy wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową.

Wystawa czasowa „W ich oczach odbija się niebo. Święci rodzinnej ziemi Jana Pawła II w ikonografii ks. Wacława Piszczka CM”

Zorganizowana w związku z przypadającymi 4 listopada, imieninami Karola Wojtyły Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach. Zwiedzającym udostępniono obrazy przedstawiające świętych rodzinnej ziemi Jana Pawła II. Autorem obrazów jest ks. Wacław Piszczek ze Zgromadzenia

Księża Misjonarzy w Krakowie. W całej jego twórczości dominuje przede wszystkim malarstwo religijne: obrazy ołtarzowe, cykle drogi krzyżowej, wizerunki świętych i tysiące rysunków do książek, czasopism i broszur. Za wkład w rozwój kultury narodowej został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Św. Stanisława.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Kolędowanie z Janem Pawłem II

7 stycznia odbył się noworoczny koncert kolęd i pastorałek „Śpiewajmy i grajmy Mu”, w wykonaniu krakowskiego teatru „Loch Camelot”. Koncert odbył się w Bazylice Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny w Wadowicach. Zgromadzeni goście otrzymali pamiątkowe śpiewniki.

Koncert z okazji 98. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II pt. „Jan Paweł II – Skała z Wadowic”

20 maja 2018 roku na wadowickim rynku odbył się koncert z okazji 98. rocznicy urodzin Karola Wojtyły: „Jan Paweł II – Skała z Wadowic”. Dla Jana Pawła II wystąpił Piotr Rubik z oratorium „Tu es Petrus”.

Literacko-poetyckie spotkania z Dariuszem Jakubowskim

W ramach XVII edycji Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” dn. 23 kwietnia br. w Sali Teatralnej przy Pl. Jana Pawła II, aktor spotkał się z wadowicką publicznością. Przedstawił literackie rozważania nt. wolności oraz ulubioną poezję Jana Pawła II.

Narodowe Czytanie w salonie Wojtyłów

W ramach corocznej akcji pn. „Narodowe Czytanie” w salonie Wojtyłów gościła Marta Bizoń – pochodząca z Wadowic aktorka teatralna i filmowa oraz Marcin Wasilewski – Kruk – dyrygent, wieloletni wokalista Capelli Cracoviensis.

Wydarzenie artystyczne w hołdzie Janowi Pawłowi II z okazji 40. rocznicy wyboru kard. Wojtyły na Następcę św. Piotra, prezentowane w Rzymie oraz w Wadowicach.

W związku z 40. rocznicą wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową odbył się koncert „Szukam Was” na podstawie testamentu św. Jana Pawła II. Koncertu można było wysłuchać 20 października 2018 w kościele Santo Spirito in Sassia w Rzymie oraz 24 listopada 2018 w wadowickiej Bazylice. Wydarzenie wadowickie było swoistym zakończeniem obchodów 40. rocznicy

Uroczysta prezentacja i oddanie do użytku w przestrzeni publicznej w otoczeniu Muzeum, wykonanej przez prof. Karola Badynę makiety – mapy dotykowej prezentującej bryłę domu rodzinnego Jana Pawła II oraz sąsiadującej z nim Bazyliki Ofiarowania NMP, dedykowanej osobom niewidomym. Głównym celem przedsięwzięcia było uczczenie 100. rocznicy odzyskania niepodległości oraz 40. rocznicy wyboru kard. Wojtyły na Następcę św. Piotra. Makieta stanowi ogromną pomoc dla osób z niepeł-

nosprawnością wzroku i pozwala niewidomym i niedowidzącym przez dotyk poznać kształt domu Papieża i najbliższego otoczenia.

Wydarzenie mikołajkowe

W sali teatralnej Muzeum odbyło się spotkanie ze Świętym Mikołajem. Młodzież ze Szkoły Podstawowej nr 4 przy wsparciu Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach przygotowała paczki dla dzieci z parafii Ofiarowania NMP oraz wspólnoty Wiara i Światło „Rafałki”. Wydarzenie zorganizowane zostało się w ramach projektu „Mieć wyobraźnię miłosierdzia”.

Akcja „Choinka w Domu Rodzinnym”

19 grudnia 2018, podobnie jak w latach poprzednich, Górale dostarczyli do Muzeum świąteczne drzewko, co jest symboliczną kontynuacją tradycji przywożenia choinki Papieżowi przez mieszkańców Podhala.

Choinka stanęła w salonie mieszkania Wojtyłów, a zaproszeni goście udekorowali ją własnoręcznie wykonanymi ozdobami.

„Kolędowanie z Janem Pawłem II” – koncert kolęd i pastorałek w wykonaniu zespołu rodziny Pospieszalskich. Poświąteczny koncert kolęd w wykonaniu jednej ze znanych w Polsce muzycznych rodzin odbył się we wnętrzu wadowickiej bazyliki Ofiarowania NMP.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Akcja „Z Lolkiem do szkoły”

23 sierpnia 2018 roku, dzieci z wadowickich podstawówek (klasy 1-3) otrzymały szkolne wyprawki.

Organizując co roku tę akcję, Muzeum wspiera wadowickie rodziny borykające się z życiowymi trudnościami. Jest to też forma przypomnienia, że również Jan Paweł II – jako chłopiec – chodził do szkoły, gdzie nie tylko zdobywał wiedzę, ale również odkrywał i rozwijał swoje pasje, co może być inspiracją dla dzieci rozpoczynających nowy rok szkolny.

Warsztaty muzealne

Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach przeprowadziło szereg warsztatów muzealnych i edukacyjnych o różnej tematyce, np. warsztaty z ks. Łukaszem Piórkowskim dotyczące radzenia sobie z emocjami, warsztaty multisensoryczne, wakacyjne, niepodległościowe oraz świąteczne zajęcia bożonarodzeniowe.

Ponadto, od września Muzeum prowadzi warsztaty w ramach ósmej edycji Bonu Kultury. Do programu został włączony scenariusz „Jak Lolek Wojtyła został superbohaterem”, który oparty jest na bazie komiksu Marvela „The life of Pope John Paul II”. W czasie zajęć dzieci z klas 4-8 szkół podstawowych próbują wspólnie odpowiedzieć na pytanie kim jest superbohater i autorytet, a także wyjaśniają pojęcie „wyobraźnia miłosierdzia”. Zajęcia mają też za zadanie przybliżyć dzieciom postaci Jana Pawła II jako autorytetu/superbohatera, który może stać się drogowskazem w ich codzienności.

WARSZTATY

Jak SMOK chciał pokonać Lolka: 11 spotkań
W 80 minut dookoła świata: 8 spotkań
Rozważania o wolności: 2 spotkania
Muzealni Detektywi (gra): 1 spotkanie
Gry i zabawy z Lolkiem: 1 spotkanie
Poznajemy świat z Janem Pawłem II: 8 spotkań
Narodowe Czytanie - Antologia Niepodległości z Janem Pawłem II: 1 spotkanie
Jak Lolek został Superbohaterem: 15 spotkań
Patriotyzm bez munduru: 8 spotkań
Święta z Lolkiem: 3 spotkania

Wydarzenie organizowane w ramach "Święta Małopolski" – gra muzealna "Muzealni detektywi. Tajemnice Domu Rodzinnego Jana Pawła II"
Detektywistyczna gra muzealna organizowana była w ramach czerwcowego Święta Małopolski. Na spotkanie z historią Muzeum zaprosiło całe rodziny by śledzić tropy i rozwiązywać zagadki. Każda drużyna otrzymała detektywistyczny „pakiet startowy”.
Szkoła Zimowa Instytutu Tertio Millennio oraz Międzynarodowa Szkoła Letnia Centrum Myśli Jana Pawła II.

Muzeum obejmuje patronatem kolejne edycje ww. projektów. W 2018 były to dwie edycje Szkoły Zimowej oraz jedna Międzynarodowej Szkoły Letniej. Szkoła Zimowa to unikatowe seminarium wyjazdowe poświęcone aktualnym wydarzeniom religijnym, kulturalnym i politycznym rozważanym w kontekście katolickiej nauki społecznej.

Szkoła Letnia każdego roku gromadzi ambitnych młodych ludzi m.in. z Polski, Niemiec, Estonii, Ukrainy, Litwy, Słowacji, Węgier, którzy ponownie odkrywają wspólne korzenie cywilizacji europejskiej oraz uczą się ducha solidarności w przestrzeni publicznej. Dla uczestników projektów Muzeum przygotowuje pogłębione zwiedzanie.

Konkurs plastyczny „Dom Rodzinny Lolka oczami dzieci”
Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach zorganizowało konkurs plastyczny dla dzieci ze szkół podstawowych pt. „Dom Rodzinny Lolka oczami dzieci”. W konkursie udział wzięło blisko 200 dzieci z okolic Wadowic.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Ogólnopolska konferencja naukowa pn. „Karol Wojtyła – biskup, duszpasterz, profesor”

22 maja 2018 roku Muzeum wraz Instytutem Jana Pawła II Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w ramach obchodów 98. rocznicy urodzin papieża zorganizowało ogólnopolską konferencję naukową „Karol Wojtyła – biskup, duszpasterz, profesor”.

Kwerendy w archiwach:

Przeprowadzone zostały kwerendy w następujących archiwach państwowych i kościelnych: Instytut

Pamięci Narodowej w Krakowie, Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie, archiwum (składnica akt) Liceum Ogólnokształcącego im. Marcina Wadowity w Wadowicach oraz w Archiwum Parafii Wadowice, mające na celu pozyskanie nieznanych bliżej dotąd dokumentów związanych z osobą i posługą Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II oraz członków Jego rodziny i najbliższych mu współpracowników.

Kwerenda w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie:

Przeprowadzono kwerendę w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie w zespole: „Akta kardynała Karola Wojtyły”, której celem było pozyskanie dokumentu wytworzonego przez kard. Karola Wojtyłę po konklawe w Rzymie w dniu 16 października 1978 roku - „Osobisty kalendarz kardynała Karola Wojtyły”, zwany potocznie „makularzem”.

Kwerenda w Instytucie Pamięci Narodowej w Krakowie:

Celem kwerendy archiwalnej w Instytucie Pamięci Narodowej w Krakowie było zgromadzenie niezbędnych dokumentów traktujących o wyborze kardynała Karola Wojtyły na papieża w dniu 16 października 1978 roku, które zostały wykorzystane do przygotowania wystawy czasowej pt. „40. rocznica wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową”.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Trzy nowe wersje językowe „Przewodnika po Muzeum” – rosyjska, słoweńska i chorwacka. Dodrukowano również wcześniejsze wersje językowe z uaktualnieniem treści – polską, angielską.
- Przygotowana i wydrukowana została publikacja pokonferencyjna „Karol Wojtyła – nie tylko teatr” w nakładzie 500 egz.
- Publikacja „Niezapomniany” autorstwa Włodzimierza Rędziocha.

W ramach przygotowań do 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II, Muzeum przygotowało dedykowany bilet wstępu. Przedstawia on Karola Wojtyłę, kapłana podkrakowskiej Niegowicy z 1948 roku. Bilet opatrzone również znakiem niepodległa, nawiązującym do 100. rocznicy odzyskania niepodległości. W następnych latach Muzeum wyda bilety z kolejnymi wizerunkami Papieża.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Pozyskano 80 nowych eksponatów, m.in.: Makularz kard. Karola Wojtyły, Akt wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową, dokumenty z zasobu Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie (komentarze i meldunki Wydziału IV Służby Bezpieczeństwa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Krakowie dotyczące wyboru kard. Karola Wojtyły na Papieża), kolekcję 30 klaserów ze znaczkami, kopertami i kartami pocztowymi Poczty Watykańskiej, numizma-

ty (monety i medale), fotografie, pamiątki związane z pielgrzymkami Jana Pawła II do Polski.

Zlecono konserwację 6 eksponatów tj.: Buty sportowe (adidasy) Jana Pawła II, Zdjęcie (obraz) Edmunda Wojtyły w stroju lekarskim, Obrazek Pamiątka Bierzmowania z 1960 roku, Koperta z korespondencji kardynała Karola Wojtyły z 1973 roku, Fotografia z I Pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (przed domem rodzinnym), Fotografia z I Pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (na plebanii).

STATYSTYKI

liczba wydarzeń edukacyjnych

(warsztaty własne): 58

liczba innych wydarzeń: 4

liczba projektów, na które pozyskano

środki zewnętrzne: 2

FREKWENCJA

Ekspozycja stała:

bilety grupowe: 120 865

bilety indywidualne: 70 383

bilety bezpłatne (Darmowe Wtorki): 27 312

bilety bezpłatne (wydane w dni płatne): 5 243

ogółem: 1 128 843

warsztaty muzealne: 1 185

Konkurs plastyczny: 189

Spotkanie z Dariuszem Jakubowskim: 28

Szkoła Zimowa Instytutu Tertio Millennio

oraz Szkoła Letnia Centrum Myśli Jana Pawła II: 100

koncerty (3): 7 100

wystawy czasowe: ok. 1 119 605

konferencje (1): 100

Noc Muzeów: 400

Narodowe Czytanie: 30

Wydarzenie mikołajkowe: 106

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 602 602

liczba unikalnych użytkowników strony www: 92 267

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

W maju 2018 roku **oddział Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów - Kasztel w Szymbarku został laureatem plebiscytu 20 na XX, zajmując pierwsze miejsce w plebiscycie organizowanym w ramach Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego.** Wyboru dokonali internauci poprzez głosowanie na 20 najciekawszych obiektów udostępnianych podczas dotychczasowych edycji wydarzenia. Pozostałe dwa oddziały Muzeum – Zagroda Maziarska w Łosiu oraz Cerkiew Greckokatolicka w Bartnem, zajęły w głosowaniu odpowiednio III i V miejsce. Wręczenie nagród laureatom odbyło się podczas gali 20-lecia Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego.

WYSTAWY STAŁE

Galeria Sztuki Dwór Karwacjanów w Gorlicach:

- Ekspozycja XVI – wiecznych relikwii architektonicznych Dworu Karwacjanów;
Skansen Wsi Pogórzańskiej Im. Prof. Romana Reinfussa W Szymbarku;
- Ekspozycja stała w piętnastu obiektach Skansenu - wnętrza i wyposażenie chat pogórzańskich, ekspozycja narzędzi i wyrobów rzemieślniczych (kwalstwo, tkactwo, garncarstwo, olejarstwo, bednarstwo, stolarstwo, kołodziejstwo, koszykarstwo);
- Wystawa „Na co dzień i od święta – tradycyjny pogórzański strój ludowy” w chałupie z Gródka;
- Wystawa Zioła w tradycji Pogórza w chałupie z Szymbarku,
- Ekspozycja zabytkowego sprzętu i maszyn rolniczych pod wybudowaną wiatą- ekspozycja 20 zabytkowych maszyn i urządzeń rolniczych używanych na wsi pogórzańskiej na przełomie XIX i XX wieku- bryczki i sanie;
- Wystawa Sztab operacji gorlickiej-1915 -wystawa w stodole plebańskiej z Zagórzan, upamiętniająca setną rocznicę Bitwy pod Gorlicami
- Wystawa Józef Śliwa- poeta, rzeźbiarz amator prezentująca kolekcję rzeźby autorstwa Józefa Śliwy, rzeźbiarza i poety z Gorlic;
- Wystawa Dawne rzemiosło ludowe na Pogórze wystawa w chałupie z Gródka, prezentująca wyroby rękodzielnicze rzemieślników z terenu Pogórza (stolarstwo, garncarstwo, bednarstwo, plecionkarstwo oraz rzeźbę).

Zagroda Maziarska W Łosiu:

Ekspozycja Historia maziarstwa– ilustrująca

XIX-wieczny łemkowski ludowy przemysł destylacji ropy naftowej i handel jej produktami (XIX-wieczna chyża łemkowska i stodoła)

Wystawa Relikty – na wystawie zaprezentowano relikty obiektów cerkiewnych, które uległy zniszczeniu głównie po 1947 roku – metalowe, kute krzyże wieńczące hełmy, serce od dzwonu, elementy ostrzylanych poszyc dachowych z otworami po kulach, fragmenty wyposażenia świątyń, elementy dekoracji snycerskich, żyrandoli, szat cerkiewnych oraz płytki posadzkowe. Motywem wystawy jest jeden lub kilka zachowanych relikwii z poszczególnych cerkwi, wokół których zostanie zbudowana narracja. W październiku 2018 roku zaplanowano rozbudować ekspozycję o kolejne 3 elementy oraz uzupełnić o planse, na których obok krótkiego tekstu (ok. 900 znaków) i archiwalnej ikonografii umieszczone zostaną monochromatyczne zarysy rzutów bocznych cerkwi z wyszczególnionym kolorem pochodzących z nich detalu, które prezentowane są na wystawie.

Cerkiew W Bartnem I Spichlerz Plebański w Bartnem: XIX- wieczne wnętrza cerkwi greckokatolickiej pw. św. Kosmy i Damiana – wystawa prezentuje barokowy ikonostas oraz rzeźbiony i polichromowany barokowy ołtarz, pochodzący z 1797 roku; Historia kamieniarsstwa ludowego we wsi Bartne - wystawa poświęcona historii największego na Łemkowszczyźnie Środkowej ośrodka kamieniarskiego.

Ośrodek Konferencyjno-Wystawienniczy Kasztel w Szymbarku:

Historia kasztelu i jego właścicieli - wystawa przedmiotów, narzędzi, mebli, dokumentów, ubiorów oraz fotografii dokumentalnych byłych właścicieli „schedy szymbarskiej”;

W kręgu kultury dworkowej – ekspozycja prezentująca pamiątki dawnych szlacheckich rodów szymbarskich,

Interaktywny Renesans– prezentacja multimedialna złożona z interaktywnych urządzeń i aplikacji (ekrany dotykowe, nośniki danych, rzutnik multimedialny, ekran wielkoformatowy, software) ilustrująca historię polskiego renesansu, a także historię kasztelu w Szymbarku,

Sens Renesansu - nowoczesna ścieżka ekspozycyjna z elementami edukacyjnymi, tworząca określoną

całość narracyjną w historycznej i architektonicznej przestrzeni obiektu. Osią narracji ekspozycji jest epoka renesansu w jej trzech podstawowych aspektach „człowiek, wiedza, świat.”

WYSTAWY CZASOWE

W 2018 roku w Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów zaprezentowano 45 wystaw czasowych, w tym 34 własnych, 11 współorganizowanych.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Festiwale, cykle, wydarzenia plenerowe, obchody Imprezy plenerowe (17), m.in.:

Pożegnanie zimy – impreza plenerowo – edukacyjna, podczas której odbyło się rozstrzygnięcie konkursu Małopolska Marzanna;

VII Etnograficzny pieszy rajd śladami prof. Romana Reinfussa;

Święto Maziarzy Łosiańskich,

Noc Muzeów 2018- Pod znakiem nietoperza

Panorama Kultur

Odczyty, wykłady, prelekcje, spotkania, konferencje, promocje książki (15), m. in.:

Wykład prof. Mieczysława Ryby „Międzynarodowe konsekwencje Bitwy Gorlickiej w 1915 roku

IV Międzynarodowa Lotnicza Konferencja Naukowa Skrzydła zwycięzców, skrzydła pokonanych ... skrzydła niepodległej, skrzydła wolności 1917-1918;

Promocja książki „Łemkowszczyzna. Czas wojny i pokoju” Stanisława Krycińskiego,

Otwarcie nowej translokowanej chyży z Bartnego, w Zagrodzie Maziarzkiej w Łosiu.

Konkursy

Małopolska Marzanna

Pieśń ziemi naszej

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA, W TYM BON KULTURY

Lekcje w Muzeum – dla zorganizowanych grup młodzieży szkolnej – łącznie w 2018 roku we wszystkich oddziałach zorganizowano 330 zajęć edukacyjnych, w tym: 84 lekcje muzealnych, 104 zajęcia z BONU KULTURY, 142 warsztatów;

Zajęcia w ramach projektu edukacji kulturowej BON KULTURY: SZATA ZDOBI CZŁOWIEKA – (Ośrodek Konferencyjno-Wystawienniczy Kasztel w Szymbarku), KRAJ TRANIA (Zagroda Maziarzka w Łosiu), BĄDŹ EKO ZRÓB COŚ Z NICZEGO (Skansen Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku), MOC W ZIOŁACH ZAKŁĘTA” (Skansen Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku), UKŁADAMY Z KŁOCÓW HISTORIĘ ARCHITEKTURY” (Galeria Sztuki Dwór Karwacjanów w Gorlicach).

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Materiały promocyjne wydarzeń organizowanych w oddziałach Muzeum:

Adam Myjak-rzeźba;

Szymbar;

Krzysztof Krzysztof- obiekt;

Kazimierz Twardowski- malarstwo;

Monika Pałka- malarstwo;

Stanisław Białogłowicz;

Alina Zachariasz-Kuciakowska;

Katarzyna Fober- rzeźba;

Te deum Laudamus...;

Brozura Przemysł Naftowy;

Rajmund Ziemiński-malarstwo;

Mariusz Woszczyński- malarstwo;

Pocztówki wydane w rocznicę odzyskania niepodległości.

ZBIORY (W TYM POZYSKIWANIE ZBIORÓW)

W roku 2018 roku prowadzone były kwerendy przed wystawami, w celu pozyskania materiałów i eksponatów do wystaw czasowych. Organizowano wyjazdy w teren w celu oceny eksponatów oferowanych do sprzedaży. Łącznie pozyskano 553 eksponaty i przedmioty. Pozyskano do zbiorów Skansenu Wsi Pogórzańskiej im. Prof. R. Reinfussa w Szymbarku w formie darowizn obiekty kultury materialnej Pogórze m.in.: szafa dębowa, łóżko drewniane, nakastlik, narzędzia stolarskie: strugi, piła ramowa, heble, świdry ręczne, kleszcze kowalskie, pion murarski, oleodruk Opatrzność Boska, koła drewniane do wozu. Pozyskano do zbiorów Galeria Sztuki „Dwór Karwacjanów w formie zakupu 526 eksponatów m.in.: zestaw negatywów (klisz szklanych), w tym jednego diapozytyw (fotografii barwnej), pochodzących z okresu 1900-1930, dotyczących miasta Gorlice oraz rodziny Tarczyńskich, wyposażonych w części w oryginalne opakowania z epoki.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Zbiory muzealne zarówno ruchome znajdujące się na ekspozycjach stałych i w magazynach, jak i nieruchomości poddawane były w roku 2018 systematycznym przeglądom i konserwacji. Wytypowano eksponaty wymagające konserwacji, renowacji, bądź naprawy w oddziałach Muzeum.

INWESTYCJE, REMONTY

SKANSENOVA – SYSTEMOWA OPIEKA NAD DZIEDZICTWEM W MAŁOPOLSKICH MUZEACH NA WOLNYM POWIETRZU- udział w partnerskim projekcie zainicjowanym przez województwo małopolskie.

Projekt pn. SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu zakłada kompleksową rewitalizację zachowanie zabytków architektury drewnianej (w tym sakralnej) oraz zapewnienie ochrony i opieki konserwatorskiej obiektom drewnianym, a także ich zabezpieczenie przed pożarem i klęskami żywiołowymi. Jest realizowany w formule partnerstwa przy udziale

finansowym środków europejskich w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, Działanie 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury. Liderem projektu jest Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu (instytucja kultury województwa małopolskiego), a Partnerami są: Gmina Dobczyce; Skansen w Sidzinie – Muzeum Sztuki Ludowej oraz 5 instytucji kultury województwa małopolskiego (Muzeum Okręgowe w Tarnowie; Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec; Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej; Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów; Małopolski Instytut Kultury w Krakowie).

Projekt był ujęty w Małopolskim Planie Inwestycyjnym na lata 2015-2023 oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Małopolskiego.

MUZEA OTWARTE – ROZSZERZENIE MOŻLIWOŚCI PROGRAMOWYCH INSTYTUCJI KULTURY POGRANICZA POLSKO-SŁOWACKIEGO – udział w partnerskim projekcie w formie LIDERA PROJEKTU.

Jednym z głównych założeń projektu jest szeroko rozumiana dostępność oferty kulturalnej. Nacisk w położony został zarówno na dostępność programową – przygotowanie odpowiedniej oferty skierowanej do różnych grup odbiorców – rodzin z dziećmi, osób z niepełnosprawnościami, jak i dostępność infrastrukturalną (obiekty dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; obiekty zlokalizowane na zewnątrz – ekspozycje plenerowe połączone z ogrodami sensorycznymi nawiązującymi do tradycji regionalnych).

Projekt obejmuje autonomiczne zadania partnerów z Małopolski (Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej, Muzeum Tatrzańskie im. dra T. Chałubińskiego w Zakopanem, Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec) oraz ze Śląska (Miejski Dom Kultury w Czechowicach-Dziedzicach). W tym wymiarze projekt uwzględnia zapisy Strategii Rozwoju Polski Południowej (Małopolski i Śląska) oraz partnerów słowackich z Samorządowego Kraju Žyľiňskiego: Liptowskie Muzeum w Ružomberku – skansen w Pribylinie, Orawskie Muzeum Pavla Oszagha Hviezdoslava w Dolnym Kubinie.

Projekt wpisuje się w założenia i cele osi priorytetowej 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza Programu Współpracy Transgranicznej Polska- Słowacja (PWT PL – SK 2014-2020). Spójność programowa i techniczno-organizacyjna przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach projektu, zarówno ze strony polskiej,

jak i słowackiej stanowi o zasadności takiego działania.

PEJZAŻ NAD ROPĄ – MAŁOPOLSKI PRZEMYSŁ NAFTOWY

Celem zadania było oznakowanie elementami wizualnymi w postaci wielkoformatowych fotografii archiwalnych umieszczonych na fasadach budynków oraz replikami wież wiertniczych swoistego szlaku największych w regionie, historycznych instalacji przemysłu wydobywania i przerobu ropy naftowej.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Mistrz tradycji – Jan Malisz – dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizacja w ramach projektu Kultura Ludowa i Tradycyjna; Gorliczanki. Równe i niepodległe” dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizacja w ramach programu Patriotyzm Jutra;

STATYSTYKI

ilość wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 330, w tym:
liczba lekcji muzealnych: 84
zajęcia z Bonu Kultury: 104
warsztaty: 142
ilość innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 96, w tym:
wystawy czasowe: 45
koncerty: 19
wydarzenia plenerowe: 17
imprezy kulturalne: 13
konkursy: 2
ilość projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 2

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 36 713
zwiedzający indywidualni: 13 751
zwiedzający w ramach grup zorganizowanych: 6 297
uczestnicy lekcji muzealnych: 4 450
uczestnicy warsztatów i zajęć edukacyjnych BON KULTURY: 2 066/uczestników wydarzeń kulturalnych
uczestnicy koncertów, wernisaży, spotkań, konkursów, wykładów: 10 149
liczba wolontariuszy, stażystów: 4

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony WWW: 103 855 odsłon
liczba unikalnych użytkowników
strony WWW: 575 odwiedzających wirtualne ekspozycje

Dwór Karwacjanów i Gładyszów, koncert

Dwór Karwacjanów i Gładyszów, Święto Małopolski

Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie

WARTO WIEDZIEĆ. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA
Obojętnie, gdzie to jest na świecie. Stanisław Baj, malarz – wystawa i program wydarzeń (13.07 – 21.10.2018).

„Ta wystawa dogłębnie mnie dotknęła. Dziękuję”, przeczytaliśmy w księdze gości. To niejedyny taki wpis. Wystawa wprowadzała bowiem nie tylko w doświadczenie niezwykłego artysty, ale równocześnie niezwykłego człowieka.

Stanisław Baj to malarz dzielący swój czas między warszawską Akademię Sztuk Pięknych i pracownię w dawnej stodole, w rodzinnych Dołhobrodach nad Bugiem. Jego wystawa w MEK ułożyła się w opowieść o kimś, kto pozostając wiernym swoim źródłom wciąż na nowo poszukuje swojego miejsca w świecie i prawdy o sobie samym. Równorzędną rolę odgrywały tu zarówno, ważni dla artysty ludzie, krajobrazy, dźwięki, przeżycia z dzieciństwa, wszystko to wyjawione w rozmowach, jakie z Bajem prowadzili kuratorzy. Na wystawie przywołali więc jego słowa o malowaniu, życiu, bliskości, samotności, tajemnicy.

Program wystawy na różne sposoby pozwalał wejść w te treści. Kilkaset osób wzięło udział w seansach letniego kina, oprowadzaniach kuratorskich, warsztatach medytacji, a zwłaszcza w spotkaniach z Bajem. To one wywołały największy entuzjazm uczestników, którzy brali udział w plenerowych warsztatach plastycznych nad Wisłą, portretowali się nawzajem pod okiem artysty w przestrzeni wystawy, zwiedzali w towarzystwie malarza „Nieobjętą ziemię” (prezentację sztuki ze zbiorów MEK na wystawie stałej). Wystawę tę wpisał w swój program także Conrad Festival 2018.

Przed się wzięcie

W roku 2018 Muzeum niezmiennie pracowało także w przestrzeni Miasta. Tym razem, wspólnie z mieszkańcami, projektantami i rzemieślnikami przeprowadziło metamorfozy placu położonego przed wejściem do kazimierskiego ratusza (przy pl. Wolnica 1). Stanęły tam drewniane ławki pn. „Wolniczki”, które cieszą i turystów, i mieszkańców dzielnicy. Pojawiły się też zydunki, mobile i drewniana kładka, karmnik dla ptaków oraz malatury na płytach chodnikowych. Ta część działań przebiegała we współpracy z Urzędem Miasta Krakowa w ramach Festiwalu „Sztuka do rzeczy”. Padają pytania, czy tak może już zostać. Może! Zostanie!

Najpiękniejsze drzeworyty ludowe ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie, wystawa w Trenczynie, na Słowacji. (8.09-31.10 2018)

W Trenczynie przedstawiliśmy 22 drzeworyty odcinane z klocków drzeworytniczych z Płazowa, jednej

z najcenniejszych kolekcji MEK. To znakomita okazja do promocji polskiej kultury oraz upowszechniania wiedzy o kolekcji Muzeum, w wciąż rozwijanego projektu Wirtualnego Muzeum Drzeworytów Ludowych (www.drzeworyty.pl).

Wojciech Nowicki, Tuż obok

Wydanie książki eseistycznej na temat fotografii z tzw. archiwum Schultza ze zbiorów MEK (współz wydawnictwem Czarne). Tzw. archiwum Schultza powstało podczas I wojny światowej, a jednak jego autorzy wydają się wobec niej obojętni. Niemal brak fotografii zniszczeń wojennych, zdjęć ofiar nie ma tu wcale. (A wojna ta pochłonęła przecież ponad 16 milionów ludzi). Powstaje pytanie, na ile ten obraz pewnego wycinka świata w czasie globalnego konfliktu jest prawdziwy i dlaczego fotografia czasu wojny tak często pozostaje ślepa na konflikt. Książka wzbudziła ogromne zainteresowanie, miała świetne recenzje w wielu środowiskach i mediach, które chętnie przywoływały zdjęcia, znalazła się wśród pięciu książek - finalistek w konkursie „Pióro Fredry 2018”.

A także:

Wyróżnienie w konkursie „Sybilla 2017”

Ogólnodostępna platforma (www.rzemioslo2zero.pl) prezentująca profile małopolskich rzemieślników zajmujących się drewnem lub/i metalem została wyróżniona w konkursie na najważniejsze wydarzenia muzealne – Sybilla 2017, w kategorii „digitalizacja i nowe technologie”

Certyfikaty „Osoby o specjalnych potrzebach 2018”

Muzeum Etnograficzne od początku uczestniczy w projekcie „Małopolska. Kultura Wrażliwa”, dążąc do wciąż lepszego dostosowania placówek do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W 2018 roku Muzeum po raz kolejny otrzymało „Certyfikat dostępności” w trzech kategoriach: niepełnosprawność wzroku, słuchu i ruchu. Opracowaliśmy także ścieżkę zwiedzania dla osób z dysfunkcją wzroku. Współpracujemy z tłumaczami polskiego języka migowego (m.in. produkujemy filmiki wprowadzające w ofertę MEK). Przygotowaliśmy program warsztatów dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi: ruchową i intelektualną oraz dla osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, tj. wzroku lub słuchu. Zob. też dalej Edukacja / „Bon Kultury” oraz Wydarzenia / „Rzeczy i Ludzie”.

WYSTAWA STAŁA – POLSKA KULTURA LUDOWA

Przygotowano nowy cykl ekspozycyjny pn. „Mikrohistorie”, usytuowany u wejścia na wystawę stałą.

Co miesiąc prezentowany jest nowy obiekt z kolekcji MEK, którego pierwotni właściciele żyją i chcą podzielić znaczeniem jakie dana rzecz dla nich miała kiedyś i ma dziś. Wraz z eksponatem pojawiają się więc niewypowiedziane dotąd historie. W 2018 roku powstały mikrohistorie o domu, dzieciństwie, podróżach, pracy, twórczości i miłości wychodzące od panczenów, trzepaczki, zabawki-zajęczka, gorsetu, Lajkonika, fotela, kosy, syfonu, zabawki z Warsztatów Krakowskich, torebki z projektu Refugee ScArt, szopki krakowskiej oraz atrybutu grupy kolędniczej „Herody”. Zmiany aranżacyjne wprowadzono do kolejnej przestrzeni wystawy stałej. Tym razem była to sala poświęcona tematyce wigilijnej. Zlikwidowano bariery dostępowe do prezentowanych obiektów, wymieniono etaląż, wprowadzono nową kolorystykę ścian i rozbudowano narrację tej części ekspozycji.

Więcej o wystawie stałej MEK, zob. nowa strona internetowa www.etnomuzeum.eu.

NOWE WYSTAWY CZASOWE W SIEDZIBIE

Skazitelnosc. O fabrykach porcelany (10.03-6.05.2018 roku). Wystawa pytała o relacje człowiek-technologia oraz systemy wartościowania różnych rodzajów pracy – jednej wykonywanej przez ludzi, innej przez nie-ludzi. Jednocześnie poruszała temat miejsca sztuki, designu, własności intelektualnej w życiu i w społeczeństwie. Wystawa łączyła różne przedsięwzięcia – projekt badawczy Ludzie z fabryki porcelany, prowadzony przez Ewę Klekot (antropolożkę) i Arkadiusza Szweda (artystę-ceramika) w Ćmielowie (w jednej z najstarszych fabryk ceramicznych w Polsce) oraz projekt artystyczny Moniki Patuszyńskiej Bastards&Orphans realizowany w kilku opuszczonych manufakturach ceramicznych w Anglii, Belgii i Polsce.

Obojętnie, gdzie to jest na świecie [zob. opis w „Najważniejsze wydarzenia”]

Widok zza bliska. Inne obrazy Zagłady – (30.11.2018 – 31.03.2019). Wystawa wieńczy trzyletni projekt badawczy pn. „TRACES, Transmitting Contentious Cultural Heritages with the Arts: From Intervention to Co-Production” - współpraca MEK z Centrum Badań nad Pamięcią Katedry Antropologii Literatury na Wydziale Polonistyki UJ w ramach międzynarodowego konsorcjum projektu. Wystawę dobrze oddaje recenzja Justyny Nowickiej: „Muzeum Etnograficzne zamyka sezon mocnym „Widokiem zza bliska”. Przygotowany przez zespół kuratorski projekt podejmuje temat prezentacji Zagłady w sztuce ludowej i naiwnej, łącząc wystawę z projektem badawczym. Ekspozycja wywołuje mieszanię uczuć, mówi o współczuciu i jego braku, o elementarnych emocjach i trudności w zrozumieniu ich, a także wyrażeniu. I w dyskusji o Zagładzie ujawnia nowego zaskakującego świadka. Ważna wystawa, jedna z najważniejszych w 2018 roku.”.

NOWE WYSTAWY CZASOWE POZA SIEDZIBĄ

Drzeworyty z Płazowa, Pałac Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej (20.04-20.05 2018). Prezentacja drzeworytów odcisnięte z klocków ze słynnej kolekcji odnalezionnej u schyłku XIX wieku w Płazowie koło Lubaczowa. W tym małym miasteczku zamieszkałym wówczas przez Polaków, Ukraińców i Żydów, Maciej Kostrycki wraz z rodziną odbijał, począwszy od lat 30. XIX w., wizerunki, które kupowali chrześcijańscy mieszkańcy okolicznych wiosek. Wystawa przybliżyła mało dziś znaną, a cenną ikonografię.

Wesela 21 (19.05-2.09.2018), Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu, o. Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Pokaz wystawy, której premiera miała miejsce w Muzeum w Krakowie w 2016 roku i opisywała zjawisko współczesnych wesel. Wystawa cieszyła się zainteresowaniem i miała bogaty program wydarzeń z nią związanych. Warto podkreślić, że wypożyczenie tego typu złożonych wystaw narracyjnych należy do rzadkości.

Najpiękniejsze drzeworyty ludowe ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie [zob. opis w „Najważniejsze wydarzenia”]

Trzy plenerowe wystawy towarzyszące konkursowi „Niezwykła Małopolska Wieś” org. przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

- **Niezwykła Małopolska Wieś, Miasteczko Galicyjskie** w Nowym Sączu (23.09-3.10.2018). Wystawa fotograficzna prezentująca laureatów konkursu edycji 2017 i 2018. W prezentowanych obrazach pojawiły się: architektura, domy, drogi, drewno, ludzie, ład przestrzenny, maszyny i narzędzia, osady, pogoda, pory dnia, rośliny, ukształtowanie terenu, uprawy, woda, zwierzęta.
- **Kto to wie(ś) – na własną rękę, na własną miarę** (22.09-4.12.2018)), Sąddecki Park Etnograficzny. Wystawa, wpisana w pejzaż nowosąddeckiego skansenu, przybrała formę opowieści o ważnych składnikach wiejskiego świata. Sześć artystycznych instalacji w otoczeniu drewnianych zagród i chat prowokowało do spotkania z dziedzictwem wsi w nowy sposób – osobiście i poprzez własny gest. Instalacje odnosiły do samowystarczalności naszych przodków oraz ich zręczności i pomysłowości w oswajaniu materii. Opowiadały o gromadzie, o szczególnej relacji człowieka z ziemią, a także o znaczeniu i roli krajobrazu w życiu społeczności i jednostek.
- **Kto to wie(ś) – gra z tradycją, gra z wyobraźnią,** pl. Wolnica w Krakowie (22.09-30.10.2018). Plac Wolnica zagospodarowany został instalacjami czerpiącymi z dorobku Warsztatów Krakowskich czerpiącymi z dorobku Warsztatów Krakowskich dowodząc, że fascynacja wiejską kulturą tradycyjną nie musi oznaczać kopiowania folkloru, lecz jego mądre przetwarzanie dla pożytku wspólnego. Ekspozycji plenerowej towarzyszyła prezentacja we wnętrzu ratusza, ukazująca źródła inspi-

cji dla prac artystycznych na Wolnicy, czyli unikatowe zabawki i przedmioty wykonane w Warsztatach Krakowskich na początku XX w.

WYSTAWY WIRTUALNE

Obiekt tygodnia. Zaprezentowanie w Internecie kolejne 52 obiekty z kolekcji Muzeum, z pogłębionym i atrakcyjnym opisem. Obiekt tygodnia od lat ma zadeklarowanych fanów. Więcej: www.etnomuzeum.eu. Wirtualne Muzeum Drzeworytów Ludowych. Dostępne są nieustannie cztery wystawy zrealizowane w latach poprzednich (zob. www.drzeworyty.pl). Ponad czasem. Z wizytą w Muzeum Etnograficznym". Opracowanie trasy oprowadzania po Muzeum Etnograficznym w Krakowie dla programu „Małopolska to Go”. W efekcie na stronie <https://malopolskatogo.pl> w rozdziale „Znaj swoje miejsce na świecie, człowieka” można znaleźć ścieżkę mającą atrakcyjnie przybliżyć ekspozycję stałą MEK chętnym do zwiedzania gościom.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA: 1 050 WYDARZEŃ

Zaproszenie do odkrywania świata poprzez etnograficzną wrażliwość. Ta sprawia, że rzeczywistość, która kryje się w rzeczach dawnych, jak i ta, którą tworzymy dziś, ujawni nieoczekiwane sekrety.

EDUKACJA BAZOWA

Kanon dla przedszkoli i szkół

Odpowiadając na pytanie o to, jak było dawniej, pytamy jednocześnie o to, jak jest dziś. Wykorzystujemy gry słowne i ruchowe, metody badań terenowych, dramę teatralną, pedagogikę sensoryczną, arteterapię. Kanon obejmuje również zajęcia dla studentów Kultury, Edukacji Artystycznej ASP, grup polonijnych oraz grup zagranicznych.

Ferie zimowe

Program ferii skierowany był do uczestników w wieku 6-9 i 10-12 lat, Podzielony był na dwa cykle. Pierwszy obejmował tydzień obejmował temat domu, mieszkania, architektury ludowej i konstrukcji przyszłości. Drugi w całości poświęcony był dzieciom i wszystkim, co dla nich ważne, jak zabawa, czas wolny, ulubione sporty i superbohaterzy. Formuła zakładała przeplatanie treści etnograficznych z działaniami z różnych dziedzin nauki. Cykl kończył się budowaniem wspólnie wystawy z artefaktów stworzonych w trakcie tygodnia.

Etno-konkretno – wakacyjne ścieżki

Program składał się z trzech komponentów: a) z wydarzeń rozwijających treści wystawy „Obojętnie, gdzie to jest na świecie”, (zob. wyżej „Najważniejsze wydarzenia”); b) z działań warsztatowych skierowanych do grup szkolnych opartych na scenariuszach Bonu Kultury (zob. niżej); c) z cyklu spacerów poświęconych tematowi wody.

Du:da:di

Zajęcia dla maluchów (w trzech grupach wiekowych, od 0 do 3 lat) oraz ich rodziców. Przy pomocy muzyki wykonywanej na żywo oraz zabawie z rekwizytami uczestnicy wytwarzali i doświadczali dźwięków w różnych skalach i metrum.

Laboratorium świata

Cykl warsztatów rodzinnych, które zapraszają do poznawania i sprawdzania, jak działają wybrane elementy świata. Zajęcia tworzone są w oparciu o trzy elementy: proces rozwojowy dzieci, rytm kalendarza i przyrody oraz muzealną kolekcję. Cykl ma na celu rozwijanie umiejętności pracy w grupie i przezwyciężania trudności.

Klub Latających podróżników

Cykl warsztatów, w trakcie których uczestnicy spotykali się z różnymi kulturami i krainami geograficznymi. Warsztaty były utrzymane w konwencji podróży, którą prowadzący budował z opowieści z różnych stron świata oraz z eksponatów z kolekcji Muzeum. Uczestnicy wcielali się w rolę odkrywców, którzy wyruszają w odległe miejsca, gdzie czekały na nich zadania do wykonania.

Tam i Tu. O świecie opowiadanie

Comiesięczne spotkania dla dzieci i ich opiekunów. Tematem były kultury i społeczności z różnych zakątków świata. Spotkania miały charakter humorystycznych mini-wykładów, przeplatanych zabawami ruchowymi i dźwiękowymi. Ich celem było ukazanie różnorodności kulturowej świata i zachęcenie młodych uczestników oraz rodziców do dalszych samodzielnych poszukiwań.

Coś takiego! Opowieści o przedmiotach

Comiesięczne spotkania dla młodzieży w wieku 10–13 lat. Celem zajęć były świeże spojrzenie na muzealną kolekcję, docieranie w masie rzeczy do szczegółów, stanowiących o osobności i mocy zgromadzonych artefaktów. Comiesięczne spotkania dla młodzieży w wieku od 10 do 13 lat. Uczestnicy wcielali się w muzealników i próbowali dotrzeć do maximum informacji zawartych w przedmiocie – kształcie, kolorze, sposobie wytworzenia, zastosowaniu, znaczeniu kulturowym itd. Słowem- uczyli się patrzeć na rzeczy od nowa, rozpoznawać ich nieoczekiwane aspekty, docierać w masie danych do szczegółów stanowiących o osobności i sile znaczeniowej zgromadzonych artefaktów.

Domowe muzykowanie

Nowy cykl o charakterze rodzinnym, którego celem jest wspólne muzykowanie. Co miesiąc zapraszany jest inny instrumentalista, z którym odbywa się wspólna muzyczna podróż w różne strony Europy. Warsztaty nie wymagają żadnych uzdolnień muzycznych. Można w nich uczestniczyć w wielopokoleniowym składzie.

Jak to działa?

Nowy cykl o charakterze rodzinnym, których celem jest wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów,

na które często napotykamy się w codziennym życiu. Punktem wyjścia jest muzealna kolekcja, która podpowiada i inspiruje uczestników do tworzenia własnych rozwiązań. Warsztaty uczyły wzajemnego dogadywania się, podkreślały wagę momentu testu i eksperymentu w projektowaniu.

Etnokalendarz

Comiesięczne warsztaty weekendowe oferujące zajęcia aktywne i pełne zaskoczeń. Na tej ścieżce są przystanki wymagające większego skupienia i są momenty, kiedy trzeba przyspieszyć kroku. Można iść same, można w gromadzie, jest jednak taki punkt zbiórki, gdzie wszyscy się spotykają i wspólnie wykonują rzecz, którą zabierają ze sobą do domu. Ma być atrakcyjna i funkcjonalna.

W 2018 roku Etnokalendarz koncentrował się na dwóch obszarach. W pierwszym semestrze inspiracją były kultury pozaeuropejskie, w drugim relacja techniki do przyrody. W pierwszym semestrze korzystano przede wszystkim z muzealnej kolekcji. W drugim sięgnięto także po wiedzę i doświadczenie zewnętrznych ekspertów (pracownicy Wydziału Fizyki UJ, Wydziału Gleboznastwa AR oraz Instytutu Nauk o Środowisku UJ). Treści jak i zadanie końcowe były tak dobrane, aby zainteresować zarówno dzieci jak i dorosłych. Przez cały rok współpracowaliśmy także ze studentkami z Wydziału Edukacji Artystycznej ASP w Krakowie. Etnograficznym okiem. Otwarte warsztaty rysunku Cykl bezpłatnych warsztatów dla młodzieży i osób dorosłych, raz w miesiącu, w niedzielę. Wprowadza w zagadnienia rysunku i buduje wyjątkowe spotkanie z etnograficznym eksponatem. Obszarem inspiracji jest wystawa stała. Każdy szuka własnej przestrzeni i detalu, z którym pracuje. Dzięki temu tworzy się też nowa forma relacji zwiedzający – wystawa. Warsztaty zgromadziły już stałą publiczność, wciąż pojawiają się także nowe osoby.

Rozśpiew (dla dorosłych)

Cykl weekendowych warsztatów śpiewu tradycyjnego. Celem jest zapoznanie z bogactwem pieśni na różne okazje: pieśni pogrzebowych i adwentowych, kolęd, w tym kolęd życzących, pieśni romskich, kołysanek i pieśni pracy. Chodzi także o stworzenie przestrzeni do spotkań oraz interesującą formę przeżywania czasu wolnego, w którym ukształtują się nowe relacje, wrażliwości oraz dystans do codziennego zgiełku. Spotkania prowadzą specjaliści, którzy posiadają bogatą wiedzę z zakresu tradycji wykonywania pieśni, umieją też wprowadzić w ich etnograficzny kontekst.

Bon Kultury

W 2018 roku program skierowany był do grup szkolnych oraz do osób dorosłych i młodzieży z różnymi trudnościami rozwojowymi. Obejmował 4 moduły.

- „Na tropie codzienności”. Moduł adresowany był do osób, które z powodu uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego lub zaburzeń genetycznych mają specyficzne trudności rozwojowe. Pro-

ponował ćwiczenia sensoryczne w izbie krakowskiej, podhalańskiej, szkolnej oraz olejarni (badanie właściwości fizycznych materiałów, z których budowano domy, oraz sprawdzanie ich właściwości, w tym przewodnictwa ciepła). Uczestnicy dowiadywali się także, jak działa folusz i olejarnia, z jakich roślin powstają oleje, jak wytwarzane są tkaniny z lnu i wełny. Poznawali elementy strojów ludowych, charakterystycznych dla danego stanu cywilnego.

- „Słowa do rzeczy”. Moduł, przeznaczony dla uczniów szkół podstawowych, został opracowany w oparciu o publikację MEK pod tym samym tytułem. Pozwalał odkryć pochodzenie i znaczenie znanych, choć nie zawsze rozumianych współcześnie powiedzeń i zwrotów. Kluczem do rozwiązania językowych zagadek były obiekty z kolekcji MEK. W trakcie warsztatów uczestnicy poznawali także realia polskiej wsi sprzed 100 lat. Wraz z prowadzącym tworzyli opowieść o życiu ich rówieśników z tamtych lat. Odkrywali związki między realiami życia, językiem i kulturą.
- „Zawodowy Kraków”. Warsztat miał na celu pokazanie historii miasta ok. 1900 roku z perspektywy twórców dzielnicowych tradycji, które są żywa po dziś dzień. Fabularyzowana opowieść o mieszkańcach Krakowa, o różnym statusie materialnym i umiejętnościach miała na celu stworzenie dydaktycznej opowieści o wartości wymiany i współpracy międzyludzkiej.
- „Świat rzeczy”. Z jaką materią stykamy się każdego dnia? Cykl wymagał sporego zaangażowania, jako że pomiędzy spotkaniami cyklu uczestnicy kolekcjonowali przykłady różnych tworzyw, które towarzyszą im w codziennym życiu. Zebrane kolekcje stanowiły punkt wyjścia do rozmów o współczesności.

DZIAŁANIA PROCESOWE W TERENIE

Przed_się_wzięcie [zob. wyżej „Najważniejsze wydarzenia”].

Spółecznicy

Program polega na symbolicznym powrocie zbiorów do miejscowości, skąd pochodzą. Budzi to na początku zaskoczenie mieszkańców, ale z czasem zaczynają doceniać i odkrywać nieuświadomione często zasoby kultury miejsca, w którym żyją. W 2018 roku pracowano w 3 obszarach lokalnych. Były to:

- Pcim – Trzebnia – Stróża, skąd pochodzą znakomite zdjęcia z okresu I wojny światowej, dokumentujące mieszkańców, domostwa oraz lokalne krajobrazy.
- Dobra k. Limanowej, skąd pochodzi wybitna kolekcja fotografii Leopolda Lenartowicza, współtwórcy Szkolnych Kół Krajoznawczych,
- Stara Wieś (pod Limanową), na stokach której stoczono krwawe walki w czasie I wojny światowej, a jeden z mieszkańców, Walenty Gawron, opisał

je w swoim dzienniku, zachowanym w Muzeum. W. Gawron notował m.in. „Ranek 12 grudnia 1914 roku jakby na przekór okropnej nocy i świtu, pełnej okrzyków „hurra” dolatujących z Jabłonica, wstał cichy i bezmroźny. Tak ojciec jaki sąsiad Kądziołka, który po spaleniu się jego domu znalazł schronienie u nas, wyrzeli w pole. (...) Jasiu! - wezmą nas we dwa ognie, jesteśmy w samym środku frontu”.

Formami pracy nad przywiezionymi na miejsce muzealnymi zasobami były dyskusje, spotkania wielokoleniowe oraz edukacyjne gry terenowe. Wierzymy, że działania te wzmocnią poczucie przynależności do swojej miejscowości, a także wzbudzą nowych społeczników dziś.

WYDARZENIA (wybór)

Dzień Wolnej Sztuki w MEK

21 kwietnia 2018 wspólne zwiedzanie wystawy Muzeum Etnograficznego, nakierowane na bliższe poznanie eksponatów związanych z farbiarstwem ludowym, zwieńczone chętni warsztatami z drukowania tkanin. Z oferty skorzystały 102 osoby.

Zaszyte strony strojów krakowskich (w ramach Święta Małopolski)

16 czerwca 2018 roku zaprosiliśmy na spotkanie, które było okazją do odkrywania różnorodności stroju krakowskiego. Pokazaliśmy liczne eksponaty, na co dzień niedostępne na wystawie stałej. Spotkanie poprowadziły autorki książki „Stroje krakowskie. Historie i mity” wydanej przez Muzeum Etnograficzne w Krakowie. Udział w spotkaniu wzięło 25 osób.

Festiwal EtnoKraków / Rozstaje 2018

W ramach współpracy Muzeum i Festiwalu Rozstaje / EtnoKraków 2018 zaplanowane zostały warsztaty śpiewu tradycyjnego dla początkujących, jak i zaawansowanych w śpiewie tradycyjnym. W programie: dwa nurty muzyki rosyjskich Romów („Ruska Roma. Stare romanse i pieśni taborowe” – prowadzenie Masha i Olga Natanson), ukraińskie pieśni na lato – prowadzenie Zofia Herian), pieśni wschodniego pogranicza (w j. polskim, białoruskim i ukraińskim) – prowadzenie Julita Charytoniuk.

Konferencja „Zapełniona pustka”

W 2019 roku przypada 50. rocznica śmierci Karola Wójcika Heródka z Lipnicy Wielkiej na Orawie (1892–1969). Stowarzyszenie Rozwoju Orawy z Jabłonki, grupa organizacji partnerskich oraz Muzeum Etnograficzne w Krakowie wspólnie nad tym jubileuszem pracują, a konferencja była jednym z elementów przygotowań. Przybliżono prace przy powstającej monografii Karola Wójcika Heródka”, pokazano 2 filmy (fabularny „Fernando i humaniści” i dokumentalny „Dziwni artyści po obu stronach Babiej Góry”), zaprezentowano też artystyczne instalacje Magdaleny Kostrzewy-Smreczak i Mariana Smreczaka pn. „Ostregi” (czyli podpory stosowane w stogach siana).

„Rzeczy i ludzie” – spotkania dla osób z dysfunkcjami wzroku

Raz w miesiącu proponujemy wspólne poznanie jednego tematu (za punkt wyjścia obieramy zarówno objekty z wystawy, jaki i te z magazynów zbiorów). Można dotykać wybranych obiektów oraz korzystać z audiodeskrypcji kluczowych przedmiotów. Spotkania prowadzą kustosze, kuratorzy wystaw, artyści.

- 28.10.2018_ „Kto to wie(ś) – gra z tradycją, gra z wyobraźnią”. Spotkanie z Olafem Cirutem, autorem aranżacji wystawy na pl. Wolnica w Krakowie. Oprowadzanie audiodeskryptywne z możliwością dotykowego poznawania obiektów związanych w warsztatami krakowskimi.
- 25.11.2018_ „Od podszewki”. Spotkanie z Ewą Rossal, kustoszem MEK, poświęcone tkaninom, strojom oraz sposobom kształtowania sylwetki i wyrażania siebie ubiorem.
- 16.12.2018_ „O świętowaniu” - prowadzenie Olga Błaszczczyńska. Spotkanie poświęcone zwyczajom związanym ze świętowaniem, z Bożym Narodzeniem oraz ozdobom świątecznym, którymi przystrajano wnętrza.

Gościna

Muzeum oddaje niezmiennie do dyspozycji pomieszczenia grupom i stowarzyszeniom, jak Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Towarzystwo Przyjaciół Ormian, Stowarzyszenie Rękodzieła Artystycznego „Lud-art” i inne.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA (wybór)

Dla Muzeum Etnograficznego w Krakowie badania są wiodącym polem pracy. Jedne opisują świat, w jakim żyjemy dziś (etnografia zawsze interesuje się kuchnią teraźniejszości), drugie wnikają w rzeczy dawne i zgłębiają wartości, jakie niosą dla ludzi współczesnych.

Antropologiczna reinterpretacja kolekcji syberyjskiej ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie, pochodzącej od polskich badaczy Syberii XIX wieku

Trzyletni grant Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki Polskiej. Pozwala finansować podróże badawcze, opracować na nowo kolekcję oraz udostępnić wyniki badań w specjalnej bazie danych. Odkryliśmy na przykład, że rzeczy przywiezione do Muzeum przez powstańca styczniowego, Izidora Sobańskiego, w tym futrzany płaszcz z psa oraz rosomaczy czepiec (elementy rytualnego kostiumu Nienek, mieszkanki tundry) jest starszy od wszystkich istniejących tego typu obiektów w światowych kolekcjach! Przedmioty te – jak i inne znajdujące się w kolekcji syberyjskiej MEK – nie mają wielu analogii na świecie. W roku 2018 zrealizowano dwie nowe wyprawy – na Kamczatkę oraz Czukotkę. Badania można śledzić na <http://etnomuzeum.eu/projekty-badawcze/kolekcja-syberyjska-nowe-spojrzenie>

Życzenia. Niematerialne dziedzictwo Małopolski zawarte w obyczajach pielęgnujących więzi między-

ludzkie – badania, publikacje, edukacja

Sposoby składania sobie życzeń to ważna praktyka społeczno-kulturowa. To zarówno zapisywane czy wygłaszane teksty, jak również gesty im towarzyszące (w tym formy teatralno-obrzędowe, np. kolędnicze), rekwizyty (pisanki, opłatki, szopki itp.), umiejętności (np. retoryczne), symbole i idee w nich zawarte (np. motywy wegetacyjne, związane z płodnością w tradycyjnych życzeniach bożonarodzeniowych i noworocznych). To nasze dziedzictwo, zachowane w pamięci i we współczesnych praktykach. A także w etnograficznych zbiorach, w tym w unikatowej kolekcji Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Projekt zgłębia te tematy. Rok 2018 poświęcony został badaniom terenowym (119 wywiadów i obserwacji uczestniczących) oraz wydarzeniom edukacyjnym, w których udział brały i dzieci, i dorośli. Powstała też publikacja Sto lat. Książka życzeń Wojciecha Bonowicza, jedenaście esejów o życzeniach – tych potrzebnych na co dzień i tych składanych od święta. Propagowana będzie w roku 2019. Projekt współfinansowany jest w ramach MRPO 6.1.3B.

Grodzieńszczyzna

Program badawczy dotyczący obszaru, który stanowi cenny przykład kultury kresowej. Cechowały ją zarówno napięcia, jak i dobrosąsiedzkie stosunki, przenikanie się języków, obyczajów, sacrum, które spłotyły się w inspirujący wciąż świat. Impulsem do badań jest osobno malejąca świadomość tradycji kresowych i faktu, że społeczeństwo współczesnej Polski w niemałej mierze stanowią przesiedleni z tychże terenów. Dziś ta świadomość nabiera dużego znaczenia. Dzięki badaniom i rozmowom prowadzonym w obszarze dawnego powiatu grodzieńskiego, zarówno po białoruskiej jak i polskiej stronie, lepiej możemy zrozumieć rzeczy grodzieńskie z kolekcji MEK. A także przygotować w przyszłości publikację, scenariusze edukacyjne, wystawy. Przede wszystkim zbudować relacje.

Tematy badawcze

W roku 2018 opracowano 15 przekrojowych zagadnień badawczych związanych ze zbiorami Muzeum oraz współczesnymi zjawiskami. Opracowano 816 karty naukowe do obiektów z kolekcji.

ZBIORY MUZEUM W CYBERPRZESTRZENIACH

Galeria „Obiekt tygodnia” na www.etnomuzeum.eu (do marca 2008 roku do grudnia 2015 zamieszczono 463 obiekty).

Wirtualne Muzeum Drzeworytów Ludowych: 1 466 obiekty.

Wirtualne Muzea Małopolski (koordynacja – Małopolski Instytut Kultury): 54 obiekty w technologii 3D. Cyfrowe Dziedzictwo Kulturowe (koordynacja – Muzeum Narodowe w Krakowie): 2 370 obiektów.

INWENTARYZACJA I KONSERWACJA

Do Księgi Wpływu Muzealiów przyjęto 91 obiektów.

Do Działu Dokumentacji Kontekstów Kulturowych (fotografie, listy, itd.) przyjęto 8 zespołów. Ogółem liczba zbiorów Muzeum na koniec roku: 344 055 (w tym 83 821 muzealiów oraz 260 234 jednostek dokumentujących kulturę Małopolski oraz kultury świata). Wypożyczono 129 muzealiów oraz 3 477 archiwaliów. Zrealizowano 165 specjalistycznych kwerend na prośbę podmiotów zewnętrznych (instytucji, stowarzyszeń, itp.) oraz osób prywatnych. Konserwacji pełnej poddano 265 obiektów. Konserwacji zachowawczej poddano 457 obiekty.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Wojciech Nowicki, Tuż obok zob. „Najważniejsze wydarzenia”

Wojciech Bonowicz, Sto lat. Książka życzeń (zob. wyżej projekty badawcze – „Życzenia”)

Publikacje internetowe na www.etnomuzeum.eu, dostępne na zasadzie wolnej licencji:

Alfabet – scenariusze. Materiały, które powstały z myślą o uczniach przygotowujących się do matury ustnej z języka polskiego. Oddają do dyspozycji techniki artystyczne zachęcające młodzież do uczestnictwa w sztuce rozumianej jako medium, które wspomaga komunikowanie się ze światem oraz lepsze rozumienie doświadczanych trudności. Wypracowane zostały w czasie zajęć z młodzieżą z piętnastu klas małopolskich. Inspiracją były zbiory sztuki MEK i wystawa „Nieobjęta ziemia”.

Alfabet – instruktaże filmowe (dla nauczycieli). Jak wyżej.

Zeszyt – teren działania, red. Dorota Majkowska-Szajer. Zestaw ćwiczeń pomyślany jako pomoc dla nauczycieli i animatorów zainteresowanych etnograficznymi metodami poznawania świata. Szczególnie pomocny w opisie własnej miejscowości.

INWESTYCJE, REMONTY

Remonty 2018 rok – remont i konserwacja stolarki okiennej. Bieżący remont przestrzeni recepcyjnych i pomieszczeń na wystawie stałej (malowanie).

Inwestycje 2018 rok- Kontynuacja prac konserwatorskich w piwnicach pod wieżą ratuszową budynku przy pl. Wolnica 1. Modernizacja instalacji wodn-kan-CO.

POZYSKANE GRANTY PROJEKTOWE

W roku 2018 Muzeum korzystało ze środków zewnętrznych z następujących źródeł:

1) Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Naukowe Centrum Nauki, na wieloletni projekt syberyjski. Wartość dofinansowania 458 137,41 zł, kwota przypadająca na rok 2018: 198 331,00

2) RPO-WM, Działanie 6.1, Poddziałanie 6.1.3 na wieloletni projekt „Życzenia. Niematerialne dziedzictwo Małopolski zawarte w obyczajach pielęgnujących więzi międzyludzkie – badania, publikacje, edukacja”. Wartość dofinansowania 458 137,41 zł. Część przypa-

dająca w 2018 roku: 207 404,46 zł.

3) RPO-WM, Działanie 2.1, Poddziałanie 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne, na projekt pn. „Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fotografii z drugiej połowy XIX i początku XX w. ze zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie”. Wartość dofinansowania 776 457,57 zł. Część przypadająca w 2018 roku 270 405,36 zł.

4) Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Naukowe Centrum Nauki, na wieloletni projekt pn. Ziołolecznictwo w etnomedycynie amazońskiej ludu Ashaninka, Peru. Część przypadająca w 2018 roku: 141 572,66 zł.

5) Społeczny Komitet Odnowy Zabytków w Krakowie oraz województwo małopolskie na konserwatorski remont piwnic pod ratuszem – kontynuacja (SKOZK 42 000, WM 70 000)

MUZEUM W LICZBACH

liczba wystaw (w tym wystaw wirtualnych):

19 czasowych i 1 stała: 20

liczba wydarzeń kulturalnych: 54

liczba wydarzeń edukacyjnych: 1 053

liczba projektów badawczych: 7

liczba publikacji: nowych: 2

ilość projektów na które pozyskano

środki zewnętrzne: 4

FREKWENCJA

odbiorcy ogółem (bez internautów): 88 142

zwiedzający wystawy w siedzibie: 21 894

grupy zorganizowane: 1 562

indywidualni: 20 332

zwiedzający wystawy poza siedzibą: 27 100

w kraju: 24 100

za granicą: 3 000

odbiorcy wydarzeń edukacyjnych

w siedzibie i poza siedzibą: 31 035

odbiorcy wydarzeń kulturalnych: 8 096

liczba wolontariuszy i stażystów: 17

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony WWW: 80 605

liczba unikalnych użytkowników

strony WWW: 72 491

liczba odwiedzin wystaw internetowych: 24 914

facebook: 6 233

Muzeum Etnograficzne w Krakowie, efekty społecznościowego projektu PRZED_SIĘ_WZIĘCIE

WARTO WIEDZIEĆ

XIV Małopolski Piknik Lotniczy

W ostatni weekend czerwca na Małopolskim Pikniku Lotniczym po raz kolejny zagościli doskonale piloci w niezwykłych samolotach. Wśród nich m.in.: Artur Kielak (m.in. srebrny i brązowy medalista Światowych Igrzysk Lotniczych w Dubaju w 2015 roku) i Jurgis Kairys (wielokrotny mistrz Świata i Europy Międzynarodowej Federacji Lotniczej). Rekonstrukcje walk powietrznych zaprezentowała grupa Retro Sky Team (Słowacja). W trakcie solowych i zespołowych przelotów można było zobaczyć takie repliki historycznych samolotów jak: Tiger Moth z 1939 roku i Taylorcraft Auster z 1940 roku. Podczas Pikniku na jego uczestników czekało wiele atrakcji, m.in. możliwość zwiedzenia ekspozycji MLP (w tym wewnątrz wybranych samolotów) oraz wzięcia udziału w prezentacjach grup rekonstrukcji historycznej, które demonstrowały historyczne i współczesne umundurowanie wraz z uzbrojeniem. Dla najmłodszych uczestników przygotowana została strefy rozrywki.

Eskadrylla Niepodległej

30 października 2018 roku odbyły się uroczyste obchody 100. rocznicy Odzyskania Niepodległości w ramach Eskadrylli Niepodległej Rzeczypospolitej. Wzorem lat ubiegłych uroczystości obchodzone były wspólnie z dziećmi i młodzieżą ze Szkoły Podstawowej nr 129 z Krakowa. W czasie konkursu pieśni patriotycznej odśpiewane zostały najpiękniejsze melodie, które przeniosły nas do czasów tworzenia się polskiej państwowości. Świętowanie i obchody Eskadrylli w Krakowie i w Muzeum umocowane jest historycznie, ponieważ na terenie obecnego Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie nocą z 30 na 31 października 1918 roku polska załoga wyzwoliła lotnisko z rąk okupantów. W programie tegorocznych obchodów znalazły się akcenty upamiętniające historyczne wydarzenia, nie zabrakło również atrakcji dla najmłodszych Małopolan.

Renowacja samolotu MD-12 F

W listopadzie zakończono renowację unikatowego prototypowego polskiego samolotu fotogrametrycznego MD-12F jedyne samolotu przeznaczonego do aerofotogrametrii (wykonywania i opracowywania zdjęć lotniczych w celu sporządzenia map i planów) w zbiorach Muzeum. Jest to jeden z nielicznych eksponatów dostarczonych bezpośrednio drogą powietrzną do krakowskiego Muzeum.

55-lecie Muzeum Lotnictwa Polskiego

W dniu 8 października odbyły się uroczyste obchody

55 lecia Muzeum Lotnictwa Polskiego. Muzeum przez 55 lat swojej działalności stało się jednym z najważniejszych miejsc dla wszystkich tych, którzy kochali i kochają lotnictwo. Wydarzenie stanowiło okazję do przypomnienia najważniejszych dat z historii krakowskiego muzeum oraz zaprezentowania wizji rozwoju Muzeum w przyszłości.

WYSTAWY STAŁE

W 2018 roku Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie udostępniło zwiedzającym 9 wystaw stałych: Ekspozycja w Gmachu Głównym Muzeum Lotnictwa Polskiego, Skrzydła Wielkiej Wojny – Małopolska 1914-2014, Między wschodem a zachodem NATO 1949-2009, Agrolotnictwa, Aleja Migów, Ekspozycja w Hangarze Głównym, Silnikownia, Swego nie znacicie – magazyny historii.

WYSTAWY CZASOWE W SIEDZIBIE

Muzeum Lotnictwa Polskiego zaprezentowało kilka wystaw czasowych:

- 2 wystawy w ramach Nowych Nabytków. Pierwsza wystawa została zrealizowana w czasie NOCY MUZEÓW 2018 i pozwoliła na zaprezentowanie szerszej grupie Zwiedzających karykatur lotniczych autorstwa R. Mirowskiego wzbogaconych o modele plastikowe. Druga z wystaw to wystawa pozwalająca na zaprezentowanie pamiątek po kpt. Stanisławie Pawłowskim.
- Fotografia lotnicza Bartosza Cichonia. Wystawa została zaprezentowana w czasie XIV Małopolskiego Pikniku Lotniczego. Fotografie autorstwa B. Cichonia, który jest członkiem Krakowskiego Klubu Paralotniowego ukazały zwiedzającym Kraków z lotu ptaka.
- Wystawa 100 lecie lotnictwa Polskiego będąca włączeniem się Muzeum w obchody odzyskania niepodległości. Plansze prezentujące historię lotniska Rakowice-Czyżyny i początków lotnictwa w Galicji wraz z rysunkami młodych artystów i modelami przestrzennymi zostały zaprezentowane w czasie Eskadrylli Niepodległej Rzeczypospolitej.
- Wystawa Challenge 1932 – historia triumfu pozwoliła na zaprezentowanie sylwetek dwóch słynnych polskich pilotów, którzy odnieśli zwycięstwo w tych zawodach. W ramach wystawy zorganizowano kilku spotkań dedykowanych poszczególnym

zawodom Challenge jak również zrealizowano lekcje muzealne poświęcone najśłynniejszym polskim pilotom XX wieku.

- Wystawa biograficzna Jeden z nielicznych – Karol Pniak zrealizowana wspólnie z Muzeum Miasta Jaworzna. Na kilkunastu planszach została opowiedziana historia wybitnego asa myśliwskiego okresu II wojny światowej. Wystawa została zrealizowana wspólnie z Muzeum Miasta Jaworzna.
- Wystawa Polskie wojskowe samoloty szkolne zrealizowana w oparciu o zbiory Biblioteki i Archiwum Muzeum. Podczas wystawy zaprezentowano sylwetki wielu przedwojennych samolotów, jak np. PWS-14 czy PWS-18.

WYSTAWY CZASOWE POZA SIEDZIBĄ

Prezentowane podczas:

7 Przeglądu Najnowszych Filmów Polskich we Lwowie
Airshow Radom 2018

Targi Przemysłu Lekkiego w Kielcach

Noc w Instytucie Lotnictwa

Muzeum zrealizowało także wspólnie z artystami w wystawę malarstwa pt. „Magia obrazu” z okazji jubileuszu 5-lecia realizacji Międzyregionalnego Programu „Derby Artystyczne – Śląsk & Małopolska i województwa ościennie”.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Muzeum Lotnictwa Polskiego zorganizowało i współorganizowało 23 wydarzenia kulturalne. Liczba ich uczestników wyniosła 45 322 osoby. Wydarzenia te pozwoliły na poszerzenie grona sympatyków Muzeum, jak również wpłynęły na kreowanie nowych form przemysłu czasu wolnego. Do najważniejszych wydarzeń należy m.in.: Narodowe Czytanie i Noc Muzeów. Podczas Małopolskiej Nocy Naukowców Muzeum wspólnie z Małopolskim Centrum Nauki Cogiteon przygotowało specjalny program warsztatowy dla ciekawych świata młodych odkrywców.

Innymi ważnymi wydarzeniami kulturalnymi odbywającymi się w Muzeum były: Europejskie Dni Dziedzictwa Kulturowego, Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich, Kultura 60+, Festiwal Modelarski, Zawody Balonów na ogrzane powietrze, Bal Lotnika, Eskadrylla- Konkurs Pieśni Patriotycznej, Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich, Galę 55-lecia Muzeum Lotnictwa Polskiego, 40-lecie obchodów rocznicy lotu gen. Mirosława Hermaszewskiego w kosmos i Gala 100-lecia polskiego lotnictwa. Ponadto Muzeum współorganizowało i uczestniczyło w kilku wydarzeniach odbywających się poza siedzibą. Warto tutaj wymienić: Piknik Lotniczy w Nowym Targu, 9 Noc w Instytucie Lotnictwa, Targi Przemysłu Lekkiego.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Oferta edukacyjna Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie zbudowana w oparciu o programy na-

uczania na wszystkich poziomach pozwoliła na stworzenie interdyscyplinarnych zajęć.

Projektami edukacyjnymi prowadzonymi w Muzeum są:

Bon Kultury, AEROLABoratorium, lekcje muzealne, Lotnicze przedszkole, Niepełnosprawni, Klub dyskusyjny, Seanse w kinie Lotnik i inne specjalistyczne zajęcia skierowane do różnych grup wiekowych. Do oferty edukacyjnej Muzeum wprowadziło zajęcia modelarskie pt. Modelowy zawrót głowy a także EduMu-zo Pakiet, który umożliwił połączenie lekcji muzealnej z pogłębionym programem zwiedzania całości ekspozycji Muzeum. W drugiej połowie roku wprowadzono sobotni cykl spotkań Wiedzieć więcej o ..., który pozwolił na rozszerzenie grona odbiorców na grupę dorosłych aktywnych zawodowo. Na stałe również do oferty edukacyjnej Muzeum wpisało zajęcia prowadzone w czasie ferii zimowych i w czasie dwóch tygodni wakacji. Oferta Muzeum Lotnictwa daje szansę na spędzenie wyjątkowego czasu w przestrzeni muzealnej dla grup i dla indywidualnych zwiedzających. W roku 2018 Muzeum przeprowadziło 621 zajęć edukacyjnych w których wzięło udział 17 198 osób.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Pracownicy działu naukowego Muzeum przeprowadzili 84 kwerendy oraz udzielili 154 informacji naukowych na kierowane do instytucji drogą telefoniczną, listowną (w tym poczta elektroniczna) lub osobiście zapytania. W tym celu pracownicy wykorzystali zasoby archiwalne, biblioteczne czy dane kart inwentaryzacyjnych Muzeum Lotnictwa Polskiego oraz wiedzę własną i osób współpracujących z instytucją.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Pracownicy Muzeum przygotowali dwie publikacje jubileuszowe: „55 lat Muzeum Lotnictwa Polskiego 1963-2018” oraz „100 lat Lotnictwa Polskiego”. Łączny nakład obu publikacji 1600 sztuk.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Poddano konserwacji zachowawczą 3 statków powietrznych (Lisunow Li-2, J-3 „Eagle” oraz Pieniążek „Kukułka”) oraz kompleksową renowację legendy polskiego lotnictwa PZL P.11c. Dodatkowo zakończono kompleksową renowację samolotu MD-12F.

Dział naukowy przyjął 639 nowych pozycji inwentaryzacyjnych, w tym kolekcję kpt. Stanisława Pawłowskiego, bohatera walk o niepodległość w czasie I wojny światowej, żołnierza Legionów Polskich, dowódcę dywizjonu szkolnego oficerskiej szkoły lotniczej.

INWESTYCJE, REMONTY

W ramach projektu „Rewaloryzacja zespołu zabytkowych budowli inżynierskich dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny (lata 20.-60. XX w.) wraz z adaptacją na potrzeby MLP” dofinansowanego z Programu Opera-

cyjnego Infrastruktura i Środowisko Muzeum zakupiło hale namiotowe do przechowywania muzealiów i wyposażenia podczas prac remontowych oraz ogłosiło postępowania przetargowe na realizację robót budowlanych. W ramach postępowań zakontraktowało remonty dwóch budynków oraz jedną umowę dotyczącą uszczegółowienia scenariuszy zaplanowanych ekspozycji stałych.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Zakup kolekcji pamiątek związanych z karierą wojskową kpt. Stanisława Pawłowskiego – Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Wspieranie działań muzealnych”
- Wykonanie dokumentacji technicznej niezbędnej do budowy lotniczego hangaru ekspozycyjnego w Muzeum Lotnictwa Polskiego – Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Infrastruktura kultury”

STATYSTYKI

liczba wydarzeń edukacyjnych: 62

liczba innych wydarzeń: 44

liczba projektów, na które pozyskano

środki zewnętrzne: 2

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 148 007

(indywidualnie: 57 324, grupowo: 90 683)

uczestnicy ogółem: 62 520

liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych: 45 322

liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych: 17 198

liczba wolontariuszy i stażystów: 6

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 471 068

liczba unikalnych użytkowników

strony www: 298 409

Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, samolot MD-12F po renowacji

Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, wystawa kolekcji kpt. Stanisława Pawłowskiego

Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Realizacja robót w ramach zadania pn. **SKANSENOWA – systemowa opieka nad dziedzictwem**

w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu realizowanego w ramach osi VIII Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

Realizacja projektu pod nazwą **Przy wiejskiej drodze – w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych** współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Program współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020, oś priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza.

Święto Borówki - coroczna impreza plenerowa zorganizowana przez Muzeum, OCK Jabłonka, BPN w Zawoi i Nadleśnictwo Nowy Targ. Celem wydarzenia było zwrócenie uwagi na różne aspekty orawskiego życia – tradycyjnych czynności, dawnych rzemioł, produktów regionalnych, smaków z dzieciństwa oraz tańca i muzyki regionu.

Wesele orawskie we Dworze Moniaków – zrealizowane zostało przez lokalną grupę teatralną, angażujące do aktywnego uczestniczenia w uroczystości zaproszonych gości i widzów. Goście wraz z aktorami zasiedli przy weselnych stołach i przyglądali się widowisku. Na stołach zagościły tradycyjne weselne potrawy.

WYSTAWY STAŁE

Muzeum udostępniło zwiedzającym 34 wystawy stałe, w tym ekspozycje wewnątrz mieszkalnych, gospodarczych, sakralnych, dworu szlacheckiego, tj.:

- Dwór Moniaków cz. XVII w. – ekspozycja prezentuje wyposażenie kurnego wnętrza dworu.
- Dwór Moniaków cz. XVIII w. ekspozycja salonu, kancelarii i alkierza szlachty orawskiej z wyposażeniem z epoki.
- Układ przestrzenny Dworu wraz z zabudowaniami – architektura dworska XVII – XIX w.
- Wozownia – ekspozycja powozów i sań.
- Chłopskie zakłady przemysłowe- olejarnia cz. I.
- Chłopskie zakłady przemysłowe- olejarnia cz. II.
- Chłopskie zakłady przemysłowe- folusz.
- Chłopskie zakłady przemysłowe- tartak.
- Chłopskie zakłady przemysłowe- kuźnia.
- Mała architektura – studnie.
- Lamus – spichlerz.
- Pasieka – ekspozycja uli kłodowych.
- Dzwonnica.

- Wystawa poświęcona Hannie Przemyskiej (pisarki z Orawy) – meble i pamiątki.
- Zagroda Paś – Filipka z warsztatami tkackimi – ekspozycja tkactwa.
- Chałupa Dziubka z izbą weselną – urządzenie i wyposażenie izby weselnej.
- Chałupa Kota – typowa dla średniozamożnego chłopa orawskiego.
- Zagroda biedniacka – typowa ekspozycja biednej rodziny orawskiej.
- Zagroda Omyłaka z wystawą Piotra Borowego. zagroda Misińców z przełomu XIX i XX w.
- Zagroda z Chyżnego z wystawą makatki orawskiej.
- Chałupa z Piekelnika z wystawami stolarstwa, snycerstwa i kołodziejstwa.
- Zagroda Miraja – życie rodziny orawskiej w okresie powojennym.
- zagroda Wontorczyka – Solawy – architektura w układzie „L”.
- Zagroda „in situ” Kowalczyków – architektura orawska z chałupą z wyżką.
- /27. Sektor pasterski – dwie baczki. zabytkowy kościół z Tokarni.
- Zagroda Zązła z wystawą „U szewca”
- Budynek gospodarczy Misińca z wystawą „U rymarza”
- Budynek gospodarczy Piekelnickiego – ekspozycja narzędzi stolarskich i bednarskich.
- Budynek gospodarczy Moniaka „Wystawa narzędzi rolniczych”
- Młyn – tartak
- Orawska szkoła.

WYSTAWY CZASOWE

Wystawa współczesnej sztuki orawskiej ze zbiorów Muzeum i kolekcji prywatnych – Puchała/Morzyniec trzy pokolenia twórców.

Wystawa strojów pasterskich.

Wystawa z Babiogórskim Parkiem Narodowym.

Skrzynie wianne w orawskim domu.

Orawianie na frontach I wojny światowej.

Wesele orawskie.

Józef Wrona – strażnik czasu.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Wydarzenia plenerowe

Majówka w skansenie – zorganizowana 1 maja przy drodze kapliczce na terenie Muzeum. Uczestnikom wydarzenia plenerowej przybliżono zwyczaj pierwszomajowe na Orawie i symbol moja - zielo-

nego drzewka stawianego przez kawalera przed domem narzeczonej. Zwiedzającym przybliżono również rolę dzwonnicy i przydrożnych figur oraz kapliczek w miesiącu maju.

Ścinanie moja;
Święto Borówki;
Wesele orawskie.

Imprezy kulturalne

Wieczór kolęd
Orawskie zaduszki
Wieczór pieśni patriotycznych

Koncerty

X Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej
Posiady - Wieczory poetyckie i literackie spotkanie z Panią J. Pilch; spotkanie z Panią R. Górnisiewicz
Wesele orawskie w dawnych czasach – czytanie opowiadań wesela zawartych w utworze Wesele orawskie Fr. Kota i Czarownicy z Babiej Gór Hanny Przemyskiej.

Konkursy

Koszyczek wielkanocny.
Nojpiyknijszy moj.
Orawskie wesele.
Konkurs wiedzy o historii Orawy i Muzeum – Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej - pasterstwo.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA, W TYM BON KULTURY

Muzeum zrealizowało 7 tematów zajęć z regionalizmu:
Od ziarna do chleba; Jak to ze Inem było;
Mistrz i uczeń – malarstwo na szkle;
Ozdoby z bibuły;
Orawskie zabawki szmaciane;
Pasterstwo na Orawie;
Ścieżkami przemysłu chłopskiego na Orawie.

W ramach Bonu Kultury zrealizowano następujące tematy: Makatka orawska z wicią roślinną w tle, Na bogato. Orawskie talorki weselne.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Kontynuacja programu naukowego Orawski Dom, badania naukowe dotyczących przemysłów i rzemiosł wiejskich na Orawie pod kątem stolarstwa i gonciarstwa.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

dokonano przeglądu zbiorów. Do drobnych napraw i reparacji wytypowano 20 eksponatów.

INWESTYCJE, REMONTY

Realizacja robót w ramach zadania pn. „SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu” realizowanego w ramach osi VIII Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020:
Remont i konserwacja obiektu – Dwór Moniaków.
Remont i konserwacja obiektu – Owczarnia.

Remont i konserwacja obiektu – Stajnie krówskie.
Remont i konserwacja obiektu – Stajnie końskie.

Realizacja projektu pod nazwą „Przy wiejskiej drodze – w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Program współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020, oś priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza:

- Rekonstrukcja zabytkowego budynku farbiarni z Orawki.
- Rekonstrukcja historycznego budynku magła wraz z magłem kieratowym.
- Translokacja i odbudowa jednobudynkowej zagrody z Zubrzycy Górnej, w której prezentowane są przydomowe pracownie; gonciarska i stolarska.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Skansenova, SKANSENOVA - systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu realizowanego w ramach osi VIII Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020,

PL-SK – Program Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020 Przy wiejskiej drodze.

Mikroprojekt pod nazwą Na orawskim szafasie współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Program współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020. Partnerem wiodącym w mikroprojekcie jest Orawské múzeum P. O. Hviezdoslava w Dolnym Kubinie.

STATYSTYKI

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 519 grupy
liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 15
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 1

FREKWENCJA

liczba zwiedzających ogółem 33 256
zwiedzający indywidualnie: 31 091
grupy zorganizowane: 2 165
uczestnicy ogółem: 9 647
uczestnicy koncertów: 289

STRONA WWW

liczba odwiedzin: 104 353
liczba unikalnych użytkowników: 81 269

Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny Zamek Lipowiec w Wygiełzowie

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Jubileusz 50 – lecia powstania Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygiełzowie - w ramach obchodów została zorganizowana uroczysta akademicka z honorowymi gośćmi. Drugim ważnym wydarzeniem w ramach obchodów jubileuszowych była zorganizowana przez Muzeum konferencja naukowa skierowana do środowisk skansenowskich pt. Muzea otwarte - dialog, integracja i partycypacja z publicznością, a także wystawa prezentująca historię i rozwój Muzeum oraz wydanie publikacji książkowej poświęconej historii i współczesności Muzeum.

Zakończono jeden z etapów realizowanego projektu SKANSENOVA, w ramach którego wykonano instalację stałego mgłowego systemu gaśniczego „FOG” na drewnianym XVII-wiecznym kościele

z Ryczowa, a także wykonano wymianę poszycia gontowego na kościele, dzwonnicy, domu z Chrzanowa oraz ogrodzeniu Muzeum.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 2020 oś 6, Działanie 6.1 „Zachowanie, restauracja i prezentacja autentyczności Zamku Lipowiec i rozwój Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygiełzowie” wykonano przyłącze wodociągowe wraz z zasilaniem elektrycznym stacji podnoszenia ciśnienia dla potrzeb Zamku Lipowiec oraz dokonano rozbiórki, przeniesienia i rekonstrukcji zabytkowego spichlerza z Bobrka z 1779 roku wraz z zagospodarowaniem terenu i instalacjami elektrycznymi,

Festiwal Etnomania – cykliczna impreza, promująca ludowe rękodzieło, rzemiosło i sztukę etnodizajnu Małopolski. W jej trakcie widzowie mieli możliwość uczestniczenia w różnorodnych warsztatach rękodzielniczych i rzemieślniczych oraz w różnego typu zajęciach muzycznych, edukacyjnych, a także nabyć wyroby rękodzieła ludowego.

WYSTAWY STAŁE

W ciągu roku Muzeum udostępniło zwiedzającym 21 wystaw stałych w tym ekspozycje wnętrz mieszkalnych, gospodarczych, sakralnych, dworu szlacheckiego oraz celę Stanka-ra na Zamku Lipowiec.

WYSTAWY CZASOWE

Zostało udostępnionych 6 wystaw czasowych w obiektach Muzeum:

- Wpatrzona w ikony. Prace Bożeny Mularczyk- wystawa prac Bożeny Mularczyk, prezentująca jej dorobek artystyczny będący rezultatem zainte-

resowań sztuką cerkwi prawosławnej i bogactwa wzorów ikon bizantyjskich;

- Piękna nasza Polska cała - wystawa prezentowała prace hafciarek skupionych w Stowarzyszeniu LUD-ART. Na wystawie można było zobaczyć ludowe hafty stanowiące elementy zdobnicze z okolic Krakowa jak i innych regionów Polski;
- Chasydzi- wystawa o kulturze i obyczajach żydowskich mieszkańców pogranicza Małopolski i Śląska. Była przypomnieniem miejsc związanych z ich życiem, pracą, religią oraz przybliżeniem barwnej kultury społeczności Chasydów.
- Piękno strzechą kryte- wystawa prezentowała archiwalne fotografie i ryciny prezentujące nieistniejące dziś przykłady budownictwa ludowego regionu Małopolski Zachodniej;
- Morskie impresje Józefa Mularczyka - na wystawie zostały zaprezentowane pejzaże nadmorskie, które stanowiły istotny motyw w twórczości artysty. Ciekawym wątkiem związanym z tą tematyką są krajobrazy niderlandzkie, efekt kilkutygodniowego pobytu w Holandii w latach 80-tych XX w. Holenderska „ziemia wydarta morzu” zrobiła na artyście wielkie wrażenie. Pobyt ten zaowocował szeregiem pejzaży z charakterystycznymi wiatrakami i kanałami.
- Tak powstawaliśmy- wystawa powiązana była z obchodami Jubileuszu 50-lecia Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego. W jej odstonach zaprezentowani zostali ludzie tworzący skansen, archiwalne koncepcje, plany architektoniczne oraz kolejne fazy powstawania.
- Wojna która zmieniła Europę - wystawa opowiadała o I wojnie światowej i udziale w niej mieszkańców regionu Małopolski Zachodniej, prezentując losy chłopskich bohaterów Legionów Polskich, stowarzyszeń i związków kombatanckich na ziemi chrzanowskiej także w okresie międzywojennym.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Na terenie Muzeum zorganizowano 12 wydarzeń kulturalnych:

- Noc Muzeów- uczestnicy wydarzenia wzięli udział w pokazach etykiety wojskowej, naukach tańca i innych prezentacjach związanych z rautami i balami, które często odbywały się w dworach w pobliżu koszar garnizonowych;
- Śladami Pileckiego - IV Piknik Kawaleryjski. Rajd konny - w wydarzeniu uczestniczyli rekonstruktorzy ze Szwadronu Kawalerii Ochotniczej im. Witol-

da Pileckiego, którzy zaprezentowali umiejętności jeździeckie, musztry i fechtunku,

- Po krakowsku” Przegląd Zespołów Obrzędowych-doroczny, konkursowy przegląd, zespołów obrzędowych i Kół Gospodyń Wiejskich z powiatu chrzanowskiego i ościennych prezentujący dawne obrzędy i zwyczaje,
- Przy chłopskim stole Konkurs Potraw Regionalnych - na konkursie prezentowały swoje umiejętności i wiedzę na temat tradycyjnych potraw KGW z powiatu chrzanowskiego i ościennych. W trakcie konkursu widzowie mieli możliwość poznania historii tradycyjnych potraw regionu oraz poznać ich smak podczas poczęstunku.
- Klucz do wielkich historii Husarz i panna - w wydarzeniu uczestniczyła grupa rekonstrukcyjna Podolski Regiment Odprzodowy, która zaprezentowała plenerowe widowisko nawiązujące do szlacheckiego ślubu w wiejskim kościółku. Podczas imprezy goście mogli zapoznać się z obyczajowością szlachecką, strojami i prezentacji ryszunku bojowego.
- Festiwal Etnomania,
- II Szanty na Wiśle - wydarzenie plenerowe połączone z koncertami muzyki szantowej, animacjami i konkursami dla dzieci związanymi z tematyką wody, sportów wodnych, bezpieczeństwa nad wodą, żeglarstwem,
- Powiatowe Święto Miodu Miodobranie pod Lipowcem - święto pszczelarzy, podczas którego prezentowały się Koła Pszczelarskie z regionu Małopolski Zachodniej. W trakcie imprezy usłyszeć można było opowieści o życiu pszczół, poznać tajniki opieki nad pszczołami oraz degustować i zakupić produkty pszczele,
- XXVIII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej - podczas festiwalu odbyło się 10 koncertów festiwalowych, które miały miejsce w przestrzeniach Muzeum w Wygiełzowie oraz w zabytkowych kościołach powiatu chrzanowskiego, Tradycyjny Odpust Pod czerwoną jarzębiną - impreza połączona z Tradycyjnym Dorocznym Odpustem odbywającym się w plenerach skansenu, gdzie swoje wyroby prezentowali rzemieślnicy, odbyły się również pokazy tradycyjnych zajęć wiejskich, a na scenach plenerowych skansenu miały miejsce koncerty muzyki ludowej i folkowej,
- Obchody Jubileuszu 50-lecia Muzeum,;
- II Spotkanie Winiarzy i Wionoogrodników - drugie spotkanie winiarzy, winoogrodników oraz szerokie grono osób związanych z enologią, a także uprawą winorośli i produkcją wina. Na terenie skansenu w sąsiedztwie kościoła z Ryczowa została zasadzona sadzonka ze szczepu najstarszej winorośli na świecie, Starej Trty, mająca około 400 lat i pochodząca z miejscowości Maribor w Słowenii.

W ramach projektu Małopolska. Kultura wrażliwa:

Muzeum otrzymało świadectwa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wzroku, słuchu i ruchu.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA, W TYM BON KULTURY

Przeprowadzono 361 lekcji oraz warsztatów muzealnych. W ramach Bonu Kultury przeprowadzono 195 zajęć warsztatowych z tematów: Szewska pasja, Tańce, płyśy i zabawy z kuglarzem, Nie rób scen, rób teatr, Szlachcic na zagrodzie równy wojewodzie,

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO - BADAWCZA

Badania terenowe przeprowadzane były na terenie powiatu krakowskiego, chrzanowskiego, olkuskiego, wadowickiego i oświęcimskiego i dotyczyły tematów badawczych zaplanowanych na 2018 rok, tj.: wierzeń ludowych związanych z obrzędowością zaduszną, obrzędami rodzinnymi oraz ziołolecznictwem ludowym, a także związane były z prowadzonymi opracowaniami naukowymi do wystaw czasowych. Prowadzone były także badania naukowe i prace wydawnicze związane z realizowanym projektem Wybrane kolekcje muzealne. Muzeum było współorganizatorem II Forum Regionalnego Między Małopolską a Górnym Śląskiem.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

wydrukowano książkę Wybrane kolekcje muzealne w ramach projektu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Wspieranie działań muzealnych, w której znalazły się opisy bogatej kolekcji szopek krakowskich, strojów, rzeźby ludowej, meblarstwa ludowego oraz architektury drewnianej.

wydrukowano książkę z okazji Jubileuszu 50-lecia istnienia skansenu, opisującą historię powstania i działalności instytucji;

-wydrukowano książeczkę edukacyjną dla dzieci Od podszewki. Strój krakowski dla dzieci w ramach projektu realizowanego dzięki wsparciu finansowemu Fundacji KGHM Polska Miedź;

wydrukowano planszową grę rodzinną Budujemy skansen zrealizowaną dzięki programowi Patriotyzm Jutra ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie wydrukowano druki informacyjne dotyczące oferty kulturalnej i edukacyjnej muzeum, plany po skansenie mające na celu ułatwić turystom poruszanie się po terenie Muzeum oraz katalogi wystaw czasowych, plakaty i zaproszenia na organizowane imprezy w Muzeum.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

dokonano konserwacji obiektów zabytkowych: drobnych sprzętów gospodarskich i rolniczych, a także dokonano miejscowych zabezpieczeń obiektów kubaturowych środkami przeciw owadom.

INWESTYCJE, REMONTY

dzięki środkom uzyskanym z Regionalnego Progra-

mu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 oś 6, Działanie 6.1 Zachowanie, restauracja i prezentacja autentyczności Zamku Lipowiec i rozwój Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygielzowie wykonano przyłącze wodociągowe wraz z zasilaniem elektrycznym stacji podnoszenia ciśnienia dla potrzeb Zamku Lipowiec oraz dokonano rozbiórki, przeniesienia i rekonstrukcji spichlerza z Bobrka wraz z zagospodarowaniem terenu i instalacjami elektrycznymi,

w ramach projektu SKANSENOVA- systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu wykonano stały mgłowy system gaśniczy „FOG” na kościele z Ryczowa, dostarczono wyposażenie nagłośnieniowe i ekspozycyjne do kościoła oraz dokonano wymiany poszycia gontowego dachów na kościele z Ryczowa, dzwonnicy z Nowej Góry, domu z Chrzanowa oraz na ogrodzeniu Muzeum.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Muzea Otwarte. Rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego- ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Program współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020, oś priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza;

Zakup szopek krakowskich - dotacja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Dziedzictwo Kulturowe, priorytet Kolekcje muzealne.

Wydawnictwo Wybrane kolekcje muzealne - dotacja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Wspieranie Działań Muzealnych; Publikacja Od podszewki. Strój krakowski dla dzieci - dotacja Fundacji KGHM Polska Miedź;

Stworzenie i wydruk gry planszowej Budujemy skansen. Wersja rodzinna- dotacja Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra;

Publikacja jubileuszowa - dotacja Stowarzyszenia Muzeów na Wolnym Powietrzu.

STATYSTYKI

liczba wydarzeń edukacyjnych:

361 + 195 w ramach Bonu Kultury

liczba innych wydarzeń: 22

liczba projektów, na które pozyskano

środki zewnętrzne: 6

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 76 077

zwiedzających indywidualnie: 43 770

zwiedzających grupowo: 13 223

grup zorganizowanych: 458

uczestnicy ogółem: 22 132

uczestników lekcji muzealnych: 7 041

bon kultury: 4 704

koncertów, imprez: 10 387

liczba wolontariuszy: 1 wolontariusz, 2 stażystów

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 184 616

liczba unikalnych użytkowników

strony www: 126 236

Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie

Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie

Muzeum Tatrzańskie im T. Chałubińskiego w Zakopanem

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Wystawa Rzeczpospolita Zakopiańska 1918 w Galerii Sztuki XX wieku w willi Oksza w ramach obchodów 100. rocznicy odzyskania niepodległości w Zakopanem. Otwarcie wystawy odbyło się 31 października. Wydarzenia historyczne na wystawie ukazane zostały poprzez wymiar artystyczny. Zaprezentowane zostały między innymi dwie duże kolekcje powstałe w okresie I wojny światowej: karykatury autorstwa Kazimierza Sichulskiego, przedstawiające przebywających wówczas pod Tatrami wybitnych artystów, polityków oraz żołnierzy tworzonych na terenie Podhala Legionów Piłsudskiego, oraz zbiór portretów legionistów, którzy znaleźli się pod Tatrami na leczeniu lub na urlopie, wykonanych przez Jana Rembowskiego. Na wystawie prezentowane były też dokumenty związane z funkcjonowaniem władz i organizacji zakopiańskich w październiku – listopadzie 1918 roku, jak również fotografie obiektów, które były świadkami odzyskania niepodległości. Istotnym środkiem przekazu ekspozycji jest kilkadziesiąt fotografii portretowych uczestników tych historycznych wydarzeń wraz z notkami biograficznymi. Pochodzą one ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego, osób prywatnych (rodzin) i domeny publicznej.

Święto Muzeum Tatrzańskiego Tatrzańskie Musealia

15 i 16 lipca 2018 roku odbyły się kolejne Tatrzańskie Musealia – festiwal najstarszej w regionie instytucji kulturalnej, Muzeum Tatrzańskiego im. Dra Tytusa Chałubińskiego. Tatrzańskie Musealia to wyjątkowe wydarzenie łączące historię z nowoczesnością. Tego dnia każdy w Muzeum Tatrzańskim mógł znaleźć coś dla siebie - taternik i turysta, lokalny mieszkaniec i przyjezdny, mama z tatą i dziecko. Wszystkie wydarzenia były bezpłatne (w ramach promocji Muzeum Tatrzańskiego). Odbyły się następujące wydarzenia: wystawa plenerowa, księgarnia muzealna, spacer Szlakiem Znakomitych Zakopiańczyków, gra miejska Zakopiańscy odkrywcy, oprowadzanie po gmachu głównym - Muzeum Tatrzańskie jakiego nie znacie, Hop cup na językach - kreatywne warsztaty gwarowe, Huculszczyzna, Podhale i Towarzystwo Tatrzańskie. Opowieść o górach, ludziach i dawnych czasach, atelier artysty. Opowieść Hasióra, pokaz plenerowy filmu Deszczowy lipiec, oprowadzania kuratorskie oraz wycieczka w stylu wycieczki bez programu Tytusa Chałubińskiego.

Rok Władysława Hasióra

W roku 2018 przypadała dziewięćdziesiąta roczni-

ca urodzin Władysława Hasióra, jednego z najważniejszych polskich artystów powojennych. Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem jest spadkobiercą i opiekunem spuścizny twórcy, dlatego rok 2018 został, z inicjatywy Muzeum Tatrzańskiego, ogłoszony w Zakopanem Rokiem Władysława Hasióra.

Muzeum Tatrzańskie przygotowało program **W pracowni. Hasiór. Brzozowski. Rząsa**, na który składały się wystawy W pracowni. Hasiór. Brzozowski. Rząsa.

W celu aktywnego zaangażowania publiczności, popularyzacji sztuki najnowszej, a przede wszystkim w celu wprowadzeniu sztuki Władysława Hasióra oraz Zakopanego we współczesny kontekst, do współpracy przy programie zostali zaproszeni artyści, którzy przeprowadzali działania performatywne z publicznością. Odbyła się także konferencja naukowa wraz z aneksem artystycznym, przygotowanym przez młodych artystów i rezydencje artystyczne (m. in. była to prezentacja video instalacji Pracownia Horacego Muszyńskiego oraz projektu fotograficznego Życie pracowni Daniela Rumiancewa).

W ramach obchodów Roku Hasióra po raz pierwszy odbył się także **Bieg Hasióra**. Idea uczczenia pamięci Władysława Hasióra poprzez organizację biegu zrodziła się po lekturze pamiętników artysty znajdujących się w zbiorach Muzeum Tatrzańskiego. Na przestrzeni kilku lat artysta dokumentował swoje dokonania w dziedzinie biegu na kartach zeszytów, w których znajdują się szczegółowe zapiski poświęcone treningom oraz udziałom w zawodach akademickich.

Nastąpiła również **kontynuacja wydawnictwa Not. Fot. Notatnika fotograficznego Władysława Hasióra. NOT.FOT.** to wydawany przez Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem, magazyn dedykowany jednemu dziełu – Notatnikowi fotograficznemu Władysława Hasióra. To niezwykle archiwum wizualne składa się z 20 000 przezroczy, wykonanych na przestrzeni niemal 30 lat i usystematyzowanych przez artystę w cyklach tematycznych. To unikalny w tej skali, wyrazisty dokument polskiej kultury wizualnej ostatniej ćwierci XX wieku, a jednocześnie pasjonujący, fotograficzny szkielet sławnego artysty, który służył mu również za narzędzie do pracy popularyzatorskiej i edukacyjnej.

Wystawa zagraniczna Anioł i Syn. Witkiewiczowie w Zakopanem i na Litwie

Muzeum Tatrzańskie, we współpracy z Narodowym Muzeum Sztuki im. M.K. Čiurlionisa w Kownie, Instytutem Adama Mickiewicza w Warszawie oraz Instytutem Polski w Wilnie, zorganizowało wystawę Anioł i Syn. Witkiewiczowie w Zakopanem i na Litwie.

Wystawa prezentowana była od 20 września do 18 listopada 2018 w Narodowym Muzeum Sztuki im. M. K. Čiurlionisa w Kownie. To już trzecia wystawa Muzeum Tatrzańskiego na Litwie w ostatnich czterech latach. Wszystkie trzy to opowieść o Zakopanem, jego kulturze i wybitnych mieszkańcach, a także o związkach Polski z Litwą.

WYSTAWY STAŁE

Zbiory muzealne prezentowano na 10 wystawach stałych.

WYSTAWY CZASOWE

Zorganizowano 13 wystaw czasowych ze zbiorów własnych, innych instytucji i osób prywatnych (w tym 1 wystawa czasowa była kontynuacją z 2017 roku), w tym 10 wystaw poza siedzibą:

- Bronisław Piłsudski. Etnograf i muzealnik w Litewskim Muzeum Sztuki w Wilnie. Wystawa została przygotowana ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, Muzeum Miejskiego w Żorach, Biblioteki Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, Ośrodka Dokumentacji Tatrzańskiej im. Z. i W. H. Paryskich Tatrzańskiego Parku Narodowego oraz osób prywatnych (kontynuacja z roku 2017);
- The Land We Live in – The Land We Left Behind wystawa w Międzynarodowej Galerii Sztuki Współczesnej Hauser & Wirth w Londynie. Na wystawie prezentowane były obiekty pochodzące ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem – fotografii Witkacego oraz łyżnika z kolekcji rękodzieła ludowego;
- Bronisław Piłsudski (1866-1918) z Sachalinu do Zakopanego. Podróż etnograficzna, wystawa prezentowana w Galerii Artystycznej Michaiła Sawickiego w Mińsku od 15 marca 2018 do 13 maja 2018 powstała we współpracy Muzeum Tatrzańskiego z Muzeum Historii Miasta Mińska oraz Instytutem Polskim w Mińsku.
- Anioł i Syn. Witkiewiczowie w Zakopanem i na Litwie – wystawa prezentowana w Narodowym Muzeum Sztuki im. M. K. Čiurlionisa w Kownie współorganizowana przez Muzeum Tatrzańskie, we współpracy z Narodowym Muzeum Sztuki im. M.K. Čiurlionisa w Kownie, Instytutem Adama Mickiewicza w Warszawie oraz Instytutem Polski w Wilnie;
- Wystawa czasowa „W góry piękniejsze od Tatr nie wierzę... fotografie ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego” wystawa prezentowana podczas Warszawskich Targów Książki;
- Wystawa plenerowa Rajd Tatrzański w obiektywie Władysława Wernera wystawa fotografii z rajdu o Puchar Tatr z kolekcji Muzeum Tatrzańskiego prezentowana przy kawiarni Samanta na Dolnych

Krupówkach;

- Wystawa plenerowa W góry piękniejsze od Tatr nie wierzę... fotografie ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego wystawa prezentowana przy kawiarni Samanta na Dolnych Krupówkach od 14 lipca do 30 października 2018;
- Wystawa plenerowa Rzeczpospolita Zakopiańska 1918, fotografie nawiązujące do wystawy czasowej prezentowanej w Galerii Sztuki XX wieku w wili Oksza w ramach obchodów 100-lecia Niepodległości,
- Wystawa zagraniczna Ecstasy in art., music and dance to pierwsza duża wystawa tematyczna poświęcona zjawisku ekstazy, rzucająca światło na różne duchowe, polityczne, psychologiczne, społeczne, seksualne i estetyczne implikacje euforii i relacji pomiędzy ascetyzmem i nadmiarem. Muzeum Tatrzańskie zostało zaproszone do udziału w wystawie. Wystawa odbyła się w Nowoczesnym Muzeum Sztuki przy Placu Zamkowym w Stuttgarcie,
- Wystawa zagraniczna Witkacy. Genialny huligan organizowana przez Instytut Polski w Düsseldorfie i Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie we współpracy z Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

W 2018 roku Muzeum Tatrzańskie organizowało, m. in.:

Spotkania z cyklu: Noc Muzeów, Europejskie Dni Dziedzictwa, Wieczory wakacyjne w Muzeum Tatrzańskim i filiach, warsztaty i spotkania feryjne w Muzeum Tatrzańskim, spotkania górskie, podwieczorki narciarskie, Dni Otwarte Funduszy Europejskich, Międzynarodowy Dzień Gór; Pozostałe wydarzenia w 2018 roku w Muzeum Tatrzańskim: spotkania autorskie/promocje książek, konferencje naukowe, spektakle Teatru Witkacego, konferencje, sesje, konkursy.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Działalność edukacyjna Muzeum Tatrzańskiego, czyli lekcje muzealne i zajęcia edukacyjne:

Lekcje muzealne: Odwiedziny w chałupie góralskiej, Rozruszać Koziołka Matołka, Oko sowy- czyli mądrość natury, Trudne życie mieszkańców Tatr, Jak dawniej bawiły się dzieci

Warsztaty dla dzieci

Zajęcia dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych (Bon Kultury): Jak dawniej bawiły się dzieci, Giewont czy Piłsudski, Kto mo owce ten mo co fce, Strojne Podhale Orowadzanie.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Kwerendy naukowe, wywiady terenowe, inwentary-

zacje miejsc, opracowania tematów wystaw, biogramy, liczenia fauny, dokumentacje wydarzeń historycznych oraz przygotowania do publikacji. Muzeum Tatrzańskie zorganizowało 3 konferencje naukowe: Konferencja Międzynarodowa „W pracowni. Hasior. Brzozowski. Rzaśa”, organizowana w ramach obchodów Roku Władysława Hasiora; VIII Zakopiańskie Spotkania Antropologiczne (współorganizowane przez Muzeum Tatrzańskie, Wydawnictwo Czarne, kwartalnik IS PAN Konteksty, fundację Zakopiańczycy. W poszukiwaniu tożsamości); III Międzynarodowa Konferencja Przyrodnicza Pogranicza polsko-czesko-słowackiego (współorganizowana przez Muzeum Tatrzańskie, Górecki Klub Przyrodników, Towarzystwo Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem oraz Stowarzyszenie Dziewięćsił).

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 2018 roku Muzeum Tatrzańskie wydało publikacje: Publikacja dwóch tomów Not. Fot. Notatnika Fotograficznego Władysława Hasiora tom 5, poświęcony pomnikom polskim oraz Not. Fot. Notatnika Fotograficznego Władysława Hasiora tom 6, poświęcony sztuce plebejskiej i malowanym domom, Rocznik Podhalański tom XII (Rocznik Podhalański T. 12 poświęcony został zakopiańskim muzealnikiem, którzy prezentują rezultaty niektórych ze swoich badań),

W pracowni. Hasior. Brzozowski. Rzaśa. Materiały pokonferencyjne- publikacja pokonferencyjna.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Muzeum Tatrzańskie i filie. Profilaktyka konserwatorska, konserwacja, zabezpieczenie, ubezpieczenie i ochrona zbiorów i obiektów (m.in. zabiegi renowacyjno-konserwatorskie (127 obiektów), zabiegi profilaktyczno-kosmetyczne, profilaktyka, dokonywanie zamówień i zakupów materiałów do profilaktyki, zarządzanie i dbanie o sprzęt do utrzymania klimatu, prace porządkowe, magazynowe i dotyczące estetyki budynków.

INWESTYCJE, REMONTY m.in.:

Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych budynków Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego (projekt dofinansowany w ramach Funduszy Europejskich i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego);

Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych, drewnianych budynków Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala (projekt dofinansowany z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020);

Drobne bieżące naprawy i remonty.

LICZBA PROJEKTÓW, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Muzeum Tatrzańskie pozyskało środki zewnętrzne do współfinansowania 7 projektów:

W pracowni. Hasior. Brzozowski. Rzaśa;

Regionalne Kolekcje Sztuki Współczesnej;

Zakup kolekcji obrazów Stanisława Ignacego Witkiewicza – portretów Teodora i Heleny Białynickich-Birula;

Konserwacja elementów ubiorów ludowych z kolekcji Muzeum Tatrzańskie;

Zakopiańskie Centrum Dokumentacji Dziedzictwa Niematerialnego (projekt realizowany w ramach Funduszy Europejskich i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego);

Projekt Cyfrowe przetworzenie i udostępnienie zbiorów 2D w Muzeum Tatrzańskim (projekt dofinansowany w ramach Funduszy Europejskich i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego);

Projekt: Muzea Otwarte – rozszerzanie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego;

Not. Fot. Notatnik fotograficzny Władysława Hasiora (publikacja dwóch kolejnych tomów).

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 132 229

płatnie zwiedzający: 75 095

bezpłatnie zwiedzający: 57 134

uczestnicy zajęć: 3 342

uczestnicy wydarzeń: 6 517

liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): uczestnicy lekcji muzealnych: 1 402

bonu kultury: 883

warsztatów: 1 057

liczba: wolontariuszy: 8, stażystów: 6, praktykanci: 5

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 246 837

liczba unikalnych użytkowników strony www: 67 060

portal społecznościowy facebook:

liczba polubień: 10 305

liczba odbiorców: 1 231

Instagram, liczba obserwujących: 1 041

Twitter, liczba obserwujących: 701

Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem, Bieg Hasiora

Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Inauguracja działalności nowej siedziby Muzeum w Gmachu Głównym przy ul. Jagiellońskiej 56 w Nowym Sączu jako pierwsze wydarzenie z zaplanowanych w roku jubileuszowym 80-lecia działalności placówki:

udostępnienie zwiedzającym trzech nowych wystaw stałych na temat historii Nowego Sącza w latach 1867-1945 wraz z Pracownią Bolesława Barbackiego – malarza nowosądeckiego oraz wystawy czasowej Życie w błędnym kole. Twórczość Jacka i Rafała Malczewskich.

Realizacja projektów inwestycyjnych z udziałem funduszy unijnych i środków finansowych z budżetu województwa małopolskiego:

- SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu – kontynuacja projektu rozpoczętego w 2017 roku. Projekt partnerski realizowany przez 8 instytucji: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu – Lidera Projektu, Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej, Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów z Gorlic, Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny i Zamek Lipowiec, Muzeum Kultury Ludowej w Sidzinie, Gminę Dobczyce oraz Małopolski Instytut Kultury w Krakowie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Priorytet: VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury, Działanie: 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
- Konserwacja i remont obiektów zabytkowych Sądeckiego Parku Etnograficznego w Nowym Sączu – kontynuacja projektu rozpoczętego w 2017 roku. Projekt finansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś 6 Dziedzictwo regionalne, Działanie 6.1 Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Poddziałanie 6.1.1 Ochrona i opieka nad zabytkami.
- Przy wiejskiej drodze – w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych – kontynuacja projektu rozpoczętego w 2017 roku. Projekt partnerski, realizowany przez 5 instytucji: Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej (partner wiodący), Słowackie Muzeum Narodowe w Bratysławie, Muzeum Orawskiej Wsi w Zuberku, Muzeum Orawskie w Dolnym Kubinie, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu finan-

sowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020, Oś priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza.

Projekt w części sądeckiej dotyczy rewitalizacji przemysłu wiejskiego z terenu Sądeckizny. Powstał Sektor Przemysłu Ludowego w Sądeckim Parku Etnograficznym, na który składają się drewniane obiekty przemysłowe napędzane siłą wody: młyn z Kamienicy, dwa tartaki – z Młodowa i Zasadnego oraz folusz z Krościenka.

Projekty współfinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (z udziałem innych środków zewnętrznych) – szersze opisy projektów na stronie www.muzeum.sacz.pl oraz w publikacjach towarzyszących projektom: Ubiory mieszczkańskie w zbiorach Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu oraz Haft lachowski. Projekt Kulturotwórcze znaczenie jarmarków i targów na Sądecku – badania i popularyzacja – II etap w ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kultura ludowa i tradycyjna. Projekt Mistrz tradycji - haft lachowski w ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kultura ludowa i tradycyjna.

WYSTAWY STAŁE

W 2018 roku Muzeum udostępniło zwiedzającym 44 wystawy stałe zlokalizowane w poszczególnych oddziałach i filiach.

WYSTAWY CZASOWE

W 2018 roku Muzeum udostępniło zwiedzającym 37 wystaw czasowych, w tym: 1 kontynuacja i 2 nowe w kraju; 3 kontynuacje w oddziałach; 18 własnych, 19 obcych; realizowane zarówno jako formy samodzielne jak i elementy składowe większych przedsięwzięć (konkursów, projektów):

W Gmachu Głównym: Życie w błędnym kole. Twórczość Jacka i Rafała Malczewskich (własna, ze zbiorów muzeów polskich); Nasze zbiory nasza chluba (własna, z okazji 80-lecia Muzeum); Pro memoria. Wystawa poświęcona Bronisławowi Pierackiemu (własna, jedno z działań w projekcie NIEPODLEGŁA); w Domu Gotyckim, w tym m.in. 2 wystawy zorganizowane we współpracy z instytucjami słowackimi (pierwsza

z Muzeum Lubowelskim w Starej Lubowli, druga z Muzeum Szaryskim w Bardiowie i Instytutem Słowackim w Warszawie); W Galerii Marii Ritter i Starych Wnętrzach Mieszkańskich pokonkursowa szopek; W Sądeckim Parku Etnograficznym, w tym 2 wystawy plenerowe w ramach zadania Kto to wie(ś) we współpracy z Muzeum Etnograficznym w Krakowie; W Miasteczku Galicyjskim; w tym m.in. wystawa zorganizowana we współpracy z artystą słowackim Janem Krličką z Preszowa, dofinansowana przez Urząd Miasta Nowego Sącza oraz wystawa z okazji 170. rocznicy Rewolucji Węgierskiej podczas Wiosny Ludów, zorganizowana we współpracy z Konsulatem Węgier w Krakowie i ze Stowarzyszeniem Amici Hungariae; W Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju, w tym wystawa upamiętniająca 50. Rocznicę śmierci Nikifora i towarzyszące jej wydarzenia Rajd Rowerowy śladami Nikifora i Harasymowicza oraz gra miejska W świecie Nikifora; W Muzeum Pienińskim im. J.Szalaya w Szczawnicy-Szlachtowej, w tym Ojcowie Niepodległości oraz Szczawniczanie w walce o niepodległość (jako działania w projekcie NIEPODLEGŁA).

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

festiwale, cykle, wydarzenia plenerowe, obchody

Cykliczne imprezy etnograficzno-folklorystyczne i seminaryjne w SPE i MG np.: Za sześć noc Wielkanoc - konkurs i święcenie palm; Majówka 2018. Rozpoczęcie sezonu w Sądeckim Parku Etnograficznym i Miasteczku Galicyjskim, Dzień Dziecka; Dla świętych patronów – odpust na Piotra i Pawła; Wielki Dzień Pszczół; Pasterka; Projekt Zachowanie oraz rewitalizacja tradycyjnych ginących zawodów wiejskich i małomiasteczkowych w Sądeckim Parku Etnograficznym i Miasteczku Galicyjskim

Inne wydarzenia plenerowe i formy historyczno-edukacyjne:

Inne własne działania:

Noc Muzeów, Jarmark św. Małgorzaty, Złot Zabytkowych Pojazdów, Jarmark Galicyjski z Kociołkiem Galicyjskim, Kiermasz Staroci w Miasteczku Galicyjskim, Otwarcie nowego sektora przemysłu ludowego, Slajdowiska- Tajemnicze Podróże – spotkanie z Adamem Bieleckim, Spotkanie kawowe wraz z koncertem Święto Kawy, Pokazy i wystawki jarmarczne w Miasteczku Galicyjskim: Kiermasz Wielkanocny i Jarmark Bożonarodzeniowy, Narty w skansenie – impreza sportowo edukacyjna w Miasteczku Galicyjskim, Klimaty Galicyjskie – kontynuacja w 2018 roku projektu, polegającego na specjalnym (50% wartość biletu ulgowego) zwiedzaniu przestrzeni Miasteczka Galicyjskiego przez grupy zorganizowane ze szkół Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego.

Cykl edukacyjno-historyczny Spotkajmy się w Muzeum Pienińskim.

Inne współorganizowane działania:

Polska zobacz więcej – weekend za pół ceny – ini-

cjatorem wydarzenia było Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Polska Organizacja Turystyczna, Wieczór polsko-węgierski Epizody przyjaźni polsko-węgierskiej – współpraca ze Stowarzyszeniem Amici Hungariae i Konsulatem Generalnym Węgier w Krakowie, Święto Flagi- rodzinny festyn patriotyczny Polska jest nasza- współpraca z Fundacją Żyj Aktywnie!), Turniej Szkół Nowy Sącz 2018 Sądecka Gra Miejska pt. Odkrywamy Historię Naszego Miasta- impreza współorganizowana ze szkołami z terenu Nowego Sącza, V Międzynarodowy Bieg Charytatywny RAN 4 A SMILE - impreza współorganizowana przez WSB, Spektakl Rabacja, Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie, Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego- współorganizowane MIK GG, kontynuacja corocznego cyklu XVI Biesiada Karpacza – MCK Sokół - współorganizowane z MCK Sokół, Echo Trombity- współorganizowane z MCK Sokół, Wręczenie Honorowej Nagrody Sądecka im. Szczęsnego Morawskiego, Widowisko Teatralne NIKI4LIFE – współorganizowane z województwem małopolskim – Krynica Nowe Łazienki Mineralne), Polska jest nasza. Święto Wojska Polskiego – współpraca z Fundacją Żyj Aktywnie!, Karpaty Offer – współorganizowane z MCK Sokół, Niezwykła Małopolska Wieś 2018 – finał konkursu wraz z koncertami towarzyszącymi – z inicjatywy województwa małopolskiego, IV Zjazd Karpacki- współorganizowane ze Związkiem Podhalan i MCK Sokół, Festiwal Art Forum – warsztaty akordeonowe w ramach, Parowozem przez Galicyjską Kolej Transwersalną– przejazd pociągiem retro na trasie Nowy Sącz – Chabówka, któremu towarzyszyły inne atrakcje: pikniki regionalne, zwiedzanie Izby Tradycji Nowosądeckiego Węzła Kolejowego oraz ekspozycji Skansenu Taboru kolejowego w Chabówce, pokazy historycznych grup rekonstrukcyjnych, prezentacje strojów z epoki, pokazy kuchni regionalnych, degustacje, loterie, konkursy Święto Odzyskania Niepodległości współorganizowane z Fundacją Żyj Aktywnie!, Spotkania muzealne

z najnowszej historią: organizacja programów i zajęć edukacyjnych oraz konferencji naukowych we współpracy z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie i innymi organizacjami i.in.

Współpraca międzynarodowa:

Udostępniano wystawę zrealizowaną wspólnie z Muzeum Lubowelskim; zrealizowano wystawę artysty z Preszowa poleconego przez Galerię Preszowską oraz wystawę na temat Bardiowa jako miasta na liście światowej UNESCO – we współpracy m.in. z Muzeum Szaryskim i Domem Słowacko-Polskim

w Bardiowie; uczestniczono wzajemnie w wydarzeniach realizowanych w Nowym Sączu i Starej Lubowli; odbyło się posiedzenie redakcji Zeszytów Sądecko-Spiskich w Muzeum Lubowelskim w Starej Lubowli w ramach kontynuacji współpracy z muzeami i instytucjami kultury na słowackim Spiszu i Szaryszu;

Zorganizowano wystawy i wieczory na temat przyjaźni polsko-węgierskiej podczas II wojny światowej, z przypomnieniem wydarzeń węgierskiej Wiosny Ludów 1848 roku przy współpracy Konsulatu Węgier w Krakowie, z udziałem Konsul Generalnej Węgier Adrienne Körmendy;

We współorganizacji z Instytutem Sławistyki UJ Międzynarodowej odbyła się konferencja naukowa Galicyjskie Spotkania Sławistyczne w Miasteczku Galicyjskim (z udziałem sławistów z Włoch, Rosji, Słowacji, Czech, Austrii, Serbii, Słowenii i Bułgarii);

Zrealizowano przy współpracy z Archeoparkiem Liptovia konferencję w ramach partnerskiego mikroprojektu Żywe pradzieje pod Tatrami w Besenovej koło Liptovskiego Mikulasza.

Pośrednictwo w kontaktach naukowych polsko-słowackich, m.in. uzyskanie zgody na publikację zdjęć z Muzeum Lubowskiego w tekście prof. Ryszarda Mączyńskiego z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

KONKURSY

Muzeum zorganizowało następujące konkursy:

Skarby Małopolski: To przyniosła nam wolność... (fotograficzny), Moja przygoda w muzeum – edycja 2017/2018;

Ziemia Sądecka od przeszłości do współczesności 2017/2018 – XVIII edycja powiatowego konkursu historycznego, przeprowadzanego we współpracy z nowosądeckimi szkołami, Polskim Towarzystwem Historycznym O/Nowy Sącz, Katolickim Stowarzyszeniem Civitas Christiana w Nowym Sączu oraz lokalnymi samorządami i stowarzyszeniami,

XXXIV Wojewódzki Konkurs Recytatorski – we współpracy z Pałacem Młodzieży w Nowym Sączu; Szopki bożonarodzeniowe 2018 – XX międzyszkolny konkurs i pokonkursowa wystawa we współpracy z SP nr 3 w Nowym Sączu,

Elity Ziemi Sądeckiej II Rzeczypospolitej i ich losy po 1939 roku (projekt cykliczny);

Międzyprzedszkolny Konkurs Historyczny dla dzieci pt. Piękna jest Sądecka Ziemia.

Koncerty i audycje muzyczne: Koncert Szkoły Muzycznej, Koncert charytatywny i aukcja dla Tomka Brzeskiego, Capella Cracoviensis. Koncert dedykowany pracownikom i sympatykom Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu, Zajkowski, Listwan. Koncert w 100 rocznicę Odzyskania Niepodległości, Koncert pastorałek.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA, W TYM BON KULTURY

W ramach podstawowej oferty edukacyjnej zorganizowano 54 lekcje muzealne, w których uczestniczyło 1 015 osób, oraz 61 zajęć warsztatowych, w których uczestniczyło 1 064 osób. W ramach projektu edukacyjnego BON KULTURY zre-

alizowano 168 warsztatów, w których wzięło udział 2 715 osób.

Pozostałe formy edukacyjne i współpraca edukacyjna, m.in.: Cała Polska czyta dzieciom – i muzealnicy też we wnętrzach i plenerach muzealnych oraz poza siedzibą, przede wszystkim w przedszkolach; Warsztaty terapii zajęciowej z udziałem dzieci i młodzieży z dysfunkcjami ze Stowarzyszeń MADA, NADZIEJA w Nowym Sączu oraz pensjonariuszy Ośrodka Terapeutycznego dla dorosłych JESTEŚMY w Nowym Sączu; Kontynuacja współpracy ze szkołami wszystkich poziomów nauczania oraz ich organami prowadzącymi, uczelniami wyższymi, placówkami pracy pozaszkolnej, szkołami artystycznymi, instytucjami oświatowymi, instytucjami kultury, stowarzyszeniami itp. Udział w uroczystościach rocznicowych placówek szkolnych i instytucji pożytku publicznego i inauguracjach nowych projektów o charakterze edukacyjnym inicjowanych przez środowiska szkolne (m.in. Klub Historyczny przy Zespole Szkół Budowlanych w Nowym Sączu).

WIDEO/FOTORELACJE ZREALIZOWANE PRZEZ DZIAŁ PROMOCJI

m. in. z: otwarcia Gmachu Głównego Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu i sezonu w Sądeckim Parku Etnograficznym i Miasteczku Galicyjskim; odpustu na Piotra i Pawła; Finału konkursu fotograficznego Skarby Małopolski: Wystawa Skarby Małopolski 2018. Rzeczpospolita Polska 1918 roku. To przyniosła nam wolność; X Zlotu Zabytkowych Pojazdów w Miasteczku Galicyjskim w Nowym Sączu, ze spotkania artystycznego w Starym Domu Zdrowym w Krynicy-Zdroju z okazji 50 rocznicy śmierci Nikifora; Koncertu na 100 lecie niepodległości, otwarcia Sektora Przemysłu Ludowego, Wykładu o hafcie lachowskim Marii Brylak Załuskiej w ramach projektu Mistrz tradycji- haft lachowski.

W Dziale Promocji zrealizowano następujące filmy: Kwiatki, wisielki, pazdurki... 15-minutowy reportaż poświęcony podegrodzkiej hafciarce Janinie Lorczyk w ramach projektu Mistrz tradycji – haft lachowski – real. Joanna Hołda (Dział Etnografii), Jacek Kurzeja (Dział Promocji); Wideoklip reklamujący wystawę z okazji 50. rocznicy śmierci Nikifora, przygotowany do emisji w TVP KULTURA – real. Zbigniew Wolanin (Dział Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej), Jacek Kurzeja (Dział Promocji); Współpracowano z Fundacją Nomina Rosae przy realizacji filmu Bolesław Barbacki – portret Polaka Edyta Ross-Pazdyk (Dział Sztuki), Maria Marcinowska (spec.ds. org. wystaw i imprez kult.).

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Około 68 tematycznych kwerend i badań terenowych oraz 12 projektów badawczych;

uczestnictwo w 17 konferencjach i sympozjach tematycznych;
przygotowanie tekstów i publikacje: 9 artykułów naukowych w wydawnictwach własnych oraz 10 artykułów w czasopismach specjalistycznych (zewnętrznych);
ewidencja zbiorów w programie Musnet- 680 obiektów, w tym: 372 z fotografiami i 308 bez fotografii, łącznie około 60 placówek muzealnych i naukowych współpracujących z Muzeum w 2018 roku, w tym ok. 10 zagranicznych.

Konferencje:

Własne i współorganizowane w Muzeum:

- Sympozjum z okazji 170. rocznicy Wiosny Ludów z towarzyszącą wystawą na temat przyjaźni polsko-węgierskiej oraz z filmem o Józefie Bemie (z udziałem Adrienne Kőrmendy, Konsul Generalnej Węgier w Krakowie, we współpracy ze Stowarzyszeniem Amici Hungariae i Konsulatem Węgier);
- Międzynarodowe Spotkania Sławistyczne (we współpracy z Instytutem Sławistyki UJ);
- Ogólnopolskie Seminarium Naukowe dla słuchaczy Podyplomowego Studium Muzeologicznego UJ w SPE i MG;
- X Forum Uniwersytetu III Wieku. Konferencja w ramach XXVIII Forum Ekonomicznego (współ. Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku);
- Konferencja pn. Innowacyjne formy aktywizacji gospodarstw agroturystycznych, edukacyjnych i opiekuńczych (współ. Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego);
- Konferencja pn. Niepełnosprawność – wyzwanie nie bariera, ujęcie naukowe i praktyczne, (współ. Departament Zdrowia i Polityki Społecznej WM).

W kraju:

Udział: w sympozjum Międzynarodowe Triennale sztuki naiwnej i Art Brut pogranicza polsko – słowackiego org. Euroregion Tatry (Z. Wolanin), w promocji Szkiełownika Wyspiańskiego, opublikowanego przez Piotra i Tadeusza Łopatkiewiczów (w Śląskiej Bibliotece Publicznej im. J. Szujskiego (M. Marcinowska), w jubileuszu Stowarzyszenia Muzeów na wolnym powietrzu (B. Romańska, M. Madziar, J. Hołda); w promocji książek o Łemkowszczyźnie Stanisława Krycińskiego w Wojewódzkiej Bibliotece Pedagogicznej w Nowym Sączu (M. Marcinowska); udział w konferencji Folklor dziecięcy – między tradycją a współczesnością organizowanej przez MCK Sokół (J. Hołda, B. Romańska, B. Błażewicz); udział w konferencji naukowej Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego (Z. Wolanin); w konferencji z cyklu Ikonosfera w Muzeum w Szamotułach: referaty: Techniki i formy ikon XV-XVII w. w oparciu o zabytki wybrane z kolekcji Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu (M. Marcinowska); Ikony na płótnie (E. Ross-Pazdyk); w IV kon-

gresie Kultury Regionów organizowanym przez MC Sokół (B. Romańska, J. Hołda); w konferencji "Szlakiem Kultury Wołoskiej Polańczyk, realizowanej przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia PRO CARPATHIA (J. Hołda, B. Romańska, B. Błażewicz, B. Wierzbicka); w konferencji na zakończenie projektu partnerskiego Przy wiejskiej drodze – w rytmie dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych współfinansowanego przez program Współpracy Transgranicznej Polska – Słowacja 2014-2020 INTERREG V- A, organizowanej przez Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej (J. Obtułowicz, B. Romańska, B. Błażewicz, J. Hołda, R. Gryzłó) oraz Wykład dla UTW w Bibliotece Wojewódzkiej: Nasze zbiory – nasza chluba. W 80. roku działalności nowosądeckiego Muzeum (M. Marcinowska).

Za granicą:

Konferencja w ramach partnerskiego mikroprojektu Żywe pradzieje pod Tatrami
w Bešenovej koło Liptovskiego Mikulaša: referaty: Archeologia Sądeckizny (M. Marcinowska), Międzyrzecze Dunajca i Popradu w okresie od schyłkowego paleolitu do środkowej epoki brązu. Problem źródeł (Hanna i Maciej Wawrzczakowie).

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Muzeum opublikowało 5 tytułów własnych: Ofertę Edukacyjną 2018/19 (nakład 1 000 egz.); Przewodnik po Muzeum Nikifora w Krynicy (nakład 500 egz.); Katalog Ubiory ludowe i mieszczańskie ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu (nakład 450 egz.), Katalog Ubiory ludowe i mieszczańskie ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu cz.2 (nakład 1 000 egz.) Przewodnik po Gmachu Głównym (nakład 1 000 egz.) oraz Między zacofaniem a nowoczesnością. Społeczeństwo Nowego Sącza w latach 1867–1939, autorstwa Łukasza Połomskiego (nakład 500 egz., współwydawnictwo); Haft Lachowski. Wzornik (nakład 500 egz. wydawnictwo promocyjne), a także publikacje w wydawnictwach zewnętrznych.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Zdigitalizowano 680 obiektów, w tym: 372 z fotografią, 308 bez fotografii. Muzeum przystąpiło do projektu Muzeana- wirtualny katalog sztuki w którym partnerem wiodącym jest Fundacja Promocji Sztuki Niezła Sztuka z siedzibą w Łodzi. Poddano zabiegom konserwatorskim i zachowawczym 700 obiektów, w tym: 35 konserwacji gruntownej, 175 renowacji estetycznej; 300 renowacji zachowawczej, 190 oczyszczeniu i drobnym naprawom (w tym przenoszenie i urządzenie magazynów).

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE (21)

Z udziałem funduszy unijnych (3):

szersze opisy projektów na stronie www.muzeum.sacz.pl

- SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu – kontynuacja rozpoczętego w 2017 roku projektu partnerskiego (8 instytucji) z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Priorytet: VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury, Działanie: 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury. Całkowita wartość: 13,6 mln zł, w tym: środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 9,1 mln zł
budżet JST i inne krajowe środki publiczne: 4,5 mln zł

W 2018 roku, w części nowosądeckiej:

Wkład Funduszy Europejskich: 1,7 mln zł

Wkład województwa małopolskiego: 144 760,44 zł

- Konserwacja i remont obiektów zabytkowych Sądeckiego Parku Etnograficznego w Nowym Sączu – kontynuacja rozpoczętego w 2017 roku projektu realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś 6 Dziedzictwo regionalne, Działanie 6.1 Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Poddziałanie 6.1.1 Ochrona i opieka nad zabytkami.

Całkowita wartość: 3,3 mln zł, w tym:

Wkład Funduszy Europejskich: 1,9 mln zł

Wkład województwa małopolskiego: 0,7 mln zł

Wkład Beneficjenta: 0,7 mln zł.

W 2018 roku:

Wkład Funduszy Europejskich: 582 358,84 zł

Wkład województwa małopolskiego: 173 679 zł

- Przy wiejskiej drodze – w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych – kontynuacja rozpoczętego w 2017 roku projektu partnerskiego, realizowanego przez 5 instytucji ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020, Oś priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza.

Całkowita wartość projektu: 1,7 mln €, w tym zadanie realizowane przez Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu: 0,6 mln €.

W 2018 roku:

Wkład Funduszy Europejskich: 1,3 mln zł

Wkład województwa małopolskiego: 263 561 zł

Projekty współfinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, z udziałem innych środków zewnętrznych (2) – szersze opisy projektów na stronie www.muzeum.sacz.pl oraz w publikacjach towarzyszących projektom:

Ubiory mieszczarskie w zbiorach Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu” oraz „Haft lachowski.

Projekt Kulturotwórcze znaczenie jarmarków i targów na Sądecczyźnie – badania i popularyzacja – II etap w ramach Programu Dziedzictwo Kulturowe, priorytet: Kultura ludowa i tradycyjna

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 50 000 zł

Województwo małopolskie: 45 000 zł

Miasto Nowy Sącz: 41 000 zł

Projekt Mistrz tradycji (haft lachowski)

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 20 000 zł

Województwo małopolskie: 8 000 zł

Inne projekty z udziałem środków województwa małopolskiego (14):

- Modernizacja kotłowni w budynku przy ul. Jagiellońskiej 56: 100 000 zł
- Zakup wyposażenia i sprzętu komputerowego na potrzeby prowadzenia działalności kulturalnej: 85 000 zł
- Zakup ciągnika z osprzętem na potrzeby Sądeckiego Parku Etnograficznego: 200 000 zł
- Otwarcie nowej siedziby przy ul. Jagiellońskiej 56 w Nowym Sączu: 80 000 zł
- Urodzinowa oferta – organizacja programu inauguracyjnego działalności nowej siedziby: 20 000 zł
- Otwarcie nowego sektora przemysłu ludowego w SPE: 25 000 zł
- Niki4Life – spektakl teatralny w ramach obchodów 50 rocznicy śmierci Nikifora: 35 000 zł
- Publikacja: Między zacofaniem a nowoczesnością. Społeczeństwo Nowego Sącza w latach 1867-1939 autorstwa Łukasza Połomskiego: 25 000 zł
- Wystawa i impreza plenerowa Kto to wie(ś): 110 000 zł
- Wystawa Nikifor malarz – Nikifor artysta z imprezami towarzyszącymi: 10 000 zł
- Organizacja spotkania kadry zarządzającej instytucjami kultury: 9 000 zł
- Objazd studyjny w związku z realizacją projektu Skansenowa dla pracowników małopolskich muzeów: 8 000 zł
- Poprawa dostępności muzeów dla osób niepełnosprawnych: 2 000 zł
- Bon Kultury: 44 750 zł

Projekty z udziałem środków Urzędu Miasta Nowego Sącza (2):

- Jarmark św. Małgorzaty (w ramach projektu dofinansowanego z programu MKiDN): 41 000 zł
- Konfederacja polsko-słowacka. Marian Pażucha i Jan Krlička- wystawa z udziałem artysty ze słowackiego miasta partnerskiego Preszowa: 2 000 zł.

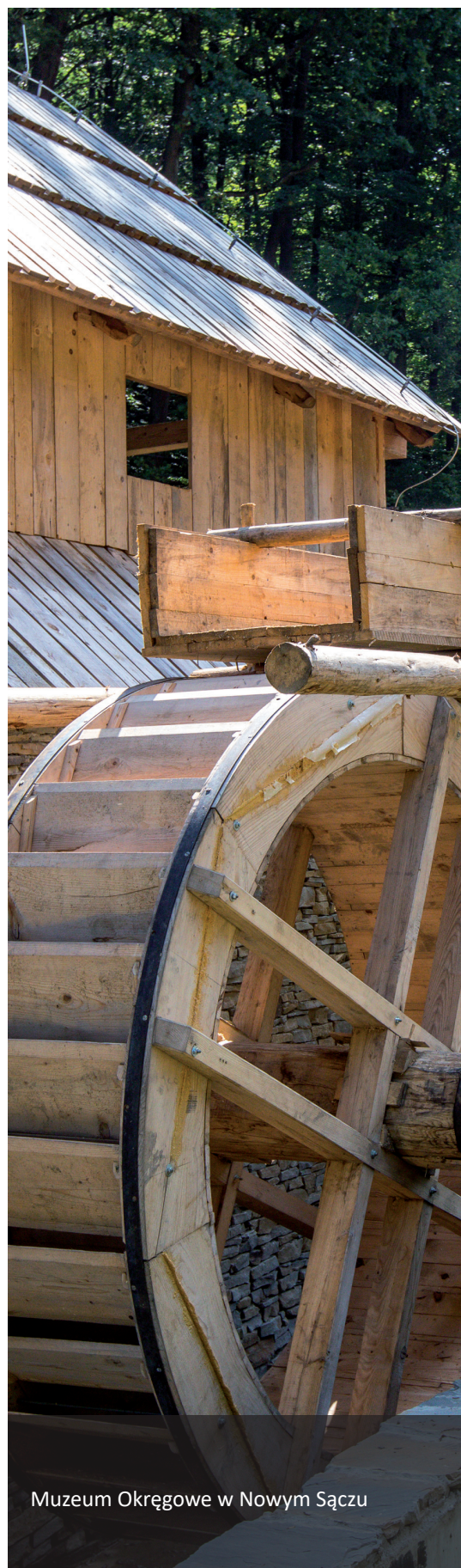
STATYSTYKA

frekwencja we wszystkich oddziałach

i filiach: 144 629
frekwencja w poszczególnych oddziałach i filiach:
Gmach Główny: 4 554
Dom Gotycki: 9 709
Sądecki Park Etnograficzny wraz z Miasteczkiem
Galicyjskim: 68 792
Muzeum Nikifora: 28 436
Muzeum Pienińskie: 15 384
Galeria Marii Ritter: 501
Muzeum Lachów Sądeckich: 1 502
zwiedzających indywidualnie: 92 639
w ramach grup zorganizowanych): 27 762
(1 167 grup)
na wystawach stałych i czasowych łącznie
wejść biletowanych: 116 482
na imprezach plenerowych: 29 337
na koncertach: 3 080
w konkursach: 291

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 217 303
unikalni użytkownicy: 161 207

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Tarnów Polskiej Piosenki Festival

W 2018 roku Muzeum współorganizowało wraz z radiem RDN Małopolska festiwal muzyczny Tarnów Polskiej Piosenki Festival. Wydarzenie zostało sfinansowane dzięki wygranej projektu, zgłoszonego do II edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego, pod nazwą „Tarnów Polskiej Piosenki Festival”. Festiwal odbył się w dniach 19-22 lipca na tarnowskim Rynku, w bezpośrednim sąsiedztwie siedziby Muzeum, a także jego oddziałów i filii (Ratusz, historyczny Gmach Główny). Podczas czterech dni, na scenie zaprezentowały się największe gwiazdy polskiej piosenki, wśród nich m.in. Sarsa, Natalia Kukulska, Mateusz Ziółko i Maryla Rodowicz! Ważnym elementem wydarzenia był także konkurs dla zespołów amatorskich „DemoGraMY!”. Dzięki niemu nowopowstałe, nieznanne zespoły muzyczne, miały szansę prezentacji swojego repertuaru na profesjonalnej scenie. Zwycięzcy – zespół „Egzotyczny Dandys Paryskich Bulwarów”, otrzymał możliwość nagrania płyty w profesjonalnym studiu nagraniowym. W koncercie wzięło udział około 18 000 widzów.

Międzynarodowy Turniej Rycerski „O Złoty Warkocz Tarłówny”

Muzeum Okręgowe w Tarnowie i Dębińskie Centrum Kultury zorganizowało po raz kolejny Międzynarodowy Turniej Rycerski „O Złoty Warkocz Tarłówny”.

Wydarzenie to mające wieloletnią tradycję, ściera corocznie, licznie mieszkańców regionu oraz turystów. Główną atrakcją stanowiły inscenizacje walk w wykonaniu grup rekonstrukcji historycznej, pokazy artyleryjskie czy turniej konnych kopijników. Elementem kulminacyjnym turnieju była bitwa o zamek oraz finałowy pojedynek na miecze o trofeum, jakim jest „Złoty Warkocz Tarłówny”.

Wśród zaproszonych grup rekonstrukcyjnych znaleźli się m.in. Bractwo Rycerskie Miasta Nowa Dęba, grupa Sarmata, grupa konna Xiążęca Drużyna, KGKK Art-Show, czeska grupa Memento Mori.

W części artystycznej – wystąpił zespół „Lubelska Federacja Bardów” wraz z repertuarem poezji śpiewanej. Zwieńczeniem tegorocznej edycji Turnieju był pokaz sztucznych ogni. Zmagania rycerzy obejrzało łącznie ok. 6 500 widzów.

„Panorama Siedmiogrodzka” w Użhorodzie

„History in 360° – The Transylvanian Panorama, The arrival of the Hungarians and Panoramas of the World” („360 stopni historii. Panorama Siedmiogrodzka, Przybycie Węgrów oraz Panoramy świata”)

- pod takim tytułem 13 marca 2018 roku otwarta została wystawa w Zakarpackim Regionalnym Muzeum Sztuki im. Josipa Bokszaja w Użhorodzie. Ekspozycja była udostępniona dla zwiedzających do końca czerwca.

Organizacja tego przedsięwzięcia była możliwa dzięki współpracy instytucji kultury z trzech krajów: Muzeum Okręgowego w Tarnowie, Zakarpackiego Regionalnego Muzeum Sztuki im. Jozefa Bokszaja (Ukraina) i Narodowego Parku Dziedzictwa Historycznego w Ópusztaszer (Węgry)

Na wystawie pokazana była kolekcja obrazów będących fragmentami „Panoramy Siedmiogrodzkiej”, znanej również pod nazwą „Panorama Bema i Petőfięgo”. Zaprezentowane zostało 8 oryginalnych fragmentów należących do Muzeum Okręgowego w Tarnowie. Drugą część wystawy tworzyły instalacje przedstawiające panoramę autorstwa Árpáda Feszty’ego „Osiedlenie się Węgrów”. Zachowana w całości, poddana procesom konserwatorskim wykonanym przez artystów i konserwatorów z Polski jest odwiedzana przez dziesiątki tysięcy Węgrów. Tarnowska Panorama związana z Józefem Bemem i węgierskim powstaniem 1848-49 roku jest drugim niezwykle ważnym dla Węgrów dziełem. W latach 2016/2017 w Ópusztaszer oglądnięto ją ponad 10 000 zwiedzających.

Celem wystawy było umożliwienie mieszkańcom Zakarpacia (narodowości węgierskiej) dostępu do tak ważnych dzieł wzmacniających tożsamość narodową, podkreślenie paralelnych losów historycznych. W 2018 roku minęła 170. rocznica węgierskiej rewolucji i walk z wojskami austriackimi i rosyjskimi, w których nie małą rolę odegrali żołnierze i oficerowie polscy. Drugim, nie mniej ważnym zamiarem, było zwrócenie uwagi na wspólne węgiersko-polskie korzenie historyczne oraz nawiązanie pozytywnej współpracy z partnerami ukraińskimi.

WYSTAWY STAŁE

Muzeum Okręgowe w Tarnowie prezentowało 8 wystaw stałych:

- Ratusz w Tarnowie – ekspozycja zatytułowana „W kontuszu i przy szabli”. Najcenniejsze zbiory z kolekcji Sanguszków, ilustrujące epokę sarmacką.
- Muzeum Etnograficzne w Tarnowie – dworek podmiejski z XVIII/XIX w. – Cyganie – historia – kultura, w sezonie letnim część plenerowa na dziedzińcu – tabor cygański.
- Zamek w Dębnie – budowla gotycka z XV w. – wnętrza zamkowe z zachowaniem cech różnych epok od gotyku po rokoko.

- Dwór w Dołędze – z XIX w. – muzeum wewnątrz, z wystrojem nawiązującym do wydarzeń historycznych, głównie do powstania styczniowego.
- Muzeum Pamiątek po Janie Matejce „Koryznówka” w Nowym Wiśniczu – dworek drewniany z XIX w. – muzeum biograficzne Jana Matejki.
- Muzeum Wincentego Witosa w Wierchosławicach – zagroda, którą zbudował i w której mieszkał Wincenty Witos – ekspozycja biograficzna poświęcona trzykrotnemu premierowi Polski.
- Siedziba Muzeum, Rynek 3 – To właśnie Tarnów. Wielcy Tarnowianie - wystawa najciekawszych archeologicznych i historycznych eksponatów z kolekcji muzealnych.
- Galeria Panorama – ekspozycja fragmentów „Panoramy Siedmiogrodzkiej” przedstawiającej w oryginale zwycięską dla Węgrów, bitwę pod Sybinem w 1849 roku.

Realizowano prace w ramach projektu SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu. Objął on dwa oddziały tarnowskiego Muzeum Okręgowego, w Dołędze oraz Zalipiu. Efektem zadania jest zwiększenie oferty kulturalnej- ekspozycyjnej i edukacyjnej, w obu tych miejscach.

WYSTAWY CZASOWE

We wszystkich oddziałach tarnowskiej instytucji przygotowano 25 ekspozycji czasowych.

Kontynuację znalazły cykle Tarnowscy Artyści w Galerii Muzealnej oraz Kolekcjonerzy. W ramach tego ostatniego, wykorzystano klimat zimowych igrzysk olimpijskich i przygotowano wystawę maskotek, które towarzyszą zmaganiom sportowców na olimpijskich arenach. Muzeum podjęło także współpracę międzynarodową, kontynuując i finalizując projekt rozpoczęty wcześniej, którego celem była organizacja wystawy fragmentów Panoramy Siedmiogrodzkiej na terenie Ukrainy. 13 marca 2018 roku w Użgorodzie, administracyjnej stolicy ukraińskiego Zakarpacia w pokazano kilkanaście płócien ilustrujących starcie pod Sybinem w 1849 roku (patrz. „Panorama Siedmiogrodzka” w Użhorodzie”) Drugą część roku Muzeum rozpoczęło od otwarcia wystawy Sen o Niepodległej, ilustrującej aktywność propaństwową i patriotyczną tarnowian w czasie zaboru austriackiego. Ta realizacja wpisywała się bezpośrednio w ideę Małopolska. Moja wolność, która angażowała wojewódzkie instytucje kultury do działania upamiętniającego bohaterów i wydarzenia, które umożliwiły odzyskanie niepodległości w 1918 roku.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Muzeum Okręgowe w Tarnowie uczestniczyło w organizacji i współorganizacji wydarzeń kulturalnych m.in.: Międzynarodowa Noc Muzeów, Dni Pamięci

Żydów Galicyjskich, „Międzynarodowy Tabor Pamięci Romów”.

Oddział Muzeum, Zamek w Dębnie świętował czterdziestolecie istnienia. Jubileuszowa uroczystość była okazją do podsumowań dotychczasowych działań jak również stanowiła sposobność do dyskusji na temat przyszłości tego typu zabytkowych obiektów w Polsce.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Działalność edukacyjna, traktowana jako komplementarna wobec edukacji szkolnej, jest istotnym elementem pracy Muzeum. Muzeum aktywnie szuka nowych metod i wykorzystuje tworzące się instrumenty edukacyjne by docierać do coraz większej grupy odbiorców oraz uatrakcyjnić każdą z oferowanych propozycji. W 2018 roku, łącznie odbyło się 817 spotkań, w tym 426 (8 129 uczestników) lekcji muzealnych, w ramach programu Bon Kultury zaś zrealizowano 391 (7 585 uczestników) spotkań. Muzeum tarnowskie wychodzi naprzeciw oczekiwaniom nauczycieli, animatorów kultury rozszerzając swoją ofertę kulturalną. Dzięki projektowi „Bon Kultury” finansowanego przez województwo małopolskie udało się zdynamizować nie tylko muzealne działania edukacyjne, ale także rozpoczęło się utrwalanie stałej współpracy pomiędzy środowiskiem nauczycielskim a edukatorami zatrudnionymi w tarnowskiej instytucji. Nie bez znaczenia jest też aktywizacja środowiska muzealnego w dziedzinie poszukiwania nowych lub reinterpretowanie dawnych zagadnień z dziedziny pracy z odbiorcą, którym dzisiaj jest nie tylko młodzież szkolna, ale także seniorzy, rodziny. Oferta Muzeum pozwala na pracę z osobami borykającymi się z niepełnosprawnościami. Szeroka oferta działań edukacyjna dostępna jest na stronie internetowej: www.muzeum.tarnow.pl

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Aktywność naukowa i badawcza prowadzona jest w tarnowskim Muzeum na polach: etnograficznym, archeologicznym, artystycznym i historycznym. Kontynuację znalazł projekt „Cyfrowe Dziedzictwo Kulturowe” polegający na digitalizacji i powszechnym udostępnieniu zbiorów muzealnych w internecie. W 2018 roku stworzono 1 206 nowych, kompletnych rekordów. Ogólna liczba zdigitalizowanych eksponatów muzealnych wynosi 16 824 co 25,85% wszystkich posiadanych zbiorów. W internecie opublikowanych zostało dotychczas 7 674 pełnych informacji na temat eksponatów.

W 2018 roku podjęto także kilkanaście rodzajów aktywności naukowej, badawczej, popularyzatorskiej, m.in. ze środków zewnętrznych, dzięki dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zrealizowano drugi etap projektu badawczego „Na bister+” inwentaryzującego miejsca zagłady Romów w cza-

sie II wojny światowej, prowadzone są przygotowania do wydania katalogu szkła i porcelany. Tarnowscy archeolodzy prowadzili badania na terenie odkrytego cmentarzyska w Dębiniu Łętowskiej, uczestniczyli także w pracach archeologicznych na odbudowywanym intensywnie zamku w Czchowie natomiast tarnowscy muzealnicy uczestniczyli w licznych projektach związanych ze świętowaniem setnej rocznicy odzyskania niepodległości.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W ramach działalności wydawniczej podjęte zostały prace wokół zagadnień związanych z kulturą Romów. Przy Muzeum Okręgowym w Tarnowie funkcjonuje redakcja czasopisma naukowego „Studia Romologica”, jedynego w Polsce periodyku naukowego poświęconego wyłącznie grupie etnicznej/narodowej Romów. Redakcja współpracuje z najlepszymi specjalistami z całego świata gwarantując w artykułach, poruszanie najbardziej aktualnej problematyki i stanu badań dotyczących społeczności romskich w Europie i na świecie. Od 2012 roku „Studia Romologica” znajduje się na Liście Czasopism Punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, otrzymując 6 punktów przysługujących za publikowane w nich artykuły i materiały naukowe. Jest obecne również w międzynarodowych internetowych bazach czasopism naukowych, np. CEJSH, Arianta.

Ruszył także portal nabister.pl Baza miejsc pamięci o zagładzie Romów – Samudaripen/Porrajmos. W ramach projektu Muzeum próbuje stworzyć pełną bazę miejsc pamięci o romskiej zagładzie. Będą to więc pomniki, kamienie pamiątkowe, tablice oraz inne formy upamiętnienia, w których wyraźne jest odniesienie do zagłady Cyganów/Romów.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

W pracowniach własnych dokonywano przeglądu konserwatorskiego eksponatów objętych wypożyczeniami oraz transferem do magazynów w nowej lokalizacji. Ponadto ponad setka eksponatów została objęta konserwacją na miejscu.

Po powrocie z ekspozycji zagranicznej na ukraińskim Zakarpaciu opiece konserwatorskiej poddane zostały fragmenty „Panoramy Siedmiogrodzkiej” wraz z ramami. Trwa współpraca z jednym z nielicznych w Polsce, Policealnym Studium Konserwacji działającym przy Zespole Szkół Plastycznych w Tarnowie. Słuchacze studium otrzymują od Muzeum sposobność pracy z zabytkiem (meblami) w ramach prac dyplomowych, mniejsze realizacje wykonywane są w ramach egzaminów semestralnych. Postępowała dynamicznie praca związana z udostępnianiem zbiorów muzealnych w portalu: kultura.malopolska.pl. Pracownia fotograficzna wykonała 6 692 fotografie zbiorów. Kolekcje Działu Archeologii oraz Działu Sztuki objęte zostały, trwającą, inwentaryzacją kontrolną.

INWESTYCJE I REMONTY

Muzeum Okręgowe w Tarnowie realizowało, jak w latach ubiegłych, zadania inwestycyjne. Kluczowym było zakończenie prac prowadzonych w ramach projektu „SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach”. Dzięki temu zostały wyremontowane istniejące obiekty w Zalipiu i Dołędże oraz powstały nowe przestrzenie ekspozycyjne.

Drugim istotnym projektem jest realizowane etapami od 2014 roku zadanie pn. „Rewaloryzacja, konserwacja i rozszerzenie publicznych funkcji zabytkowych obiektów Muzeum Okręgowego w Tarnowie”.

W 2018 roku Muzeum pozyskało środki z Unii Europejskiej na sfinansowanie zadania „Modernizacja i adaptacja budynku pokoszarowego na cele Regionalnego Centrum Edukacji o Pamięci. W 2018 roku udało się uzyskać również środki na realizację zadania „Termomodernizacja budynku Muzeum Etnograficznego w Tarnowie” w ramach projektu „Modernizacja energetyczna wojewódzkich budynków użyteczności publicznej”.

Dokonano także zakupu kolejnego fragmentu „Panoramy Siedmiogrodzkiej „Szarża” (znany także pod tytułami: „Szarża huzarów węgierskich na artylerię rosyjską”, „Rozbicie rosyjskiej artylerii przez huzarów”).

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Muzeum pozyskało środki zewnętrzne, wspomagane środkami budżetu województwa małopolskiego, na

- Zakup obrazu „Szarża” - fragmentu Panoramy Siedmiogrodzkiej. Główne źródło finansowania: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, program Kolekcje muzealne. Wartość zadania: 59 000 zł
- Konkurs Malowana Chata – edycja 55. Główne źródło finansowania: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, program Kultura ludowa i tradycyjna. Wartość zadania: 35 000 zł
- NA BISTER ,18- miejsca pamięci romskiego holokaustu w Europie. Główne źródło finansowania: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, program Miejsca Pamięci Narodowej za Granicą. Wartość zadania: 37 650 zł
- Modernizacja i adaptacja budynku pokoszarowego na cele Regionalnego Centrum Edukacji i Pamięci. Główne źródło finansowania: RPOWM na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 11. Wartość zadania: 2 562 995,38 zł

Poza wymienionymi powyżej zadaniami realizowanymi samodzielnie Muzeum Okręgowe w Tarnowie uczestniczyło w realizacji następujących projektów: Nazwa: SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym po-

wietrzy. Projekt inwestycyjny realizowany wspólnie przez 8 instytucji partnerskich, Głównym celem projektu jest zachowanie zabytków architektury drewnianej (w tym sakralnej). Zadanie obejmowało dwie oddziały: Muzeum Dwór w Dołędze oraz Zagroda Felicji Curyłowej w Zalipiu.

Nazwa: Modernizacja energetyczna wojewódzkich budynków użyteczności publicznej. Projekt inwestycyjny realizowany wspólnie przez 14 instytucji partnerskich. Odnośnie Muzeum Okręgowego w Tarnowie przedsięwzięcie ma na celu zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej budynku Muzeum Etnograficznego położonego przy ul. Krakowskiej 10 w Tarnowie (realizacja projektu trwała w 2018, jednak przeprowadzenie inwestycji planowane jest na 2019 rok.)

STATYSTYKI

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 817, w tym:

bon kultury: 391

liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 21

liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 6, w tym 4 samodzielnie, 2 w partnerstwie

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 61 992

uczestnicy ogółem (z podziałem na:

uczestników lekcji muzealnych, koncertów, innych form): 55 309

liczba wolontariuszy, stażystów: łącznie 29 osób (13 wolontariuszy, 16 stażystów)

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 159 227

liczba unikalnych użytkowników strony www: 36 359

Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Turniej Rycerski „O warkocz Tartówny” w Dębnie

PODSUMOWANIE

Dotacje z budżetu województwa małopolskiego dla instytucji kultury województwa małopolskiego

Województwo małopolskie prowadzi lub współprowadzi 24 instytucje kultury, z czego 22 jest wpisanych do rejestru województwa.

Instytucje współprowadzone, wpisane do rejestrów innych podmiotów:

- Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie (Gmina Miejska Kraków)
- Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego).

Instytucje współprowadzone, wpisane do rejestru województwa:

- Krakowski Teatr Scena STU w Krakowie
- Instytut Dialogu Międzykulturowego Jana Pawła II w Krakowie
- Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Wadowicach
- Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach, instytucja wpisana do rejestru województwa małopolskiego, została na podstawie odrębnej umowy przekazana do prowadzenia Powiatowi Gorlickiemu.

DOTACJE

Dotacja podmiotowa na 1.01.2018 dla instytucji kultury województwa małopolskiego została zaplanowana w uchwale w sprawie budżetu województwa małopolskiego na poziomie 114 718 915 zł., w tym:

- z budżetu województwa małopolskiego: 112 458 915 zł;
- z Fundacji Centrum im. Jana Pawła II „Nie lękajcie się”: 200.000 zł (dla Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie);
- z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego: 2 060 000 zł, w tym: Gmina Miejska Kraków: 2 060 000 zł (na działalność bieżącą dla: Krakowski Teatr Scena STU: 960 000 zł, Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II: 1 100 000 zł);

W ciągu roku budżetowego – na mocy uchwał Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie zmian w budżecie województwa – zwiększono roczną wartość dotacji dla instytucji kultury na realizację zadań statutowych w łącznej kwocie 12 132 699 zł, z następujących źródeł:

- z budżetu województwa małopolskiego: 11 730 199 zł;
- z budżetu Gminy Miejskiej Kraków: 304 200 zł (na działalność bieżącą dla: Krakowski Teatr Scena STU: 277 700 zł oraz 26 500 zł dla Instytutu

Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie);

- z budżetu Gminy Nowy Targ: 15 000 zł (na organizację przedsięwzięć kulturalnych realizowanych w 2018 roku przez Galerię Sztuki „Jatki” Biuro Wystaw Artystycznych w Nowym Targu (oddział Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu);
- z budżetu Gminy Miasta Tarnowa: 40 000 zł na działalność statutową Muzeum Okręgowego w Tarnowie;
- z budżetu Gminy Jabłonka: 30 000 zł na dofinansowanie działalności Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej;
- z budżetu Gminy Lipnica Wielka: 11 300 zł na dofinansowanie działalności Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej;
- z budżetu Gminy Raba Wyżna: 2 000 zł na dofinansowanie działalności Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej.

Ponadto, poza budżetem województwa małopolskiego, z budżetu państwa przekazano dotację w wysokości 867 000 zł dla Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach poprzez budżet Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jako współorganizatora Muzeum.

Na dzień 31.12.2018 roku dotacja podstawowa dla instytucji kultury wyniosła łącznie 127 251 614 zł.

Dotacje z budżetu WM

l.p	nazwa instytucji	2015	2016	2017	2018
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	3 442 930	3 630 300	4 017 834	4 209 012
2.	Muzeum Etnograficzne w Krakowie	3 491 320	3 522 920	3 884 120	4 703 223
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	4 151 780	4 406 040	4 799 922	5 640 380
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	5 200 940	5 339 430	5 848 590	6 782 787
5.	Muzeum Tatrzańskie w Zakopanym	2 136 520	2 367 920	2 727 120	3 021 275
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	2 276 320	2 431 930	2 639 410	2 860 271
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy	922 260	995 860	1 077 019	1 320 533
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygielzowie	1 176 500	1 302 080	1 387 930	1 656 017
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	8 690 780	9 414 580	10 214 149	10 918 657
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	3 357 740	3 222 740	3 822 700	4 002 442
11.	Centrum Sztuki Mościce	2 165 330	2 332 650	2 741 970	3 803 737
12.	ODSTK CRICOTEKA w Krakowie	2 216 800	2 296 530	2 784 861	3 416 038
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	5 718 920	6 021 885	6 578 412	8 224 831
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	9 554 580	10 511 300	11 347 038	13 942 665
15.	Opera Krakowska w Krakowie	18 734 670	19 820 190	20 904 070	23 041 384
16.	Krakowski Teatr Scena STU w Krakowie	2 224 100	2 245 340	2 413 240	2 702 900
17.	Teatr im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem	2 139 460	2 238 580	2 337 748	2 714 006
18.	Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie	12 649 970	13 132 950	13 584 880	14 832 420
19.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. J.P. II w Krakowie	2 599 250	2 715 500	3 244 680	2 913 669
20.	Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Fieldorfa "Nila"	1 945 404	1 269 600	1 786 630	1 932 414
21.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	769 050	856 840	1 037 373	1 101 549
22.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Św. Jana Pawła II w Wadowicach	488 730	569 730	651 744	709 323
23.	Europejskie Centrum Muzyki K. Pendereckiego w Lusławicach	1 000 000	950 000	1 060 000	1 128 555
24.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON	0	0	0	1 673 526
SUMA		97 053 354	101 594 895	110 891 440	127 251 614

Zatrudnienie w etatach

I.p	nazwa instytucji	2015	2016	2017	2018
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	63,5	64,5	63,8	64,2
2.	Muzeum Etnograficzne w Krakowie	48,0	52,3	54,8	58,1
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	76,2	78,5	76,0	75,8
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	104,0	107,0	110,0	113,0
5.	Muzeum Tatrzańskie w Zakopanym	48,2	50,0	48,9	45,9
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	48,1	47,2	46,0	46,2
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy	20,2	20,2	20,0	20,2
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygieszowie	27,2	27,7	28,1	27,2
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	167,8	167,6	161,9	163,5
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	35,3	35,4	38,7	42,4
11.	Centrum Sztuki Mościce	38,0	38,5	40,8	40,4
12.	ODSTK CRICOTEKA w Krakowie	21,8	23,7	22,5	24,3
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	75,0	74,8	77,3	77,3
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	148,0	150,0	160,0	164,0
15.	Opera Krakowska w Krakowie	316,0	313,4	311,3	314,8
16.	Krakowski Teatr Scena STU w Krakowie	22,5	22,5	22,7	21,2
17.	Teatr im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem	31,0	30,0	29,8	30,0
18.	Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie	215,4	218,4	211,1	212,8
19.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	16,0	17,0	17,0	17,0
20.	Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Fieldorfa "Nila"	32,5	34,0	37,5	35,8
21.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	15,4	16,7	17,4	17,9
22.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Św. Jana Pawła II w Wadowicach	22,5	26,5	23,9	25,8
23.	Europejskie Centrum Muzyki K. Pendereckiego w Luśławicach	30,0	30,0	29,0	28,5
24.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON	0	0	0	14,5

Przychody i koszty w instytucjach kultury województwa małopolskiego 2015-2018
2015

l.p.	nazwa instytucji	2015	
		przychody	koszty
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	4 661 267	4 913 177
2.	Muzeum Etnograficzne w Krakowie	4 504 120	4 424 772
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	4 868 915	4 726 869
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	7 223 297	7 336 134
5.	Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem	3 362 208	3 308 524
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	6 587 453	6 641 537
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	1 368 295	1 351 018
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygielzowie i Zamek Lipowiec	1 883 279	1 883 045
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	10 685 007	11 010 283
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	5 402 499	5 389 739
11.	Centrum Sztuki Mościce	5 524 400	5 401 629
12.	ODSTK CRICOTEKA w Krakowie	7 175 640	7 458 892
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	9 960 528	9 982 266
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	17 623 962	18 128 541
15.	Opera Krakowska w Krakowie	29 952 460	31 239 568
16.	Krakowski Teatr Scena STU w Krakowie	5 535 394	5 070 003
17.	Teatr im. Stanisława I. Witkiewicza w Zakopanem	4 938 433	4 917 565
18.	Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie	15 968 695	15 417 736
19.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	2 952 253	2 996 300
20.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	4 567 017	4 495 213
21.	Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Fieldorfa "Nila"	4 376 745	4 274 672
22.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	1 242 930	1 234 863
23.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego	5 707 094	5 706 636
24.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON	0	0

Przychody i koszty w instytucjach kultury województwa małopolskiego 2015-2018
2016

l.p.	nazwa instytucji	2016	
		przychody	koszty
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	4 864 398	4 639 566
2.	Muzeum Etnograficzne w Krakowie	4 678 309	4 664 901
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	4 961 955	4 901 567
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	7 311 170	7 355 428
5.	Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem	3 580 887	3 231 153
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	6 924 826	6 600 667
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	1 453 131	1 407 140
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygielzowie i Zamek Lipowiec	1 989 861	1 967 455
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	11 298 346	11 337 115
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	5 143 894	5 140 164
11.	Centrum Sztuki Mościce	5 695 380	5 503 125
12.	ODSTK CRICOTEKA w Krakowie	5 786 508	6 388 280
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	9 801 876	9 835 702
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	18 750 236	19 314 916
15.	Opera Krakowska w Krakowie	30 398 069	30 594 812
16.	Krakowski Teatr Scena STU w Krakowie	5 614 404	5 231 839
17.	Teatr im. Stanisława I. Witkiewicza w Zakopanem	4 682 247	4 747 862
18.	Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie	16 396 486	15 916 510
19.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	2 890 589	2 879 066
20.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	7 453 485	5 955 694
21.	Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Fieldorfa "Nila"	4 324 634	4 371 082
22.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	1 372 710	1 331 657
23.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego	6 531 157	6 530 664
24.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON	0	0

**Przychody i koszty w instytucjach kultury województwa małopolskiego 2015-2018
2017**

l.p.	nazwa instytucji	2017	
		przychody	koszty
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	5 156 377	5 194 329
2.	Muzeum Etnograficzne w Krakowie	4 993 277	4 993 634
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	5 350 589	5 143 108
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	7 970 064	7 912 308
5.	Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem	3 939 422	3 831 645
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	7 056 062	6 774 176
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	1 546 667	1 549 740
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygielzowie i Zamek Lipowiec	2 140 874	2 122 093
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	12 324 982	12 041 549
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	5 651 973	5 642 634
11.	Centrum Sztuki Mościce	5 273 545	5 331 603
12.	ODSTK CRICOTEKA w Krakowie	6 054 854	6 018 215
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	11 634 441	11 678 858
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	21 890 848	22 180 784
15.	Opera Krakowska w Krakowie	31 336 763	31 555 532
16.	Krakowski Teatr Scena STU w Krakowie	5 908 547	5 975 706
17.	Teatr im. Stanisława I. Witkiewicza w Zakopanem	5 618 619	5 113 486
18.	Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie	16 760 486	16 278 854
19.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	3 442 415	3 424 696
20.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	5 550 704	5 018 189
21.	Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Fieldorfa "Nila"	4 909 615	4 793 875
22.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	1 629 687	1 511 021
23.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego	6 653 158	6 652 992
24.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON	0	0

Przychody i koszty w instytucjach kultury województwa małopolskiego 2015-2018
2018

l.p.	nazwa instytucji	2018	
		przychody	koszty
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	5 385 636	5 433 371
2.	Muzeum Etnograficzne w Krakowie	5 822 952	5 821 546
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	6 139 774	5 741 815
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	8 997 182	8 971 492
5.	Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem	5 720 088	5 507 729
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	8 976 764	7 446 478
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	1 841 497	1 735 318
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygielzowie i Zamek Lipowiec	2 570 103	2 484 186
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	13 722 035	13 460 424
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	7 241 995	6 583 276
11.	Centrum Sztuki Mościce	5 878 420	5 752 371
12.	ODSTK CRICOTEKA w Krakowie	6 040 872	6 035 673
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	14 123 542	13 601 800
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	22 935 521	23 043 612
15.	Opera Krakowska w Krakowie	33 866 569	33 762 552
16.	Krakowski Teatr Scena STU w Krakowie	6 274 089	5 638 594
17.	Teatr im. Stanisława I. Witkiewicza w Zakopanem	5 068 819	5 050 155
18.	Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie	18 389 091	18 161 883
19.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	3 868 517	3 918 165
20.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	5 992 645	5 988 036
21.	Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Fieldorfa "Nila"	5 485 635	5 263 290
22.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	1 680 718	1 646 657
23.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego	7 270 345	7 270 265
24.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON	1 706 493	1 633 806

Źródło: Opracowanie własne, Kraków, dn. 04.02.2019, Departament KD

